Opr. „Starodruk" 1969 r.

Rps 6310, t. 3.

35 4B

1

Korrespondencya Pasterskie z władzami krajowemi w rożnych przedmiotach Urzędowych.

Plik III.

od R.ᵐ 1818.

III

207а

По архиву №

По архиву №

ДѢЛО

ХОЛМСКАГО ДУХОВНАГО ПРАВЛЕНІЯ

Съ перепискою Епископа Холмскаго съ мѣстными властями в Краѣ о разныхъ предметахъ

съ 1818 года
по 1825 год.

Начато .... дня 190 года.

Кончено .... дня 19 года.

На ...... листахъ.

33

208 – 318 bis

208

Numer bieżący	Data.	Rejestr Expedycyi z Akt Pasterskich do różnych władz Krajowych przesłanych od R^u 1818. zeszyt. 2
1.	1. Stycz.	818. Przedstawia JW. Pasterz Namiestnikowi Królewskiemu nieuchronną potrzebę reparacyi Katedry Chełmskiej znać dając o sumie 15 tysięcy już zaassygnowanej na jakowe potrzeby odbieranej, i donosząc że z tey żąda Kalkulacyi główny Izbie Obrachunkowej Woiew. Lubelskiego —
2	d^o	Takowego przedmiotu posunięcie do Najwyższego Rządu upraszaj JW. Pasterz W. K. R. W. R. i O. P.
3.	23 Stycz.	JW. Pasterz odsyłowanie do Dalszey Prokuratoryi Generalney Królestwa Polskiego i wpro... za pośrednictwem subprefektury Rządu Austryackiego przysądzone quantum Zł 2925 na rzecz Fundi Instrukcyi p. s.p. JW. X. Porfirego Ważyńskiego dla folwarku Sokrówka odstąpionego a przez Skarb publiczny zajętego aby na cel przeznaczony odzyskane były miasto ... Kom. Woiewództwa Lubelskiego upraszaj.
4.	27 Paźdz.	JW. Pasterz jako Dzierżawca Folwarku Chełmska odpowiada Kom. W. Lubel. iż żadnych Mapp mierniczych tudzież Inwentarzy na grunta tego folwarku nie zastał, tak iż żadnych Sołtysów do tego folwarku należących nie ma.
5.	3 Listop.	JW. Pasterz jako Dzierżawca folwarku Chełmskie do prześw. JW. Biskupa Lubelskiego o wyznaczenie z swojey strony Indiwiduum do uczynienia układów o Dziesięcinę z tegoż folwarku do Kościoła Sawińskiego należącą —
6.	d^o	w tymże przedmiocie JW. do prześw. Kommissyi Woiewódzkiey o wyznaczenie Kommissarza ze strony Rządu.
7.	23 Listop.	JW. Pasterz jako Dzierż. folwar. Chełmskie wykazuje ilość pustych gruntów tegoż folwarku.
8.	Listop.	JW. oświadcza JW. Gubernatorowi Wołyńskiemu że w całym Królestwie Polskiem nie znajduje się żaden Kanonik ani już Kapłan tam osiadły któryby administrował Sakramenta Słowiańskiem O. G. —
9.	24 Listop.	JW. Pasterz w osnowie do Dekretu Najjaśnieyszego Pana z d. 6/18 Marca 817. Art. 16 oznaymia W. K. R. W. R. i O. P. o mianowaniu WJX. Wincentego Pieluskiego ZSB Rektora Seminar. na Prezesa Zgr. XX Bazylianów.

Numer porządkowy	Data	JW. Rejestr Expedycyi z Akt Pasterskich wyszłych.
Rok	1818.	
10.	26 Listop.	JW. Pasterz odpowiada na List JW. Kollatora Cerkwi Stołpińskiej zakazującej odrywania kilku Wiosek od tejże Parafii swoią przemocą, nadmieniając aby ten przedmiot wystawił Kommissyi rozpoczętej w opisaniu majątków Duchownych, a gdy od tej przyjęty zostanie, za doniesieniem przez tamecznego Plebana przedstawiony będzie W.K.R.W.R.i O.P. —
11.	d[itt]o	Aby w pomienionym przedmiocie wszelkiej pilności dołożył JX. Pleban Stołpiński JW. Pasterz zaleca —
12.	28 List.	JW. Pasterz zapytany od W.K.R.W.R.i O.P. o przyczyny braku Xięży w Królestwie Polskiem swe myśli objawia.
13.		JW. Pasterz z swojej strony przedstawia listy i poświadczenia ile samowolnie przeszło osób na obrządek Łaciński z Obrz.
14.	4 Listop.	JW. Pasterz przedstawia W. Prokuratoryi Król. Polskiego w skutek odezwy ze dnia 24 Paźd. № 5712. — Oryginalny Skrypt JX. Sp. Jerzego Sapiehy, JW. Łukaszowi Węglińskiemu wydany na 10,000 Złp. na rzecz Seminarium Diecezalnego Chełmskiego przeznaczony —
15.	7 Listop.	JW. Pasterz przesyła Dokument na Złp. 400 lokowanych na kahale Chełmskim kapitału tutejszej przeznaczonych aby przez W. Kommissarza do likwidacyi drogą właściwą mogły być podany. —
16.	16 Listop.	JW. Pasterz przesyła W.K.R.W.R.i O.P. rachunek wykazujący pozostałość z 1500 na reparacyą Katedry Chełmskiej w ręku JX. Mazurowskiego Officyała Rudnickiego się zostawałej fabryki, a po śmierci tegoż w JX. Germ. Lubelskiego Rządcy.
17.	d[itt]o	JW. Pasterz przesyła Wójta Gminy odebranej zaległość Złp. 2125 gr. pro fundo Instructo folwarku Dołkowki gdy do całej summy nato przykazanej braknie jeszcze Złp. 800, doprasza się W. Kommissarza Obwodu aby także z mocy W. Wołkowskiego iako w jego ręku pozostałą ściągnął iurisdikcyą swoią, a według żądzenia oney całkowicie do spisu Majątków Duchownych teraz rozpoczętego —

3

	Data 1818.	JW. Rejestr Expedycyi z Akt JW. Pasterza wyszłych
18.	16 Grud.	JW. Pasterz maiąc sobie polecone od W. K. R. W. R. i O. P. nie przyimować Prezent na Beneficya iak tylko na 6. złotowym Arkuszu Administracyi, przy załączeniu szczytego tego przepisu zachowania do prałatów aby ~~przed~~ przedstawienia takowych Prezent W. Ko. R. W. R. i O. P. mogli instytucyom Pa-stanów. —
19.	20 Grud.	JW. Pasterz wstawia się do W. K. Rządu W. R. i O. P. za Ku-banami aby mogli być uwolnieni od odrabiania Jarmarków
20.	22 d[itt]o	JW. Pasterz wstawia się do W. K. R. W. R. za Kleryckim Szymonem Bratkowiczem nie zatwierdzonym do przyięcia do Seminarium, tudzież za ~~ig~~ takim maiącym już pierwsze stopnie poświęcenia aby do Seminarium Chełmskiego mogli być przy-szczonemi. —
21.	d[itt]o	Dla zaszłej śmierci JX. Nazarewicza Officiała JW. Pasterz przedstawia Kommissyi Rząd: W. R. i O. P. Listę Kandydatów examinowanych na Beneficya.
22.	d[itt]o	JW. Pasterz przedstawia prośbę o reperacyę plebanii w Czułczycach przez JX. Leona Szulenia do siebie wniesioną, do W. K. R. W.
23.	d[itt]o	JW. Pasterz przedstawia nowey organizacyi Konsystorza swoiego z wymienieniem Osób na urzędowania powołanych.
24.	31. Grud.	JW. Pasterz wykazuie stan reperacyi Katedry Chełmskiey usprawiedliwiaiąc expensa 1500 złp. przeznaczonych tudzież oświadczaiąc ~~...~~ W. K. R. W. R. i O. P. iż iest potrzeba dalszey reperacyi tyże Katedry niezaspokoionych.
25.	3 Styc. 1819	JW. Pasterz przedstawia w 7. miu Artykułach Stany Seminaryiskie Dyecezyi Chełmskiey, prosząc W. Ko-missyi Kuratoryi Szkolney Krol: P. o zaradcze środki odzyskania Gruntów. —
26.	5 Styc.	JW. Pasterz przedstawia Prezenty JXX. Michałowi Krzyżanowskiemu, Antoniemu Fedorowiczowi, Andrzejowi Sosnowskiemu przez wszystkich Kollatorów wydane, W. K. R. W. R. i O. P. do zatwierdzenia z doniesieniem że wszystkie są na sześciozłotowym papierze choć niejednostaynego stempla.

	Data	Rejestr Expedycyi z Akt JW. Pasterza wyszłych w R. 1819.
27.	R. 1819 5 Stycz.	Przedstawuie się powtórnie prośbę o podanie prośby do Kommissarza O.K. [struck out] tamtejszej należy aby dokument na Zł. 400 Kapitule Chełmskiej należący był do Likwidacyi Rządowi podany, ponieważ tłomaczenie się że dotąd nie podano do takiej Likwidacyi dla nastąpiony dopiero rozpieczętowania papierów s.p. X. Nazarewicza. —
28.	9 Stycz.	JW. Pasterz przedstawia W.K. R.W. R.i O.P. listę Kandydatów na Kanoników storonych w liczbie 12. —
29.	11 d°.	JW. Pasterz iako Dziedzic Dóbr Chutcza maiąc często powtarzane do siebie wezwania lub naglenia dla dopełnienia Policyi za pierwszą odmową, w sprawie od dyskreczy w tym miejscu P.K. Wo. 2. —
30.	13 Stycz.	JW. Pasterz prosi JW. Ministra o wspomnienie, iż Dom Metropolitów Ruskich w Warszawie będący iako własność tego obrządku azaliby nie mógł być przyznany Biskupowi Chełmskiemu, lub iżeli ma zostać na Lokal JW. Arcy Biskupowi Małachowskiemu dzisieyszemu mógł być wynadgrodzony aby Rząd Biskupi Chełmski miał fundusz naiętia lokalu gdy w Warszawie bawi się mieszka z obowiązku urzędowania swego.
31.	15.	JW. Pasterz doprasza się W.K.R.W.R.i O.P. o oddanie Kościołka S. Ducha pustkami zostaiącego, na Cerkiew Parafialną w Chełmie —
32.	21 Stycz.	JW. Pasterz rekwiruie Burmistrza miasta Chełma aby świadków którzy napisali się napaści na Dom Biskupa w nocy i wybiciu szyby dami wyciągnęli Kleryka pod pretextem do spisu Woyskowego należącego surowie przy delegowanym od Biskupa ukaranemi być inaczej bowiem zmuszony zostanie Biskup do wniesienia tey sprawy W.K. Spraw Wewn. Pol.
33.	23 Stycz.	JW. przedstawia Kommissarzowi Obwodu Krasnostawskiego z wyznaniem okoliczności i stanu JW. Olechowskiey a teraźnieyszey Niemirowskiey Opiekuny Pref. Chełmsk. ~~Bisk.~~ aby fundusz instrukcyi we wsi folwarku niebyło skazywany, wypada mu 800 Złpol. w massie S.p. Olchowskiego iey pierwszego małżonka dostaiące odebrać i w mieyscu przeznaczenia ulokować —

	Data	JW. Rejestr Expedycyi z Akt JW. Pasterza wyszłych. w Roku 1819.
34.	1819. 24 Stycz.	JW. Pasterz przedstawia W. K. R. W. R. i O. P. o rachunkach załączonych kosztorysów na reparacyą Katedry Chełmskiey. — Co się zaś dotyczy potrzebnych [illegible] nadstosza za bramie z Zamościa
35.	31. Stycz.	JW. Pasterz iako Dzierżawca Dóbr Chutcza między istotną potrzebą wystawienia [illegible] nowy prosi P. Kommissyi W. Lubel. o polecenie zrobienia Anszlagu. —
36.	d°	JW. Pasterz wnosi przedstawienie powtórne do Kommissyi Wojewódz. Lubel. o pokryciu dachu pobudowaniami Plebanii [illegible] Parafialnej w Rudzie.
37.	d°	JW. Pasterz stosownie do Reskryptu P. Kom. Woj. Lubel. z d. 18 Stycz. 819 No 215/14. odpowiada że [illegible] iest zaprowadzona przez Biskupa iako Dzierżawcę w Chutczu [illegible] polecenia Sołtysom pielęgnowania Drzewek do Szkół gdy ta nie ma nayskuteczniey [illegible] gdy ten obowiązek [illegible] powierzony zostanie. —
38.	6 Lutego	JW. Pasterz przedmiot do przeniesienia Zasad Ruchańskich [illegible] dla X. Ant. Strzemieczkiego przez teraźnieyszych Dziedziców i Kollatorów [illegible] powtórnie przedstawia W. Prokuratoryi Krol. Pol. —
39.	d°	JW. Pasterz przedstawia powody i przyczyny dla aby od [illegible] Parafialny [illegible] powinno Katedralnego przeznaczony [illegible] Diakony [illegible] S. Ducha.
40.	11 Lutego	JW. Pasterz tłumaczy W. K. R. W. R. i O. P. [illegible] z uiszczeniem [illegible] nayiaśnieyszego Pana aby Biskup Chełmski należał do Metropolity w Rossyi będącego JW. Bułhaka, równie na jakowych zasadach ma utrzymywać Kanoników Honorowych. —
41.	3 Kwiet.	Obsadzenie Katedry Chełmskiey przez W. Włodzimierza [illegible] o pierwszeństwo tey Katedry, tudzież o Breve Piusa VI. JW. Pasterz W. K. R. W. R. i O. P. nadaie.
42.	16 d°	JW. Pasterz uprasza P. Kommissyą Wojewódzką o polecenie powtórnie JW. Budowniczemu [illegible] do zrobienia Anszlagu reparacyi Kościoła S. Ducha odstąpionego na Cerkiew parafialną.

Numer porządkowy	Dato	Rejestr Expedycyi z Akt JW. Pasterza wyszłych w Roku 1819.
43.	13 Kwiet.	JW. Pasterz przedstawia W.K.R.W.R. i O.P. iż Dziekan Nowmiaski Kommissuiący w sprawie JX. Chilińskiego niemniej pastę powiat. Rowniez uprasza aby konwersii sądny rozpostarty na tegoż Kapłana nie spokoynego tak, regestratura niezmolniała.
44.	d°	JW. Pasterz opiniie że niepotrzebnie JX. Wituszyński Par. Sarnogrodzki lutego Kommissyi Woiewódzkiej iako tej Konsystorz utrudnia z remonstracyami o Cerkwi Kodeńca iesz ... miasta urządzenia i czasie Rządu Austryackiego wypadku wszystko skutecznie zakazany był.
	R. 1820	
45.	14 Lutego	JW. Pasterz uprasza Burmistrza Miasta Dubienki o protekcyą aby w odbieraniu czynszu za plac do funduszu Biskupstwa Chełmskiego należący do Budowania Stadków wynajmowany JX. umocowanemu Radzyńskiemu nie odmawiał. — Tudzież dla Radzyńskiego Pani potencyą.
46.	18 d°	JW. Wielce Kanclerz ... z Assygnaty na Drzewo do Budowy i restauracyi w folwarku Chutor potrzebnego ponawia swoie prozby. —
47.	19 d°	JW. Pasterz z suspensowanych Święta niektóre II klassy celem ściślejszego zachowania uroczystych gdy ma doniesienia od niektórych Dziekanów że JP.P. Dziedzice gratis takowe zmuszaią Poddanych, prosi W.K.R.W.R. o protekcyą Religiynych obchodów i całości przepisów Cerkwi. —
48.	20 d°	JW. Pasterz uprasza W.K.R.W.R. o Uwolnienie Kapłanów Ruskich od Szarwarków Publicznych
49.		JW. Pasterz przedstawia SS. Prokuratoryi Krol. Polskiego że fundusz Cerkwi Łomiańskiey będzie zasilony przez ponowne nadanie Zł. pol. 200 przez JW. Kunickiego Podkomorzego Z.C. Gdy tejże summki nie pobiera a zatem ... otrzymać się nie może, uprasza więc o zaradcze środki. —
50	24 Lutego	JW. Pasterz wyjaśnia Stan Parafii Chełmskiej iż niemożność raz ma podjąć się reparacyi Kościoła S. Ducha, lecz i ... aby Rząd skutek postanowienia w tym przedmiocie wypadłego swoiey niezwłocznej pomocy. —

Numer porządkowy	Data	Rejestr Expedycyi z Akt JW. Pasterza wyszłych w R[oku] 1819.
51.	25 Lutego 819.	JW. Pasterz czyni odezwę do Kommissarza Obwodu Hrubieszowskiego o Złp. 800 ... Sp. Olechowskiego Umyślnego Podprefekta Chełmskiego zostające na satysfakcyą pretensyi [illegible] Pokrowska [illegible] przysądzone.
52.	27 Lutego	JW. Pasterz widząc uszczuplenie mieszkańców Pokrowski i Luteranów przez pociągnienie Onych do składki na Cmentarz nowy w Chełmie, przedstawia to K.R.W.Z. dopraszając się za niemi aby przy swoim Cmentarzu od Pokrowca przy Cerkwi [illegible] pozostali. —
53.	Dto	JW. Pasterz doprasza się W.K.R.W.R. i O.P. o uskutecznienie funduszów na sprawdzenie deszczułów i wapna do fabryki reparacyi Cerkwi Katedral. —
54.	28 Lutego	JW. Pasterz nie mając rezolucyi od Rządu na Podanie jego memoryałów do Tronu doprasza się JW. Ministra przewodniczącego w K.R.W.R. o oznajmienie jakiemu los pomienione memoryały napotkał. —
55.		JW. Pasterz [illegible] potrzebę wydania [illegible] zakonnika do Rzymu, upraszał K.R.W.R. i O.P. o wyjednanie paszportu na osobę X. Innocentego Smolgrzemskiego Z.S.B. również o zasiłek onemu na drogę potrzebny.
56.	6 Marca	JW. Pasterz widząc wiele nieprzyzwoitości dziejących się w Dyecezyi z powodu pobierania samowolnego [illegible] upraszał W.K.R.W.R. i O.P. o przyjęcie projektu taksy tychże [illegible] i ustanowienie [illegible] wszystkim Plebanom [illegible] pomienionej taksy [illegible]. —
57.	Dto	JW. Pasterz donosi że za postąpieniem X. Jankowskiego z Surrogata na Officyała, wypadło nowo kreować Surrogatem X. Wincentego Pawłowskiego Dziekana Sokołowskiego, a Dziekanem [illegible] X. Jana Markiewicza Pleb. Lubienia
58.	Dto	JW. Pasterz przedstawia Kommissyi Wojewódzkiej [illegible] X. Potuchtowiczom Pleb. [illegible] przez Sekretarza Obwodu Hrubieszowskiego P. Worozumbskiego uczynione doprasza się [illegible] satysfakcyi, i ukarania [illegible]

Numer pozycji	Data	Rejestr Expedycyi Dziełki JW. Pasterza wyszłych w R^u 1819.
59.	6 Marca	JW. Pasterz zważywszy iż mniej pożytku Cerkwi Rezyckiej przyniesie opłacanie czynszu zgrodu, niż nieporządnego za W. Pocztmistrzem z Spichlerza tamże stojącego JW. Ciechanowskiego, dozwala Plebanowi wyjęcia utrwałe takowe ukła- du mniej takowy projekt przedstawia do zatwierdzenia W. K. R. W. R. y O. P.
60.	9 Marca	JW. Pasterz donosi o potrzebnej relacyi dozorcy miasta Radomskiego donoszącej iakoby za mniejszą pieniędzy tytułu fundu- szów na reparacyę Katedry Chełmskiej przeznaczonych, w tymże samym albo bardzo mało co robi tamże iż naprawia się, a przy- tem prosi W. K. R. W. R. o fundusz przy piśmie do nakupienia i spro- wadzenia za jedną drogą najpotrzebniejszych Materyałów
61.	d[itt]o	Prokurat: Jeży Chełmskiej Pod: JW. Pasterz przedstawia W. K. R. W. R. upadek funduszu Cerkwi Krasnostawskiej, który teraz jest Plebanem tego miasta Pasto- dopraszając się przyłączenia takowego ... sposobem podanym ...
62.	27 Marca	JW. Pasterz oświadcza W. K. R. W. R. i O. P. iż w skutku wezwa- nia tejże natychmiast polecił Dziekanowi miejscowemu wez- wanie wyjaśnień o przestępstwach Plebana Łaziskiego a doczekać się takowego nie mogąc wyznaczył w tym celu innego Kapłana.
63.	29 d[itt]o	JW. Pasterz dopraszając się JW. Ministra W. R. W. R. aby raczył przedstawić Monarsze do Tronu względem pozwolenia wdo- wania się w związkach Stosownych do Metropolity w Rossyi byłego JW. Bułhaka, iż tamże wzięcia sakry Suffraga- nowi Chełmskiemu.
64.	1 Kwietnia	JW. Pasterz składa podziękowanie W. Kommissyi R. W. R. i O. P. za wysłuchanie i polecenie do ścisłego zachowania się w Woje- wództwach Podlaskim i Lubelskim, dla jej nieustannego dopraszając się o wyjaśnienie podatku w Województwie Sta- nisławskim O. P.
65.	8 d[itt]o	JW. Pasterz dopraszając się W. Kommissarza obwodu Zamoy- skiego o zabezpieczenie posadzki marmurowej z kościoła po Franciszkańskiego do Katedry Chełmskiej odstąpionej, dopó- ki nie nastąpi sposobność sprowadzenia onej do miejsca przeznaczonego.

	Data	Rejestr Expedycyi z Akt JW Pasterza wyszłych za R[o]ku 1819.
66.		JW. Pasterz dla zaintroduktowania Cerkwi w Konstantynowie, pozwolił poprawić odprawiania nabożeństwa Parafialnego w Kaplicy za miastem będącej, potem dla tem większej dogodności w Rekwizycyach [illegible] też na domiesięczne [illegible] na tamecznego a dla dogodności wydawającego się wolnymi akt tych miejsca uprasza JW. Hrabinę Aleksandrowicza Kollatora aby przezwalany Cerkwi którą gdzie przywłaszczenie potrzebował.
67.	24 kwietnia	JW. Pasterz posyła prośby Do WKRMWR o połączenie się z Metropolitą w Rossyi będącym, i tamże postanowienia Suffragana swojego do powinszowania.
68.	24 d[itto]	JW. Pasterz do przesyłającej się Kommissyi Rządowej o przedstawienie memoryału do Tronu za Zakonem XX. Bazylianów, aby dla braku osób w tymże Zakonie, mogli być uczniami przyjmowani jakowym się zaszczycamy XX. Piarów w przyjmowaniu do Nowicyatu.
69.		JW. Przedstawia JW. Namiestnikowi naczelnikowi opieki nieletniej Zygmunta Stefany Rudzitkowy kandydatów na Beneficyum [illegible] posiadające ponalność w [illegible] się do wyboru przez Dyrektorów Opieki [illegible] się znajdujący.
70.	27.	JW. Pasterz w skutek wezwania WKRMWR od [illegible] dnia iż XX. Bazyl. Puszczatowski za niespieszenie do Chorego z Sakramentami obwiniony został, i na karę rekollekcyi do Klasztoru XX. Bazylianów wskazany według ojcowskiego Ducha postanowienia.
71.	d[itto]	JW. Pasterz w skutek wezwania WKRMWR od przesłał Instrument Administracyi XX. Gieysztowi na Administratora Cerkwi Rostunowskiej, tudzież Extrakt Dekretu Metropolitalnego dotyczącego się wsiów oderwanych od Parafii Stołpieckiej.
72.	28.	JW. Pasterz przesyła tłomaczenie się JX. Zytkowskiego Dziekana Wisznickiego delegowanego Kommissarza w sprawie JX. Mikoł: Kielnickiego, z którego widać iaky powinien [illegible] z prawdą się mija. [illegible] prosi o zatwierdzenie Dekretu [illegible] wypadku.

Numer porządkowy	Data	Rejestr Expedycyi z Akt JW Pasterza wyszłych w Roku 1819
73.	1 Maja	JW. Pasterz niemogąc się doczekać P. Budowniczego Stin=czea aby zjechawszy do Chełma porobił Anszlagi z reparacyi tak Katedry iakoteż Kościołka S. Ducha, a przewidując stąd wypaść mogące straty przez opóźnienie ponawia prozby do ~~W. K.~~ Prześ. Kommissyi Wojewódzkiej o przyspie=szenie takowego zesłania —
74.	7	d°	Upewniwszy się z powodów przeglądając JW Pasterz straty oczemi=sta wnioskuje przez zakupienie Materyałów i sprowa=dzenia onych do reparacyi Katedry potrzebnych, wprasza W. K. R. W. R. o naydostanie funduszów natalowych ma=teryałów zakupienie w stosownym czasie
75.	14. d°	JW Pasterz w skutek Dekretu Nayiaśn. Pana dono=si W. K. R. W. R. i O. P. o wyborze Dziekana Lubel=skiego po wyższeniu JX. Dautaluna Smigielskiego JX. Grzegorza Białostockiego.
76.		JW Pasterz uzyskawszy z Konsyst. Zyrowieckiego przez Extrakt Breve Piusa VI pod Rokiem 1784 wydane wsku=tek wezwania W. K. R. W. R. i O. P. przedstawia one.
77.		JW. maiąc wyprzedzone sobie znoszenie się z Metropolitą w Rossyi Rezyduiącym, do prasza się W. K. R. W. R. i O. P. aby one wolno było przesłać Nominata Suffragana dla Kanoni=cznego poświęcenia do Metropolity Stalickiego JW Limickiego
78.	29 Czerw.	JW Pasterz niemogąc się doczekać zesłania P. Budow=niczego Rządowego a widząc nieodbytą potrzebę reperacyi Katedry Chełmskiej, musiał wezwać znawców i maystrów do wykazania potrzebnych materyałów na pokrycie Dachów Katedry Chełmskiej iakowy wykaz P. K. R. W. L. przedstawia.
79.	2 Lipca	JW. Pasterz uważywszy że Liczba 15. Kleryków po trzy lata w Se=minaryum będących nie iest dostateczny w miarę potrzeby ubywaiących Kapłanów, doprasza się W. K. R. W. R. i O. P. aby na sty pendyum zwyczayne do Uniwersytetu Alumn przynaymniey na Wydział Teologiczny był i mógł być przyięty.
80.	d°	Na Wydział Teologiczny do Uniwersytetu Warszawskiego przed=stawia JW Pasterz Alumna drugiego roku Seminar. Chełmskiego Jana Pawłowicza doprasza się W. K. R. W. R. i O. P. o stipendium dla niego

Liczba porządku	Data	Rejestr Expedycyi z Akt Pasterskich wyszłych w Roku 1819.
81.	3 Lipca	JW. Pasterz widząc iż w tym Roku fabryka Katedry Chełmskiey nie jest rozpoczęta a tamże dachowe pokrycie gdy nie będzie dopełnione wielkie szkody w kościele świątyni przedstawia to WWKKMM. Ki O. Publ. upraszając się zesłania Budowniczych do wyrachowania całkowitych Kosztów około tejże reparacyi
82.	31 Sierp.	JW. Pasterz przedstawia że bez wykazania stanowczego Funduszu dla nominata Suffragana Chełmskiego JW. Metropolita Sta- [illegible] swiecić go na Biskupa nie chce, do prośby więc wnosiłby [illegible] dzieł WWKKMM Ki Ol. P.
83.	do.	JW. Pasterz wykazuje Fundusz Seminarium Dyecezalnego Chełmskiego tudzież oraz nadmienia iż Expensa na utrzymanie Professorów swych a teraz i [illegible] do języka łacińskiego i wymowy.
84.	12 Wrześ.	JW. Pasterz upraszając Rezolucyi na prozbę względem naznaczenia Suffraganowi Funduszu z którym by mógł przyjąć Sakrę na Biskupa tym więcej iż czas zaznaczony przez JW. Metropolitę upłynął ponawia swoiej prozby.
85.	24 do.	W skutek zapytania Prześwit. Kommissyi Wojewódzkiej czy który by miał Fundusz Nominowany Suffragan Chełmski odpowiada JW. Pasterz iż do tego dnia Biskup ani pomieniony Suffragan nic z od Rządu uwiadomieni.
86.	24 Paźdz.	JW. Pasterz przesyła Rachunki zaliczte z pomocą Stab- skiej a potem zmiany Ks. Jermona Lubomirskiego Superiora Chełmskiego dowo- rzącego dozor nad ~~Budową~~ reparacyą Katedry Chełmskiey, dono- sząc o stanie w jakim teraz jest pomieniona fabryka, i wy- kazuje potrzebę dalszego onej posunięcia.
87.	16 Paźdz.	JW. Pasterz oświadcza podziękowanie WWKKMM. Ki Ol. P. za przeznaczenie dwóch ~~Funduszów~~ Dyecezy [illegible] na wyposa- żenie Seminarium Dyecezalnego Chełmskiego razem też wykazuje stan Folwarku pokrowski który dawniej zagarnięty przez po- zytniczy iż do Biskupów niewinnie dla wysoko naznaczo- nych podatków.
88.	26	O tymże Folwarku Pokrowy iż nie może być przeznaczony na Dochód Seminaryum dla przyczyn wspomnianych wyż- szemnych.

Numer Porządkowy	Data	Rejestr Expedycyi z Akt JW Pasterza Wyższych w Roku 1819 —
89.	15 Wrześ.	Gdy dwa lata się upłynęło iako są podane przez JW Pasterza przez Memoryałów do Rzymu, a dotąd żadna rezolucya nie nastąpiła, uprasza tenże JW Pasterz WKRWRiOP o przyspieszenie albo objaśnienie takowym Memoryałom przeznaczenia. —
90.	Do	Nominowany przez Najjaśnieyszego Pana na Suffragana Dyecezyi Chełmskiey JX Pidlecki gdy dotąd funduszem opatrzony nie iest, zanosi JW Pasterz swoiemi prośbami aby mu to rychley uczynić przedstawieniem WKRWRiOP od opatrzenia takowego funduszu.
91.		JW Pasterz niemogąc się doczekać przybycia Budowniczego Rządowego dla zrobienia Anszlagów reparacyi katedry Chełmskiey za uzwoleniem Kommissyi Woiewódzkiey uprosił JX Kunta Jasterskiego w sztuce Budownictwa dość znanego który wszystkie potrzebne iakowe Anszlagi porządnie takowe WKRWRiOP przesyłaiąc uprasza o przypisanie assygnacyi funduszów i rozpoczęcia reparacyi ~~tyleż~~ Katedry Chełmskiey. —
		Rok 1820.
92.	4 Paźd.	JW Pasterz oświadcza WKRWRiOP iż żadnych dochodów ani Dziesięcin nie pobiera przez tylko kompetencyi płacenia przeznaczoney. —
93.	14 Paźd.	JW Pasterz doprasza się WKRWRiOP o pomieszczenie Kleryka S.D.C. Jana Horoszewicza na Stipendium Urządzonym w Uniwersytecie Warszawskim w Wydziale Teologicznym. —
94.	23 Paźd.	JW Pasterz ~~przedstawia~~ nominuie na Beneficium Mięzyćna osobę JX Jana Ludkiewicza wydane przedstawienie WKRWRiOP dla zatwierdzenia
95.	6 Listop.	JW Pasterz znać daie WKRWRiOP że iako tylko przybędzie z wysłania JX Jmo. Smoleńskiego do Rzymu dla JX Mikiewicza Administratora Kościółka della Madonna del Pascolo w Rzymie nadesłaną ~~assyg~~ zapomogę będzie natychmiast tem doniesie
96.	18 Listop.	JW Pasterz oświadczywszy się z nieu obrachunku massy pozostałey niedzielney po Sp. Oleksińskim przez przysłanego Assekurante ztąd doprasza się o tem poleczenie zebrani ~~złł~~ 800 na swey fundusz Instrukty zaległych. —

Numer Expedycyi	Data	Rejestr Expedycyi z Akt Pasterskich wyszłych w R.ku 1826 —
97		Mianowanego od N.P. a konfirmowanego od Metropolity Halickiego J.X.B. Siedleckiego na Suffragana Dyecezyi Chełmskiey przedstawia JW Pasterz do Przeswietney K.R.W.W. R. i O.P. aby mu kompetencyą Etatem przeznaczoną pobierać z Kassy Wojewodztwa Lubel. dozwolono
98		JW Pasterz przedstawia ponownie Stanisława Chwaszewskiego którego K.R.W.R. niechciała zatwierdzić do Seminaryum z naynowszey prośby —
99		JW Pasterz domadlszy się Rządowi potrzebę wysłania do Rzymu w pomoc JX Mickiewiczowi i Xdzu [illegible] Cela madonna del Pascolo zakonnika Smiotgorzewskiego uprasza K.R.W.R. o wydanie onemu paszportu potrzebnego do Rzymu na odbycie zasiłku —
100		Gdy K.R.W. Lubelskiego chętnie się oświadczyła aby [illegible] z tego powodu miejsce Budowniczego Rządowego około fabryki reparacyi katedry chełmskiey, gdy także teraz dla słabości nie może tym przedmiotem się zaymować, aby przynaymniey podług tego z pensyi 400 który naznaczono może być skupionego i dodatek zagrożonego iako potrzebnego do traktowania —
101		JW Pasterz uprasza W. Kommissarza Obwodu Zamoyskiego aby polecił wydanie posadzki Marmurowy z kościoła poreformackiego w Zamościu Burmistrzowi tameczneyszego miasta za Biletami na przychodzące podwody
102		w tymże przedmiocie wzywa JW Pasterz Szanownego Urzędu Municypalnego Miasta Zamościa.
103		W przedmiocie tym co i pod Numerem 100 wezwanie Budowniczego Aleksandrowicza Maksymiliana na reparacyę Kat. Chełm.
104		W przedmiocie Kompetencyi Suffragana Chełmskiego dotąd niepobierany. —
105		JW Pasterz uprasza W. Podpułkownika i Prezesa Komendanta Twierdzy Zamość o wydanie posadzki z kościoła po Franciszkańskiego z Zamościa —
106		JW Pasterz uprasza Szanownych Obywateli na Seym zgromadzonych o wstawienie się [illegible] do przeniesienia posadzki z Zamościa —

Numer porządkowy	Data	Rejestr Expedycyi z Akt JW. Pasterza wyszłych w R^u 1830. —
107.	26 Lutego.	JW. Pasterz obznajmia W. K.R.W. R. i O.P. że w skutku iż po[illegible] niewydana została posadzka kamienna z łamowa do Katedry Chełmskiey, i darmo posłano [illegible]
108.	28.	JW. Pasterz dopraszasię D.K.W.L. aby wyjaśniła kto jest z Duchowieństwa powinien opłacać składki ogniowe —
109.	3 Mar.	JW. Pasterz uskarża się przed Kommissarzem O.K. że Delegacya Księgowa do Spisu Woyskowego [illegible] Kleryka Wincentego Katholika gwałtowności [illegible] się [illegible] etc. —
110.	15 do	JW. Pasterz dopomina się w K.i O. [illegible] o przynaglenie Sukcessorów Sp. Olechowskiego o zapłacenie w Kassie Pokrowu Zł. 800 na fundusz Instytutu należących.
111	4 Maja	Toż samo żądanie zostało ponowionem.
112.	16 Maja	JW. Dopraszasię W.K.R.W.R. o polecenie Kassie Lubel. wypłacenia 1200 Zł. przeznaczonych Inwalidom.
113.	do	Dato o pensyję dla Suffragana.
114.	18 do	Do Kalendarzów Wydawców aby podług Tabelli im kommunikowanej ~~ogłosili~~ oznaczyli Święta Uroczyste, i Dispensowane
115.	26.	JW. Pasterz obznajmia W. K. R.W. R. i O.P. że dla poratowania Zdrowia swojego musiał wyjechać do Wód w Lubelskie na swoim miejscu do podpisywania Expedycyi mocuje JX. Szanka[illegible]skiego Officiała.
116	17 Lipca	JW. Pasterz dopraszasię Urzędu Municypalnego Miasta Chełma aby Kościołek S. Ducha odstąpiony na Cerkiew Parafialną kazał zamknąć.
117	5 Sierp.	JW. Pasterz dopraszasię za Synami Kapłańskiemi aby wolni byli od opłaty składki szkolnej. etc.
118.	11 Listo.	JW. Pasterz jeszcze się dopomina w K.O.K. aby należących się do Pokrowki z Massy W.go Olechowskiego Złp. 800 wydano było [illegible].
118	14. do	Gdy W. K. R.W. R. i O. zapewnia JW. Pasterza iż w skutku wykazu potrzebnych Materiałów [illegible] zaassygnowała 1500 Złp. do Kassy Woj: Lub[illegible] dopraszasię więc na zakupienie najpotrzebnieyszych materiałów wydania takowey summy. —

Liczba porządkowa	Data	Rejestr Expedycyi z Akt JW. Pasterza Wyszłych w Roku 1820
120.	14 Listop.	JW. Pasterz na odezwę Szanow: Urzędu Municypalnego miasta Zamościa aby polecił XX. Bazylianom tamecznym dawanie nauki czytania i pisania dzieciom odpowiada iż mocą swej niniejszej dyspozycyi polecił.
121.	16 Listop.	JW. Pasterz przesłał Prześw. uczynionego zbiorami posadki odstąpionej przez Rząd z Kościoła po Franciszkańskiego do Katedry Chełmskiej z zaproszeniem Pana Jadki Podpułkownika Inwalidy Zamościa do prosząc się WKRWRiOP oświadczenia takowego twierdzenia —
122.	12 Grud.	JW. Pasterz przedstawia W. Jadke Dyrektorowi Inżynierów Wydziału Komisyi iż WKR. Wojny jako zapraszyła zajęcie posadki nad Katedrą Chełmską z Kościoła po Franciszkańskiego o stąpiła wszelkich wszelkich sprzętów tamże znajdujących się —
123.	21 Grud.	JW. Pasterz przedstawia przychodzące Pismo JW. Ko[...]cierzyńskiego [...] przeciwko W. Officyałowi Chełmskiemu domagające się satysfakcyi do rozkazami WKRWRiOP.
124.	26.	JW. Pasterz z ukontentowaniem wysłanie JW. Ministra Skarbowemu Ministrowi obięcia tak wysokiego urzędowania Kommissyi RWRiOP.
125.	11 Stycz. 1821.	JW. Pasterz wykaz potrzebnych Materyałów do reparacyi Kościoła Katedralnego Chełmskiego przez JX. Officyała Administr. Budowniczego wyrobiony przedstawia WKRWRiOP pokornie prosząc się przedsięwzięcia takowej niezbędnej reparacyi.
126.	23 Lutego 1821.	JW. Pasterz do prosząc się W. Kommissarza Obw. Hrubieszowskiego, aby Staro. zakon: Amperszmer Cieśle robiący przy Katedrze Chełmskiej który rozrzucił niektórych materyałów tejże Katedrze należących a dalej niedalej ponaglił do oddania.
127.	27 Lutego	Odpowiada JW. Pasterz do Prześw. Kommissyi Wojew. Lubelskiej o wyrokowaniu 800 zł. pol. Wiedeńskiej przychodzących —
128.		JW. Pasterz mający nadzór nad pobożnemi Instytutami w Dyecezyi Chełmskiej wzywa Szanowny Urząd Municypalny miasta Chełma do ścisłego czuwania aby fundusze Szpitala Chełmskiego należnie w równości zatrudnione rozdzielone pomiędzy ubóstwo podług Administratora

Data.		Rejestr Expedycyi z Akt JW. Pasterza wyszłych w Roku 1821.
129.	5 Lutego.	JW. Pasterz dopraszasię Prześwietney Kommissyi Województwa Lubelskiego aby wskutek reskryptu WK. R. M. R. i O. P. z d. 19 Stycz. N. 323. o re 20,000 Zł pol. za assygnowane do Kassy wypłat na zakupienie materyałów do fabryki reparacyi Katedry Chełmskiey wyszła.
130.	13 Lut.	JW. Pasterz donosi JW. Bellayewskiemu Audytorowi JW. Biskupa [illegible] aby zaś z powodu obrazku Rusko katolickiego przez JX. Kędzyckiego postawione w Kaplicy Dworskiey w Stołowie zrzucać z ołtarza Antymissy i inne nieprzyzwoitości [illegible]
131.	15. Lutego.	JW. Pasterz przedstawia JW. Polityce niedostateczność funduszów Cerkwi Leszczańskiey na 30 Morgach pola dozdodnego dopraszając się iakowey [illegible] poprawy.
132.	5 Marca	JW. Pasterz na reparacyą Katedry Chełmskiey odebrawszy Zł pol. 8700 z assygnowaney summy Zł. 20,000 dopraszasię o resztę.
133.	4 Marca	JW. Pasterz odzywasię do Praw istniejących z mieisc obowiązany opłacić do Towarzystwa Ogniowego od Katedry, a iezeli opłata domaga się w Urzędzie Mieyskim pełnym miasta Chełma kim tu [illegible] którzyby wzaśie mogli do Likwidacyi przedłożeni.
134.	4.	Tenże przedmiot nienależenia do opłaty składki ogniowey od Katedry i innych Budowli kościelnych JW. Pasterz przedstawia WK. R. M. R. i O. P.
135.	31. Marca	JW. Pasterz ponawia deklaracyą zrzeczenia się Wioski Dobrowki iako uciążliwey dla wyciągnienia by wysokie Intraty i nieproporcyonalnie rozłożonych Podatków. —
136.	30 Kwiet.	JW. Pasterz wznawia prośbę o Kompetencyą dla Suffragana swoiego. —
137.		Stosownie do Rapportów z ustny Dyecezyi zebranych, JW. Pasterz donosi podług żądania Ant. i Wincentego Sroczyńskiego Wielko polanie że z wizyty Dyecezyi Chełmskiey familia Sroczyńskich nie znayduie się o których chciano się dowiedzieć. —
138.		JW. Pasterz mając sobie polecone w proiekcie aby porozumiawszy się z Biskupami innemi dał zdanie o zaprowadzeniu Nauk do wszystkich Seminaryów Dyecezalnych — oświadcza iakowe i iakowym porządkiem Nauki są dawane i które iedynie potrzeba zaprowadzić do Seminaryum Chełmskiego

Rejestr Expedycyi z Akt JW. Pasterza wypadłych w Roku 1821. —

Numer bieżący	Data	
139.	23 Maja 821.	JW. Pasterz donosi W.K.R.W.R. i O.P. iż dla poratowania zdrowia musi wyjechać w tym miesiącu do Wód Nałęczowskich w swoim zaś miejscu zostawuje JX. Officyała
140.	d°	JW. Pasterz dowiedziawszy się że już ukończona Inwentaryzacya Massy Majątku po Sp. Oleksowskim a zatem już cała musi być wyjaśniona, zapraszać się więc do K.R.W.R. o ponaglenie zwrotu 800 Złp. przez Pokrowska [illegible]
141.	16 Lipca	JW. Pasterz wskazuje udzielenia wyszczególnionego Skarbu [illegible] kościelnego i odpowiedzenia przedstawieniu JW. Ministra do [illegible] Kompetencyi Złp. 10000 —
142.	14 d°	JW. Pasterz prostuje pomyłkę która się wcisnęła w [illegible] miast folwarku Sobibor Prowadzonego w liście Dobr na kompetencyi Dyecezyi Chełmskiej zaś gdzie się mająca wymieniony jest folwark Luków o milkami od Chełma odległy —
143.	17	JW. Pasterz przy uczynieniu tytułu z Anszlagów Intraty Włości Pokrowki na większe tylko straty narażone do prosząc się JW. Ministra Przychodów i Skarbu o ostateczne zaproponowanie.
144.	20 Lipca	JW. Pasterz odpisuje do JW. Biskupa Augustowskiego z powodu powołania Kapłanów JX. Dziekana Wawrzyńca Surrogata Szkrainskiego, i Jankowskiego Dziekana Bolińskiego —
145.	8 Wrześ.	JW. Pasterz zakazuje Ukorzenia W.K.R.W.R. i O.P. naczęd obowiązek zasiadania w Sekcyi Duchowney Rzymsko-Katolickiej zapraszać się JW. Ministra prezydującego aby [illegible] tylko swoich Radcy od bytności Kuratorów. — a
146.	20 Listo.	JW. Pasterz odstępuje kolej swojego zasiadania w Sekcyi Duchowney Rzymsko-Katolickiej JW. Biskupowi Krakowskiemu —
147.	14 Grud.	JW. Pasterz przedstawia Interess Seminarii względem lokowaney Summy 9000 na Chylinie od który zaprzeczony jest procent nie po 5% lecz po 3½% Wysokiey Prokuratoryi JKr.
148.		JW. Pasterz odpowiada JW. Batowskiemu Kollatorowi Cerkwi Świdników iż z zesłaniem Jego żądaniu stać się musi wypisaniem Cerkwi Świdników na Parafialną lecz gdy tylko chce w takiey zmienić grunt pomniejszony będzie dla Plebana. —

	Data	Rejestr Expedycyi ze Akt JW. Pasterza wyszłych w R. 1821.
149.	20 Grud.	JW. Pasterz odpowiada WJX. Pawłowskiemu przezna̢czenie z polecenia JW. Ministra W. R. i O. P. na prozby P. Chrapownikiey aby Kościoł Parafia w Malijowie
150.		JW. Pasterz wyiaśnia Przeświet: Kom: Województ: Lubels: postęp fabryki oparcie Kościoła Katedralnego uczyniony z roku zeszłego lata, dużo znać że z powodu niejednej niemożna iako długo też oparcie poczynić.
151.	8 Styczn. 1822 r.	JW. Pasterz na rekwizycyą W. K. R. W. W. R. i O. P. nie mogąc złożyć Erekcyi Katedry swoiey ponieważ takowa przez jakowyś przypadek zaginęła, przesyła Konsens uposażenia Kapituły Chełmskiey z dokumentami z tej Katedry niegdyś egzystowała.
152.	8 Styczn.	JW. Pasterz przesyła składkę na Reffrentów Sekcyi Duchowny Rzymsko-Katolickiey za dwa kwartały złp 628 groszy 17.
153.	6 Mar.	JW. Pasterz przedstawia w mocy służącego sobie prawa Kandydata WJX. Fr. Pawłowskiego Dziekana Kapituły JW. Pasterz przesyła składkę na Reffrentów Sekcyi Duchowny Rzymsko-Katolickiey za trzeci kwartał na ręce JWJX. Marcinkiewicza iako Reffrendarza.
154.		JW. Pasterz w mocy służącey sobie prawa przedstawia ~~XX~~ Kandydata na wakujące Biskupstwo Kujawsko Kaliskie WJX. Franciszka Pawłowskiego Dziekana Kapituły tuteyszey, Reffrenta Sekcyi Duchowny Rzymsko Katolickiey.

~~Namiestnika~~

№ 1.

Do

Namiestnika Królewskiego!

Powodowany wyrazami Rozkazem Namiestnika Król. Biskup Chełmski Ob. Gr. katt. ma sobie za powinność przez stał nietylko wszystkie Chorągwie, ale też i Wszystkie Kościoła Katedralnego Chełmskiego za bytego Rządu Austryackiego przez Budowniczego zrobione — Z tych wyraża okazuje się iakowa Ilość pieniędzy na na Reperacyą pomienionej Katedry Chełmskiej iest nie uchronnie potrzebna — Rachunek z wziętych piętnastu Tysięcy Złł Poll. a na też reparacyą Katedry Postanowieniem Namiestnika Król. przeznaczonych, Biskup Chełmski przez Komisyą Wojewódzką Lubelską do ~~Izb~~ Głównej Izby Obrachunkowej uwoacieszbad już przesłać — Z tego okazuje się, iak dotąd Reperacya Katedry Chełmskiej iest rozpoczęta — Dalsze prowadzenie Fabryki około tegoż Kościoła Katedralnego, gdy iest nieochronnym, przeto podpisany Biskup ~~[illegible]~~, w Imieniu Dyecezyi Chełmskiej nayuniżeniey upraszą Namiestnika Król., ażeby w skutek postanowienia swojego pod dniem 20 Maja ~~[illegible]~~ 1817 ~~[illegible]~~ Złł. 1.700 zaskawie wypadłego raczył nakazać wydanie assygnacyi do Kassy Wojewódzkiej Lubel. na dalsze Wydatki teyże Reperacyi, która być powinna na przyszłej wiosny rozpoczęta być może. — Nad tem nieomylnej Nadziei podpisany Biskup pochlebia sobie, że przez Gorliwości o Domy Bogu poświęcone ~~Chwałę Bożą~~ ~~Domy Boga poświęcone~~ całą w Osobie N. M. Kr. widzieć się daie, spodziewa się skutku próśb swoich pomyślnego ~~[illegible]~~ Skutku, o który z całym Duchowieństwem Ruskim nay pokorniey dopraszą się. —

Chełm dnia 12 Stycznia 1818 Roku

№ 2

Do

Wysokiey Komissyi Rządowey Obrządków Religijnych y Oświecenia publicznego

Gdy z wziętych piętnastu Tysięcy Złł ~~Pol~~ Postanowieniem

Namiestnika Król. na Reperacyą Katedry
Chełmskiey Arymorasowe przeznaczonych, potrzebny w tem celu
Rachunek przez Kommissyą Woiewództwa Lubel. do
Główney Izby Obrachunkowey przesłany został, prze-
to Biskup Chełmski Obrz. Gr. Kat. widząc nieuchronną
R potrzebę prowadzenia dalszey Reperacyi Kościoła Ka-
tedralnego Chełmskiego, ma honor upraszać Wysoką Kom-
missyą Rządową, aby iako Opiekunka y Magistratura
Domów Bogu samemu poświęconych, raczyła uczynić
dzielne przełożenie swoie do Rządu Nayważnieyszego, o
dalszy Fundusz na wydatki potrzebney Reperacyi po-
mienionego Kościoła Katedralnego, iżby, rzeczona Repera-
cya z początkiem przyszłey wiosny rozpoczęta bydź mogła.
Rzeczony Biskup Chełmski o łaskawość a Chwałę
Bożą wysokiey Kommissyi Rządowey, spodziewa się
Prośbie swoiey nayprędszego Skutku —
Chełmie dnia 12 Stycznia 1818 Roku

W. J. Mci Dobrodzieju!

Będąc w Lublinie Roku zeszłego ubyło mi ukontentowanie
zastać w Domu WW. Pana Dobrodzieja. Którego pragnąłem usilnie, ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ dla oświadczenia Mu powinnego Uszanowania osobiście
poznać, ~~[illegible]~~ będąc atoli ~~[illegible]~~ milszy dla mnie zręczno się,
iżbym WW. Panu Dob. jako Urzędnikowi przez publiczną opinią
ma za wszystkie zasługującemu, równie dopełnił moiego po-
winnego dla Niego Szacunku y Uszanowania. Niżeli
~~[illegible]~~ iednak znaydę ten dla siebie prawdziwy Honor. Mam
za chlubę niniejszym pismem ponowić dla Niego Na-
leżne uszanowanie, a razem upraszać, iżbyś WW. Pan
Dobrodziey dla Wdowy Obywatelki W. Węgleńskiey Podcza-
szyny raczył ~~[illegible]~~ zdziałać dogodności w przyjęciu Jey Syna
Ksawerego Wiudziachowskiego pod swoią Opiekę do Biura
Skarbowego... Ta prośba moia iest z wyraźney insynuacyi JW.
Węgleńskiego dzisieyszego Ministra Przychodów y Skarbu, który
chcę zrobić dogodność dla pomienioney Wdowy pozostałey po ś.p.
bratu swym Węgleńskim swoim Bracie, dla Syna iego pozostałego niey, iak
sam mi powiadał, niemógł inaczey przyjąć do swoiego Biura rzecznone-
go

Xawerego Mądziachowskiego, tylko stopniami przepisanemi;
Będzie przeto zaleceniem, aby P. Mądziachowski mógł bydź
przyjętym do Biura Skarbowego pod zarządzeniem JW. Wny
Dobra w Lublinie będącego. — Ja czyniąc dosyć tak chęciom
JW. Ministra iako też i żądaniom Wy. względniejszy todowy niosę mocą Proś-
bę do łaski JW. Wny Dobra i abyś raczył onego pomieścić ~~tego kawa~~
~~lera~~ pod okiem Urzędowania swojego. — Ten kawaler pod opie-
ką Jego będzie się starał rozwinąć Talenta swoie, y zasłużyć na
Jego względy, które, ~~...~~ dla niego wczas przyjęty całe będą chlebne, gdy wy-
sokie światło JW. Wny Dobra zasławie rzecz jej wesprzeć; a za-
tem nadal ~~wczas przyjęty~~ prace jego i starania w Biurze Skarbo-
wym potrzebnym świadectwem upoważnić. — w Biurze
Przy tem JW. Wny Dobra przy tey sposobności wysokie moie
dla siebie Upoważnienie, z którym mam honor zostawać —

JW. Wny Dobra Pana najniższy sługa

No. 1. Do Piotra Szypłowskiego Obywatela Miasta ~~...~~ Dolu-
dowa!

Podającym prośbę niniejszą niepowodź odbierze żądanie Parafialnej
aż Miejscowy Pleban z Urzędu swojego wypisawszy Genealogii
czyli Rodowodów Osób chcących zawrzeć Małżeństwo z wyraże-
niem Stopnia Pokrewieństwa, potrzebnym świadectwem wy-
razić zapewni y zatwierdzi — Ostrzega się atoli, iżby w przy-
padku zachodzącej przeszkody Kanoniczna Stopnia drugiego
Pokrewieństwa w takowym razie Zwierzchność Duchowna
nie uwolniła Dyspensować — Powierzona bowiem przeszkoda, sa-
mey S. Stolicy Apostolskiey do dyspensowania iest zachowana
Chutere d. 23 Stycznia 818 r.

Świadectwo

Niżey podpisany daię niniejsze moie Świadectwo Marcinowi
Kubichinowi, który stawał za Lokaia pilnie sprawnie przez
Rok Jeden y Miesięcy Cztery, + nie będąc nigdy w przyjazdach za żadnym ...
i takowe moie świadectwo przy
wydawaniu ~~w tem~~ zwyczajnej pieczęci Ręką własną stwierdzam
Dan w Chutanie d. 23 Stycznia 818 r.

zaimany ...

No 3.

Do
Prześwietney Kommissyi Woiewództwa Lubelskiego.

Gdy podpisany Biskup Chełmski Obrz. Gr. Katt. stosownie do Decyzyi Prokuratoryi Generalney Królestwa Polskiego Namiestnikowskiego wyroku byłego Rządu Austryackiego, w odebraniu Złotych pięciu na Rzecz Folwarku Pokrówka zwanego pro fundo instructo przysądzoney, żadnego dotąd skutku nie odbiera, przeto iż dziś być powinnością ~~swoią~~ ponowić prośbę swoią do Prześwietney Kommissyi Woiewództwa Lubelsk. iżby przysądzone kwantum Złpol 2925 grosze 7 2/3 wynoszące na Grunt tegoż Folwarku powołane zwrócone zostało. — Poprzednik zaś Jmość Wszystkie Biskupy Chełmskiè nie wiemy celu tej fundum instructum na Gruncie zostawił, tylko dla Zapomogi rzeczonego Folwarku, który w czasie Rewolucyi Kraiowey niezmiernie opustoszonym został. — Podpisany Biskup niemoże obojętnie na to patrzeć, żeby były Dziedzictwa zawakującego Biskupstwa Jmść Czerod, iako przywłaszczaiąc ~~fundi~~ własności ~~folwarc~~ miejscowey pro fundo instructo na Gruncie zostawiony nieustannie ~~z niego~~ miał z niego korzystać. — Gdyby atoli podobało się Rządowi pomienione fundum instructum na Rzecz Skarbu Publicznego zabrać, — w tenczas Biskup iako właściciel Folwarku pokrowskiego zupełnie spokoynym zostanie, y mniemiey za zwrócone fundum instructum ustanowym nie odpowiedzialnym niebędzie. — W którym względzie łaskawey odpowiedzi Prześwietney Kommissyi Woiedztwa Lubelsk. który sprawiedliwą Decyzyą za skarżoncą postępowania dalszego ostateczni mnie będzie. — Chełm 23 Stycznia 818 roku. —

~~No 4.~~ No 1

220

Do Prześw: Kommissyi Województ. Lubelskiego.

10 Skutek Wezwania Prześ. Kommissyi W. Lubelsk: pod dniem 15 t. m: r. b. № 24575/400. sobie nadesłanego, w którym przedmiocie raz pierwszy też wezwanie odbiera:/ Biskup Chełmski O. Gł. Jako Dzierżawca Dóbr Narodowych Chutcze Ma honor odpowiadać następnie Że prócz podawczego Inwentarza Gruntowego przez byłego Pod Inspektora W. Kameralnego, podpisanego, żadne Mappy Miernicze ludzież Rejestra pomiarowe na Grunta folwarku Chuteckiego nieznaydują się – ile że w ciągu 3mio letniey Dzierżawy podpisanego Biskupa, żaden z Geometrow Rządowych dla zrobienia Mappy gruntowey w rzeczy samey niebył zesłany – Takoż żadnych Sołtystwów ani uprzywilejowanych Possessorów na Łanach Dóbr Narodowych Chutcza niemasz jak załączona Tabella tu Ⅰ. okazuie w Chełmie d: 27 Pazdziernika 818.

Tabella

Okazuiąca Stan pomiarowy realności Dóbr Narod. Chutcza w Województwie Lubelsk: położoney –

Nazwisko Obwodu.	Nazwisko Dóbr Folwarków, Wsi realności składaiących –	Czyli takowe są w posiadaniu Skarbu lub uprzywilejowane albo czyli się w nich uprzywilejowane części znayduią	Czyli takowe były kiedy przemierzane lub nie?	w którym roku y przez kogo.	Gdzie się znayduią Mappy y Regestra pomiarowe
1. Krasnostawski	Chutcze. Wsie zarabiaiące do tego Folwarku – Petrylow Graspce Wulka Petrylowska Serniawy –	W posiadaniu Skarbu zostaią y są w Dzierżawie ~~[illegible]~~ J. Ciechanowskiego B. C. który też Dobra tegoż w kompetencyi Etatum sobie przeznaczoney Żadne Sołtystwa ani części uprzywilejowane na Łanach Chutcza nieznayduią się	~~za Dzierżawy~~ niebyły przemierzone – od czasu Dzierżawy teraźnieyszego Possessora	~~nie~~ nadopełniono	

~~№ 2~~

~~N° 5~~ List do JW Biskupa Lubelskiego Dnia 3 Listopada 818 r.
4

Do JW Biskupa Lubelskiego w Interesie układu Dziesięciny —

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

Wezwany od Kommissyi Wojewódz. Lubelskiej przez Obwód Krasnostawski jak Kopia takowego Wezwania tu załączona przekonywa, Mam honor upraszać JW Pana Dobrodz. iżby raczył ~~ze Strony Swojej~~ powagą Urzędu Swojego Pasterskiego ze Strony Fundatora Kościoła Sawinskiego Nominacyję Duchownego Kommissarza z Upoważnieniem do działania dotyczącego się Zamiany Dziesięciny Snopowey na Gruncie Dóbr Narod. Folwarku Chołeckiego, którego ustałem Dzierżawcą. — Jak Kommissya Rządowa Przychodów y Skarbu równie y Kommissya Wojewódzka Reskryptami swoiemi wzywa mnie aby się to Dzieło przyspieszyło — w Skutek takowego ~~[illegible]~~ wezwania raczysz JW Pan Dobrodz. ze Strony Swojej przychylić się do tak naglących Poleceń Rządowych, a Mnie przy tey zgodności zachować w Swojej Łasce, piszący się z Naywyższym Poważeniem y Uszanowaniem —

P. S. List JW Pana Dobr. pisany do Mnie w Oświadczeniu zaskarżającym Parocha Kijowieckiego nie zastał Mnie w Domu powracającego z podróży Warszawskiey — Konsystorz tuteyszy wezwał Dziekana Miejscowego aby w przedmiocie takowego Zaskarżenia wezwał Parocha ~~przez~~ tenże Urząd Stawny do Tłumaczenia się — Rapport w tym przedmiocie ~~nadesłany~~ jak tylko odbierze będzie miał honor Kommunikować JW Panu Dobr. —

N° 6 Do Prześwietnej Kommissyi Wojewódz. Lubelskiego!

W Skutek Reskryptu P. Kommissyi Rządowey Przychodów y Skarbu pod Dniem 22. Sierpnia r. b. wypadłego a Sobie przez Obwód Krasnostawski z dnia 30. Paździer. r. b. w Kopii Urzędowey nadesłanego, ato w przedmiocie ~~zamiany Dziesięciny Snopowey~~ Układu o Zamianę Dziesięciny Snopowey Dekretem Najjaśn. Pana uchwalonej — Biskupa O. J. [illegible] Jako Dzierżawca Dóbr Narodowych Chołeczy z nadanych [illegible] zając ~~Obowiązkowo~~ w tey mierze obowiązkowo Kommissarza ze Strony Kommissyi Przychodów y Skarbu, Stosownie do pomienionego Reskryptu przesłał pod dniem Dzisieyszym Odpowiednią Odezwę do Urzędu z prośbą do JW Biskupa Lubelskiego o przeznaczenie Duchownego Kommissarza do działania w Układu Zamiany Dziesięciny Snopowey którą Pleban Kościoła Sawinskiego dotychczas z Folwarku Chołeckiego pobiera. — Równie w dopełnieniu wyżey wzwanego Reskryptu Ma honor upraszać Prześwietnej Kommissyi Wojewódzkiey, iżby raczyła do Tegoż Samego Dzieła upoważnić y Delegować Kommissarza ze Strony Kommissyi Spraw Wewnętrznych y Policyi, któryby Stosownie do Dekretu Monarszy y przepisów Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych y Oświecenia Publicznego, tak z Duchownym Kommissarzem jako i z Prawdziwym Dzierżawcą w całym przedmiocie dotyczącym się Zamiany Dziesięciny Snopowey w spólnie mógł działać. —

Dnia 3. Listopada 1818 w Chełmcu. —

№ 7

Do

Prześwietney Kommissyi Woiewodztwa Lubelskiey

13

221

W skutek Reskryptu Prześ: Kommissyi Woiewodzkiey z dnia 9. 8bra r. b. № 2930/694. ~~wydanego~~ wydanego Dzierżawca Dóbr Narod: Chełmskich jako Dzierżawca Dóbr Narod: Chełmskich przesyłaiąc Wykaz zu pod ./. znayduiących się Ról pustych w ~~Wsiach Jego Dzier:~~ wsi Chutcze z przyległą ~~i mnie podległych~~ podług wzoru sobie przesłanego, Ma honor donieść razem Prześ: Kommissyi iż mają kontrakt z każdego Morga Ról pustych Inwentarzem ~~nem~~ Intratą sobie podanym po Złp 6. zł płaci. —

Chełm d: 23. Listopada 818.

Nazwiska			Znayduie się puste osady				Uwagi
Ekonomii	Folwarku	Wsi Wolicy	po Włościanach		Obszernoszczenie mag.		
			№ Osady		Morg	Pręty	
Chutcze	~~Chutcze~~ Ozerny Włościanin		. .	. .	42. podług Inwentarza podanego	. .	Przy Do pustey roli żadney Osady Włościańskiey ~~niema do tego~~ nie zamarbuie y niema Domu budowy dziedzika w którym Czasie te Kol. pustkowiens stały się y nie ~~ma Pustostanka~~ ~~do Włoyd~~ ~~do~~ do Włościan te pustki należą gdyż iuż za Dzierżawy Dóbr Woiewodzy Ko Chełmskiego Starosty Chełmskiego nie ~~one~~ te były pustkami,

Chełm d: 24. Listopada 818.

N° 113 Kulakowski –

222

Nro 8

Wysoka K. Rządowa wyznań Religiynych y oswiecenia publicznego

Biskup Chełmski O.G.K. Powodowany Wezwaniem Wys: Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych y oswiecenia Publiczney ~~wyrazi~~ 14

Z Załączoną ~~iu~~ Kopii Odezwą JW. Gubernatora Wołyńskiego

pod dniem 17 Paździer: b. r. N° 4870. Sobie nadesłanem

Ma honor w tym ważnym Przedmiocie przedstawić Tłómaczenie swoie: Że pod ogólnym tylko Ozdzeniem Mieysca y Parocha zaskarżonego a z Nazwiska niewiadomego w całey Swoiey Dyecezyi w Królestwie Polskiem położonych nieznayduie Wsi ~~tak nazwaney~~ tak nazwaney ~~Kre~~ Kulakowskich ~~Lakutkach~~ zkądby mogł dowiedzieć się o przestępstwie Kapłana Uniackiego ~~teo~~ sprawuiącego Obrządki Religiyne Parafianom Wyznania Greko Rossyiskiego – To wierne Zdanie Biskupa Gruntujące się na Istotney prawdzie przekonywa o mylnym y podeyrzanym Zaskarżeniu Parocha Wyznania Greko Rossyiskiego bez żadnych Dowodów ten Przedmiot Rządowi swoiemu tak Cywilnemu jako i Duchownemu mylnie wystawiaiącego – W czasie Unikaiąc nadal ~~mno~~ neymnieyszego Pozoru y Samego nawet Cienia podeyrzenia podpisany Biskup ~~dodo~~ Z Posady z tey miany za Rząd przyięta a dla porządku y spokoynego utrzymania niewłaśnie ~~nie~~ konieczną rozesłać po wszystkich Dekanatach z Cesarstwem Rossyiskiem pogranicznych y iak nay surowniey Zalecić Parochom Uniackim aieby od tąd pod Osobistą Odpowiedzialnością w żadnie karzącym żaden z Parochów tuteyszych nieważył się bynaymnieyszego Czynu Religiynego, ani też posługi Duchowney Ludziom wyznania Greko Rossyiskiego pod żadnym pozorem Sprawować –

Chełm dnia ~~11~~ 15 Grudnia 818. Nro

Nro 9. Wysoka Kommissya Rządowa ~~Wyz~~ Obrządków Religiynych y Oswiecenia publicznego

Zgromadzenie XX Bazylianów nadnia 21 t: m: pod Prezydencyą podpisanego Biskupa Chełmskiego O.G.K. Stosownie do Ustaw Zakonnych większością G: Sekretnych obrało Sobie nowego Prowinciała JX. Wincentego Siedleckiego ~~B~~ Prorektora Rektora Seminarium Dyecezalnego Chełmskiego o Takowym Wyborze Biskup z Urzędu swoiego w Skutek Dekretu N. Pana pod dniem 6/18 Marca r: 817 w Artykule 16 za ~~wy~~ padłego, Ma honor donieść Wys. K. R. zarazem nayusilniey upraszaiąc o upoważnienie pomienionego Prowinciała do Sprawowania Urzędu swoiego – Chełm dnia 24. Listopada 818.

No 10.

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju!

Na Szanowną Odezwę JW. Pana Dob. pod dniem 27 Paźdz. r. b. do mnie przez JX Surrogata nadesłaną, przy oświadczeniu winnego Uważenia, z Mem Następnie odpowiedzi: Zupełnie przekonywam się z nadesłanego mi w kopii Urzędowey Dekretu JW. Konsystorza Generalnego Metropolitalnego, że Cerkiew Hołyńska w Kollacyi JW. Pana Dob. będąca, przez oderwanie wiosek do tejże Parafii należących, jedyne samej iak czytam przez mnie, iest pokrzywdzona — Właśnie teraz przy Następującym Spisie Majątku Duchownego przez Komisyą do tegoż przeznaczoną dopełnić się mającego, rzeczona Przemoc Cerkwi Hołyńskiey wyrządzona łatwo sprostowaćsię może — dlaczego zechciey JW. Pan Dobrod. jako Kollator z Urzędu swojego w czasie przybytey na grunt Hołyński Komisyi, przełożyć tejże swoie uwagi, y swoie prawa, służące Cerkwi Hołyńskiej, a Komisya pomieniona zapewnie nie odmówi przyjęcia takiego świadectwa, że wespół swoją Urzędową Opinię, którą przyśle przy Inwentarzu tey Spisie Majątku Cerkwi Hołyńskiey do Komisyi Rząd. * Obrządku Religiynego Kl. — Togdy się dopiero JX. Surrogat natychmiast ~~...~~ o pomienioney opinii przez Komisarzów zdziałaney urzędownie dowie się i o wszystkiem mnie zapewni — Może zatem takowy Rapport niniejszy sprawiedliwe żądanie JW. Pana Dobrodzieja przedstawić Komisyi Rządowey Wyznań Religiynych względem zwrócenia oderwanych w czasie wiosek na powrót do Parafii Hołyńskiey. — Tak odpowiadając na szanowne pismo JWP Dobrodzieja, mam zaszczyt zostawać z wysokiem Uważeniem — Chełm dnia 26 Listopada 1818 roku —

Od X. Józefa
Konczewicza
Surrogata Tyszowieckiego.

N° 11. Do JmX. Xdza Józefa Koncewicza Surrogata Tykocińskiego!

Przy zaleceniu odpowiedzi na oderwę JW. Kanonowskiego Dziedzica y Kollatora Cerkwi Stołpińskiey, wskutek Rapportu powtórnego JX. Surrogata Tamże następnie oświadczam. Niech przywrócone zostaną oderwane przemocą od Parafii Stołpińskiey, jak przekonywa Dekret Metropolitalnego Konsystorza, wymienione Wioski do których Cerkiew parafialna Stołpińska ma Prawo, tymczasem iż wydatem administracyą Cerkwi Kostomłockiey na Osobę JmXdza Gryszczora — Wzywam JmX Surrogat w czasie Kommissyi Spisowey Majątku Duchownego zaleconey swoie Uwagi i swoią Opinię w tey mierze i wpisać ią do Inwentarza Cerkwi Stołpińskiey, która na mocy pomienionego Dekretu ma wyraźne prawo do wiosek przemocą oderwanych; Tą gdy się dopełni wspólnie z Kommissarzem Cywilnym do Spisu Majątku przeznaczonym, rychło JmX. Surrogat natychmiast doniesie Konsystorzowi tuteyszemu, który nieomieszka rzecz całą przedstawić Kom: Rząd: Obrz: Relig: wcelu zwrotu oderwanych wiosek napowrót do Parafii Stołpińskiey.

Chełm dnia 26 Listopada 1818 roku —

N° 12. Wysoka Kommissya Rządowa Obrządków Religiynych, i Oświecenia Publicznego!

Biskup Chełmski Ob. G. katt. powodowany wezwaniem Wysokiey Kommissyi Rządowey Obrządków Religiynych i Oświecenia Publicznego pod dniem 3 t. m. r.b. N° 5420 sobie nadesłanym; względem wyjaśnienia przyczyny niedostatku Xięży w Królestwie, niemniey względem obmyślenia Środków do powiększenia liczby Duchownych, ma honor odpowiedzieć ~~jak następuie~~ w ten sposób: —

~~Przyczyny Niedostatku Xięży w Królestwie są następujące;~~

Xa Zaś według Zdania Biskupa przyczyny niedostatku Xięży mogą bydź następujące;

1. Zaniedbanie Maxym Chrześciańskich ~~i~~ oraz ~~Zasad~~ pierwszych Religiynych w dzisieyszey Młodzieży Krajowey; które prawie obcemi dla niey będąc; na żadną Uwagę i zastanowienie się u niey niezasługuią.
2. Małe znaczenie a prawie powszechne umnieyszenie Szacunku Stanowi Duchownemu, który w dawnieyszych czasach pospolicie miewał pierwszeństwo, y wysokie poważenie swoie.
3. Ubogie fundusze, y prawie powszechny Niedostatek do utrzymania się przyzwoitego w stanie Duchownym, czego naywięcey doświadcza Duchowieństwo Obrządku Grecko=katolickiego; czym się ~~Rząd~~ ~~teraz~~ Rząd przekonywa ze Spisu Maiątku Duchownego, właśnie w tym czasie przez ~~Rząd~~ nakazanego. —

Pociągnięcie do podtych [illegible]

Środki

№ 3

Sądzi zaś do powiększenia Liczby tychże Duchownych, mniema Biskup; iżby mogły bydź nayodpowiednieyszemi; takowe:

a. Wszystkie Instytuta Narodowe, w których Młodzież Polska, powinna brać Nauki pierwiastkowe, za nayścislieyszy Obowiązek mieć powinny: iżby Młodzieży krajowey kształciły serce y rozum, nayprzód w Maxymach Chrześciańskich y Zasadach Religijnych; które taż Młodzież we wszystkich szkołach krajowych od Dziecinstwa czerpać y wrażać sobie w serca powinna —
Takowe zaś ćwiczenie się w Zasadach Religijnych maią mieć pierwszeństwo przed wszystkiemi przedmiotami Naukowemi; bo te tylko szczególnie mogą natchnąć duchem powołania do Stanu Duchownego. —

b. Należy wyprasić Nay: Pana, o zwolnienie ~~Dekretu~~ z wyjątkiem [nad: wszystkich] Dekretu zaciągu do Woyska od lat 20. do 30ᵗᵘ stanowiącego; iżby Młodzież Krajowa maiąca powołanie do Stanu Duchownego, mogła bydź wolno od Spisu Woyskowego, gdyż nie każdy uczuie w sobie powołanie do Stanu Duchownego przed Rokiem 20ᵗʸᵐ życia swoiego. —

c. Powinien kamoli Kościelna stosownie do ~~Ustaw~~ Ustaw pierwiastkowych, a razem nieuciąniać Praw Kanonicznych Biskupów Dyecezalnym służących, który by Zwierzchniczą powagą Urzędu swoiego, podrzędnemi sobie rządząc, iednali powszechny w Narodzie szacunek i poważenie całemu Duchowieństwu Krajowemu. —

d. Obmyślić dostateczne fundusze dla każdego Xiędza do utrzymania się przyzwoitego Stanowi Duchownemu. Ubogie albowiem fundusze osobliwie w Duchowieństwie Ruskim istniejące, wyraźnie od strzeraią i odrażaią od Stanu Duchownego, w którym częstokroć ubogi kapłan zamiast zaięcie się służbą Bożą, i poświęceniem się na posługi Religijne Ludowi wiernemu; musi atoli dla utrzymania siebie y swoiey Rodziny razem z naiemną czeladzią własnemi Rękami w pocie Czoła swoiego pracować, i na kawałek Chleba zarabiać. — Zamiast przeto ~~Wszyscy zatem~~ powołania do Stanu Duchownego, tak nader ubogiego, każdy Młodzieniec ukończywszy w Szkołach Zawód Naukowy, woli raczey ubiegać się do Urzędu Krajowego, pospolicie byt szczęśliwy w życiu sobie zapewniającego; aniżeli zostać w Stanie Duchownym, samo wyobrażenie Ubóstwa, przerażaiącym. —

Raczy Wysoka Komissya Rządowa to prywatne Zdanie Biskupa łaskawie przyjąć, który, idąc za powszechną Opinią Rodaków gorliwych o Religią Oyców swoich, ~~Ministrów tupi~~ [nad: w niemniey] skutek powyższego Wezwania myśli swoie z własne-go przekonania w tey mierze przydołączeniem Uszanowania wynurza —

Chełm Dnia 28. Listopada 1818 r.

~~No 13.~~ Do ~~Wyrozafenie zmaney Strony~~ 18 C 16 7

Podobnie tez y Zmawiy Strony zniewolony iestem przestać Jaśnie Wielmożnemu Dobrodz. ~~zaftas~~ nadesłane tak Swiadectwa jako tez y Listę Osob przyiętych do Obrządku Łacinskiego przez X. ~~Plebana~~ Żyrzynskiego Plebana ~~Łacinskiego~~ R. L. o ktore Pasterz Moiego oddawna obowiązek doproszenie minał się powiedzieć tego iak wielkie iest naduzycie Plebana Łacinskiego ktory bez Skrupułu przemawia Owce na swoią Stronę Parafian O.G. ~~wrzemięszającego Spokoynosci Parafii Łacinskiey~~.

~~No 14o~~ Do Wysokiey Prokuratoryi Generalney w Krolestwie Polskim

W dopełnieniu Wezwania W. Obrony Wysokiey Prokuratoryi Gnrey w Krolestwie Polskim ~~tutai~~ pod dniem 24. Paździer. r. 8 1818 pod N. 5717. Sobie nadesłanego, Biskup O.G.K. ma honor przesłać ~~w załączeniu~~ tu pod ./. załączony Skrypt Oryginalny S. p. JO Xcia Jozefa Sapiehy ~~tupod~~ na Summę Złp polsk. 10600. Łukaszowi Węglenskiemu wydany. Z tą naymnieyszą prosbą, ażeby pomieniona Summa część funduszu Seminarium Dyecezalnego Chełm będącego! ~~mieyscowy (?)~~ przez dzielne srodki Wysokiey Prokuratoryi Głowney iako Opiekuńczey Magistratury Instytutów ~~Kościelnych~~ Duchownych, na rzecz pomienionego Seminarium porzyskana została. Przy tem podpisany Biskup tegoż. Oswiadczenie Wysokiego ~~powazenia~~ —

w Chełmie dnia 11. go Listopada 818. —

~~No 15.~~ Do Wielmożnego Komissarza Obwodu Krasnostawskiego,

~~Wielmożny~~ ~~(?)~~ konsystorz Chełmski O.G.K. Stosownie do Rozporządzenia Wydanego przez było ~~w (?)~~ w Czasie opoźnionego Dokument Starszy Kapituły Chełmskiey O. Russkiego na Summę Złp 400. lokowaną na Kahale Chełmskim przy z dołączeniem Designacyi z tą naymnieyszą Prosbą, ażeby ~~pomieniony Dokument~~. W. Kommissarz raczył przesłać pomieniony Dokument drogą ~~teraz~~ za sobie właściwą do stosowney Likwidacyi — Opoźnienie w przesłaniu ~~takowego~~ Dokumentu na Terminie przepisanym wytłumaczyć z przyczyny zaszłey Smierci S. p. X. Nazaruwicza tegoż Officyała Chełmskiego między ktorego Sprzętami przez Sąd Pokoju zapieczętowanemi a ~~(?)~~ rozpieczętowanego przez tenże Sąd rewizyi końcowemi rzeczony Zapis wynaleziony został. — Chełm dnia 17. Listopada 818. Roku —

No 16.

Do Prześwietney Kommissyi Wojewodztwa Lubelsk:

W skutek Wezwania Przeświet. Kommissyi Wojewodzkiey pod dniem 5. Mca Listopada r: b. No 28811. Sobie nadesłanego, Biskup Chełmsk: Ob: G. K. Ma honor przesłać oddzielnemi Attestatami Summy Rachunek Złp. 15000. Złp. na Rigorowną Fabrykę Katedry Chełmskiey sporządzony y podpisany y stwierdzony przez JX. Germana Łabowskiego Superiora Klasztoru Chełmskiego maiącego Zarządzenie nad pomienioną Fabryką iako Delegowanego na Zastępstwo po Smierci S. p. JX. Kazanowicza byłego Officyała Chełmskiego.

Naddatek iaki się okaże w tychże Rachunkach na opłacenie niektórych Materyałów nieuchronnie potrzebnych, istotnie wytrącony iest z własności podpisanego Biskupa który z funduszu na Rok przyszły podpisywanego przez Rząd Wyższy obmyślec się maiącego, Ma Nadzieię że mu będzie powrócony = Chełm dnia 16 Listopada 818

17. Do W. Kommissarza Obwodu Krasnost:

Przez Reskrypt JW. Ministra Przychodów y Skarbu pod dniem 16 Lutego r. b. No 1093. Sobie nadesłany – Biskup Chełm: Ob: G. Kat: Jako Prowizor wsi Pokrowki poszukał iednego Samego nakaz wynadgrodzenia tako Indemnizacyi za uszczuplenie fund: Instrukcyi przez byłego Dzierżawcę w Chełmie wydrzone, oko w kwocie Złp. 2915. 37 gr. 2. w skutek czego z Dyspozycyi W. Kommissarza przez Woyta Gminy Pokrowskiey y za kwitem tegoż odebrał i złożył kwotę Złp. 2125 gr. 7 d. 2. Do Ogólney przeto Summy przez JW. Ministra Przychodów y Skarbu przyznaney brakuie iescze Złp. polskich 800. które się złożone w Massie byłego Podprefekta W. J. P. W. Olechowskiego – Że zaś w tey właśnie chwili Delegowana Kommissya do Spisu Maiątku Duchownego zaymuie się zrobieniem Nowego Inwentarza na Gruncie Folwarku Pokrowieckiego, w którym cały Fundusz Instrukcyi Urzędownie być powinien spisany i na przyszłą Rzecz y Pamiątkę na Gruncie zostawiony z tych powodów podpisany Biskup Ma honor upraszać W. Kommissarza by raczył rezytuiąc Sposób Złp. 800. na Rzecz fund. Instrukcyi Folwarku Pokrowieckiego przeznaczony z Massy byłego Podprefekta swego Urzędu swoiego ściągnąć. Chełm d: 16. Listopada 818

Jaśnie Wielmożny Mości Ministrze Dobrodzieju!

Powodowany usilną prośbą W. Węglińskiey biedney Podroszney wdowy po S. p. Onufrym Węglińskim pozostałey, ośmielam się lecz że po raz 3ci zatrudniać moją prośbą JW. Ministra Dobrodzieja za Jey Synem Xawerym Międzychowskim, który stosując się do dany mnie rady przez JW. Pana został pomieszczony w Lublinie przy Wydziale Skarbowym dla potrzebnego uformowania się na przyszłego Urzędnika — Już w tym Wydziale pod Imieniem Assessora honorowego rok prawie cały pracuje — w skutek czego uzyskał od Wgo Puchalskiego Kommissarza Wydziału Skarbowego podchlebne dla siebie zalety, Świadectwem pomienionego Urzędnika stwierdzone — które ja miałem honor prezentować JW. Ministrowi podczas bytności mojej w Warszawie — Że za śmiercią Ojca Jego pozostała wdowa, nie ma sposobu łożenia nadal Go utrzymywać kosztem swoim w Lublinie może, przeto Mnie Naymocniejsza prośbę do czułego Serca JW. Ministra, iżby JW. przez wzgląd Imienia S. p. [illegible] Onufrego Węglińskiego jako Zasłużonego Męża pozostały wdowy raczył przy Biórze Ministerium Skarbowego w Lublinie, czy też w Warszawie na Etacie Płatniczym pomieścić — W tym Celu W. Kommissarz Puchalski pod którego okiem ~~dosyć~~ znacznie w tym wydziale Międzychowski postąpił i dosyć uformował się, oświadczył że go przedstawi z Urzędu JW. Ministrowi Dobrodziejowi — Dobroczynne a Litościwe Serce JW. Ministra dobrze mi znane, którego skutków takowych Sam doświadczając, nie odmawiam Prośbom W. Węglińskiey pod czas tym — Którey udzielone pismo w tym przedmiocie tu załączając, z całym chlubny zaszczyt przy ponowieniu usilnych próśb moich za tąż pozostałą wdową przy oraz uwierzeniu Mnie Wysokiemu Jego względom nayłaskawszym ~~na zawsze~~ zostawać z Głębokim Uszanowaniem y najwyższym Poważaniem —

Chełm d: 8 Grudnia 818.

#18 ~~N 4~~

Do Wysokiey Kom. R. Obrządków Religiynych y Oświecenia Publ.

~~Przez~~ Reskryptem W. Komissyi Rządo: O. R. y Oświecenia Publ.
pod dniem 20. Marca r. b. do N.ro 1276. polecono iest, ażeby
wszellkie Nominacye do których należą prywatnych Kollatorów
prezenty ~~by~~ były [pisane] wydawane ~~[illegible]~~ na tak zwanym
~~[illegible]~~ Administracyinym Papierze Stęplowym właściwego
Waloru – w skutek Zalecenia takowego Biskup Chełm. o.g.k.
ściśle dopełniaiąc Ustawy tey ~~[illegible]~~ [mnyse] Rządowey nie przyi-
mie dotąd żadney prezenty tylko stosownie do Ustaw
przepisanych na papierze ~~Administracyinym~~ – Że zaś w prze-
szłości bytego Obrządku X.ięża W.go powszechnie urządzona, iżby pre-
bendy O.G.K. [dzierżący Beneficia] jako szczupły Dochód z Beneficiów Posiadaiący
nie innego na prezenty Stępla używali tylko z Waloru Cen.
Złotowego, Czego Biskup dotąd ściśle przestrzega. ~~[illegible]~~ [spodziewa się]
~~[illegible]~~ [zatem ~~[illegible]~~] że w dopełnieniu Dekretu N. Pana ~~[illegible]~~ tylko
13.go pod dniem 6/18 Marca r. p. wypadłego. Gdy ~~[illegible]~~ [żadnego]
~~Nominowanego~~ w kollacyi prywatney bez poprzedniczego
Kapłana Nominowanego
o tem doniesienia W. K. Rządo: [Kanonicznie] instituowanie nie będzie
tym samym taśkawie uwolnionym zostanie od przedstawie-
nia Oryginałów Prezentów których nie inny były Admini-
stracyiny Papier Waloru C. Złotowego powszechnie ~~[illegible]~~ [używał]
~~[illegible]~~ Chełm d. 10 Grudnia 1818. —

A 17. Wysoka Kommissyo Rządowa Obrządków Religij-
nych i Oświecenia Publicznego. No 570

Biskup Chełm. O.G.K. spowodowany nieznośnemi Przykro-
ściami, iakich do[zwalać] ~~[illegible]~~ Duchowieństwo Dyec: Chełm. wypreyczyny Wóy-
tów Gmin uciemiężaiących Kapłanów do Odrabiania lub Opłacania
publicznych Szarwarków, które ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [samych] tylko Włościa-
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~się~~ [obowiązuią] na karanie, na mocy Urzędu swoiego przy ze-
częściu tu pod[…] ~~tych że kap~~ Zarażenia tychże Kapłanów
upraszać nayusilniey W. K. R. O. R. i O. P. iako Opiekunce
Magistratury Kraiowego Duchowieństwa, iżby wprzez wzgląd, i po-
litowanie nad biednym Stanem Kapłanów ~~[illegible]~~ [obrządku] O.G.K.
raczyła, [nader] ~~[illegible]~~ wasnym swoim Interessowaniem się, przedstawić Nayyż-
szemu Rządowi, i uwolnić tychże Plebanów od tak uciążliwey dla
Nich Roboczizny, lub za [też] Opłaty, iakowa iest publiczny Szarwark.
Niepodobnie bowiem, aby Pleban, przy tylu publicznych Podatkach,
Daninach, częstokroć niezliczenie Exekucyami wymuszanych, zosta-
iąc w prawdziwym Ubóstwie, iesce i Szarwarki opłacał, albo ie odrabiał

~~H~~

odrabiać. 11 Stan Świeckich Kapłanów Dyecezyi Chełm: zostaiących bez Utrzy=
s ścian, bez przyzwoitego Funduszu i bez żadnego od Dziedziców i Kollatorów
wsparcia a częstokroć ulegaiący ~~bez żadnego względu~~ niemaiącym względów zamolestowanym Rozkazom
Gmin Woytom, godzien zaiste politowania, Uwagi Rządowey;
a tym bardziey iak Doświadczenie nauczyło, iż gdy ieden z tych że Kapłanów
w mieysce dopełnienia dosyć uciążliwego Obowiązku Urzędnika Stanu Cy=
wilnego, niemniey zamiast wykonania winney z powołania posługi wiernym
swoim Parafianom, tudzież Sprawowania Obrzędów Religiynych, wszafowa=
nia dla nich ~~potrzebnych~~ Sakramentów Świętych, i opowiadania Słowa Bożego
Zagrożony częstokroć zarówno Exekucyą, bywa zmuszony ~~musiał~~ opuścić ~~dwór Parafii~~ Parafię i Parafii oraz ~~domo~~ Domo=
we ubogie Gospodarstwo, i szukać naiemnika, aby go wyręczył, i zastąpił
w pracy szarwarkowey.
T Za któremi Biskup ponawia naymocnieysze Prośby swoie, aby iako Kostu=
dry ~~Altar~~ iedynie z samego Ołtarza od uciążliwych dla nich Szarwarków na
zawsze uwolnieni zostali. Chełm d. 20 Gr: 1818 Roku

№ 20. W. K. R. O. R. i O. P.

Przez Reskrypt W. K. R. O. R. i O. P. na dniu 24 Listopada r. b.
do № 5061, wypadły Aspirant do Stanu Duchownego Szymon Brat=
kiewicz od Przyięcia do Seminarium Chełmskiego wstrzymany został dopó=
ki nie złoży Dowodu że iest wolnym od Spisu woyskowego. Zrządzona Po=
myłka przez Plebana mieyscowego ~~w~~ wydaney dla niego Metryce oczy= wyra=
wista ~~żna~~ iakiey może stała się Przyczyną, za spostrzeżeniem którey, i wiernym się
wyraźnie przekonano z Księgi Metrykalney, Pleban mieyscowy był ~~do~~ do=
zmuszony wydać powtórną Metrykę, która dla wiarygodności swoiey spra=
wdzoną została, przez Urząd publiczny, i zaświadczona tak przez Sąd
Pokoju, iakoteż przez Notaryusza Publicznego Powiatu Tomaszowskiego.
Pomienioną Metrykę żadnemu Podeyrzeniu nieuległą w celu wyższego upoważnienia
przyiętego do Stanu Duchownego rzeczonego Szymona Bratkiewicza B. C. O. G. K.
ma honor przedstawić, a razem uprasza W. K. R. równie o upoważnienie
przyiętego ~~do~~ do Kleru B. C. O. G. K. Kleryka maiącego pierwsze Stopnie Święca=
na M. Szyrackiego, którego w krótkości bieg cały Życia własnoręcznie
napisany, przy załączeniu potrzebnych Świadectw i Dowodów, niemniey
potrzebnemi Świadectwy oraz Dowodami ~~należycie~~ wsparty, tu się domi=
ga, z tą naymocnieyszą Prośbą, aby ~~ich~~ wymienieni dway Aspiranci
Powołaniu swoiemu ~~Przyięciu~~ być przyięci do Stanu Duchownego w Seminarium Dy=
~~tylko szym~~ należycie odpowiadać mogli.

Chełm d. 22 X[bri] 1818 Roku

W. K. W. O. R. i O. P.

21 Stosownie do ~~zaprowadzonego~~ jednostayne zaprowadzonego ~~Jednostaynego~~ Prawidła tedawi Przepisów względem Examinowania Kandydatów na Wakuiące Beneficia, z dnia 31 Maja r. p. do N° 17417 przez W. K. R. O. R. i O. P. powszechnie ogłoszonych Biskup Chełmski Ob. G. K. ~~z Władz pomienionego Rozporządzenia~~ przez ~~W. K. W. O. R. i O. P.~~ B. C. Ob. G. K. Ma honor przesłać Listę Kandydatów examinowanych iako razem z dwóch lat, gdyż pod bytnością Biskupa ciągłą w Warszawie dla ~~po~~ratowania Zdrowia, a przez śmierć zaszłą ś.p. X. Nazarewicza byłego Officiała, Konsystorz tuteyszy z Roku przeszłego przesłanie ~~podanie~~ Listy pomienioney ~~za~~ uchybił.

Chełm d. 22 Grud: 1818 r.

N° 22 Prześwietna Kommissyo Woiewodz. Lubelsk.

B. C. O. G. K. Ma honor ~~przedstawić~~ z Urzędu Dziekańskiego D. K. przedstawia Prośbę X. Leona Smolnica Parocha ~~Czuteryzkiego~~ nie- służącego w Dobrach Narodowych Czuteryce zwanych leżących w Powiecie Chełmskim, a to w przedmiocie po- trzebney Reperacyi tak Cerkwi Parafialney, iako też Budynków Plebanialnych, których Stan coraz pogor- szający się wymaga prędkich i zaradczych Środków o obmyślenie ~~prędkich~~ tychże, w celu zapobieżenia dalszemu ~~w Sapie~~ Budowli Upadkowi Podpisany Biskup nay mocniey upraszá —

Chełm d. 22 Grudnia 1818 R.

Prześwietna Kommissyo Woiewodz. Lubelsk.

Stosownie do Rozporządzenia W. K. Rząd: O. R. i O. P. pod dniem 31 Maja r. p. do Liczby 17417 upowszechnie zaprowadzonego B. C. O. G. K. Ma honor Prześ: K. W. przesłać Listę Kandydatów Examinowanych podaiących się na wakuiące Beneficia, z tą nayuniżeńszą na Prośbą, iżby raczyła przez Dziennik Woiewódzki obwieścić Interessowanym ~~wiadomych~~ wiadomości Kollatorów prywatnych, że ~~wszystkim~~ ~~stosownie do~~ na mocy Dekretu N. Pana pod 6/18 Marca r. p. w S. Petersburgu zapadłego ~~z~~ żaden Duchowny oprócz wyżey w Liście wymienionych ~~żaden~~ bez Świadectwa odbytego Examinu przed Radą Generalnym i dwoma Examinatorami w przepisaney formie wydanego, na wakuiące Beneficium prezentowanym być nie może.

Chełm dnia 23 G. 1818.

Lista

Kandydatów Examinowanych, podaiących się na Beneficia Wakuiące z Roku 1817. i 1818.

Nr Porządkowa.	Imie i Nazwisko.	Klassa Konkursu otrzymana: Pierwsza	Druga	Trzecia	Obyczaie	Uwagi.
1.	Bazyli Dembicki.	Eminenter	. .	. .	~~Dobre~~	Trzy pierwsi na
1.	Bartłomiey Smigielski	Eminenter	.	.	Dobre.	Czele Listy położe
2.	Leon Smolnicc	— . —	. —	— .	Chwalebne	ni Smigielski,
3.	Bazyli Zathalili.	— . —	— . —	— .	D^o.	Smolnicc, y Zatha
4	Alexander Lipnicki	Eminenter	—	—	D^o.	liki nieodbywali Exa
5	Sylwester Łaski	.	Sufficienter	.	Dobre.	minu Konkursowego
6	Antoni Fiodorowicz	.	Sufficienter	.	D^o.	z których Smigielski
7	Stefan Saykowicz	Eminenter	.	.	Chwalebne	był Professorem w Se
8	Teodor Saykowicz	.	.	Mediocriter	D^o.	minarium Dyecezal-
9.	Stefan Lebedynski	—	Sufficienter	.	Dobre	nym Chełmskim, a zaś
10.	Jakob Kozminski	—	Sufficienter	.	mierne	dway następni do dzis
11.	Michał Krypiakiewicz	—	D^o.	.	Chwalebne	dnia ~~[illegible]~~
12.	Jan Jirkin.	.	.	Mediocriter	mierne	~~potrzebni~~ ~~są~~ professo
13.	Grzegorz Jurkiewicz	.	Sufficienter	.	Chwalebne	rami w Niższe Szkole
14	Mikołay Horoszewicz	.	Sufficienter	.	Dobre.	Dyecezalney — tych
15.	Antoni Zborowicki	.	Sufficienter	.	Dobre	Samo Prawo uwolniło
16.	Andrzey Żukowski	.	Sufficienter	.	Dobre.	~~zostali uwolnieni~~
17	Tomasz Diakowski	— . —	.	Mediocriter	Dobre.	od rzeczonego Examinu
18	Andrzey Łoznowski	—	Sufficienter	.	D^o.	

Chełm d: 22. Grudnia 818.

Listakan

Kandydatow Examinowanych. podaiących się na Vakancye Beneficia ~~d. 18/4. 1818~~ w Woiewodztwie Lubelskim.

leżące

W Woiewodztwie Lubelskim

1. Leon Smolenicer
2. Baryla Lachalik.—
3. Alexander Lipinsky.—
4. Antoni Teodorowicz.—
5. Teodor Saykowicz.—
6. Stefan Lebedynsky.—
7. Jakob Kozminsky.—
8. Michał Kryszakiewicz.—
9. Antoni Leonowicky.—
10. Tomasz Diakowsky.

11. Antoni Tukowsky.

Chełm 23. Grudnia 818

W Woiewodztwie Podlaskim leżące

1. Bartłomiey Smigielsky.—
2. Sylwester Łazki.—
3. Stefan Saykowicz.—
4. Jan Gerkhin.—
5. Grzegorz Jurkiewicz.—
6. Mikołay Storoszewicz.—
7. Andrzey Sosnowsky.—

Chełm d. 23. Grudnia 818

№ 23 Wy Ko: A. O. K.: O. P.

W. Szanowny
P. Pre
228
24

Pod dniem 8go Sierpnia r.b. w Warszawie N. O. O. G. K. przedstawiwszy wybor nowego Officiała JX. Grzegorza Jankowskiego, ktory powierzony sobie Urzęd dołęże sprawuie, pod ów czas zachowała sobie przedstawienie nowey Organizacyi Konsystorza Chełmskiego, ktorą dziś składaiąc zaś, z samych Członków duchownych zwna twarz W. K. R. O. R. i O. P. dla uywiałaniem wspomnianego tychże sprawie; w skutek Dekretu N. P. pod artykułem 14 wyrażonego tożże iak następuie:

Na Assessorow: JJXX. Jakoba Tyskiego Dziekana Zamoyskiego, Antoniego Stryniewickiego Dziekana Tyszowickiego

Na Pisarza Konsystorskiego razem Dyrektora ~~Ksi~~ Kancellaryi JP. Daniela Kalickiego.

Na Protokulistę JX. Bazylego Smitke.

Na Kancellistę JP. Juliana Paszkiewicza.

Wyrzeczeni Wymienieni Assessorowie dla szczupłego Funduszu nie mieszkaią ciągle przy Konsystorzu, tylko w czasach pewnych na każde wezwanie stawić się obowiązani; inne zaś Członki Konsystorza nieprzerwany maią swoy pobyt pod bokiem Biskupa przy Katedre Chełmskiey mieszkaiącego. Niemaiący Dachow lubo nie żyiąc nie posiadły tych Blach ~~Anal~~ teyże Kościoła

Chełm dnia 24 Grudnia 1818.

№ 24 W. K. R. O. R. i O. P.

Jak daleko Reperacya Katedry Chełmskiey O. G. K. w Roku bieżącym pomknięta została, złożony na dniu 16. t. m. stosownie do wydanego Anszlagu Rachunku, dla Przedstawienia tychże Izbie Obrachunkowey, będą rzeczywistym dowodem.

Jak daleko Reperacya Katedry Chełmskiey O. G. K. w Roku b. pomkniętą została, przekonywa każdego Widok na tymże Gmachu trzech Wież, z których ~~lubo nie zupełnie~~ wymaley części jeszcze ~~nie~~ Blacha, ~~nie pokrytych~~ ~~Blachą~~ dachow teyże Kościoła. Jakkolwiek wrotki, tirazniey sza, na co wydane Złp. Dukatowey 7 15000 obrocone zostały, tego dowodem dnia 16. t. m. stosownie do wydanego Anszlagu przedstawione

N 5

Zbiór Obrachunkowey ~~tecone~~ fabryczne Rachunki. Z tych się wy-
raźnie okazuie co iuż zrobionym zostało a co iescze brakuie do uskutecz-
nienia całkowitego Dzieła [to iest potynkowania] Potynkowanie wapnem zewnątrz, i wewnątrz
tegoż Kościoła, przy ~~zrobieniu~~ [gotowaniu] w części znaczney Posadzki marmurowey
tudzież Opatrzenie w pewną szłoś Okien, niemniey Obmyślenie potrzebnych
Ołtarzów, i Ozdoby wewnętrzney, Koniecznie zasługuią na Sprawiedliwą Uwagę
Rządu. Zaradzaiąc przeto dalszemu prowadzeniu fabryki
około tegoż Kościoła w Roku następuiącym R.C.O.G.K.
na Mocy Postanowienia J.O. X. Namiestnika Króle-
wskiego pod Dniem 23 Listopada Ru 1816 do No 3590
w tey mierze wydanego; naymocniey upraszą W. K. R.
O. R. i O. P. o Obmyślenie potrzebnego funduszu na
dalsze prowadzenie teyże fabryki; aby ~~zt~~ z początkiem
przyszłey wiosny, natychmiast mogła bydź rozpoczęte.
Ukończenie zupełne pomienionego Kościoła Katedralnego
i wyniesienie Onego do pierwszey Swietności [zaiste] będzie Miłym
Pomnikiem Troskliwości Oycowskiego Rządu, o Ozdobę ~~[illegible]~~
Świątyni samemu ~~Bu~~ ~~wszelkiej~~ Pogudnościowey
~~wie~~ ~~Bożego~~, ~~Religii~~ poświęconego, niemniey Dopełnieniem Woli
Naylepszego [ciei] Monarchów o całości [Domów Bożych,] ~~Swiątyń~~ ~~Kościołów~~ nayg-
orliwszego tudzież uroczystym nanowo wprowadzeniem do
Kiego służby Bożey oraz wszelkich Obrzędów Religijnych, któ-
[illegible] w szczupłym Refektarzu Klasztoru Bazyliańskiego z wie-
lką nader niedogodnością Ludu wiernego dotąd spra-
wowane bydź muszą.

Chełm dnia 31 Grudnia 1818

~~Do W. K. Rządu~~

Do W. Prokuratoryi Gnalney

N.o 25. Do W. Prokuratoryi Glney Królestwa Polskiego!

W skutek Wezwania W. Prokuratoryi Glney pod datam 5 gr. r. b. pod N.rem 7341. do N.rm 7347. sobie przesłanego Biskup Chełmski O. G.K. Ma honor o Przedmiocie przedmiotach dotyczących się długów Seminarium Dyecezalnemu Chełmskiemu przynależnych tłumaczenie Rektora tegoż Seminarium z Urzędu swojego przedstawić — Znaydzie w pomienionym tłumaczeniu W. Prokur: Glna każdego Szczegółu Objaśnienia, którego nie powtarzając, podpisany Biskup naymocniey upraszca, iżby W. Prokur: Glna jako Opiekuncza Magistratura Majątku Duchownego celem zasilenia nader Ubogiego Funduszu tegoż Seminarium w odzyskaniu Jego własności, raczyła obmyśleć nay dzielniejsze Srodki —

Chełm d: 3 Stycz 1818. S.H.

N.o 26

Wysoka Kommissyo Rządowa Obrządków Religiynych y O. P.

Nominacye czyli Prezenty wydane XX. Michałowi Krzypkiewiczowi, Andrzejowi Sosnowskiemu, Teodorowi Suszkiewiczowi i Antoniemu Tredo~~[illegible]~~iczowi, przez ~~[illegible]~~ Kollatorów prywatnych na Beneficia wakujące — Biskup Chełmski O. G.K. Stosownie do trwających przepisów W. K. R. O. R. y O. P. z Urzędu Swojego przesyła — Pomienione prezenty na Papierze Warsow. 6. złł. są wprawdzie napisane — lubo różnego kształtu Doświadczenie przekonywa, że na Prowincyi względem Administracyinego Papieru wiele różne bywaią zdania = Sami nawet Officyaliści trzymaiący Papier Stęplowy iako to: Kollektorowie mniemaią żadnego wyobrażenia o Stęplu tak zwanym Administracyinym — względem czego potrzeba objaśnienia, do którego nadal stosować się należy —

Chełm d: 5 Stycznia 1818.

N.o 27

~~[illegible]~~ Do W. Kommissarza Obwodu Krasnostawskiego

Na żądaną Prośbę pod dniem 13. Listopada r. p. do N.o 6664 podaney w przedmiocie pretensyi do Kahału Chełmskiego na którym Summa Zł 400. lokowana, a będąca własnością Kapituły Chełmskiej O. G.K. Konsystorz Chełmski powtórnie tłumaczy się nastąpieniem: po ~~nastąpioney~~ ustanowioney dopiero rewizyi: Ksiąg Sprzętów y Papierów, po S. p. X. Nazarewiczu bytym Officyale Chełmskim pozostałych.

pozostałych iako tylko dowody względem pomienioney Summy Kahalney znaleziane zostały Załowane Konsystorz W. Kommis sarzowi natychmiast z załączonemi Dowodami w Tabelli Likwidacyiney natychmiast odesłane. — W zaliczeniu Konsystorz Powinien iest w tey mierze wytłomaczyć się, iak następnie: Skrypt Oryginalny na pomienioną Summę Złp 400. złożyć nie może, bo ten przez Rząd byłej Austryacki iak wszystkie inne pospolicie Dokumenta kahalne zabrany został. Składa się tylko Extrakt z Akt Urzędowych Chełmskich wyięty, ma iący na sobie cechę wierzytelności. — Że zaś od Czasu ustałego Rządu Austryackiego Kapituła Chełmska Procentu nie odbierała. Dowodzą tego dwa Reskrypta tu załączone ieden Administracyi Bialskiey, drugi zaś Prefektury Lubel skiey z których widocznie okazuie się, że zmarły Officiał Chełmski względem wyrobienia prowizyi należyte kroki uczynił. — Podpisany zatem Officiał ma honor uprosić W. Kommissarza o przedstawienie Rządowi ~~słusznie należącego się Ka~~ pitule Chełmskiey Należytości ~~która~~ ~~dowodu~~ ~~słusznie~~ która Kapitule Chełmskiey słusznie na prawie należy.

Chełm D: 5 Stycz. 819

№ 28 W. X. Ch. O. K. y D. Lubl.

Biskup Chełmski O. G. K. Niżeli będzie mógł porozumieć się z Metropolitą Greko Katolickim JW Bułhakiem niedawno mianowanym ~~niedawno~~ teraz mieszkaiącym w Petersburgu z którym iak wiadomo Biskupowi stosownie do Życzenia Monarchy, Biskup Chełmski ma się porozumie wać y wzaiemnie komunikować w Rzeczach Kościelnych tymczasem, powodowany kilkakrotnem wezwaniem Byłego Rzą du X. twa Warsz. niemniey maiąc wzgląd na zasługi y Talenta Kapłanów Dyecezyi Chełmskiey z mocy praw sobie służących wybrał y przeznaczył na Kanoników Honorowych: to iest 1° X. Grzegorza Jankowskiego Officiała Ilnego Chełmskiego. 2° Jakóba Łysłkiego Assessora 1° Konsystorskiego, 3° Antoniego Stryniewic skiego Assessora 2° 4° Dawida Szymańskiego Profesora Theologii w Uniwersitecie Warszawsk. y Dziekana w tymże wydziale. 5. Jana Kozminskiego zasłużonego Nauczyciela Szkoły Parafialney w Nowo siółkach y tamże plebana 6° Tomasza Korzuwicza Surrogata pod laskiego — 7° Józefa Konówicza Surrogata Tykocinskiego. 8° Wincentego

Pawłowicza Dziekana Sokołowskiego 9. Piotra Wilinowicza
Dziekana Łosickiego 10. Leona Łyskowskiego Dziekana
Wisznickiego — 11. Pawła Jankowskiego Plebana Sosnowicz-
kiego — 12 Teodora Kalinskiego Proboszcza Radzyńskiego
Pomienionych Kanoników Honorarnych, ma honor
przedstawić W. K. R. O. R. y O. Publ. a razem oświadczyć
że ciż Kanonicy niżeli kiedyś będą wyniesieni na Katedralnych
za wskrzeszeniem Kapituły Chełmskiej, który ślady w Aktach
Ziemskich dotąd pozostają, przynajmniej osobliwém ~~Znakomitemi~~ Znakiem
~~Dystyngowanemi~~ey Nagrody, będą nadal w ~~tymże~~ całe mierze współbra-
ciom swoim, postępującym w zawodzie powołania, do Za-
sług w kraju y Dyecezyi swojéj równie Zaszczytnym jak chlubnym za-
chętem — Dnia 9. Styczn. 819.

№ 29. Do Prześw. Kommissyi Wojewod: Lubelskiego

Biskup Chełmski Obrządku gr. kat. jako Dzierżawca Dóbr Rządo-
wych Chełmża, raz przyjętych na siebie obowiązków wiernie
dopełnia, a wszelkie w tej mierze polecenia Rządowe, ~~ta~~ u-
skutecznia ~~Stara się i tak daleco~~ podwaja, Usilność swoją,
że pierwsze ~~polecenia~~ Rozporządzenia Rządowe przez niego odebrane,
natychmiast wykonywa — Mimo atoli, usilności swojéj, odbie-
ra częstokroć, ~~Dowody~~ ~~przez~~ w tymże samym przedmiocie, od Komm. Wojewódzkiej
utrudniające Sarkaj Prześwietnej
powtarzane Wezwania,
iakoż i dziś podpisany Biskup, odebrał pod dniem
2. Stycznia, do N. 3365 ~~1170~~ sobie przesłane polecenie,
którego już dawno dopełnił przez Zaproszonego przez
siebie Kommissarza W. Bieleckiego, do Układów o
Dziesięcinę przeznaczonego. Ten całe dzieło na gruncie
Folwarku Chełmskiego, wspólnie z Kommissarzem
Duchownym zdziaławszy, na dniu 1. Grudnia r. p. prze-
słał Kommissyi Rządowéj. O czem niewątpliwie być
musi Przeświet. Kom. Wojewódzkiéj — Odpowia-
dając na powtórzone Zalecenie, ma honor razem u-
praszać Prześwietną Kommissyą Wojewódzką, o łaska-
wsze dla siebie Względy, które On, równie umie cenić,
iak wykonywać, rozporządzenia Rządowe, raz sobie powie-
rzone — Chełm dnia 11. Jan: 1819

№ 30. N. 6

Jasnie Wielmożny Ministrze, Dobrodzieju!

Na czele tego pisma, z głębokim Uszanowaniem, naypokorniey prze-
praszam Jasnie W. Ministra Dobrodzieia, że Go śmiem utrze-
dniać, ile, zaiętego, ważnemi Interessami Kraiu, ~~mo[illegible]~~ mo-
partykularnemi prozbami. Nietayno JW. Ministrowi, że
w czasie ostatniego Seymu, przez Ręce JW. Potockiego
Ministra Religiynego, w przedmiotach moiey Dyecezyi, po-
dałem 5 Memoryałow, do samego Tronu Nayiaś: Pana,
których Kopie, znayduią się w Biorze JW. Ministra. —
Pomiędzy Temi, podałem prozbę o ~~[illegible]~~ Dom metropolitalny,
będący własnością metropolitow Ruskich, których,
iak wiadomo, wielkim kosztem y nakładem pomienio-
ny Dom wystawiony; — Dziś pewnie dowiaduię się, że
takowy Dom przeznaczono dla Nowego Arcy Biskupa
JW. Malczewskiego — Jeśli tak iest, Woli Monarszey
dosyć stać się musi. — Wszakże Opinia Rady Stanu,
w tey mierze, niezaczęta, wspomnieć przynaymniey o
słusznym Wynagrodzeniu za ten Pałac, dla Bisku-
pow Chełmskich, który iak wiadomo, w czasie bytno-
ści swoiey w Warszawie, mieli zawsze, dla Siebie przy-
tułek. Spodziewałem się i ia niejakiegoś wynagrodze-
nia, na potrzebny lokal, albo wyznaczenia, dla Siebie słusznego
w tymże Domie pomieszkania, kiedy z Urzędu mego,
będę powinien znaydować się w Warszawie. W tey
tak ważney dla mnie okoliczności, uciekam się z
prozbą do Nayłaskawszego Serca Pańskiego, którego
dobroci byłem tyle kroć uczestnikiem. Opinia
Samego JW. Ministra y Jego poważne ~~w tym raz~~
~~zie~~ interessowanie się za mną, może mnie w tym razie
naydzielniey wesprzeć, ile nayuboższego Biskupa w Króle-
stwie Polskim, Polecam tę okoliczność, i mnie Samego
Nayłaskawszym względom Pańskim, zostaię za zawsze
z nayzupełnieyszym Uszanowaniem

dnia 13. Styczn: 819 z Chełma —

№ 31. Wysoka Kom: Rząd: Obrząd: Relig: y Oświec: Publicznego

Z Reskryptu W. K. Rząd: Ob. Rel: y O. Publicznego pod dniem 19. Grudnia
r. p. do Liczby 6,168 wypadłego, J. Biskup Chełmski Obrządku greko-
Katolickiego, powziąwszy o tem wiadomość, ma honor z Urzędu Swoiego, prosić o przyięcie
Uwagi
w przedmiocie Kościołka S. Ducha na
Licytacyą przeznaczonego —

Uwagi, za które, potrzeba miejscowa Ozdoba miasta, y sama nawet Religia przemawia. Po spaleniu się Cerkwi pod tytułem Nayświętszey Panny Bolesney, parafialney w Chełmie będącey, a po rozebraniu drugiey iako niezdatney pod tytułem Wniebowzięcia Panny Maryi Pleban chełmski obrządku greko-katolickiego został bez własnego żadnego kościoła. Były Rząd austryacki, uznał konieczną potrzebę Parafialnego Kościoła Ruskiego, równie iak wystawienia plebanii dla Parocha mieyscowego. Przeznaczył Inżynierów tym celem, aby obeyrzeli Kościółek S. Ducha oddawna opuszczony, tudzież nakazał wygotowanie potrzebnego Anszlagu na plebanią, na którą iuż były w części ~~przeznaczone~~ obmyślone materyały. Zmiana Rządu y Zamieszki woienne pozbawiły tak zbawiennego skutku. Dotychczas więc Pleban ani Kościoła parafialnego, ani plebanii niema. Musiał zatem własnym kosztem teraźnieyszy Paroch kupić Dom, w którym ma pomieszkanie. W ~~[illegible]~~ braku zaś Kościoła parafialnego, musi w lichey (: że tak mówić można :) Kaplicze z wielką niedogodnością swey obszerney parafii, a czasem z nieuszanowaniem dla Religii wszelkie obrzędy Kościelne odbywać, a zaś w Uroczystości większe, ~~[illegible]~~ sprawować Nabożeństwo w Kościółku Seminaryum Dyecezalnego chełmskiego. Z tego wszystkiego raczy ~~[illegible]~~ Wysoka Kommissya Rządowa zastanowić Uwagę swoią, a przychylić się łaskawie do prośby Biskupa y wierney Parafii chełmskiey, aby pomieniony kościółek S. Ducha, mógł być przeznaczony na Cerkiew parafialną Ruską ~~[illegible]~~ wskazany bowiem, ginaczey, rzeczony na sprzedaż przez Licytacyą publiczną, mały zysk przyniesie, a więcey kosztu w rozebraniu onego. Potrzebna zaś Reparacya owego kościółka w Dachach, Oknach y pobieleniu, niemniey w Ozdobie Wewnętrzney, co do Ołtarzów, z których Wielki dotąd pozostaie, niewiele zrobi przykrości y wydatków Odaliczney parafii chełmskiey, do którey Reparacyi mogą się przyłożyć y dwory stosownie do Dekretu Nayiaś. Pana. Ponawia zatem Biskup proźby swoie aby Licytacya rzeczonego Kościółka S. Ducha mogła być wstrzymana, raczey aby takowy Kościół, przeznaczony został na Parafialny obrządku greko-katolickiego, którego miasto Chełm powiatowe, przy tak wierney parafii w tym obrządku, dotychczas niewidzi. — Chełm dnia 15 Januar 819 —

Do Przeswiętney K. W. Lubelsk.

W Skutek Wezwania Przeswiętney K. W. Lubelsk. pod 4. t. m. r. b. № 384/33 sobie nadesłanego, Biskup Chełmski O. G. K. iako Dzierżawca Dóbr Rządowych Chutra przesyła Wywód Urzędu Leśnego na zapławny Opat w Łysynie Kp 1011 Folwarku w Złoście aby stosownie do Decyzyi Przeswiętney Izby Administracyjney pod dniem z tą proźbą wypadłey takowy Deputat w Zwrocie ~~Złosie~~ wyrażony podpisanemu Biskupowi mógł być zwrócony — Chełm d: 18 Stycz 819

№ 39. Do W. Burmistrza Miasta Chełma

Wiadomo W. Burmistrzowi że z dnia 18 na 19. t. m. w nocy przez gwałtowne drzwi wyłamanie w Kancellaryi Konsystorskiey, nie tylko iurysdykcya Biskupstwa Chełm. Ob. G. K. i udział Jego osobisty ale też sama religia niespodziewanym porwaniem Klucyka pieczętnego skrzywdzona została.

Przeciwnie w Kraju naszym Konstytucyjnym danego Monarchi opieką pod zaręczonym Konstytucyą Zaręczonym, takowa gwałtowność dziać się niepowinna. Gdyż nikt niema być karany bez przekonania — Czego sama Konstytucya dowodzi gdy mówi — Neminem captivabimus nisi jure victum — Biskup aż nadto przekonany, że W. Kommendant Szwadronu swoim podkomendnym niedał rozkazu do popełnienia zrobioney gwałtowności, sam nawet W. Burmistrz podobnie tłomaczył się — Niemniey atoli te wszystko, Mieszkańce tutejsi na ktorych dziale znaydowat się Mańkowski Malarz a do Juryzdykcyi Biskupiej, stali się sprawcami tak niesłychanej bez przykładney gwałtowności. Żeby więc nadal podobnych swawolników, można było wstrzymać a same bezprawie przykładnie i sprawiedliwie ukarać Biskup z urzędu swojego upraszam W. Burmistrza, aby Cz. Mieszkanie, dopełniwszy wyrażonego na domie Biskupiem gwałtu, w przytomności delegowanego od Biskupa, surowie i przykładnie ukaranemi zostali — W przeciwnym razie Biskup zawczasu oświadcza W. Burmistrzowi, że ten cały gwałtowny wypadek będzie musiał, celem uzyskania sprawiedliwości wysokiey Kommissyi Rząd. Spraw wewnętrznych i Policyi opisowo przedstawić
Chełm d. 2. Stycznia 819.

№ 33 Do Wielmożnego Kommissarza Obwodu Krasnostawskiego

Za zmianą stanu byłey W. Olchowskiey a teraźnieyszey Niewiadomskiey, mogą się zmienić okoliczności, pozostałey masie S.p. Olechowskiego byłego possessora od prefekta Chełmu — Biskup przeto. Chełmu O.K. iako dożywotni Dziedzic Folwarku Pokrowieckiego, Zarządzaiąc całości Fundi Instructi Tegoż Folwarku, upraszam W. Kommissarza, iżby w skutek Swojego Reskryptu pod dniem 23 Listop. roku zeszłego № 6868. do bie[...] nadesłanego raczył przyspieszyć zwrot Złp 800 Kontuiących w skredytowaney masie, iako część dopełniaiącą Summę, przez JW. Ministra przychodów i Skarbu na rzecz tegoż Folwarku przysądzone ~~z Ktu~~ w ktorey maiącą część swoią z wypłaceniem ~~potrzebnemi~~ ~~Chełm d. 23. Stycznia 819~~ Debetom byłego Rządu Austryackiego sobie przysądzoną — Chełm d 23 Styczn. 819.

№ 34 Wysoka Kommissyo Rządowa Obrządkow Rel. y Oświ. Publ.

W skutek Wezwania, Wy. Ko. R. Ob. R. y O. Publ. pod dniem 9. tm st. do Liczby 85. sobie nadesłanego, Biskup Chełmski Obrządku greckokatolickiego, przesyła tu ~~pod~~ pod ~~...~~ Wyrachowaniem Kosztów, w rachunku zbliżonym, tak materyałow potrzebnych, iako, y opłaty Rzemieślników podług Anschlagu Urzędowego, spisanego, w celu, ukończenia Reparacyi Kościoła Katedralnego w Chełmie. Między materyałami wyszczegulnionemi, te które wymagaią niezwłoczneo przystawienia są, Wapno, tarcice, blacha, y posadzka Kamienna — przy której pas w ciągu samey Reparacyi, tegoż Kościoła może być, ~~przez~~ dostarczona. Co się zaś dotyczy, rzeczoney Posadzki Marmurowey, ktora tu przes spo

spolice z Krakowa Wisłą bywa sprowadzana, dla oszczędzenia wielkiego Kosztu, Biskup w tey mierze, ma honor przedstawić naydogodnieyszy Proiekt — Kościół w Zamościu po ubytych Franciszkanach oddana pustka stoiący, ma ~~[illegible]~~ potrzebną liczbę posadzki Marmurowey, która, iak mówią, iuż po większej części iest wytłuczona, a większa porozbiiana, może być przez Decyzyią Nayw: Rządu przeznaczona, do Kościoła Katedral: Chełmskiego. Jak bowiem, użycie Oney, y właściwemu celowi, odpowiedziałoby, y nienaraziłoby, na dalsze wydatki Skarbu publicznego, — Biskup zas ze strony swoiey użyie potrzebney staranności, ażeby takowa posadzka o 7 mil, siedm z Zamościa do Chełma, bez Kosztu Skarbowego sprowadzona była ~~[illegible]~~

Jak przedstawiwszy ~~[illegible]~~ 2 pomienione w Rachunku zbliżonym Wyrachowanie Kosztow, niemniey wymieniwszy Proiekt względem posadzki potrzebney, upraszsza naymocniey Wysoką Kommissyą Rządową, ażeby raczyła przyśpieszyć obmyślenie Funduszu potrzebnego do ukończenia Reparacyi Katedralnego Kościoła, któryby ~~[illegible]~~ fabryka, z początkiem przyszłey Wiosny natychmiast rozpoczęta ~~była~~ być mogła.

Chełm dnia 24 Stycznia 819. —

№ 35.

Do Prześwietney Kommissyi Woie: Lubelskiego

Gdy więcey tak przez Intendenturę Dóbr y Lasow Narodowych Lubelskiey, iako y przez Pod-Inspektorow Obwodu Chełmskiego podpisany Biskup Chełmski O.G.N. ~~na podane prośby swoie~~, iako Dzierżawca Dobr Rządowych Chełma, na podane prośby swoie, względem nieuchronney potrzeby postawienia Obory w tymże Folwarku, żadney odpowiedzi nieodebrał; przeto, ma honor upraszać Prześwietną Kommissyą Woiewódzką, aby ~~raczyła~~, wezwania Budowniczego do zrobienia potrzebnego Anszlagu teyże Obory, która, w Chełmie, od dawnych czasów, prawie z samych Żerdzi sklecona, a przez czas Dzierżawy podpisanego

tylko podpierana, i łatana, wyraźnie, do upadku nachylona, nieiest w stanie, mieszczenia w sobie Inwentarza Bydlnego, tak istotnie na gruncie potrzebnego, ~~a [illegible]~~ wyniesie o przedstawienie tego przedmiotu, do Kommissyi Rządowey Przychodow y Skarbu, aby ta raczyła wydać stosowny anszlagowi ~~[illegible]~~ do Lasow Chełmskich Assygnacyą — Biskup zas, obowiązuie się wystawić pomienioną Oborę, dla rzetelnego utrzymania y Zachowania Dworskiego Inwentarza

Chełm dnia 31 Januar 819.

N. 7

No. 36. Do Przeświet: Komm: Woiewo: Lubelskiego.

Pleban w Dobrach Rządowych w Gminie zwaney Ruda będący, iescze w Roku 1817 podał prozbę swoią do Pres: Kom: Woiewodzkiey, w przedmiocie naglącey y nieuchronney potrzeby, pokrycia Dachu Kościelnego, wystawienia nowey Plebanii tudzież obmyślenia Szkołki Parafialney, iak w ~~podaniu~~ ~~swoim~~ przełożeniu swoim do Konsystorza Chełmskiego, teraz tłomaczy się a które tu się w Oryginale załącza /:/ gdy nieodbiera skuteczney na swoią prozbę odpowiedzi, Biskup Chełmski O.G.K. ma honor z urzędu swego, ten cały przedmiot Prze: Kom: Woiewodzkiey przedstawić a zarazem upraszać, aby zaręczyła, powagą swoią, wesprzeć sprawiedliwe żądanie pomienionego Plebana, y obmyśleć niechronnie zaradcze, względem wyrażoney Budowli potrzebney, tamże w Dobrach Rządowey

Sprodk.

Chełm dnia 31 Styczni:a 819.

No. 37. Do Prześwietney Kommissyi Woie: Lubelskiego

Biskup Chełmski O.G.K. iako Dzierżawca, Dob: Rządowych Chełmskich powodowany Reskryptem Prze: Kom: Woiewodzkiey pod dniem 18 t.m. v.b. do Liczby $\frac{215}{19}$ sobie nadesłanym, ma honor odpowiedzieć następnie. ~~Folwark Rząd. Jest~~ Już od lat dwóch, Szkółka Topolow Włoskich, w Folwarku Choteckim, przez podpisanego Dzierżawcę iest założona, ku własney potrzebie samego Dzierżawcy, która, w części, pomimo kosztu, może być w czasie użyta na potrzeby ~~[illegible]~~ publiczną. Żeby zaś, w tymże Folwarku, oddzielna Szkółka rozmaitych drzewek złożona, a przez Sołtysów, których tam niema, albo też Radnych Wsiów do dozoru w hodowaniu tychże drzewek powierzonych założona została, niewidzi potrzeby odrywania ludzi, od Gospodarstwa, aby ci takowym przedmiotem zatrudniali się. ~~Kto~~ Bowiem za położenie Folwarku Choteckiego, lasem różney drzewiny, iakoto, Grabami, Lipiną, Jarzębiną, y tym podobnemi, w około obsadzonego, może w każdym razie na Koszt Rządowy, potrzebnych drzewek, nakopać, y ~~[illegible]~~ użyć onych do wysadzenia drog Publicznych Daiesię, że do tego Dzieła, nayporzynniey mogliby się użyć ci Zmieyscowi, tak nazwani Gaiowi, którzy, wolni będąc, od wszelkich powinności Inwentarskich, naymniey ~~[illegible]~~ zakładaniem

233

Zakładaniem potrzebney Szkołki y hodowaniem takowych Drzewek, zatrudnić się mogą. — O przyięcie takowey Uwagi, którą Biskup. pod Bezpieczną Opieką Kom: Wdr. wszelkiey przedstawia, ma honor upraszać.
Chełm dnia 31 Stycznia 819.

26

W. Prokuraty: Glnéy Król: Pol:

Biskup Chełmski O.Gk. Ma honor ponowić Prośbę swoią do Wys: Prokuratoryi Glney, za XX Antonim Strzymiewskim Plebanem Zimna, który na przedstawienie swoie z dnia 2 Grud: 818 roku podane powtórnie nie ma dotąd pożądaney odpowiedzi. — Gdy mu bowiem Od niepamiętnych Czasów używalności w Lasach Rachanskich, teraźnieysi Tychże Dziedzice y Kollatorowie bez żadney przyczyny zaprzeczyli, przeto polecając ten Przedmiot W. Prokuratoryi Glney, iako Opiekunczey Magistraturze Dziedzictwa Kraiowego, Spodziewa się, iż za wdaniem się, tak Wysokiey Magistratury Sprawiedliwych Żądań Swoich, Jako Pleban Mieyscowy, pomyślny odbierze Skutek. Inaczey zaś bez potrzebnego wrębu w Lasach Rachanskich, ani Siebie ani Budowli Plebańskiey przynależącey zgoła nie będzie w Stanie nadal utrzymać —
Chełm d: 6. Lutego 819.

No 39

W. Kommissyo Rząd: Ob: Rel. y O. Publ.

W Skutek Wezwania K. Rz. Obr: Relig: i O. Publ. pod dniem 23. Stycz: r. b. do Liczby 363 Sobie nadesłanego Biskup Chełmski O.Gk. Ma honor na Zapytanie względem noszonie Uszanowania odpowiedzieć — Nabożeństwo zwyczayne, tudzież Obrzędy Religiyne dla Plebana Mieyscowego Były zatem przepisane zdaie się że w kościele katedralnym będącym Głową wszystkich Kościołów Dyecezalnych oddzielne od Parocha Przywileje maiącym odbywać się dogodnie nie może. — Kościoł bowiem Katedralny pierwszych Chrześciaństwa Czasów, Jedynie był przeznaczony na Stolicę Biskupa Dyecezalnego, w którym daleko rożne y w rożnych Czasach zwykło odbywać się Nabożeństwo, Które Sam Paroch nie iest w Stanie pomieścić się — Czego nawet zwyczay od dawnych Czasów

ustanowiony w Królestwie Polskim dowodzi, iż gdzie
w każdey prawie Dyecezyi tak Łacińskiey iako
i Obrządku Ruskiego, pospolicie są fundowane
inne Kościoły Katedralne a inne Parafialne
Katedra Chełmska Obrz. od ~~Tysiąca~~ za Roku 1000 Tysiącznego
przez Włodzimierza Xiążęcia Ruskiego ufundo
wana zawsze była oddzielnym Kościołem Głównym
Dyecezalnym przy którym w Mieście Chełmie
dawniey Trzy Kościoły, a później dwa Parafialne
zostawały — Za byłego Rządu Austryackiego
Dwa tylko pozostały, z których ieden w powszechnym
pożarze Ognia spłonął, a drugi iako nieudatny
z woli Rządu byłego musiał być rozebrany —
Po ~~ustaniu~~ zgaśnieniu Kapituły Katedralney Chełmskiey
która w Wieku 16tym przez bieg okoliczności
i Zamieszki Woienne Swoie fundusze utraciła
i Kanoników Katedralnych, iako nie maiących fundu
szów odtąd kreowanie przestało — Biskup Chełmski
Młodyesz Ferlecki w roku 1626 zaprowadził, zgromadzenie
X.X. Bazylianów w mieyscu byłych Kanoników
Katedralnych dla odprawowania Kanonicznego
Nabożeństwa, których Klasztor po dziś dzień
się przy Katedrze ~~istnieie~~ istnieie —, i to Zakonnicy Ba
zylianie z powołania swoiego w teyże Katedrze
oprócz posługi, czyli Assystency przy każdey Celebrze
Biskupiey Pontyfikalnie odbywaney, Codziennie
na Chwałę Bożą odprawuią Kanoniczne Nabo
żeństwa, iako to: Jutrznią — Godziny, nieszpory
y Zwyczayną Kompletę, osobno dla Gromadzącego
się wiernego Ludu do tyże Katedry czyniąc posługę
Duchowną w Szafowaniu SS. Taiemnic —
Na takowey to zasadzie Katedry Chełmskiey maiącey od
dzielne postanowienie Swoie, niemożna zaprowadzić drugiego
i Kościoła Parafialnego, który pospolicie ma swoie oddzielne
prawa, oddzielne Nabożeństwo, y oddzielne Zwyczaie —
Gdyby bowiem Paroch mieyscowy Chełmski dziś nie maiący
Kościoła Parafialnego, chciał odbywać swoie Parafialne
Posługi

Nauki Sprawowani Ś. Sakramentu iako Chrztu y Pobłogosławienia Związku Małżeńskiego niemniey odprawowania Nabożeństwa uroczyste Bożneleśnego a to iuż wszakże gdy się w Katedrze Kanonicznie Zawsze odprawuie lub też Biskup Dyecezalny Swoie zwyczayne Celebry y Święcenie Kapłanów odbywa, których nie pozwalałby niedbale
oczewistym nieporządku y niezgodności w tey mierze?
~~z tego wszystkiego, iakiby się z tąd nie po~~ wzięty ~~okazał~~ y wyrażna ~~niezgodność~~ ~~dla katedry tako y Parocha~~ ~~stawaiąc wypłynąć~~ — gdyż ani katedralnem ani też Parafialnem Nabożeństwa dosyć byłoby stać się niemogło — Pobudowany Biskup takiemi Uwagami ponawia swoie Prośby, aby Kościół S. Ducha dotychczas Pustką stoiący przez Decyzyą Zaskawą W. K. R. Z. na Kościół Parafialny dla Parocha O. G. K. mógł być przeznaczony. Czego Sam mając ~~będący~~ Spodziewa się, Jm będziey uft[?] przekonany, że Stosownie do Reskryptu W. K. R. Z. pomienionego Kościoła Wizytacya, w rzeczy Samey wstrzymaną została. Chełm d. Lutego 819 Wielmożny

W. 40. W. K. Rządowa obrz: Relig: i Oświ: Publ.

Biskup Chełmski O. G. K. Pobudowany ~~[illegible]~~ Wyjaśnieniem W. K. R. Z. O. Ryc. Publ. pod dniem 14 Stycz. r. b. do Liczby 820. sobie nadesłanym, Ma honor przesłać następne tłomaczenie Swoie:

1ᵒ Że iest życzeniem Nayiaś: Pana, aby Biskup Chełmski w rzeczach Kościelnych porozumiewał się z Metropolitą Kościołów Grecko Katolickich w Rossyi będącym, teraźnieyszym Ś. Bułharkiem Nominowanym Ma tę wiadomość naypewnieyszą, przysłanie Sobie powinną od ~~[illegible]~~ Urzędnika pewnego, który na Zapytanie Monarchy Autonomiey Metropolity, Biskup Chełmski w Rzeczach Kościelnych porozumiewał się. K. odpowiedział że o tym niewie, gdyż Metropolita tak Halicki w Galicyi będący, iako też teraźnieyszy w Rossyi mieszkaiący, maią Swoie Stolicę Metropolitalne za Granicą Królestwa Polskiego. Nasz Monarcha raczył powiedzieć iż życzeniem Jego iest, aby Biskup Chełmski w Interessach Kościoła Swoiego ~~[illegible]~~ miał uczestnictwo z Metropolitą Unitskim w Rossyi pewno
w Rossyi

z Rossyi nominowanym. Że zas pomieniona wiadomość tylko prywatnie a nie urzędownie Biskupowi była zrobiona przeto Wysoka K. R. O. R. y O. [illegible] nieraczy domagać się wymienienia pomienioney Osoby, żeby się wymienienie wyższego śmiano było —

2do Na jakiey czas Zasiędzie Biskup wybrać y utworzyć w Dyecezyi Chełmskiey 12 Kanoników honorowych: raczy Wysoka K. R. zastanowić Uwagę Swoią nad dowodami które się niżey honor przedstawić —

Kapituła Chełmska O. G. K. w Szłeku w 14 wieku także Połuckiego 1417 utworzona a od [illegible] Olesnka Ukrowieckiego uposażona piętnastu Wsiami które przez bieg okoliczności Rewolucyi Krajowey, y takiego wierności swey ówczas Rządzących Biskupów razem z temi Dobrami upadła za Rządu Biskupa Tituretta Następcy którego, a osobliwie Biskup Chełmski Stanisław Baranowski R. 1620. usiłował przyznania odzyskać utracone fundusze, lecz trudno było wyrwać to z Rąk możnieyszych co takie utrzymały y tak za panowania Zygmunta Kapituła Chełmska zostawszy Dobra fundacyowe przeniesione się do Rąk możnieyszych których stało z procesów w Sądach Chełmskich pozostałą tylko mała Summa na Kahale Chełmskim Chełmskim z procentem opłacanym Kapitule Chełmskiej służąca dotąd istnieje — Kościół wschodni Swoią od samych początków założenia Cerkiew, zaczyna się Przywilejami y Prerogatywami które przelał na wszystkich Swoich Biskupów, a następnie pomienione przywileje przeszły aż do naypóźnieyszych wieków teraźnieyszych, dzisieyszych Biskupów, mające się same Przywileje wsparte nie stanowi czyli dawniey Kanonach Kościelnych, jakoż dotąd służą Biskupom Ruskim O. G. K. — Hierarchia Kościoła Wschodniego w Królestwie Polskim dawniey będąca powszechnie składała się z Naczelnego Metropolity też same Przywileje mającego, jako sprawiedliwy Patryarcha Konstantynopolski, daley z podrzędnych sobie Biskupów Dyecezalnych, którzy szczególniey nierównie większemi Przywilejami aniżeli Biskupi Łacińscy, tak dalece że każdy z Biskupów Ruskich dotąd istnieiących, przy codziennym nawet Celebrze Swoiey używa Palliusza czyli Omoforyonu Swoiego, którego w Obrządku Łacińskim nie mogą mieć Biskupi, tylko za szczególnym Przywilejem

9

Przywilejem Stolicy Appostolskiey powmieniony Sallesz może bydz dany Samym Arcybiskupom Lwowskim. —

Rzeczone Przywileje, y prerogatywy nie są odjęte Biskupom Ruskim, mogą y teraz swobodnie używać ile wsparty na dawnych Kanonach Kościoła wschodniego. Zmocy przeto praw Sobie służących mogą stanowić Officyałów, Archiprezbiterów, Archidyakonów, Scholastyków, słowem Kanoników Katedralnych, a tem bardziey Honorowych, z których Czynu swoiego ile w Rzeczach Duchownych niemieli Obłaśnieyszkiu nikomu się sprawiać — Mimo praw Kościoła wschodniego służących Biskupom Ruskim w Unii Stey będącym wiele Papieżów Rzymskich, a szczególniey Klemens VIII Klemens VIII. Benedykt XIV Klemens XIV, tudzież nayposzmieyszy zmarły Pius VI. zaszczycili przywilejami swoiemi Biskupów Ruskich Obrz. Gk. y upoważnili Jebr do kreowania tego po dwaiu Dyecezyach tak Kanoników Katedralnych iako y Honorowych, Czego dowodzi Brewe Apostolskie Rz 1784 d. 3 Lipca przez Piusa VI wydane, w którym tenże Papież Zyjezdnie Swoie oświadcza, żeby Biskupi Rusey w Królestwie Polskim będący porozumiawszy się z sobą, w liczbie 30. Kapłanów Mężów w Dyecezyi zasłużonych na Kanoników wybrali y takową Liczbę wszędzie po dwaiu Dyecezyach w Stosunku potrzeby oznaczyli — Tego tedy powyżey wymienione Stusze y Kościoła wschodniego nadaiącego przywileje y prerogatywy Biskupom Ruskim Obrz. Gk. Na mocy których Biskup Chełmski wziąść prawa Swoiego gdy w Dyecezyi swoiey w Mieyscu byłey Kapituły Katedralney między innemi tymże powyżey rzeczonemi Dowodami stwierdzoney, przeznaczył 12 Kapłanów Zasłużonych na Kanoników honorowych których przy Objęciu Rządu w Katedrze Chełmskiey zastał jeszcze rzeczonych Kanoników Honorowych 5ciu Piotra Kozakiewicza Bazylego Antkiewicza Antoniego Kurytowicza, Bartłomieja Nazarewicza y Alexandra Zdanowicza, z tych atoli 4ch zmarłych tudzież jeden Kanonik został przy życiu Alexander Zdanowicz — Rzeczy w Osobnych krajach między do

do Krolestwa Polskiego należących; iako to w Galliczyi Archikatedra Lwowska Katedra Przemyska kiedy w sobie potrzebną liczbę nie tylko Kanoników hono-rowych, ale nadto Katedralnych czyli Kapitulnych czego dowodem iest Archidyecezya Lwowska iesz-cze za naszych Czasów pod Panowaniem Franciszka Cesarza Szczycąca się Kapitułą Archikatedralną znacznym uposażoną funduszem — Równie w kraiu Polsky-skim Dyecezya Brzeska Litewska Wileńska Łucka y Płocka Jak każdemu iest wiadomo potrzebną liczbę Kanoników honorowych od Biskupa kreowanych w sobie do tych czas znaydnie — Podpisany zatem Biskup uważając bezpośrednią Władzę swoią, iako Opiekuńczey Magistratury Duchowieństwa czyli W. K. R. O. R. y O. P. iak w każdym przed-miocie tyczącym się Dyecezyi Duchowieństwa swoiego tak i względem przeznaczenia, czyli kreowania przynaymniey Kanoników Honorowych należących Dyecezyi Zawiszkiey które mimo posiadanie Kapituły, a w niey Kanonie Katedralne niemniey honorowe, tak żeby prawie do zbytku mnożna w kraiu liczyć — Poważowany Uległością Rządowi Oyczystemu lubo Rodkuy Dekretu N. P. z dnia 6/18 Marca 817 r. w Petersburgu wypadłego nie był w mierze samey obowiązany donosić z mocy Prawa sobie służącego o kreowaniu Kano-ników honorowych, wszelako szanując należne Magistratury z Prawami Rządowym zarządza iego doniósł W. K. R. O. R. y O. P. o takowym postępowaniu swoim Celem uzyskania upo-ważnienia Rządowego — Mimo atoli nay-usilnieyszey Uległości swoiey, stosownym uczuciem czyta w Reskrypcie wyżey rzeczonym zamiast upoważnienia swoiego czym na prawach służących ugruntowanego aby ~~wspołkie~~ wstrzymał wspólnie w tey mierze działania swoie — Gdy bo-wiem Konstytucya krajowa od Naylepszego z Monarchów w Krolestwie Polskim nadana Du-chowieństwo Ołtk wyraźnie poręczała we wszystkich prerogatywach Przywileiach y Zaszczytach z Duchowney O Łaińskiey

236 24

#41. W. K. Rz. O. R. y O. Lub.

W Skutek Reskryptu Wys: K. Rz. O. Stabs pod dniem
13 Marca r. b. do Liczby 1232 sobie nadesłanego Biskup
Chełmski Obrz. Ma Zaszczyt przesłać następujące Tłomaczenie
Swoie — 1° Erekcya pierwotna Katedry Chełmskiey w Archi
wum Dyecezalnym ioneczy Samey nieznayduie się, bo tę Ogarsy
Wojenne a Osobliwie Napady Kipczakowe Tatarów
y Gawędni Mnostwo Chełm Grawie w Gruzy zamienionych
Których Ślad po dziś dzień widzieć się daie, niestety! zawiełła
Trłodz zniszczyły — Wszakże po ufundowaniu Katedry Łuc
szey przez tolo dzimiena W. Xiążęcia Daniela w Roku 1376.
~~[illegible]~~ przez Grzegora Xiążęcia
Chełmskiego była uposażona przy teyże Katedrze
Kapituła Chełmska dla której pomieniony Xiążę nadał
wieczności Czasy Dobra Krzyżów, Stypcze, Kuźmowo,
y Cuciniowo, nadto później Roku 1417 Oleśko Ukrawicki
Do szczegółowego Uposażenia przydał wsie następujące; Lubo
Wiemierzow, Peremysławki, y Rożyń. —
Pomienione fundusze Kapituły Chełmskiey przez bieg różnych Okoliczności
upadły których Ślad tylko w Aktach Ziemskich Chełmskich dotąd
istnieje — Lubo Biskup Chełmski Atanazy Pakosta w R: ~~[illegible]~~
1620 a po nim Następcy Methodiusz Terlecki y Jakób Susza
usiłowali prawem ~~[illegible]~~ też fundusze odzyskać które
poprzednicy Ich przez Takowierność utracili —
Gdy atoli o Reskrypcie W. K. Rz. Biskup wygotowuie dla
Siebie y Następców Swoich chlubne ~~[illegible]~~ równie oświadczenia podchlebne
oświadczenie że chwalebny ustawić trudno się y przyczyni
ić się do wskrzeszenia upadły Kapituły Chełmskiey Ma
niezłomną Nadzieję, że przez dzielne Środki opiekuńczey
Magistratury nad Duchowieństwem krajowym rządy Wyso
kimi wstawieniem się Swoim do Tronu Nayjaśnieyszego
Pana Cesarza ~~[illegible]~~ przedstawienie, aby teyż Katedra
Chełmska na wzór Innych Dyecezyów Obrządku Łacińskiego
Zaszczycona być mogła Kapitułą Katedralną, Którey
nigdy w Hierarchii Kościelney w rzeczy Samey posiadała
~~Zapewniaiąc~~ Utrzymuiąc ~~się~~ bowiem myśl Urzędu Cyrkularz w następ
pie z dnia 1 Lutego R. 1817 do Liczby 970. powszechnie
do ~~wiadomości~~ Duchowieństwa krajowych ~~[illegible]~~ podanym w którym W. K.
Rząd: Zapewniła że ci tylko Duchowni posiadać mają
wyższe Stopnie w Hierarchii Kościelney Którzy w Uni
wersytecie Królewskiem Warszawskim doskonale się
w Naukach Teologicznych Zawód Naukowy z powszechną
Zaletą odbędą — Maiąc zatem Dyecezya Chełmska
znaczną Liczbę Kapłanów, ~~[illegible]~~ którzy za bytności Rządu Austryackiego
zawód Swoy Naukowy w Uniwersytecie Lwowskim z powszechną
chwałą ukończyli niemniej, z łaski Dobroczynnego Rządu
widząc Swoich Alumnów w Uniwersytecie Królewskim Warszaw
~~[illegible]~~ czystych Nauki Stanowi Swoiemu przyzwoite ~~[illegible]~~ Światło sobie pod
Ablsiąc Biskup, że tym Samym nie będzie mu brakować Członków

któreby wskrzeszoną Kapitułę Chełmską zaszczytnie składać mogły —

2° Co się zaś dotyczy Breve Piusa VI Papieża pod Rokiem 1784. wydanego, te w Oryginale pewnie znayduie się w Archiwum Metropolitalnym będą-cym w Wielkim Xięstwie Litewskim, skąd Biskup postaraiąc wyiąć tegoż Breve kopią wierzytelną, którą wys: K. Rz. przystać niedomieszka —

3° O Braku pierwotney Erekcyi Katedry Chełmskiey, równie y Kapituły tęże Biskup ma honor załączyć wiadomość wyiętą z Dziejów Kościelnych w kopii prostey wyiętą z Dziejów Kościelnych —

Chełm d. 3 Kwiet 819 —

No 42
Przeświet: Komm. Woiewodz Lubel.

Zapewniony tak Reskryptem wys: K. R. O. Rz. y O. Publ. z dnia 23 Marca r. b. do Liczby 1391. ~~...~~ równie poprzednim Reskryptem Przeświet. Kommissyi Woiewodz. Lubel. pod dniem 6. b. m. No 897. tudzież nadesłanym względem danego polecenia JP. ~~...~~ Hinz Assessorowi Budowniczemu ~~...~~ dla Sporządzenia Anszlagów na dokończenie Reperacyi Kościoła Katedr. y Kościoła S° Ducha na Kościół Parafialny O. P. przeznaczonego — ~~Gdy atoli~~ Biskup Chełmski O. G. K. na mocy ~~...~~ wyrazonego polecenia Rządowego spodziewał się, że takowe Anszlagi w krotkim czasie będą ukończone, gdy atoli dotąd niewidzi wspomnionego ~~...~~ JP. Assessora Budowniczego, ktoryby ukończywszy rzeczone Anszlagi tym samym przyspieszył Reperacyą Katedry z powodu Wiosny nadchodzącey rozpoczynać się mającey, zniewolony iest ponowić prośbę swoią do Prześwietney Kommissyi Woiewodz. iżby usczyta powtornie zalecić JP. Budowniczemu ~~...~~ niezwłoczne zaięcie się ~~...~~ sporządzeniem tak potrzebnych anszlagów mających na celu przyspieszenie wydania Assygnacyi na koszta ~~...~~ ukończenia Reperacyi Kościoła Katedr. nieuchronnie potrzebny —

Chełm d. 10 Kwiet 819

No 43
Wysoka Kommissyo Rządowa Wyznań Religij. i Oświ. Publ.:
Niżeli Biskup Chełmski O. G. K. w skutek Reskryptu W. K. R. W. R. i O. P. pod dniem 23. Marca r. b. do Liczby 1530. do-
bie nadesłanego przesłał tłumaczenie Aktu Syttbowolnego ~~...~~
Dzielania

Dzielanna Wiszniskiego Delegowanego Kommissarza wsprawie JX. Kielnickiego Parocha Prochenskiego, ktory pomienionego Dzielana zaskarzył o ~~uwagi~~ znaczne opłaty pod imieniem Dyet. od ~~Ie~~ Niego wymagane; tym czasem powodowany ~~potrzeby~~ szkolny Kapnonie Kościel~~samy upraszamy~~ ~~nie~~, upraszа Wysokiey Kom: Rządowey o potwierdzenie Wyroku Konsystorza Chełmskiego, którem JX. Kielnicki, iako nieodpowiadaiący powołaniu swoiemu, maiąc wsobie ducha niespokoynego tułaiącego od lat wielu iedynem pienia=dzwem ~~duszny~~ sprawiedliwie usiedz powinien. Zda się bowiem Biskup sposobnie żeby ~~nawonie~~ iako w roku 1817: ~~dnia~~ pod 22: Lipca do Liczby 363: wypadły Dekret na który JX: Mikołay Stanowicz Paroch Ortela Królewskiego wyraźnie zasłużył, nie był uchylony, a Kommissya wtey mierze przez słusznych Kapłanów na gruncie sprawadzona za niebytą uznaną nie została. Nie widzi Biskup potrzeby wyznaczania nowey Kommissyi wsprawie JX. Kielnickiego, zaczęta bowiem pierwsza od roku 1815: ~~lata te~~ ukończodwie przez upoważonych Kapłanów wroku 1817: ukończona została. Ogromny tyże Protokół z kilkadziesiąt arkuszy składaiący, przekonał Biskupa o tylu popełnionych zdrożnościach rzeczonego Kapłana, którego ~~pra~~ ~~wonieważ~~ prawdziwie po byciu tylko uważał. Celem przekonania się ocznowistszego, ieśliby się zdało Wysokiey Kom: Rządowey, Biskup z całą chęcią gotów iest takowy Protokół ze wszelkiemi Allegatami urzędownie przedstawić. Chełm dnia 13: Kwietnia 1819: ~~Roku~~

No 44 Prześwietna Kommissyo Woiewództwa Lubelskiego!

JX: Jan Miłoszynski Paroch Tarnogrodzki niepotrzebnie tak Prześ: Kommissyą Wwa Lubelskiego, iako też i Konsystorz Chełmski swoiemi Pismami utrudnia. Niechce bowiem przypomnieć sobie, iakowa wzglęgdem połączenia Parafij Różanieckiey do Kościoła w Babicach będącego za byłego Rządu Xięstwa Warszawskiego Naywyższa Decyzya stanęła; gdzie w Reskrypcie swoim JW: Minister Spraw Wewnętrznych i Religiynych pod dniem 31: Grudnia 1810: do Liczby $\frac{1085}{94}$ wyraźnie oświadczona, ażeby Kościół w Luchowie z Parafią Tarnogrodzką, a Kościół w Różance z Parafią Babicką stosownie do Urządzenia byłego Rządu Austryackiego na zawsze połączony został. Przedmiot ten wola=nie był polecony do uskutecznienia Biskupowi mieyscowemu, iego Jansie w rzeczy samey dopełnił. ~~Chełm~~ Co się zaś dotyczy Spisu

№ 15.

Spisu Maiątku Duchownego w przytączonej Plebanii Rosa=
nieckiej; ciekoby miejscowy Pleban Xd. Michał Boiarski ~~nie~~=
niestosownie ~~należycie~~ do intraty, podał o co Go Xd. Witkowski zoskarża,
zdaie się Konsystorzowi; aby ta okoliczność przez Delegowa=
nych Kommissarzy do Spisu Maiątku Duchownego stoso=
wnie do Instrukcyi dla tychże przepisanej, a tem więc
na gruncie (rozstrzygniona) została. Chełm dnia 13: Kwietnia 1819.

O. Łacińskiego, który mimo Swoich Kanoników
Katedralnych ~~i honorowych nie~~ liczy ~~[illegible]~~ dosyć i
i honorowych; Dlaczegożby Dyecezya Chełmska
pozbawiona dawniey kapituły Swoiey, a tém
samém Kanoników Katedralnych, i honorowych
niemogła mieć, i teraz w Duchowieństwie
swoim przynaymniey Kanoników honorowych
posiadających, mięjałoś Zaszczytną Ozdobę, ozna
czającą nagrodę tak w Religii iako i w Kraju
zasłużoną, która nieciągnie bynaymniey za sobą
żadnych Expensów, któreby Skarb Publiczny
w tey mierze obciążały. — Do powyż
szych Zasad Wiekami upoważnionych, któ-
rych Dzieje każdego mającego Znajomości
zupełnie przekonaćby powinny; Biskup ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ dla usprawiedliwienia się dowodów nie nadto
przydać niemoże — w Rzeczy Ma honor
złączyć w Kopii prostey dwa Reskrypta
JO. X. Prefekta Dptu Lubelsk. za byłego Urzędo
wania W.go wzywające Biskupa, iżby przez
wzgląd na Zasługi y prace JX. Plebana No-
wosieleckiego poświęcającą się Edukacyi
Młodzieży ~~w~~ Nagrodę tenuż przeznaczył
Go na Kanonika Honorowego — Na ostatek
upraszа naypokorniey Biskup, aby JW. Minister
Prezydujący raczył Sobie przypomnieć, że gdy
miał honor w chwili pożegnania swoiego na
wyiezdnie z Warszawy do Katedry w Domu
tegoż oświadczyć żądanie swoie względem kre
owania Kanoników Honorowych Dyecezyi swoiey
odebrał ustną odpowiedź w tym sensie: Dobrze iest mieli
zatém Kapituła Jego wskrzeszona zostanie będą
mogli Ciż Kanonicy honorowi tegoż wyniesienia
na Kanoników Katedralnych —

Chełm d. 11. Lutego 1819.

Do W. Burmistrza Miasta Dubienki —

Biskup Chełmski OGS. widzieli nadesłanie od Siebie Delegowanego
do Miasta Dubienki z Okazaniem prawa jakie ma do Plac
Fundiszowego, na którym stał Spichlerz nad rzeką Huczwą

N° 9

do Biskupstwa Chełm: należący tymczasem upraszam W. Burmistrza, aby z Urzędu swoiego, niezatrzymał odmawiać pomocy, jakiey będzie żądał X Antoni Raczyński mający odemnie daną Plenipotencyą do pobierania czynszu od tegoż placu na którym zostały się tendaway, y teraz się tenduią stałki czyli gallary Żeby zaś ten takowy plac mający w sobie rozległości całego Morga, jako do Funduszu Biskupstwa Chełm: należący, Dziedzica Chełmski ma honor polecić Opiece W. Burmistrza którem tęży Szacunek y Poważenie –

N° 45 Chełm d. 12 Lutego 819.

Do W^go^ Burmistrza Miasta Dubienki!

Biskup Chełmski Obrz: Gr: Kat: niżeli w owym czasie nadeszło Delegowanego z Wprawami, iako ma do placu, na którym stał Szpichlerz do Funduszu Biskupstwa Chełm: należący, w obszerności maiącego rozległości całego Morgu, tymczasem z Urzędu swoiego ma honor upraszać W. Burmistrza, ażeby JX: Antoniemu Raczyńskiemu Kapłanowi Dyecezyi Chełm: maiącemu pomieszkanie swoie w Mieście Dubience, iako upoważnionemu Plenipotencyą, dla postrzegania całości Funduszu, nie raczył odmawiać Urzędowey swey Opieki i swoiey pomocy, iakiey ~~w przypadku~~ w każdym razie może żądać Tenże JX: Raczyński. Tęży przytem należny Szacunek.

Dan w Chełmie dnia 14. Lutego 1819: Roku.

Plenipotencya.

My, który niżey podpisany Biskup Chełm: Obr: Gr: Kat: wszystkim i każdemu zosobna do kogo należy ninieyszem pismem daie wiedzieć, iż maiąc plac w Mieście Dubience Rozległość Morgu maiący, nad Strzykantem Osobno leżący do Bugu wpadaiący, na którym stał Szpichlerz do Funduszu Biskupstwa Chełmskiego należący, końcem postrzegania całości tegoż placu. i pobierania od Niego iakichkolwiek bądź zysków czyli Czynszów, daie moc i prawo, iako ma do niego, JX: Antoniemu Raczyńskiemu Kapłanowi Dyecezyi Chełm: w Mieście Dubience zamieszkałemu, aby Tenże Kapłan z mocy Plenipotencyi sobie służącey postrzegał całości pomienionego placu funduszowego, i odbierał należne czynsze od wszelkich Stałków na tymże placu będących, tudzież poszukiwał

ssubiwał przyzwoitych z tego placu zysków, z których po=
winien będzie w czasie swoim, Komu do prawa przynależy
zdawać Rachunek. Takową Plenipotencyą dla lepszey
10 wiary, wagi i mocy, przy wyciśnieniu zwykłey Pieczęci
Ręką własną stwierdzam.
Dan w Chełmie dnia 14. Lutego 1819. Roku. 32

No 46. Do Prześwietney Kommissyi Woiewódz. Lubell.

Przekonaną już iest Prześ: Kommissya Woiewódz., że oddawna
Biskup Chełmski O.G.K. jako Dzierżawca Dóbr Rządowych
Chutcza podawał prośby dwie iuż raze za bytności Intenden
tury Lubelsk. kiedy w tey Ekonomii są zwykłe Lasy; Anszlagi
potrzebne do postawienia Obory w tymże folwarku, która mimo
częstych prośb od Lat kilkudziesiąt pobudowania niemoże
być od upadku uchroniona, a Dzierżawca Inwentarz swoy Oborny
z wielką Szkodą ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ na Ostrowiu powietrzney szczęście
i Plagi widzi być wystawionym. Równie też pił
kakrotnie przesławił prośby swoie o wydanie potrzebney Assy
gnacyi na Szkołę Parafialną w tymże Gminie Chełmskiey
przeszło od Roku zaprowadzoney do którey Nominowanego
Dyrektora przysłanego z Okręgu Krasnostaw. iako nie
maiącego ~~dotąd~~ pomieszkania i [Szkolnego] Szkołey musiał prawie
Rok cały w folwarku Dworskim mieszkać. Na resztę zaś
nie otrzymawszy Assygnacyi na potrzebne Materyały
był przymuszony prawie wyrzucić z Domu ~~[illegible]~~ [wiejskiego]
Przysposobienia ~~[illegible]~~ Stosownie do Inwentarza Gruntowego,
Czynsz Szkoły zapłacił [iżeby] którego Dzier
żawca nie pobierając widzi się być poleconym do tego
na swoiey Szkodzie — Tak przeto ani w jedney wzglę
dem Obory [folwarczney] tam drugiey prośbie swoiey względem Szkoły
Parafialney nie wydanie Assygnacyi na Materyały nie był
wytłumaczony. Przeszła Prześwietna Kom: Woiewódz. Res
kryptem Swoim pod dniem 10. t. m. do liczby 3330/343
Sobie nadesłanym ~~[illegible]~~ radzi wstrzymać się do przy
tych porąb w Lasach Chełmskich ?czuwać się mających.
Tymczasem X. Biskup Chełmski ~~ma honor~~ zawiadomić Prześ.
Kommissyą Woiewódz. że iak [mu] wiadomo Trzy poręby ~~Lat~~ w La
sach Chełmskich do oznaczone z tych Jeden mało co wyrą
bany, a dwa dotychczas się nietknięte, bo też oprócz Dzier
żawcy nikt w Lasach Chełmskich dotychczas żadnego drzewa
niekupił, z przyczyny że około Chełma dużo się widzi Lasów pry
watnych Obywateli, którzy bez żadney trudności za pomierną Cenę
potrzebującym ~~[illegible]~~ przedają. — Chełm d. 18 Lutego 819.

No 47. Wys: Kommis: Rządowa Obrz. R. y O. Publ.

Biskup Chełmski O.G.k. celem utrzymania władzy Oyców Naszych wiary S. Katolickiey Apostolskiey tém mniey zachowania Świąt Uroczystych O.G.k. przez Synod Zamoyski w R.u 1720 od Stolicy Apostolskiey potwierdzony do ścisłego dopełnienia przepisanych, zwyczay - co rocznie w całey Dyecezyi Chełmskiey przy Katalogu Tabelli Takowe Święta Uroczyste do wiadomości podawać każdey. Zaradzając bezpieczeństwa Sumnienia niektóre Święta Drugiey Klassy, osobliwie w czasie Żniwnym, do pracy y odpracnym władzą Urzędu Swojego Ludowi wiernemu Sobie powierzonych Duchownych podległym zwyczayne dyspensował -

Mimo atoli, wszystkie zamiary Ducha y Zbawienny troskliwości z całey prawie Dyecezyi Swoiey, od podrzędnych Sobie Dziekanów odbiera częstokroć przy zwyczaynych Rapportach doniesienia y skargi o zgwałcenie tychże Świąt uroczystych. - Niektórzy bowiem Dziedzice, Kollatorowie tudzież wóytów Gmin y Officiantów Dworskich ze wzgardą odrzucają pomienione Urządzenia Dyecezalne śmiechu onych ani słyszeć. - obieraią sobie raczey zwyczayny Kalendarz zapowiedzto do zachowania Świąt uroczystych, gdy tymczasem wszyscy prawie Kalendarzowie nieposiadaiąc Znajomości Języka Słowiańskiego ani też Rubryceli Kościelney zwykli dobie co Im się podoba y tak Święta drukowane Dzialne albo nie wcale przydając zwyczayne Drukiem albo też inne całkiem opuszczając. - przypatrując się Widząc przeto Biskup zawiedzione Chęci Swoie a nawet zlekcewadzenia Urzędu ~~Pasterskiego~~ urzędowego z pogardą Sw. Religii, która ma za swe zadanie Gdy wszystkie Święta tak ściśle od Oyców Naszych zachowywane Nie widzi innego środka tylko w tak ważnym Przedmiocie, udaiącym na szczęście Zbawienie Ludu wiernego, ~~Uciec~~ się do Wys: K. Rządu Obrz. R. y O. P. iżby tą szczególną Magistraturą jako Władza Opiekuńcza Obrządków Religiynych raczyła skuteczne obmyśleć sposoby, i położyła tamę tak gorszącemu gwałceniu Świąt Uroczystych od wszystkich Zachowania jedynie zależy dopełnienie Przykazań Boskich a ~~...~~ oraz Kościelnych. - tym końcem

a/ Ma honor przedstawić się pod a w Tabelli Katalogowey Święta Uroczyste tak pierwszey jako y drugiey Klassy do ścisłego zachowania w Obrządku G. K. przepisane, - z tą nayuniżeńszą prośbą, aby Dziedzice Gmin wszystkich nie już Kalendarz często twór pomysłu w druku opełniającego ten Rozczytany Tabellę Świąt Uroczystych za jedyne prawidło mieć chcieli. - Doświadczenie Nauczyło, że za wzgwałceniem Świąt Uroczystych Religia osłabiana, Przykazania Boże ~~zgwałcone~~ Cnota wyniszczana, Kościoły wedle Uroczyste puste, a Plebani choćby naygorliwsi, niemaiąc ~~do~~ Słuchaczów, którymby

Słowo Boże opowiadali, ciemniey Moralności zepsuta osobliwie
w Ludziach prostych, częstokroć widzieć się daie. — To zgwał-
(od ludu pospolitego)
cenie Swiąt Uroczystych jest wyraźną przyczyną, z naywiększe-
~~nie liczby Zbrodniarzów~~ w Kraiu naszym Liczby Zbrodnia-
rzów których więzienia Kryminalne są przepełnione —
Nie pozbawia to bowiem z Winy Plebanów samych, też
przez zaniedbywanie Ludu wiernego Swięcenia Dni uroczystych, a tym
samym pozbawienia rzetelności w słuchaniu Słowa Bożego, y wy-
kładaniu Maxym których powinności Chrześciańskiej, które wsze-
ł w prożnych kościołach, dla nieuczęszczania Ludu wiernego
nadaremny iest do samych chyba (tylko) ścian kościelnych one
wykładać y opowiadać. — Dla przekonania Wys: K. R. o tych
prawdach, Biskup z Urzędu Swoiego, mimo licznych Zaskarżeń
od Dziekanów sobie nadesłanych, ma honor, między innemi
iedno tylko tłumaczenie się Dziekana Tyszowieckiego w Oryginale
przedstawić — z tą usilną prośbą, iżby Wys: K. R. ~~[illegible]~~ ta ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ pomienione Zaskarżenia (wyżey przyjęte) a dotychczas popełniane Zbro-
dni z przyczyny gwałcenia Swiąt Uroczystych, powagą
Rządową zapobiegać, a tem dalszemu w obmyśleniu środków
zaradczych dzielnie raczyła. — To tylko przychylenie się
Rządu Opiekuńczego do prozb usilnych Biskupa
pewnie u Ludu wiernego osłabioną wiarę świętą, dosta-
tecznie wzmocni, Religią w Sercach wiernych ożywi,
Zachowanie Swiąt Uroczystych, do należytey świętości
doprowadzi, a następnie na całą Oyczyznę naszą, pewnie
ściągnie obfite niebios Błogosławieństwa. —

Chełm 19. Lutego 817.

No. 48. Wys: Kommissyo Rządowa Obrz: Relig: i Ośw: Publ:!

(wiernym Dyecezyi swoiey)
Po ogłoszeniu Reskryptu W. K. R. O. R. y O. P. z dnia 26 Stycz-
z. b. do Liczby 304. sobie nadesłanego Biskup Chełmski odby-
prawie od wszystkich swoich Dziekanów odebrał usilne Prozby
iżby tenże onym wytłumaczył, wolą Rządu ostateczną
względem uwolnienia Kapłanów niemaiących żadnych Włościan
~~[illegible]~~ publicznym Szarwarkom. Wielu z nich obowiązuie
sobie ~~[illegible]~~ pomieniony Reskrypt, który tych tylko
uwalnia od publicznych Szarwarków, których Domy
Plebańskie żadnego nie posiadaią Gruntu, raczey rozu-
mieią, że ci tylko pociągani być powinni do Szarwarków
którzy posiadaią [illegible] Włościan. — Gdy atoli
żaden z Plebanów w Dyecezyi Chełmskiey, nie iest uposażony
Włościanami, a tylko pracą Rąk swoich, i drogą opłacaną

№ 10.

Najemnikiem Szczupłą Cząstkę funduszowego gruntu w posiadaniu swoim
~~w Posiadaniu~~ uprawiając ~~Orała Swoiego~~, na Kęs Chleba sobie zarabia-
ją; tym Samym rzeczony Reskrypt nieczyni dla nich
żadnego Dobrodziejstwa. Pomnożony niżej
Biskup tylko Proźbami Kapłanów Rzeczonych
jedno tu w Oryginale załącza. Ma honor najmocniej pro-
śby Swoie ponowić, żeby Wys: K. R. jako Opie-
kuńcza Magistratura Krajowego Duchowieństwa
dzielnym Swoim wstawieniem do Najwyższego Rządu
przedstawieniu zwłoki raczyła, aby tym Samym biednych
i Ubogich Kapłanów Sprawujących tak Obowiązki Reli-
gijne, jako y Cywilne a nie mających żadnego funduszu
z woli wyrzeczenia Siebie przez Najemników od pocią-
gania do publicznych Szarwarków Ł. Łaskawie uwol-
niła. Chełm d: 20 Lutego 819

№ 49
Wysoka Prokuratoryo Glna Królestwa Polskiego.
Beneficium Parafialne Ob: Gr. Kat: w Gminie Łowcza zwanej
w Powiecie Chełmskim w Obwodzie Krasnostawskim a w Województwie
Lubelskim położone, tak mające szczupły fundusz z Gruntów
pierwszych składającey się; że nie mogło żyć utrzymać
w osobie Plebana mieyscowego. Przekonany o tem ówczesny
funduszowy były Dziedzic i podkomorzy Ziemi Chełmskiey JW. Fran
ciszek Kuniecki zrobił nową Erekcyą, a w niey zapisał do
dateku opłacania Złp 200: corocznie z Dworu Łowczeskiego na
utrzymanie przy Cerkwi mieyscowego Kapłana. Dowodzi tego
Zapisu Urzędowa zrobiona Erekcya tegoż JW. Kunieckiego któ-
rą pod ./. Extraktem z Akt Dyecezalnych Chełmskich wyjętą
Biskup Chełm: Obr: Gr. Kat: ma honor z urzędu swoiego Wysokiey Prokurato-
ryi Glney w Kopii wierzytelney przedstawić. Nie składa
zaś tego powinno tegoż w samym Oryginale z przyczyny
że ~~nieżyjący~~ X: Pasikowski pierwszy Paroch tejże Parafii
za bytego Rządu Austryackiego zabrawszy z sobą papiery
Cerkiewne poteryjomo do Rossyi wyiechał. Jest słuszne
domniemanie, iż pomiędzy innemi papierami, również po-
mieniony Oryginał pewnie zabrał. Po oddaleniu się rze-
czonego Kapłana dotąd Kościół w Łowczy nie ma swoiego
mieyscowego ~~Kapłana~~ Plebana, tylko Admstora tymczasowego
pierwszym z nich był X. Mikołaj Szczotkowski, ale nie mogąc
się tam utrzymać dla szczupłego funduszu i nie płacenia

Jemuż

Temuż w dodatku Złp: 200: z których zaległości doszła iuż do Złp:
1244: przeto musiał się wynieść na inne Beneficium, i dotąd miesz=
ka w Sawinie o milę odległości od Łowczy, w Dobrach JW. Biskupa
Lubelskiego, a dozor Parafii Łowieckiey następnie Biskup: po=
ruczył X. Stefanowi Troszłowiczowi Parochowi Chotenckiemu.
Zabbyły kańslor iako i dzisieyszy nie pobiera się rzeczonego
dodatku pieniężnego. Dzisieyszy Dziedzic Jan Nepomucen
W. Męciński nie wiadomo z iakich przyczyn zaprzeczył
tę opłatę dodatkową, lubo kilkakrotnie Urzędownie od Bis=
kupa bywał proszony. Biskup przeto nie widząc innego
srzodka dla pozyskania własności Kościelney, miełka się
w tym przedmiocie do Wys: Prokuratoryi Glney iako
Magistratury Opiekuńczey Maiątku Kościelnego z
prozbą nayuniżeńszą, aby Ta raczyła drogą sobie
wiadomą znaglić pomienionego W. Męcińskiego Dziedzi=
ca do opłacania całkowitey zaległości, iaka się wyżey wspo=
mnionym Kapłanom istotnie należy.

Chełm dnia 23: Lutego 1819. Roku.

---

od krzyża, y tylko ten może się na nie podać, który iakiż
kolwiek osobisty Fundusz na poczynkowym Gospodarstwo
do utrzymania Lekcie posiada. W takim Biskup upraszа
nayuprzeymiey Wys. K. R. o objaśnienie, aby w podobnym przypadku
podawała się Jedney na Kandydat na Beneficium Rządowe
jak ma nadal postąpić sobie ~~Lekcie~~ ~~Srzodki~~ ~~Zarudzie~~.
o ~~...~~ ti znayduią się bowiem iesżcze dwa
Beneficia Rządowe we Łopienniku y Żmudzi położone
Na pierwsze również się podał iéden tylko kandydat,
a na drugie żaden – Obydwie Beneficia przez Admini
strацyą dotąd utrzymuią się –

Chełm d: 23 lutego 819.

~~№ 50~~

Wysoka Kommissya Rządowa Obrz: Religiynych i Os: Publiczney

Na Wezwanie Wysokiey Komis: Rząd: Obrz: Religiynych i Os: Publicznego
z dnia 13: Lutego: b. m. i r. № do Liczby 773: sobie uczynione: Biskup
Chełm: Obr: Gr: Kat: z Uszanowaniem odpowiada, iak następuie:
Parafia w Chełmie Obrz: Gr: Kat: składa się w części z Mieszczan,
całego Starostwa Chełmskiego, po którego Possessor Dożywotni zostaie
przy życiu: tudzież z Pięciu Gmin, w których się znayduią Dwory, sa
~~lubo mięszkańcy w części~~ Dymów osiadłych 167: ogółem składaiąc
ma przez się będąc obciążona podatkami i publicznemi składkami, nie
iest w stanie podiąć się kosztem swoim reparacyi Kościołka S. Mikołaia
go. postanowienie atoli J. O. Xięcia Namiestnika Królewskiego pod dniem
3: Stycznia

3: Stycznia 1818: roku, powszechnie drukiem ogłoszone, powinno bydź skazówką do ogólnego rozkładu w czasie reparacyi Krajowych Kościołów. Racży tylko Wysoka Komm: Rządowa, ~~wezwać~~ przyśpieszyć, zawyrokować, i przeznaczyć pomieniony Kościół S: Duski na Parafialny Obr: G: Kat, niemniey wezwać Kommissyą Woiewódzką Lubelską aby Ta niezwłocznie swoiego Budowniczego wysłała do Chełma celem wyrachowania i ocenienia kosztów, iakichby koniecznie potrzeba reparacyi tegoż Kościołka wymagały; a tak Dozor Kościelny mieyscowy wspólnie z Budowniczym wziowszy na uwagę, cały ten przedmiot, dzieło reparacyi pomienionego Kościołka pomyślnym skutkiem uwieńczy ~~zostanie~~. Parafianie zaś tameczni chętnie dla powiększenia Chwały Bożey i swoiey korzyści Duchowney pewnie nie odmówią stosowney składki i swoiey osobistey pomocy.
Chełm dnia 24: Lutego 1819: Roku

Do Wielmożnego Kommissarza Obwodu Krasnostawskiego:

Biskup Chełm: Obr: Gr: kat: Rydź może, iż powtarzana ~~swoia~~ proźba (swoia) w przedmiocie reszturiącey ilości Złp: 800: pro fundo instructo Folwarkowi Pokrowieckiemu przysądzoney, Wgo Kommissarza utwierdzenia, wszelkie przestałby na Reskrypcie ~~W. Kommissarza~~ z dnia 29: Stycznia r. b. do Liczby 601: sobie nadesłanym, gdyby Włościanie Pokrowieccy swoiem nalegnaniem nie uprzykrzali się Biskupowi; ~~w~~ którym Wysoka Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu również tusądziła owych tyże ilości pieniężney, iako należytość wynadgradzaiącą tymże za ~~zatrzymane~~ zrządzone szkody wdrzenia przez byłych Dzierżawców Wioski Pokrowskie za Administracyi Biskupstwa Chełmskiego pomienioną Wioskę w possessyi maiących = przytem łączy wenny Szacunek i poważanie.
Chełm dnia 25: Lutego 1819: Roku.

Prześwietna Kommissya Woiewództwa Lubelskie

No 51

Reskryptem Prześ: K. W. z dnia 10 Stycznia b. r. do Liczby 33413 wypadłym, a przez Obwód Krasnostawski w dniu 23. t. m: do Gminy Pokrowka zwaney nadesłanym tak wieś Kołkowice do Starostwa iako y Wioska Pokrowka do Biskupstwa Chełmskiego należące, na Zmielczenie ~~[illegible]~~ przez kogoś Rzeczy mieyscowych y Okoliczności nieświadomego wezwane Wieś Pokrowka y Kołkowice do Rozkładu na wystawienie Nowego Cmentarza w Chełmie O. G. K. niesłusznie pociągnione zostały — Pomienione bowiem Wioski, maiąc swoy oddzielny Cmentarz, przy którym zwłaszcza w Pokrowce znayduie się Kościołek Filialny naturalną iest rzeczą, iż niepotrzebuią do Grzebania Ciał swoich Nowego Cmentarza — Oddawna te Obiedwie Wioski razem z Dworami y Włościanami czuwaią, y maią za święty Obowiązek, aby swoy oddzielny Cmentarz w należytym

No 52

stanie utrzymywały — . Pleban zas miejscowy Chełmski
O. G. K. grzebiące Ciała zmarłych na dziedzicznym Cmentarzu
Pokrowieckim, znajduie dla siebie tę wyraźną dogodność,
że nie sprowadzi Ciał zmarłych z Pokrówki y Żółtaniec
prawie o pół mili do Cmentarza Chełmskiego — do któ
rego tym samym ani Pokrówka ani Żółtańce nale
żeć nie powinny — Biskup zatem O. G. K. jako do
żywotni Possessor y woyt Gminy teyże, baczący w tym
wielkie pokrzywdzenie Włościan Pokrowieckich y Żółtanieckich
z Urzędu swojego niemoże być pociąganym, maiąc
~~swoy~~ dziedziczny Cmentarz do tak uciążliwego a wszery
samey utrzymanego Rozkładu na wystawienie no
wego Cmentarza, przeto ~~przy~~ przedstawiające ni
nieyszą Okoliczność K. R. W. naymocniey upraszа
ażeby tak Wioska Pokrówka jako y Żółtańce
mające swóy ~~[illegible]~~ osobny Cmentarz, gdzie tym
Reskryptem ~~[illegible]~~ od Rozkładu pieniężnego
dziennymi od Robocizny dni ciągłych y pieszych
całkowicie uwolnionymi zostały — inaczey bowiem
byłyby dotkliwszych jakowe powyższe dobra Rządowe
przy Ostatnie: Spasnego, pinowego, Szkółki Pa
rafialney, Liwerunku y tym podobnych, a dobra Duchowne
równie przy Ostanie Podatku Ofiary 5cio. Subsidij Charit.
y Szkółki Parafialney
Studniey Liwerunków 1 t: 8 nawyliczar a niepotrze
bny, zostałyby z wysileniem ubogich włościan
rujnowanemi przydany — ! Wspaniałe niech przetrzymi Biskupa
Gdy W. K. R. O. G. y O. S. razem przeznaczyli Kościoła
S. Ducha w Chełmie Bazylianie stojący na Kościół parafialny
O. G. K. którego Pleban Chełmski tyleż Obrządku dla odby
wania Obrzędów Religiynych dotąd niema podlegać y
wioska Pokrówka lubo mająca miejscowy Swoy Ko
ściołek Filialny celem zreperowania pomienionego Kościoła
S. Duchowego na Parafialny Ruski przeznaczyć się mającego
do proporcyonalnego tym Końcem Rozkładu ~~[illegible]~~ przy
łoży się chętnie przynęka — Chełm d. 27 Lutego.

№ 11

Wysoka Kommissyo Rządowa Obrz: Religiynych i Oświecenia Publiczney.

№ 53 Przekonawszy się o nieuchroczney potrzebie spiesznego sprowadzenia niekto=
rych materyałów, a osobliwie Wapna, oraz deszczele czyli tarcie do pro=
wadzenia dalszey fabryki Kościoła Katedralnego Chełmsk. Biskup Chełm.
Obr. G. Kat: z Urzędu swoiego ośmiela się ponowić w tey mierze nay=
mocnieysze prośby swoie do Wysokiey Kom: Rząd: Obrz: Religijn: i Oświe=
cenia Publ: iżby ta Magistratura, iako Władza Opiekuncza i Troskli=
wa o całość Domów Bożych, raczyła przyspieszyć obmyślenie
dalszego funduszu na nayleysze materyały, któreby jeszcze za
zimowey teraźnieyszey drogi bydź mogły dogodnie sprowadzone.
Wysoka Kom: Rządowa będąc rzetelnym Tłumaczem Woli Nayiaś:
Pana w obmyśleniu pierwszych Funduszów na rozpoczęcie
Fabryki około pomienionego Kościoła, raczy łaskawie przychy=
lić się do powtarzanych próźb Biskupa połączonych z całą
Dyecezyą Chełmską, równie i do pomyślnego ukończenia tak
zbawiennego dzieła. Chełm dnia 27. Lutego 1819. Roku

№ 54. Jaśnie Wielmożny Ministrze Prezydujący w Kommissyi
Rządowey Obr: Relig: i O. Publ:

W czasie ostatniego Seymu Biskup Chełmski O. G. K.
miał zaszczyt podać przez Ręce JW. Ministra
Prezydującego do Tronu N. P. w Imieniu Dyecezyi
Chełmskiey pięć Memoryałów względem następnych:
jako to: a. o przywrócenie Roku Łaski dla wdów y sierot,
zmarłych Kapłanów pozostałych od dawna prawem
Synodalnym tymże Sierotom zaręczonego —
b. O uwolnienie Synów Kapłańskich mających powoła=
nie do Stanu Duchownego od Spisu ~~[illegible]~~ woysk
c. O obmyślenie Funduszu dla Ubogich Plebanów w
Dyecezyi Chełm. —
d. o Zwrócenie Dziesięcin ~~[illegible]~~ Plebanom O. G. K.
dotąd niesłusznie pobieranych ~~[illegible]~~ od Ludzi O. Ruskiego
przez Łacińskich Plebanów —
e. Na reszcie o Zawyrobkowanie dla Biskupów
Chełmskich Pałacu Metropolitalnego na Podwalu
w Warszawie stoiącego, który ~~[illegible]~~ wyraźnie
iest kolosowany Duchowieństwu Ruskiego —
Pomienionych Memoryałów kopie w krótkiey treści
dla wiadomości JW. Ministra przez Biskupa
były załączone — Ani na chwilę nie wątpi Biskup
jak mu wiadomo, że takowe memoryały doszły ~~[illegible]~~
swoiego przeznaczenia — Gdy atoli Biskup już od Roku
wygląda w tey mierze nayweselszey Decyzyi dla zaspokoienia swoich
Dyecezanów, abydź może; iż na pomienione Memoryały w Biorze t[illegible]

Kommissyi Rządo: znayduią się Rezolucye
12 przeto naypokorniey upraszam JW Ministra
o łaskawe przesłanie tychże Biskupowi
który przy tey okoliczności łączy wynu-
rzenie Nayposłusznieyszego Uszanowania

Chełm d: 28 Lutego 819

Wysoka Kommissya Rządowa W. R. y O. P.

Przekonawszy się o nieuchronney potrzebie wysłania do Rzymu Zakonnika Bazyliana któryby w wieku Zgrzybiałym wyręczył JX Jordana Mickiewicza Z. S. B. W. Kapitana y Rektora w Klasztorze ~~[illegible]~~ tamże pod Imieniem Pasculum przeszło Lat 30 mieszkaiącego, lubo takowego ~~opuszczenie~~ wysłania o późnieie stała się wyraźną przyczyną braku Osób Zakonnych w niektórych tylko Klasztorach w całym Królestwie znayduiących się, Biskup Chełmski Obrz. Gr. Kat. w skutek Reskryptu W. K. R. R. y O. P. iuż w Roku przeszłym do Liczby 936 d:

24 Marca 817 na przedstawienie Swoie wypadłego; tak na końcu naymocniey upraszał W. K. R. o wyznanie potrzebnego Passportu na przyiazd z kraiu do Rzymu dla JX Innocentego Smogorzewskiego Z. Baziliana ~~[illegible]~~ tamże niegdyś Nauki Teologiczne odbywaiącego, którego przy tey zręczności Biskup tak ~~[illegible]~~ stosownie do Reskryptu osobiście przedstawi — Zgrzybiała tamże wyżey wzmiankowanego JX Mickiewicza potrzebuiącego wyręczyciela Starość, iudzież zarządzenie Klasztorkiem Pasculum zwanym niemniey dochowanie Języka Słowiańskiego ~~[illegible]~~ w tymże Klasztorku dla ~~[illegible]~~ sprawowania wszelkich obrzędów Religiynych używanego, wskazuią wyraźną potrzebę wysłania na to mieysce Osoby Zakonney na podróż którey Biskup z swoiey Strony offiarował potrzebny wydatek — W. K. R. raczy przychylić się łaskawie do próźb Biskupa tym bardziey, gdy JW Minister Sekretarz Stanu Sobolewski ustnie zapewnił Biskupa, że ow Klasztorek Pasculum odtąd ma zostawać pod Naywyższą Opieką Samego Monarchy, w dawnie którey na domie owego Klasztorku Jego Ces: K. Mci Orły maią być zawieszone —

Chełm d: mca 819

Do Kazimierza Marilewskiego Mieszkaiącego na Jurydice Biskupskiey Chełmskiey —

Tłómaczeni Jego obszerne Ktu bez daty podane, w przedmiocie wyrządzenia gwałtowności Domowi Biskupiemu i Konsystorzowi Chełm: w czasie niestosowne go porwania Kleryka pościgane maiące przez wyłamanie Drzwi w Kancellaryi Konsystorskiey dopełnione, wcale samey nie powinno zasługiwać na żadną uwagę — Podaiący iuż raz ośmielony przy zabraniu Mebli ~~tu~~ równie za wyłamaniem Drzwi na gornym piętrze tegoż domu Biskupiego, mógł się śmiało dopuścić i powtórnego gwałtu — Lubo Podaiący tłómaczeni powiada, że mu Burmistrz roskazał pomieniony w Domu Biskupa gwałt wyrządzić to go nie może wymówić od zasłużoney winy — Gdyby bowiem naczelnik ~~Miasta~~ Swoiemu postannikowi, przez złość, zemstę lub brak nierostropności nakazał rabunek obywateli lub Sprawić pożogę miasta, czyliżby ów Postannik dopełniwszy podobne bezprawia w obliczu prawa, tudzież w oczach samego rozumu, znalazł usprawiedliwienie swoie idąc ślepo za wolą swoiego Naczelnika. Niech każdy osądzi kto tylko iest obdarzonym lubo naymnieyszym ~~nierzetelnym~~ światłem rozumu — Pominowszy zatem zgodzenie takowey gwałtowności przez podaiącego tłómaczeni dawniey przez niego dopełnione, które mu bezkarnie uyść niepowinno, oświadcza się Jemuż, iż lepiey by zrobił gdyby swóy Dóm na ~~Jura~~ gruncie ~~Jur~~ Biskupim leżący, podług swoiey woli i zmiedał lub rozebrał, a niżeli mieszkaiąc w nim iałowość ślepą namiętności sporządzony miał powtarzać i wyrządzać przykrości Domowi Biskupa i Jego Charakterowi, który przez samo słuszność na gruncie fundacyinym tak krzywdzącego Jurisdykcyi mina cierpieć ~~nie~~ dalej niepowinien — Chełm dnia 3. marca 1819 Ku

Wysoka Kommissya Rządowa Obr: Religiynych i Oświec: Publiczneyo.

№ 56 Za byłego Rządu Austryackiego wszędzie Dyecezyi Chełmskiey w byłym Cyrkule Zamoyskim położoney, Rząd ówczasowy na przedstawienie Biskupa Przemyślskiego końcem upowszechnienia iednostaynoście przepisał i potwierdził taxę Jurium Stolae zwaną, tak, aby każdy Pleban w pobieraniu należących sobie dochodów stosował się powszechnie do niey. Podobny proiekt był podany przez Poprzednika Biskupa Chełmskiego O. G. Ks. równie do byłego Rządu Austryackiego, przez zmiana, atoli Rządu rzeczony proiekt nie przyszedł do skutku. Gdy przeto Biskup postrzega w Dyecezyi Chełmskiey różne ztąd nieprzyzwoitości, samo nawet sumnienie obrażaiące, a ztąd pochodzące złe skutki w pobieraniu Dochodów Jurium Stolae

Stoła, które są przyczyną częstych nieporozumień i zaskarżeń tak przez Kollatorów i Wóytów Gmin: iako też i samych Parafian przeciwko niektórym Plebanów do Konsystorza podawanych: ma honor upraszać Wysokiey Komm: Rządz: Obrz: Religiynych i Oświ: Publ: iżby raczyła powagą swoią proiekt w przedmiocie Dochodów Juraów Stoła zwanych pod dniem 12: Kwietnia r: przesz: w Warszawie przedstawiony, taksowie zatwierdzić, Biskupowi nadesłać, któryby na mocy upoważnienia Rządowego do ścisłego zachowania Plebanów swoich mógł urzędownie w całey Dyecezyi obwieścić. Chełm dnia 5: Marca 1819: Roku.

No 57. Wysoka Kommissyo Rządowa Obrz: Religiynych i Oświec: Publicznego.

Po postąpieniu JX: Gregorza Jankowskiego byłego Surrogata i Dziekana Włodawskiego na Urząd Offiyała Dyecezyi Chełmsk: wypadało z powodu w mieyscu tegoż przeznaczyć na Urząd Surrogata Podlaskiego JX: Wincentego Pawłowicza ~~Ple~~ Dziekana Sokołowskiego a Plebana w Grodzisku będącego; niemniey na Dziekana Włodawskiego JX. Jana Markiewicza Plebana w Lubieniec ~~[illegible]~~ zostaiącego. z tych pierwszy mieszka w Obwodzie Siedleckim, a drugi w Radzyńskim. Woiewództwa Podlaskiego. Biskup Chełmski O.G.K: z Urzędu swoiego stosownie do Dekretu Nayiaśnieyszego zatem Pana z dnia 6/18: Marca 1817: roku w artykule 14: zawartego ma honor Wysokiey Kom: Rząd: Obrz: Religiynych i Oświ: publ: o takowym Wyborze Urzędników Dyecezalny[ch] rzeczywiście donieść. Chełm dnia 5: Marca 1819: Roku.

Do

Prześwietney Kommissyi Woiewództwa ~~Podlaskiego~~ Lubelskiego,

No 58. Tak daleko ~~[illegible]~~ pomknięte nadużycie i gwałt wyrządzony Domowi Plebana Horodelskiego JX: Macieja Kołaczkowicza Dziekana Horodelskiego przez Sekretarza Obwodu Hrubieszowskiego Wyrozębskiego, dopełniony, raczy Prześwietna Kom: Wdzka zastanowić ~~[illegible]~~ świętey uwagi swoiey nad załączonym tu pismem pod /. zaskarżaiącym pomienionego Sekretarza. Biskup Chełm: O.G.K: nie może nic dodać do niego, tylko nayusilniey z Urzędu swoiego upraszać Prześwietną Kom: Wdzką, iżby raczyła celem ukrócenia śmiałości i ukarania takowego nadużycia całą tę okoliczność przez Wywod Słowny należycie wyśledzić, sprawiedliwość w tym razie wymierzyć, winnego ukarać, a pokrzywdzonemu Plebanowi za szkody poczynione dostatecznie rozkazać wynagrodzić. Ponawia Biskup w tey mierze prozbę swoią, ażeby nie był przymuszony w tey okoliczności udawać się aż do Wysokiey Kommissyi Rządowey. Spodziewa się Biskup że Go w tey ważney okoliczności sama Prześwietna Kom: Wdzka od dalszego przedstawienia raczy uwolnić. Chełm dnia 5: Marca 1819:

No 59. Wysoka Kommissya Rządowa Obrząd: Religiynych i Oświecenia Publ:

W skutek Dekretu Nayiaśnieyszego Pana pod dniem 6/18 Marca r: 1817 w Petersburgu zapadłego, stanowiącego w Arty: 35. i 36. zawartego, Biskup Chełmski O.G.K: ...

N. 12

Biskup Chełmski Obrz. G. K. przekonawszy się z Opisu Kommissyi Duchowney ze wspólnie z Gminą Plebanii w Skrzyncy odbytey; że Pleban miejscowy mierowniu większey korzyści dla siebie znaydzie przez pobieranie czynszu rocznego Złp: 60. wynoszącego ze Spichlerza pustowego przez W: Pawła Ciesielkowskiego Dzierżawcy Starostwa Krasnostawskiego, pobudowaną, a niżeli z częsci Ogrodu Plebanialnego w granicy z zamieszkałym leżącego, częstokroć zabierem rzeki Wieprza zwanej grożącego, przychyla się z Urzędu swojego do żądań stron interessowanych tak Plebana miejscowego iako też W: Dzierżawcy, z tym atoli warunkiem, iżeliby Wysoka Kommissya Rządowa Obrz: Relig: i Oświecenia Publicznego takową umowę czyli Kontrakt nayWyższą powagą swoią zatwierdzić raczyła, który to Kontrakt przed publicznym Notaryuszem dobrowolnie ~~zawierać~~ z obach stron zrobiony, Biskup ma honor Wysokiey Kommissyi Rządowey w Kopii wierzytelney tu

1\. pod ./. przedstawić z tą nayniższą prozbą, izby Wysoka Kommissya Rządowa NayWyższą wolę swoią w tym całym przedmiocie oświadczyć raczyła. Chełm dnia 6. marca 1819 r.

N. 69

Wysoka Komm. Rząd. Obrz: Religijnych i Oświ: Publ:

Daleka od prawdy, pełna fałszu, a tym samem krzywdząca Biskupa Chełmsk. Obrz. G. K: owszem niezasługuiąca na zaufanie Rządowe, całego JP Badowskiego Dozorcy Miast podana do Kommissyi Rządowey urzędowa Relacya, ~~podobno~~ iako zdaie się snadź ~~snadź~~ wstrzymała nadesłanie funduszu potrzebnego do ukończenia reparacyi Kościoła Katedralnego Chełmskiego ~~tak zniszczonego~~. Mimo podwakroć na gruncie teyże Katedry ~~odbytey~~ Kommissyi tak przez Budowniczego iako też przez Obwód Krasnostawski odbytey, która naocznie się przekonała także o ~~że~~ pomienionej Relacyi [illegible] Biskup Chełmsk. Obrz. G. K: odwołuie się do całey tuteyszey publiczności, która na usprawiedliwienie iego, ieśli tylko będzie potrzeba, pewnie wyda uroczyste Swiadectwo, i przekona ~~nia~~ każdego w iakiem była stanie Katedra Chełmska po spaleniu się, a w iakiem dziś daie się widzieć. Rzeczona Relacya urzędnika Publicznego iakim iest ów Dozorca, całą publiczność w rzeczy samey obraziła, który Urzędnik będąc iak widać z tym i nienawistnym, pewnie we własnem sumnieniu znaydzie dla siebie ukaranie. Biskup zatem nie zważaiąc na tak fałszywy Rapport ~~Relacyą~~, który na żadną wiarę zasługiwać nie powinien, ośmiela się ponowić nayunizeńszą prośbę do Wysokiey K: R: O: R: i O: P:, iakową iuż w tey mierze pod dniem 27. Lutego r. b. miał honor przedstawić, w względem przyspieszenia funduszu na sprowadzenie nayłytszych materyałów, iakiemi są tarcica i wapno, któreby iuższe

za dzisieyszey

245

za dzieścię ośmy ~~samey~~ drogę Samey mógł dogodniey i z mnieyszym kosztem do Chełma sprowadzić. ~~W tem oczekiwaniu będąc Wasz Wielmożni będąc~~ Powodowany Nadzieją że Wys: K. R. raczy się łaskawie przychylić do Prośby Biskupa y Fundusz potrzebny przyspieszyć, dorad[z]ała mu potrzeba wcześnie Kontrakt o Wapno zrobić, którego niż części znaczną, Na moy Żądaniu przez Siebie wytkniętego ~~do Chełma~~ za Drogę Samey nałożił sprowadził. Niemógł bowiem nadal odwlekać Łakowego przysposobienia osobliwie gdy przy nadchodzącey wiośnie za rozpoczęciem Gospodarstwa Rolniczego, przewidział niedogodność w sprowadzeniu Tegoż Wapna, przy powiększoney drożyźnie za Same Furmy opłacać się maiące. — Raczy zatém W. K. R. z tych ważnych Przyczyn łaskawie przyspieszyć ile kroć wspomniony Fundusz do zupełnego Ukończenia Reparacyi Tegoż Kościoła Katedralnego —

Chełm d: 9. Marca 809

No 61

Wys: Prokuratorio Glna w Królestwie Polskim

Przez bieg różnych Okoliczności Zamieszki Woienney w kraiu a bydź może opieszałości Plebanów Krasnostawskich O[b]. G[r]. Cały prawie Fundusz do Kościoła Ruskiego pod Tytułem S[t]y Troycy w Krasnymstawie będący z wielką szkodą dzisieyszego Plebana JX. Teodora Birunkowicza w Cerkwi Samey zaginął — Miasto Krasnystaw w Woiewództwie Lubelskiem leżące niemoże[?] iakim Prawem ~~[illegible]~~ iak poświadcza Nota Tegoż Plebana do Konsystorza Swoiego podana, którą w Oryginale załączona pod A ~~[illegible]~~ tymczas nienaliczyć posiada. Powodowany Biskup Chełmski O[b]. G[r]. tak niesłusznym Dzierżawieniem przez Mieszczan Krasnostawskich prawie całego Funduszu Kościelnego, Ma honor z Urzędu Swoiego Wys: Prokuratoryi Glney, całą tę Okoliczność przedstawić, a razem ~~[illegible]~~ iako Opiekunowey Magistratury Duchowieństwa krajowego nayusilniey uprasza, ażeby raczyła ten Przedmiot wziąść na Wysoką Uwagę Swoią, a upadły Fundusz Cerkwi Krasnostawskiey, przez Mieszczan Tameysznych dotąd niesprawiedliwie zatrzymany, łaskawie podźwignąć. Wspomniony Fundusz przez wielu NN. Królów Polskich nadany a przez ostatniego Stanisława Augusta, we wszelkich Punktach y Paragrafach ~~[illegible]~~ Stwierdzony, niemoże mieć dostateczniejszego Dowodu jakim iest Przywiley ~~Dokument~~ ten w Samym Oryginale pod B załączony, który to Dokument dla Swoiey

Dawności

będąc całe rządkim, a prawie iedynym w Dyecezyi Chełmskiey przy Łaskawey Opiece Wyso: Prokuratoryi Głney ttanielsię niewzruszoną Rękoymią powrócenia Funduszu Plebanom Krasnostawskim Ilużącego, którego dotąd niesłusznemi Dzierżawcami y Przywłaściciełami stali się Mieszczanie Krasnostawscy —

Dan w Chełmie 9. Marca 819.

No 62 Wysokiey Kommissyi Rządz: Obrz: Religiynych i Oś: Publicznego.

Na powtórne Wezwanie W: K: R: O: R: i O: P: z dnia 19: Marca r. b. do Liczby 1566: sobie nadesłane, Biskup Chełmski O. G. K: z Uszanowaniem następnie tłumaczy się: Jak tylko odebrał pierwsze Wezwanie Wys. Komi: Rządowey pod dniem 20: List: r. z: do Liczby 5133: w przedmiocie nadesłania Rapportu o R. o zaskarżonym Plebanie w Leżeskach, natychmiast polecił miejscowemu Dziekanowi, ażeby na gruncie Plebanij Leżeskiey zdziałał urzędownie w tey okoliczności Wywod Słowny, z obowiązkiem przesłania onego rzeczywiście Konsystorzowi. Dziekan miejscowy zajęty Spisem Majątku Duchownego nie mógł w rzeczy samey dopełnić poleconego sobie dzieła. Wszakże upomniony został za długie zatrzymanie polecenia Konsystorskiego. Biskup zatem celem przyspieszenia żądanego Rapportu, musiał innego przeznaczyć Kapłana do zrobienia Wywodu Słownego, który ile tylko dojdzie Rąk Jego nie omieszka przesłać Wysokiey Kommissyi Rządowey, która przez względ na brak potrzebnego w Dyecezyi Kursora nie raczy poczytać, ulegmierze za wyraźne uchybienie. Chełm dnia 27: Marca 1819.

~~pod dniem 27: Stycznia r. b. No 44.~~

No 63. Jaśnie Wielmożny Ministrze Prezydujący w Kommissyi Rządowey Obrządków Religiynych i Oświecenia Publicznego!

Biskup Chełmski O. G. K: powodowany nieuchronną potrzebą Uczestnictwa w rzeczach Kościelnych z Metropolitą swojego Obrządku, ma zaszczyt przesłać J. W. Ministrowi Obrządków Religiynych i Oświecenia Publicznego Memoryał, celem przedstawienia go wraz z załączoną dla wiadomości Kopią Nayiaśnieyszemu Panu, z prośbą nayuniżeńszą o udzielenie w tey mierze łaskawey swey Opinij: Do bronczynnej serca Monarchy, nie mniey powszechna Opieka nad Religiją Kościelną za pośrednictwem J. W: Ministra przychylić się raczy do prośby Biskupa, tem bardziey, gdy Jego Cesarsko Królewska Mość przez szczególnieyszą Łaskę swoią raczyła Nominować na Dyecezyą Chełmską potrzebnego Suffragana, którego Kanoniczne poświęcenie bez poprzedniczego porozumienia się z Metropolitą teraznieyszym J. W: Bułhakiem, równie Nominowanym, iako też mającym udzielone sobie przywileie od Stolicy Apostolskiey.

Apostolskiey, dopełnić się nie może. Biskup zatém z tych ważnych przyczyn upraszа JW. Ministra Prezydującego o Łaskawe przedsta=wienie pomienionego Memoryału, a razem łączy oświadczenie głębo=kiego Uszanowania. Chełm dnia 29. Marca 1819. Roku. —

Dostoyna Opieka Małoletniey JO. Xiężniczki Stefanii Radzi=wiłłówny. —

Biskup Chełm: Obrz: Grs Kat: miał zaszczyt pod dniem 27. Stycznia r. b. N. 44. przedstawić w Tabelli Kon=kursowey trzech Kandydatów do wakuiącego do dostoyney Opieki Beneficium w Hannie, a to stosownie do Dekretu Nayiaśnieyszego Pana. Gdy atoli do pomienio=nego Beneficium Łaskawey Nominacyi dotąd nie odbiera, maiąc przeto wzgląd na następuiący czas zbawienny Wielkanocney Spowiedzi, tudzież zbli=żaiącey się pory wiosenney Gospodarstwo rolnicze na celu maiącey, ażeby też właściwy tego mieysca Beneficiat kanonicznie Instytu=owany mógł należycie tak w rzeczach duchownych iako i docze=snych działać i władzą sobie przyzwoitą, ma honor powtórzyć w tey mierze prośbę swoią, iżby Dostoyna Opieka z przyczyn wyż pomie=nionych raczyła przyspieszyć z prawa sobie służącego żądaną No=minacyą. Przytém Biskup łączy oświadczenie wysokiego powa=żenia. Chełm dnia 29. Marca 1819. Roku. —

N.o 64. Wysoka Kommissya Rządowa O. R. y O. Publ:

Przedsięwzięte Środki przez Wys: Kom: Rząd: O. R. y O. P. Dla Zachowania Świąt Uroczystych w Obrządku Grecko Katolickim y Ogłoszenia tychże przez Dzienniki Urzędowe w Woiewództwie Lubelsk. y Podlaskim, zobowiązały tak Duchowieństwo Obrządku Ruskiego, iako y Samego Biskupa Chełmskiego do wdzięczności iako się w tey mierze ~~Rządowey~~ opiekuńczey Magistraturze y gorliwey o Świą=tości Religii wyrazić należy. — Gdy przeto w dwóch Woiewództwach Lubelskim y Podlaskim Dzienniki ~~w tym Celu~~ Urzędowe w tym Celu maią być rozesłane, upraszа nadto Biskup, iżby także y w Woiewództwie Augustowskim, dokąd się rozciąga Dyecezya Chełmska, pomienione Święta dla Ścisłego Zachowania do wia=domości były podane. — Biskup zaś z Strony swoiey Urzędowe po wszystkich Kościołach Święta Tabellę Świąt uroczystych w całey Dyecezyi Drukiem Ogłosić nieomieszka. — Co się zaś dotyczy Świąt II. klassy w każdym Roku przez Biskupa Dyspensowanych, a przypadaiących w Czasie prac pospolitych robotom wieyskim, tych Dyspensowanie na zawsze przechodzi toliedz Biskupa. Wszakże Celem uniknienia wszelkiey w tey mierze wątpliwości wypada z porządku rzeczy udać się w tym przedmiocie do Stolicy Apostolskiey, do którey podo=bna Dyspensa z prawa kościelnego należy. —

Chełm d. 1. Kwiet. 819.

iaki się dowy

Nro 13

Wys: K. Ch. O. Relig: y O. Publ.

W Skutek Reskryptu Wys: K. R. O. R. y Oświ. Publ. pod dniem 13 Marca r. b. do Liczby 1232 sobie nadesłanego Biskup Chełmski O. G. K. Ma zaszczyt przesłać następne Tłumaczenie Swoie. 1o Erekcya pierwotna Katedry Chełmskiey w Archiwum Dyecezyalnym wcale Teraz nieznayduie się — bo te, czasy woienne a osobliwie Nayazdy Nieprzyiacielskie Tatarow y Szwedow Miasto Chełm prawie w Gruzy zamieniaiące w których tudzież ~~podobno~~ Archiwum ~~podobnie~~ podług dziś widzieć się daiące ~~na Miejscu~~ niespełna zgniłe Składy zniszczyły. Atoli, po ufundowaniu Katedry tuteyszey przez Włodzimierza JW. Xiężęcia Ruskiego w Roku 1376. przez ~~Xiężnie~~ Xiężnę Gnesporza Chełmskiego była uposażona przy teyże Katedrze Kapituła Chełmska dla której pomieniony Xiążę nadał wiecznemi czasy Dobra Kniażów Stępcze Kuśmowo y Czeniowo, nadto pomniey Roku 1417 ~~pomienione~~ Oleszko Chrowicki do powyższego uposażenia przydał Wsie Następuiące Żuków, Pniewierska Peremyslawla y Butyn.

Nro 6 Do Wielmożnego Kommissarza Obwodu Zamoyskiego

Reskryptem Wysokiey Komm. Rząd: Obr: Rely: i O. P. z dnia 13: Marca r. b. do Liczby 1236: wypadłym, a przez Prześwietną Kommissyę Woiewodzką Lubelską pod dniem 27. Marca r. b. Nro 7,699: i 7,698: sobie nadesłanym, posadzka Marmurowa i Kamienna z Kościoła Franciszkańskiego Zamoyskiego przeznaczona iest do Katedry Chełmskiey Obrz: Gr: Kat:, która kosztem publicznym Skarbu teraz właśnie reparuie się. Biskup zatem Chełmski O. G. K. maiąc sobie doręczone ~~~~ wyżey rzeczone polecenie, na koniec upraszać JW. Kommissarza Obwodu Zamoyskiego, iżby, niżeli znaydzie sposobność sprowadzenia pomienioney posadzki, całość teyże zabezpieczyć raczył, niemniey powagą Urzędu swoiego JP. Burmistrzowi mieyscowemu lub Komu innemu, iako własność Skarbową, dozor oney poruczył. Przytem Biskup tego y szacunek i poważenie. Chełm dnia 3: Kwietnia 1819: Roku.

Dnia 8: Kwietnia 1819: Roku Chełm:

Nro 7 Jaśnie Wielmożny Hrabio Dobrodzieiu.

Przedmiot zainterdykowaney Cerkwi w Konstantynowie daie mi powod pisania do JW. Hrabiego Dobr: — W tak ważney sprawie, gdzie iest rzecz i Chwała Boża z prześladowania zniewolony byłem, polegaiąc na usilnem żądaniu tak JW. Hrabiny Aleksandrowiczowey Szanowney Jeyż Matki, iako i na Rapportach mieyscowego Dziekana o niezdatności

tności teyże Cerkwi do odprawowania w niey wszelkich
Obrzędów Religiynych wypadło koniecznie z wyraźney
potrzeby pomieniona Cerkiew kanonicznie zainterdy-
kować. Jeszcze przed piętnasto laty, iak czytam w Liście
JW. Hrabiny z Wiednia pod dniem 25. 8bra r. przc: pisa-
nym, iuż oszczona Cerkiew groziła niebespieczeństwem
zapadnienia się. Dla czego obowiązywała Tayże JW. Hra-
bina, aby Cerkiew nowa w mieysce starey koniecznie
zbudowaną była; w skutek czego, iak wyraża, że na-
wet wszystkie materyały w tym celu miały bydź
przygotowane. Wszakże chęciom tak zbawiennym
dotąd skutek nie odpowiedział. W braku zatem nowey
Cerkwi musiałem pozwolić poświęcenia Kaplicy murowa-
ney dla odprawowywania Ludowi Parafialnemu potrze-
bnego Nabożeństwa. Gdy atoli pomieniona Kaplica opo-
dal za Miasteczkiem będąca przez swoią szczupłość
ze wszelkich względów, iak mi donosi mieyscowy
Pleban w rzeczy samey iest niedogodna, pozwoliłem
na tymczasową Kaplicę obrać i poświęcić Dom przyle-
gły Plebanalny. Lecz że i ten ze wszech miar mo-
że bydź nadal niedogodnym, z tych powodów upraszam
naymocniey JW. Hrabi Dobr: iako Kollatora ko-
chaiącego Swiętości Religii bycem Katolickim, aby
ieżeli nowa Cerkiew stanie, mogła bydź stara roze-
brana, których ściany ieszcze są nie opruchniałe,
z takowey Cerkwi Kaplica tymczasowa w miey-
scu tymże samym zbudowana była. Kościół tako-
wy wyraźnie będzie dogodnieyszym tak dla Ludu
wiernego równie i Plebana, a niżeli owa Kaplica
murowana, tudzież Dom plebanalny, niemniey iako
chcą niełatwy mury będące w Ogrodzie JW. Hrabi
Dobrodzieia. Przez miłość zatem Religii i swoich Wło-
ścian wiernych nie zechcesz JW. Hrabio Dobr: odmó-
wić sprawiedliwym prośbom Biskupa, który z Urzę-
du swoiego tę nieuchronną obowiązność ma honor przed-
stawić.

stawić.

Sprawa X. Kubnickiego Parocha Prochenskiego od lat kilku zaczęta, gdy przez Delegowanych Kommissarzów przez Dekret na gruncie nie mogła bydź ukończoną; z przyczyny zapadłey między JW. Hrabią z iedney, a tymże Parochem Prochenskim z drugiey strony, Komplanacyi, która ~~ki~~ skutku swoiego nie wzięła, teraz właśnie w Konsystorzu moim rozstrzygniona została. Wdług ~~skutku~~ czego JW. przekonaniu się z tale ogromnego Protokułu tey sprawy w całey obszerności swoiey pod dniem 3. Marca r.b. No 111. wypadł zaoczny Dekret, którego Kopia wierny tekst podług trwaiących przepisów przesłana została do Wysokiey Kom: Rząd: Obrz: Rel: i O. publ. — Jeśliby zdarzało się JW. Hrabiemu Dobr: mieć u siebie pomienionego Dekretu Kopią, racz z Urzędu rozkazać napisać Wezwanie do Konsystorza moiego, a Ten nie omieszka rzeczony Dekret w Kopii Urzędowey nadesłać. —

Ponawiaiąc prozby moie o postawienie tymczasowey Kaplicy z Materyałów Cerkwi starey, niemniey podług woli i życzeń JW. Hrabiny Jeyż Matki o wybudowanie koniecznie potrzebney nowey Cerkwi, mam zaszczyt zostawać z wysokiem poważeniem

JW. Hrabi Dobrodzieia

nayniższym sługą. —

Wys: K. R. O. R. y O. Publ.

w Reskrypcie W. K. R. O. R. y O. Publ. pod dniem 15 t.m. i r.b. do Liczby 1874 ~~[illegible]~~ Sobie nadesłanym Biskup Chełmski J.K. naywyższey ołemu uwagi, ze względem zachodzących ~~[illegible]~~ iż ciągłe zatrudniaiących potrzebnie się w Dzieła Duchownego Biskupa ~~[illegible]~~ z Jeg. Ordynaryuszem Metropolita Unickiego Kościołów w Cesarstwie Rossyiskim, którzyby właściwie ściągać się do praw Naydawnieyszych wtrącaiącego Władzy Niemnieyże do Obowiązków tego rzędnych, iako że Królestwo Polskie z Cesarstwem Rossyiskim pod iednym Berłem zostaiącym Rzeczy ~~[illegible]~~ W. K. R. pozwoli Biskupowi w tymże względzie ~~[illegible]~~ przy iego ~~[illegible]~~ z przekonania Jego ~~[illegible]~~ tłumaczenie się; —

248 VII

1o Nieznayduie Biskup w dziejach Kościoła Swoiego
Żadnego Przykładu, aby Dyecezya Ruska
równie była jak mówią Exempta, na Wzór Za-
innych całkiem były Dyecezye: Warmińska
Warszawska y Węgierska, żeby w Stosunkach
Duchownych bezpośrednie z Stolicą Apostol-
ską zostawała. Takowe bowiem Stosunki
nieinaczey, tylko z Metropolitą wyraźnie
zachodziły, a to na Mocy Ustaw Stolicy Apostolskiey ~~[illegible]~~
~~Prawo y ... Stad...~~ y Przywilejów służących Metro-
politom Ruskim od Epoki zaprowadzenia
Unij Duchowieństwa Ruskiego, z Kościołem
Rzymskim, jak to wyraźnie czytać można
w Bulli Klemensa VIII + i Pawła V ~~Papieża Rzymskiego~~
2o Podług trwających Ustaw ~~[illegible]~~ Krajowych
Czy to ze Stolicą Apostolską czy też z Metropolitą
w Państwie Rossyjskim Rzymską(?) w każdym
Przypadku Biskup Chełmski musi odbywać
Korrespondencyą w Przedmiotach Duchownych
nieinaczey tylko przez Rząd Krajowy. Widzi atoli
Konsystorz naymnieyszą dogodność dla siebie w prze-
syłaniu Korrespondencyi z Metropolitą Ruskim
~~Który~~ [illegible] Jego [illegible], który
mieszkając pod iednym Monarchą w Ościennym
Cesarstwie Rossyjskim nierównie zbliżony Może
mieć rzetelność(?) dogodną Uczestnictwa w Rzeczach
Duchownych z Dyecezyą Chełmską; a do tego gdy
pomieniony Metropolita dzisieyszy uprzedz(?) ~~[illegible]~~
w ostatnich dniach Listopada r. p. ma sobie od Stolicy
Apostolskiey postane wszelkie Łaski pozwolenia
y Przywileie iakie starożytnie oddawna Metropolitom ~~tym~~
Ruskim ~~[illegible]~~, Oyciem Biskupowi donosi w Liście ~~Liście~~ Swoim
Jx Jordan Mickiewicz w Rzymie mieszkający pod dniem
13 Lutego do siebie ~~Biskupa~~ pisanym, przeto Biskup
polegaiąc na Zasadach Kościoła Swoiego: Śmiało
mieć Może ~~mieć~~ Uczestnictwo w Rzeczach Duchownych
z tymże Metropolitą, tym bardziey, gdy takowego

№ 14

połączenia, istotną widzi potrzebę z Okoliczności udzielenia Sacri dla poświęcenia swojego Suffragana niedawno z łaski N. Pana mianowanego. Powodowany takiemi ~~Skwa~~ tema-czeniem się ~~Pana~~, Biskup Chełmski Najmocniej upraszał W. K. R. o przesłanie w tym celu Memoryału do Najiaśn: Pana, w którym się otwarcie zatrzymuje ~~[illegible]~~ niemniej dopraszał się o łaskawe poparcie Onego Rządowem swoiem Opinią na którey wiele Biskupowi zależy —

Ma On niezłomną Nadzieję, że Jego Cesarsko Królewski Pan Nasz Nayjaśnieyszy, którego właśnie iest życzeniem, ażeby Biskupowi iest nie tayno lubo z przywatnych wiadomości, iż takowe raczy się przychylić do prośby Biskupa, skoro tylko dzielne Wstawienie się za nimi Wysokiey K. R. do Tronu ~~[illegible]~~ przedstawione zostanie

Chełm d: 24 Kwietn: 849.

Wys: K. R. O. R. y O. Publ.

Biskup Chełmski O. Zk. przewiduiąc nadal niezyszczony upadek Zakonu Bazyliańskiego, niemaiący tylko osób 35 № 68 w klasztorach dziewiątych, którzy ~~tylko~~ dzielą się w Królestwie polskim; ~~itd~~ a to z przyczyny braku Osób ~~[illegible]~~ jednych przez Śmierć ubywających, ~~[illegible]~~ drugich dla podeszłego wieku y przychodzącey niedołężności ~~niezdatnych~~ do pełnienia Obowiązków niezdatnych. Ma zaszczyt ~~zaszczyt~~ przestać W. K. R. O. R. y O. P. Memoryał w Imieniu tegoż Zakonu Celem przedstawienia Onego N. Panu — Raczy W. K. R. zwrócić Uwagę swoią na powieniony Zakon Bazyliański, iden tylko w Obrządku Ruskim będący, iżby z przyczyn w Memoryale zatrzymanych mógł być wyiętym od powszechnego prawa dla Zakonów przepisanego a równym Dobrodziejstwem zaszczycony, iakiemi się cieszy Zgromadzenie XX. Pijarów które może przyimować Kandydatów do Zakonu y udzielać tymże Zakonney Profesyi przed rokiem 20tym. Jeżeli wiek? Wprawdzie lubo Bazylianie w Królestwie Polskim będący dla braku osób nietrudnią się Edukacyą Publiczną, ~~tylko~~ iakowa zaymując ...

Ich Braci w krajach Ościennych, przecież
pełniąc Obowiązki powołania Swego, w Dozoro-
waniu Parafiów przy Kościołach Klasztorne będących,
15 wiernych utrzymuią Szkoły Parafialne zdaią się
Zasługiwać na względy Rządu Oyczystego, aby
będąc tylko iednym Zakonem w Obrządku Ruskim
y dochowuiąc w tymże Pamięć Języka Słowiańskiego
mogli być wyłączonemi z pod powszechnego prawa,
a do Nowiciatu y przypuszczania do ~~[illegible]~~ Ślubów Zakonnych
osiągnęli wolność ~~rządzenia~~ się ~~[illegible]~~ wewnętrznie
podług dawnych Ustaw Swoich — inaczey
~~bo~~ wiem tak szczupła Liczba Bazylianów w Kró-
lestwie Polskim istnieiąca, nadal ostać się w rze-
czy Samey nie może —

Chełm d. 24. Kwietń 819.

Do JW. Nowosilcow Senatora Cesarstwa
Rossyjskiego Prezesa Opieki Wielebney
No 69. JO. Xiężniczki Stefanii Radziwiłłowny etc. etc.

Gdy przedstawienie Kandydatów do ~~Cerkwi~~ Beneficium
Wakuiącego przy Cerkwi Hanczyckiey pod dniem 27 Styczn.
r. do Liczby 44. przestane, przez tą ~~[illegible]~~ jakowym dni przy
prędkim zaginione zostało, przeto Biskup Chełm. ~~[illegible]~~
Małkaszczyk powtórnie się Samą Listę Kandydatów
JW. Senatorowi y Prezesowi z Urzędu Swego do ~~[illegible]~~
stosownie przesyła — Załączaiąc razem ~~Rewers~~
z Przełożeństwa Chełm. Rewers dany na pomienione
Expedycyi — Przeciwko JX. Mikołajowi Korze-
niowskiemu wszystkie Łaskę umieszczonemu ~~Biskup~~
nie wiernie Biskup Szymbarskiey, gdy JO. Dostoyna
Opieka Wielebney Xiężniczki Swoim Ukierunkowaniem
Chlubnie ~~uprzedza~~, z tym wszystkim Biskup
Zachowuiąc zwyczayny porządek między Kandydatami
umieścił ~~[illegible]~~ ~~położył~~ JX. Śmigielskiego Plebana Dobratyckiego
jako w Dyecezyi zasłużonego — Mimo atoli rzeczony
Porządek Szczególny wybór zależy od Samey Kandydatów
od Samey dostoyney Opieki której ~~[illegible]~~ ~~Nominacya~~ Nominacyą
Biskup ~~[illegible]~~ chętnie przyiąć oświadcza — Chełm d. 27 Kwiet. 819.
Łaskey przychylnem wysokie [illegible] zaiście

No. 70. Wys: K. R. O. R. y O. Publ.

W Skutek Wezwania Wys: K. R. z O. R. y O. Publ. pod dniem 30. Listop: r: p. do Liczby 5133. tudzież z dnia 19 Marca r. b. No 1566. Sobie nadesłanego w przedmiocie zaskarżenia plebana Skierbieszowskiego w Łaziskach mieszkającego X. Bazylego Pasprzatowskiego, Biskup Chełmski O. G. K. przesyła Wysokiey Kommissyi Rządowey w samym Oryginale Protokoł w tey mierze przez delegowanego Kommissarza na Gruncie w Łaziskach zdziałany, z tego widocznie okazuie się że X. Bazyli Pasprzatowski stał się opie szałym w dopełnieniu obowiązku plebana, gdy pomocy Duchowney zawołany do chorego a ipsze niebezpiecznie słabością złożonego, nie pospieszył i nie zaopatrzył z udzieleniem Sakramentów pośiłku Duchownego umierającego, nakarę zasłużył z upomnieniem surowym na dal do poprawienia się, i jakoż wezwany zostanie do klasztoru Bazylianów Chełmskiego dla odprawienia ośmio dniowych Rekollekcyi w celu ożywienia Ducha Kapłańskiego powołania plebana właściwego.

Chełm d. 27. Kwiet. 819.

No. 71. Wys: K. R. O. R. y O. Publ.

Stosownie do wezwania W. K. R. O. R. y O. Publ. pod dniem 13 Kwiet. r. b. do Liczby 2001. Sobie nadesłanego, Biskup Chełmski O. G. K. Ma honor przesłać dwa Allegata: 1° Instrument Adminisstracyi X. Geysztorowi wydany do dopełnienia obowiązków parafialnych w szczególności, 2° Extrakt Dekretu Metropolitalnego z dnia 5 Stycz: 1796. r. tyczący się niektórych Wsi od parafii Hotynskiey oddzielonych.

Chełm d. 27. Kwiet. 819. r.

No. 72. Wysokiey K. R. O. R. y O. Publ.

W Skutek Wezwania W. K. R. O. R. y O. Publ. z dnia 23. Marca r. b. do Liczby 1580. sobie nadesłanego, Biskup Chełmski O. G. K. przesyła Wys: K. R. O. R. y O. Publ. w samym Oryginale Zaświadczenie X. Żyłkowskiego Dziekana Wyżnieckiego Delegowanego Kommissarza w Sprawie X. Kielnickiego Parocha Przeorskiego z Parafianami Wieysowemi od dawna rozpoczętey, y ledwie ukończoney jak świadczy Dekret Wysokiey K. R. tym celem przedstawiony z odpowiedzi Delegowanego Kommissarza raczy W. K. R. przekonać się, jak daleko rozminął się z prawdą X. Kielnicki w swoiey Rekursie w którym, niby uniewinniając siebie, niepotrzebnie zatrudnia W. K. R. ułomnem

250 42

tłomaczeniem się swoim, istotnie powiedziawszy całe niedorzecznym. Biskup zatem nie [~~będzie~~] był potrzebnym Delegowania innego Kommissarza dla zro[bienia] ~~dalszego~~ Nowego Śledztwa w tym całym przedmiocie, gdyż zupełnie przestaie na rzetelnym tłomaczeniu się Dziekana Delegowanego X. Zyskowskiego, o którego sumiennym Postępowaniu Charakterze y Moralności aż nadto iest przekonany. — A do tego ~~żaden~~ [rzadko] inny Kapłan od rzeczoney Delegacyi pewnie wymówiłby się zechce bo z takim niespokoynym ~~Kapłanem~~ [Defensorem] iakim iest Księdzem, dla zachowania wewnętrznego Spokoiu wrzeczy samey niechciałby mieć do czynienia. — Powodowany Biskup tak ważnymi Uwagami szczególnie dla zachowania Karności Kościelny, jakowa przez Wzgląd pawstania Stanowi Duchownemu istotnie iest przynależyta, Na koniec powtórnie upraszał W. K. Rz. o Zatwierdzenie przesłanego Wyroku, którym prawdziwie Xi Ojcowski X. Księdzu iest ukarany, za wyskroczne aż nadto y wyraźnie gorsze nadużycia Swoie. —

Chełm d. 28. Kwietnia 819.

Prześwietna Kommissya Województwa Lubelskiego!

Nro 13.

Mimo zapewnienia Reskryptem Wysokiey Kom. Rząd. W. R. i O. P. z dnia 23. Marca r. b. do Liczby 1391. niemniey Prześwietney Kommissyi Woiewódzkiey pod dniem 6. Kwietnia r. b. № 8977. sobie nadesłanym, Biskup Chełmski G. K. nie może atoli doczekać się spodziewanego JP. Kleinza Assessora Budowniczego dla zrobienia potrzebnego Anszlagu tak względem ukończenia Reparacyi Katedry Chełmskiey iako i Kościołka S. Łukasza na Cerkiew Parafialną przeznaczonego. To opóźnienie JP. Budowniczego wyraźnie ciągnie za sobą zwłokę reparacyi Kościoła Katedralnego, która z początkiem wiosny teraźnieyszey przedsięwzięta być powinna; Inaczey bowiem nadal odłożona sprawi wyraźną trudność tak w sprowadzeniu Materyałów iako też w wynaięciu Rzemieślników, którzy właśnie wtey porze zwykli się ~~wynaymować~~ [umawiać] do różnych fabryk. A do tego w późnieyszym czasie nierównie wyższą ~~cenę~~ [opłatą] tak materyały iako też i rzemieślnicy ocenieni zostaną. W czem bez winy Bożey skarb publiczny oczywiście niemało wkłada o to proszącego Skarb Publiczny oczywiście wtey zwłoce tracić będzie, a Katedry Chełmskiey reparacya na samem iedynie oczekiwaniu zostać będzie musiała. Powodowany Biskup temi uwagami upraszą

Prześwietny

№ 16.

Prześwietney Kommissyi Woiewodzkiey o zmyśleniu JP. Budowniczego, iżby Obowiązkom Urzędu swoiego chciał dosyć czynić. Chełm dnia 1. Maia 1819 r. [illegible]

Wysoka Kom: Rząd: Obr Religiynych i Ośw. Publ:
Fabryka tegoroczna Kościoła Katedralnego Chełmskiego, iako widać zwleczona zostać. Mimo zapewnienia Kommissyi Woiewództwa Lubelskiego dotąd Budowniczy dla Zrobienia powtórnego Anszlagu w Chełmie nie znayduie się. Zakupienie potrzebnych Materyałów, a bardziey sprowadzenie tychże wiele trudności i kosztów nierównie większych zasobu spoczywa, z przyczyny rozpoczętego iarowe [...] gospodarstwa rolnicznego. powodowany Biskup Chełm: Obrządk: temi uwagami, naymocniey upraszam W. K. R. O. R. i O. P. iżby raczyła wydać Assygnacyą na ilość tymczasową pieniężny przynaymniey Ratalową, iaka była w dwóch poprzednich [...] Latach na też fabrykę obmyślona, a tymczasem może nadiechać Budowniczy dla zrobienia sobie wskazanego dzieła. Tym bowiem sposobem pominiona ~~rozpoczęta~~ fabryka wcześniey może bydź rozpoczęta.
Chełm dnia 7. Maia 1819. [illegible]

№ 74

Wysoka K. R. O. R. y O. Publ.
W skutek dopełnienia Dekretu z Urzędu uważanego N. Pana Biskup Chełm §. 14. zawartego ...

№ 75

O. Gk. Ma honor donieść W. K. R. O. R. y O. P. o wybranym przez Siebie Dziekanie Lubelskim na Urząd którego, po Śmierci S. p. x Pantaleona Śmigielskiego, nastąpić postąpił Xx. Grzegorz Białostocki pleban Świrznowa w Woiewództwie Lubelskim Obwodzie Krasnostawskim a w Powiecie Chełmskim nieyspkajacy.
Chełm d. 14 Maja 819.

№ 76

W. K. R. O. R. y O. Publ.
Biskup Chełm O. Gk. w Przełożeniu Swoim które Wys: K. R. O. R. y O. P. pod dniem 3 Kwietnia r. b. miał honor przedstawić, oświadczył w nim postarania się o Breve Piusa VI pod Rokiem 1784. wydanego względem kreacyi Kanoników po Dyecezyach O. Gk. Takowe Breve w kopii ~~[illegible]~~ Wierzbicky stosownie do wezwania W. K. R. z dnia 13 marca r. b. № 1232. Jako ono nadesłanego Ma zaszczytność z Urzędu Swego przesłać; Lubo w pomienionym Breve wyraźnie dać się widzi że w każdey Dyecezyi O. Ruskiego liczba sześć Kanoników, mianowanych nie przechodziła, gdy atoli Dyecezya Chełmska dosyć Obszerna ~~[illegible]~~

mając do siebie wcielone Części Archidyec jakoto: Archidyecezyi Metropolitalney Dyecezyi Bełzkiey y Brzeskiey Litewskiey, z tego względu zasługuje na Uwagę, aby nie owie większą Liczbą pomienionych Kanoników zaszczycaćsię mogła. Uprasza zatem Biskup Chełmski naymocniey Wys: Rz. Rząd. do tylekroć przedstawianych Prośb ~~wz~~ ~~Zasławie przychylić~~ i ~~iey~~ w tymże Przedmiocie Łaskawie przychylić się raczył.

Chełm d: 9 ~~II~~ Maja 819.

W. K. R. O. Q. y O Publ.

Powodowany B. C. O. Sk. Reskryptem W. K. R. O. R. y O Publ. pod dniem 18 Maja r. b. do Liczby 2417 Sobie nadesłanym, Ma honor oświadczyć, że poważaiąc Wyroki Magistratury Swoiéj Jako Władzę bezpośredniey Rządowey chętnie zgadza się nato, aby dalsze kroki otwarcia z Metropolitą Umiaeltin w Rossyi, z przyczyn y widoków Samemu Rządowi zachowanych ~~znajomych~~, wstrzymane zostały. Wszakże, gdy Biskup czuie potrzebę przez wzgląd na Odległość ~~Obszerny~~ Dyecezyi Swoiey widzieć czynnym mianowanego Łaskawie D. N. 8. Swoiego Suffragana y liby to się zdało W. K. R. aby Rzeczony Nominat mógł być kanonicznie poświęconym na Tytularnego Biskupa Suffragana od JW. Metropolity Halickiego, Dzisieyszego Mnicha Lwowskiego w Galicyi Austryackiey mieszkaiącego? Gdyż ~~dotychczas~~ jak wiadomo Biskupowi Dyecezya Chełmska, Żadnym Wyrokiem Stolicy Apostolskiey od Zwierzchnictwa w Rzeczach Duchownych z pomienionym Metropolitą Halickim dotąd nie iest oddzielona.

Chełm d: 3 Czerwca. 819.

Prześwietna K. Wojewodz. Lubelska.

W skutek ~~Reskryptu~~ Wezwania Prześwietl. K. W. Lubelsk. pod dniem 18. t. m. r. b. do Liczby 16188 Sobie nadesłanego: Biskup Chełmski O. G. k. przesyła Wykaz potrzebnych wydatków tu pod ./. na dokończenie rozpadaiących Dachów około Katedralnego Kościoła Chełmskiego; w braku Budowniczego przez Rząd Naywyższy oddawna zapowiedzianego Biskup niemogł inaczey takowy postąpić tylko wezwał Znawców y Rzemieślników potrzebnych do takowego Dzieła, którzy przez wymiar Sążni Kwadratowych w Korygowanych ~~[illegible]~~ Stosie Jodły y Biała aby tym iełości Zapewnili o Ilości potrzebie wypalonych Materyałów w dołączonym wykazie. Stosownie do Reskryptu powyższego Prześwietl. K. Wojewodzkiey Biskup tą razą nie ~~[illegible]~~ załatwia Kwitu na Koszta potrzebne

bo nie iest pewien czyli takowy Wykaz znaydzie u Oświeconey
Kommissyi swoią Approbatę — w przypadku odmówienia
tayże, Biskup naymocniey upraszа o nadesłanie wspom-
nionego Dozwalającego, ktoryby ~~całe~~ umożebniło udziałowcy
y Koszta potrzebne do ukończenia Dachów Katedral-
nych wyrachowanych, ~~tym~~ samem przyśpieszyć dosyć
już spóźnioną wk. Restauracyą ~~około~~ tegoż Kościoła Reparacyą —
Chełm d: 22. Czerwca 819.

Wysoka K. R. O. R. y O. Publ:

No 79 Biskup Chełmski O. G. K. z doświadczenia ~~naymocniey~~ przekonany
że Liczba 15stu Kleryków na Fundaszu Publicznym w Semi-
narium Dyecezalnym Chełmskim ~~będących~~ z których co 3 Lata iedna 4ta ~~nie iest dostateczna~~
z tegoż Seminarium wychodzi, nie iest dostateczna do obsa-
dzenia Beneficiów ~~Stawnie~~ w tym czasie przeszło 30.
wakuiących, — Powodowany przeto takowemi ~~uwagami~~ naymocniey
upraszа Wys: K. R. O. R. y O. P. iżby zaradzaiąc nie-
dostatkowi Plebanów w Dyecezyi Chełmskiey co raz przez
Smierć ubywaiących, raczyła łaskawie pozwolić
na przyjęcie co każdego Roku po dwoch Kleryków
do Uniwersytetu Król: Warszawskiego na Nauki Teologi-
czne, z oznaczeniem zwyczaynego Stypendium, jakowe
już dwoch ~~Kleryków~~ Alumnów w Warszawie będących, z Dobrodziey-
stwa Rządowego istotnie pobieraią. — Tym Sposobem
powiększona Liczba Kleryków po ukończonych zawsze ~~...~~
Nauk Teologicznych, tak z Uniwersytetu jako też i Seminarium
Dyecezalnego wychodzących, już tem samem zwiększy Liczbę
Plebanów których dotąd wyraźny niedostatek w Dyecezyi
widzieć się daie —
Chełm 2. Lipca 819.

Wys: K: R. O. R. y O. Publ:!

Jan Pawłowicz Kleryk Seminarium Dyecezalnego Chełmskiego
oświadczył ~~żądanie z koniecznym~~ Rok jeden na Naukach
przeszłym
Teologicznych, oświadczył Żądanie Swoie z prośbą, aby mogł
No 80 być pomieszczonym do Dalszey Nauki Teologiczney w Uniwer-
sytecie Król: Warszawskim, gdzie przez czas pobytu Swoiego
na utrzymanie się w Zakładzie Nauczycielskim Oyciec Jego tym
celem własny Koszt chętnie offiaruie. — Biskup Chełmski
Ogk. niemogąc odmówić tak chwalebnemu żądaniu

pomienionego Kleryka, owszem z Urzędu Swoiego
Ma honor tegoż Młodzieńca z pilnych przymiotów
y Dobrych Obyczajów, przedstawić y polecić Wysk.
K. O. R. y O. P. iżby raczyła pozwolić na przyięcie
rzeczonego Ucznia [illegible] ku niemu dalszego doskonalenia
się w Naukach Teologicznych —

Chełm d. 2 Lipca 819. R.

Wys. Kom. Rządu W. R. y O. Publ.

No. 81

Gdy Fabryka około Kościoła Katedralnego w Chełmie w tym Roku
dotąd nie iest rozpoczęta, a do zupełnego pokrycia ~~[illegible]~~ tegoż Ko-
ścioła Trzech Dachów y pół wywazanie brakuie, przeto
Biskup Chełmski O. G. K. unikaiąc odpowiedzialności
za Szkody na ~~Dachach~~ na Sklepieniach y Kościele nie pokrytych wyniknąć
mogące, mimo tylekrotnego przedstawienia ~~swego~~
oświadcza y tą razą z Urzędu Swoiego Wys. K. R. W.
R. y O. Publ. nieuchronną potrzebę przynaymniey cał-
kowitego pokrycia Dachów w Roku teraznieyszym
uprawdzić. Wys. K. R. Reskryptem Swoim pod
dniem 18 Maja r. b. do liczby 2685. wyszłym tym
zalecił Kassie Dochodów Edukacyjnych, iżby na ten
przedmiot przesłała Kommissyi Woiewództwa Lubelskiego
Summę 45000 Zł. y takowa Summa w Rzeczy Samey
w Kassie Lubelskiej ~~[illegible]~~ złożona została; Kommissya
atoli Woiewództwa Lubelskiego ~~[illegible]~~ z przyczyny oczewistej różnicy
Anszlagów tak za Rządu byłego Austryackiego, iako też
i teraznieyszego zdziałanych wstrzymała ~~[illegible]~~ wypłatę po-
mienioney Summy — a tym Samym i Reperacya
około tegoż Kościoła nadiwotnie ~~przeszła~~ ustała — Żeby zatem
można było przyspieszyć do Dzieła Reperacyi, Biskup
nie widzi Innego Sposobu tylko ~~[illegible]~~ Wezwanie niezwłoczne
~~[illegible]~~ do Chełma Budowniczego Woiewódzkiego, któryby róż-
ności Anszlagów ~~na~~ Stronie sprawdziwszy, Roboty około
3ch Wież y 4ch Dachów zupełnie pokrytych należących
obeyrzawszy, zdziałał Nowy Anszlag z Wykazem
potrzebnych kosztów do ukończenia całkowitej Repa-
racyi

17

Reparacyi szczonego Kościoła Katedralnego — O na Dostanie pomienionego Sprawowanizego Biskupa na nowiny dopraszaiąc się —

Chełm d: 3 Lipca 819.

Prześwietna Kommissyo Województwa Lubelskiego.

W skutek wezwania Prześwietney Kommissyi Wojewodzkiey, pod dniem 22. Maja № 13624/1221 sobie nadesłanego Biskup Chełmski Obrz. Gr. K. iako Dzierżawca Dobr Rządowych Chełmskie, ma honor przesłać Wykaz Statystyczno-Historyczny tychże dobr Rządowych podług przepisanego z Izby Administracyjney ~~…~~ dobr Narodowych wzoru, zdziałany.

w Chełmie. dnia 27. Lipca 819.

Do Wysokiey Kommissyi Rządowey Obrząd. Rel. i Oświecenia Publicznego!

W skutek postanowienia JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego dnia 7. Paźdz. 1818. r. zapadłego, a przez Wysoką Kom. Rząd. Ob. Rel. i O. P. pod dniem 3. Listop. 1818. r. № 5272. sobie nadesłanego, Biskup Chełm Obr. Gr. K. ma honor przesłać Rapport (w Oryginale) Kommissarza delegowanego do Lustracyi dobr do Instytutu duchownego należących, zrobiony tyczący się stanu dobr tychże — Chełm. d. 6. Sierp. 1819. Roku.

Prześwietna Kommissyo Województwa Lubelskiego!

Na wezwanie Prześw. Kom. Wojew. Lubel. pod dniem 2. Sierp. r. b. do № 19961/1677 sobie uczynione, podpisany Biskup Chełm. Obr. Gr. K. iako były Possessor dobr Rządowych Ochoża, ma honor oświadczyć i zadeklarować się: iż niedopłacone podymne z dobr tychże, przez poddzierżawcę przybranego JP. Pikulskiego w Kwocie Złp. 789-27 życzy mieć sobie przez kompensatę kompetencyi swoiey przy końcu Kwartału teraźnieyszego, potrącone ~~i kompetencyi~~

Co się dotyczy niedoborów, ten Wysoka Delegacya Administracyjna Dekretem swoim pod dniem 23. Grudnia r. z. № 1429 zapadłym, potrącić w Obrachunkach i pretensyach mianych do Skarbu, Biskupowi iako Dzierżawcy Dobr pomienionych, i na tey decyzyi Wysok. Delegacyi Administr. przestać życzliwie —

w Chełmie dnia 15. Sierp. 1819. r.

Wysoka Kommissyo Rządowa Obrząd. R. i Oświecenia Publiczn.!

№ 82. Gdy wydana nayłaskawiey przez Nayiaś. ~~Pana~~ Cesarza i Króla Nominacya na Osobę JX. Wincentego Siedleckiego na Suffragana Chełmsk. Obr. Gr. K. nie czyni żadney wzmianki, iako Funkcye będzie mieć fundusz do utrzymania się swoiego, a tey wiadomości potrzebuie Konsekrator Metropolita

253

lita Halicki, stosownie do Kanonów i ustaw Kościelnych; upraszia zatem naymocniey Wysokiey Kommiss. Rząd Obrz. R. i Oświecenia Publicznego podpisany Biskup Chełmski o zawiadomienie siebie względem szczególnego Funduszu Suffraganii Chełmskiey, aby Ten mógł okazać swoiemu Konsekratorowi, iż zapomnianym i wytęczonym nie będzie od dobrodzieystwa Naywyższego Rządu, ale równie jak i inni Suffraganii Dyecezyów Łacińskich przyzwoitym Funduszem opatrzony zostanie — Chełm d. 21. Sierp. 819.

Do Wysokiey Kom. Rząd. Obrz. Rel. i Oświecenia Publick.!

N.º 823 Na wezwanie Wysokiey Kom. Rząd Obrz. R. i Oświecenia Publ. pod dniem 17. Lipca r. b. do N.º 4123. uczynione, Biskup Chełmski Obrz. Gr. ma honor przesłać Fundusz przeznaczony od Nayiaśn. Króla Saskiego dla Seminarium Chełmskiey Dyecezyi w załączoney tu kopii wierzytelney, i zawiadomić oraz Wysoką Kom. Rząd., że oprócz Funduszów wymienionych w Dekrecie załączonym, Rektor osobistey swoiey pensyi rocznie ze Skarbu publicznego pobiera Zł. p. 1200 — Seminarium zaś nie tylko 15. Kleryków i dwóch Profesorów, ale nadto zmuszone iest utrzymywać trzeciego Profesora, który obowiązany iest, mało umieiących Kandydatów do Stanu Duchownego Łacińskiego języka uczyć i przepisy wymowy Kościelney oraz też dawać. Podaiąc niniejszy stan Seminarium Chełmskie Biskup podpisany ma sobie za obowiązek poruczyć toż opiece szczególniejszey Wysok. Kom. Obr. i Ośw. Publ. przez sam wzgląd na obszerność dyecezyi swoiey, w którey braku kapłanów ubywaiących dopełnić nie iest wstanie tak mała liczba Alumnów —

Chełm d. 21. Sierp. 819.

Do Przeświet. Kom. Województ. Lubelskiego

Pod dniem 15. Sierp. r. b. podpisany Biskup Chełms. Obrz. Gr. na wezwanie Prześw. Kommissyi Wojewodz. Lubel. sobie uczynione, deklarował się niedopłacone, przez podatkowego przybranego JW. Pikulskiego podymne z Dóbr Rządowych Ochoża, iako były tychże Dóbr Possessor, opłacić, przez potrącenie kompetencyi sobie należącey ~~z Kwartału~~ przy końcu ego Kwartału bieżącego. Gdy atoli JW. Pikulski chce okazać drogą prawa na gruncie iż pomieniony Dług Skarbowy bynaymniey do niego należeć niemoże, i że Włościanie płonnie zaskarżyli onego; Biskup ~~zatem~~ zatem Przeświet. Kom. Wojewódz. jeżeli to być może, wstrzymać się z edekucyą wypłaty takowey do dwóch miesięcy, i niepotrącać ~~tak~~ ~~Skarbowi~~ podpisanemu kompetencyi w końcu Kwartału bieżącego — O co dopraszaiąc się Prześw. Kom. Woje. oczekiwać będzie takowey decyzyi —

w Chełmie dnia 24. Września 1819.

Przedstawiono [illegible]

Do Wysokiey Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświec. Publi.!

Pod dniem 21. Sierp. r. b. podpisany Biskup Chełmski Obrz. Gr. miał honor przesłać prośbę swoią do Wysoki. Kommiss. R. Obr. R. i Ośw. względem zawiadomienia siebie, o przyzwoitym funduszu dla Nominowanego przez Nayiaśn. Pana na Suffraganię Chełmską JX Siedleckiego — w oczekiwaniu uiszczonym, ~~i nie iest dotąd~~ a żadney dotąd nie odebrawszy odpowiedzi

Odpowiedzi, śmie ~~pontor~~ ponowić, z uwagą, prozbę swoię, w tem samem przedmiocie, zwłaszcza, gdy termin do Konsekracyi pomienionego Suffragana przez JW. Metropolitę Halickiego przeznaczony, zbliża się, ~~wypada teraz konieczne~~ ~~a też funduszowego otrzymania funduszu do życia~~ a do ~~ktorey~~ tey przystąpić niebędzie może, nim się zapewni o funduszu przyszłego utrzymania się Suffragana przyszłego Chełmsk. — Prosi zatem Wysoką Kom. Rząd. Obr. Religij. i Osw. Publi. ~~nadesłać i zapewnienie~~ spodziewaney Kompetencyi ~~dla Nominata~~, ~~przez wzgląd na Słabość ciała podpisanego~~, nadesłać zapewnienie ~~przez~~ spodziewaney Kompetencyi dla Nominata ~~który~~ co przyspieszy Konsekracyą ~~aby tem tylko wygodnie się~~ mógł ~~[illegible]~~ a tem samem ulżenie [illegible] dla Dyecezyi Rządzcy Chełm. ~~Obrządku Religiynego i swoiey w wypadku przez Suffragana swoiego~~ — Łaski tey dopraszaiąc się naymocniey w rychłey nadziei oczekiwać będzie podpisany względnych w tey mierze, Wysok. Kom. R. wyroków —

Dan w Chełmie dnia 12. Wrześ. 1819. r.

Do Przeświet. Komi. Wojewod. Lubelskiego —

W skutek Zapytania Prześ. Kom. Woj. Lubel., uczynionego podpisanemu Biskupowi Chełm. Obr. G. K. pod dniem 6. Wrześ. r. b. № 22494/10035 ma honor Tenże odpowiedzieć następnie — Lubo ani Biskup, ani Nominowany Suffragan JX. Szydłowski dotąd nie iest iszcze zapewniony, iaką będzie miał przeznaczoną dla siebie pensyą dożywotnią, i że oprócz nadziei w łaskawym Rządzie, żadnego dotąd funduszu, ~~tako~~ tak Suffragan nie posiada, wszelako ~~[illegible]~~ niedoręczono wprzody z Kommissyi Rządowey JX. Sed. Obrządków Religij. i Osw. publ.: pomienionemu ~~Suffraganowi~~ [illegible] zapłacić za Agrest [illegible] 720 — [illegible] nominacyi, aż ~~[illegible]~~

w Chełm. dnia 24. Wrześ. 1819 —

Do Prześw. Kom. Woj. Lubel. —

~~Żąda Dekret Delegacyi Administracyiney do informowania się~~

Wyrok wyrzeczony Delegacyi Administracyiney w sprawach wzajemnych z iedney strony Skarbu publicznego, z drugiey Biskupa podpisanego iako byłego possessora dóbr Rządowych Ochoża, wypadły, a przez Prześw. Kom. Wojewod. Lub. pod dniem 7. m. i r. b. № 22583/1855 żądany do informowania się, w Oryginale przesyła podpisany z prozbą o zwrot tegoż — Chełm d. 25. Wrześ. 1819.

Prześw. Kom. Woi. Lubelskiego

№ 87 Przy Reskrypcie Prześ. Kom. Woiewodzkiey d. 19. 7bra z № 25,195. nadesłanym zwrócone z dowodami Rachunki ~~przedstawione~~ w przedmiocie Reparacyi Katedry Chełmskiey robione, zastały złożonego ciężką słabością X. sp. Łabowskiego, delegowanego do dozoru Reparacyi tey że Katedry który w tey że słabości i życia dokonał. Biskup pater Chełmski O. G. K. znalazłszy po śmierci tegoż X. Łabowskiego pomienione Rachunki stosownie do żądania Prześ. Kom. Woie. ~~[illegible]~~ razem z Remanentem przeszłorocznym i tegorocznym Wydatkiem tu pod ./. ze wszystkiemi allegatami przesyła, a razem uwiadamia że oprócz 6 górnych dachów zupełnie blachą angielską stosownie do Anszlagu pokrytych, dwa ieszcze pozostały dachy do takowegoż pokrycia, na które dachy Biskup żadnego funduszu niema oprócz pozostałych blachy angielskiey ark. 193 za własne pieniądze kupionych, i tamże półtory kopy. Względem zaś żądanego objaśnienia czyli wyrachowania potrzebnych funduszów na dalszą Reparacyą iest nad

An-

N° 87. Wysoka Kommissyo Rządowa ~~Wyznań~~ Obrządków Religiy=nych i Oświecenia Publicznego!

Reskryptem Wysokiey Kommissyi Rządowey ~~Wyznań~~ obrządków Religiynych i Oświecenia publicznego, z dnia 21. Września r. b. do Liczby 5377. sobie dnia 6. t. m. nadesłanym powodowany Biskup Chełmski OŁK. poczytuie za nayważnieyszy obowiązek wynurzyć podziękowanie Wysokiey Kommissyi Rządowey Obrząd. Rel. i Ośw. Publ. iako opiekuńczey Władzy krajowego duchowieństwa, za powię=kszenie funduszu w Summie Złp. 2000. na Etatcie przy=szłorocznym umieszczoney, na rzecz Seminarium Dyecezal=nego Chełmskiego ~~Rów~~

Również i dochody z Wioski Pokrówki, od niepamiętnych czasów do Funduszu Biskupów Chełmskich OŁK. należą=cey, niemogły być, sowicièy i korzystniey obrócone iak na powiększenie funduszu tegoż Seminarium. Z chęcią zatem nayczulszey wdzięczności ku dobroczynnym Rządu nayważnieyszego zamiarom, ... podpisany Biskup Oddstępnie wszystkich iakie być mogą istotne przycho=dy pomienioney wioski dla dobra Dyecezyi swoiey — Prosi tylko, aby Wysoka Kommissya Rządowa raczyła zwrócić uwagę swoią na następuiące przełożenia —

Dochód ~~tey~~ wioski Pokrówki zastosowany podług Reskryptu pomienionego do Summy Złp. 4039. nie=tylko uważanym być niemoże za czystą Intratę, ale nawet niepotrącaiąc ciężarów do niey przynależą=cych, zaledwie, przewyższyć ~~ową~~ tem może —

W dowód tey prawdy, składa podpisany Biskup Jn=wentarz/ w Oryginale, za byłego Rządu Austryackiego w Roku 1804. ostatecznie sporządzony, a przez Izbę Obrachunkową w Gubernium Lwowskim potwierdzony.

Podług którego, nie więcey dochodu czystego owa wioska na ten czas czyniła, iak tylko Złr. Reńskich 566. X 45. 1/8. czyli Złp. 2266. g 26.

W przeciągu czasu od sporządzenia Inwentarza Załą=czonego, do dziś dnia, Intrata tey wioski, nie tylko dla czasów Ekonomij nieprzyiaznych podwyższoney niebyła, ale ~~nawet~~ dla szczupłości swoich granic = = nawet — i nayprzyiątości

W

nawet i na przyszłość nieobiecuie żadnych widoków
gospodarskich. O czem Kommissya do Spisu maiątków
duchownych przeznaczona, przez w Roku zeszłym przekonała się, i wyk=
szych dochodów nieznalazła.
Dodawszy nadto do ciężarów gruntowych w Inwentarzu
wyszczególnionych, nowe podatki, iako to: podwyższoną
Offiarę, którą za byłego Rządu Austryackiego
Pokrówka opłacała $\frac{20}{100}$ to iest: Zp. 432. g. 24. a
teraz płaci Zp 1082. ~~teraz~~ czyli $\frac{50}{100}$. iak
kwit załączony z Raty półroczney świadczy, i niemniey
podatek Liwerunkowy którego rocznie tak wioska
opłaca Zp 304. g. z którym dawniey nieosiedziała;
widocznie z tego okaże się, iż będąc istotnie prze-
ciążona podatkami tak wyrażonemi. ~~ile nadto~~ do któ-
rych należą iescze Subsidium Charitativum, i Go-
dzinnej należyty swoy dochod i tyle nawet rachować
niebędzie mogła, ile załączony Inwentarz okazuie —
Pominowszy nadto utrzymywanie zastępcy Woyta gmi-
ny, Gospodarza Ekonomicznego, i inne mnieysze wy-
datki, iako to: utrzymywanie Dziennika Praw, Dzien-
nika Woiewodzkiego, które teraz ~~za~~ się stały ciężary
gruntowe uważane być powinny. wioska o której mowa
zostaiąc w takim stanie podatków, żadnym sposobem
rocznego dochodu czystego wydać niemoże Zp. 4039 —
Raczy zatem Wysoka Kom: Rządo: te uwagi łaskawie
przyiąć, i stosowną do dochodów istotnych wypłatę
z Wioski tyle razy wzmiankowaney, na Fundusz Semina-
rium Dyecezalnego Chełmskiego przeznaczyć, ażeby pod-
pisany Biskup, przyiowszy na siebie administracyą
Oney do odpowiedzialności, z rocznych dochodów, w
swoim czasie, pociągnionym nie został —
Zwraca iescze uwagę Wysok. Kom. R. podpisany
na stan wioski Pokrówki. — Ta będąc przez czas długi
za byłego Rządu Austryackiego licytowaną na possessyą
przez

przez różnych, podpadła wielkiemu spustoszeniu.
Czasy początkowe objęcia przez Biskupa podpisanego
ony, także niebyły przychilne do zaprowadzenia po-
rządku i podjęcia reparacyi, dla przyczyn w Kraju
politycznych — Teraz dopiero zapomogłszy nieco Koło-
siem, przysposobiwszy z niemałym Kosztem, w lasach
obcych, kupionego drzewa, sprowadziwszy Trafów i
Cieślów do oprawy tego, zaiął się podpisany około
budowy gospodarskiej niezbędnie potrzebnej. Postawił
w Roku zeszłym Dom mieszkalny dla Czeladzi i Offi-
cialistów całkiem nowy, a stodoły i Obory w ro-
spadzeniu się swoim — Jutrata, iak się okazało, nie
iest odpowiadaiąca temu Zamiarowi, z własnych więc
dochodów dla dobra tego Folwarku, dla polepszenia Eko-
nomij znaczne już poczynił offiary podpisany i dal-
szych istotnie niezaniedba nakładów, ieżeli Wysoka
Kom: Rząd. nieubliży swych względów, i sprawiedli-
wą wydawszy decyzyą, ~~przeznaczy~~ stosowną do do-
chodów istotnych tey wioski ~~[illegible]~~ Kwotę, na
opłacanie roczne, na Fundusz stały dla Seminaryum
Chełmskiego — W przeciwnym bowiem razie, nie
mógłby się podiąć tey administracyi, a obce zarządzanie
możeby i tyle korzyści dla Seminarium nie przyniosło.

w Chełmnie dnia 12 Października 1819. r.

„Pokrówka obrócona i na Opał nie ma stosowney"

№ 88

Wysoka Kom: Rząd. wyznań Religij i Oświecenia publicznego!

Podpisany Biskup Chełmski Obrz. odebrał Reskrypt pod dniem 19. Paździer.
819. № ~~[illegible]~~ 6573 wydany, albo w ciągu Reskryptu pierwotnego dd. 21.
Wrześ. 819. № 5077 wypadłego, w którym na przedstawienie swoie
pod dniem 10. Paździer. 819. ma odpowiedziano, iż dochód Wsi Pokrówki
tylko na ieden rok na rzecz Seminarium Chełmskiego obrócony być
ma, nadal zaś potrzebny będzie podpisanemu w kompetencyi ~~tak~~
dochód tejże Wsi Pokrówki, i w posiadaniu iego zostanie — Gdy zaś
na dowody dosyć iasne, wykazujące dochody tejże wsi, żadna decyzya
stanowiąca pewną Jutratę nienastąpiła dotąd, obowiązkiem być swo[im]
im sądzi odwołać się do podania pod 10.te Paździer. 819 r. powtórne
przedstawienie swoie uczynić następujące —
Dochody Wsi Pokrówki w roku 1804. za Rządu Austryackiego nayskru-
pulatniey brane, po potrąceniu ciężarów gruntowych nie wynosiły
więcey nad Zł. Ryń. 566. Kr 43 1/8 czyli Zp. 2266 gr 26. iak udo-
wodnił składany w Oryginale Inwentarz — Polepszenie dochodów
pomienioney wioski w żadnym względzie w teraźnieyszym czasie, dla
ciężkich, a przeciwnych w Ekonomice Gospodarskiey wypadków, nastąpić niemogły — O czem
Wysoka Kom. Rząd. ~~[illegible]~~ z przedstawienia pomienionego w roku 819. obszerniey raczy się przeko-
nać —

Pomimo tego wszystkiego, Podatki z tey wioski, do wysokiego stopnia pozu-
nięte zostały tak w Offiarze, która z 30. procentu podniesiona zostala do
$\frac{50}{100}$. jak w Podymnem od którego także $\frac{50}{100}$ oznaczony, ustanowieniem
Liwerunku pieniężnego który dawniey nie exystował, oraz niezmnieyszeniem
dotąd tak wielkiego Podatku Subsidii Charitativi, który zlał się na iedną
tę wioskę do opłaty z całych niegdyś dóbr Biskupa Chełm. Świętego pola
i Buśnia w Kwocie Zł. ~~780. opłacanego~~ — Za podwyższeniem niepomogły
do zwiększenia Intraty ale ią uszczupliły, chociaż podpisany nie mało
z swoiego maiątku włożył w tę wioskę na polepszenie gospodarstwa —
Rady Wysokiey Kom. Rządowey Wyz. Rel. i Osw. publ. ~~[illegible]~~ przy
naymniey do wyciągu teraz w Roku 1818 przez Kommissyę delegowa-
ną do spisu maiątków duchownych, (pomimo wysokiego dozgę wygra-
chowania Jey) zastosować, które w Kopii załączam) a i tu przekona
się nie omylnie że Intrata całkowita wioski Pokrówki opłatami
wzięta, nie czyni iak — Zł. 5026. gr. 18.

Podatki zaś ~~i [illegible] gruntowe~~ wynoszą (o których z tegoż wyciągu
przekonać się łatwo można) rocznie opłacane, iako to —

Offiara	Zł. 1082.	2322. gr. 9.
Subsidium Charitativum	Zł. 780.	
	Zł. 156.	
Podymne		
Liwerunek	Zł. 304. gr. 9.	

Dołączaiąc do tego wydatki konieczne i
nieuchronne, tudzież wspólnie wykazane, na utrzy-
manie gospodarstwa wewnętrznego z Zł. 804. gr. 7. } 1154. gr. 7.
na potrzeby Kościoła 350.

Razem — — — — Zł. 3476 gr. 16

Potrąciwszy zatem wydatki od wyciągniętey tak wysoko Intraty
zostanie tylko czystego dochodu rocznego z wioski Pokrówki —

Zł. ~~[illegible]~~ 1550 gr. 2.

Z tego potrzeba iasno starać się o polepszenie stanu Gospodar-
stwa ekonomicznego dworskiego, i podźwignąć zapomogą wło-
ścian podupadłych

Wysoka Kom. Rząd. Wyzn. Rel. i Osw. Publ.! Opieka troskliwa, iakiey nie
oszczędzało w bronieniu duchownych w każdém ich położeniu, nie po-
zwala mi i na moment powątpiewać, że sprawiedliwemu przedstawie-
niu moiemu, nayuprzeymiey [illegible] niedowiodł ~~[illegible]~~ wysoko-
Od lat dziewięciu poniosłszy ciężary w wspomnianey wiosce Pokrówki,
a bez żadney korzyści i wynagrodzenia, staraiąc się o dobro Jey, zapomaga-
iąc włościan, kosztem własnym restaurując tamże Budynki wszel-
kie, troskliwie usiłując polepszyć stan gospodarstwa Ekonomicznego.
Niechayże mi wolno będzie ~~[illegible]~~ przedstawieniem niniejszem ośmielam
prosić, aby w potrąceniu Kompetencyi Etatem dłużnie przeznaczoney
nie wyznano tak znaczney ilości za wspomnianą plebanią, to iest
Zł. 4039. ale raczey stosownie się do Intraty byłego Rządu Au-
stryackiego, i nakoniec do wyciągu ostatniego, tu załączonego,
~~[illegible]~~ to iest Zł. 1550 gr. 2. nie zaś wyżey — Wszakże
pomimo wszystkich przytoczonych dowodów, nayskrótsza uwaga się
zdaie, okazuie się nayuprzeymiey tych przedstawienie moie, gdy Offia-
ra opłacana w połowie Intraty dóbr, czyli $\frac{50}{100}$ wynosi tylko Zł. 1082.
~~[illegible]~~ całe [illegible] dochody [illegible] niemogą iak drugie tyle — Oddaię to
wszystko pod [illegible] Wysok. Kom. Rz. [illegible], i oczekuię łaskawych względów w dopraszaniu —
Warszawa d. 26. Wrześ. 820.

D. 15. Wrzes. 820. Warszawa.

No 89 Jasnie W. Ministrze Wyznań Relig: i Osw: Publicznego!

Dwa lata upłynęło iak w czasie Seymu ostatniego Biskup Chełm: OGK. miał honor wręczyć JW. Ministrowi Wyzn: Rel: i O.P. w interesie Dyecezyi swoiey pięć Memoryałow do ~~Tron~~ celem przedstawienia tychże do Tronu Nayiaś. Pana — Niemaiąc zatem dotychczas żadney na nie odpowiedzi upraszam nayuniżeniey JW. Ministra, iako nayblizszy Tron otaczaiącego o łaskawe wyjednanie tychże — Warszawa d. 15. Wrzes. 820.

Wysoka Kommi: Rząd: Wyznan Rel: i Osw: Publicznego!

No 90. Nominowany przez Nayiaś: Pana na dniu 16. Lut. 1819. r. a poświęcony na Suffragana Chełm: d. 20. Listop. r. tegoż JX. Wincenty Siedlecki, gdy dotąd ~~[illegible] w duchu Kanoniczney Justytucyi~~ przez Reskrypt Wysok. Kommi. Rządowey ieszcze przed swoią Kanoniczną Instytucyą zaręczony, żadnym dotąd funduszem opatrzony nie iest, przeto Biskup Chełm: OGK nayżywiey dotknięty prozbami pomienionego Suffragana, iako równie Biskupa, bez przyzwoitego stanowi swoiemu opatrzenia zostaiącego, ma honor nayuniżeniey upraszać Wysok: Kom: Rząd: W. R. i Osw: Publ: aby iako opiekunka Majątku duchowieństwa Krajowego, należytość dla Suffraganów na fundusz przeznaczoną od czasu Nominacyi a przynaymniey od Kanoniczney Justytucyi pomienionemu Suffraganowi Chełm: z Kassy Szkolney Lubelskiey wypłacić rozkazała a razem na przyszłość w Etacie duchowieństwa Krajowego, dla rzeczonego Suffrag: łaskawie przeznaczyć raczyła — Warsz. d. 15. Wrzes. 820.

18 Wrzes. Wysoka Kommissyo Rządowa Wyznań Rel: i Osw: Publicznego.

No 91. Gdy reparacya Katedry Chełmskiey kosztem Rządowem ~~[illegible]~~ stosownie do Anszlagu za byłego Rządu Austryackiego sporządzonego od lat 5ciu rozpoczęta w roku teraźnieyszym wyraźnie przerwaną została a do ~~[illegible]~~ dla braku Rządowego budowniczego ktoryby na gruncie także wszystki ukończoną reparacyą z Anszlagiem od Rządu potwierdzonym należycie sprawdził i także do ukończenia całkowitey reparacyi potrzebny koszt we wszelkich szczegułach wyrachować; przeto Biskup Chełmski O.G.K. porozumiawszy się kilkakrotnemi pismami z Kommissyą Woy: Lubel: ~~kto~~ ra się przychyliła do żądania Biskupa, uprosił JX. Karola Jesterskiego iako znawcę ~~[illegible]~~ doświadczonego sztuki budowniczey, aby w zastępstwie Rządowego budowniczego zjechawszy do Chełma wszelkie koszta w szczegułach tak na materiały iako i rzemieślników dla ukończenia całkowitey reparacyi Kościoła Katedralnego stosownie do Anszlagu ~~[illegible]~~ wyrachowanie uczynił. Gdy bowiem ten Kapłan o ozdobę domów Bożych nieodmownie użyczeniom także Kommissyi Woy: Lubel: równie iak i żądaniu Biskupa przychylawszy, albowiem do Chełma ~~[illegible]~~ i nad każdem ~~[illegible]~~ szczegułem zastanowiwszy się pomienionego ~~rozpoczętą reparacyą [illegible]~~ Kościoła Katedralnego zdziałał ~~[illegible]~~ wyrachowanie kosztow, także równie iakotez i wznawszy pomienionego Kościoła do ukończenia tegoż fabryki koniecznie potrzebnych. Takowe wyrachowanie szczegułowych kosztow przez JX. Jesterskiego w szczegułach zdziałane Biskup miał honor w samem oryginale przedstawić Wysok: Kom: Rząd: W.R. i O.P. z należną nayuniżeńszą prozbą aby raczyła obmyślić fundusz potrzebny a tem samym przyśpieszyć ukończenie

Dalszy

reparacyi tegoż Kościoła Katedralnego, którego prócz trzeciej dachów blachą białą pokrytych, dotąd dwa ostatnie ~~białemi~~ niemkiedy (?) dla niedostatku funduszu na blachę, którego Kommissya Woj. Subel. wyraźnie odmówiła ~~[illegible]~~ odpowiadające że fun-
dusz na blachę nie już iest wyczerpany - z wyrachowania atoli kosztów tu załą-
czonego okazuie się przeciwnie, gdyż dwa pomienione dachy samemi tylko
tarcicami od lat kilkunastu pokryte tak mocno są uszkodzone że sklepienia pod
niemi będące grożą niebezpieczeństwem zapadnienia się. Raczy zatem Wysoka Kom-
missya Rządowa przychylić się łaskawie do prośb Biskupa, a razem
porozumieć się z Wysoką Kommissyą Rządową Woyny aby ta stosownie
do postanowienia Wys. Kom. Rzą. W. R. i O. P. coreskryptem swoim z dnia
13 Marca r. 1819. N. 1256 wypadłem posadzkę sali marmurową iako
i kamienną do sztuki 2304 ogułem coś wynoszącą iako tymże reskryptem z Koś-
cioła Po Franciszkańskiego Zamoyskiego do Katedry Chełmskiey przeznaczoną
na wezwanie Biskupa ~~[illegible]~~ Jodce podrucznikowi Inżynierów wydać
rozkazała.

Warszawa Dnia 18 Września 1820 Roku.

w przedmiocie dalszych funduszów, aby większey co raz nieprzypadała dezolacyi pomieni-
na Katedra ~~[illegible]~~ dla reszty nie pokrytych dachów, a tem samem nieprzyjęta
większych kosztów do zupełney swey restauracyi — Warszawa d. 22. Wrzes. 820.

Być to może, iż podług wyrachowania zrobionego za byłego Rządu Austryackiego
ten fundusz na dachy przeznaczony dostatecznym zdawałby się, gdyby w temże wy-
rachowaniu iednych rzeczy przez robiącego Anszlagi nie opuszczono, iako to
Krzyżów na Kościele, bez których obeyść się nie może, drugie, ~~gdyby~~ przez
czasu kilkonastoletniego przeciąg, od zrobienia tych Anszlagów, gdyby nieprzy-
były, iako to Kopuła na wieży po spaleniu Kościoła pozostała, a teraz
pokazała się być potrzebniejsza zupełney nowey reparacyi — Te, oprócz in-
nych, ~~wyszczególnie~~ wyrażone szczegóły, ponieważ w ciągu reparacyi Da-
chów niemogły być opuszczone bez uzupełnienia onych, wydatki, czyli
fundusze któreby wystarczyć były na ~~[illegible]~~ pokrycie dachów, wszystkich ~~[illegible]~~ wyra-
żonych w Anszlagu na ten czas zrobionym, blachą Austryacką, poka-
zały się niedostatecznemi, w czasie teraźnieyszym — Wszakże wyrachc-
wanie teraz ~~[illegible]~~ zrobione, i załączone w oryginale, dowodnie tę rzecz
okaże — Przekonać się raczy Wysoka Kom: Rząd: że gdy dłużey ieszcze w
takim stanie iak są teraz dwa dachy, tarcicami tylko pokryte, zostaną,
zagrożą niebezpieczeństwem zapadnienia sklepień, a tem samem, pomnożą
na przyszłość koszta ~~reparacyi~~ do zupełney restauracyi —
Podpisany zatem Biskup ~~[illegible]~~ żądaiąc i przyśpieszenia, i nadal ochronienia
wydatków większych, ponawia nayusilnieysze prośby, o za assygnowanie
wczesne pewney ilości pieniężney, ażeby następuiącey przyszłey
wiosny, przygotowawszy Materyałów zawczasu, przystąpić mogł. do
reszty zadaszey, i tak już znaczniey, z wydatkiem niemałym uczynioney
~~reparacyi~~ restauracyi —

Warszawa d. 2~~1~~ Wrzesn: 1820 r.

Do Marcelego Sosnowskiego:

Podaiący prośbę Marcelli Sosnowski, odsyła się z nią do Władzy duchowney w
Obrządku którey z Maryanną ~~[illegible]~~ Jakubowską zaprzysiągł śluby małżeńskie, a potem
~~[illegible]~~ z tąż żoną swoią „tymczasowie się rozwiódł — Obowiązany zatem przez samo su-
mienie postarać się o rozwod Religiyny, a to stosownie do praw Kanonicznych;
inaczey ~~bowiem~~ nie może powtórnie związku małżeńskiego, póki pierwszy
na zasadach Prawa Kościelnego „rozwiązany nie będzie: Warsz: - d. 3. Październ. 1820.

1257
49

Do Wysokiey Kom: Rząd Obrz. R. i Oswiec. Publicznego!

W skutek wezwania Wysok: Kom: Rząd. Wyznań R. i Ośw. pod dniem 19. Wrze: r. b. № 5871. sobie nadesłanego, Biedny Chłop Obk, ma honor zapewnić Wys: Kom: R. iż żadnych dochodów, ani z Dziedzin, ani też z innych bądź iakich źrzodeł, niepobiera. Oprócz kompetencyi sobie Etatem przeznaczoney z opłaty podług Wioski funduszowey Pokrówki, za którą potrącone ma sobie z kompetencyi Złp 4039. ~~wo~~ wyższy nad intratę tejże wioski czy niący dochodu czystego złp. W czem ~~odwołuie~~ podaie się swoie przełożenie ~~przedstawienia swojego~~ do Wys: Kom: R. W. R. O. P. pod dniem przeszłym wydanego i przypomina się o łaskawe względy w zadecydowaniu tey ~~rzeczy~~.

Warszawa d. 4. Paździer 820. r.

Do JX. Józefa Konownica Surrogata Tykocińskiey

Powziąwszy sobie wyzwanie, wstawienie się JW. ~~Posła~~ Augustowskiego Posła Dąbrowskiego, a Dziedzica i Kollatora Zamiechnego, względem niniejszego Rozporządzenia JX. Surrogat Tykocińskie, aby ~~mocą~~ uwiadomi Naszego X. Metodiusza Matachowskiego Bazyliana ukaranego za nieposłuszeństwo Zakonnej Swoiey Kanoniczną Suspensą, sposobem w Trąbiku przepisanym sublewowat czyli do sprawowania Urzędu Kapłańskiego należącej przywrócił ~~Niniejszy~~ tudzież iżeby w czasie pomienioney Suspensy Tenże X. Metodiusz stał się przez upor Irregularis, równie od tejże ~~kary~~ Censury Kościelney był rozgrzeszony. Niniejszy JX. Surrogat zobowiąże rzeczonego X. Matachowskiego Bazyliana, aby znając się powodem swojemu Zakonowi któremu uroczyście przyrzekał 4. t. S. posłuszeństwa, w każdym roku, iako niż do Chełma, przynajmniej w Klasztorze Bazylianskim Odmiennowe w Warszawie zieżdżał, i w Klasztorze Rekollekcye pobożnie odprawił, a z odprawienia których, wyświadczenie od miejscowego Przełożonego, takowe swoiemu Prowincyałowi, ~~odesłać~~ odsyłał nieomieszkał. Wreszcie Tenże X. Metodiusz poznała się ~~Rządem~~ Rozporządzeniu JX. Surrogata, iako Kooperator przy Cerkwi tamże Wakuiącey, a to do dalszego Naszego rozporządzenia.

Dan w Warszawie d. 13. Paździer 820.

Wysoka Kommissyo Rządowa Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego.

№ 3. Jan Horoszewicz Kleryk Dyecezyi Chełmskiey przepędziwszy rok cały na naukach Teologicznych w Seminarium Chełmskim owdowionym kościele i przybył do Warszawy celem doskonalenia się w tychże naukach Teologicznych Stanowi Duchownemu istotnie potrzebnych a w Uniwersytecie Królewsko Warszawskim dla Kleryków ~~[illegible]~~ dawanych. Gdy atoli Stan prawdziwie ubogi pomienionego Kleryka nie dozwala mu o swoim kosztcie przy tymże Uniwersytecie należytego utrzymywania się, przeto Biskup Chełmski powodowany usilną prośbą rzeczonego Kleryka Horoszewicza, ma honor z Urzędu swoiego nayusilniey upraszać Wysoką Kommissyą Rządową Wyzn: Religiyn: i Oświecenia Publicznego iżby iako opiekunka Magistratura Krajowego Duchowieństwa z dobroczynnych względów swoich wyżey rzeczonemu

Kleryckowi ~~[illegible]~~ obmyślić raczyła zwyczayne Stipendium, które łaskawie otrzyma wszy tym samym będzie postawiony w możności dalszego doskonalenia siebie w naukach Teologicznych powołaniu tegoż istotnie odpowiadaiących;

Warszawa dnia 14 Paździermika 1820. R^u

Jaśnie Wielmożny Ministrze prezyduiący w Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu!

Biskup Chełmski iako Dzierżawca Dóbr Narodowych Chotcze znaiąc z bliska stan godny politowania Włościan Chotczeńskich nadzwyczayne mi podatkami i składkami: iako to podymnem, liweruntkiem, Zar- warkiem, ~~[illegible]~~ składkami do Towarzystwa Ogniowego tudzież na Dyre ktora Szkółki Elementarney niérownie więcey iak w Dobrach Ziemiańskich przeciążonych ma honor przedstawić prośbę swoią ~~do~~ Jaśnie Wielmożnemu Ministrowi Prezyduiącemu, aby Włościanie Chotczeńscy ieśli już nie mogą mieć sobie zmnieyszone wyżey rzeczone poda- tki i składki, przynaymniey przez wzgląd posady swoiey na gruntach piaszczystych nader szczupły plon zboża dla nich przynoszących; mo gli bydź uwolnieni od opłaty gaienia się, tudzież sprzężaju od bydła. Te dopiero rzeczone podatki są dla nich wyraźnie uciążliwe, którym nadal sprostać nie mogą. Niemaiąc bowiem w tameczney okolicy ~~Folwarku~~ żadnego wygonu i pastwiska a własne ich siedziby w cia snych lasach położone ~~[illegible]~~ wskazuią potrzebę, owszem zasługuią na uwagę Rządową, ~~i [illegible]~~ aby ciż Włościanie tak przeciążeni wyżey ~~[illegible]~~ rzeczonemi podatkami w Opiece Rządowey po trzebną dla siebie ulgę uzyskać mogli. Raczy przeto Jaśnie Wielmo żny Minister Prezyduiący wysokim swiatłem ~~swoim~~ ~~zastanowić~~ swoią uwagę ~~[illegible]~~ i przychylić się do ~~prośby~~ Possessora Tychże Dóbr Narodowych, który ze względu ~~Dzierżawcy~~ Dzierżawcy najmnieyszey sprzeciążonych podatkami Włościan Chotczeńskich o ~~[illegible]~~ politowanie nad niemi i uwolnienie od opłaty tak gaienia się, iakoteż i sprzężaiu od bydła nayusilniey upraszam.

Warszawa dnia 14 Paździermika 1820 R^u

Wysoka Kommissyo Rządowa Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego.

Po ogłoszeniu wakuiącego Beneficium w Mięcżynie tak przez Dziennik Woiewództwa Lubelskiego w którym też Beneficium położone, iakoteż przez okolnik Konsystorza Chełmskiego stosownie do przepisów Rządowych po odbytym Examinie Konkursowym podali się na ~~[illegible]~~ pomienione Beneficium Kandydaci z których X. Jan Łaszkiewicz Admi nistrator Łężański iako kwalifikowany otrzymał nominacyą czyli prezentę do tegoż Beneficium. Biskup Chełmski z Urzędu swoiego ma honor Wysokiey Kom missyi Rząd. Wyznań. Religii i Oświecenia Publicznego rzeczoną prezentę z dwoma allega tami przedstawić; a to w celu uzyskania przez tegoż Kandydata od właściwey sobie władzy ~~[illegible]~~ Instytucyi. Skrzynnej ~~[illegible]~~

Warszawa dnia 23 Paździermika 1820 R^u

Anszlag Rządowy, czyli ter Summa wyrachowana Zł. 1140 gr 15 iest cathowita iakiey iescze potrzeba na ukończenie ~~cathowitey~~ takowey Reparacyi ? pomieniony JW. X Łabowski przestał iuż w tey mierze przyięte ~~[illegible]~~ Woiew: wyraźną Opinią, i Zaświadczenie wykazuiące iż ... do ukończenia cathowitey Reparacyi teyże Katedry — Na pomienioney Opinii musiał przestać Biskup, kiedy od czasu rozporządzenia tego rocznego Reparacyi niemógł się doczekać Rządowego Budowniczego. Aż nadto przekonany Biskup że w przyięciu funduszów potrzeba się trzymać Anszlagu, w szakże do exequowania rzeczonego Anszlagu, koniecznie potrzeba Osoby posiadaiącey znaiomość Budowniczey sztuki, przeto iest prośbą usilną Biskupa iżby Prześwietna Komissya W: ze strony swoiey raczyła obmyślić do dozoru przysztey cathowitey Reparacyi Katedry Chełmskiey osobę któraby tędy znawcą sztuki Budowniczey rządowy Anszlag wykonać potrafiła. Biskup zaś ze strony swoiey pomienionemu Dozorcy ofiaruie lokal i przyzwoite dla niego wygody — Przy takim więc dozorcy stosownie do Anszlagu cathowita Reparacya Kościoła Katedralnego rzetelnie ukończona zostanie. Chełm d. 24. 8ro 819 —

Wysoka Kommissyo Rządowa Wyznań Religij: i Oswiecenia Publicznego.

N^ro^ 45 W skutek polecenia Wys: Kom: Rząd: W. R. i O. P. pod dniem 26 Paźdzernika r. b: do Liczby 6863 sobie nadesłanego; Biskup Chełmski O. G. R. nadsyła odpowiadaiąc, że zawsze już przeznaczył na pomocnika do Rzymu JX Smogorzewskiego Bazyliana tamże niegdyś na Naukach Teologicznych będącego — Wszakże celem porozumienia się wzglęndem wyboru pisał w tey mierze do JX Mickiewicza Administratora Kościoła della Madona del Pascolo od którego w krótce spodziewa się odpowiedzi; otrzymawszy takową ~~Biskup~~ niezwłocznie Biskup przedstawi kapłana pomienionego Wyskiey Kommissyi Rządowey z prośbą uzyskania dla niego potrzebnego paszportu w przedsięwzięto podróż. —

Chełm d. 6 List. 1819 R. —

Do Przeświet. Kommissyi Wojewodz. Lubelsk.

Gdy Potrzeby w Lasach Rządowych do Ekonomii Chełmskiey należących na Dobra biskupie przez W. Nadleśnego Ponieważ oznaczone zostały, przeto Biskup Chełmski O. G. K. jako Dzierżawca Dobr Rządowych Chełmskich, odwołując się do Reskryptu Prześ. Kom. Wojewodz. pod dniem 10. Lutego r. b. do liczby 3330 wydanego nadesłanego, ma honor upraszać o ~~wydanie~~ przyrzeczoney Assygnacyi na Drzewo do wystawienia Folwarczney Obory, która zupełnie do upadku iest nachylona — Niemniey upraszam o kommunikowanie Anszlagu y planu do teyże Budowli potrzebnego = Ożwiey zatem Prześ. Kom. Wojewodz. łaskawie przychylić się do prośby podpisanego Biskupa, którego Folwarczny Inwentarz Bydła przez spustoszenie oddawnych Czasów tameczney Obory ~~...~~ iest wystawiony na wszelką Szkodę Pewną =

Chełm d. 1. Listopada 819.

Prześwietna Kom: Wo: Lubelskiey.

Biskup Chełmski O. G. K. iako Dzierżawca Dóbr Rządowych Chełmskich po Zaprowadzeniu w teyże Gminie Szkółki Elementarney stosownie do Instrukcyi publiczney przez Rząd na szkoły ~~Elementarne~~ Wieyskie przepisaney natychmiast polecił Włościanom, iżby nieodrywaiąc dzieci swoich od Nauk Szkolnych oddzielnego pasterza do pasienia bydła używali iakoż takowy porządek w Chełmie iuż iest zaprowadzony. Żeby atoli ~~...~~ tak naganny Zwyczay ~~...~~ na ~~...~~ Wysyłania dzieci wszystkich z bydłem na Szkodę ile mających wpływ na obyczaie tyliże na przyszłość przez zaniedbanie nauki szkolney ~~...~~ znać się; w Skutek Reskryptu P. K. W. z dnia 25 Pazdz. r. b. do liczby 27835/2206 nadesłanego ponowione zostały powtórnie rozkazy Włościanom Chełmskim, aby tak szkodliwego nałogu szczególnego Moralność i ~~...~~ uświadaiącego dzieci od uczęszczania do Szkółki iako iest pasienie bydła przez miłość dla dobra dzieci swoich na zawsze chronili się. Oczem Biskup iako Dzierżawca P. K. Woiewodzkiey stosownie do wyżey wyrażoney Reskryptu makomar donieść — Chełm dn 13 Listop. 1819.

19.

259 51

No 96

Do Wielmożnego Kom: Obw: Krasnostaw.

Biskup Chełm: ogk iako dożywotni Dzierżawca Wioski Pokrowski funduszowey na przetłoczenia swoie względem uzyskania [rentuiących] 800 pozostałych dotąd u massie SS. Fran: obełkowskiego byłego podprefekta ... Chełmy na nieu fundi ... tegoż folwarku ... tak byłego Urzędu Austryackiego iako i ... Kom: Kr: przych: z Skarbu [...] przysądzonych, odebrał odpowiedź od W. Komiss: Ob: Krasnost: pod dniem 30 Mar: sb. do Liczby 1822 sobie nadesłaną, że Kommissya Woiew: Lub: Reskryptem swoim [...] odwołała Exekucyą pomienionego przedmiotu, aż do finalnego obrachowania się Urzędu z massą pomienionego Zmarłego podprefekta. Biskup zatem spodziewaiąc się że takowy obrachunek przez W. Jasznowskiego przydanego Opiekuna iuż ukończony został ponawia prośby swoie do W. Kommissarza Obwodowego, iżby wypłatę ilości nadmienioney której części włościanom pokrowieckim iest przysądzona / drogą sobie właściwą, przyspieszyć raczył.

Chełm d. 13 g. 819.

No 97

Wysoka Kom: R: W: R: i O: P:

Mianowanego z Łaski N. P. a od JW. Lwowskiego metropolity Halickiego na Suffragana Dyec: Chełm: kanonicznie poświęconego X. W. Siedleckiego byłego Rektora Sem: Dyec: Chełm: z dołączeniem tu z kopii Urzędowey [...] Aktu Konsekracyi Tegoż, Biskup Chełm: ogk ma honor Wy: Ko: R: O: R: o: P: z Urzędu Swoiego przedstawić z tą nayusilnieyszą prośbą iżby pomieniony Suffragan od dnia 8 tm. iako od swoiey kanoniczney Instytucyi stosownie do Reskryptu WKR z dnia 28 Wrz: [...] rb do Liczby 3922 sobie nadesłanego, kompetencyą dla Niego Etatem przeznaczoną z Kassy Wo: Lubel: za kwitem własnoręcznym mógł należycie pobierać.

Chełm dnia 18. Lis. 819 r.

No 98

Wysoka Kom: R: O: R: i O: P:

Stanisław Chruściewicz Kandydat do Stanu duchownego któremu Reskryptem swoim pod 13 L. tm. i r. do Liczb 7180. W. K. R. W. R. i O. P. wzbraniała przyięcie do Seminaryum X. C. odmówić lubo wprawdzie nie iest usposobiony do słuchania Nauk Teologicznych wszakże gdy w przeciągu dwóch miesięcy od czasu ... z ... wywodu stosownego okazał znaczny postęp w Języku Łacińskim przez trzeciego professora dla usposobienia Kleryków do słuchania Nauk Teologicznych tu tez w Seminarium dawanym, w którym pomieniony Chruściewicz nie naypilnieyszy ... ten [...] w łasnym kosztem

~~swoim~~ w ciągu całego roku ~~przeszłego~~ teraz /: jak widać czyni pewną Nadzieję rzetelnego usposabiania się do przyszłych Nauk Teologicznych; Sprzeto Biskup Chełmski O.G.K. powodowany usilnem ~~[illegible]~~ pragnieniem i prośbami tegoż Kandydata ~~Leżącego~~ ~~pozostać w stanie duchownym~~ ma honor powtórnie przedstawić W.K.R. z najmocniejszą prośbą iżby nie raczyła odmawiać żądaniom rzeczonego Kandydata Leżącego ~~pozostać~~ nadal w stanie duchownym pozostać — Chełm 26. 9bra 819

Wysoka Kommissyo Rządowa Obrz. Relig. i Oświec. Publ.

Przekonawszy się z niewątpliwej ~~[illegible]~~ Potrzeby wysłania do Rzymu Zakonnika Bazyliana, Któryby w Wieku zgrzybiałym wyręczał JX. Jordana Mickiewicza Zakonu S. Bazylego Wielkiego, ~~[illegible]~~ Administratora Kościoła della Madona del Pascolo, przeszło lat 30. mieszkającego w Rzymie. Biskup Chełmski O.G.K. w skutek Reskryptu Wysokiej Kommissyi Rządowej obrządku Religijnych y Oświecenia Publicznego z dnia 25. Października r. b. do Liczby 6863 sobie nadesłanego, za poprzedniczem porozumieniem się z JX Mickiewiczem potrzebującym pomocy i ulgi w posługach Kościelnych, wysełał JX Jeronimego Smogorzewskiego Bazyliana w Rzymie niegdyś Nauk Teologicznych słuchającego obmyśliwszy ~~dla tegoż~~ z własnego funduszu ~~[illegible]~~ niezbędne Wydatki na podróż, dla którego Biskup ma honor upraszać o uzyskanie potrzebnego Paszportu na przejazd z Kraju do Rzymu, mniemy donieść swoję Prośbę, iżby Wysoka Kommissya Rządowa stosownie do Reskryptu pod dniem 16. Kwietnia r. b. do Liczby 1873 wypadłego, raczyła do Jego Exc. Namiestnika Królestwa na przedstawienie swoje łaskawe wyjednać wsparcie dla Administratora pomienionego Kościoła w Rzymie —

Chełm d. 31. Grudnia 819.

~~Jasnie Wiel~~ Prześwietna Kommissyo Woiewództwa Lubelskiego! 260

Powodowany Wezwaniem Prześw: Kom: Woiew: pod dniem 30. Listop: r. b. do Liczby 31.849/2489. sobie nadesłanym. Biskup Chełm: OGK. iako dziedzic Dóbr Rządowych Chutcze następnie oznajmia — Nadesłana Assygnacya z wykazem potrzebnego drzewa, [na początku roku teraźnieyszego] na wystawienie Szkołki Parafialney w Chutczu, skutku swoiego nie wzięła, z przyczyny że właśnie w tey porze już była droga sanna zaginęła — Co się zatem nie było na początku roku teraźnieyszego, to w końcu tegoż, za drogi teraźnieyszey sanny, uskuteczni w tym miesiącu, dopełnionym będzie. Natychmiast bowiem ~~podpisu~~ uczyni podpisany rozporządzenie, iżby wszelkie grubsze materyały podług zrobionego wykazu, na ~~grunt~~ mieysce gdzie ma być szkołka, sprowadzone zostały. Uspokaiaiąc przeto troskliwość Prześw: Kom: W. w tey mierze, co też równie interessuie Biskupa iako Dziedzica, aby już włościańskie dzieci, miały własną swoią Szkołkę, a wieyskiego Budynku ich dotąd nie zaymowały, ponawia prośby swoie do Prześ. Kom: Woj: o przyspieszenie funduszu na opłacenie Maystrów i zakupienie niektórych Materyałów, przez Budowniczego Okręgowego wyrachowanych ~~[illegible]~~.

Chełm dnia 17. Grud. 1819.

Prześwietna Kommissyo Woiewództwa Lubelskiego!

Podczas organizacyi Szkołki Elementarney w parafii Dóbr Rządowych Chutcze włościanie Gminy tameczney dosyć obciążeni podatkami publicznemi obowiązali się iednak do składki [w ilości złp 180] na utrzymanie Dyrektora Jakoba Rogawskiego od Rządu przydanego, a Biskup Chełm: GK. iako Dziedzic Dóbr Rządowych Chutcze ze swoiey strony ofiarował na ordynaryą temuż Dyrektorowi rocznego zboża korcy sześć pomyślną składkę włościan i wezwaną ordynaryą Dyrektor Szkołki Elementarney w rzeczy samey dotąd pobiera — pierwszy w krótkim czasie ze organizacyi Szkółki Gmina Chilin równie zapisała się do składki na złp 46 z przydatkiem Jęczmienia korcy iednego, wszakże pomieniona Gmina Chilin od zaprowadzenia Szkołki w Chutczu ani opłaca składki ofiarowaney ani też Dzieci do Szkółki nie posyła. — Przekonawszy się zatem Biskup GK iako Dziedzic że wyżey pomieniony fundusz wyraźnie iest niedostateczny do utrzymania się Dyrektorowi w Chutczu, a zatem przewodząc konieczną potrzebę oświaty ludu wieyskiego oświadcza, iż do powiększey ordynaryi w przeciągu swoiey Dzierżawy Dyrektorowi teyże Szkołki Elementarney dorocznie po złp 50 opłacać będzie. ~~Oczem nadal [illegible] ma honor zawiadomić Prześwietną Kommissyą Woiewódzką, a zarazem tak wypraszać~~ Niezmiernie opatrywać [illegible] we wszelkie Xiążki [Elementarne] potrzebne dla uczniów teyże Szkółki, z których Celuiącemu w Religii moralności i nauce [stosowney] ~~potrzebney~~ [illegible] swoiemu w urzędzie rocznego postępu z Nauk przeznaczył za nagrodę iednemu z Uczniów wieyskich przystosowania dzieci — Oczem ma honor zawiadomić Prześwietną Kommissyą Woiewódzką a razem obok tego upraszać o przynaglenie Gminy Chylin iżby składanie do swoiego przyrzeczenia wezwaną wyżey ~~[illegible]~~ składkę na utrzymanie Dyrektora opłacać nie omieszkała tudzież ~~[illegible]~~ swoich włościan do teyże Szkółki Chutczkiey posyłać nie zaniedbała. —

Chełm d: 24 Grud: 819.

Do Prześwietna Kom: W: Lubel:

No 1060

W skutek wezwania Prześ: Kom: W: Lubel: pod dniem 8 Listopada r. b. do Liczby 29,840 sobie nadesłanego Biskup Chełmski GK. oświadcza iż natychmiast uprzedził żądanie swoie do JX Festerheim Dzierżawcy Dóbr Milejów a iako prywatnego Budowniczego [Architekta] ~~[illegible]~~ z prośbą, iżby się chciał podiąć dozoru około reparacyi Katedry Chełmskiey ~~na w~~ względem czego dotąd nie ma żadney odpowiedzi od pomienionego JX Festerheim, który od kilku tygodni w rzeczy samey iest chorowito złożony. — wszakże podług opisu pomienionego Architekta ~~nadaniu~~ z dnia 10 września r. b. do Prześ Kom: Woiewódzkiey przedłożoney potrzeba wapna niegaszonego do 400 korcy kupić zaraz należy i wziąć zakupić aby przez zimę przegniło — a to do tynkowania tak wewnątrz iako też i zewnątrz murów ~~koło~~ Kościoła Katedralnego — ~~[illegible]~~ [illegible]

reskrypta p. Komis. Woiewodzkiey pod dniem 15 Września r.b. № 25196 wypadtego Biskup Chełmski mansonas upraszał o wydanie assygnacyi do kassy skarbowej iwoie Lubelskiego na skrzepienie i sprowadzenie potrzebnego wapna, które według danej rady od JPa Jesterheim na tey dziś wzgłędzone — Chełm d: 31 Grudnia 819 r.

Prześwietna Kommissyo Woiewodztwa Lubelskiego!

W Skutek Wezwania Prześwietney Kommissyi Woiewodztwa Lubelskiego pod dniem 8 Listopada r.b. do Liczby 29640. sobie nadesłanego, Biskup Chełmski O.G.K. oswiadcza iż natychmiast przesłał żądanie swoje do JPa Jesterhein Dzierżawcy Dobr Milejowa jako prywatnego Architekta z prosbą, izby się chciał podiąć Dozoru około Reparacyi Katedry Chełmskiey, lecz to Biskupa na pismie żądanie, zostało słabością złożonego pomienionego JPa Jesterhein spoźnione, który nieco przyszedłszy do Zdrowia, dopiero na dniu dzisieyszym nadesłał swoją listowną Odpowiedź w którey wyraża; iż zupełnie Sobie widzieć, czyli Opinia Jego względem Reparacyi Katedry Chełmskiey pod dniem 10 Września R.p: do Prześwietney Kommissyi Woiewodzkiey podana, została przedstawiona Wysokiey Kommissyi Rząd: O. Re: i O: publicznego w którey nadmienia iż potrzeba Wapna niegaszonego do 400 korcy kupić, zaraz gasić i w doł zsypać aby przez zimę przegniło, a to do tynkowania tak zewnątrz jako też i wewnątrz murow kościoła katedralnego; Zależy bowiem na tym wiele, iżby Wysoka Kom. Rząd: raczyła wydać swoią względem teyże Opinii ostateczną Decyzyą, którą otrzymawszy w ten czas dopiero, względem Dozoru Reparacyi Kościoła katedralnego, rzeczony JPan Jesterhein zadeklarować się może, o czem podpisany Biskup z Urzędu swojego natychmiast donosi. Dan w Chełmie

Dnia 4 Styznia 1820 Roku —

Toż samo co wyżey

№ 101.

Do Wielmożnego Kommissarza Obwodu Zamoyskiego!

W Skutek Reskryptu Prześwietney Komiss. Woiewodz. Lubelsk. z dnia 27 Marca r.p. Nro 7649 niemniey stosownie do Uwiadomienia tego Kommissarza Obwodu Zamoyskiego ~~sobie~~ z dnia 15 Kwietnia r.p. do Liczby 2083 sobie nadesłanego; Biskup Chełmski O.G.K. ma honor upraszać tego Komiss. izby raczył z Urzędu swojego polecić J.P. Burmistrzowi Zamoyskiemu w Dopełnieniu Woli Rządowey za Biletami podpisanego Biskupa wydawać z Kościoła po Franciszkańskiego na każdą przychodzącą furę stosowną Ilość Posadzki marmurowey i kamienney do Kościoła katedralnego w Chełmie przystawić się maiącą. Przytym ~~[illegible]~~ zasyła wyrazy Szacunku i Poważenia.

przepisał Chod.

№ 102

Chełm d. 17 Stycz. 820 Roku.

Do Szanownego Urzędu Municypalnego Miasta Zamościa!

Wiadomo być musi Szanow: Urzędowi municypalnemu; że Wys: Kom: Rząd. Obrz: Reli: i Oświec: publicznego przeznaczyła całą Posadzkę marmurową i kamienną z Kościoła po Franciszkańskiego do katedry Chełmskiey, którey Posadzki podług Zawiadomienia tego Kommiss. Obwodu Zamoyskiego ma się znaydować ogołem Sztuk czyli Tafel 2304. W Skutek zatem rzeczonego przeznaczenia Biskup Chełmski O.G.K. przedsięwziął jeszcze tey Zimy upraszonemi furami (:nie maiąc na ten cel żadnego funduszu:) pomienioną Posadzkę do Chełma sprowadzić, prosi więc Szanownego Urzędu municypalnego, ktoremu Dozor teyże Posadzki jest poruczony, izby takową Posadzkę za Biletami podpisanego Biskupa na każdą przychodzącą furę do Zamościa w stosowney do ciężaru Ilości chciał wydawać. Chełm

Dnia 17 Stycznia 820 Roku.

przepisał Chodkowski

№ 103 Przeswietna Kom: Woie: Lubelskiego! —

20

261

53

w wezwania Sk. Woiewodzkiey pod d: 8 Stycznia r. b. do liczby 633. sobie nadesłanemu Biskup Chełm. Obk czyniąc dosyć natychmiast zawiadamiam JX Jesterskeim Dzierżawcę Dobr Milejowa iako znawcę sztuki budowniczey. Względem szczegułowego obiaśnienia przedstawioney przez niego opinii w przedmiocie reparacyi Katedry Chełmskiey, który stosownie do Reskryptu Prześ. Kom. Woiewodzkiey ieszcze za życia S.p. X. Zołtowskiego Superiora Klasztoru Chełmskiego temuż pod d: 19 Grudnia r.p. № 25/196 poleconego chciałby dopełnić wezwania Przeświet: Kom: Woiedzkiey dopełnić, byleby iak wyraża, za poniesione fatygę był wynagrodzony. Lecz nie prędzey takowy anszlag z wyszczególnieniem szczegołow do ukutecznienia całkowitey fabryki Kościoła przynależa sporządzić, tylko chyba w czasie przyszłym wiosennym iako do zaięcia się tem dziełem dogodniejszym. — niżeli atoli JX Jesterskeim zaimujący [illegible] z wyliczeniem pomienionego anszlagu z wyrachowaniem wszelkich szczegółow do ukończenia tey że fabryki, radzi usilnie aby ilość potrzebnego wapna sucie gaszonego iuż teraz tey zimie była zakupiona i sprowadzona do Chełma tudzież aby szczerze wapno dla końcowego przegniecia było w doły wsypane tak iżby się stało zdatnieyszym do tynkowania murów tegoż Kościoła tak wewnątrz iako i zewnątrz. — Polegaiąc zatem na opinii JX Jesterskeima Biskup Chełmski upraszał Prze: Kom: Woiewodzkiey iżby w skutek dawnego pozwolenia krzyplee raczyła wydać assygnacyę do Kasy Szkolney Woiewodztwa Lubelskiego na zakupienie i sprowadzenie pomienionego wapna. — Co się zaś dotycze materiałów i roboty blacharskiey bydź może ~~że [illegible]~~ że summa anszlagiem oznaczona całkowicie iest wyczerpana — wszakże gdy iesze dwa dachy tegoż Kościoła blachą angielską dotąd nie są pokryte niemniey brakuie około całkowitego dachu takrynew iako też i smoków blaszanych które istotnie potrzebne dla samey trwałości pomienionych dachów wypada zastanowić uwagę w tey mierze: Anszlag za Rządu Austriackiego był zrobiony w Roku 1808, a reparacya Katedry Chełmskiey przedsięwzięta została w 1817. W ten przeto dosyć znacznym przeciągu czasu od anszlagu do zaczęcia reparacyi wiele przedmiotów w tymże Kościele uszkodzonych zostało. — ~~wypadało się~~ należało więc koniecznie przed rozpoczęciem pokrycia dachu [illegible] przeprowac, tak trzy wieże czyli kopuły tegoż Kościoła z summy na blachę przeznaczoney ~~całkiem na~~ nowo blachą Angielską ~~pokryte~~ a z tych trzecia środnia po większey części ~~blacho miedziana~~ miedzianą pokryte zostały. — tudzież potrzebnemi krzyżami w środkowych częściach wyzłoconemi są ozdobione, a przecież w Anszlagu Austriackim ~~nic wiele~~ mało uczynione wzmianki tak o wieżach iako też i krzyżach. — Jak zaś wiele materiały i robota około całkowitey reparacyi rzeczonych kopuł w rzeczy samey kosztowała, okazały rachunki przez byłego dozorcę teyże fabryki szczególnie ułożone i do Prześw: Kom: Woiewodzkiey oryginalnie przesłane. —

Chełm dnia 19 Stycznia 1820 r. —

Prześwietna Kommissyo Woiewodztwa Lubelskiego.

wzgledem obory w Chutcze

Gdy ~~[illegible]~~ przełożenia Prześwietney Kommissyi Woiewodzkiey pod dniem 13. Listopada r.p. № 30350/2880 do Wysokiey Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu przesłane dotąd pożądanego skutku nie otrzymało, względem uzyskania assygnacyi na drzewo do wystawienia obory w folwarku narodowym Chutcze Kościelnie potrzebney, która właśnie temi dniami mimo podpór grubych obalona została i swoim ciężarem kilkoro Bydląt przygniotła, powodowany przeto takowym przypadkiem Biskup Chełmski iako dzierżawca dóbr rządowych Chutcze widząc znaczną swoiego inwentarza ~~szkodę~~ tarza szkodę, ponawia naymocnieyszą prozbę do Prześwietney Kommissyi Woiewodzkiey, iżby raczyła obmyślić ~~środki~~ zaradzenia środki w tym razie, niemniey przedstawić powtórnie Wysokiey Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu ~~[illegible]~~ nagłącą potrzebę wystawienia w tymże folwarku obory, celem zbudowania któréy iesze w ro: 1811. tak plany iako też i anszlag przez Budowniczego Okręgowego ~~zostały~~ zostały sporządzone. Przytem podpisany dzierżawca nie chcąc bydź odpowiedzialnym na przyszłość Rządowi donosi z urzędu swoiego, że w pomienionym folwarku Chutcze, prócz dawney stodoły, i postawionego

i wystawionego przez siebie nowego Szpichlerza wszelkie inne Budynki Ekonomiczne przez swoią dawność zupełnie w szarach spruchniałe Równie też i budynki wieyskie iakoteż i Plebanalne w nayg orszym stanie widzieć się daią. Przedmiot takowy z własczia w dobrach narodowych, iakiemi iest folwark Chałcze między zamemi lasami mało czyniącemi intraty skarbowi Publicznemu maiący swoią posadę powinien by zasłużyć na uwagę Krajowego Rządu.

Chełm ie 24. Stycznia 1820 Roku.

Wysoka Kommissyo Rządowa Wyznań Religiynych i Oświecenia Publiczne:

Poświęcony według od Metropolity Halickiego na suffragana Dyecezyi Chełmskiey JX Wincenty Siedlecki ~~we Lwowie~~ na dniu 28 Października r.p. iak iuż w tey mierze Biskup Chełmski O.G.K. pod dniem 18 Listopada r.p. Wysokiey Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego miał honor donieść, niema dotąd żadnego funduszu do przyzwoitego utrzymania się reskryptem Wysokiey Kommissyi Rządowey sobie zareczonego. O takowy fundusz, w nadzieie którego Kanoniczne pomienionego Suffragan. do Godności Biskupa Betzkiego iest wyniesiony, podpisany Biskup. z urzędu swoiego ponawia naymocnieysze prozby do Wysokiey Kommissyi Rządowey, izby iako opiekunicza Magistratura Duchowieństwa Kraiowego raczyła przyspieszyć potrzebne uposażenie, bez którego tyle razy wspomniony Suffragan utrzymać się nie może.

Chełm dnia 24 Stycznia 1820 Roku

No 105 Do Wielmożnego podpułkownika i Dyrektora Inżynierów Twierdzy Zamoyskiey

Urząd mniey pałny Powiatu Zamoyskie ~~oznaymie~~ powiadomił, że Kościół po Franciszkański Zamoyski, a w nim będąca posadzka tak marmurowa iako i kamienna znayduiąca się wrzczona iest dozorowi Wgo podpułkownika i dyrektora Inżynierów. — pomieniona posadzka którey ma się ogółem znaydować sztuk No 2304, czyli dotąd Reskryptem ~~wysokiey~~ wyszczególniona ~~Rel: i Oś:~~ K.W. Lub. pod z dnia 27 marca r.p. No 1819 Stosownie do polecenia w których; przeznaczona została do Kościoła Katedralnego w Chełmie. W skutek zatem rzeczonego przeznaczenia, o czem i Woy Kom: Obwodu Zamoyskiego iest zapewniony, Biskup Chełm: O.G.K. przedsięwziął uszczerzy czyniony upraszać Swiad furmany, i nie maiąc nateraz żadnego funduszu, pomienioną posadzkę do Chełma sprowadzić, w tem celu ma honor upraszać Wgo podpułkownika, któremu dozór tegoż kościoła iest poruczony, iżby takową posadzkę za biletami podpisanego Biskupa na każdą przychodzącą furę do Zamościa w stosowney ilości do ciężaru raczył wydawać.

Chełm d: 29 Stycznia 1820:

Do prze: Komm: Woie Lubelskiey:

W skutek zlecenia rozporządzenia przychodów i Skarbu z Marca 1819 roku do Liczby 7523 wypadłego względem wynagrodzenia za zabrane Liwerunki i Furaże dostawione przez 1 Czerwca z 1/18 18/15, a przez podpisanego Biskupstwo iako byłego Dzierżawcę Dóbr Narodowych Ochoża zaległości za włościan tameczrych założone ma honor upraszać prze: komissyi woiewódzkiey iżby raczyła celem sprawdzenia pomienioney pretensyi na grunt dóbr Narodowych Ochoża potrzebną w tey mierze Kommissyą przeznaczyć. Chełm d: 29 Stycz 820 ro:

No 106 Do prześwietnych Obywateli Powiatu Chełmskiego, zgromadzonych ~~na~~ wybór z Grona swoiego, Reprezentanta Narodu. —

Wysoka Kommissya Rządowa W.R. i Oś, Reskryptem swoim pod dniem 13 Marca r.p. No 1236 nadesłanym, przeznaczyła posadzkę marmurową i kamienną w ilości dochodzącey do sztuk 2,304, a to z Kościoła po Franciszkańskiego Zamoyskiego do Katedry Chełmskiey, kosztem Publicznym reperuiącey się. — Lecz na sprowadzenie tey żadnego funduszu nie obmyśliła; zostawiaiąc ten przedmiot zaradczym środkom Biskupa Chełmskiego; który ulegaiąc tak trudney do wykonania okoliczności, nie widzi innego sposobu, tylko za przykładem swoich poprzedników, z pewną ufnością uciec się do Dobroczynnych Serc prześwietnych Obywateli powiatu Chełmskiego. —

Nie tayne mu iest Jch uszanowanie dla swiętey Religii od Przodków ~~swoich~~ nabytey; dobrze mu znana pobożność i ufność pokładana w Opiekę Przeczystey Matki Bożey, w Obrazie tuteyszym od Wieków Łaskami słynącey; niemniey Jch gorliwość o ozdobę Domow Bożych. — Te i tym podobne nader chlubne ~~ta~~ Jch czyny są prawdziwą ~~..~~ dla niego rękoymią, że przeswietni Obywatele nie zechcą odmowić ofiary, w obmyśleniu potrzebnych fur parowych z Gmin własciwych, celem przewiezienia pomienioney posadzki, jeśli bydź może, iescze w teraznieyszey zimie, do kościoła Katedralnego Chełmskiego. — O które szczególnieysze względy podpisany Biskup dopraszaiąc się, ma zaszczyt w tym mieyscu przeswietnym Obywatelom dołączyć wynurzenie nayprawdziwszego dla nich uszanowania. —

Chełm d: 17 Lutego 820 r. —

54

262

Tenże ofiaruie z Pokrowki do przewiezienia tey że Posadzki fur No 10. —

Przeswietna K. W. Lubelskiey!

Biskup Chełmski OGK iako Dzierżawca Dóbr narodowych Chutcza; znaiąc zbliska nayubożeyszy Stan Włościan Chuteckich aż nadto uciążonych podatkami publicznymi a nadal, tymże wydołać nie mogących, ~~ktory na sprawiedliwą uwagę i opiekę Rządu zasługi pamięci~~ ma zamiar w Jmieniu tychże Włościan PK. Woiewodzkiey przełożyć naymocnieyszą prozbę, iżby ~~dla~~ ta pomienionym ~~..~~ Włościanom na użytek gospodarstwa Domowego dla utrzymania w całości ogrodow Jarzynnych podług dawno zaprowadzoney zwyczaju wyiednać Desygnacyi na Chrust i Kołki ~~potrzebne~~, bezpłatną assygnacyą i ogrodzenia tychże, która tymże Włościanom zawsze, równie przez Rządowych dawniey ~~..~~ wydawaną była; iżeli zatem stosownie do ~~Urzędu~~ Lasow ~~Narodowych~~ narodowe zamknione zostaną, a ~~tymczasem~~ wiosenne Gospodarstwo nastąpi, iest prozbą usilną podpisanego Biskupa iżby ~~Włościanom Chuteckim~~ tak potrzebna assygnacya odmówiona nie była. — Chełm d: 14 Lutego 820 R.o

Do Swietney Expedytury Wydziału Dóbr i Lasow Rządowych przy K. W. Lubelskiey. —

W skutek zgadania Swietney Expedytury W. D. i La: Rządowych pod d: 13 t. m. Rz: do liczby 916/48 sobie nadesłanego, Biskup Chełmski OGK: iako Dzierżawca Dóbr Rządowych Chutcze ma honor przedstawić samym oryginale wykaz Materiału Drzewa na wystawienie Obory Dworskiey w Chutczu zamawiaiąc sobie po zrobieniu z niego potrzebnego użytku zwrot ~~pomienionego~~ tegoż na grunt ~~tego~~ folwarku ~~wyjaśnienie~~ Chuteckiego. Chełm d 19 Lutego 820 Roku. —

No 167 W K R Wy: R: i Op:

Kom: Woie: Lubelsk: pod d 27 Mar: p: do liczby 7699 i 7698 zapewniła Biskupa Chełm: OGK o postanowieniu Wy K R W R i Op. z d: 10 Mar: r.p: N: 1236 wypadłem którym, ~~raczyła~~ posadzkę marmurową i kamienną w ilości sztuk 2304 ogołem wynoszącey, z Kościoła po Franciszkańskiego w Zamościu przeznaczyć raczyła do Katedry Chełmskiey kosztem Publicznym dla trzech reparuiącey się. — Dar takowy wdzięcznie z uszanowaniem Biskup przyiął. — Nie maiąc atoli, iak wiadomo, żadnego funduszu na sprowadzenie rzeczoney posadzki do Chełma, uprosił niektórych Obywateli w Lokalicy Zamościa mieszkaiących tudzież Xx. ~~swoich~~ własnych Plebanów, niemniey Włościan Okręgu ~~swoiego~~ Chełmskiego, iżby ~~chcieli~~ ze strony swoiey chcieli uczynić ofiarę dla ozdoby Domu Bożego w obmyśleniu podwod celem przewiezienia ~~tey~~ ozdobami tey że posadzki, iesli to bydź może ~~iescze~~ w teraznieyszey porze zimowey. — Prozbie Biskupa skutek odpowiedział; natychmiast niektóry z Plebanów ~~swoie~~ własne fury do Zamościa wysłali, gdzie nadspodziewanie ~~..~~ znalazły odmówienie, i na próżno do Domow ~~swoich~~ powrócić musiały. — Z przyczyny że [illegible] rzadko podpatkowanych [illegible] roku. —

iako bezpośrednie podlegający od wyż. K. Rządowey wzbronił zalecanie rzeczoney powadzki ~~przyimują się~~ i obok tego na przedstawienie Biskupa przestał swoią w tey mierze odezwie która tu dla potrzeba. — W tak więc trudnych okolicznościach postaiąc dla niemożności zalecania teyże powadzki; Biskup Chełmski nayusilniey upraszać W. K. Rządową, iżby ~~ten~~ ~~ważny przedmiot~~ [w zachodzących trudnościach] końcem ostatecznego rozstrzygnienia ~~w zachodzącey trudności~~ [tego przedmiotu] raczyła usilnie swoie Interessowanie do Rzeczy Zastępcy Ministra Wyznań na ~~rzecz~~ Stanu Katedry Chełmskiey w tey mierze uczynić. — Chełm d: 26 Lutego 820 r.

No 108 Do K. W. Lubelskiego. —

Zaprowadzana składka dla ubezpieczenia różney w kraiu budowli do Kassy Towarzystwa Ogniowego iuż po części w Województwie tuteyszym podług klassyfikacyi wnoszona wielu Plebanom Dyecezyi Chełmskiey stała się powodem do przełożeń [swoiemu Biskupowi] i zażądania od Niego w tey mierze stanowczego obiaśnienia względem pomienioney opłaty, czyli takową bez różnicy wszyscy Plebani, Administratorowie, Wikariusze, tudzież Klasztory winni są opłacać? lub też nie maią należeć do teyże opłaty? — Celem przeto usunienia wszelkiey w tym przedmiocie wątpliwości, niemniey ostatecznego rozstrzygnienia Rządowego względem obowiązku wnoszenia do Kassy Ogniowey rzeczonych składek Bi: Chełm. O. G. K. ~~stosuiąc się~~ [równie] do Postanowienia J. O. Xięcia Namiestnika Królewskiego w [Tytule I, pod] artykule 7 pod d. 28 Stycznia roku 1817 powszechnie w kraiu ogłoszonego ma honor z Urzędu swoiego upraszać K. K. Woiewódzką, iżby w skutek rzeczonego Postanowienia raczyła przedstawić W. K. R. O. R. i O. P. od którey magistratury szczególniey zależy uznanie do kogo [przez Duchowieństwo ogk] ~~prawo~~ [przy]należy składki ogniowe opłacać ~~...~~ niemniey zaciągnąć ~~...~~ wiadomości ~~...~~ ~~Instytutów Kollacyi Rządowey~~ ~~przedmiotów~~ ... działi do teyże składki należeć maią; iako to:

1° ~~Kościoły~~ [plebanii, mieszkaiący, wykazanie] Kollacyi ~~Rządowey~~ przy kościołach Kollacyi [tak paro: iako i ...] Rządowych, czy ~~równie od domów plebanalnych iako też od budynków Ekonomicznych, tudzież od kościołów Kollacyi Królewskiey~~ ~~...~~ [składki ogniowe] ~~winni są opłacać~~;

2° Czy Plebani administratorowie i Wikarii z Kollacyi prywatney niemniey maią sobie dołączone kościoły Filialne i kaplice?

3° Klasztory [i kościoły] Bazyliańskie: iakoto Lubelski Kollacyi Rządowey, Zamoyski Kollacyi ~~...~~ Ordynackiey, Chełmski Kollacyi prywatney;

4° Instytut [z funduszu Rządowego który] niegdyś ~~...~~ [iakoto] Seminarium Chełmskie a przy niem kaplica czyli Oratorium dla Kleryków podlegaiące samym W. rem bedąca — tudzież

5° Katedra [Biskupa Dyecezalny przy mieszkaniu] Chełmskiey Kollacyi Rządowey kosztem Skarbu publicznego teraz dopiero [przez] ~~...~~ [ponowiony Kościół Katedralny z Dzwonicą] ~~...~~ ~~kalendowaniem~~ renowuiący się: ~~...~~ Domu ~~...~~ z całego mieszkalnego ~~...~~ ka ~~przez ...~~ ogniową w rzeczy samey opłacić. —

Takowego ~~wiadomości~~ [objaśnienia] dla uniknienia wszelkich w tey mierze sporów Biskup z całym [swoim] Duchowieństwem oczekiwać będzie, — a razem ponawia swoie prośby do K. Woiewódzkiey o przyspieszenie w tym celu przedstawienia swoiey opinii do wysokiey K. Rządz. Cyw. którey ostateczna w tey mierze decyzia wszelkie wątpliwości rozstrzygnie, a tem samym dla ~~całego~~ [Duchowieństwa] ogk w Woiewództwie Lubelskim zamieszkałego będzie wyraźną wskazówką dalszego w tym całym przedmiocie po[stępowania] ~~...~~. Chełm d: 28 Lu: 820.

No 109 Do W. Kommissarza Obwodu Krasnostawskiego. —

Delegacya za przewodem [Roku] Spisu popisowych przeznaczona w czasie pobytu swoiego w Chełmie ~~...~~ [w biezie] przeciwko Dekretowi Nayiaśnieyszego Pana względem zaciągu do woyska Kraiowego pod d: $\frac{2}{17}$ Październ: 1816. w Warszawie wypadłego, wyraźnie postąpiła; gdy Kleryków Seminarium Dyecezalnego Chełmskiego maiących pierwsze poświęcenie, Rektora tem samym od K. W. R. i O. P. w powołaniu do Duchownego Stanu zatwierdzonych, a tem samem na mocy pomienionego Dekretu w Art. 2. pod: literą k i l od Spisu wszystkiego wyłączonych, niesłusznie do Xięgi popisowey zaciągnęła. Takowa pomyłka dotąd nie sprostowana, zrodziła drugą, oraz ~~była~~ [stała się] powodem przestępstwa Zastępcy Burmistrza tuteyszego JP Stępnickiego gwałtownego postąpienia sobie z Klerykiem maiącym pierwsze poświęcenie Wincentym Zatkalikiem, który ~~przyimowany~~ [przez nasłanych] ~~...~~ ~~...~~ mieszczan

21

z przybranemi kilku ... am ~~ławników i nałożonych~~ Ułanów w Chełmie konsystuiącemi o godzinie przed północney napadł na dom Biskupa Chełmskiego, tudzież mimo dawanych uwag i perswazyi Oficyała Dyecezalnego izby do dnia następuiącego ~~ta~~ zamiany zdoło- nę; gwałtownym sposobem wyłamawszy drzwi ~~weyście~~ weyście do Kancelaryi Konsystorskiey z pogardą Stanu Duchownego a tym zarazem ~~bardziey~~ pokrzywdzeniem Jurisdikcyi Biskupa Dye- cezalnego pomienionego Kleryka Szatkalika nie przyzwoicie porwał i do pomieszka- nia swoiego zaprowadzić ~~wen~~ kazał. — Wszakże na zaiściu postrzegłszy w tey mierze swoy błąd wyraźny ~~uzyskawszy~~ uwolnić go kazał i do Domu Biskupa odesłał. — Takowe zdrożne postępowanie Zastępcy Burmistrza, który nie widzi, że ono w brew sprzeciwiało się ustawie konstytucyjney w Arty: 12 zaręczaiącey protekcyą, opiekę prawa i dozór rządu dla duchowieństwa kraiowego, niemniey w Arty: 18 teyże ustawy zabraniaiącey porywania kogokolwiek bez przekonania prawem tudzież w artykule 26 uskarżaiącey ~~każdego~~ na przyzwoitą ~~karę~~ ukaranie każdego gwałciciela ~~...~~ — ~~w przeciwnie~~ chociaż wspomniony ~~uczony~~ przestępca ustawy kraiowey wyraźnie zasłużył na ukaranie, Bi- skup atoli przez miłość bliźniego, który się uniżał ~~...~~ ile który wyprzedził ~~...~~ ~~swoią~~ ~~z wyłamaniem tey~~ ... ~~więzienia~~ ustawney z wyłamaniem tey, przyznawszy ...

~~daruwszy mu~~ to razu i przebaczywszy ~~...~~ ~~pozwoli~~ ~~porywczości~~, a tako zaczęta skończyła się na przeprosinach tak ~~ze~~ strony zażalaiącego ... nad stanami, iako też z ~~...~~ Osoby tyle razy wspomnionego Zastępcy Burmistrza. — ~~...~~ gdy ~~do dziś dnia~~ jednak Powzięta pomyłka w Księdze papierowey, mimo ~~przedstawienia~~ przełożenia Xiędza Szatkalika proffesora Seminarium Chełmskiego do Świetnego Obwodu Kra- snostawskiego pod ówczas ~~uczynione~~ ... ieszcze do dziś dnia nie iest spro- stowana, tak samo dała powód (iak wnosić można) teraźnieyszemu Burmistrzowi JP. Lasiewskiemu który z ~~widocznym pokrzywdzeniem~~ ~~Stanu Duchownego~~, nie tylko tegoż samego Kleryka Wincentego Szatkalika uczy Nauki Teologiczne w Semina- rium konczącego ale ~~też~~ nadto i innych ~~...~~ alumnów ~~...~~ iako to Eufemiusza Skalskiego, Jana Wokul- skiego Tadeusza Krzypiakiewicza Jana Pawłowicza i Mikołaia Zborowskiego, bez poprzedniczego w tey mierze udania się pisemnego do Biskupa lub jego Konsystorza z widocznym pokrzywdzeniem Stanu Duchownego do listy po- pisowych z innemi bez braku osobami ~~...~~ wciągnawszy, i takową na publicznych ulicach miasta z pogorszeniem ~~...~~ wielu przybijać kazał. — ~~Pawiadomiony~~ Przekonany zatem Bisk: Chełmski tak ~~...~~ wyraźnym nadużyciem Urzędu Municypalnego Miasta Chełma na honor oświadczył W. Kommissarzowi Obwo- Krasnostaw: że wyżey rzeczeni Klerycy ~~przeciwko prawu~~ bezprawnie i niesłusznie przez Burmistrza tuteyszego do Listy popisowey wciągnieni nie mogą, ani powinni należeć do niey. — Dowodem iz tego Reskrypta W. K. Z. W. R. D. Os: które też pod literami A: B C: D: dla ~~przekonania~~ ... w kopiach wiery- telnych załączaią się. — Że zaś ~~wymieniony~~ w teyże Liście Kleryk Tadeusz Krzypiakiewicz nie iest objęty żadnym Reskryptem ~~...~~ Kom: Rząd:, ten iako z powo- łania swoiego przyjęty był do Stanu Duchownego ieszcze przed zapadłym Dekre- tem Królewskim tym bardziey ~~...~~ nie należy do owey Listy popisowey od przez JP. Burmistrza tuteyszego do wiadomości podaney, można się o nim przekonać z dołączonego Świadectwa pod liter: E urzędownie z Konsystorza wydanego. — Żeby zaś wyżey przywiedzione dowody na sprawiedliwą uwagę W. Kom: istotnie zasłużyć mogły i a tym samem skłonić do wymazania; tak z Księgi papisowey przez i Dekretem królewskim przez wyżey rzeczonych Delegacyi ... Kleryków sporządzoney, iako też i z Listy przez Urząd Municypalny na widok publiczny wystawioney, Biskup celem uwolnienia nayniżey w tey mierze

wątpliwości że każdy z ~~Kleryków~~ kandydatow maiących powołanie do stanu duchownego nie
inaczey do Seminarium Chełmskiego na nauki Teologiczne bywa przyięty tylko
stosownie do Instrukcyi przez Wysoką K.R. w tym celu wydaney ~~[illegible]~~
ktora tu pod literą F. załącza się. — Każdy więc Kleryk przyięty od Bi-
skupa ~~na nauki Duchowne do~~ do stanu duchownego i przeznaczony do Seminarium na nauki Teologiczne
iak tylko na zasadach pomienioney instrukcyi został przedstawiony przez
wywod stowny z dołączonym świadectwem obyczaiow życia swoiego został
przedstawiony ~~[illegible]~~ i od Niey potwierdzenie otrzymał, iuż od-
tąd żadney wątpliwości ulegać nie może, aby mu kiedy należeć do zwy-
czayney Księgi popisowey, tym bardziey ~~[illegible]~~ że każdy z onych
maiący wyłączne prawo od rzeczonego popisu, ~~[illegible]~~ wyniesiony został więc wyżey przywiedzionem prawem
~~[illegible]~~ kiego Duchownego powodowany przeto Biskup ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ Kleryków Seminarium Dyecezalnego tak przez wypadku
~~[illegible]~~ na stronę ~~[illegible]~~ delegacyą popisową, niewłaściwey ~~[illegible]~~ przez Urząd Municypalny Chełmski
~~[illegible]~~ niesłusznie pokrzywdzonych, ponawia prośby
swoie do Wgo Kommissarza, ażeby dla uniknienia wszelkich w tey
mierze ~~[illegible]~~ dalszych nadużyciow, wyżey rzeczonych
Kleryków bezprawnie do Księgi popisowey zaciągnionych na
zawsze wymazać raczył, względem czego Biskup oczekuie ~~[illegible]~~
raczącey z Urzędu łaskawey odpowiedzi; na przypadek odmowienia tey
że z urzędu swoiego pomnieyszony zostanie całą tę okoliczność
mocno interesuiącą ~~[illegible]~~ same powołanie Kleryków do Stanu Duchownego ~~przez~~
~~[illegible]~~ przedstawić Wysokiey Kommissyi Rządowey tako opie-
kuńczey magistraturze krajowego Duchowieństwa. — Chełm
d. 3 Mar: 820 Roku —

N° 110. Do Wgo Kommissarza Obwodu Hrubieszowskiego.

Wyrokiem byłego Rządu austryackiego przysądzono zostało aby JP Szczerzot w
teraz Zarządzaiącego Biskupstwa Chełmskiego będąc Dzierżawcą fundacyiney
wioski Pakrowki za dezolacyą i zaszczuplenie fundi instrukty w pieniądzach wy-
nagrodził. — W skutek pomienionego wyroku za Rządu Xięstwa Warszawskiego by-
ły podprefekt powiatu Chełmskiego JP: Wo Olechowski rzeczoną należytość za rzecz
folwarku pakrowieckiego od JP Szczerzota owey samey wyexekwował, która
z mocy Reskryptu wysokiey Kom: Rząd: przychodow i Skarbu, (: iak przekazuie
~~No~~ 1 kopia wierzytelna tu załączana :) ~~która~~ z depozytu Obwodu Krasnostawskiego
oprocz Zł. 800, podpisanemu Biskupowi Chełmskiemu [illegible] wypłacona została.
Gdy zatem resztuiące Zł 800 dotąd pozostaią w Masie JP Wo Olechowskiego
niemniey gdy pomimo wezwania Wey Kom: Ob: Krasnostawskiego iak świadczy
~~No~~ 2 Kopia. Folwark pakrowiecki dotąd swoiey należytości nie odzyskał, a iak
wiadomo Biskupowi Wo Jasiński [illegible] byłey opiekun małoletnich po JP: Wo Olechowskim
pozostałey cały obrachunek z teyże urzędownie odebrał, ~~[illegible]~~ komu należało z prawa
złożył i opiekunem być przestał; przeto na mocy wyżey przywiedzionego reskryptu
Wysokiey Kom: Rz: przychod: i Skarbu Biskup Chełmski ma honor upraszać Wgo Urzędu
ażeby tyle razy wspomnioną summę Zł 800 od Wey ~~[illegible]~~ pierwszey małżonka [illegible]
Olechowskiey a teraźnieyszey Niewiadomskiey ~~[illegible]~~ teraz dziś w Obwodzie Hrubieszowskim w
powiecie Tomaszowskim osiadłey w Gminie Tyszowce zamieszkałey na rzecz Wioski Pakrow-
ki drogą exekucyi ściągnąć raczył; tym bardziey że pomieniona [illegible] na wynagro-
dzenie włościanom pakrowieckim na wynagrodzenie pokrzywdzenia przez JP Szczerzota wyżey wspomnionym Dekretem austriackim.

przeznaczona zostata. – przytem Biskup żąda wyrazu należnego poważenia – 264

51

Chełm d 19 Marca 1820 –

Do JP Onufrego Świeszkowskiego Propinatora arędownego w Chutczy.

celem rozstrzygnienia nieporozumień tudzież zaskarżeń przez JP Propinatora arędawnego na dniu 13tym: podanych; wypadło z konieczności aby strona zaskarżona swoie tłumaczenie złożenie tu podała. Jakoż JP Jan Lienawicz iako zastępca Woyta Gminy Chuteckiey zarządzaiący tymże folwarkiem na wszelkie punkta zaskarżenia JP Świeszkowskiego takową odpowiedź do mnie nadesłał, którą dla przekonania się o rzetelney prawdzie i dla zastanowienia uwagi skarżącego bydź może niesłusznie swoie pretensye formuiącego w samym Oryginale zastrzegaiąc zwrot teyże posyłam – Chełm d 25 Marca 1820 Roku –

JPKW Lubelskiego. –

Biskup Chełmski ob. R. iako dzierżawca Dóbr narodowych Chutcze stosownie do anszlagu przez Budowniczego przysłanego postarał się natychmiast potrzebne drzewo na wystawienie Szkółki parafialney z Lasów tameczznych na grunt sprowadzić, takowe całkiem obrobić, a iuż obrobione przez wszystkich do tego Traczów postanowił wy-trzeć: – Spodziewa się za usilnem Staraniem się swoiem oddzielną pomocą Włościan tameczznych że pomienione drzewo w niedługim czasie całkiem wystarte niemney podług ~~stosownie~~ anszlagu Budowniczego przygotowane i urządzone zostanie a W skutek przeto Reskryptu JPK Woiewódzkiey z dnia 30 Listop: 1819: do liczby 31899/2789 sobie nadesłanego; Biskup iako Dzierżawca Dóbr Chutcze wyraża Życzenie; JPK Woiewódzka na opłacenie Maystra tudzież na zakupienie potrzebnych materiałów do teyże budowli nieuchronny fundusz wyjednać raczyła. – Zwiększona liczba uczniów w tameczney Szkółce dochodząca do liczby osób 26 wyraźną sprawuie niedogodność mieszczenia się w domku ~~swym~~ włościańskim do w którym ~~tego przez Dyrektora maiącego swą Familią~~ mieścić się uczniowie muszą razem z Dyrektorem swoią rodzinę maiącym. – Rzeczona niedogodność wyraźną wskazuie potrzebę rychłego pobudowania tameczney szkółki parafialney; która w ciągu lata bieżącego za poprzednim wygotowaniem wszelkich materiałów wygodnie mogłaby bydź wystawiona na placu przez Okręgowego Inspektora już dawna urządzonie przeznaczonym. – Chełm d: 28 Marca 1820 Roku –

Do W. Ugliszyńskiego Dziedzica Klesztowa

Wielmożny Mci dobrodzieju!

Przez ~~[illegible]~~ Szanownych Domu WWMMPanów Dobrodziejów, a mianowicie szczególniey poważaniu Osoby JW. Sędziego Trybunału Lubelsk. Jego Szanownego Ojca, dotąd Los nieszczęśliwy Cierpiącego Kapitana, Administratora Cerkwi Klesztowskiey, ostudziłem przyczynę nudności, tęsknego pobytu i politowaniem ze strony WWMMPanów dobr. że kiedyż tedyż, zdarzy Mu względem świętych nauczyć dnomie. Dla czego powodowany temi uwagami wstrzymałem się od dotąd z przedstawieniem pomienionego Kapitana cierpień, z urzędu Moiego do Władzy Cywilney i uszczerbku funduszu Cerkiewnego – Która przekonała się o nadużyciach, ze strony miejscowey Zwierzchności Zamieniaiącey grunta Cerkiewne nieprawnie, bez wiadomości władzy Rządowey nieraz różnemi przykrościami tego Administratora uciskaiącey, ponieważ rzeczona Władza, sprawiedliwość wymierzaiące, zastawiła fundusz Kościelny od dalszego uszczerbku, a razem ogłosiła uwolniły od dalszych cierpień. Z Rapportu urzędowego Dziekana Mieyscowego, przekonałem się az nadto przekonanie, że Beneficium Klesztowskie w nayuboższym iest stanie, Gruntów ornych tylko Morgów 16 z częścią sądzi. Siana Stokłosistego nie wiele. Co się zaś dotyczy Budynków Plebanialnych, i Ekonomicznych, te są wszystkie do upadku nachylone. Przecież Administrator teraźnieyszy chcący dawać wsparcie swoiey Zwierzchności dla posługi duchowney, ludu mieyscowego potrzebnego od dawna swoiego właściwego Plebana, musiał, lubo niechętnie

przystąpić

przyięł Administracyę Cerkwi Klasztorney, tak w rzeczach duchownych iako i doczesnych, a tem samem, dzielił się Zastępcą tak samemu WWMWDob. iako Kollatorowi, równie trzebie dziedzicowi, Na Parafian tameczynych. Gdy atoli Jego wtrącania i postępy duchowne, nie Zastępuięz Zatychczas nauwagę WWMWDob. Który Go różnemi sposobami Krzywdzić nastawił, iako to: nakazywał Mu przecinko Zwyczajowi powszechnemu oczekiwać Mszy ś. do pory aż nader późney, czasem do 12. a czasem i do pierwszej godziny. Wzbraniał Jego wszystkie bydełko do pasienia się z trzodą wieyską — zabierał Mu z gwałtownym wypędzeniem ślarzeńki, iego Konie własne i przeznaczał do Stawu sobie paletem nakazaney — Te i tym podobne wyrządzane Krzywdy ubogiemu Kapłanowi, powinnyby pobudzić do pohamowania ... WWMWDob. z którego iest, nierad wydartego mi się stydzić, wymuszony Stracenie dla stanu Duchownego — Wszakże niestety! przeciwne z powiżonych skutków ~~odbieram~~ man przekonanie się ~~informacyi~~
To pokutyięzy z Urzędu mego mam honor donieść WWMWDob., iż ieśli zamienione grunta funduszowe Cerkwi Klasztorney do pierwszego stanu swojego nie będą zwrócone, a dzisieyszy Administrator X. Michał Zarzyc ... nowych pokrzywdzeń ze strony Jego będzie doświadczał, ponowione lubo niechętnie, całą tę okoliczność, wysokiey Kom: Rząd. urzędownie przedstawić. Ta Wysoka Magistratura opiekująca się Funduszami Duchowieństwa, niebędzie patrzeć obojętnym okiem, na powyższe windykacje zesłana zaś na grunt potrzebną Kommissyę, ze strony Rządu tak Cywilnego iako i Duchownego, zechce się przekonać o całym postępowaniu, który pewnie zastaną na uwagę Rządu. Oczekuję łaskawey odpowiedzi na moie Interesowanie się tak tze funduszem Cerkiewnym iako i tze biednym Kapłanem, mam honor zostawić z należytym poważaniem i uszanowaniem WWMWDob.

No. 111. Do Wielmożnego Kommissarza O: Hrubie:
Biskup Chełmski O.J.K. odebrawszy pod d. 3 Kwietnia r.b. do Liczby 1476 od Wielmożnego Kommissarza O. Hrub. ... dnia 14 ~~kwie~~ p. m. nadeszłym zaświadczaiące co odpowiedzi oczekiwać ... dotąd ... się Wney Niewiadomskiey w należytości Złp. 800 na rzecz fundi instructi wiewże pokrowce przy sądzonej, gdy atoli Reskryptem W. Kommissarza zamierzony czas wypłaty ... cełuynat, a należytość ze strony Wny Niewiadomskiey dotąd iest zatrzymana; przeto Biskup Chełmski iako Dzierżawca funduszowey wioski Pokrówki oddawcie ~~Sufrey~~ ... ~~należytości~~ wynagrodzenia ... ma honor ponowić prośbę ~~...~~ powtórney do Wo Kommissa iżby drogą ... powagą urzędu swojego tę razą wspomnianą ilość pieniężną też wiewże pokrowce zwrot nakazać raczył — Chełm d: 4 Maia 820 Roku —

No. 112. WKRWRiOP.
Reskryptem WKRWRiOP pod d. 7 marca r.b. do Licz: 1265 ... polecono zostało, aby Kassa Generalna Dochodów Edukacyinych przesłała summę Złp. 1200 do rozdzielenia ... Czterem Kapłanom kalectwem dotkniętych gdy atoli Kassa Szkolna Lubelska niema dotąd żadnego w tey mierze polecenia przeto Biskup Ch. O.J.K. ma honor ponowić prośby swoie do Wysokiey KR. o nadesłanie swoiego upoważnienia do Kassy Szkolney Lubelskiey; iżby wskutek rozporządzenia Wysokiey KR. pomienioną summę do rozdzielenia pomiędzy tychże ... biedów Kapłanów za kwitem Biskupa wypłacić nie omieszkała. — Chełm: d: 16 Maja 820.

No. 113. WKRWRiOP.
Gdy Sufragan D.C. od czasu swoiey instytucyi kanoniczney dotąd przeznaczoney dla siebie pensyi nie pobiera, powodowany przeto Biskup Ch. O.J.K. naleganiem rzeczonego Sufragana, ma honor ponowić prośby swoie do WKRWRiOP, iżby w skutek reskryptu swoiego pod d. 1 du. r.b. do Liczby 617 nadesłanego potrzebnym funduszem tegoż Sufragana opatrzyć raczyła — Ched: d: 16 do 1820.

No. 22.

№ 114 № 22 265 57

Do Szanownego Wydawcy Kalendarza Lubelskiego. —

W. K. R. W. R. i O. P.: pod d.: 27 Lutego r. p.: do L.: 1053 na przedstawienie podpisanego Biskupa Chełm: O.G.K. poleciła Kommissyom Woiewódzkim iakoto: Lubelskiey Podlaskiey i Augustowskiey Dyecezyą Chełmsko O.G.K. zaymuiącym, aby dla ścisłego zachowania świąt uroczystych stosownie do Ruskiego Kalendarza niemniey dla wiadomości świąt dyspensowanych w których pospolicie prace wieyskie i robocizny odbywać się zwykły, przez Dziennik Woiewódzki urzędowy w tem, że zaś ~~tym obwieszczoną~~ zostało żeby dla tak potrzebney iednostayności, na którey wiele Religii Katolickiey zależy w Kalendarzach Krajowych domieszczoną była, podpisany Biskup ma honor upraszać Szanownego Wydawcę Kalendarza Lubelskiego; iżby podług Kalendarza Ruskiego podług tu załączoney tabeli świąt uroczystych tudzież dyspensowanych urzędownie w Dyecezyi Chełmskiey załączonych, każde święto uroczyste atramentem czerwonym a zaś dyspensowane czarnym w swoim kalendarzu, każde rocznym oznaczył — przytem ponawiaiąc Biskup prośby swoie ~~[illegible]~~ szczerey szacunku pewność. — Chełm dnia 18 Maja 820. —

Toż samo do Wydawcy Kalendarzów Warszawskiego, Kaliskiego, i Krakowskiego —

№ ~~120~~ 115. Wysok. K. R. W. R. i O. P.

Biskup Chełm: O.G.K. z powodu osłabionego zdrowia swoiego celem poratowania tegoż musi w tych dniach oddalić się od kierowania Dyecezyi i wyiechać w Lubelskie do wód Nałęczowskich, w skutek zaś Reskryptu W. K. R. W. R. i O. P. z d. 16 Sty: r. p. № 412 wypadło ma honor ~~uniżenie~~ ~~[illegible]~~ oznaymuie, iż na czas swoiey nieobecności ~~[illegible]~~ Jego ~~[illegible]~~ do wykonania spraw zwyczaynych tudzież sprawowania Rapportów i wszelkiey korrespondencyi podpisywania iest ~~zamianowany~~ X. Grzegorz Jankowski Off. Gen. [illegible] K. C. — Chełm: d. 26 Maja 1820 r.

№ 116 Do Szanownego Urzędu Municypalnego Miasta Chełma.

Biskup Chełmski O.G.K. z Urzędu swoiego uprzeymie ~~upraszał~~ prosi Szanownego Urzędu Municypalnego, ażeby Kościołek S. Ducha przeznaczony na Cerkiew Parafialną O.G.K. w skutek Reskryptu Wysokiey Kommis. Rząd. Wyznań Relig. i Ośw. Pub. tu w Kopii wierzytelney załączonego iako własność publiczną, roskazał należycie zamknąć, a to dla ~~[illegible]~~ zapobieżenia dalszey dezolacyi i uszczerbku, niżeli nadesłany od Rządu Budowniczy ma się zatrudnić potrzebnym co do Reparacyi tegoż Kościołka Anszlagiem —

Chełm d. 17. Lipca 1820 r. —

№ 117 Wysoka Kommissyo Rządowa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego!

Biskup Chełmski O.G.K. powodowany prośbą sobie nadesłaną, tu w oryginale dołączoną — ma honor Urzędu swoiego naymocniey upraszać Wysoką Kommissyą Rządową i Wy. R. i O. iako Opiekuńczą Magistraturę Duchowieństwa Kraiowego, iżby ~~[illegible]~~ przez wzgląd rzeczywiście ubogiego stanu Kleru O.G.K. uczęszczaiących Synów Kapłańskich w Szkołach Publicznych Nauki bieżących od opłat szkolnych [illegible] i wyżey [illegible] zwanych łaskawie uwolnić. Ubogie fundusze rzeczonych kapłanów mimo uiszczanych publicznych podatków zgoła niewystarczaią na kontynuowaną szkolną opłatę, ostatni spis Uposażeń Duchownego w Dyecezyi Chełmskiey ukończony wyraźnie przekonywa o ubogim stanie Duchowieństwa Ruskiego,

ztego względu
które zastuguie na szczegulnieyszą uwagę wysokiey kommissyi Rządowey w przychileniu się łaskawym do prosby Biskupa w zmnieyszeniu Dwko- wieńskiego swoiego wynurzoney.

Chełm dnia 5 Sierpnia 1820 Roku.

Prześwietna Kommissyo Woiew: Lubelskiego

Gdy Wykaz Kosztow na Szkołkę parafialną w Chełmie p. Wysoka K. R. W. R. i O. Publ. pod dniem 8 Sierpnia r. b. do Liczby 4654 zostat potwierdzony na grunt Dobr Narodowych Chełmża nadesłany, iż przeto Biskup Chełmski iako Dzierżawca tychże Dobr Narodowych upraszą Prześ: Kom: Woiewodzką, iżby stosownie do polecenia Wy: Ko: Rządowey dla zaspokoienia Kosztow potrzebnych na wybudowanie pomienioney szkołki Elementarney, raczyła wydać Assygnacyą do Kassy Szkolney, którąby za kwitem podpisanego Biskupa wyrażoną ilość wypłacić chciała — Chełm 11 Listop. 820. —

Do W. Kommissarza Obwodu Krasnostawskiego

118 Prześwietna Kom: Woiew: Lubelskiego na przełożenie podpisanego Biskupa chełmskiego pod dniem 2 Lipca r. b. sobie uczynione — raczyła odpowiedzieć z dnia 7 tr. do Liczby 19122 iż iako potrzebę polecita W. Kom: Obwodu Krasnostawsk. aby 800 Złł należące się Fundyszowi Biskupstwa Chełmskiego pro fundo instructo przysądzone od W. Niewiadomskiey niegdyś W. Olechowskiey Podprefekta Powiatu Chełm. który chciał wyexekwować. — W skutek czego podpisany Biskup, ma honor upraszać W. Kommissarza iżby wzmiankowanemu poleceniu, uczynić dosyć raczył tem bardziey że część rzeczoney ilości pieniężney W. Radziwiłłow pokrewnem końcem wynagrodzenia tychże Pretensyi rzeczywiście się należy — Chełm 11 Listopada 1820.

No 119 Prześwietna Kommissyo Woiewod: Lubelskiego

Wysoka Kom: R. W. R. i O. Publ. Reskryptem swoim z dnia 21 Pazdz. r. b. do Liczby 6174 sobie nadesłanym zapewniła Biskupa Chełmskiego że w skutek Wykazu Kosztow na dalszą Reparacyą Katedry Chełmskiey przez JP. Westershaym iako Znawcę Sztuki Budowniczey zdziałanego i Wysokiey Kom. Rządowey przedstawioney, polecono zostało iżby Prze: Ko: Woiewodzka pokwitować raczyła z Funduszu na ten przedmiot przeznaczonego Złp 15000. Biskup zatem widząc nieuchronną potrzebę ukończenia pomienionego Kościoła Katedralnego na którym dwa dachy dotąd blachą niesą pokryte przez co uszkodzenie, sklepień Kościelnych zachodzić by dać, ma honor upraszać Prze: Ko: Woiewodzką iżby na zakupienie potrzebnych Materyałow tudzież na optatę Rzemieślnikow w rzeczonym wykazie wyrażonych pomienioną summę wypłacić rozkazała — Chełm dnia 14 Listop. 1820.

No 120
Do Szanownego Urzędu Municypalnego M. Zamościa —

W odpowiedzi na przełożenie Szanownego Urzędu Municypalnego, pod dniem 3 Pazdz. r. b. do Liczby 1707 urzędownie sobie nadesłane, Biskup Chełmski lubo iuż oświadczył. Oceniaiąc chwalebne tego życzenia maiące za cel oświatę Młodzieży Zamoyskiey szczegulnie dążącą do powszechnego dobra, polecił z Urzędu swoiego przełożonemu Zakonu JX Prowincyałowi iżby natychmiast uwiadomił JX. Superyora Klasztoru Zamoyskiego z tem Poleceniem aby niezwłocznie przeznaczył dwie Stancye nad Szkole pomienionego Klasztoru na lokal szkołki Elementarney mieyscowey maiące, których do którey szkółki ma być przeznaczony na Nauczyciela ieden z Członkow rzeczonego Klasztoru — lecz atoli Szanowny Urząd Municypalny dla Uczniow tejże postarać się o potrzebne dzieła Elementarne iżby Nauczyciel stosownie do Ustaw Kom: R. W. R. i O. Publ. tymże Uczniom w szkółkach przepisanych Nauki poznawane dawał — Chełm 14 Listop. 820 —

No 121.
Wysoka Kommissyo Rządowa Woyny —

Kościoł Katedralny Chełmski obrządku ruskiego iesz[c]ze za byłego Rządu Austryackiego przez Ogień spustoszony, a teraz Kosztem ze Skarbu publicznego od lat kilku reperuiący się, zastanowił Uwagę Wysokiey K. R. W. R. i O. Publ. że do zupełney Reparacyi tego Kościoła, brakuie w nim posadzki niezbędnie potrzebney maiąc przeto staranie wzgląd na oszczędzenie Skarbu publicznego Reskryptem swoim z dnia 13 Mar. 1819 r. do Liczby 1236 przeznaczyła posadzkę z Kościoła po Franciszkańskiego Zamoyskiego do tejże Katedry Chełmskiey. Biskup zatem Chełmski mając sobie pozwolone sprowadzenie rzeczoney posadzki, zatrudnił się dopełnieniem tymczasem Kom: Rząd: nad spodziewanie atoli swoie Zaklasztor otrzymał od W. Jaśko Podpułkownika Inżyn.

266

Inżynierow, iako bezposrednie zależący od WKR Woyny wzbronił zabieranie ~~tegoż~~ ~~[illegible]~~. W tak więc trudnych Okolicznosciach zostaiąc podpisany Biskup Chełmski ma honor z Urzędu swojego przedstawić prośbę ~~[illegible]~~ niniejszą WKR Woyny, iżby raczyła przesłać polecenie JW. naczelnemu Dowódzcy Fortecy Zamoyskiey aby wspomnioney posadzki przeznaczoney do Kościoła Katedralnego Chełmskiego w każdym ~~[illegible]~~ czasie zabierać nie wzbraniał. O co podpisany Biskup WydziałR Woyny naymocniey upraszam

Chełm d. 16 Listopada 1820 r.

Prześwietna Kommissyo Województwa Lubelskiego —

w Skutek polecenia Prześwietney Kommissyi Wojewódzkiey ~~Lubel.~~ pod dniem 7. Listopada r. b. do Biskupa Chełmskiego iako Dzierżawcy Dóbr Narodowych Nro $\frac{19732}{1179}$ do siebie nadesłanego! Biskup Chełmski

Chutowe ma honor odpowiedzieć następnie: iż pomienione Dobra Rządowe, iak ~~[illegible]~~ wiadomo z doświadczenia ośmioletniey Dzierżawy ~~[illegible]~~ tegoż żadnych służebności własności obcey za korzyść Dóbr tychże ściągaiących, ani też Dziesięciny lub innego rodzaiu daniny z gruntów obcych tak Dominio iako też Włościanom przynależnych, niemaią żadnych prawo mocnych dowodów ani też Dokumentów tudzież mapp granicznych któreby mogły służyć na odparcie pretensyi Dóbr sąsiednich do widzierania się w używanie Dóbr Narodowych # ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ poprzedzającego ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Inwentarza przez byłego Podinspektora JW. Kamińskiego w Roku 1812 uczyniony odpowiedzionego, nadto dziś wyjąwszy ~~[illegible]~~ też Sąsiada — Ostrowia dowiedział wspomnionego ~~[illegible]~~ Biskup z Urzędu swojego iako Wóyt Gminy ~~[illegible]~~ Chutcewiey zarazem Dzierżawca. Prześwietney Kommissyi Wojewódzkiey naymętelniey donosi —

Chełm 2go Grudnia 1820 r.

na gruncie sobie dozwolonych niema — oprócz tylko ||

Do Szanownego Pocztamtu Chełmskiego.

Doświadczywszy tyle razy nieprzyjemności i utrudnienia w odbieraniu z poczty Chełmskiey tak Gazet Dyecezja moia Rządowych mnie interesujących, iako też listów prywatnych za nie portorium regularnie opłacanych, które Odbieraiący po przyjściu poczty z Warszawy po kilkakrotnie bez skutku trudnić się musi, a nawet przekonawszy się, że listy moie sprawne częstokroć zalegaią, czego iest dowodem List z Warszawy pisany do JP. Officiała moiego we trzy dni po przyjściu poczty dopiero oddany na którym wiele mi zależało tak dalece, iż ponosiłem szkodę w moim interesie z to własne nietrzyma-nego ze strony Szanownego Pocztamtu Chełmskiego dla mnie ~~[illegible]~~ wyrządzane powodują mnie do przełożenia i oświadczenia następnego. Jeśli podobnego wydarzenia nadal doświadczać będę przymuszony zostanę w powyższym przedmiocie ~~[illegible]~~ przesłać moią Skargę nie tylko do W. Generalnego Dyrektora Poczt w Województwie Lubelskim, ale nawet do Samego JWgo Suminskiego Radcy Stanu i Jego Dyrektora Poczt, którego sposób myślenia o Publiczności dobrze mi iest wiadomym, iako chcącego Urzędnika wyższego nad Instrukcyą i przepisami wszystkie Pocztamty Królestwa ściśle ~~[illegible]~~ do wykonania obowiązujące. ~~[illegible]~~ Chełm d. 19 Grudnia 820 Roku.

Nro 123.

Do W. Pani Dyrektora Inżynierów Twierdzy Zamoyskiey

Biskup Chełmski Dyecezja ma honor Wgo Dyrektora Inżynierów w skutku wierzytelney tu z d. zadeczonej przesłać reskrypt wyiakiey Kommissyi Rządowey Woyny która lubo odmawia ~~[illegible]~~ posadzki z Arsenału Fortecznego Zamoyskiey będącego pierwej pozwoliła Biskupowi

zabiegi ~~sprowadził~~ wszelkie sprzęty kościelne wspomnianego Kościoła i takowe sprowadził do Katedry Chełmskiej kosztem publicznego skarbu właśnie reperującej się. – Zaraz trzeba W[ielmożnym] ... tor synowców w skutek niniejszego reskryptu do przełożenia Biskupa z swej strony by ter miłości przychylić się a następnie gdy dziedziczka pozo[stała] ... tą samą drogą prostszy w czasie swoim ~~[illegible]~~ tym samym sprzęty kościelne zabierania tychże nie przecież odmawiać.

Chełm dnia 12 Grud: 820.

№ 123 W. K. R. W. R. i O. P.

Jak daleko stan duchowny częstokroć bywa krzywdzony a w nim poniżana Zwierzchność Duchowna można się przekonać z okoliczności tu następnej, którą Biskup Chełmski O.G.K. poczytuje za obowiązek na honor z urzędu swego przedstawić W.K.R.W.R. i O.P. jak następuje: Konsystorz Chełmski czuwając nad całością funduszów kościelnych a razem postrzegając aby takowe nie były trwonione i celowi swojemu odpowiadały, na domaganie się niejakiego pana Koczurzyńskiego zastępcy Wójta Gminy Teczyńskiej leżącej w Województwie Lubelskim Obwodzie Krasnostawskim a powiecie Chełm[skim] w Miasteczku Łopiennik zamieszkałego, aby mu lubo nieprawnie przez Niego zadzierżawiona Dziesięcina do funduszu Cerkwi Dratowskiej należąca była wydana, niemogąc inaczej [illegible] Koczurzyńskiemu z urzędu swego odpowiedzieć, tylko ~~[illegible]~~ odmawiając jako nieprawnie zadzierżawionej tejże Dziesięciny, której nie był mocen X. Bazyli Teryński Paroch Dratowski bez pozwolenia Zwierzchności swojej nawet równie wypuszczać w dzierżawę.+ Ale późniejszy czynem zdro[illegible] nosiom tudzież pogardzający ~~ona tą trzeźwości na~~ które wykroczeniami ~~się~~ tylekroć Kolleksyam Duchowny w Seminarium Dyecezalnym był karany nareszcie jako niepoprawny dla uniknięcia dalszych pogorszeń w parafii Dratowskiej, odtąd ~~jest~~ z mocy prawa Kościelnego od wszelkich posług duchownych urzędownie jest zawieszony, a dozór rzeczonej parafii sąsiedniemu Plebanowi w Administracyą powierzony. Konsystorz zatem ~~[illegible]~~ odmówienie ~~[illegible]~~ przez rezolucyą swoją w tej mierze duchownej, która też w Kopii Urzędowej załącza się, jak krzywdzącą w osobie Officyała swojego odebrał odpowiedź, jaką dowodzi to w samym oryginale dołączone ~~[illegible]~~ ubliżające nie tylko przyzwoitości ale też i moralności owszem pełne pogardy stanu duchownego tak obelżywe pismo. Nie tajno Biskupowi, iż krajowe prawo karzące przepisało za winę stawy drugiemu karę policyjną w Artykule 400. w dziale 12mo w rzeczy samej wymierzoną. – Z tym wszystkim poszukiwać sprawiedliwości za wyrządzoną krzywdę Officyałowi Konsystorza swojego a w osobie jego ~~[illegible]~~ Dyecezalnemu Zwierzchnikowi, nie zdaje się Biskupowi w drodze prawa mierzyć się z owym Koczurzyńskim, owszem ~~[illegible]~~ sądzi być rzeczą nie przyzwoitą a nawet bezskuteczną. – Doświadczenie bowiem przekonało, że w Dyecezyi Chełmskiej, gdzie z boleścią Sercu Biskup wyznać, czterech Parochów z pogardy Prawa Kościelnego niedbalstwa w Kanonie 20mo ~~klątwą grożącego~~ za uderzenie kapłana klątwą grożącego, ~~przez~~ z błogosławieństwem Protokularnie nie przez sąd policyji poprawczej wydanym,) niestety! przez pobicie ~~[illegible]~~ obelżywie skrzywdzonych zostało, a następnie tak gorszący przykład w Religii Katolickiej przez sąd policyji poprawczej stwierdzony protokularnie był udowodniony. – Domagali się w prawdzie skrzywdzeni kapłani wymierzenia sprawiedliwości dla przestępców w drodze prawnej, po wielu atoli trudach i wydatkach prawnych, ledwie z nich jeden uzyskał sprawiedliwość, która przestępcę prawa krajowego aresztem policyi poprawczej Zamojskiej nabierając ukarała. Drugi nie doczekawszy się wymiaru sprawiedliwości a bardziej doszczędzając w drodze prawa kosztownych wydatków skłonił się do darowania winy swojemu napastnikowi. Trzeci włócząc się po przeciągu ... policyjnych, Obwodach i Sądach Kryminalnych, wycieńczony ~~[illegible]~~ nadaremnemi wydatkami pochłonięty ~~[illegible]~~, wiekiem a z tąd wycieńczony przyszedł ~~[illegible]~~ nie doczekawszy się wymiaru sprawiedliwości i ukarania swojego krzywdziciela musiał w życie doczesne zakończyć. Czwarty nareszcie z tych kapłanów skrzywdzonych, od roku przeszło doczekać się nie może wyroku sprawiedliwego dla wymierzenia kary swojemu napastnikowi. – Powyższe zatem przywiedzione ~~[illegible]~~ ostatnie zdarzenia, zajmują całą uwagę Biskupa aby unikać od drogi prawa i chronić się trudów oraz ~~[illegible]~~ nadaremnych wydatków w celu uzyskania sprawiedliwości ~~[illegible]~~ karzącej, ~~[illegible]~~ swego Koczurzyńskiego, za tak krzywdzące pisma

267

N 23. Sędzi będz powinności

Primo. – Raczej całą tę okaliczność z urzędu swojego przedstawić w. Ksdw. Biskupowi, ażeby ten najmniej przez prozbę, jako opiekunowi Magistratura Duchowieństwa Krajowego raczył wyrim własnemi sobie środkami znaglić pomienionego Koczurzyńskiego do oddawania tak krzywdzącego Konsystorz Chełmski, mag[istrat] na czele świeckich Officjała a w osobie jego Dyecezalnego Biskupa swoim najsamym pismem, niemniej odkazać na temuż Koczurzyńskiemu aby pod względem restytucyi i niejakowegoś za wyrządzoną krzywdę wynadgrodzenia w przytomności członków Konsystorza Chełmskiego skrzywdzonego w imieniu swojego duchowieństwa przez siebie Officjała należycie przeprosił. – Ow Biskupi w. Krzy. najmocniej dopraszasię.

Chełm d 21 Grudnia 820 Roku

N 124 Jaśnie Wielmożny Minister Przewodniczący w Kommissyi R. W. R. O. i Publicznego

Szczęśliwa nomina, do publiczny wiadomości podana, iż Najjaśniejszy Pan Nasz miłościwy zaszczycając zaufaniem swoim raczył nominować Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodzieja na Ministra Wyznań Religijnych i O. P. napełniła serce moje radością, którą powodowany mam honor z moim całym Duchowieństwem przy oświadczeniu pomienionego uszanowania Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodzieja złożyć powinszowania –

Samemu Bogu chwała, a dzięki najlepszemu z Monarchów za tak trafny wybór zdziałany w osobie Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodzieja pełnego wysokich talentów i przymiotów do powierzających tak dostojnemu w Narodzie Urzędowaniu. –

Niech Najwyższy Dawca wszelkiego dobra pokrzepia siły Jego w pracach na dobro Religii i Narodowej oświaty, tudzież na szczęście Krajowego Duchowieństwa poświęcać się mających. Te są szczere uczucia moje, które wynurzywszy, w szczerości ducha a razem polecam szczególnie Dyecezyi Duchowieństwo, które dotąd Kapituły Katedralnej nie posiada, tudzież od Kommissyi Rządowej na Sob. Skrypt przysposobionej, tudzież mnie samego względom i opiece Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodzieja mam zaszczyt z najwyższym poważaniem i uszanowaniem zostawać

Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodzieja najniższym Sługą Chełm dnia 26 Grudnia 820 r.

Wysoka Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu!

N 125. Biskup Chełmski Obrządku Grecko Katolickiego.

~~Jako~~ Były Dzierżawca Dóbr Narodowych Ochoża w czasie Rewolucyi Krajowej znaczne ponosiłem szkody w Intracie pomienionego Folwarku, niemniej utraciłem wiele w swoich pretensyach odchylonych Wyrokami Delegacyi Administracyjnej, jakoby z przyczyny nie zlegalizowanych kwitów należące przez byłe Prefektury, za Księstwa Warszawskiego najwszelkie ~~na niektóre~~ Naturalia dla Wojska wydawanych; tudzież będąc pokrzywdzonym w tychże pretensyach w czasie tylokrotnie czynionych Obrachunków, przez Podinspektorów w tym celu wysyłanych, ~~przez~~ zatrzymaniem u siebie niektórych Kwitów przez jednego z tychże Kalkulatorów, a dopiero po zapadłem Wyroku Delegacyi Administracyjnej sobie na próżno doręczonych, przecież z pomienionych pretensyi jedna mi tylko przyznana została do wynagrodzenia za wydatki czynione w kasie

[margin, vertical:] Wejście w Chełmie

w Zastępstwie podupadłych Włościan z wsi Ochozy Złł 4556 które pretensyę Kommissya przedmiezo na gruncie zdziałana w rzeczy samey za istotną uznała. —
W skutek zatem Reskryptu Wysokiey Kom. Rz. Przychod i Skarbu pod dniem 9 Października r. p. do Liczby $\frac{12776}{3477}$ sobie nadesłanego gdy niż podpisany Biskup nie jest Dzierżawcą Dóbr Ochozy, ma Honor nayuniżeniey upraszać, aby takowa wyżey rzeczona pretensya sprawiedliwie należąca się wynagrodzenie z Kassy Woiew: Lubelsk. wypłaconą bydź mogła lub też za Ratą Dzierżawcy Dóbr Narodowych Chełmskich potrąconą została.

Expd. Mazanowski

Chełm ~~14~~ 13 Stycznia 1821 roku.

№ 125. Wysoka Kommissya Rządowa Wyznań Relig i Oświ. Publicz

Biskup Chełmski Obrządku Gk.

Powodowany wezwaniem Wysokiey Kom Rząd. Wy Rel. i O. P. z daty 19 Grud r.p. do Liczby 8058 sobie nadesłanem ma Honor przesłać wyszczegolnienie Materyałow tu po ¼ w samym Oryginale przez JX. Jestersheim prywatnego budowniczego stosownie do Anszlagu zdziałane, z którego widzieć można iakowe też materyały do ukończenia Reparacyi Kościoła Katedralnego Chełmskiego nie uchronnie są potrzebne, w czasie teraźnieyszey zimy maią bydź przez zakupione i sprowadzone. Rzeczony JX. Jestersheim posiadaiący Sztukę budowniczą za przychileniem się Kom. W. Lub a do Biskupa uproszony dla braku Rządowego Budowniczego wyszczegolnieyszy z ocenieniem też materyały dodał nadto dodał uwagę swoią, że dla prędszego ukończenia Katedry Chełmskiey konieczna iest potrzebna przy takowey fabryce przytomność iakowego Architekta ~~tak~~ któremu wypadnie wynagrodzenie powiększyć toby kosztow do Złł pol 4000. przedstawiwszy zatem takowy wyszczegolnienie rachowanie Materyałow i kosztow nienmiey opinie tegoż JX. Jestersheim Biskup upraszać nayuniżeniey W. K. Rz. aby raczyła przychilić się taskawie do ukończenia Kościoła Katedralnego od lat 18 ogniem spustoszonego, które go Reparacya zaczęta przez Rządu Austryackiego ~~raz~~ rozpoczęta, a powtórnie raz za Rządu Ks. Warsz ~~stanowiona~~ ~~od lat~~ Ośw a drugi raz za Rządu Królest. Pol. stanowiona dotąd dla braku funduszow nie ukończona została. Nadto powodowany Biskup wyżey ~~rzeczony~~ wspomniany Reskryptu W. Kom. Rz. aby z Kassy Szkolney Lubelsk na koszta reparacyi odebrał Złł pol 15,000 mimo takie Upoważnienie rzeczoney Kassy do zapłacenia ilości wyrażoney żadnego dotąd skutku nie otrzymał lubo po dwakroć uczynił w tey mierze przedstawienie swoie do Kommissyi W. L., która iesli zwłokę dalszą w tak ważney okoliczności uczyni, pewnie

pewnie dla braku Materyałów w czasie teraźnieyszey zimy przy
sposobie się mogących, iuż ten samem fabryka Kościoła Katedralnego
z wszystkiem przyszłey wiosny, iak być powinno, rozpoczęta być bę-
dzie. Późniey zaś nadesłany fundusz średniey i zwiększym kosztem
użytym być może, a nawet bezskutecznym, gdy pora roku dla fa-
bryki naydogodnieysza tak iak w roku 1819 za nadesłaniem pieniędzy
aż dopiero w Miesiącu Sierp. na próżno upłynąć została. —
Expd. Mara

No 126. Chełm 11 Stycz 1821 r.

Do Wielmożnego Kommissarza Obwodu Hrubieszowskiego.

Nie taynym być może W. Kom: Obw.: iż Kościół Katedralny Chełmski kosztem publicznego
Skarbu reperuiący się, zastępuiąc na uwagę (zapoczęte) Rządu ~~[illegible]~~ użycie do teyże reparacyi maystrowie ~~rzemieślnicy~~
opłacani ze Skarbu Publicznego ~~[illegible]~~ na mocy kontraktu powinności dopełniali, nie nadużywali swoim
sposobem publicznego grosza. — Z tych liczby Rzemieślników, iakim był Amper
Szmer wyznania Mayżeszowego maister kunsztu ciesielskiego teraz zamieszkały w mieście
Hrubieszowie zgodzony do wystawienia rynsztowania dla wyniesienia Krzyżów na 3ch wie-
że Kościelne wyraźnie oszukał ś.p. X. Zaborowskiego Superiora Chełmskiego pod ten czas
maiącego dozór nad fabryką pomienionego Kościoła Katedralnego. — Można Się bowiem
przekonać o nierzetelności rzeczonego Maistra z dwóch Rewersów iego własnoręcznie
podpisanych które po śmierci X. Zaborowskiego znalezione zostały, a które dla przekonania
się rzeczywistego Biskup Chełmski OGK ~~ma honor~~ w kopii wierzytelney pod Litt. A.
i B. ma honor W. Kommissarzowi przedstawić, z tą naymnieyszą prośbą iżby
w mowie będącego Amper Szmer liście maylić raczył do dostawienia ~~[illegible]~~ Katedrze
Chełmskiey policzonych przez niego tylko na trzy dni materyałów kosztem Skarbu Publicznego
~~[illegible]~~ sprowadzonych mianowicie do zapłacenia długu winnego teyże Katedrze
Złp 1384 gr 5. Gdy bowiem dalsza, reparacya teyże Katedry z polecenia W.R.K.
W.R.i O.P. ma się rozpocząć a przy wszystkiem przyszłey wiosny, przeto porzucone materya-
ły w Rewersie tego maistra wyszczególnione koniecznie potrzebne będą, tudzież spo-
rzone przez niego pieniądze, z których obrachunek do Izby obrachunkowey przedstawiany, muszą
być użyte iako przeznaczone na dalsze koszta Reparacyi teyże Kościoła Katedralnego,
sam Biskup z urzędu swoiego do W. Kommissarza ponawia swoią prośbę
maiące na celu ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ całość dobra publicznego. — Chełm dnia 23 Stycz 1821

Do Prześwietney Kommissyi Woiewództwa Lubelskiego

No 127. Nietayno iest Prześwit. Kommissyi Woiewódz: Lubel: iż Biskup Chełm-
O.G.K. kilkakrotnie prośby swoie przedstawiał, iż Dekretem JW. Ministra
Przychodów i Skarbu z dnia 16. Mca Lutego 1818. do liczby 1093. w przedtym
przysądzono zostało aby X. ~~[illegible]~~ pierwszego mandanstwa Olchowska była
Podprefektem Chełmska a dzisieysza Ekonomska z Massy przeszłey
po ś.p. Olchowskim swoie między innemi na wynagrodzenie fundi instru-
cti przez byłych Dzierżawców wsi Pokrówki do funduszu Biskupstwa Chełm-
skiego należący, zapłacić a restuiącey Summy Złp 800. w skutek takowego
przedstawienia Biskup Chełm odebrał reskrypt od Prześ. Kommis. Wojewódz.
Lubel. pod d. 7 Lipca 1820 liczby 19,122 sobie nadesłany w którym pole-
cono zostało W. Kommissarzowi Obwodu Hrubieszowskiego aby pomienio-
ną ilość należnej wsi Pokrówki od W. Ekonomskiey drogą administracyi
wyegzekwował.

Gdy atoli pomieniona W. Niemiadomska mieszka od dni 5 dnia w ob-
wodzie Hrubieszowskim w Gminie [illegible] zmarły, przeto tak w rzeczy okoli-
czności rączy Przeświet. Kommissya Wojewódzka polecić względnym
Kommissarzom Obwodu Hrubieszowskiego, aby sami drogą sobie wiado-
mą znaglić tyle razy wspomnioną W. Niemiadomską do złożenia wy-
łożonych Złp. 800. tem bardziej gdy z tego funduszu włościanie
Pokrewieństwa pomienionego Dekretu do różnych potrzeb uszko-
dzenia wynagrodzeniem być powinni; czego już od lat 10 wrzucą są-
my oczekuję. Chełm d. 27 Stycz. 1821. r. [signature]

Do Szanownego Urzędu Municypalnego Miasta Chełma.

Biskup Chełmski Obrządku Gr. K. pranowany uskarżaniem się ubogich w Szpitalu Rus-
kim mieszkających a bardziej wzruszony nagłym politowaniem nad cierpiącą ludzkością, że dobroczynne
fundusze pomienionego Szpitalu właściwemu celowi nie odpowiadają, z obowiązku Urzędu
swojego niemniej z Polecenia K. R. W. R. i O. P. mającego nadzór nad Instytutami pobożnemi
w Dyecezyi Chełmskiej będącemi, ma honor przełożyć Szan. Urzędowi Municypalnemu a razem
prosić, iżby administracya rzeczonego Szpitalu przeznaczona do czuwania nad całością tegoż
funduszu, pod względem podziału jałmużny, na każdą osobę przypadającej gorliwiej niż
dotąd obowiązki swoje pełnić ustawała. — Pokrzywdzenie bowiem tychże ubogich
oddzielnie w należytości pieniężnej z dzierżawy ćwierci pola za Reformatami le-
żącej a wynoszącej ogółem Złp. 95 gr. 10. sprawiedliwie zasługiwać na uwagę, gdyż
z wyznania samychże ubogich okazuje się że z tego dochodu odebrali tylko Złp. 2
a [illegible] JP. Kasyera miejskiego, podobnież i w roku upłynionym 1819. a to jeszcze
bez żadnego kwitowania. — Nadto administracya tegoż Szpitalu również mieć względy
powinna na wybór w przyjęciu osób do tego pobożnego przytułku w którym jedynie ta-
kie osoby pobożne moralne, i dobrej konduity mieścić się powinny, których przymiotów
gdy Tomek Borkowski wyraźnie nie posiada i obowiązków swoich także nie pełni
powinien bydź wyłączony z Towarzystwa Ubogich. — Dla czego na przyszłość aby przy-
jęcie do rzeczonego Szpitalu osób [illegible] bydź mogło słusznie zdawało by się, iżby
JX. Pleban Ruski jako zbliżka znający osoby w parafii swojej ubóstwem dotknięte
sumienną opinię swoją w celu przyjęcia do Szpitala lub z usunięcia takowych osób administracyi
Szpitalnej za każdym razem przedstawiał. — Chełm d. 1 Lutego 821 r.

No 128

No 129 Do Prześwietnej Kommissyi Wojewódzkiej Lubelskiej

w skutku Reskryptu Wy. Kommissyi Rządowej W. R. i O. P. od d. 19 Stycz. r. b. No 323.
sobie nadesłanego Biskup Chełmski O. G. K. ma honor upraszać Przeświet. Kommissyą Wojewódz-
ką iżby raczyła stosownie do rzeczonego Reskryptu polecić Kassie Wojewódzkiej Lu-
belskiej wypłacić Złp. 20000 na zakupienie i sprowadzenie Materyałów jeszcze za-
braknieć mających do fabryki Kościoła Katedralnego Chełmskiego podług wyrachowanego
Anszlagu potrzebnych, która fabryka ma się rozpocząć z początkiem przyszłej Wiosny
Chełm d. 5 Lutego 1821 r.

JW. Ministrze Dobrodzieju!

Obowiązany usilną Prośbą JP. Xawerego Mieczykowskiego przy Kommissyi Wojewódzkiej Lubel-
skiej w Wydziale Skarbowym od lat dwóch bezpłatnie pracującego, mam honor też przed-
stawić jego notę JW. Ministrowi Dobr. Wydane dla niego urzędowe od tejże Kommissyi Wojewódzkiej
chlubne ~~dla niego~~ świadectwa spodziewam się że zasłuży na łaskawą uwagę i względy JW.
Ministra. Jest to jest sam kawaler za którym matka jego pozostała wdowa po JP. Onufry-
[illegible]. Podwarzym, po dwakroć przezemnie pisała Listy do JW. Ministra z
najpokorniejszą Prośbą aby jej syn po usposobieniu się w biurze Wydziału Skarbowego
mógł ~~tylko~~ otrzymać przez szczególniejszą dobroć JW. Ministra jakową posadę na Etacie tejże
której, że tu teraz brakuje, a jak powiada że właśnie w tym czasie zawakował urząd
Kontrolora pierwszego przy Kontroli Skarbowej Stempla, życzyłby sobie jako już usposobiony
na pomieniony urząd uzyskać od JW. Ministra takową Nominacyą, o którą ze stanu mojej

[illegible] list rekomendacyjny

moiey ile od Matki jego proszamy naymoniey dopraszaiąc się mam chlubny dla siebie zaszczyt z naywyższym szacunkiem i uszanowaniem zostawać d: 12 Lutego Chełm...

Perfetti... Adium Rdi Drni Drni Prze Obrz.

Poznawszy osobiście szanowną osobę JWPana Adium Rdi Dtrnie Sług i przekonawszy się o sposobie jego myślenia przychodzi mi wynurzyć tylko z boleścią serca mojego przedmiot obrażaiący i samą Religię a zarazem krzywdzący móy Obrządek równie tak Katolicki iakim iest Obrządek Łaciński a to w następney okoliczności: JW Antoni Szlubarski Dziedzic Hatowna uczynił przełożenie do Konsystorza mojego z prośbą wyjednania indultu na Kaplicę Domową a to na osobę X. Plebana Hatowieńskiego mojego Obrządku. — Przychyliłem do życzeń pomienionego Dziedzica udzielaiąc mu indultu szczególnie dla moich Księży w niektóre dnie oraz w Święta Klassy niższey Ruskiego Obrządku aby mogli Mszę S. iedno tylko odprawować. wszakże obok tego położyłem warunek aby w tejże datycze świąt obrządku Łacińskiego JW Szlubarski dla Kapłanów Obrządku Łacińskiego postarał się o udzielony indult z Kancellaryi za Dyecezyi Podlaskiey pod przewodnictwem JWPana Dtrnie Sług chwalebnie Rządzącego. w zpodziewie moim na osobę JX Chartamprawicza Par. Hatowna wydanym, w czem my Paroch był upoważniony do poświęcenia takowey Kaplicy w Skutek czego do spełniwszy [illegible] podług Rytuału Kościoła Wschodniego iuż wspomnionej Kaplicy w rzeczy samey kilka Mszy Stych odprawił. — Poczem gdy za radą i ostrzeżeniem mającego Dziedzic nie tylko uzyskał ~~na~~ dla Kapłanów Obrządku Łacińskiego równie indult potrzebny z Konsystorza Podlaskiego który podobnież wydał na osobę JX Kędzierskiego Plebana Uhrolskiego. Ten Kapłan niestety! snać z błędney gorliwości sądząc że pomieniona Kaplica od Ruskiego X. Poświęcona nie była dla niego za zdatną do odprawienia Mszy Sty, poważył się iak mówią powtórnie poświęcić nadto z ~~[illegible]~~ krzywdą Religii Katolickiey a z zgorszeniem świeckich ludzi usunąwszy na bok z ołtarza nietylko obrusy iuż poświęcone lecz nadto nawet zgroza słyszeć i sam Antymis od Biskupa poświęcony ~~[illegible]~~ świętości tey ~~[illegible]~~ samey co i Portatel na bok odłożyć nie wahał się.

JWPan Adium Rde Dre niechcę się na ten raz pierwszy w tym przedmiocie lubo móy obrządek wyraźnie krzywdzącym udawać samego JWP Biskupa D. Podlas: co by u Niego zasłużyło bez godną spodziewania uwagę, lecz idąc stopniami udaię się do JWPana Dtrnie Sługi iako przełożonego zwierzchnika w Konsystorzu Janowskim z prośbą naymocnieyszą aby pomieniony JX Kędzierski naśladujący w tey mierze Dyzunitów samych ~~niechcących~~ wzbraniających się odprawowania podobnież Mszy S. na Ołtarzach i antymissach poświęconych przez Unitów z Kościołem Rzymskim złączonych swemy czyn tak gorszący sprostowa... — Widać że pomieniony Kapłan Księży ~~ni~~ iakowoś nienawiść a pogorszonych ~~[illegible]~~ szukaniem złudzenia ku obrządkowi Ruskiemu równie iak jego Katolickiemu nie czytał Konstytucyi Stolicy Apostolskiey w Bullario pobieżnym od Urbana VIII. aż do Ostatniego szczęśliwie Kościołem Stym Rządzącego Piusa VII Papieżów Rzymskich. — Niech by się nauczył uszanowania ołtarzów w Obrządku Ruskim poświęconych od świętych swych poprzedników JXX Plebanów Sumarskiego ~~Radockiego~~ Andrzeja Wiśniewskiego który nie znaiąc Świętych Kościołów za upoważnieniem ustawiczney władzy Duchowney nie wahali się przenieść swoie nabożeństwa do Cerkwi Ruskich w których cześć ~~Boską oddaiąc~~ Bogu oddaiąc, Sakramenta Święte sprawowali z wielkim zbudowaniem obyczaju wiernych obrządków, dalej ofiary Ołtarza poświęconego w Ruskim obrządku pobożnie odprawiali. wszakże mimo to wszystko iako pogorszyciel wiernych Chrześcijańskich słusznym prawem znosić niepowinien w oczach JWPana Drn Sług przykładney kary. — Spodziewam się że to moie przełożenie zwróci na uwagę Prześwietnego Konsystorza Janowskiego

który przekonawszy się o Zdrowości[?] JW. Plebana Opolskiego wymiernej bezstronnej sprawiedliwości ale naymnieyszy dopraszaiąc się mam honor z wysokim szacunkiem i prawdziwem zostawać Chr: 13 Lutego 820.

~~N.~~ Do JW. Alojzego Hrabi Poletyły Dziedzica i Kollatora Hrabstwa Woysławickiego.

N. 131. Biskup Chełmski etc. powodowany życzeniem JW. Hrabiego w przedmiocie żądanego przeniesienia JX. Jakoba Lisawskiego Parocha Turowieckiego do wakuiącego beneficium Leszczańskiego w tey że Kollacyi będącego ~~mam~~ honor oświadczyć nastęmnie że pomieniony Paroch X. Lisawski nie iest daleki uczynienia dosyć życzeniom JW. Hrabi, zawsze atoli pod warunkami iakie w swoiey prozbie ieszcze pod dniem 29 Sierpnia r. p. do Biskupa podaney którą w samym Oryginale tu się dołącza; ieśli bowiem iest życzeniem JW. Hrabi a nawet samego Rządu aby w ~~Swoich~~ Dobrach do tego Kollacyi należących kapłani przyzwoitemi ich stanowi były opatrzeni funduszami, słuszną iest zatem rzeczą iżby i w Leszczanach dla mieyscowego Parocha równie fundusz przyzwoity i wyrównywaiący połączonym cerkwiom woysławickiey, krasneńskiey i turowieckiey był ustanowiony. — Niepodobnie bowiem aby w dzisieyszych czasach kapłan mógł się przyzwoicie utrzymać z dwudziestu czterech morgów roli Cerkwi Leszczańskiey nadaney — Wszakże znana iest dobrze osobliwey JW. Hrabi gorliwości o dobro Religii i ~~powiększenie~~ pomnożenie chwały Boskiey pod względem prawdziwie Obywatelskiey troskliwości i przywiązania do dobra duchownego swoich Poddanych, ani na chwilę wątpić nie każe o wspaniałości JW. Hrabi aby się nieskwapił przychylić do uposażenia funduszu Cerkwi Leszczańskiey stanowi kapłańskiemu przyzwoitego — W ufnym przeto bydź może Biskup iż życzeniom tego przez ~~znane~~ doświadczone dobroci serca JW. Hrabi w tey mierze dosyć się stanie. — A którego względy Xa przenieść się mającego do Leszczan pod wyszczególnionemi warunkami X. Lisawskiego Biskup naymnieyszy dopraszać się. — O ile zaś dotyczę ułożonego proiektu względem połączenia Cerkwi w Krasnym z drugiey w Turowcu w iedną zaokrągloną Parafię czyli Beneficium równie Biskup z urzędu swoiego w przedmiocie rzeczonego połączenia ma honor z przekonaniem JW. Hrabi przedstawić swoie uwagi następuiące: że nayprzyzwoiciey byłoby zostawić pro Matrice Cerkiew Parafialną w Turowcu i do niey parafię z Krasnego przyłączyć. Cerkiew bowiem w Turowcu sto iąca na wzgórku iako w mieyscu od wilgoci wolnym, odległa od wsi a tem samem bezpieczna na ~~w~~ przypadek wydarzonego pożaru, tudzież przy gościńcu gdzieby każdy przechodzień mógł się nabożeństwa uczestnikiem potrzebnego nabożeństwa, gdzie się mieć dla siebie posadę nayprzyzwoitszą a dla ludu wiernego w połączoney Parafii naydogodnieyszą. — ~~...~~ Przeciwnie zaś położenie Cerkwi w Krasnym zgoła nie odpowiada potrzebney dogodności, gdyż posada tejże będąca na nizinie otoczona błotami a do tego w końcu wsi a ieszcze między ~~domami~~ budynkami na przypadek ognia niebezpieczeństwem spalenia grożącemi. — Te ważne okoliczności iest nazwane zasługuią na uwagę aby Cerkiew Turowiecka a do niey ~~przeniesion~~ wcielonu z Krasnego w połączeniu przyiętym za iedną Parafialną była uznana. — Powyższe uwagi i przełożenia przedstawiwszy Biskup JW. Hrabi ma honor przytem dołączyć wyrazy szacunku i poważania ~~...~~ Chełm d. 15 Lutego 820 r.

N. 132. Do Prześ. Kom. Woiew. Lubel.

W skutek Reskryptu P. K. W. Lub. ~~Biskupa~~ pod 12 Lutego 821 r. do N. 4116 sobie nadesłanego B. Ob. G. K. odebrał Złpol 8700 przez ręce JX. Sekretarza Swoiego wszakże pomieniona ilość do ogólney Summy z przepisu różney Assygnacyi była tylko część tuzą która do tych dni na blachy cegły i cegłe prawie iest wyczerpana

B. zatem naymnieyszy upraszam P. K. W. iżby stosownie do Resk. Prz. Kom. R. W. K. i O. P. z dnia ~~...~~ (19 Lutego) 821 r. do Liczby 323 wypadłego raczyła polecić Kassie Woiewódz. wypłatę Zł. 20,000 przeznaczoną na sprowadzenie ~~...~~ w ciągu tey zimy wszelkich Materyałów do reparacyi Kościoła Katedralnego Ausplaceyi wyrachowanych.

Rawicz

270

62

każy zatem JKWóżka przychyli się do prozby Biskupa przez wzgląd ukończenia Reparacyi tegoż Kościoła iuż od lat kilku rozpoczętey. Chełm 3 Maj 821 r.

Do Szanownego Urzędu Municypalnego Miasta Chełma!

Odpowiadając na przełożenie Szanownego U. M. M. C. pod $\frac{27}{2}$ 21 do Liczby $\frac{177}{1095}$ sobie nadesłaney B. C. O. G. K. ~~Lubo~~ oświadcza że lubo

No 134 Kościół Katedralny Chełm nie ma żadnego funduszu na Opłatę składki ogniowey, polegając atoli na Oświadczeniu W. K. Rz. W. R. i O. P. w Reskrypcie tejże pod dniem $\frac{19}{1}$ 21 No 249. wyraźnie ~~wyraz~~ zaręczonem, że przy Reklacyi fundaszów Duchownych ~~że~~ będzie mieć wzgląd na pomieniony wydatek przeszły ta z własnego Osobistego funduszu żądaną składkę ogniową za dwa lata w ilości Złp 279 gr 16 wynoszącey, na Opłacenie którey obwit Urzędowy upraszany.

Chełm d. 4 Maj. 821 r. —

No 134 Wysoka Komm. Rz. W. K. i O. Pub.

Wspierając się kto Kościół Kated. Chełm Kapitan rządu Krajowego Samego Rządu ~~Krajowego~~ Kollatorem czyli Patronem iest Sam Rząd Nayważszy nie marzyła funduszu żadnych Kapitałów sobie służących ani też Dziesięcin iakowe mi Katedry w OL. będące zwykle uposażeniemi bywają z tego wzgląd w B. C. O. G. K. nie mając żadnego źrzódła z którego by mógł czerpać wydatki publiczne na składki ogniowe z tem wszystkiem polegając na oświadczeniu Wy. K. K. R. W. K. i O. P. Reskrypt pod $\frac{19}{1}$ 21 do No 249. K. W. Lub. objawionym iż będzie miała wzgląd przy Ogólney Organizacyi funduszów Duchownych na pomieniony wydatek, stał się powolnym do opłacenia ~~pomienioney~~ rzeczoney składki ogniowey iakoż w rzeczy samey takową ~~składkę~~ za dwa lata w ilości Zp 279 g 16 wynoszącą w ~~do~~ Kassie Urzędu M. Miasta Chełma rzeczywiście wypłacił. W skutek czego ma Honor upraszać Wyk. Rząd. aby takowy wydatek z Osobistego fund. Biskupa wyłożony ~~uczyniony~~ mógł być w dalszym czasie temuż zwrócony.

Chełm 4 Mai 821 r. Exped.

№ 135. Wysoka Kommissya Rządowa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Biskup Chełmski O.G.K. niemając dotąd odpowiedzi w przedmiocie podaney deklaracyi względem wioski Pokrowki do funduszu Biskupstwa Chełmsk: należącey ma honor ponownie swoie przełożenie w tey mierze z odwołaniem się do podaney swoiey deklaracyi względem zrzeczenia się pomienioney wioski Pokrowki iako wyraźnie uwiązaliśmy dla funduszu Biskupa, które to zrzeczenie się iescze pod d. 2. Grudnia r. z. do Wy. K. R. ommissony być przystał. Niezmiennie przeto stoię przy tyiże deklaracyi swoiey, upraszaiąc owszem o Administracyą zaszłą dotąd rzeczony wioski tym bardziey że z początkiem wiosny nastąpiło gospodarstwo rolnicze a razem i zasiewy jarzyne, którymi przedmiotami zaięciem się należy. Co Biskup ponawia swoie prośby dla rzetelnego przekonania się iako dalej wioska Pokrowka będzie przeciążona Podatkami Publicznemi nadto iesrze potrzeba Dań w Kompetentnej Etaten przeznaczony fundusz Biskupa, którem oniey spłaci do dnia dzisiejszego wypływ moc przepisu Zł: 8000. niemieriajacy przyczyny potrzeno.

Chełm d. 31. Marca 1821. — Łopez.

№ 136. Do ministrze przepisuiący w Kommissyi Rządz. O.P.

Biskup Ch. O.J.K. ponawiany usilną prośbę Suffragana D.C. X. Siedleckiego którą w danym oryginale ma honor do ministerialnego przedstawić upraszaiąc naymoćniey Pa. Ministra aby pomieniony Suffragan iako przed swoią nominacyą nie posiadaiący żadnego Beneficium a zatem nie maiący funduszu na ~~opatrzenie~~ swoie zaspokoienie niektórych potrzebnych wydatków ~~w tey mierze~~, także zaległych długów od Pa. Ministra mógł uzyskać zaległą swoią Kompetencyą, a to iesli nie od czasu nominacyi Nayiasn. Pana na Suffragania temuż Łaskawie wydaney to przynaymniey od chwili iego kanoniczney Instytucyi czyli Konsekracyi za sobą odartej, krom we Łowiczu dotychczas. — O które to wezwanie dopraszaiący się Biskup ma zaszczyt dołączyć wyraz naywyższego poważenia. D. Ku(...)

№ 137. Ch. J. C. A.G.K.

Ma honor uwiadomić Prześwietny Konsystorz Archi Dyecezyi Warszawskiey o skutku Prośby JX. Ant. Winc. Sroczyńskiego Wielkopolanina pod dniem 26 Październ. r. z. podany w przedmiocie powzięcia wiadomości o życiu lub śmierci Ignacego Kołaczkowski (...) — po cały Dyecezyi Chełmskiey przez rozesłany okólnik po Dekanatach 21. oktobrowy, iako z Rapportów miejscowych Dziekanów okazało się, żadney wiadomości o pomienionych osobach nie powzięto. Oczem stosownie do rzędem JX. Sroczyńskiego Prześwietny Konsystorz Archi Di. Warszawski zawiadamia.

Chełm d. 19. Maja 1821.

Nro 138. Wysoka Kommissyo Rząd: W. R. i O. P.

Biskup Chełmski odpowiadając do Reskryptu W. K. R. W. R. i O. P. od d[nia] 14 Mar. r. b. Nro 2453 sobie nadesłanego ma honor następnie odpowiedzieć.

Trudno iest aby Biskup w tym czasie mógł widzieć się ze wszystkiemi Biskupami Dyecezalnemi i z Niemi porozumieć się względem Planu Nauk dla Seminariów Dyecezalnych przepisanego, a tem bardziey przez wzajemne korrespondencye rozłożonego porozumienia, dla poczynienia Uwag wspólnie od każdego przystawić się mających. Co gdy należycie w krótkim czasie uskutecznionem być nie może, Biskup z Osoby swoiey autor takowe o tymże planie Naukowym czyni uwagi. — Niewiadomo iest Kommissyi Rządowey iż od czasu zaprowadzenia Rząd: Xięstwa Warszawskiego aż do d. dzisieyszego w Seminarium Dyecezal: Chełmskim Nauki Teologiczne iako: Studium Biblii wraz z obserwacią (?), Historya Kościelna, Theologia Dogmatyczna, Theologia Moralna, Theologia Pastoralna z Sztuką Katechizowania z Prawem Kanonicznem w sposobie systematycznym z Autorów przez WK. Rząd: nadmienionych, niemniey Krytyka ięzyków Łacińskiego i Oyczystego i Ćwiczenia w wymowie kaznodzieyskiey, tudzież i Rytuał praktyczny, i Kant Kościelny ~~Słowiańskim ięzykiem~~ Cerkiewny dają się — Co się zaś dotyczy Nauk Filozoficznych te w Seminaryum tutejszym zaprowadzone nie są. Wszelako mniema Biskup iż przynaymniey Nauka Psychologii, Logiki i Metafizyki iako istotnie potrzebna w tymże Seminarium powinna być dawana. Dla wypełnienia powyższego planu potrzeba 5. przynaymniey obmyśleć Professorów z osobną dla Nich pensyą, równie urządzenia 4ch Auditoryów czyli Sal na które, iak dotąd, w Seminaryum tutejszym brakuje miejsca. Ponieważ zaś Nauki podług planu ułożonego iako to powtórzenie Historyi, Geografii, Matematyki i Fizyki, Chemii i Historyi Naturalney, Empiryczny Somatologii i Pragmatyczny Antropologii, Rel. oraz Pedagogiki etc. ile wraz z rozszerzeniem swoim, w Uniwersytecie Warszawskim dostatecznie są dawane, przeto wysyłam Kleryków Dyecezyi Chełmskiey czyli stypendystów mogących z tamtąd w wspomnionych Naukach doskonalić się. Takowe uwagi swoie Biskup Chełmski na dalszy przestaw oraz zapomożenia Professorów w Seminarium Chełmskiem o należyty fundusz dla Nich uprasza.

Chełm dnia 19 Maja 1821. r.

№ 139. W. K. R. W. R. i O. P. — Od: 16 Sty: 8141
412

Biskup Chełmski O. Y. K. stosownie do Reskryptu W. K. R. W. R. i O. P. Rzeczonego
według możności uwiadomić się dla porozumienia zdania swego w których działa
wyżsiada w Województwie Lubelskim do wsi nateraźniejszych gdzie kilkadziesiąt
godzi cukrem, a razem oświadcza że w zastępstwie nieobytności swojej do
uskutecznienia potrzeb Rządowych tudzież podawania Rapportów i wszelkiej
Korrespondencyi podpisania ustanowiony jest Xiądz Grzegorz Jankowski
Officyał Dyecezyi Chełmski — Chełm d. 23 Maja 1821.

№ 140. Prześwietna Kommissya Wojew: Lubelskiego.
Gdy Xiądz Biskup Obrz. Chełmskiego nie dopełnił zlecenia K. R. W. Lubel.
w przedmiocie podania Inwentarzy tyczącej się massy po Xięży Grammatykach
Olechowskim w Xięstwie Szczebrzeskiem Chełmskim pozostałym. Biskup Chełmski
iako Dzierżawca Wiosk Pokrowki fundacyjny spodziewa się że taż okoliczność uspokoi wyiaśnioną zostanie, ponieważ dotąd sprawy swoje
do Prześw: Kom: Wojewódz: tyczące wymienić ażeby wszystkie Dekreta
JW Ministra Przychodów i Skarbu o sumie zł pol. 800. przez fundusz ispra...
to tejże Pokrowce obciążone wspomnianej massy wypadaono że
staty. Włościanie benicia Pokrowiecy tymże Dekretem obięci ustawy
oddania. należności swojej wypływającej z nieprawnie były pokrzywdzeni. którego
przeto wymówka W. Olechowska a dzisiaj za Niewiadomska wiry nie
że wymienie nic nie, owszem przedtym zmienienia Dekretu Ministerya
alnego Exekucyi do wynagrodzenia tymże włościanom oznaczona być
powinna. Chełm d: 23 Maja 1821 r.

Prze Kommissyi Dobrze Narodowe urzędzającej.

Jeszcze roku przeszłego w miesiącu Sierpniu z polecenia Przes: Kom. W. Kommissarz
Szwantowski na gruncie Dóbr Rządowych Chełmskich potrzebny anszlag tegoż folwarku zdiął.
tak, którego kopia wierzytelna zdiąta być z nadesłana Biskupowi Chełmskiemu
iako Dzierżawcy Dóbr pomienionych do potrzebnego użycia, gdy atoli takiego
J.W. ~~...~~ Czeronego Anszlagu dotąd wręku Biskupa nie ma, przeto ma honor upraszać
Prze: Komm: ~~...~~ iżby raczyła takowy ~~...~~ Anszlag podpisanemu Bis-
kupowi również nadesłać, ~~...~~ ~~niektórzy~~ ~~Dzierżawcy~~ który to Anszlag
tuż niektóry Dzierżawcy dla potrzebnej wiadomości w zwykłej samej dziś
kali. Oco prosząc o zachowujący przyjęty swoje tęskny wyrazy uszanowania.

Rejestrum Klientów

№ 813. Chełm dnia 16 Lipca 820 r.

141. JW Ministrze W. R. i O. P.!—

Na szanowne wezwanie JW Ministra W. R. i O. P. iescze pod d. 16 z m: rb. do Liczby
3,604. sobie przesłane: Biskup Chel. O. Y. K. lubo z opoźnieniem bezwinnem ma
honor z uszanowaniem następnie odpowiedzieć. — Szczątki uwagi JW Ministra
wystawujące smutny stan Skarbu publicznego, który każdego polaka zastanawiać
powinien przekonywają Biskupa Chełmskiego o potrzebie chwycenia się środków ...

№ 142

№ 143

272

64

naradowych aby to wyczerpanie Skarbu publicznego nie iako szkodliwe mogła ~~tyle~~
zaradzany przedstawieniemi uwagami, nie waha się Biskup równie z innemi
JJWW Biskupami przyczynić się w części do ocalenia dobra publicznego, jakoż w
mieyszem oświadczeniem ma honor zapewnić JW^o Ministra: że czyniąc ofiarę
~~[illegible]~~ z ~~[illegible]~~ swojej strony chętnie ustąpi z ustawy Kompetencyi ~~Stołowej~~ dla sie-
bie od Najjaśniejszego Pana w Moskwie przeznaczonej części szóstej czyli
Złp dziesięć tysięcy, byleby nadto większej ofiary nie wymagano ~~[illegible]~~
z ~~ogólnego~~ pomienionego funduszu Biskupa, który mając prywatne i publiczne wy-
datki, a których wykaz tu mieysca nie ma, nie byłby w stanie wypłacania większemi ofiarami.—

Na powtórzone wezwanie JW Ministra oświadcza Biskup Chełmski, iż w celu zamia-
ny Kompetencyi Duchowieństwa Dyecezyi Chełm: na dobra Narodowe jeszcze na dniu
13. t.m.: N: 765. ~~[illegible] w tey mie~~ przesłał w tey mierze JW Ministrowi Deklaracyą swoią z
Dołączeniem listy Dóbr Narodowych w małey odległości od Chełma leżą-
cych. Tym kończąc w zastępstwie ~~przesłał o tey porze~~ wezwał na plenipotenta ~~plenipotencya~~
N° 1142
JX Pawła Szymańskiego Dziekana i Proboszcza Wydziału Teolo-
gicznego w Uniwersytecie Warszawskim, który do działania w tym przed-
miocie powołany od JW Ministra stawić się nie omieszka.—
Chełm: d. 10 Lipca 1821.—

JW Ministrze Wyznań Rel. i Ośw.
W liście dóbr Narodowych na zamianę Kompetencyi dla duchowieństwa z d. 13 t.m. do Liczby przeznaczyć się mających
765 JW Ministrowi przedstawionej wcisnęła się pomyłka, gdzie w mieysce folwarku Na-
rodowego Sobibór położono folwark Luchów leżący o mil kilkanaście od Chełma na samey
granicy austryackiey a tym samem pod względem administracyi jest niedogodny.
Folwark zaś Sobibór tylko o mil kilka od Chełma leży; prosi zatem JW Biskup Chełm:
aby JW Minister rozkazać raczył rzeczoną pomyłkę sprostować ~~i w miey~~ a
w liście gdzie jest Luchów Sobibór położyć. Nie mniey gdy dobra Rostoka z folwar-
kami Żmudź i Mołodiutyn w tejże liście położone mogą być oddane JW Bisk-
powi Lubelskiemu iako graniczące z jego Dobrami Kumowo zwanemi, gdy zatem
pomienione dobra z przyczyny powyższej nie odpowiadają przeznaczeniu swojemu prze-
to Biskup Chełm: ma honor upraszać JW Ministra aby w mieysce tychże
mógł otrzymać dobra Stulno w cyrk: Podlaskim o mil kilka od Chełma
położone. — Oco Biskup Chełm: ponawia prośby swoje.— Chełm. 14 Lipca 1821.

JW Ministrze WR i OP.
Gdy z polecenia WR i OP: pomimo dawnych kilku anszlagów ~~[illegible]~~ ~~intraty~~ intratę z wioski Spo-
krówki do funduszu Biskupstwa Chełmskiego należącej wykazujących, jeszcze raz nowy an-
szlag w tejże wiosce Pokrówce przez Delegowanego od Kommissyi Wojewódzkiej Lubelskiej
w tych dniach zrobiony, i do Wydziału Kam. Rządowej pod JW Decyzyę został przesłany, prze-
N° 1143
to Biskup Chełmski OiK: ma honor upraszać JW Ministra iżby raczył w przedmiocie pomienio-
ney wioski Pokrówki w ~~liście dóbr Narodowych na zamianę kompetencyi przez Biskupa podany~~ decyzyą swoją oddzielnie zawyrokować, w wszakże jest prośba naymo-
nieysza Biskupa aby owe potrącenia ~~z jego kompetencyi~~ dwa letnie z jego kompetencyi
złp 8000 wynoszące w miarę większych intraty ~~przez~~ z ostatnim anszlagiem okazanej przez
samą sprawiedliwość uwzględnione być mogły, niemniey upraszać Biskup JW Ministra
aby wskutek jego Wysokiego Reskryptu pod d: 5 Lipca r.b. do Sumy 4588 złotych
nadesłanego podług zasady przyjętej aby przydane zostały 16 1/4 procentu na Admini-
strację, tudzież 5 procentu na podatki czyli w ogóle procentu 21 1/2. Oco Biskup
JW^o Ministra najusilniej upraszać — Chełm: 17 Lipca 821 R.

P K W Ł:

Reskryptem PKWŁ z d 19 Czerwca rb. do Liczby 3911/1210 dopiero pod obrazem rozkazuiącym sobie nadesłanym objawioną zostałą, Biskupowi Chełm: iako Dzierżawcy Dóbr Narodowych Chutcze, czy Inwentarz podług Taxy z wolney Ręki zatrzymać sobie życzy, czy też przez Licytacyą wystawiony mieć żąda? na co Biskup ma honor odpowiedzieć iż chętnie by przyiął pomieniony inwentarz z wolney ręki gdyby otaxowanie rzeczonych sprzętów Inwentar skich odpowiadało rzetelney wartości tychże — Jeśli zatem w dni 10 d. m. iuż termin do licytacyi upłynął przeto PKW podług udzielney woli rzeczy zarządzić dalszym prowadzeniem — Chełm 17 Lipca 820 r.

Do JW Biskupa Augustowskiego Senatora Królestwa polskiego. —

Na szanowne pismo JW Senatora Biskupa pod d: 30 Czerwca rb do Liczby 257 sobie na przy zwróćie protokołu sobie nadesłane Biskup Chełmski: ayr lubo z nieiakiem opóźnieniem ma zaszczyt odpowiedzieć: niewchodząc w szczegóły obszernego tłumaczenia się do których dali powód dway Kapłani JXX Teolijński Jankowski i Surrogat Żytkowiński zdaie się na tym przestać potrzeba; że iak tylko ze strony JW Senatora Biskupa JX Jankowski upomniony został aby nadal spokoynie się zachował i nie wdawał się w przyimowanie osób z Obrządku Ruskiego do Łacińskiego a równie ze strony Biskupa Chełmskiego gdy JX Koncewicz rozkazem pod d. 8 Lipca rb do Liczby 778 ściśle ~~ostrzeżony~~ napomniony, ażeby odtąd przez surowości niedopuszczania przechodu do innego obrzędku nie za leda błachą ~~okazy~~ przyczyną z podwładnemi sobie sługami w Surogacyi Żytkowińskiey mieszczącemi się przeciwko Kapłanom Łacińskim powstawał. — Tudzież zachował się w pokoiu i miłości iako ze współ Braćią w X·ie; iuż tym samem spodziewać się należy osiągnienia celu który sobie Zwierzchności Duchowna zamierzyła. — Sądzę po takowych okolicznościach iakie w tey mierze z nieporozumień i zawaśnień niepotrzebnych wyniknęły, a z tego względu Władze Duchowne utrudniły; wyznać potrzeba że JX Jankowski w przyięciu osób Ruskiego obrządku do Swoiego Obrządku się wyraźną przyczyną ... by mu należało aby dla uniknienia nadal podobnych zawaśnień pilnie starał się odczytywać wyroki nayświętszych papieżów Rzymskich a osobnie Benedykta XIV w tym celu ogłoszone których wykaz na stronę Obrządku Ruskiego w szczegółności wydany tu się znaydował. — Przytem Biskup ma honor dadając naysprawiedliwsze uszanowanie i poważanie — Chełm d: 20 Lipca 820 r.

Do Prześwietney Kommissyi Rządzącey Dobra i Lasy Rządowe

Biskup Chełmski ayr iako Dzierżawca Dóbr Narodowych Chutcze powodowany Reskryptem Prześ: Kom: rządzącą Dobra i Lasy Rządowe z dotyczącym Anszlagiem folwarku Chutcza sobie pod d. 30 Lipca r.b. do Liczby 362/3477 ma honor następnie od powiedzieć. Wyznać musi prawdzi istotną, że wspraciającym ... od czasu zadzierżawienia pomienionego folwarku, w każdym roku cierpiał niedobor, gdyż intrata ... Anszlagów w Kontrakcie wyrażonemi między nierównywała. Wszakże nie chcąc utrudniać Rządu na niedobór żałuiemi się Pismami, już przestał na ostatnim Anszlagu poddaniu

26. na gronie folwarku
dnia 25 Sierp: 1820 r. W. Kommissarza Działanym. Nadmienić tylko
Biskupowi wypada; iż dochodu z małego polowania przyiąć na siebie niemoże,
gdyż takowe uroczanie p. dzierżawcy było wyraźnie zadzierżawione. Wreszcie
przyimując na siebie opłatę dzierżawy folwarku Chutcze przeciwny ostatniego Ur-
zędu wykazującego Intratę upraszam najmocniey Biskup Prześw. Kommissyę aby
mu stosownie do § 5. kontraktu z d. 18 Kwiet: 1818 r. otrzymanego wynagr
[illegible] był wynadgrodzony, lub też zaraz z biegu potrącony. Przytem Bi-
skup kommunikowany sobie Anszlag zwraca. Chełm: d. 13 Sierp 1821. –

Jaśnie Wielmożny Ministrze przesiadujący w Kommissyi RWRiOP

Biskup Chełmski OGK powodowany Reskryptem JW Ministra pod d.
31 Sierp. r. b. do Liczb. 6626, ~~[illegible]~~ w przedmiocie
zorganizowanej Kommissyi Rząd. WR. i OP. znamionujący względem propono-
wanej kolei zasiadania JWW Biskupów w Wydziale Duchownym,
w obec nadesłanym ma honor oświadczyć JW Ministrowi w tym miejscu
prośbę swoią [illegible] iżeli to być może aby kolej zasiadania w wspomi-
nionym Wydziale dla wypisanego Biskupa mogła być ~~jako oznaczona~~ zamieniona, na mie-
siące letnie to iest od 1 Kwietnia do 30 Września. ~~Czem~~ który względny Biskup JW
Ministra najmocniey upraszа. Chełm d. 8 Wrzes: 1821 r. Exp.

Jw. Ministrze Dobrodzieju!
Odpowiadając na list Jw. Ministra Dobrod. pod d. 17 ~~Lis~~ t. m. r. b. do mnie łaskawie pisany, mam
honor oświadczyć że chcę być posłusznym i gotowym na wszelkie polecenia Jw. Ministra Dobro-
dz. chęcią odbywanie kolei w organizacyi dla mnie przepisaney zasiadania w Sekcyi Ducho-
wney Rzymsko-Katolickiey dla Jw. Biskupa Krakowskiego. ~~Proszę~~ Upraszam tym atoli Jw. Ministra Dobro-
dzieja o zwrócenie uwagi Jakiey aby, interessa Dyecezyi moiey w czasie kolei ~~w nieobecności mo-~~
~~iey oso~~ pod nieobecności moią zastrzeżone: osobliwie gdy przez przybycie o zamianę kompetencyi ~~m~~
~~dobra narodowe~~ Duchowieństwa mojego na dobra narodowe, niemniey o wskrzeszenie
Kapituły Katedralnej Chełmskiej, którem pomyślnym uwieńczone zostały. Stosownie
do poleceń KRz. WR. i OP. będę mieć obowiązek przesłać niebawnie wszelkie dawniey tyczące się ~~prawa~~
wskrzeszenia od dawnej istniejącej ~~Kapituły Obrz. Gr~~ Kapituły Chełmskiej: Obrządku ruskiego
~~mogą prowadzące do wskrzeszenia rzeczoney Kapituły~~. Kler bowiem ruski Dyecezyi moiey
zastępuje iżby mógł być wydźwigniony ~~z tego~~ że tak powiem z tego poniżenia i zapomnie-
nia przeszłych czasów, owszem pod chlubnym dla oświaty Kler i Ministerstwem Jw. wsparcia
Dobrze położonym ~~[illegible]~~ w przywileiach i prerogatywach z Klerem Łacińskim. Wszakże Jw.
uwadowany najwyższą dobrocią serca Jw. Ministra Dobrodzieja dla mnie łaskawie oświad-
czoną mocną mam nadzieię, że duchowieństwo Ruskie w tak Światłey Osobie Jw. Ministra Do-
znajdzie dla siebie sprawiedliwą bez granic opiekę. – O którą najmocniey doprasząiąc
się mam chlubny dla siebie zaszczyt z najpowinniejszem uszanowaniem zostawać

Chełm d. 22 Listop.

Jw. Ministra Dobrodzieja
Najniższym Sługą

Do wysz: S D.Rk: w Kkrzwolki ofs:

Biskup Chełmski DyB pawadowany życzeniem Jw Ministra wsz iofs: niemniey Doga. Dzuiąc chęciom JW Biskupa Krakowskiego ustępuie kolei w Organizacyi wewnętrzney Sekcyi Duchowney Rzymsko Katolickiey dla siebie przepisaney, zasiadania w niey że na osobę ~~...~~ JW Biskupa Krakowskiego. — Oczém ma honor wsz Duchowną R Katolicką z Urzędu swoiego uwiadomić. — Chełm: dnia 22 Listopada 1820.

No 1316 / 147

Wysoka Prokuratoria Generalna Królestwa Polskiego

Biskup Chełmski obrządku G: K: na przełożenia swoie do Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego; w przedmiocie załegłego Procentu w illości złp 4800 od Summy kapitalney Zł Pol 90,000 na dobrach Chilin w Woiewodztwie Lubelskim a powiecie Chełmskim leżących, na fundusz ~~rzecz~~ Seminarium Diececzalnego Chełmskiego hipotekowaney, pod dniem 3 Października r. b. uczynione, przez Reskrypt Wyso Kommissyi Rządowey z dnia 5 Października r. b: do liczby 7739 sobie nadesłaney odebrał odpowiedz, że Wysoka Prokuratoria Generalna iuż miała przedsięwziąć środki przeciwko Dłużnikowi Summy pomienioney lokowaney na Chilinie dla zabezpieczenia od niey należącego Seminarium Chetmskiemu procentu po 5 od sta. Gdy atoli rzeczone Seminarium dotąd żądanego skutku nieuzyskało; Biskup Chełmski ma honor z urzędu swoiego upraszać Wysoką Prokuratorią Generalną; iżby iako opiekuńcza Magistratura funduszu Instytutów Duchownych raczyła w tey mierze swoią Stanowczą Decyzyą przyspieszyć. Z przyczyny bowiem wzmiankowaney załegłości procentu Seminarium Diececzalne dla wyżywienia ~~utrzymania~~ znaczney liczby kleryków i utrzymania dla tyehże 3 Proffessorów musiało zaciągnąć długi, którego nie iest w stanie do tych czas zaspokoić. Ponawia zatem Biskup prożby swoie, iżby wysoka Prokuratoria Generalna drogą sobie właściwą raczyła znaglić Dziedziców Dobr Chilina do zapłacenia tyle razy wzmiankowaney załegłości która wbrew przeciwko Dekretowi Naiaśnieyszego Króla Saskiego

№ 1148

274

Do
Jaśnie Wielmożnego Batowskiego Sędziego Polo-
we Powiatu Zamoyskiego Kollatora Cerkwi
Swidnickiey.

Niżeli Kommissya Rządowa Wyznań Religiynych
i Oświecenia Publicznego raczy się przychylić do opi-
nii podpisanego Biskupa Chełmskiego względem przy-
wrócenia Cerkwi Swidnickiey iak dawniey była Pa-
rafialną, a to stosownie do reskryptu swoiego z daty
24 Sierpnia r. b. do liczby 6,160 wypadłego, ktorym wynie-
sienie takowe Cerkwi na Parafialną oświadcza dopiero tylko
przy ogólnym Kościołów Parafialnych urządzeniu,
tym czasem Biskup ma honor z urzędu swoiego
upraszać JW Kollatora, iako gorliwego Dziedzica
o pomnożenie Chwały Bożey i nieszczędzącego tak
znacznych kosztów na wymurowanie domu Bożego,
izby raczył w powiększonym przez siebie funduszu na
uposażenie Cerkwi Swidnickiey z działanym niektore
niedogodności dla mieyscowego Parocha wskazać spro-
stować: iako to wyznaczenie iedney części pola w bli-
skim położeniu tudzież wydzielenie Łąki wszystkiey
w ilości potrzebney, tak bowiem w pierwszym
razie Pleban będzie w stanie rolę bliżey leżącą
dogodniey uprawić, a w drugim, inwentarz Gospo-
darski należycie uchować i wyżywić. Iż są Prośby
Biskupa stałe będącego przy swoiey opinii powrócenia
cerkwi Swidnickiey do Parafialney do ktoreyże
raczy JW Kollator w celu dogodnieyszego
udzielenia

274

wydzielenia funduszu dla Plebana ~~tamecznego Łaskawie~~
przychylić się tym bardziey, aby można było przełomać
i położyć tamę przeciwnie myślącym na których dzie-
le iak się ~~[illegible]~~ przeświadczyć można znaydzie się JX Pleban
Grabowiecki obrządku Łacińskiego który na odgłos
wyniesienia Cerkwi Świdnickiey na Parafialną swoią
~~tu~~ aż niewłaściwą i bezzasadną oppozycyą przestał którey kopia
wierzytelna dla wiadomości Samego JW Kollatora
tu się dołącza a na którą pomieniony JX Pleban
przez wzgląd mylnych i niewłaściwych z uprzedze-
nia dowodów nietrafno lub swoim życzeniom
i niepomyślną z tąd odebrał odpowiedź.
Przytem Biskup łączy wyrazy wysokiego sza-
cunku i poważenia.

Chełm 20 Grudnia 1821 Roku.

Exped. d. 28. Xbr 821. [illegible]

Temuz Seminarium fundusz nadaiącego, iuz iak prawo
bazato niepo. 5. od sta, lecz po put izwarta, przez W. Pasu-
kiego byłego Administratora Chilina z pokrzywdzeniem tego
Instytutu niesprawiedliwie urosła. Chełm

Chełm dnia 14 Grudnia 1821 Roku

No 149.

dnia 20 Grudnia 1821 Roku

Illustrissime Dne

Na List Illustrissime Dominationis Suae pod d. 15 t.m. pracz naypierwsze powtórz
nam honor odpowiedzieć wrazem przypomnieć mnie naylepszemi serca Jego wyż-
dem prawdziwie Cerkwi Parafialney w Milejowie od naydawnieyszych czasów istniejący
a przy niey będącego Parocha ~~Prezentowanego~~ przez JW. Dziedzica i kollatora
na dniu 22 Lutego 1798 r. prezentowanego a od Władzy Duchowney kanonicznie
Instytuowanego niemoże inaczey tłumaczyć się, tylko iako oświadczyłem moią odpowiedź
w R. 1818 miesiąca Listopada d. 15. do liczby 546 na skutek ~~rozkazu~~ Dekre-
tu wyszłe samey okoliczności działanego, które Dekretu Protokółem objęte pod
datą 1822 wspomnione znayduie Illustrissima Dtio Sua we aktach Kom-
missyi R.W.R. i O.P. do który niedawno oddałem z Urzędu moiego odesłałem
Gdzie raczysz się Illustrissima Dtio Sua przekonać o sprawiedliwych zamiarach
moich. Nie iestem bowiem w stanie kapłana Instytuowanego i Prezentowanego
bez przyczyn prawnych oddalać, tem bardziey, nie mogę pozwolić, że tak powinna
nadzieja prawa kollatorskiego, aby to poprawić raz na zawsze moc kollacyi szuka-
iąc się Prawa swojego Cerkwi Milejowskiey nadać Instytucją, także sam fundusz przydzielić
tey obrządku Ruskiemu nie składaiąc ~~za~~ miejsca dla filii, Kościoła Łaszczowskiego
który przyłączony w Milejowie skutecznie iest liczba Parafianów Ruskich, gdy zamieszkałe
całą wieś z ludzi składaiącej, kto zaś był przyczyną takiemu zamieszaniu obrządku
Łęczyńskiego niełatwo potrzeba było w tym miejscu pismem rozwodzić się, zdaniem moim
lepiey zamilczeć o tem. Wszakże zapewniam Illustrissima Dtionem Suam że Parochy
tameczny dla dogodności obrządku Łęczyńskiego dobra z konsystorza tutejszego
swoiste pozwolenia, aby ~~~~ zaś przyjęto obrządku Łęczyńskiego należytemu miewać.
Tem samem staiesz się dość z strony Parocha Ruskiego. Jako odpowiedzianej na
List Illustrissimae Dtionis Suae przypominam moie Duchowieństwo
Chełmskie samego łasce i pamięci Jego zostaiące z naywyższym szacunkiem
i szacunkiem Illustrissimae Dtionis Suae Dni Benefactoris mei Singu-
larissimi addictus frater ac servus.

Illustrissimo Dno Dno Benefactori mei Singularissimo Dno Pawłowski
Referendario in Spiritualibus Excelsae Commissionis Rituum Canonico
Cathedrali Kalisiensi — przy Ulicy miodowey u RR. Kapucynów w Warszawie

N=150. Prześwietna Kommissya Woiewodztwa Lubelskiego

Biskup Chełmski JWX: na wezwanie Prześwietney Kommissii Woie: Lubelskiego z dnia 15 t.m: r.b: do liczby N.ro 33,909-3760 sobie nadesłane ma honor następnie odpowiedzieć. Gdy reparacia Kościoła Katedralnego Chełmskiego w roku bieżącym z przyczyny słotnego Lata jeszcze ukończona nie została przeto niemożna zdać rachunku udowodnionego z Summy ze Skarbu Publicznego w rożnych czasach wziętych a na reperacią pomienionego Kościoła przeznaczonych, ktorych część w Kassie Supremney Lubelskiey ieszcze dotąd zalega. Przytem Biskup ~~ośw~~ z pewnością oświadcza że teyże ~~też~~ fabryka w miesiącu Październiku przerwaney iest postęp na stępniący iako to: wszystkie dachy kościelne a nad niemi wyniosłe trzy wieże są zupełnie blachą białą angielską pokryte, ~~i farbą~~ rynnami blaszanemi opatrzone i farbą czerwoną z pokostem pomalowane, niemniey cały ten kościoł we wszystkie okna opatrzony został. Tak przeto ~~też~~ cała robota Blacharska i Szklarska iest zupełnie ukończona, co się zaś dotyczy roboty Mularskiey, lubo wewnątrz kościoła dokonaną została atoli ~~przeciez~~ dla słotney pory częstokroć w czasie fabryki wydarzaiącey się zewnątrz osobliwie około facyaty nie iest ukończona. niemniey tak robota Stolarska iako też Ślosarska przerwaną została. Nadto z pewnością zgadnąć niemożna iak długiego czasu fabryka rzeczoney Katedry wymagać będzie gdyż zewnątrz tegoż Kościoła Katedralnego brakuie ieszcze potrzebney murowaney Kruchty nad ktorą ma bydź ganek kościelny podług danego Abrysu przez JX. Oesterkheim prywatnego budowniczego ~~rządo~~ ~~teyże~~ za przychilinien się rządowem do teyże fabryki używanego. Tudzież wewnątrz w tem że kościele po większey części nie dostaie posadzki kamienney iako też pobocznych ołtarzow i amboni potrzebney. ~~Wreszcie przy powyższey relacyi~~

ma honor

276

68

~~ma honor Biskup prześwietną Kommissyą Wojewodzką~~ uwia~~domić, iż na dalszą fabrykę tegoż Kościoła Katedralne~~~~go z wziętych summ ze skarbu publicznego pozostaie tylko zł~~ ...
~~Na dalsze wypadki ołoto fabryki pomienionego~~
~~Kościoła.~~ —

Chełm dnia 26 Grudnia 1821 Roku —

Do Wysokiey Sekcyi Duchowney Rzymsko-Katolickiey

~~Wysoka Kommissyi Rządowey Wyznań Re~~~~ligiynych i Oswiecenia Publicznego~~
~~w Sekcii Duchowney Rzymsko Katolickiey~~

Biskup Chełmski OP. w skutku reskryptu wysokiey ~~Kom~~~~missyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oswiecenia Pub~~~~licznego z~~ Sekcyi Duchowney Rzymsko Katolickiey [Sekcyi Duchowney Rzymsko-Katolickiey]
pod dniem 11 Grudnia r. z: do liczby 9761/194 sobie nadesłane~~go~~ przesyła na Rece JW. X. Manugiewicza Nominata Suffragana i ~~Prałata~~ Arhi~~katedry Warszawskiey~~ stosownie do rozkładu ~~przez rząd~~ ~~o~~zatwierdzonego składki na Referentów Wysokiey ~~z~~ Sekcyi Ducho~~wney Rzymsko Katolickiey~~ ze strony Biskupa wypadły w ilości Złt Pol: 628 Gro 17 a to za dwa Kwartały poczawszy od 1 Pazdziernika rz: do ostatniego Miesiąca Marca Roku teraznieyszego. —

Chełm d. 8. Stycznia Roku 1822. —

Wk. K. Przychodów i Skarbu.

Biskup Chełm: OP. iako Dzierżawca Dobr Rządowych Chutcze iuż... pod dniem 30 Lipca r. z: do liczby 362/3514 ~~...~~ od Kom: urządzaiącey dobra i lasy ... sobie nadesłany ... folwarku Chutcze ~~...~~ ~~820~~ przez ~~...~~ Delegowanego Kommissarza ~~...~~ na dniu 25 Sierpnia 820 r. oddany, ... ~~wezwaniem~~ zastrzeżeniem iżby ~~...~~ takowy ... w przeciągu dni 14 zdecydowany zostal; Jakoż pomienionemu wezwaniu Biskup dosyć ~~...~~ czyniąc ... ~~...~~ szlak na dniu 18 Sierpnia r. z: ... samey ... Ock ~~...~~ tego oświadczył że przyimuie na siebie opłatę dzierżawy folwarku Chutcze podług tegoż ... ~~...~~ a razem upraszał aby mu ... wynikaiącego ... stosownie do § 5. Kontraktu na dniu 18 Kwietnia 818 r. otrzymanego ... przez Gen. Ministra Przychod. i Skarbu z dnia 7 Maja r. t. zatwierdzonego, ~~...~~ ~~rachuny~~ oddzielny niedobor był w ~~...~~ w Kasie wynagrodzony, lub też ~~...~~ w Kasie ... potrzebny. —

Wyspr. Chełm ...

Gdy atoli Biskup przeciw swoiey żadnego skutku dotąd nie otrzymał, ma honor upraszać Wys. Kom. Przychodów i Skarbu iżby ~~w tym celu~~ na mocy ~~Wzmiankowanego~~ wspomnionego Kontraktu raczyła wydać stanowcze rozporządzenie swoie do Kassy Wojewódzkiey Lubelskiey aby ta ~~równie~~ iak innym Dzierżawcom w okolicy tutejszey będącym, równie Biskupowi w ~~Dobrach~~ Dobrach Dzierżawnych ~~[illegible]~~ bieżący wyraźny niedobór i straty z Dóbr pomienionych Chutcze ~~z mocy Kontraktu~~ 10cin potrąciła. — Wyznać bowiem musi istotną prawdę, że w przeciągu tak ~~[illegible]~~ tegoż dziesięciolecia w każdym roku cierpiał znaczny niedobór, a osobliwie w dzisieyszym czasie w którym wszelkie produkta w tak małey są cenie; iż nie odpowiadaią wszelkim nakładom i ~~[illegible]~~ staraniom pracy Rolnika. — Ponawia zatem Biskup ~~iako Dzierżawca~~ prośbę swoią do iak Z. o wymierzenie stosownie do Kontraktu ~~sprawiedliwości~~ w potrąceniu ~~wyrażonego~~ szczególnego niedoboru. — To prze ciwnym bowiem razie ~~znaglony~~ pomuszonym zostanie ~~[illegible]~~ upraszać W. K. R. P. i Skarbu o uwolnienie siebie od dnia 1go Czerwca r.b. od obowiązków Kontraktu na tenże folwark Chutcze ~~wydanego~~ zawartego iako wyraźnie ~~[illegible]~~ uciążliwego — Gdyby bowiem Biskup ~~pomienionego Dzierżawcy~~ ~~dotąd nie utrzymał~~ stosownie do § 31 w Kontrakcie wyrażonego, nie mial ~~sobie~~ pozwolonego tegoż folwarku we dzierżawieniu ~~nie inaczey tylko~~ w Kompetencyi dalie etatem przeznaczoney i na rachunek tejże ze skarbu publicznego za raty dziesiątkowe potrącaney; pewnieby iuż dawno nie wybiegał się od ~~zagrażaiącey~~ tey mierzeł sekwestracyi. — Chełm Dnia 7 Lutego 822

Gdyby albowiem Biskup Folwark ten, nie w kompetencyi Etatem sobie przeznaczonej iak to mu § 31. kontraktu zapewnia, wytrzymywał, pewnieby już dawno ~~[illegible]~~ nieuchronit się ~~[illegible]~~ zgubnej od Sekwestracyi ~~Rządowej~~ i zajęcia w Administracyę Rządowę — Chełm d. 7 Lut. 1822.

Duch. R. Katę.

№ 155. Wysoka Kommissya Rząd: W. R. i O. P. w Sekcyi

Biskup Chełmski O. G. K. stosownie do Reskryptu W. K. Rz. W. R. i O. P. d. 11 Grud: r. z. № 9761 wypadłego, przesełanego JW. Manugewicza Nominata Suffragana i Prałata Archikatedry Warszawskiey iako Refferenta w Sekcyi Duchowney Rzymsko Katol. składaiącego na Refferentów tyższe Sekcyi: przekłada powyższym Reskryptem na siebie przypadaiące Złp. poł. 344. gr. 8¼ mowę Zł. trzysta czternaście ~~[illegible]~~ ~~4~~ groszy osm i iedney czwarty — ale za Kwartał ieden, od 1go kwiet. do ostatniego Czerwca r.b. — Chełm dnia 6 Mar: 1822. —

№ 156. W. Kommissya R. Przychodów i Skarbu.

Biskup Chełmski O. G. K. iako Dzierżawca Dóbr Rządowych Chutcze niemniey dotąd niedostałego sobie, rządowego Anszlagu, przez Delegowanego Kommissarza Szwankowskiego d. 25 Sierp: 1820 R. na gruncie tyże folwarku zdziałanego, ma honor powtórnie upraszać Wysoką Kom. Rządową o przesłanie tegoż Niemniey stosownie do Kontraktu Dzierżawnego d. 18 kwiet. 818

§ V.

a §V zawartego i przez JW. Ministra Przychodów i Skarb. z d. 7 Maja b.r. zatwier-
dzonego, o przyznaniu wypłaty Dziesięciny wstecz bieżącej wyraźnego niedoboru za cztery lata wstecz
Arendującemu kazanego. – W. Komisji zwrócić się Podpisany Biskup do prośby swo-
jej pod 7 Lutego b.r. względem przedmiotu podanej. – Prosi zatem W. K. W. R. przyczy-
nić się łaskawie do pomienionej prośby, a na zasadzie Kontraktu przyznanej
~~sprawiedliwości~~ ~~[illegible]~~ dziesięciny sprawiedliwość wymierzyć. Chełm d. 18 Maj. 1822.

Ekspedyt.

Wysoka Kom: Rząd: Wyzn: Religij i Ośw: w Sekcyi Duchowney Rzym. Katolic.

Biskup Chełmski tego nie mogąc być obojętnym na uwłaczający gmach Domu Bożego przyjął sobie za obowiązek przedstawić W. Sekcyi Duchow[ney smutną] ney R. K. okoliczność iako następuje: W Gminie Chutcze w Powiecie Hrubie-
szowskim Obwodu Krasnost: w Woj: Lubelskim położonej ~~[illegible]~~ [dobywając przy rzeczy] że
dla wzgardy Religii i pogardzenia właściwym tameczny miejscu Pl. Rokowski L. Wg.
tenże ~~[illegible]~~ pomazał się Teodor Kowalczukowi łącznie z jego Córką iakoby do Ar-
esztu w Areszcie tameczny zamknął. Taki zdrożny postępkiem swoim
powinienby zasłużyć tak karę Kanonami Kościelnemi przepisanej, pomimo który
~~takie~~ równie stosownie do prawa Cywilnego Kodeksu Karzącego Działu VIII w Artykułach
77, 78 przepisanego za obrazę Religii nie pominęłoby mu wyjść bez karania.
Biskup zatem zapobiegając nadal podobnym nadużyciom ✗ karząc Reli-
gii uwłaczającym na koniec upraszam W. S. D. R. K. iżby przy dalszym
te wyprowadź stosownego rozkazu poszkodowaniom swoim cały ten przedmiot wedle
obmyślenia środków zaradczych i skierowania na drogę prawa podobne
zdarzenia Pl. Rogowskiego Wys. Kommissyi Sprawiedliwości zatem
z. Oco Biskup najmocniej upraszam. Chełm d. 28 Maja 1822 r.

Wc. Do Wielmożnego Prokuratora Królewskiego Sądu Karzącego Woje-
wództwa Lubelskiego i Podlaskiego.

Wiel. Prokuratorowi

Nietajna być musi sprawa Ks. Szymona Jasiewicza Plebana w Białce od dwóch lat
przeszło, wytoczona do Policyi Poprawczej przeciwko Pl. Janowi Nepomucenowi
Niepokulczyckiemu o wyrządzenie pokrzywdzenia tak na osobie iakoteż i majątku która
żadnego skutku nie wzięła. Podpisany Biskup Chełmski Ob. G. K. przedstawił
rozpoznanie tejże swojego przez Kommissyę R. W. R. i Oś. całą tę okoliczność Kommissyi Rząd. Spra-
wiedliwości, dopraszając się o przyspieszenie Wyroku. Jakoż w rzeczy samej pomieniony
Pl. Niepokulczycki ukarany został kilkodniowym Policyjnym Aresztem, przecież dotąd
ściągnięcia rzeczonego wyroku nie nastąpiło. Wiadomo tylko Biskupowi że Sąd Policyi Popraw-
czej Obwodu Zamojskiego przesłał takowy Wyrok do Ściągnięcia Podsędkowi Obwodu Krasnostaw-
skiego, gdzie bezskutecznie zaległ. Prośbą iest zatem Biskupa iżby Wiel. Prokurator Kró-
lewski cały ten przedmiot wziął mając na względzie uwagę swoją a drogą sobie właściwą
wskazał dopełnienia tylko wspomnionego wyroku. Chełm d. 28. Maja 1822 r.

Do Wielmożnego Kommissarza Obwodu Krasnostawskiego.

Gdy w skutek Reskryptu W. K. R. W. R. i Oś. z d. 18. Maja r.b. do liczby 4807 według ...? przeniesionego
Biskup Chełmski tegoż odebrał wyraźne polecenie aby zaraz przez Duchowieństwo wspomnionego
Tow. tegoż a najszczególniej bratnich [illegible] przesłał potrzebną Deklaracyę, przeto mniema
być właściwym od stanowiska w obwodzie iako Wło. Gminy Chutcza i Sokówki dla dziesięcin
powtórnej Deklaracyi — iżby zaś W. Kommissarz osiągnął za rzeczą podobną wzywienia
~~[illegible]~~

wstępu aż do zeznawania Deklaracyi raz podpisanego zawiadomienia który dla wszystkich
uwzględnienia pomienionego [obowiązku / tylko możliwości dopełnienie] ~~Deklaracyi przesłania niemożności~~. — Chełm d. 17 Kw. 1822 r.

Do Wielmożnego Kommissarza Obwodu Krasnostawskiego.

Biskup Chełmski jako Dzierżawca Dóbr Rządowych Chutcze na odezwę W. Kommissarza z d. 15 t. m. r. b. No. 3634 odebraną, ma honor oświadczyć iż jeszcze w R. dziesiątym pod dniem 17 Lipca przesłał swoją deklarację do K. W. L., iż czyniłby przyjęcie inwentarza [wypełnienia pozostałych sprzętów] zwolnionym być, gdyby oddawano mu takowych sprzętów ~~[illegible]~~ odpowiadało detalicznej tylko wartości. Dziś zaś nie powodów i teraz uważając siebie Biskup zwolnionym być od owych nabywać. A zatem ~~Dłuższej woli [illegible]~~ przedmiot pomieniony Woli Rządu zostawia się —

Chełm d. 26 Czerwca 1822 Roku — Exp.

Wysokiej Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i O. P.

Biskup Chełmski O. Gr. K. znaglony potrzebą oddalenia się na kilka tygodni od Katedry swojej, wyjeżdżając [kilka Tygodni] dla poratowania zdrowia w Lublinie dla Wód Nałęczowskich ~~na kilka tygodni~~, stosownie do Reskryptu W. K. R. W. R. i O. P. z d. 16 Styczn. 1819 ma honor zawiadomić a razem oświadczyć iż za w czasie nieobecności Jego, dla uskutecznienia poleceń Rządowych, podawania Rapportów, tudzież wszelkiej korrespondencji wypadającej ustanowiony jest X. Grzegorz Jankowski Officyał Dyecezyi Chełmskiej.

Chełm d. 3. Lipca 1822 r.

Do Wielmożnego Kommiss. Obwodu Krasnost.

W skutek odezwy W. K. O. Kras. z d. 25 Paździer. r. b. No. 7058 sobie nadesłanej Biskup Chełmski O. G. K. chcąc [ile może] przyłożyć się do zamiaru Rządu Krajowego wypełnienia budowania Stajen potrzebnych dla Woyska Konsystującego w tymże mieście, do niniejszej Deklaracyi swojej, iż ofiaruje podwód parobczych naraz jeden tydzień to jest z gminy Chutcze fur 20. a z gminy Pokrówka fur 10. które mają być w Urzędowe wezwanie mających stamtąd dawniej z lasów Rządowych do Chełma obiera ma honor W. Kom. zawiadomić. — Chełm 6 List. 1822 r.
Exped.

Prześwietnej Kommissyi Woje. Lubelskiej.

W skutek Wezwania K. W. L. pod d. 17 Paźd. r. b. No. 2975/14636 na mocy Reskryptu Wysokiej Ko: R. Przychodów i Skarbu w dniu 54.174/7820 z d. 8. Wrześ: r. b. ~~sobie nadesłanego~~ ~~Biskup~~ względem pretensyi Dzierżawców Dóbr Rządowych do Skarbu publicznego mających sobie nadesłanego, Biskup Chełmski O. G. K. jako Dzierżawca Dóbr Rządowych Chutcze, równie też swoje pretensye z mocy Kontraktu pochodzące na następnie przedstawia —

1o. Na mocy tegoż Kontraktu ~~[illegible]~~ podpisanego na dniu 19 Kwiet. ~~1810~~ wystawionego a przez W. K. R. Przych. i Skarbu pod d. 7. Maja r. 1810 zatwierdzonego, stosownie

do § 5. zarzucone Dzierżawcy wynadgrodzenie mimo przez zaanszlagowanie nowo
wykryć się mające, które i istotnie w Roku 1821. d. 2 Lipca przez JW. Pana Senator
skiego Delegac: Kommissarza, wypełnione ~~[illegible]~~ ~~przykazania~~ (przykazano) Złp. 15174 gr 1 d. 2.
Że zaś Podpisany Dzierżawca od czasu otrzymanego Kontraktu aż do tey pory każdego
czasu Swoim Summę Złp. 18000 rocznie dotąd ~~opłaca~~ bez żadnego potrącenia opła
ca przeto o zwrot nadpłaty za upłynione lata lub potrącenie w Ratach dzier
żawnych Pretensyę Swoię wnosi.

2° Zarzucony tymże ~~tymże~~ Kontraktem w § 12. przyięcia zamiast gotowizny kwity
z opłaty składki do Towarzystwa ogniowego wnoszony przeciw Podpisany
Dzierżawca dotąd w tym wieku wynadgrodzenia nie uzyskał. Tym celem iako
sprawiedliwą pretensyę Swoię przy załączeniu kwitów podług Konkurencyi przed
stawia.

3° ~~Tak~~ (Tudzież) Przez przedstawieniem Swoim pod 11. Maja 1820 r ~~otrzymał~~ wyiaśniające
pretensyi w włościan Chutory Złp. 7476 gr 9. przez Podpisanego niewe[illegible] a do
W. K. Rz.: Skar: [illegible] Złp. 12776 (to jest według) ~~otrzymał~~ ~~[illegible]~~ mógłby dilby Pod
~~nie dzierżawi~~ z całych tylko wynagrodzenia 3477 nastąpić
pisany po ~~ekspiracyi służącego mu Kontraktu~~ odmówił w wczesnym ~~całej~~ Dzierżawcy
swoiey dla tey[illegible] stanu włościan należytość od broni od Nich niemogąc. Ponieważ
atoli ~~zatem~~ (Podpisany) iż znaiąc z bliska stan włościan Chołeckich nayubożnieyszy i Cerkiew
nie utrzymany się niemożności iż ~~z tylu bez wsparcia [illegible] potrzebnego przyiąć~~ mu
iż ~~będzie~~ raczey podrzucał skłonił się żywność i zastępowaniem w podatkach publicznych
ani ich należność (własną) od Nich odzyskać, ~~[illegible] utrzymać~~ sam przynaymniey
ochraniaiąc sprzężay od utraty, tak ~~więc~~ potrzebny do uprawy roli. Niemiał
sobie żadney (oczywistey) nadziei pozyskania od Nich kiedykolwiek ~~[illegible]~~ powyżey wyiaśnioney pretensyi.
Jak przeto Podpisany powyższe pretensye Swoie żadney względności poddaie
niemożliwego ma tego upraszać P. W.: ażeby raczył [illegible] (potrzebnego) [illegible]
i wysprawiedliwienia W. K. R. P. i S. takiemi przedstawić. — Chełm dnia 27 List: 1822 r. —

Wysoka Prokuratorya Generalna Królestwa Polskiego

Biskup Chełmski Ob. G. K. ieszcze na dniu 9 Marca 1819 r. nadesłał
z Urzędu Swoiego W. Prokurat: Generalney przy Radzie Stanu Teodora Biernatowicza
Plebana Krasnostawskiego przestawę przywileiów Nayiaś: Monarchów Polskich
z ostatniego Stanisława Augusta zatwierdzone w których cały fundusz [illegible]
kiem realnościami przynależnemi Cerkwi Krasnostawskiey G. K. dostatecznie zamierzaiąc Przed-
miot tak ważny na którym zależy cały fundusz pomienioney Cerkwi dotąd egzekutorowane
zależą; a Pleban pozbawiony owego przez samowolne przywłaszczenie mieszczan
Krasnostawskich niemaiąc sposobu do utrzymania się musiał być przeniesiony
do filialney Cerkwi w Stężycy będącey, gdzie dotąd przy nader szczupłym fun=
duszu ~~[illegible]~~ w nayubożeyszym stanie utrzymuie się. W prawdzie, a poleceniu
Kommissyi Woiewódzkiey Lubel: z d. 8 Listo: 1820 r. N.r 31223. na mocy Reskryptu W.:
Prokuratoryi Generalney pod dniem 24 Paździer: tr. za liczbą 3847 wypadłego Delego-
wany został W. P. Wiktoryn Wiński Assesor Kommissyi Woiewódzkiey
na grunt do Krasnego Stawu w celu wyśledzenia wszelkich zarzutów o nowice
będącego funduszu, Równie Kurszy[illegible] Chełmski z Strony Swoiey przeznaczył Dele-

wspólnego działania Dziekana miejscowego. Jakoż Delegowani Kommissarze
rozpoczęli dzieło swoje nad dniu 1. Marca 821 r. a zamknęli ~~[illegible]~~ Protokół dnia 29 Lipca
tr. bez dołączenia żadnej swojej Opinii. Z protokołu pomienionego okazuje się dość
z wszelkich realności do funduszu Cerkwi Krasnostawskiej należące wydzierżawione tamtejszemu
od Urzędu municypalnego niemieckim [illegible] przez kilka lat [illegible] pokrywali. Nam zna-
mi są delegowanych Kommissarzy aby na kupno takowe dla przekonania się [illegible]
swoje dowody, których zaprzeczać nie mają, ostrzegli w protokole z niczego wyciągi
tylko z Akt miejskich Krasnostawskich. To samo dowodzi użycia przez [illegible] mienia
mego, wyraźnie okazuje że są [illegible] współwłaścicielami od dawna funduszu Ko-
ścielnego. Ruszyć się pragnie Wysoka Prokuratorya Generalna z dotyczącego [illegible]
Wywodu stronnego Protokołu domowego obszernego, ut N.B.: że zamieszczonego ~~[illegible]~~ na stro-
nę funduszu upadłego Cerkwi Krasnostawskiej żadnego skutku pomyślnego nie obiecuje
Biskup przeto obawia się aby całkowity fundusz tejże Cerkwi tylko przemilczeniem
skrzywdzony zupełnie niezaginął, do prawa się najusilniej W. Prokuratoryi
aby ~~ten~~ interes ~~[illegible]~~ w odzyskaniu onego od dawna wspomnianego w akta
Opiekuncze Magistratura funduszów duchownych przypisujący [illegible]
W przeciwnym bowiem razie to przywłaszczenie rzeczonego funduszu nie
może stracić żadnego śladu dla Cerkwi Krasnostawskiej, gdyż oto i teraz
jak dowiaduje się Biskup grunt do tejże (dziś plac) Cerkwi należący niewiadomo jakim
prawem Obywatel Chirurg Pan Kopraszna [?] na zbudowanie dla siebie do-
mu ma zakupić. — Już to samo dowodzi wyraźnego przywłaszczenia funduszu Ko-
ścielnego. — Za całością którego i odzyskaniem przez służących Plebanom tameczne-
mu sama sprawiedliwość przemawia ~~[illegible]~~ [illegible] który Biskup z Urzędu swo-
jego najmocniej dopraszam się — Chełm dnia 5. Grudnia 1822 r. — L.S. [signature]

L 3ce Niemniej o płatę (pretensya za) Dzpt i [illegible] przez Dzierżawcę Chutora JmcPana Janowskiego
Bieleckiemu Kommissarzom Delegowanemu (i rzeczy Skarbu [illegible] ~~[illegible]~~) w ilości Złp 2 765 gr i [illegible] [illegible]
Świadczą ~~[illegible]~~ Pate [?] [illegible] u kłatu o Dziesięcinę ~~należącą się~~ (z dóbr Chutora) Kościołowi Sa-
wińskiemu [?] należącej się —

Kopia podaiących się kandydatow na Beneficia

Wysoka Kommissyo Rządowa Spraw Wewnętrznych Obrządkow
y Oświecenia Religiynych, Oświecenia Publicznego!

Biskup Chełmski O.G.k. podaie Kandydata na Beneficium N.N. w Dobrach Narodowych będące —

Biskup podpisany w celu opatrzenia kanonicznie Ju-stytuowanym Plebanem Kościoła O.G.k. w N. Dobrach Narodowych wakuiącego, ogłosił po całey Dyecezyi, iż przez Smierć Xdz. N.N. ostatniego posiadacza bezwłasnego, zostaie Rządcy — W czasie Listem obwieszczalnym przepisanym, iedn tylko, lub kilku N.N. zgłosił się Kandydat N.N. i stosownie do urządzenia JW. Ministra Ł.H.: do Reskryptu Wysokiey Kommissyi Rządowey ściągającego się do Beneficiow Kościelnych dd: N. Marty. Kz. N. Swego ogłoszenia się Warsowii, jako zdołczony tu Tabelli y Allegatow iasniey się pokaże, w Swym Konsystorzu udowodnił — Znaiąc Go z bliska jako Swego Dyecezanina, przekonany o Jego uspo-sobieniu do Obowiązkow iakie są z Urzędu Pasterza po-łączone, naymocniey Za nim upraszam W. K. Rządowey aby Go przedstawić raczyła komu z prawa należy, iżby do tego Kościoła w N. będącego, Nominacya na Jego Osobę nayłaskawiey wydaną bydź mogła. Przytem łaskę nay powolnieysza upraszaiąc. —

Dan d: Mca: R—

Kopia druga do prywatnych.

Do JW. Hrabi N.N. Orderow polskich kawalera.

W Dobrach JW. Hrabi N.N. — N.N. zwanych po Smierci Xdz. N.N. ostatniego Parocha, Plebania O.G.k. bezwłasnego zostaie Rządcy — Po ogłoszeniu Jey za wakuiącą — Stosownie do Reskryptu W. K. Rządowey Spraw Wewnętrznych Duchownych Religiynych y Oświecenia Publicznego dd. 31. Maja Roku 1817 ~~N.N.~~ Nro 1747. w Swym Konsystorzu Chełmskim oświadczyli życzenie swoie i Wartość podaniaiącego udowodnili — JX. N.N. Urzędnik N.N.

Który JW. Hrabi N.N. udołączony pod ✓. Tabelli przedstawiaiąc się z tą naymocnieysza prośbą, aby pierwszemu iako w tym mieyscu Zasłużonemu i od Parafii N.N. żądanemu Wysokich Swoich względow ubliżyć nieraczył, zaszczycił Tegoż Kapłana Prezentą na Ów Kościół który do Jego prawa Kollacyi należy —

Dan w d: mca: Roku N.N.

Do JJW. Stanisława Hrabi Ordynat Za-
moyskiego Prezesa Senatu Woiewody Królew-
stwa Polskiego, Kawalera Orderów Orła
Białego Świętego Stanisława, Królestwa Oboy-
ga Sycylii i Krzyża Jerozolimskiego Kawale-
ra Dziedzica Dóbr i Kolatora Cichni
Biskup Chełmskie C.K.
[illegible]

Tabella

Osób tych które do wakującego w N. N. Kościoła O. G. Rzczytelnej podług prawa Konkurs odprawiły —

Imię i Nazwisko	Ojczyzna	[illegible]	~~Obyczaie~~ Umiejętności Języków	Obyczaie	Nauki			Lata naparafij strawione	Zasługi	Klassa Konkursu
					Miejsce	Przedmiot	Z jakim pożytkiem			
N. N.		31.	Łacińskie niemieckie i słowiańskie	Chwalebne	Lwow	Filozofii wszelkich Zamysłów Teologij w Seminarium Lwowskim ukończył	z pilnością pierwszą Klassą	Lat. 15.	Blisko dwóch Lat administrowie w N. N. Sakramentu w Urzędzie przy Kłudnym Administratora —	Pierwsza
						~	Z pierwszą Klassą			
							Z oceną z Seminarium z pierwszą Klassą			

Dan N. N. dnia Mca i Roku

NB. Pro memoria

1mo. 1767. die 29. Julii – Pater Victor Kochanowski O. S. P. Basilii M. ab Illmo Georgio Bulhak Eppo Pinscensi in Presbyterum ordinatus –

2do Do Warszawy Papiery Cerkwi Międzyrzeckiey.

3tio Zbior tygodniowka do oprawy

4to Maść Mostkiewska w Lublinie w Aptece Czarnieckiego.

5to Dwie Włoki Gruntu za Zł: pol: 12000. dla kolo[nistów] jących w Gospodarstwie Włoscian zakupić mogące, Na to Składki Obywatelskiey, wypada Szeląg jeden od każdego Złotego Ofiary rocznej – Z których zatem należy tejże Składki od Ofiary rocznej Zł 432. g 24 – wynoszący Zł: pol: 4. g 24. –

6to Farba nazwana Terra Anglica do malowania Nowych Dachów na Budynkach Żelaznych # # w Warszawie sprzedawany funt po Groszy 24.

7mo A. Heintz Budowniczy Województwa Lubelskiego.

8vo NB. JW. Lanckorońska Kasztelanowa Połaniecka nabyła Swięcie miasta w Warszawie –

9no Wyrobienie Odpustu na Dzień S. Onufrego w Orze[chowie] do Cerkwi Filialney Drohlowskiey –

10mo Borch X. Matury Gorski.

11mo Bayles do Lublina dla Baranowskiego.

12mo List do X. Oreszkiego do Szpitala

13tio Pamięć o JX. Hrabanowiczu Parocho milejowskim przy Julii

14to Synod Zamoyski, JX. Łyskowskiego D. W.

15to Administratio Sacramentorum Practica, in Seminario Diecesano – 2do Cantus tempore Vacationum – Cantus Ecclesiasticus. 3tio Preparanda Lectione per Hebdomadam. –

16to Zaprowadzenie iedności w poświęceniu Oleju Sgo dla chorych. –

Illris Admum Rnde Due!

Zastanowiło mocno Uwagę moją, że w przeszłoroczni
Składki błahej na Rzecz Alumnów Naszej Dyecezji
dla Dobra tejże Zawód Naukowy w Uniwer-
sytecie Królewskim Warszawskim Odbywających,
Skutek pomyślny w Dekanacie Illris Dnis Sua
sprawiedliwym Żądaniom moim nieodpowiedział.
Należałoby tego w tym poszukać: iż albo Illris Dnis
Sua dotąd nie pokładał na Zaufaniu Swoich Kon
dekanalnych zachęty albo liteż, że Malutką
Składkę ~~[illegible]~~ tymże odradził! — Ocóż bowiem
to idzie? Oto o pewne Złotych, które wszystkie
marnie stracone bywają lub niszczeją! wię-
cej owi całe przedrożnienne są poświęcane —
Nigdy Ja nie wymagałem od Dyecezji podobnych
Składek, raz ~~tylko~~ krok tylko pierwszy do
niej uczyniłem ~~który~~ albowiem nadspodziewanie mój
zawiedziony zostałem. — Wszakże inne Dekanaty
przecież nie pospieszyły za Zdaniem ~~za~~ Jego Kondekanalnych,
bo Kochając Honor Dyecezji Swojej poświęcili
Grosiki dla Dobra tejże Znając dobrze że dla
Jeh Zaszczytu wspólnie z Braćmi doskonalić się w Uni
wersytecie ~~Królewskim Warszawskim~~ będą niegdyś za
szczególną Chlubę w Hierarchii Kościelnej. — nie
Racz Sobie przypomnieć Illris Dnis Sua, że to jest
Cathedraticum a przecież y to niegdyś Dawniej
bez Oporu żadnego było dawane. Czuję Ja krzy
wdę Skarbu ile w dzisiejszych Okolicznościach Na
szych Kapitułow. Wszakże jest pewna Nadzieja
że z łaski Rządu Los Jeh ulepszony zostanie

Niemożna też pominąć y tego Dobrodzieystwa,
że na kilkakrotne przedstawienie moie
z przelewaniem [illegible] Rządu oftamie Ubogich
Plebanów Naszych, już uwolnił. Tychże
od przykrego y uciążliwego Szarwarku.
Te Uwagi mnie zostawuie bez Stronnemu
przekonaniu się Illris Dnis Sua, a S.S.
Modlitwom Jego mnie rozmarżywszy, Zostaię
z Należytym Szacunkiem. — :

N.o 82. Illris Dnis Sua
Addictus Frater

Organizacya Konsystorza Chełmskiego
O. G. K. Lubliniż Questruktura ~~by~~ podług
którey przepisuia się Obowiązki dla każdego z Człon
ków tegoż Konsystorza. —

Gdy Organizacya Konsystorza Chełmskiego stosownie do
polecenia W. K. R. O. R. y O. G. ustala się od dziś dnia
na Zawsze przeto, ma odpowiadać przeznaczeniu
swego tak, żeby wszystkie przywiązane tegoż
Urzędowaniu Obowiązki iak nay zupełniey
wypełniać się mogły. Składaią zatem pomieniony
Konsystorz oprócz Ordynaryusza Członki następu
iące: Officyał. 2.ch Assessorów, Sędzia Konsystorski
y razem Dyrektor Kancellaryi, Protokolista y Kancelli

a) Officyał obowiązkiem iest, aby pod nieobecność
Ordynaryusza przezydował, ważnieysze przedmioty
referował. —
b) Assessorowie zaś w środku każdego miesiąca
oprócz dwóch Tygodni przed wielkanocą Lubliniż
przez dwa potrzebne konsystorzowi, ile zaięci w Domu
Religiynemi Posługami, winni będą zjeżdżać do Kon
systorza Lubliniż na każde Wezwanie Konsystorza
w zachodzących Okolicznościach, iak tylko urzędownie
~~Konsystorz~~ będą wezwani do rozebrania ważnych
przedmiotów, maią być Osobiście przytomnemi

Niemniey przyimą na Siebie Obowiązek referowania tych Przedmiotów, które Im do Domow będą powierzone —

c. Pisarz Konsystorskiego będzie Obowiązkiem, aby w Czasie Sessyi przy Komplecie y rozstrzyganiu Spraw większych trzymał pioro, y nayprzemnyszy dawał swoią Opinią wprzé Wotem — do ktorego iako razem Dyrektora Kancellaryi należeć będzie, aby Akta Konsystorskie wiak nayleprzym porządkiem utrzymywał, toraz Referaty Iemuż polecone odbywał. —

d. Do Protokollisty należeć będzie, aby wszystkie Referaty tudzież Rezolucye w Protokół czysto, y bez żadnych Uchybień wciągał — oraz gdzie tylko wypadnie potrzeba gotowe rozponędzenia y Obwieszczenia przepisywał, Adressował y Expedyował —

e. Kancellarzysty Obowiązkiem będzie, aby pomocne Sobie wszelkie Expedycye ~~Konsystorskie~~ tudzież Rezolucye Konsystorskie czytelnie wyraźnie y czysto przepisywał. —

Członki wyżey pomienione składaiące Sessyą czyli posiedzenie (wyiąwszy Protokollisty y Kancellisty) Konsystorskie Obowiązuią się Przysięgą Jurament do Zachowania Scisłego Sekretu, aby nic na iaw niewychodziło wprzody, pokiby wszystkie Rozpowiedziane przez Konsystorz ogłoszone y do wiadomości podane. —

W Skutek niniejszey Organizacyi dla prawuiących w Władzie Konsystorskiem wyżey wymienionych Członków, przez Zasłużenia Sobie nagrody y względy Dyrekcyi ma iż ~~Sobie~~ każdy w Szczególności ze Skarbu publicznego przez Czasy Officyała Mieyscowego policzyć Rewanlacie naszpunie rocznej nadgrodzeniu: iako to:

Każdy z Assessorów po Złp 150.
Pisarz Konsystorski Złp 150
Protokollista — Złp 275.
Kancellarzysta Złp 275.

= powyższa

283

N. 211. Do JW. Suffragana Dyecezyi Chełm: iako prowincyała zgromadzenia XX Bazylianów. —

JWW. Ignacy i Albina z Świdzkich Cieszkowscy Dziedzice dóbr Stawu i Horodyszcza wśród których wioska iest położona, wioska zwana Parypse do Klasztoru XX Bazylianów Ch: należąca; życząc sobie dla osiągnienia nadal dogodności tudzież uniknienia na przyszłość zatargów iakie pospolicie w zaplątanych granic dziedzictwach wydarzać się zwykły pomienioną wioskę Parypsy nabyć przez kupno lub zamianę inney wioski w okolicach Chełma leżącey na dziedzictwo dla XX Bazylianów Ch. — W tym celu JW Cieszkowski w imieniu żony swoiey czyniący listem własnoręcznym pod d. dziesiątym z Stawu do mnie pisanym proiekt takowey zamiany podaie który tu w samym Oryginale dołączam się. — Jż przedmiot tak ważny maiący na celu dobro Klasztoru Chełmskiego powinien bydź na ścisłą uwagę i zgłębienie rzeczy wziętym zwierzchności zatem szukamy do którey czuwanie nad całością ~~funduszów~~ maiątków Kla: których istotnie ~~należy~~ należy winna iest takowy proiekt zamiany bydź może dla Klasztoru chełm: użyteczny, wziąć na ścisło rozwagę. Wzywa się przeto uprzeymie JW Suffragan iako Prowincyał Zakonu aby z urzędu swoiego wezwawszy do siebie członków swoiego Consultorium rzeczony proiekt względem wioski Parypsów chciał podać do narady i do zastanowienia się nad tymże dokładnego. — Takowe zas wnioski ttt Venerabile consultorium Provinciale nad pomienionym proiektem i uwagi swoie poczyni, raczy Mi w krótkim czasie takowe urzędownie nadesłać, a to dla przesłania onych JW Cieszkowskiemu który w tym celu tym przedmiocie oczekuie ~~ostateczney~~ odpowiedzi. Chełm d: 15 Lis: 840. —

Excellme Illme ac Rme Dne Dne Benefactor Singularme!

Na dwa ~~listy~~ szanowne listy Excellentia Vestra Die ~~10~~: 18 et 29 9bris ac do mnie łaskawie pisane mam honor z wielkiem zadowolnieniem moim dziś wyższe pasterską odpowiedzieć. Za nadesłanie mi tak potrzebney Ordynacyi kapituły Lwowskiey i regulacyi kleru Archikatedralnego urzędowym extraktem z akt metropolitalnych wyięty, tudzież w powtórnym liście exemplarza drukowanego mocą którego Sp. Metropolita Antoni kapitułę Lwowską utwierdził i zaprowadził, ~~naypowinniey~~ Excelle Vestrae oswiadczam podziękowanie. — Te oboie pisma tak ordynacyia zawieraiąca obowiązki dla członków kapitularnych iako też rzeczony instrument wyięty maiący prawa i zasady na których polegaiąc Sp: JW Metropolita moy dawny konsekrator a poprzednik tego, pomienioną kapitułę z chlubą całego kleru zaprowadził, dla mniey wiadomości aby są ważne. ~~Pierwsze~~ Jedno bowiem posłuży mnie za wzór do przyszłego daj Boże ustanowienia i uporządkowania kapituły przy Katedrze Chełmskiey, a drugie do ~~zu~~ oczewistego przekonania moich kollegów Biskupów Unickich którzy iak dało mi się słyszeć częstokroć zarzucaią bardzo niesłusznie że w Kościele Wschodnim nigdy Kapituł katedralnych ani Kanoników nie było

zewsze atoli w zdarzoney okoliczności zbijałem to iako sprzeczne mniema-
nie Dowodząc tak z Goara Dominikana obszernie w swoim Dziele iuż
o obrządkach Kościoła wschodniego, iuż też z kapitularnych urzędnikach
Patryarchii Carogrodzkiego w szczególności piszącego, że pomienione Kapituły
od pierwszych Kościoła Wschodniego były postanowione — co się zaś dotycze
Katedry Chełmskiey przekonywałem tychże Kollegów moich tak z dowo-
dów istniejących w Katedrze tuteyszey iako też z akt publicznych Chełmskich iż Ka-
pituła Chełmska Obrządku naszego ieszcze w 13 wieku to iest roku 1417
utworzona i od Polewka Uhrowieckiego uposażona 3ma wioskami które
przez zbieg różnych okoliczności i Rewolucye krajowe, a naybardziey [illegible]-
ności pod ten czas Biskupów rządzących razem z temi dobrami upadła za rządu
Biskupa imieniem Filareta — którego następca a osobliwie Bisk. Atanazy
Pakosta r. 1620 usiłował prawnie odzyskać utracone fundusze, ale trud-
no było wyrwać to z rąk mocnieyszych co takowe utracili. i tak za panowania Zygmun-
tów Kapituła Chełmska zgasła, a dobra funduszowe przeniosły się do rąk możnieyszych
których ślad z processów w aktach Chełmskich pozostał. Mała tylko ziemka na Kozhale
Chełmskim z procentem aktualnym Kapitule Chełmskiey służąca dotąd istnieie. —
powyższe dowody przekonujące bytności niegdyś Kapituły Chełmskiey, nieco sprawiły
wrażenie w umysłach moich Kollegów. Podobnież temiż samemi dowodami prze-
konywałem w moich pismach Kommissyą Rząd. W. R. i O. P. gdy chciałem koniecznie
ieszcze w roku przeszłym. Niżeli zaprowadzenie Kapituły Katedralney nastąpi,
poprzedniczo utworzyć przynaymniey Kanoników iak mówię honorowych Dyecezyi
moiey, których w Łacińskim Obrządku do zbytku liczyć można. — Obiegałem bowiem
na mocnych zasadach tudzież na wyraźnym prawie którym mię Stolica Apo-
stolska upoważniła z ps. Jasona Smogorzewskiego Metropolity przez
Breve Apostolicum pod d. 13 Lipca 1784 r. na osobę tegoż wydane, — a w miesce Biskupów
Dyecezalnych do creowania po swoich Dyecezyach mężów zasłużonych na Ka-
noników Honorowych. lecz to moie usiłowanie nie wzięło pożądanego skutku. Kom-
missya Rz. W. R. W odpowiedzi na przełożenia moie wyrzekła pod d. 12 Czerwca 819 iak następuie: iż nie idzie
aby ia mógł teraz korzystać z tey Bulli dopóki ściąga się tylko do Metropolity
i podług ogólnych zasad Rządu udzielenie znaków honorowych nie może nastą-
pić bez wiedzy i zezwolenia Panuiącego — Zawsze iednak Kom. Rz. O. P. pamiętać
będzie przy erekcyi innych Katedralnych Kapituł aby Katedra Chełmska potrzebną
liczbą Kanoników była także opatrzoną. — Musiałem przestać na pomienioney
odpowiedzi, Mocno powierzony tą nadzieią że i Katedra Chełmska przez nową erek-
cyą od Rządu przyrzeczoną, widzieć będzie w sobie Kapitułę swoią. — wszakże iak
tylko za łaską Bożą Kapituła Chełmska utworzoną zostanie będzie usilnem stara-
niem moim aby podobnie iak Archidyecezya Lwowska tudzież Dyecezya Przemy-
ska, równie i Chełmska miała swoich kanoników honorowych z pomiędzy
zasłużonych Surrogatów Dziekanów i Proffesorów a nawet Plebanów którym by koniecznie należało
iakowoś w nadgrodę zasług udzielić przez samą sprawiedliwość oznakę czyli distynkcyą honorową która
w rzeczy samey żadnego funduszu do rządu wymagać nie będzie. —

jak tylko Monarcha za powrotem swoim z opraw potwierdzi organizacyą przez siebie nakazaną w wydziale spraw Duchownych odrębną sekcyą odosobnioną, niezmieszkam Excelentiae Vestrae, całego tego dzieła tak rozszerzonego dla Duchowieństwa kraju naszego w kopii wiarygodnej udzielić. Teraz tylko załączam w kopii prośbę ... Nayiaśnieyszego Pana przez Ministra Sekretarza Stanu swojemu namiestnikowi udzieloną, w skutek której ~~...~~ Naysz. X. Namiestnik nominować potrzebną ~~...~~ deputacyą dla zgłębienia nayw. woli Monarchi oraz udzielenia w tym całym przedmiocie stanowczego proiektu do urządzenia duchowieństwa katolickiego na czas przyszły istotnie potrzebnego a przez Monarchę zatwierdzić się maiącego. Więcey dziś wyższe powody i tey okoliczności nie mogę donieść Excelentiae Vestrae, którego szanowney łasce i dobroczynnemu sercu ... mnie wraz polecam, i mam nayczulsze zadowolnienie z wysokiem poważaniem i uszanowaniem zostawać

Excellmi Illmi ac Rdmi Dmi
Benefactoris singularissimi
devinctissimus servus ac exora-
tor.

d. 19 Grudn 820.

Jaśnie Wielmożny Radzco Dobrodzieju!

Rok nowy następujący nastręcza ~~mi~~, miłą sercu moiemu sposobność oświadczenia JW Radzcy Dob., połączonego z uszanowaniem szczerego życzenia, i przez wdzięczność za Jego doradzkie srzodki, które mi z łaski Bożey pozwalają w tem piśmie użyć własney ręki, a której po raz pierwszy ośmieliłem się użyć na dopełnienie winney wdzięczności, i ~~...~~ wyrażenia ~~nayglębszego~~ wysokiego uszanowania

JWW

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju!

Na List JWMMc Pana Dobr. z d. 4. Lutego r. b. do mnie pisany przy oświadczeniu należnego poważania mam honor następuiące odpowiedzieć. Iż by gruntownie rzecz całą zgłębić wypadało mi wezwać Plebanów tak Jabłonskiego iakotez i ...sieńskiego aby ... potrzebne dowody ~~...~~ ... wyjaśnienia prawdy, którzy ... mieć ... prawo do Parafij ~~...~~ jakiey wsi ... wieś Damice do ~~...~~ Kolbay JWW ... należącej ... sobie ~~...~~ rościć ... z ... przekonałem się, że ... wsi ... wyraźnie ma prawo do siebie do parafij wsi Damice ... Wizytacyi ... w Aō 1548 ... wyszczególnia między innemi wsiami parafij ... wieś Damice

Niemnia w R^o 1665. nowa Erekcya zrobiona p. Xp. Andrzeja
Dirlija takież udowodnia, że wieś Dawidy należy do Parafij Gesinskiey
Nadto wyż wzmienione prawa Cerkwi Gesinskiey służące zatwierdza Dekret
Biskupa Włodzimierskiego i Brzeskiego Xp. Felicyana Wołodkowicza
przez delegowanego od siebie Xdza Xp. Alexandra Sadka Audytora i Je-
dnego Generała w R^o 1759. na stronę tejże Cerkwi Gesinskiey ferowa-
ny. W ostatku poprzedniczy Parochowie iako to Cerkwi Gesinskiey Piotr Ły-
tkowski, a Jabłonskiey Piotr Melanowski dla uniknienia dalszych sp-
orów, i niepotrzebnych wydatków względem tejże wsi Dawidow, w r. 1778.
dobrowolną między sobą zawarli komplanacyą która ~~[illegible]~~ aby miała
moc, i ważność wnieśli do Akt Konsystorskich Brzeskich świadczaiące święty
ie a osobliwie X. Piotr Melanowski iż dla spokojności ~~[illegible]~~ zrzeka się z nieprawowanej swojey u-
podzieraniłkości w Parafij wsi Dawidow, ~~która mu się przez wam[illegible]~~
wspolczesnem żądaniu Parochów Gesinskich ~~od tad 44~~ zostaie
Wtenczas dziś ięgszy Paroch X. Teodor Paszkiewicz na mocy Instytucyi
kanoniczney przy installacyi swoiey w R^o 1744. równie też samą wieś
Dawidy ma sobie ~~od~~ od Władzy Duchowney podzieloną. Wy-
szczegolnione przeto w Dawidy wyraźnie przemawiaią ~~za~~ na stronę Pa-
rocha Gesinskiego, któremu dawniej mowa mimowolna zasłużyła
prawa, i teraz bardziey odeymie wieś Dawidy od Cerkwi Gesinskiey
która niedawno mi dali iako mi donosi JWWMć Pan Dobrodziej od stą-
d wsi Radecz iako prawa należenia dowodzą z Cerkwią filialną
przy niej p. JWW Lubińskich ~~[illegible]~~ Kollatorów uposażoną; i na Parafialną po-
zwoli Zwierzchność Duchowna i zgodzieniem ~~mego~~ Rządu wyno-
szoną. Warsztaty przyznane JWWMć Panu Dobrodziejowi że ia nie tego
~~[illegible]~~ okoliczności żadnego osobistego nie mam interesu ma-
sz a tylko polegam na przymiotach Dowodach prawnych które ma
za sobą Cerkiew Gesinska. wszakże gdyby się podobało
Rządowi w czasie przyszłym zajętey funduszów Kościelnych
odebrać wieś Dawidy od Parafij Gesinskiey szczumienie
Rząd zrobił by uważając aby Parochowie tamecznie równie fundusz po-
siadali, a tem samem i Cerkiew Jabłonska korzystała będzie z powo-
łaney Dobrodziejstwa Rządowego. Tak odpowiadaiąc na list
JWWMć Pana Dobrodzieja mam zaszczyt przy tey sposobności zasyłać naj-
szym szacunkiem i poważaniem zostawać.

JWWMć Pana Dobrodzieja

najniższym sługą

d. 13 Maja
1822.

285

Excellme Illme, ac Rme Dne Dne Benefactor Singularissime.

Rok okrągły upływa iak miałem szczęście w czasie Urzędowania mojego z kolei przypadaiącego na mnie w Rządzie Duchowney Rzymsko-katolickiey, z Warszawy pisać ad Excellentiam Vestram Dobrodzieja; niewiem atoli czy to pismo moie doszło przeznaczenia swoiego; gdyż na pomienioną odezwę, nieotrzymałem pocieszaiącey odpowiedzi. Dziś iednak przerywam milczenie moie, pomnięc na zbliżaiący się dzień uroczysty, poświęcony Rocznicy Imienin Jego Excellencii. W nayżywszym przeto uczuciu serca mojego, wynurzam nayszczersze moie życzenia, nie wyrażaiące tylko powodowanie, lecz tchnące samą szczerością. Oby! przedwieczna Opatrzność kościołem swoim opiekuiąca się, drogie dnie życia Excellentiae Vestrae, iako naczelnego Hierarchy naszego, dla dobra Cerkwi wschodniey w obrządku Archi Dyecezyi Lwowskiey, tudzież chluby prawdziwych Jego Excellencii przyiacioł, przy nayleprzem zdrowiu oraz nayмилszem powodzeniu, Raczyła nam zachować, w nayodległeysze lata. – Te są rzetelne uczucia z głębi serca mojego pochodzące, Raczyż Je Excellentia Vestra łaskawie przyiąć, a razem bydź przekonanym o nayleprzych chęciach moich, dla Jego dostoyney Osoby, którą nayмocniey poważaiąc, mam chlubę dla siebie za szczyt, z nayżywszem szacunkiem, wdzięcznością i uszanowaniem zostawać.

Chełm dnia 17 9bris 1821 Anno

Excellmi Illmi ac Rmi Dni Dni Benefactoris mei Amplissimi

Obsequentissimus Servus, perpetuusque Exorator.

P. S. Przyczyniłbym sobie wiedzieć, co się stało z owym Trebnikiem, który przez ręce X: Hrynicwickiego assessore na żądanie Excellentiae Vestrae posłałem. – Bydź może że to Dzieło istotnie potrzebne dla iednostaynego sprawowania przez kapłanów naszych wszelkich obrzędów Religiynych ~~zupełnie wypracowane zostało~~ należycie wypracowane i ukończone zostało. – O przyszłey kapitule katedry tuteyszey, to tylko nadmieniam, że na ustanowienie i zaprowadzenie tejże, ieszcze na dniu 12m 7bris A.C. iak mam pewną wiadomość, z Rzymu Breve Apostolicum drogą dyplomatyczną do Warszawy przesłane zostało. Za odebraniem którego niezmieszkam w kopii wierzytelney Excellentiae Vestrae przesłać. –
Uprojektowałem tu wypracować Dziełko o Hierarchii naszey Ruskiey poczowszy od ~~pierwszego~~ Metropolity Michała I. Greczyna, który nato godność obranym został w roku 996. a rządził stolicą metropolii lat 30, ~~aż do dzisieyszych czasów~~ tudzież po sobie idących następców Jego, aż do dzisieyszych czasów. – Równie też w pomienionym Dziełku maią bydź zamieszczeni wszyscy nasi ArcyBiskupi i Biskupi. – Lecz że w przypadku do chronologii w Tomiku 111mo S: P: X: Stebelskiego, bardzo wielu naszych Biskupów opuszczono, przeto upraszam naymocniey Excellentiam Vestram, iżbyś raczył z akt Lwowskich i Przemyskich rozkazać ~~wyciągnąć~~ wyciągnąć seriem tak Biskupów Lwowskich iako też i Przemyskich, nie mniey w którym roku osiągnęli Stolicę Biskupią.

i wiele lat tey rządzili ?

W tymże Stebelskim co się dotycze Metropo-
litów położony iest ostatni Jason Junosza
Smogorzewski Litewski, Arcy Biskup połocki
który objął Stolicę metropolii w roku 1780
że zaś pod ówczas ieszcze był w życiu
dlatego też nie położył wiele lat ~~rządził~~ siedział
~~Stoli~~ na tey Stolicy. Wiem Ja dobrze
że po nim nastąpił Teodozy Rostocki z Bi-
skupstwa Chełmskiego przeniesiony na tęż me-
tropolię, lecz nie mam dokładney wiadomości
w którym roku był wyniesiony na tę godność
i nie pamiętam też w którym roku to doczesne
życie zakończył w Petersburgu. Co zaś
do Biskupów Lwowskich Halickich i Kamie-
nieckich w tymże Stebelskim daie się wyczytać
ostatni Piotr Bielański który objął Stolicę
w roku 1781. nie wiem zaś przez wiele lat i
rządził pomienioną katedrą. Po nim iak
mi iest wiadomo nastąpił Mikołay Skorodyński
lecz nie wiem w którym roku, i wiele lat tęż Dye-
cezyą rządził? — Po nim zaś ta Stolica
Biskupia wyniesiona została do metropolii
Halickiey, którym był pierwszy ś.p.
Antoni Angełowicz Szanowny mój Konsekrator.
W tymże Stebelskim ostatni z Biskupów przemyskich
i Samborskich ~~tenże~~ wyczytać się daie Atanazy
Szeptycki nastąpił on na toż Biskupstwo
w roku 1762. ~~a umarł to życie doczesne~~ a przeniósł się do wieczności
w roku 1779. Po nim ~~zaś nastąpił~~ wziął administracyą
~~w tymże samym roku 1779~~ Maxymilian
Rytło przeniesiony z Biskupstwa Chełmskiego.
~~Po nim zaś~~ Następny zaś którzy Dyecezyą
przemyską rządzili, od którego roku rządy objęli
i iak długo na tey Stolicy siedzieli, aż do dzisieyszego
JW. Śniegórskiego Biskupa przemyskiego, naylepiey
są wiadomi Excellentissimo Dno. Raczy zatem tego
Excellencya powyższey wiadomości o tych wszystkich
prałatach szczegółach mi łaskawie udzielić.

Do
Jaśnie Wielmożnego
Jmci Xiędza
Biskupa
Ciechanowskiego
Senatora Kro-
lestwa Polskiego

Prośba
Bazylego Palet[illegible]
Kan[illegible] Włościanie
1817 Gminy Po-
krowki —

Jak Zwaniegk[illegible]

E. Ec. Excellen
E. Excellentis

Excellentissime Illustrissime ac Reverendissime Dne Dne

Benefactor Amplissime!

Korrespondencyą moią cum Excellentia Vestra od dawna przerwaną iuż dla słabości moiey iuż przez oddalenie się na 2 miesiące z domu do Wód mineralnych w Nałęczowie iuż przez dla poratowania zdrowia przedsięwziętej wszystkich, dziś właśnie z tego mieysca mam zadowolnienie odnowić. Stosownie do uniwersału Królewskiego powołany zostałem na Seym dzisieyszy Królestwa naszego który się zaczął dnia 13 t. m. Monarcha nasz sam w osobie Swoiey raczył zagaić na Tronie w Izbie Senatorskiey mową swoią zgromadzenie Seymowe w ięzyku Francuzkim mianą, którą minister Sekretarz Stanu przeczytał w Oyczystym ięzyku. Po oddaleniu się Cesarza i Króla do swoich appartamentów całe zgromadzenie Seymowe podzielone zostało na 2 Izby Senatorską i Poselską. Już drugi tydzień upływa iak się obiedwie Izby zaięty Proiektami przez Króla od Rady Stanu sobie nadesłanemi Jakoto: o Procedurze tak Kodexu Kryminalnego iako i Cywilnego Sądowego, o organizacyi Senatu i Seymików Powiatowych na których Posłowie i Deputowani przez Obywateli właściwego Powiatu obierani zostaią. Wszystkie pomienione Proiekta dla rozciągłości swoiey w obydwoch izbach do rozwagi wzięte dotąd ieszcze nie przeszły przez ostateczne głosowanie czyli Wota z mocy Konstytucyi koniecznie potrzebne. Znayduią się teraz w tuteyszey Stolicy na czele swoiego Arcybiskupa wszyscy tuteysi Biskupi którzy na mocy ostatniego Konkordatu ~~…~~ zawartego przez Króla z Stolicą Apostolską są mianowani i iuż poświęceni na Dyecezalnych Biskupów za nadaniem Sakry Arcybiskupiey, tych Dyecezye wzięły nazwiska swoie od Woiewództw, z których się ~~…~~ Polskie Królestwo składa. I tak przez Arcybiskupa Warszawskiego iako Prymasa Duchowieństwa którym iest X. Hołowczyc wyrażaią się po sobie w następuiącym porządku. Skarszewski Biskupem Lubelskim, Woronicz Krakowskim, Prażmowski Płockim, Wołłowicz Kaliskim, Lewiński Podlaskim, Burzyński Bi[skupem] Sandomirskim a Czyżewski Augustowskim. W Senacie zaś zasiadaią podług Nominacyi na Senatora wspaniey i tak po Biskupie Krakowskim ma mieysce w Senacie Biskup Chełmski iako ieszcze za czasów Xięstwa Warszawskiego od Króla Saskiego mianowany, ieden tylko z Biskupów Ruskich w całym Królestwie znayduiący się nie od Woiewództwa lecz od starożytnego Miasta Chełma nazwisko tegoż zatrzymałem. Wszyscy prawie Biskupi maią swoich Suffraganów. Mam go też i ia z łaski Excellentia vestra poświęconego który wyręczaiąc mnie słabego na oczy dopełnia obowiązków właściwych Biskupowi. Od czasu wyniesienia moiego na Biskupstwo Chełmskie było iedynym usiłowaniem moim aby Kler nasz przez powiększenie funduszu na Konsystorz i na Seminarium do lepszego bytu a razem przez wskrzeszenie Kapituły Katedralney do równi z Klerem Rzymskim iak tylko będzie można należycie podnieść. W tych to właśnie przedmiotach po kilkakrotnie tak do Tronu samego iako też

i do Kommissyi Rządowey Wyznań Rel. i Osw. Publ. wielokrotnie czyniłem prze
stawienia iedne z tych Prozb iakoto powiększenie funduszu na Seminarium
Ludzież na konsystorz ustanowione zostały, Drugie zaś są w niepewności ro
bocie iakoto polepszenie funduszów plebanalnych Ludzież zaprowadzenie
Kapituły Katedralney na którą fundusz tymczasowy, iak mam zapewnie
nie po przyszłym nowym roku przeznaczony zostanie. Jeżeli fundusze te
przy szczupłości Skarbu naszego dostateczne nie będą obmyślone, dobrze przy
naymniey w samych początkach będzie można zaprowadzić przy Katedrze
Chełmskiey choć z kilku kanoników składającą się Kapitułę. Żeby zaś
właściwym porządkiem a stosownym do Obrządku naszego pomienioną Ka
pitułę można było zaprowadzić i zorganizować proszę nayusilniey Excel
lentiam Vestram, iżbyś z Akt Metropolitalnych po ś. p. Antonim Metropoli
cie swoim Poprzedniku a moim konsekratorze pozostałych raczył rozkazać
wyjąć extraktem urzędownie stwierdzony cały porządek zaprowadzenia
Kapituły Lwowskiey przy Archi-Katedrze swoiey będącey, Ludzież organi
zacyą tejże Kapituły z wyszczególnieniem urzędów niemniey z wyraże
niem obowiązków dla każdego w szczególności kanonika katedralnego przy
pisanych. Własnie w ostatnim liście moim do ś. p. Jaśnie Wielmożnego An
toniego Metropolity pisanym donosząc Mu, że proiekt względem Kapi
tuły Chełmskiey ieszcze za Rządu Xięstwa Warszawskiego był uformowany
prosiłem usilnie tegoż Hierarchę aby aby mi raczył całą organizacyą swo
iey Kapituły w kopii wierzytelney nadesłać, lecz śmierć zbyt wcześna
tegoż JW Metropolity udaremniła życzenia moie, lubo w odpowiedzi na
prozbę moią pochwaliwszy usiłowania moie przyrzekł mi był rzeczoną
organizacyą Kapituły w rzeczy samey nadesłać. Racz że zatem Excellen
tia Vestra żądaną przezemnie organizacyą Kapituły swoiey z wyszcze
gólnieniem członków i dla nich przeznaczoney Pensyi czyli funduszu
w całey swoiey obszerności łaskawie mi nadesłać. Takowe ustawy dla Ka
pituły Lwowskiey ~~przepisane~~ a podobno i Przemyślskiey przepisane
będą dla mnie wzorem i skazówką dalszego we wszem całem dziele postępo
wania, żebym w tey całey okoliczności właściwą obrządkowi naszemu
iednostayność zachować, i przyszłą da Bóg Kapitułę na chwałę Bożą i
zaszczyt kleru naszego z wielką chlubą moią zaprowadzić. Ponawiając
prozbę moię w powyższym przedmiocie będę oczekiwał skutku pożąda
nego tymże za powrotem moim do Chełma, przytym polecaiąc mnie nay
łaskawszemu Sercu Excellentiae Vestrae mam zaszczyt zostawać
z nayżywszym poważeniem i uszanowaniem

Excellentissimi Illustrissimi ac Rev[erendissi]mi D[omi]ni Bene
factoris Mei amplissimi, humillimus
Servus et exorator.

Dnia 25. Września
1820 Roku z Warszawy.

Excellentissimo Illustrissimo, ac Rmo Dno Dno, Benefactori Amplissimo Don Michaeli Lewicki
Metropolitae Haliciensi, Archieppo Leopoliensi, ~~Intimo~~ ~~Actuali Intimo~~ S. Caesareae Regiae Majestatis Status Consiliario Domino Dno Mtro obser-
vandissimo

per Lublin
Zamość
we Lwowie lub w Uniowie.

Ferdynand Dąbrowa Ciechanowski z miłosierdzia Bożego Biskup Chełmski Senator Królestwa Polskiego.

Miłemu nam w Chrystusie JX Mikołajowi Chardampowiczowi Dyecezaninowi naszemu Zbawienie w Panu i Nasze Pasterskie Błogosławieństwo.

Zaradzając zamiarowi Jego w przedmiocie prozby względem Dyspensy Postów w Obrządku Greko Katolickim od Kościoła przepisanych, niemniey wchodząc w powody i przyczyny w tejże prozbie nam przedstawione udzielamy mocą Urzędu Naszego ~~pozwolenie~~ wolnego używania mięsnych potraw w ciągu roku całego w Obrządku Ruskim przypadających oprócz Wielkiego Postu Wielkanocnego w którym Środy, Piątki i Soboty tudzież tydzień ostatni czyli wielkim zwany mają być zachowane przynaymniey na maśnych potrawach. Przytem obowiązujemy tegoż JX Mikołaja Chardampowicza aby stosownie do praw kościelnych w dniach dyspensowanych na użycie potraw mięsnych [illegible] czyli uczynek ~~pobożny~~ wypełnić, to jest przez siebie obraną modlitwę odprawić. Takową Dyspensę naszą na rok jeden służącą pomienionemu JX Mikoł. Chard. udzielając dla lepszej mocy ręką własną podpisujemy.

Dan w Warszawie dnia 25 Września 1820 R.

Wysoka Kommissyo Rządowa Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego!

Biskup Chełmski Obr. Gr. Kat. gdy ~~[illegible]~~ na prozbę swoią względem pensyi Suffragana Dyecezyi Chełmskiey pod dniem 15 Września r. b. przedstawioną, dotąd żadney odpowiedzi nie uzyskał; przeto ~~ma honor ponowić takowe prozby swoie do Wysokiey Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego~~

* na usilne nalegania piśmienne pomienionego JX Suffragana Winnickiego Siedleckiego, ma honor Urzędu swojego ponowić prozby ~~swoie~~ do Wysokiey Komm. Rząd. Wyz. Relig. i Oświec. Publicznego, aby iako opiekuńcza Magistratura Duchowieństwa krajowego nazwanemu Suffraganowi sposobu do życia dostarczenie z Funduszów na Suffraganów przeznaczonych z Kassy ~~Lubelskiey~~ Województwa Lubelskiego należytą Kompetencyą, wyznaczyć raczyła.

~~Dan~~ Warszawa dnia 19. Października 1820. Ru.

Excellentissime Illustrissime ac Rndissime Dne Dne Benefactor Amplissime!

Na czele Listu moiego mam za powinność naymocniey przeprosić Excellentiam Vestram, że dotąd chwili na dwa szanowne Pisma Jego Excellencii tak pod d. 11. Grud. r. z. iako też 3. Stycz. r. b. do mnie stanowione przesłane nie odpowiedziałem. Odebrawszy bowiem rzeczy Skrzyniewskiego Assessora tutejszego Konsystorza dobroczynny Konsens iako pomnik na wieczne czasy wskrzeszaiący Kapitułę Chełmską natychmiast pomieniony Instrument przesłałem w Oryginale do zatwierdzenia Rządowego, w pełney nadziei otrzymania pożądanego skutku. Lecz niestety, iako częstokroć wydarza się, niedościgłe niewiadomości ludzkiey myśli niezgłębione zachodzące trudności, które zwykle przed bacznością ludzką ukrywaią się. Równie [illegible] moiem przemieniam [illegible] dopóki Komissya Rządowa Wyznań Religiynych domagała się w konsensie [illegible] Bulli Piusa VII dziś szczęśliwie Kościołem rządzącego, która się poczyna od słów, In Universalis Ecclesiae Regimine etc. pod rokiem 1807 na osobę S.p. JW. Antoniego Metropolity wydaney. Przypominam sobie dobrze że w czasie Installacyi J.W. S.p. tegoż Metropolity Antoniego pomieniona Bulla była ogłoszona z Ambony p. W. X. Stasiewicza teraźnieyszego Officyała w Archi-Katedrze Lwowskiey w którey Pius VII głowa Kościoła Katolickiego wcielił Biskupstwo Przemyślskie i Chełmskie do Metropolii jurisdykcyi Halickiey. [illegible] ia tey Bulli w Aktach Konsystorza moiego [illegible] przyczyny dla czego nie była w kopii zachowana. Otóż Excellentissime Dne dla tem mocnieyszego przekonania moich przeciwników, zamiast których i mnie samemu raczysz z Akt Metropolitalnych w kopii wierzytelney urzędownie stwierdzoną tak potrzebną Bullę polecić nadesłać do Chełma.

Tym czasem będę bydź czystym moim obowiązkiem wynurzyć naypokornieysze dziękczynienia za okazane Jego Excellencyi łaskawe dla mnie życzenia tak z okoliczności przepędzonych Świąt Narodzenia Pańskiego, iakotyż świętego Nowego Roku. Z moiey zaś strony wypraszaiąc się powinną wdzięcznością nie mogę nadto więcey moich uczuć wysłowić tylko aby Naywyższa Opatrzność naydłuższe dni Jego Excellencyi dla Dobra i Zaszczytu Hierarchii Naszey przy nayczerstwieyszem zdrowiu i nayspokoynieysze zachowała lata. co ia w wnętrzu nayszczerszego serca moiego przed ołtarzem Pańskim naypokornieysze modły wysyłam. Nadto niżeli łaskawy Konsens Jego Excellencyi dla chluby i pociechy Dyecezyi Chełmskiey [illegible] Metropolitalnych urzędownie wydany, od Krajowego Rządu naszego potwierdzony zostanie, zaczym którem moim niechay nayuroczystsze podziękowanie i razem moie zupełnie Excellam Vestram że we wszystkich sercach tak [illegible] Kapłanów Dyecezyi Chełmskiey, a potem w naydalszych pokoleniach zostanie droga pamięć wskrzesiciela Kapituły Katedralney Chełmskiey. —

Chełm 14 Kwietnia 1822 roku.

/.

No 106. Woyt Gminy Chulerze

Do WJX. Małochowskiego Kanonika Proboszcza Sawinek

Ma honor wezwać z Urzędu Swojego WJX. Kanonika y Proboszcza Sawińskiego
iżby raczył zesłać swojego widza do Nawiara reszty niey
Słozu Zyta Kor: 39. z 1½ które w przytomności JPa.
Swidzow jego pierwszy razy było Ortyulowane
y na śmietaki wyrzynzone y do tego Stopnia przez wey
chodzenie doprowadzone, którego wyżey osiągnąc Sprikt
nie iest w Stanie — Pomieniona Słozi Zyta za przybyciu
iem potrzebnego widza natychmiast WJX Kanoni
kowi Sawin. Chotelenie stawiona zostanie —
Oczekuie zaś w tey mierze Rezolucyi Odpowiedzi,
która tego nie dłuższego wskazowki dalszego
postępowania.
Przytem Łączy Szacunek y poważenie

J. Skiewing Woyt

Dan Chulerze prob
d. 19 Grud. 819
Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieiu!
Tak nowy dalo mi naymilszą przedność oświadczenia naygorętszego
szczera życzeń moich kuszanownej Osobie JW Pana Dobrodzieia. — Poypie
szam się tym chętniey wynurzyć im bardziey poważam Dostoyną w
Kościele Bożym Jego Osobę. — O! by Nakazcony Zbawiciel Świata
dla dobra Kościoła swoiego zaszczyta Dieceziji Jego Pasterstwem uwie
czonej raczył przez naylepszym zdrowie i powodzeniem dni drogie
życia JW Pana Dobrodzieia w naypóźnieysze czasy przedłużać. — Że
są szczelne uczucia moie przy których oświadczeniu mam zaszczyt
zostawać z Nayniższym poważeniem i uszanowaniem
JW Pana Dobrodzieia Nayniższy Sługa
dnia 31 Grud. 819 Roku

ij 28 Decembris
Rme in Xto pater Dne prone observandissime!
Literas Religiosissimae Dominationis Suae de dt 28 a ~~Xbr~~ praesentis
emanatas gratiosissimo cordis mei affectu recepi. — Quemadmodum
cervus ad fontes aquarum, ita sitivit anima mea ut modo dicim tem~~m~~
pori et loco, ubi Religiosissima Dominatio Sua tandem quinquagenarius
sacerdos Altissimi; stupendum sacrificium missa

ad altare Dei vivi in praesentia sacratissimae Matris Ejus ac innumerabili coetu coelestium spirituum sub concursu populi devotissime iterum primitias exemplarissime absolverit. — Dolebam maxime absentem me esse ob multa negotia tam Dioecesis meae quam variarum circumstantiarum, quae mihi obstaculo erant. — At plenissimo gaudio sum perfusus cum Religiosissima Dominatio Sua mihi vere amicissima sub tempus tremendi sacrificii expleto medio saeculo a sacerdotio iterati, revera habuerit in mente sua si jam ne physice saltem moraliter praesentiam meam in sequelam cujus, digna retur more Apostolorum de mandato Domini Nostri Jesu Xti, suas sacerdotales manus dignissimas capiti meo imponere. —

Pro hac itaque vere clementissima ejus memoria, ac pro orationibus ad Patrem Caelestem devotissime erga me oblatis, necnon pro sincerrimis votis suis tam mihi quam sorori meae Magdalenae totique familiae datis, summas grates Religiosissimae Dominationis suae hisce literis defero ac ex parte mea impulsus certa gratitudine mea mitto verissima vota Religiosissimae Dominationis suae ut vivat felix, sanus, incolumis, in longevos annos ob decus catholicae Ecclesiae, emolumentum sui sacratissimi ordinis ac consolationem suorum dignissimorum Fratrum. — Excipe ergo Emeritissime Pater haec cordis mei desideria tanto amicissimo animo suo, quanto ego tibi Religiosissime Pater de visceribus cordis mei depromere intendo. Interim perpetuo summa cum veneratione ac cultu maneo. —

Soror mea Germana Magdalena gratitudine devincta Religiosissimae Dominationis suae innumeras praestat gratias eaque veneratione ~~~~ —

Dnia 21. Novembr. 1821. Chełmna.

Excellentissime Illustrme, ac Revsme Dne Benefactor Amplssme

Na czele dzisieyszego pisma mojego naymilsze mam zadowolnienie pokolicznowac rocznicy Imienin Excellentiae Vestrae w dniu wczorayszym obchodzonych wynurzyć moie nayusilnieysze zyczenia; aby Naywyzsza Opatrznośc dni Drogie Jego dla szczęscia i dobra Hierarchij Naszey przy naydoskonalszym zdrowiu i naymilszem powodzeniu w nayodlegleysze zachowała czasy, czego się przy każdey ofierze Ołtarza Pańskiego upraszaniem. Serca Ołtarza. —

Ostatnią razą przed wyiazdem moim do Warszawy przesłałem Excellentiae Ve w kopii reskrypt Ministra Religijnego przepisujący który dla Biskupów tutejszych zasiadania w Sekcyi Duchowney Rzymsko-Katolickiey zasiadać przez Sektr. Rzymienieckiego Assessora tutejszego Konsystorza i Dziekana Rzymienieckiego przesłałem dla dokładnego zawiadomienia całą Organizacyą wewnętrzną Sekcyi Duchowney Rzymsko-katolickiey w Kommissyi Rządowey Wyznań Religijnych i Oświecenia, która przepisuie prawidła postępowania, w szczególnych Interessach Duchowieństwa

Krajowey. Doniosłem iż dawniey Excellentiae Vestrae i Rządu tuteyszey
na kilkokrotne przedstawienia moje przychylili się do zaprowadzenia przy
Katedrze tuteyszey Kapituły Katedralney i w tym celu przeznaczyli tym
czasowie na fundusz pomienioney Kapituły złotych 18000. Lubo zaś
doniosłem z Akt Ziemskich tuteyszych iż w wieku samym pomieniona Ka=
pituła Chełmska O.S.B. iesze w XV wieku to iest w Roku 1417 była za=
prowadzona i uposażona przez Wioskami, która z zbiegu różnych okoliczności
i rewolucyi krajowe z temiż dobrami upadła, a nawet przy naygorliwszey
staranności Biskupa Chełmskiego Atanazego Pakosty w Roku
1620 do pierwszego istnienia nie mogła bydź powrocona, prawie z Kom=
missyi Rządowey Wyznań R. G. P. Archiwum swoim tu zaleconym
Erekcyi Katedry Chełmskiey nadesłania odemnie żąda, przy którym iako
pospolicie było w Obrządku Łacińskim i Erekcya Kapituł w Bullach Katedralnych
Papieskich są zakreślone ~~[illegible]~~. Co do mnie w całym Archiwum tuteyszym
~~[illegible]~~ nie znayduię ani Erekcyi tylko Katedry, ani Kapituły Kate=
dralney. Wiadomo tylko z dzieiów Pisarzy Polskich, o czem wyraźnie
wspomina Jakób Suszka Biskup Chełmski w swoim Synodzie iż
Katedra Chełmska iest ufundowana około roku 1000. w Sgo
Włodzimierza 1go Samowładnego Xiążęcia Ruskiego. Wiadomo mi
Erekcya przez dłuższy przeciąg czasów i rewolucye krajowe musiała za=
ginąć. Gdy ~~[illegible]~~ Katedry rzeczoney Erekcyi nie iestem w stanie w rzeczonym
Rządowi okazać przez udowodnienia że przy tuteyszey Katedrze nie=
gdyś istniała Kapituła, przeto w tak trudnych okolicznościach i spo=
sobu moim wypada mi naypokorniey upraszać Excellentia Vestra ażeby dla
uświetnienia i chluby Kleru Chełmskiego mogącego się porównać z Klerem
Łacińskim pod rząd władzy Metropolitalney iako następca S. p. nieodżałowa=
nego Antoniego Metropolity, a mojego Konsekratora zwany Bul
li Piusa VII na ~~[illegible]~~ imię tegoż przydaney rzeczy Łaskami za Urzędu
swoiego Metropolitalnego wydać Instrument czyli Konsens na erekcyą moią, do skrze=
szenia Kapituły Katedralney ~~[illegible]~~, która ~~[illegible]~~ iako dowodzi
od kilka wieków przy Katedrze Chełmskiey istniała ~~[illegible]~~.
Wszakże pomieniona Bulla do dziś dnia trwa w swoiey mocy i nie=
iest żadną inną odwołana. Z tey przyczyny i Rząd tuteyszy nie zabra=
nia mi urzędnictwa w rzeczach Wszelkich bądź porozumienia się
w interessach Duchownych cum Vestra Excellentia. Ztąd także dowodem
iż Kommissya Rządowa Wyznań R. wkrótce udała się na to iż=
bym od Vestram Excellentiam dla prowizorium oraz Instytucyi Kano=
niczney uzyskał mojego dzisieyszego Suffragana, któremu potrzebny iako
mianującego Excellentia Vestra odmówić. Do wszystkich mnie powodów dodaję
wspomnianego

kapituły katedralney i wskrzeszenia tyleż mieysc się do ~~[illegible]~~ tego władzy
w który całą ufność moię pokładam. W ordynacyi Kapituły Łom-
skiey złaską Jego Excellencyi mi nadesłaney wszystkich 5 Prałatów i tyleż
kanoników Kated. katedralnych, którzy stosownie do obrządku naszego mogą
przepisane dla siebie obowiązki, wszakże ~~ustawią się~~ moiąc wszystkę na wal-
łości Dyecezyi moiey prosiłbym Excellentiam Vestram ażeby
można jeszcze bez wątpienia zawarto/ pomnożyć liczbę kanoników
katedralnych do Członków 8. tudzież przeznaczyć 10. ~~Kapłanów~~ Kapłanów
w Dyecezyi zasłużonych na kanoników tytularnych, czyli hono-
rowych Kreyskich [illegible] obecnie Rządow mieście w Dyecezyi miałem właś-
nie pięciu z których tylko jeden Xdz. Alexander Adamowicz
pozostał, reszta zaś przeniosła się do wieczności. Nietrudniey
jest Excellentiae Vestrae przedstawię moim pismem, ~~xxxxx~~ gdy o innych
szczegółach tyczących się przedmiotu Kapituły Chełmskiey będzie
miał szczęście ustnie opowiedzieć oddawca tego Listu Xdz. As-
sessor Konsystorski. Ja zaś mnie samego i przyszłe uposaże-
nie tutejszey kapituły polecam względom i łasce Excellentiae
Vestrae od którey oczekuię skuteczney odpowiedzi nam za-
szczyt znakomitszym poważeniem i uszanowaniem zostaię.
Excellmi Illmi ac Revdmi Dni Dni Benefactoris mei
singularissimi infimus servus ac exorator.

Excellentissime Illustrissime ac Reverendissime Dne Dne
Benefactor Singularissime!
Że to pismo moie w dzień Wigilię Zmartwychwstania
Chrystusowego, odpowiednie na List Excelentiae Vestrae
pod dniem 20 Marca r. b. do mnie łaskawie pisany
z wielkim ~~radością~~ moiem przesyłam ~~sam~~
~~sam~~ mam ścisły obowiązek z okoliczności tak wiel-
kiey Taiemnicy, urodzin i wesoło w Obrządku na-
szym obchodzoney, wynurzyć Jego Excelentii moie
naywiększe życzenia. Oby Zwycięzca Śmierci
Zbawiciel Świata drogie dnie Życia Hierarchi-
nego dla ozdoby Kościoła Wschodniego chluby Religii
i zaszczytu

i zaszczytu ~~Archi Diecezyi~~ [Duchowieństwa], Jego Archi Pasterstwu pow-
[Duyecezyi] ~~ierzoney~~ oraz dla szczęścia prawdziwych przyjaciół przyo-
stałym zdrowiu z miłem powodzeniem łaskawy Dobrodzie-
w nay ~~dłuższe~~ [dalsze] ~~czasy~~ [lata]. Że są rzetelne uczucia i życzenia
serca mojego które tym łaskawiey proszę przyjąć
~~im~~ im bardziey one w szczerości duszy z naymilszą chęcią
oświadczam.

Kopią autentykowaną Bulli Piusa VII Katolicką Me-
tropolię erygującey odebrałem za nadesłanie którey
naymocnieysze Jego Excelencii przesyłam dziękczynie-
Wzmiankowana Bulla nader mi była potrzebną, w celu
przedstawienia oney Rządowi naszemu a nawet dla zacho-
wania w Aktach Konsystorza tuteyszego. Jeszcze mi bra-
kuie owego ~~pisma~~ postanowienia in forma Brevis
przez Ojca Ś. Piusa VII na osobę śp. Metropolity Anto-
niego wydanego o które dawnieyszy mój Konsystorz
postarać się zaniedbał a które równie mi teraz po-
trzebne upraszam zatem Excellentiam vestram o na-
desłanie mi w kopii wierzytelney pomienione Breve
o które naymocniey przepraszam Jego Excellentio
że Go dotąd utrudniłem nie przestanę powodowany bo-
wiem dobrocią serca Excellentiae vestrae w tym zaufa-
niu ~~udaję się do Jego~~ ośmielam się i tą razą udać się do
Niego. Co się zaś dotyczy Bulli oddzielnie na Osobę
Jego Excellentii wypadłey już mam takową w kopii
autentykowaney z Łaski Jego. Niżeli rząd tutey-
szy z moich przełożeń jeszcze w roku 1818 rozpoczę-
tych względem uskutecznienia Kapituły Chełmskiey
a wsparty na mocnych dowodach i zasadach, czy ją
nie przekonać ~~się~~ ~~[...]~~ jeszcze iak ~~uważam~~ przewi-
dzę z niemiłem wzruszeniem moim odwlecze się po-
twierdzenie czyli Placetum Regium od ~~tak~~ dawna po-
żądaney Kapituły na którą fundusz przeznaczony w ilo-
ści 18,000 Złot. ~~dopiero wolała da Bóg [...] 1823~~
przez Reskrypt Kommissyi Rządowey ~~[...]~~ zapewniony ~~[...]~~

dopiero
~~rozporządzenia~~ aby ~~po wspomniona suma na Stacie~~
w roku przyszłym 1823 ~~bydź mogła zniesiona~~ Stanie umieszczona
zostanie. A w roku zaś teraźnieyszym ~~takie~~ teyże sam fundusz
na Kapitułę przeznaczony albo mnie Rząd zapewnił
~~przez~~ będzie podzielony na ubogich moich Pleba
nów potrzebuiących niezwłocznego wsparcia ~~kiedy~~ Gdy
~~kiedy~~ zaś da Bóg wszelkie trudności do utworzenia Ka
pituły ~~uprzątnione zostaną~~ na zawsze będące
uprzątnione i zatwierdzone zostaną a całe ~~...~~ Dzieło za potwierdzeniem
Rządu pomyślnym skutkiem uwieńczone ~~będzie~~ będzie
~~się~~ niezawodnie ~~ię~~ natychmiast doniosę Excellen
cyi Twey dla porozumienia się z Nim w uprzedni
cie solennego zaprowadzenia teyże Kapituły i korzystania
z uwag mi ofiarowanych de usu hypothecarum. A może
też Bóg dobry zrządzi ~~wszelkie~~ iż Jego Excellencyą oso
biście oglądać i szczęśliwie powitać, gdy mu się zdawać
będzie swego czasu proiekt przezemnie utworzony się maiący
Byłbym nader szczęśliwym z tak ważnego dla mnie wy
padku — Trebnik niewiadomo gdzie wydrukowany
o którym wzmiankuie nieśmiertelney pamięci Porfi
ry ~~...~~ naygodnieyszy przy moy poprzedniku w liście swoim
pod rokiem 1796 do ś.p. niedokratowanego JW Metropo
lity Antoniego a mojego Konsekratora pisanym iże
li się do tych czas znayduie w rękach iednego z ~~tuteyszych~~
Kapłanów ~~...~~ iak wnosić można przez ~~swoich~~ teyże wziętym Spo
dziewam się go otrzymać i natychmiast będę mógł
staraniem odesłać to dzieło tak rzadkie Excellencyi Twey
dy, którego w całey tuteyszey Bibliotece między Xięgarni
mi sp. Porfiriusza, Testamentem przez Tegoż Klasztorowi przekazane
mi nie znayduie się. — Jegomość X Stypinowicki Assessor
tuteyszego Konsystorza ma sobie doręczony Trebnik Wileński
którego ~~...~~ ustąpienie do Biblioteki Excellencyi Twey nadto zatem
czytem Katechizm iako Owoc pracy Jego Excellencyi
Andriesz

291

83

Tudzież dwa dziełka moie po Dyecezyi Tyteczney rozesłane Nitrudniące dalej tym pismem Excellentiam vestram kończę przy oświadczeniu naypowinnieyszey ~~go~~ wdzięczności i uszanowania ~~uszanowania i wdzięczności~~ z którem ~~mam~~ szczyt na zawsze zostawać. —

Excellentissimi Illustrissimi ac
Rmi Dni Dni Benefactoris
mei Singularissimi ~~amplissimi~~
infimus servus ac exorator

1822 die 13 aprilis Chełm

Jaśnie Wielmożny Ministrze Dobrodzieju!

Na szanowną odezwę listowną JW Ministra Dobrodzieja pod dniem 20 Kwietnia r.b. ~~182~~ do mnie łaskawie uczynioną mam honor przy dołączeniu naypowinnieyszego uszanowania odpowiedzieć następnie: Wszystkowski Dziedzic dóbr Rogowa, Szłopów i Repek w przedmiocie połączenia rzeczonych Wsiów w iedną Parafię Repki zwaną iako w środkowym punkcie połączenia żądaiący, dotąd w tey mierze nic uczynił do mnie wygłoszenia się, które iak tylko odbiorę, będzie moim obowiązkiem ~~zaraz~~ przeznaczyć na grunt dóbr tychże potrzebne śledztwo w celu przekonania się tak ~~ze strony JW Dziedzica~~ o dogodności miejscowey tameczny parafian pod względem zapewnienia im posługi duchowney i opieki Religijney ~~[illegible]~~, iakoteż ze strony przyiętego Plebana w Repkach, do którego maią być załączone dwie Cerkwie Rogowska i Szłopowska. Po wystawieniu nowey zaś murowaney środkowey w Repkach Cerkwie za filialne przeznaczyć się maiące, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Plebana iżby stosownie do zasad przez Rząd przyiętych po skoncentrowaniu trzech ~~funduszów~~ Cerkwi przy iedney zwaney macierzystą przyzwoitym funduszem opatrzony został. Tak ~~zdziałany śledztwa na gruncie protokół przez miejscowego Dziekana iak tylko rąk moich doydzie nieomieszkam należycie~~ to dzieło ~~go~~ przeyrzeć z urzędu mogę potrzebney opinii udzielić.

Tak ~~przez~~ Urzędownie przez miejscowego Dziekana zdziałany

na gruncie sedatwa protokut iak tylko rąk moich doyście nieomieszkałam to dzieło należycie przeyrzyć, z urzędu mojego potrzebney opinii udzielić niezwłocznie JW Ministrowi Dobrodzieiowi za pośrednictwem Jego Kommissyi Rządowey wyznań Religiynych w celu przetożenia władzy namiestnikowskiej do zatwierdzenia przedstawić. Przytem ~~zalecam~~ osmielam się ponowienie ~~zapewnień~~ głębokiego ~~mego~~ dla się uszanowania z którym mam szczęście zaszczyt wypierwszej zostawać

JW Ministra Dobrodzieja

dnia 29 Kwietnia 1822
Chełm

Nayniższym Sługą

---

ps Powodowany łaskawemi względy oraz dobrocią serca JW Ministra Dobrodzieja, którą dozwoliłeś mi chlubnie się zaszczycać a, z tego względu nietylko w interesach Dyecezalnych ale nawet w moich osobistych ~~do siebie~~ dosiądź ~~uwzględniałeś~~ i ~~z JW Ministrem zaprosiły~~ ~~wać się~~, ~~osmielam się przełożyć~~ ~~wprawnie~~ polemizowanie iako we od lat ~~dwóch~~ trzech przeszło, cierpieć muszę na moim funduszu.

1026.18
2239
2787.18

Posiadam w administracii ~~mojey~~ Wiosłę Pokrówka zwaną od nadawnieyszych czasów do funduszu Biskupstwa Chełmskiego należącą. Pomieniona Wioska będąc przeciążona Podatkami do 2239 ~~zł 16~~ zł rocznie iest dla mnie raczey ciężarem aniżeli pomocą gdy iasnie się okazało według Ustaw maiątków Duchownych przez Kommissarzy zaprzysiężonych z mocy Dekretu Nayiaśnieyszego Pana w r. 1817 wypadłey, z działanych, że mnieysza czysta Intrata pomieniona Wioska czyni iako tylko złp 2787 gr 18. i takie wypis z ... JW Ministra ~~...~~ pośrednika ... Dobrach potwierdzony. Mimo ~~...~~ takowego wysłuchania intraty Wioski Pokrówki zamiast potrącenia czystey intraty ... Etatem przeznaczonym pobieramy ... przez ... zdało się Kommissyi Rządu WR potrącać ... od dnia ... sama czysta Intrata ... złp 4639 gr ... takiem potrącaniem wypadnie ... dla mnie będzie, musiałam przedać do Kommissyi Rząd. WR ...

Zmniejszenia dzierżenia funduszowy Wioski Pokrówki

~~N 23.~~
Wk. Rz. wcz i Ośw.

Biskup Chełmski Obrz. Gr. zawiadowany Reskryptem WKRzwRz i Ośw. ~~z d.~~ ~~[illegible]~~
16 Listopada r. z. ~~N~~ 6957/26. Dyrekcyi ogólney wyznań sobie na-
desłanym ma honor złożyć nieco spoźnione tłomaczenie /: przedać :/
swoie. — Już Biskup tak pod d. 11 Lutego iako też pod 3m Kwietnia
w Roku 1819m w obszernem przełożeniu swoiem ~~wy~~tłumaczył oświad-
czył: że „ Erekcya pierwotna Katedry i Kapituły Chełm. w Archiwum
Dyecezalnem wcale samey nieznayduie się, bo tę czasy woienne ~~[illegible] dokument~~
a osobliwie naiazdy kilkakrotne Tatarów i Szwedów miasto Chełm
~~z akt ziemskich wyięty~~ srawie w gruzy zamieniaiących których stąd po dziś dzień nie
dzie się znaleźć ~~mieliśmy~~ z wielką szkodą zniszczyły. — Pozostały
tylko ~~niektóre~~ ~~tylko~~ dowody z akt ~~Chełmskich ziemskich wyięte~~ urzędownie
wyięte /: których ~~wyłączonego summariusz pod A w osobnych akt zawarte~~
które wyraźnie ~~zaświadczają~~ o istnieniu niegdyś Kapituły
Chełmskiey, a które porządkiem lat ~~x~~ osobliwie ~~1417~~ od roku 1524 do 1733
~~bo się~~ ~~załącza~~ podług summaryusza podet w sztukach N 13. ~~zawarte~~ dla wyraźnieyszego tu się załączaią. — Pomienione
dowody przekonywaią o owczesnem istnieniu Kapituły Chełmskiey,
która w każdey wydarzoney prawności tudzież w różnych protesta-
cyach swoich przydała się do akt publicznych ze swoiemy członkami
maiąc na czele Biskupa Dyecezalnego. — Gdy zatem Biskup Chełmski
niebył w stanie wynalezienia wydaney przez WKN pierwotney
Erekcyi Kapituły Chełmskiey, oprócz wyżey ~~rzeczonych~~ wspomnionych a akt publicz-
nych dowodów, przeto w celu osiągnienia zamiaru swoiego
~~pod względem wskrzeszenia na nowo tey~~ ~~kapituły~~ wypadało
mu udać się ~~do Metropolity Halickiego~~ o uzyskanie nowego
konsensu na wskrzeszenie tey że Kapituły do Metropolity
Halickiego, z którym na powadze Bulli Piusa VII w roku 1807
wydaney ~~dotąd~~ nieprzerwanie iak ~~wiadomo~~ mu nadane Kon: Rząd. ma dotąd uczestn-
ctwo w rzeczach Kościelnych. — Sprawiedliwe żądania Biskupa ze-
szły na uwagę pomienionego Metropolity, który uważaiący sobie
powagę ~~rzeczony~~ władzy Metropolitzey na zasadach Kościoła Wschodniego
ugruntowaney, chętnie się przychilaią do życzeń Biskupa wydał
na osobę iego swóy urzędowy Konsens wskrzeszaiący niegdyś istnie-
iącą Kapitułę Chełmską. — Jakowy to ~~Kons~~ dla naywyższego potwier-
dzenia ~~naywyższego~~ tak w samym Oryginale iako też dla dogodności w czytaniu ~~ma~~ Kancelaryi przedłożony
w kopii ~~wier~~ wierzytelney podaie
się, a razem nayuniżeniey wyrasza o łaskawe potwierdzenie Cy-
Cysarskiego Rządu. — Podchlebia sobie Biskup iako przemawiaiący
za swoim Klerem oddawna oczekiwanym wspaniałomyślności Rządu

krajowego, ~~iż~~ że Dobroczynne Utwierdzenie rzeczonego Konsensu z Sta-
twosiąg ~~otrzyma~~; ~~iłe~~ [ile] że na uposażenie przyszłey Kapituły Chełmskiey Summa
~~Zł~~ 18000 Złp. tylekroć reskryptami [za] [zapewniona] nawet ~~Łaskawie~~ Etatem [oddawna] przeznaczo-
na została. — Tak uzyskawszy Biskup żądane potwierdzenie Metropo-
litalnego Konsensu, w ~~tenczas~~ ~~zostawie~~ [gdzie] uposażony do przedstawienia [Listy] aten
koło maiących należeć do Składu Kapituły Chełmskiey, ~~a~~ tem samem
ową Listę z dnia 27 Sierpnia r.z. podaną, pod względem sprostowania
chce mieć [uważaną] za niebyłą, iako ~~niedostateczną~~ [niezgodną z] do przyczem ~~uzyskane~~ uzyskanego konsensu [owe] Me-
tropolitalnego — Którego [1] Exekucyi [2] Biskup [3] łaskawego potwierdzenia [Teraz] ~~...~~ będą-
cego Konsensu ponawia z całym Klerem Dyecezyi Chełm: prośby
swoie o wskrzeszenie tylekroć wspomnianey Kapituły Katedry Chełm-
skiey. — Chełm d. 10 Stycznia 822 r.

О семь-де см. в Деле
о Капитуле
Архивариус Т. [illegible]

293

85

Summariusz różnych prawnych i autentycznych Dokumentów w których znayduią się ślady przekonywaiące o istnieniu niegdyś Kapituły Chełmskiey Ogk.

Porządek Lat.

A

1524 Tranzakcya sprzedaży Dóbr Żukowa i Niewierkowa Roku 1524. zrobiona, w której cytuie się Konsens Zygmunta Krola Polskiego pozwalaiący sprzedania tego, gdzie znayduią się te wyrazy „ Dedimus consensum Nostrum Regium Venerabili et Religioso Phi„lareto Wladice Chelmę et ejus Capitulo. &c.

B.

1570 Cessya kilku poddanych w Białympolu zrobiona przed Aktami Chełmę Ziemskiemi, roku 1570. ~~dla Teodora swojego~~ przez Zachariasza Biskupa Chełmę dla Teodora swojego Koadjutora, zawiera te wyrazy „ Zacharias Dei Gratia Eppus seu Wladica Chełmę non compulsus nec coactus, neq aliquo errore seductus, sed sanus mente et corpore existens, cum suo Venerabili Capitulo, videlicet &c.

C

1622 Dekret w Sprawie dobr Żukowa ~~przed~~ Atanazego Pakoszty Biskupa Chełmę Roku 1622. wyszły, tak się zaczyna Reverendissimus Dnus Athanasius Pakoszta Eppus ritus graeci Chełmę et Belzensę cum suo Venerabę Capitulo ritus ejusdem

D

1624. Dekret Zadworny w Sprawie o dobra Białyn w Warszawie 1624 wyszły te zawiera słowa „ Ad instantiam Venerabilis Athanasij Pakoszta Vladice seu Eppi Chełmę ritus gr. totiusq Capituli -

E

1627. Pod rokiem 1627 znaydnie się pozew położony na gruncie wsi Strzyżowie „ ex parte et ad instantiam Rdmi in Xto Patris Dni Josephi Ruchi Ve„lamin Dei et Aplcae Sedi gratia ritus graeci Archieppi et Metropolitae „Kijoviensis et Haliensis, ac totius russiae, Administratę Vladicatus Chełmę „pro tunc existentem, et ejus Venerabile Capitulum actores. &c

F.

1631. Decretum condemnationis Varsoviae 1631. in Conventione Regni Generaę Varsoviae, w sprawie z Ostrorogiem o dobra Białyn, podobnież bytność Kapituły Chełmę zaświadcza, gdy mówi „ Reverendus Methodius Terlecki Eppus Chełmę et Belzensę r.g. totiusq ~~Chełm~~ Capituli Chełmę actor &c

G.

1637. Protestacya Kapituły Chełmę uczyniona in Castro Chełmę 1637. roku przeciw Biskupowi swoiemu, który wdał się bez wiedzy iey i zezwolenia stawać

w sprawie ?

w Sprawie o dobra Stężyków, tak się tytułuje „Ad Officium et Acta præsens Castrensia Capitaneatus Chełmę personaliter veniens Venerabilis Hieronymus Nasilowski Archipresbyter, Andreas Naumyszewicz Ecclesiæ Archipiscopalis Gloriosissimæ Virginis Mariæ et Stephanus Sidorowicz Ecclesiæ S. Nicolai, ritus græci Presbyteri et Capitulares Chełmę ejusdem ritus Chełmenses, quampiurum &.

X.

1638— Dekret Sejmu Warszawskiego w Sprawie z Lipskimi o Niwiska i Berchniówkę roku 1638. wydany, Biskupa Chełmę razem z Kapitułą mentyzuje „ actorea para —

1691. Przywiley Jana Kazimierza wydany na Administracyę Biskupstwa Chełmę w Roku 1691. Jakubowi Suszę to na wyraźny „ Administracyę i dozór wszelakiego rządu nad wszystkim duchowieństwem i Kapitułę Chełmę i Pułaky &.

1670 Protestacya Kapituły Chełmę imieniem zwrzego Biskupa uczyniona w Roku 1670 przeciw niektórym Chełmę, wymieniaiąc Bractwa po Imieniu na ten czas będących Kapitularzach, świadectwem iest nie zapieczętowanem, istniejącey w onym czasie Kapituły Chełmę OGK.

1694 Relacya położonego pozwu o dobrach Katerzowie od Biskupa Chełmę Gedeona Baniłowicza, uczyniona przed Aktami Grodzkiemi Łamka Włodzimierskiego, równiesz świadectwa iest dowodem, gdy te zawiera słowa „ ; Przemiłebney Kapituły Chełmę, cum existentia Jegomości Xiędza Biskupa Patrona Swych —

1733. Dozwu wydany Synagodze Chełmskiey roku 1733. w sprawie o Summę Złp. 500. świadczy że iuż tym czasie roku istniała Kapituła Chełmę i miała swoich Prałatów, wymieniaiąc pośmieniu Prokuratora Kapitularnego —

Dowodów podobnych o istnieniu niegdyś Kapituły Chełmskiey OGK znaydnie się ieszcze niemało między w Archiwum Konsystorza Chełmę —

Wszystkie wymienione dokumenta przesłane zostały do Warszawy Komissyi Rządowey Wyznań Religijnych i Oświecenia publicznego pod dniem 19 Stycznia 1822. Roku, wraz z konsensem Metropolity Halickiego Michała Lewickiego Arcybiskupa Lwowskiego, wskrzeszaiącym Kapitułę Chełmę, wydanym w Lwowie Roku 1821. Miesiąca

Chełmsky N 24 86

Umiłbiam ja zbawiennej życzenia Excellencji Waszej względem potrzebnej przeformowania Naszych Trebników, a tem samem zaprowadzenia jednostajnych, i oczyszczonych od wszelkich nadużyciów ~~jakie się wkradły~~ które się znajdują w różnych Edycjach pomienionych Trebników. Niejednostayne bowiem części Ceremonij Cerkiewnych w czasie Administracji SS Sakramentów przez Kapłanów różnej Edycji Trebników mających często krom w klassie Ludzi mniej oświeconych sprawuje niejakie podejrzenie o różności w sprawowaniu Kapłana Administruiącego [illegible] Sakramenta. Jak naprzykład i ako wspominałem w Trebniku ostatnio razy przedrukowanym w Administracyi Chrztu Św. znajduje się wiele nowo utworzonych Modlitew, których w inszych Trebnikach wcale nieznajduje się, toż samo można powiedzieć i o Obrzędzie innych Sakramentów i Ceremoniach przyzwoitych. Mnieby się zdawało wyjąwszy niektóre Łacińskie Benedykcje [które Exorcyzmy] aby można Trebnik Wileński w Roku 1807 przedrukowany, podług ~~[illegible]~~ wyższej Excellencji Jego wnoszenia we wszystkich Dyecezjach zaprowadzić. Pomieniony Trebnik na ręce JW Stryniewickiego Assessora ~~wielka~~ w krótkim czasie niezaniedbam Excellencji Waszej nadesłać. Gdyby się znajdowały iakowe [nie Trebnikiem] inszego po śmierci nieodżałowanego S.p. mojego poprzednika pozostały ochotnie bym się przysłużył Excellencji Waszej. Niemiałem między Nieboszczyka pismami; żadnych w tej ~~[illegible]~~ przedmiocie [illegible] podobno zamiersna śmierć przeszkodziła tak zbawiennemu [illegible] ~~[illegible]~~. Ja powiększenia Biblioteki mojej drogiemi dziełkami tak w języku Serbskim, iakoteż Słowiańskim przez Militzyza wyprawowanemi oświadczam podziękowanie Excellencji Wa. Pozwiej będę miał zaszczyt przysłużyć się JW Excellencji niektóremi pismkami tutejszemi. Przytem polecając mnie Wysokim względom Excellencji Waszej mam zaszczyt znaczyć z ~~[illegible]~~ poważaniem i uszanowaniem zostawać — Excellmi Illmi ac Rdmi Dni Dni Patroni mei Amplissmi humillimus servus ac exorator.

Die 15 Lutego 1822 r

Chełm:

Excellmo Illustmo ac Rmdsmo Dno Dno ~~Illmo~~ Benefactori mo Amplsmo Dno Michaeli Lewicki Metropolitae Haliciensi Archiepo Leopoliensi, Intimo Status S. Caesar. R. Majestatis Consiliario Dno Dno Patrono obsequentissimo [illegible] Lwowie

List do Ministra W.W. R. i O. P. względem uzupełnienia Kapituły Chełmskiej O. G. K.

Jaśnie Wielmożny Ministrze i Dobrodzieju!

Pomny doznanych szczególniejszych Łask i względów JW. Ministra Dobrodzieja, któremi zaszczyciłeś mnie w bytności mojej ostatniej w Warszawie, mam niezłomne przekonanie ~~[illegible]~~ o ciągłej dobroczynnej woli dla mnie, a z tem ośmielam się wynurzyć dotkliwy boleść serca mojego, którym ściśniony jestem z przyczyny niespodziewanej odpowiedzi na przedstawienie ~~[illegible]~~ Konsula Metropolitalnej odebranej ~~[illegible]~~ pod dniem 4 Lutego r. b. Nro 566/112 od Kommissyi Wyzn. Religijnych, która ~~[illegible]~~ oświadczyła, że kroki takowy uzyskania Konsensu od Metropolity Zagranicznego uchybiają przepisom krajowym. — JW. Ministrze poznawszy ~~[illegible]~~ sposób myślenia mojego ~~[illegible]~~ ludzkiej przychylność ~~[illegible]~~ do ogółu Duchowieństwa krajowego najłaskawiej przychylnie ~~[illegible]~~ otwartości mej duszy i niewinności sumienia ~~[illegible]~~ wynurzonych w tej mierze usprawiedliwień moich jako następujące: w żadnych Aktach Kancelaryjnych ani w innych prywatnych nie znajduje wyraźnych przepisów, iżby się nie miało udawać do Metropolity Halickiego zagranicznego po wyjednanie ~~[illegible]~~ w rzeczach Kościelnych, bo tam tylko o Reskrypcie Ko. R. W. R. pod 18 Maja 819 r. do mnie przesłanym, iżbym się wstrzymał ~~[illegible]~~ potykać się z Metropolitą Uniackim w Rossyi Będącym, który to Reskrypt właśnie tych czasów ~~[illegible]~~ wypadł, gdym ... z niepoufałości mojej JW. ~~[illegible]~~ Ministra Stanu ... z Dyecezji Chełmskiej ... wzmiankowany ... miał ~~[illegible]~~ Duchownych jako ~~[illegible]~~ woli Najjaśn. Cesarza i Króla ~~[illegible]~~ z Metropolitą Uniackim w Rossyi będącym, dzisiejszym JW. Bułhakiem, z tym ... podałem był memoryał do Tronu za pośrednictwem JW. Ministra Sekretarza Stanu po Grudniu 1819 r. ~~[illegible]~~ Kommissyi Rządowej przesłać ... Atoli takowy memoryał od Kommissyi Rządowej wstrzymany został, ~~[illegible]~~ z oświadczeniem ~~[illegible]~~ iż bynajmniej Reskrypt ze gdy Dyecezja Chełmska wyjęta zdawna z wszelkich stosunków ze Metropolitą Uniackim w Rossyi będącym, od niezmiernej należy do Metropolity Halickiej, ... wiadomo czyli od Władzy wyższej Duchownej oddzielona została ... polity w Rossyi Będącym pozostałą przy Metropolii Halickiej na mocy Bulli Piusa VII w Roku 1807 wypadłej, która wyraźnie mówi, aby każda Dyecezja Chełmska zależała od Metropolity Halickiej jako ... tu ... okazuje. ~~[illegible]~~ Gdy Bulla ta dotąd nie jest jeszcze odwołana, wypada mi zatem na zasadzie praw Kościoła Wschodniego ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ z Kościołem Katolickim od czasów Klemensa VIII

Klemensa VIII czyli od R.u 1595. Hyerarchia Ruska z Stolicą zjednoczo-
nie ~~nieprzerwanie~~ zachowuie nieprzerwanie [mie] przerwanie wszelkich Kościo-
łów z Metropolitą Halickim, gdy Kijowska Metropolia prze-
stała w Rossyi [przy Dicymstach] na tych zasadach Kościelny zabytku. Z czasów Xię-
stwa Warszawskiego po otrzymaniu Nominacyi na Biskupstwo Chełm-
skie od Najiaśnieyszego Króla Saskiego, dla braku Kanoniczney Instytucyi
czyli Sakry, którąby też Metropolity Halickiego — Równie
i Suffragan Dyecezyi Chełmskiey iak niedawno było Kommissyi
Rządowey O: wspomnionego Metropolity Halickiego w R.u 1819
konsekrowany został, albo ~~nowy~~ przez stosowanie do postanowienia JO. Xa Na-
miestnika z d. 22 Kw. [tr.] ~~1819~~ wypadłyo. Gdy ~~zaś~~ przeto niemiałem żadnego
wyraźnego [zakazu] ~~wyraźnienia~~ Rządowego [bezpośredniego] udawania się do Metropolity zagranicznego ~~Bp~~ [a do tego] wyro-
kiem władzy najwyższey Kościelney z tym że Metropolitą połączony [dotąd] został, nie-
dziwiłem być nieprzyzwoitością z tymże Metropolitą komunikowania, a ten
samem rozumieniu i nieblizszym [których] przepisom krajowym, gdy się udałem ~~do~~
~~sam~~ po Instrument wskazany Kapituły Chełmskiey do Metropolity
Halickiego Miechniadec [przytem] ~~[illegible]~~ u tradział Kommissyi Rz: [tym przedmiotem] ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ mającey na celu ważniejsze interessa
Duchowieństwa krajowego, [przekonany] ~~[illegible]~~ zawsze będąc że wspomniony instru-
ment musiałby być ~~[illegible]~~ [niezawodnie] przedstawiony Rządowi dla właściwego
~~pat~~mondzie [en] bez którego nie skierałby swojego przeznaczenia.

JW. Ministrze! Przyznam się że pomysł [szczere] tłomaczenie się ~~[illegible]~~ znay-
dzie przekonania w myśli wśród światła Twojego, odczytując lamiarach ~~[illegible]~~ [mnich] że ni-
gdy nie postało w myśli moiey, abym się sprzeciwiał woli Cesarskiego Rządu
Wyiaśniam w sprawie [pewney] [Koncilus] ~~[illegible]~~ od Metropolity Halickiego, z którym ~~[illegible]~~ [Katarz]
~~Chełmskie~~ wyraźnie połączyła ~~połączyła~~ Stolica Apostolska, [z którego] do ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ krokiem sama Kommi-
ssya Rządowa ~~[illegible]~~ powodowana; [tylko Urzędowemi] ~~wyraźnemi~~ Reskryptami iako to: z d. 12
Kw. 1819. do Liczby 3293. zapewniając, że pamiętać będzie, przy Erekcyi in-
nych Katedralnych Kapituł aby Katedra Chełmska potrzebną liczbą
Kanoników była także opatrzona, niemniey Reskryptem z d. 16 Listopada
r. d. N.o 6951. wymagającym dołożenia Erekcyi Kapituły Katedralney Chełmskiey
w braku [26] którey ~~[illegible]~~ iestem pod d. 11. Lutego iakoteż 3. Kwiet. 1819 obszer-
nie ~~[illegible]~~ wykazałem niemożność złożenia tejże Erekcyi która
w czasach wojennych a osobliwie [przy] najeździe Tatarów zniszczoną została.
A najszczególniey Reskryptem z d. 26. Lutego ~~1821~~ [1822] N.o 1164. domieszczenie
tey Kapituły Chełmskiey na Etacie Rządowym z przeznaczeniem [funduszu]
z dodatkowego na rok 821. złotych 1800 — [których] ~~[illegible]~~ [powodem takowe] ~~[illegible]~~ postępowania moie
wyiaśniam Konsensem, że się niepomnę ~~[illegible]~~ tłomaczone za uchybienia.

Iż przeciwny JJW. Ministrom wszakże mi Dufny wymowy i ~~mnie~~ mi
odpowiada domniemanie moje wsparte ~~na~~ na nie ~~[illegible]~~ mylnych wnioskach,
że nie konsens bez poszedniego ~~[illegible]~~ przestępnie uzyskany, stanął na przeszkodzie wspomnianej
Kapituły ~~Chełmskiej~~, lecz jako widać Duch nieprzyjazny i samowładny Kla-
rom O[illegible] Księży nawet wszelkim przywilejom i prawom ~~[illegible]~~ porozumienia Księży całe Duchowieństwo Kraju przez [illegible] na
panującego Monarchę ~~sam~~ Konstytucją narodową najsłuszniej zatwierdzone
uniwersytetu i świeckiego Duchowieństwa Ruskiego na zawsze przyzna[illegible]
~~[illegible] [illegible]~~ i dalej po poniżeniu ~~[illegible]~~ i ostatecznie wystawić. Byłby tylko samą przeciw
nastroną wspomnianych przywilejów pytaniem i korzystała —
JJW. Ministrze. Gdyby przeciwny mój, który moją sami tylko i dosięga-
lność mieszkańcami ~~[illegible]~~ Przywilejów; i Dobrodziejstw ~~[illegible]~~ dyspozycja Rządu
i Gdyby Kler Rusko-Katolicki na zawsze wyzuty został z praw swoich i przy
zbawionej Nadziei wskrzeszenia Kapituły ~~[illegible]~~ przy starożytnej Katedrze [illegible] wszelkimi [illegible] niegdyś
istniejącej ~~[illegible]~~ i czego jaśnie niespodziewanie przy światłem [illegible] i największej
opiece JJW. Ministra Dobroczynnego uczyniłam mnie tak uczciwie iż któż
nastąpić w interesie Kapituły zarządzającej jakiej wybrał razie okropne
skutki dla Kleru Ruskiego wypłynęły? Nawet się przydała dzisiejsza smu-
tna dla niego czyliż ~~[illegible]~~ wszystkie skutki zbawienne widoki Maje-
stycznego Monarchy, powołujące Kommissyą Rządową do uznania
Biskupa aby mieli Kleryków wysyłać ~~[illegible]~~ na Nauki
Teologiczne, za pewnikiem ~~[illegible]~~ że tylko szczególne osoby będą po-
święcone na stopnie Hyerarchiczne w Dyecezyi, które z chwały ukoń-
czą wyższe Nauki ~~[illegible]~~ Duchowne w Cesarsko-Królewskim Uniwersytecie
Kleryków Ruskich którym kiedy ~~[illegible]~~ mieć i chętnie wyższe się nad Księżyka wzoro-
do Edukacyi wyższej, lub po ukończeniu onej z chlubą ~~[illegible]~~ w [illegible]
swoim niemające innych widoków jak tylko przykładnej do roli pra-
samego ~~[illegible]~~ tytule Parocha wiejskiego? Czyliż tym sposobie
ozdobione światełko w ustroniach wiejskich może wydać blask
przyzwoity jakiej wydały będące postępowane widno Hyerarchy-
cznego — Który się pomimo ochotą najświętszej ~~[illegible]~~ Nauczycielskie
i Rektora w Seminaryum Dyecezalnym ~~[illegible]~~ Który się podejmie obo-
wiązków Officyała, Assessorów Dziekanów i t. p. ~~[illegible]~~ Kto ~~[illegible]~~ Komuż
można będzie powierzyć czuwanie nad dobrem i potrzebami Kleru którzy
pod okiem ~~[illegible]~~ wspierania Biskupa na Konsystorz szczególnego ~~[illegible]~~ Samowładztwu i Dekrety Które ~~[illegible]~~ przedstawią
wszystkich Duchownych Katolików
Referentów stosownie do woli Wyjaśni: Pana wieczno Dekrety
objawiony.

obiązmiony? Któż pomyśli o uczonym Duchowieństwa Ruskiego Dziele dla wszystkich Kleru?

~~w Księżach iest naypierwszym~~ pomiędzy Biskupa przy Katedrze swoiey Kapituły

~~Żaden prawdy miarą nieznayduje się przykładem, gdy niektórzy~~

~~przez lat [illegible] spodziewany promocyi~~ z których Obrządki Religiyne

lub Chwale Bozy poświęcone przynaymniey w znacznieyszych Uro-

czystościach podług przepisów Kościoła wschodniego Pontyfikalu Papieskiego. —

N° 24

Z których w iest naywaznieyszem przedmiotem niemaiąc Biskup przy

Katedrze swoiey Kapituły, od prawie Obrządki Religiyne lub Chwale Bo-

ży poświęcone przynaymniey w znacznieyszych uroczystościach lub przy-

~~[illegible]~~ iakieby asystencyi wymagały [illegible]

~~[illegible]~~ Kapłanów! podług przepisów Kościoła wschodniego

obiązmiony

Wreszcie Któż pomyśli o uczonym Dziele do Dobra Religii dla wszystkich Kleru?

Żaden za prawdę, nieznaydzie się sposobności, gdy nikt z nich przed

sobą spodziewany promocyi. — Da ~~[illegible]~~ tylko niemniey dzieiom [illegible] swoie i to też pomimo za-

chęca ludzi do czynów chwalebnych. — ~~[illegible]~~

służyć na uwiatle uważyć JW Ministra, czyli lubi podobało się Kommis-

syi Rządowey ~~[illegible]~~ nie przyzwoitość ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ wyskazy

Rz. pozostała do ułatwienia wyskazania Kapituły ocemnie

mia Konferencya Metropolitalnego ~~[illegible]~~ wyskazania Kapituły oce mnie

własne funkcie nieprzekonywał, spodziewać się atoli należało żeby

mi była wskazała drogę którą bym miał postępować w tym mierze ~~tylko~~

Wiceobiązmiony atoli żadnych środków postępowania owszem znalazła

iak dotąd [illegible] Rescryptu

potrzeby upraszenia mnie [illegible] summa 18000 Zł. która na uposażenie

nie tylko Kapituły ~~[illegible]~~ Etatem przeznaczona, zamieszczona iest

w tym roku na wsparcie Duchowieństwa Ob. G. K. Przekonany aż

nadto iestem że wsparcie tak Plebanów Ruskich, iak wykrzesze-

nie Kapituły iest rzetelnym Dobrodziejstwem Rządu Cy-

wilnego, o ktorem także może stanowić iak się mu podoba

gdy iednak dla niego ~~[illegible]~~ obojętną iest rzeczą, kto czy Pleban

czy Kanonik, może z niego korzystać Wysokiemu Światłu JW Mi-

nistra i iego decyzyi ~~[illegible]~~ wypada mi zostawić. Wyznaię

atoli, że przez to los Kapłanów Dyecezyi Chełmskiey nie może się pole-

pszy, iezeli albowiem wszyscy razem 18000 korzystać maią, niewiele

się dopomogą, iezeli tylko niektorzy, choćiaż się nieco polepszy

niegdy atoli nie stanie znaczenia zbliżonego do Kapłanów Ob. Ł.

a opot zacznie upadać. Gdyby zaś niepodobny tęż fundusz Ko-

ścielne zdało się opatrzymać nie ieden mniey zasłużony byłby dzie-

dziczył na korzyść, albo musiałby nastąpić przenosiny

~~[illegible]~~

częste, tak względnych Kollatorów, iakoteż władze Dyecezalne nie-
równie utrudniaiące. JW. Ministrze racz łaskawie zrozu-
mieć ~~[illegible]~~ rozciągłemu przedstawieniu mojemu, którego przedmiot
aż nadto ~~iest~~ ważny tego po mnie wymagał. obligo mam ~~[illegible]~~
ku porównaniu w Imieniu moiey Dyecezyi naymocniey Go upraszać
iżby ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ iako obeymujący Ster interessów Duchowieństwa
Krajowego raczył stać się pośrednikiem oraz Sędzią łaskawym
między Kommissyą Rządową, a moim bezwinnym pasterzom powierzonem
~~[illegible]~~ Duszom łaskawy opieką przez Duchowieństwo Ruskie
od przesądów dostarczających przeciwników C.J.K. które iak się zważa
przy osnowaniu tego ~~[illegible]~~ mieysca mieć nie powinny. Raz ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ jawna potrzeba aby Duchowieństwo Ruskie w Króle-
stwie Polskiem ~~nie~~ mogło być zrównane do Praw i przy-
miotów iakiemi się zasadzaią Katolicy używaiący tak
w Galicyi Lwowska y Przemyślska iakoteż w Cesarstwie Ros-
syiskiem Polocko i Brzesko Litt. maiące na nowo ~~[illegible]~~
wskrzeszone, y uposażone Kapituły swoie! ~~[illegible]~~ Pomnożony
naywyższą dobrocią Jaśnie JW. Ministra Dobrze umiem sobie po-
chlebiać że czyn mnie na zasadzie powszechnych Ukazów urbanie-
nem tylekroć żądanego uzyskanie konsensu od Metropolity Halickiego znay-
dzie w obliczu Jego dostateczne usprawiedliwienie. Sęa-
maiąc zatem prośby moie w Imieniu Duchowieństwa Chełm-
skiego o wskrzeszenie dla niego równie żądanej Kapituły
iakiemi się chlubią Katolicy Łacińskie obrz. zaszczyt
przy oddaniu się Opiece Jego zostawać z naywyższem
poważaniem y uszanowaniem

JW. Ministra Dobrze

nayniższym sługą

d. 28 Luty
822 R.

JW Ministrze Dobrodzieju!

List JW Ministra Dobrodzieja z daty 27 Lutego r.b. do mnie łaskawie
pisany, troskliwość moię uspokoił, w smutku pocieszył, a ożywioną
nadzieię ożywił, że kiedyś kiedyś pod światłym sterem ministerstwa
Jego Duchowieństwo obrządku Greko-Kat: swoie prawa przywileie
zaszczyty odzyszcze. Co pewna iż jakowoś nieporozumienia z daty wszys-
dem Erekcyi Katedry Chełmskiey, która w czasiech zamieszek Krajowych
jako tyż dowodem w tłumaczeniu się moim w R. 1819 z Kommissyi
Rządowey przedstawionym wyraźnie zaginęła, pozostały tylko ślady
w Aktach publicznych Ziemskich i Grodzkich do przełożenia
mojego pod d. 8 Stycz. r.b. załączonych że przy Katedrze Starożytney
Chełmskiey od Księcia Jedynowładcy Włodzimierza fundowany po-
mieniona Kapituła (który samy) istniała od wieków zatém tu powtarzać moich
tłumaczeń, a tém samém utrudniać (dłużém) czytaniem JW Ministra (ono) na cichy
~~naj~~ważnieysze sprawy Duchowieństwa Krajowego, (naigorze) prosiłbym atoli
o zwrócenia światłey uwagi Jego na stan rzeczy i skołysznowić wodę
dotyczącą Hierarchii Kościoła wschodniego części oney w Polszcze od nay-
dawnieyszych czasów ~~[illegible]~~ bo od R. 1595 przez Klemensa VIII ~~[illegible]~~ mocą Bulli przy-
[illegible] Niemniey (naigorze) dla [illegible] Hierarchy-
czne z Metropolitą Halickim miały pomienione które na pomocy
Bulli Piusa VII w R. 1807 wypadły ~~[illegible]~~ a dotąd nieodmienny ~~[illegible]~~
~~samy~~ ~~[illegible]~~ Katedrę Chełmską wszczy samy ścisłe ~~tyle~~ i ścisłey.
O takowem zdanoszeniu, nie tylko Rząd Księstwa Warszawskiego
na ten czas był przekonany, gdy mnie iako Nominata na Biskupa
Chełmskiego do pomienionego Metropolity Halickiego dla przy-
jęcia Sakry Kanoniczney wysyłał, ale tyż ~~stan~~ ścisłego i ścisłym
dzisieyszemu Królestwa, gdy wyraźnie do wysłania Suffragana
Dyecezyi Chełmskiey dla poświęcenia do ~~tey~~ Metropolity Halickiego.
Sam bowiem gdy sama Kommissya Rządowa do ~~tego~~ (podobnego) kroku wnasze
wdawna oświadczeń się ~~[illegible]~~ gdy Dyecezya Chełmska wyszła z dawnych
stosunków z Metropolitą Unickim w Rossyi Rządzony, a później należy
do Metropolity Halickiego nie wiadomo części od Niego wysokiey władzy
Duchowney wyższey oddzielony zostaną aż tém samém z mocy tą
mi połączonej się z Metropolitą w Rossyi Rządzony (...) a później przy metropo-
lii Halickiey, z którą dotąd wszelkich związków mam uchesni-
ctwo. — Niedziw się czas żeby w dzisieyszych stosunkach ścisłey (połączenie się) ~~[illegible]~~
~~tam~~ miejsca mieć nie mogło, gdyż ia przez nieświadomą wcale ko-
ści [illegible] z tymże Metropolitą potyczną Korrespondencyą nie wdaię
się oddawna pomienionym. Mogę sumiennie zapewnić JW Ministra
że

[na] zawsze Dyfalonny (marginal note, vertical)

iestem wiernym moiemu Monarsze, i Oyczystemu Rządowi. Ato obowiązki ~~zamaż~~
uroczystey przysięgi, którą ~~chętnie~~ w obliczu Boga ~~chętnie~~ ~~[illegible]~~
iako Biskup i Obywatel i Polak chętnie wykonałem. Wzmocniona więc przez
względem politycznych stosunków nayimnieyszego omowienia podeyrze-
nia. Upraszam zatem nayusilniey JW Ministra, ażeby ~~[illegible]~~ z tey
kiedy mnie przestrzegania raczył mnie zachować w stosunkach z Me-
tropolitą [illegible] z którego na Posadzie Stolicy Apostolskiey
od lat przeszło 11. wrzeciądze Kościelnych połączony ~~iestem~~ zostałem.
wprawdzie było to dawniey myślą moią połączyć się z Metropolitą
w Rossyi Rządzącym, do którey mię pobudzało domniemanie iakoby było wo-
lą Nayiaś: Cess: i Króla Polskiego do takowego połączenia się, w skutek cze-
go przedstawiony był na ręce Kommissyi Rząd: Memoryał w tym celu do
tronu podać się mający. Gdy atoli Kommissya Rządowa wyraźnie zbroniła mi
tego przedsięwzięcia, i memoryał u siebie zatrzymała, zaniechałem więc
na zawsze ten proiekt, a zostałem przy prawach Metropolitów ~~[illegible]~~ i
~~[illegible]~~ [illegible] z [illegible] dotąd związków nienaruszenie. Wyznam się be-
wiem także JW Ministrowi Dobrodzieiowi że gdyby przyięto do ~~[illegible]~~ połączenia
z Metropolitą Petersburskim JW [illegible], niełatwo do [illegible]
wypadałoby ~~[illegible]~~ prawa w następnych trudnościach. 1o ~~Wyiednaniu~~ w uzyskaniu na to ~~[illegible]~~ wyraźnego
zezwolenia Nayi: Cess: i Króla. 2o w zasięgnieniu wiadomości czy to się zgodzi
z wolą S. Stolicy Apostolskiey: 3. w Cofnieniu Bulli Piusa VII ~~[illegible]~~ w mocy
którey wydana wyiednania inney. 4o w Korrespondencyi tak daleki ~~[illegible]~~ z Chełma
do Petersburga gdzie pomieniony Metropolita z obowiązku Urzędowe-
go swoiego nayczęściey przemieszkiwa. Że i tym podobnym okolicznościom
~~[illegible]~~ Bez wyraźney stanowczey tamę. ~~[illegible]~~ do pełnienia rozkazu JW Ministra
wdzięczność ~~[illegible]~~ nad [illegible] mi nayżywiey nie przestaie wołać
powiedzieć niniejszy na List JW Ministra, i tylko zawsze oczekiwać dalszey
korrespondencyi, a obok tego w imieniu całego Duchowieństwa Dyecezyi
Chełmskiey nayusilniey podziękować za nayłaskawsze zapewnie-
nie, a przyjęły Kapitule Chełmskiey, zatwierdzenia którey uczynić ra-
czy, a wysokich względów i dobrodzieyney przychylności się samego JW Mi-
nistra. Którego nieograniczoney opiece tak Duchowieństwo i mnie
samego wruczywszy mam chlubny dla siebie zaszczyt z należnem
poważeniem i głębokiem uszanowaniem zostawać JW Ministra
Dobrodzieja nayniższym sługą i prawdziwym Bogomodlcą-

Excellme Illme, ac Rdme Dne Dne Benefactor Singularissime

List Excellentiae Vestrae pod dniem 4 bm. do mnie łaskawie pisany ostatniey [illegible] poczta z naymilszą moją pociechą odebrałem, na który nieodwłocznie odpowiadaiąc, mam za powinność osważaiące Jego Excellentii naypowinnieysze uszanowanie z dziękczynieniem za przesłane mu życzenia; Wywiązuiąc się przeto wdzięcznością, mam szczęście wynurzyć równie też i moje życzenia z okoliczności Nowo zaczętego roku. Niech Naywyższa Opatrzność Rządząca Kościołem Swoim drogie życie Vestrae Excellentiae jako dobrego Archi pasterza Hierarchy naszego, przy nayczerstwieyszem zdrowiu i naymilszem powodzeniu dla zaszczytu i chluby Naszey Hierarchii raczy zachowywać w naydłuższe lata. — Że są rzetelne uczucia serca mojego, racz że je Excellentia Vestra łaskawie przyjąć, iako od dawna sobie obowiązanego. —

To pewna że za Łaską Boską Breve Apostolicum Oyca Św. Leona XII ustanawiaiące Kapitułę Chełmską tak pochlebne dla Dyecezyi Chełmskiey odebrałem, którego Kopią wierzytelną mam przygotowaną dla przesłania Teyże Excellmo Dno przez Ręce J. X. Hrymiewieckiego Assessora Konsystorskiego, który dla drogi niedogodney iak widać będzie musiał opóźnić swóy wyiazd, od [illegible] przeto dla uspokojenia ciekawości pomienionego Brevis Kopią tu w Cedules załączam. Dzięki niech będą Naywyższemu, że przecież i Katedra tuteysza zarazem odzyska swoią pierwotną świetność przez ustanowienie [illegible] całego składu Kapituły, która nietylko Konsensem Metropolicznym od Jego Excellentii urządzoną używanym, ale nadto Brevi Apostolico chlubnie uprzywileiowana, na czasy wieczyste [illegible] utwierdzoną zostania. Niżeli zatym Członkowie Teyże Kapituły przezemnie podani, a od Rządu Naywyższego, stosownie do Urządzeń Krajowych nominowani zostaną, prosiłbym Excellentiam Vestram, iżbym mógł mieć Informacyą czyli przepis ubioru Członków Kapituły, iakowego Kanonicy Katedralni Lwowscy lub Przemyscy w czasu Uroczystości zwyczaynych w [illegible] Stallach swoich czyli porządkiem mogą w Kryłosach używaią. — Przyszłobym albowiem sobie, zachować iedność stayność w obrządku Greko-Katolickim pospolicie używaną. — Rozumiem wszakże, iż między Archi Katedrą, a Katedrą, co do nadzwyczaynych ubiorów, być musi iakowaś różnica. — O nadesłaniu rzeczoney Informacyi naypokorniey dopraszam się. — Za poprawą drogi wypadnie J. X. Hrymiewieckiemu Assessorowi wyiechać do Przemyśla dla zabrania niektórych Aktów, tyczących się funduszów Cerkiewnych w byłym między Cyrkule Zamoyskim będących, a dziś części Dyecezyi Chełmskiey składaiących, stąd pewnie i Lwów odwiedzi; mieć będę przeto szczęśliwość pisania ad Excellentiam Vestram, i przesłania Kopii wierzytelnej tylekroć wspomnionego Brevis Apostolici; a teraz mam zadowolnienie ponowić Jego Excellentii Naypowinnieysze uszanowanie, Zostaiąc z naywyższem szacunkiem, wdzięcznością i poważaniem. —

Excellmi Illmi; ac Rdmi Dni Dni Benefactoris Singularissimi.

Obligatissimus Servus ac Exorator.

Chełm d. 20. Januarii 1825 Anno.

Съ 1818 по 1825 годъ

Въ настоящемъ дѣлѣ реестръ съ перепи-
ской на девяносто (90), перенумерован-
ныхъ синимъ карандашемъ, полулистахъ.

Гор. Холмъ. 25 Марта 1903 года.

Архивариусъ Г. Кудрявцов

7

Dnia 30 Grudnia 1821 Roku z Chełma

301

Jaśnie Wielmożny Ministrze Dobrodzieiu!

Oddawca tego listu JX Superior Klasztoru Bazylianów Chełmskich iadący w interesie ~~[illegible]~~ Kapitału na Wołkowyiach niegdyś zapisanego, daie mi nayłepszą zręczność oświadczenia naygłębszego uszanowania JW Ministrowi Dobrodzieiowi a razem z okoliczności ~~następuiącego~~ zbliżaiącego się ~~[illegible]~~ tuż Nowego Roku wynurzenia moich nayszczerszych życzeń. ~~aby~~ Oby naywyższa opatrzność iako dawczyni wszelkiego dobra zlewaiąc na Osobe JW Ministra nayobfitsze dary swoie przy naymilszych pomyślnościach, rozciągła długie życie JW Ministra tak dostoynego Męża w Narodzie dla powszechnego dobra kraiu i uszczęśliwienia całego duchowieństwa w naydłuższe zachować czasy. ~~Tę są~~ prawdziwe uczucia serca moiego. Racz się JW Panie łaskawie przyiąć, ~~a~~ a ubogie duchowieństwo ruskie i mnie na czele tegoż będącego zachować i nadal w swych nayłaskawszych względach o które naymocniey dopraszaiąc ~~się~~ mam szczęście z naywyższym poważeniem i naygłębszym uszanowaniem zostawać.

JW Ministra Dobrodzieia

Nayniższym Sługą

31 Grudnia 1821 Roku z Chełma.

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieiu!

Następuiący rok nowy daie mi naymilszą zręczność wynurzenia ~~moich~~ oiny szczerych życzeń które przy oświadczeniu powinnego uszanowania mam honor tym listem przesłać

Aby naywyszy Dawca wszelkiego dobra zbawiciel swiata Szanowną Osobę JWPana Dobrodzieja i abo do tożnego Męża w Hirarchii Kościoła Polskiego dla do bra tegoż Kościoła i zaszczytu Dyecezyi Jego przy naymilszych pomyslnosciach raczył zachować do wnay pozniejsze latta. Racz że ie JWPan Dobrodziey łaskawie przyiąć od tego, który ma zaszczyt z naywyższem poważeniem i uszanowaniem zostawać

JWPana Dobrodzieia Nayniższy
Sługa

Jaśnie Wielmożny Hrabio Dobrodzieiu!

Rok nowy następuiący powoduie mnie przez sam szacunek dla Szanownego Domu JW Hrabi Dobrodzieia, do oświadczenia moich szczerych życzeń: które przy powinnem uszanowaniu mam honor wynużyć aby nayw[y]ższy dawca wszelkiego dobra w tem nowem roku a po nim w setnych latach zlewaiąc na Ich obydwa Osoby i całą naymilszą Ich Rodzinę nay obfitsze Niebios Błogosławieństwa przy naymilszym powodzeniu raczył za chować Ich drogie życie w nay pożnieysze czasy. Przyimiycież JW Państwo Prawdziwe z serca uczucia od ~~dawnego sługi~~ zyczliwego który ma zaszczyt z nayw[y]ższym poważeniem zostawać.

JW [Hra]bi Dobrodzieia Nayniższym
Sługa

Jaśnie Wielmożna Pani Dobrodzieyko!

Zawsze ia dobrze życzę JWPani Dobrodzice, wszakże przy następuiącem roku nowym mamy sobie za powinność tym Pismem ~~[illegible]~~ ponowić uczucia wdzięcznego serca moiego z tem zetelnym wynużeniem: aby Zbawiciel Swiata iako dawca wszelkiego dobra drogie życie JWPani Dobrodzieyki dla chluby Jey całey Rodziny i szczęścia rzetelnych przyiaciół, przy czerstwem zdrowiu i naymilszem powodzeniu, raczył zachować w naypożnieysze lata. Te prawdziwe uczucia racz JWPani Dobrodzieyka od obowiązanego sługi swiego łaskawie przyiąć który ma zaszczyt z prawdziwą wdzięcznością wysokim poważeniem i uszanowaniem zostawać

JWPani Dobrodzieyki Nayniższem
Sługa.

Stolnikowy [illegible]
[illegible]

d. 10 Styczniа 1822 Roku z Chełmа.

302

Jaśnie Wielmożny Jenerale Dobrodzieju!

Przy Oswiadczeniu powinnego uszanowania JW Jenerałowi Dobrodziejowi; mam honor przypomnieć mię Szanownym Jego względom, ktoremi zaszczycony byłem w czasie Łaskawey Wizyty Jego pod bytność moią w Warszawie dla mnie oswiadczoney. Przedmiotem tak chlubney ~~d. mnie~~ Wizyty własnie był moy Synowiec Felix Ciechanowski Podchorąży w Gwardyi Strzelców Konnych pod naczelnictwem JW Jenerała Dobrodzieia będący a chlubnie szczycący się prawie Oycowskiemi Dobrodzieystwy Dostoynego Naczelnika swoiego w ktorym przyszłe losy swoie, cate przeznaczenie i prawdziwe szczęście położył. Powodowany przeto temi uczuciami z przekonania moiego Synowca niosę naymocnieyszą prozbę moią do JW Jenerała Dobrodzieia; izbyś raczył podług przyrzeczenia swoiego łaskawie mi oświadczonego pomienionego Synowca moiego, Jeśli iuż nato w zawodzie woyskowym w rzeczy samey zasłużył, zaszczycić tegoż awansem i wynieść do rangi Officerskiey. Ktora że wymaga znacznego funduszu na potrzebne Ekwipowanie się; w czem wyręczaiąc Brata moiego Rodzonego Atanazego Ciechanowskiego a Oyca rzeczonego Podchorążego, obmysliłem na wspomniony Ekwipaż Officerski przestać ilość pieniężną w Summie Zł Pol. ~~112~~ 6,000 czyli ~~400~~ 333 ½ r.6 ~~czerwonych~~ Złotych ktore na Ręce tegoż Synowca odsyłamy pod dowolne rozrządzenie ~~pod~~ samego JW Jenerała Dobrodzieia. Użycie takowego funduszu ~~pod~~ ~~...~~ za wiadomością JW Jenerała ~~naylepiey~~ ...

~~celowi swoiemu~~ w miarę potrzebnych wydatków na przy-
szły Ekwipaż ~~nayłepiey~~ celowi swoiemu odpowie. Ponawiaiąc zatem prozby
moie zatem że y nowem raz przyiąć JW Generale Dobro-
dzieiu Oświadczenie naywyższego szacunku i poważenia z któ-
rém mam zaszczyt na zawsze zostawać.

JW Generała Dobrodzieia
Nayniższym Sługą

Jaśnie Wielmożny ~~Baronie~~ Mości Dobrodzieiu!

Przed 15 tego Miesiąca muszę koniecznie wysłać umyślnego
postańca do Warszawy z funduszem na potrzebny Ekwipaż mo-
iego Synowca też że mi brakuie na takowem funduszu, nayu-
niżey upraszam JW ~~Barona~~ Pana Dobrodzieia; izbyś raczył ~~dodatkowe~~ podług przyrzeczenia
mi danego ~~w całości, przynaymniey choć w połowie~~ moią należytość w tych
dniach nadesłać. Zrobiłem ia dogodność dla JW Pana Dobrodzieja w nagłey
tey potrzebie Jego, z równie podchlebiam sobie że w moiey także nagłey
potrzebie ze strony Jego będę zadowolniony. wyglądaiąc pomyślnego skutku mey pro-
zby zostaię z wysokiem szacunkiem i poważeniem.

JW ~~Barona~~ Pana Dobrodzieia Nayniższym
Sługą

JW Radczyni Dobrodzice także
moie uszanowanie

Nº

Do JX. Teodora Malinskiego Plebana Raczyńskiego!

Na prozbę JX. Plebana pod d. 6. bm. r. b. odpowiadadzię następnie: Nietayno WX. iż są doprowadzone Kongregacye Dekanalne w całey tuteyszey Dyecezyi wyznania Grekounickiego na ustawach Synodu Zamoyskiego, który zaleca, aby kapłani iako Duszpasterze czterykrotnie w każdym roku na wezwanie swoiego Dziekana stawili się w mieyscu przeznaczonym i tamże odbywali Examen z umieiętności swoiemu stanowi przyzwoitych. Powinien więc ustawy każdego z kapłanów bez ważnych przyczyn nieuchybnie wykonywać. Również i JX. Pleban z nadto znaiąc wysokie powołanie stanu swoiego nie pominie nigdy się wymagać odtąd zbawiennych ustaw. Atem wszystkiem mając względy na wiek JX. Ple... obciążony latami, i stargane oraz siły uwalnia się JX. niniejszem: aby mania na trzech kwartalnych Kongregacyach, oprócz iedney, na który Examin się rozbiera. Mimo obecności spodziewam się atoli, należy się JX. Pleban lub uwolniony od trzech niektórych Kongregacyi i od składania w czasie tychże Examinu skutecznie przeznaczonych, usiłował się atoli czytaniem dziełami Teologicznych Autorów aby wszelkiemu obowiązkowi promodnika w całey obszerności godnie mógł odpowiadać. Chełm dnia 15 Mar 1822

Expe: Stali

JW. Wielmożny Mości Dobrodzieju. —

List JW. Pana Dobr. pod dniem dzisieyszym do mnie łaskawie pisany; zwracając uwagę moią na dwie okoliczności aż nadto mię zastanowił, pierwsza; iak się przekonywam całe w sercu Jego wzniecita zadowolnienie ze względu otarcia też wynagrodzenia Łaski pozostałey wdowie z dwoma synami podobno kalectwem dotkniętemi a trzecim iuż w rzeczy samey powołania do Stanu Duchownego kapłanem Drugą, zaś przeciwnie, iak widać z tego listu, sprawka niecnego ku synowi nieboszczyka którego własna matka ze łzami uprawiała — iżbym tymczasową wydał na osobę Jego administracya do wakuiącey Cerkwi Okalskiey nie mogłem się zaiste oprzeć prozbie matki dawszy wprzódy dobrą naukę i upomnienie X. Demetriuszowi Draszewskiemu do dalszego postępowania w zawodzie duchowney pracy i posługi mieyscowym Parafianom; wydałem przeto na ręcę JX. Dziekana mieyscowego Markiewicza; iżby pod dozorem Onego starał się bydź użytecznym iak być powinien istotnie powołania swoiego ludowi wiernemu. — W tym celu własnie pisałem do JX. Dziekana aby z urzędu swoiego czuło miał baczności i dozorowanie nad dalszem postępowaniem X. Draszewskiego, który iesli iak dotąd nie zasłuży sobie na zaufanie i zaletę w osobie JW. Pana, podówczas za neypierwszem zaskarżeniem Zwierzchności mieyscowey winę swoim zdrożnościom przypisawszy od tymczasowey Administracyi usuniętym zostanie. — Tak odpowiedziawszy na szanowne uwagi JW. Pana iako gorliwego o dobro Religii i zbawienie sobie podległych włościan z Parafian Okalskich mam honor zostawać z naywyższym Szacunkiem i Poważaniem. JWPana najniższym sługą. —

Do Alumnów Seminarium Dyecezal. Chełmskiego.

Instytut publiczny Naukowy iakim iest Seminarium Dyecezalne Chełmskie zaraz na wysokim mieysce Rządu Kraiowego pod względem nadania funduszu dla tegoż ze Skarbu Publicznego. Władza zaś mieyscowa Dyecezalna, całe swoie

staraniem swoim i nieustanną troskliwością o pożytek y dobry byt pomienionego Instytutu do którego z powołania wchodząca młodzież Dyecezalna aby doskona-łą zawodu Naukowego i doskonaląc się należycie w Naukach stanowi Kapłań-skiemu tak bardzo potrzebnych, niemniey wypełniaiąc prawidła moralności szanując i uzyskała mieysce wzory Zwierzchności a nayszczególniey oświadczenia uleg-łości y przywiązania do własnych Zwierzchników tym celem władza Duchowna wiedzy swoiey obserwować przepisała prawidła podług których pomieniona mło-dzież poświęcaiąca się stanowi Duchownemu postępować powinna. Gdy atoli na spodziewanie swoie, a bardziey z nader bolesnem uczuciem serca też władza spo-strzegła nie praktykowane od chwili zaprowadzenia seminarium Chełmskiego niektórych Alumnów zdrożności, a tem samem wcale zgromadzenie nie pokóy i zamieszkanie stało się tym końcem powodowana była ze strony swoiey wy-śledzenia y przekonania się dostatecznego, delegować W. X. Dziek: Stuberskiego Sekretarza swoiego, mając bezstronnie wizytę na gruncie Seminar. Dyecezal: odbyć. Skutkiem protokolarnie pod przysięgą przyiął każdego w szczególności Alumna zeznania y odpowiedzi y takowy Protokół wraz z Raportem odesłał: z którego nayjaśniey okazało się iż Alumni w liczbie sześciu Kalinski Jan, Stuhnowski Jan, Cielinski Wiktor, Zyporski Jan, Górski Grzegorz, Sar-fakiewicz Jan, Kalinowski Jan za nimi zmierzaiąc Professorom Seraphi... nickom wydzielony, Publicznie zatem w Muzeum, gdzie ta zmienność stała się przepro-szą tegoż nie tolerowaney Bożey nocy. Ale między obwinionemi Alumnami znayduiące się mniey więcey winni, kara także ile na niemądrzących i Nauczy-cielom y Fundatorom zostawiona, dla niektórych była musi aby przykład-nieyszem ukaraniem wielkości występku swoiego [tako y inni mogli]. W liczbie naywinnieyszych iest Kalinski, który do tego stopnia posunął złość swoią że wiersze nawet paszkwiluiące Nauczycielów pisał, i niemądrzący do tyle takie sobie z fundatora y pensyi pobierany w Konsystorzu pozwolony kursatem stał się wkrótce — Cielinski y Zyporski równie będąc Alumnami fundatorskiemi tym występującego sposobem. Szlachetniey z pomocą niemądrości zbywa-iąc każdemu wydzielił fundatorom, i zamiast skromnego uczynienia dobrodziey-stwa fundatorskiego publicznego, którym się go powziąć się pewnie przystawki na których dobroczynny nie pokoy byw podawany [o Syche]. W liczbie Alum-niach przewodzaca na przeszłość [smutne Konfederacye] z pierwiastkowego Instytutowania, aby tak mocno znosił Rektor Seminarium, w którym koszta łożą na przy-szłych sług Ołtarza, i Starowników Dusz powierzonych, podług [pobożności] prawa Duchownych powinni by na zawsze być [...] przywileiów z ... z mocy Prawa Kanonicznego, ale też i odwie-szenia Dobroczynnego funduszu publicznego [oddaleni]. Ztem wszystkiemi powoduiąc się.

każdemu z osobna i w nadziei przyjętej poprawy, uważając się na ten kwartał ostatni
r. b. szkolnego za karę z funduszu publicznego. Kalinowski ile pierwszy albowiem
i nie tak dobrze obeznany z sprawami Seminaryjskiemi, a do tego z tym przy-
kładem zawinionych przeciągniony, jakoteż i Górski niemniej należący do zmowy Profe-
sorów wyrządzony na pierwszym ukaraniu, to jest na usuwaniu się
Professorom pełnić uleczony. —
Że zaś z czytania tegoż wspomnionego Protokołu, nie ~~wiemy~~ zaprzeczenie ~~jako~~
się okazuje ~~X~~ iż X Bazyli Zyski ~~jako Szafarz~~ potomiący ustawy
Szafarza Seminarii nie mało się przyłożył do porozumienia umysłów
i z tej przyczyny niechaj zamieszkały się w domu Seminaryjskim, oddale-
niem przeto mający być natychmiast od funkcyi podobnej. Potrzeba bowiem Szafa-
rza, ale takiego żeby On znał to iż jest Szafarzem tylko, nie zaś bratem
Rektorskim. Po Ormianem upadzeniu czym Go zachowuje i aż do niezrozumienia im-
ponującym. Ksiądz on światem dawniej bywa nadużywał się możliwy
~~szych~~ innych i Żydów, rozmyślającego przemieszać się sposobu życia, a przez
nayboley iż jest Bratem Rektorskim powiada się ze Alumnami i drugich
~~[illegible]~~ pogardzę z drugich niemało sobie towarzyszących lub patrzących
się tylko jako na Szafarza, zachowuje przestarzałe a przyznawaniem ~~[illegible]~~ którymi
one im może. Z tego to powodu nie przyzwoity ~~[illegible]~~ pomieszani razy wypadły ~~[illegible]~~
znaczyjemne które nie podobna aby niedostały rozdział Rektora, i takim
niedostały się niekażdy, porozumienia, tem tutaj, że Alumni znaleźli niezwykłe
pretekstu w swoich sprawiedliwych żądaniach i własnych namawiał Profes-
sorów. Żeby przeto uchylić to złe tyczące zaspokojenia tak niniejszym
dla Alumnów, którzy natychmiast odpowiednią uchylać się ~~od~~ obowiązków Szafarza i znajdowania się
w kollegium Seminaryjnym tenże X Bazyli Zyski. Dekret takowy aby był ~~przeto~~
~~tekstu seminaryjskiem zachowany stanowiące~~ Publicznie po Dekretowanego
w Alumni za zgromadzeniem się wszystkich Alumnów przeczytany i w Proto-
kole Seminaryjskim zamieszczony stanowiąc ręką własną podpisanie-
my i Pieczęcią Urzędowi rozkazaliśmy. — Dan w Chełmie dnia 24 Kwietnia
1822. Roku. —

Do Przewielebnego JX. Jakóba Zyskiego Rektora Semi-
narium Dyecezalnego Chełmskiego.

Niemniej z wyżej z którym tak z strony JX Rektora prawie Alumnów ad.
Ultra, jakoteż tychże Alumnów ~~prawie~~ ad. 18tm. r. b. uczynionych, Władza
Dyecezalna jako za sprawiedliwym skutkiem wielce zasadnego przekonania się
i dowiedzenia powodów z których nie przyznaje ona wynikły zamieszki i niespoko-
je
—

przekroczyła JJe. X. Bohyzana Szembekowskiego nieostrożniejszego między zakonni-
szła. Dowodzi że się ten głosem publicznie sobie uczynionego, co najdobitniejszych
szczegółów, prawomocnie zebrać wszelkie okoliczności wtedy spełnionych wykrywające
dzieje swoje protokularnie aby z pod 4 kwietnia r. b. stanął. Z którego tak iakowe
wypadki spotkaniem i urządzenia takiego Dekretem przeciwko Alumnów ~~mnie-~~
~~mnie~~ przeciwnym wystąpić pod dn. 16 b. m. zostały. Z których się zaś JJe. X. Rektora mniejszem
obeymnie się. Nietayno iest JJe. X. Rektorowi że do uspokojenia młodych umysłów
niekoniecznie są skuteczne środki ostre lub cierpkie, często takie iż gdzie aby-
ście Duchownika zawsze kierują Pobożność, bo łaskawość ~~[illegible]~~ pomyślniejsze
skutki sprawuje, do usunięcia błędów, pomocna, przez ich rozmaitych temperamen-
tów właściwości przymiotem ułatwiona, uważ i rozumnie działania skuteczniej
namnieyszej mocy. Dziwiemy wszelako się wyiaśni także ze strony JJe. X. Rektora
a mianowicie co się dotyczy niejednostajnego traktowania Alumnów według
zdania tam przychylności i przeciwieństwa swoiego. To się stało powodem, zamiesza-
nia najakiem zbuliści ciwu nakazać wypada, to spowodowało Alumnów
do czynienia pomiędzy sobą partyi, a działania Seminarium tutejszego nie-
słyszanych, z tego powodu wyłączyły się iakoby z Litwy i Podlasia od osób
mieni od Koroniarzów wykonanych. Zmiany to JJe. X. Rektora ustalenia
zmian większej protekcyi wkazanego pilnie i wszystkim z dawniejszych
nabawiło, i naymniejszej stałości nieprzyjaźniami zaś inne, a przynaj-
mniej skłaniałość niektórymi względem siebie. Doprowadzenia osobistego
i względy JJe. X. Rektora nasza prośbie zostanie ze strony władzy
Dyecezalney to się tylko wszem poleca, aby to wszystko co tylko
do miejsca i okoliczności niestosownego wśród się przez Rządo-
wy Seminarium wyrzucone, zbędnemu napomnieniem, i wszelkich użyć stara się
sposobów, aby nie przez brzegi wskaźnie iego Urzędowania nieokazało się
Pasterskiemu nakazowi umysły młodzieży Dyecezalney niektórych w Semi-
naryum tutaj i na Dyecezyi aby na potem niezwodzały Duchownych sł-
bie Kapłanów Dominikanów nad tem naydbałe Obowiązku przemienień by-
dzić. To się nayściślej poleca JJe. X. Rektorowi mocą zarządzenia niniey-
szego ——— Chełm dnia 24 Apr. 1822 r. — Exp. [illegible]

№ 424.

305

Ferdynant Dąbrowa Ciechanoski z miło=
sierdzia Bożego Biskup Chełmski przewielebne=
mu JX Izydorowi Zemiałkowskiemu Z: S: B.W.
Prowincyałowi Klasztorów Bazyliańskich w Królestwie Pols=
kim tudzież całemu zgromadzeniu Zakonnemu Zbawienia
w Panu i nasze Pasterskie Błogosławieństwo.

Zakon Bazyliański jeszcze w IV^tym^ Wieku od S. Bazylego W. ustano=
wiony, liczny poczet z Klasztornego zacisza wydał Mężów w Kościele
Bożym mądrością Cnotą i Świątobliwością zaszczytnie wsławionych:
o czem można się przekonać z licznych dzieł, i pamiątek w różnych Epo=
kach Kościoła Wschodniego aż dotąd istniejących. Dowiedli ci Świątobliwi
Synowie Ojca S. Bazylego W. prawie Apostolskim życiem swoim będąc
wzorem prawdziwey Świątobliwości; że ustawy Zakonne czyli raczey
reguły S. Bazylego W., koniecznie są potrzebne do ścisłego zachowa=
nia w każdym zgromadzeniu Klasztornym. Przekonywali się nay mo=
cniey o tey prawdzie, że Stan Zakonny doskonałości, ~~ponieważ jest stanem~~
nabycia doskonałości, czyli też jest droga do doskonałości. Niemniey do=
brze wiedzieli o tem że każdy Zakonnik z powołania swoiego po dopełnio=
ney professyi, jest obowiązany pod ciężkim grzechem starać się o świą=
tobliwość i doskonałość (Tak naucza S. O. Bazyli W.) a Hieronim S. mówi
„Zakonnikowi niebydź doskonałym jest grzeszyć" na to się zgadzaią i
inni SS. Oycowie. Powodowani tą prawdą przełożeni zgromadzeń Klasz=
tornych, w każdym czasie zwracali uwagę swoią i czuwali nad dopełnieniem
Reguły Zakonney, a to nay bardziey w ten czas gdy spostrzegli zmianę iaką
we wstrzemięźliwości i porządku swym zachowaną tem samym nie odpowiadaią=
cą pierwotnemu przeznaczeniu, a z czasem przy zaniedbaniu grożić mogącą
nawet zupełnym wyniszczeniem, w powołaniu Osób Zakonnych. Umocowa=
ni przeto dekretem Nayiaśnieyszego Pana Cesarza i Króla
naszego pod dniem 9/18 Marca 1817 roku w Petersburgu wypadłem a
w Artykule 20 wyraźnie objawionym, maiąc sobie powierzony ścisły do=
zór nad wewnętrzną policią Zakonu Bazyliańskiego. Mocą Urzędu nasze=
go wzywamy Przewielebnego JX Prowincyała, tym bardziey gdy powodowa=
ni iesteśmy reskryptem Wysokiey Kommissyi Rządowey Wyznań Religij=
nych i Oświecenia Publicznego z dnia 12 lutego r.b: do liczby $\frac{1295}{144}$ so=
bie nadesłanym którego tu w kopii wierny feleny załącza się iż by s—

przewielebnemu

Przewielebność Twoia z Mocy Urzędu swoiego ~~z mocy~~ Obrzędu postarał się wszelkiey iak tylko może być urzędu Ważności i usiłowania aby w całey swoiey rozległości Karność Zakonna zaprowadzona została. Mianowicie aby

IImo Wszystkie bez różnicy Zakonne Osoby odtąd używały przywoitego po wdaniu swoiemu ubioru Zakonnego czyli Sukienki Zakonney, ktora to odzież powinna się składać iak zwyczaynie z Habitu Palendy Mantii i Kaptura, kroiem oddawna w Zakonie Bazyliańskim używanym, unikaiąc ~~tak~~ ~~mianowicie~~ wszelkiey ~~kobiercu czyli~~ wytworności samym tylko osobom świeckim właściwey. Pomieniona odzież niema być iedwabna, bo takowa przez Synod Prowincyonalny Zamoyski nawet samym Archimandrytom czyli Opatom iest zabroniona. Gdyż mówi tenże Synod (w tytule 11 o Stanie Mniskim) „Nieprzystoyna bowiem bardzo zda się być żeby ci ktory pokory drogich powinni uczyć one przykładem swoim gardzili.„ IIIdo Aby iak nayściśley utrzymywana była Klauzura Zakonna i tam natychmiast urządzona gdzie iey dotąd albo nie było, lub zaniedbana została; stosownie do postanowienia tegoż Synodu Zamoyskiego, w temże samym tytule wyraźnie zabraniaiącego wpuszczania Osób płci różney do wewnętrznego obeyścia Klasztornego, a to pod karą kląte ... na gwałcicielów Klauzury, samey S. Stolicy Apostolskiey zachowaną

IIIIto Aby każde dzienne nabożeństwo czyli pacierze kanoniczne podług ustawy Kościelnego w Chórze zakonnym odbywane było, od którego nikt z Zakonników być wolnym niemoże, chiba z przyczyny słuszney wprzody miejscowemu przełożonemu wiadomey. Niemniey wszelkie Obrzędy kościelne oraz iednostayne odprawowanie Mszy S. tak śpiewaney iako i czytaney, dopełnione a to podług przepisanego porządku Cerkiewnego Nabożeństwa w roku 1814 dnia 2 Września po Dieceży i Chełmskiey drukiem ogłoszonego. Do których Ustaw Zakonnych wyżey przywiedzionych wspartych na regule S. O. Bazylego W. Przewielebny X. Prowincyał z urzędu swoiego pismem obiawi i wskaże każdemu zgromadzeniu Klasztornemu dla zachowania potrzebne oraz nowe kopiemi na mocy posłuszeństwa ~~swoiego~~ Świętego ściśle z obowiązku każdego przełożonego Klasztoru aby sam pierwszym będąc w zachowaniu i reguły i ustaw zakonnych ściśle przestrzegał iako Brat starszy sobie powierzonych w podwładni do wypełnienia tychże; iako to iżby każdy z Braci Zakonney w ciągu ... dla odnowienia Ducha i zamiłowania się w Doskonałości Zakonney wposcie wielkim osmiodniowe przykładnie odprawił Rekollekcie. Niemniey każdego roku w dzień S. Bazylego W. iak zwyczay po odprawioney Wotywie, przed Ołtarzem tegoż S. Oyca Publicznie odnowił szluby Zakonne (renovatio votorum). Aby w Refectarzu zaprowadzony zwyczay czytania pisma S. Reguły Zakonney i Żywotów SS. Pańskich, podczas iakowy okres dzieciów kościelnych ... zaniedbany, gdzie lub w czasie mieysce od przełożonego na ten koniec obranym w dniach Kollegiacznych rozstrzygania przypadków (resolutio casuum). w dniu oznaczonym

każdego tygodnia pokolei przez braci Zakonnych A osobliwie Kapłanów
odbywać się powinno: i takowe rezolucie czyli odpowiedzi maią bydź
do Księgi na to sporządzoney pilnie wpisywane a JX Prowincyałowi w
czasie wizyty Kanoniczney do przeyrzenia i podpisania okazane. Kto
re zaś Klasztory maią do siebie przywiązane parafie administrowa
ne przez Zakonników tak zwanych Kooperatorów ci iak częstokroć
bywa że się niestawią dla odprawienia Kwartalnego Examinu przed
właściwemi dziekanami; obowiązani będą w każdym kwartale w przy
tomności mieyscowego Superiora osobliwie z Teologii Moralney
i Pastoralney ścisły Examen odbyć na to świadectwo uzyskać i w kon
systorzu swoim złożyć. — Żeby zaś Bracia Zakonni przeciw
ko zaprzysiężonemu Ślubowi Ubóstwa niewykraczali i uchronili
się od Proprietarstwa, powinni będą nowo obranemu Prowincyałowi
swiemu za naypierwszą sposobnością całkowity Opis rzeczy swo
ich tak wszystkich iako i pieniędzach sumiennie zdziałany celem ię
dalszego tychże używania we dwóch exemplarzach dla potwierdzenia
przedstawić (tak bowiem naucza S. Bazyli W.) Potrzeba naypierw
Zakonnikowi wiedzieć aby nic w życiu swoim własnego niemiał
ani dzierżał bez wyraźnego na to pozwolenia na piśmie od przeło
żonego Zakonnika inaczey będzie Proprietariuszem. Nadto wie
dzieć należy że każdy przełożony Klasztorny będąc na czele zgro
madzenia powinien bydź wizerunkiem wszystkich Cnót iakoto
pobożności Pokory wstrzemięźliwości [trzeźwości] i niepodeyźrzanych Obycza
iów którymi współbraciom swoim chlubnie przyświecać powinien.
Ma bydź pierwszym w zachowaniu reguły i Konstytucyi Zakonnych
ciekawym i troskliwym o rzeczywiste dobro tak duchowne iako i docze
sne swoich współbraci podwładnych. Pilnym w zachowaniu cało
ści funduszu Klasztornego. Czujny w dozorowaniu w rzędach swoich
Wierny w zachowaniu dóbr Klasztornych aby (iak przepisuią ustawy
S. O. Bazylego W.) ani na swoie prywaty ani na obcych, ani na krewny
ale tylko na pospolite braci i Klasztorów potrzeby dawaiąc tym celem zło
być obrachunków w rocznych przychodów i wydatków porządnie i wiernie
zapisywanym, obracał. Niepowinien pragnąc czci i honorów a tym
bardziey urzędów Świeckich owszem chronić się i niestarać się ma
nie tylko o urzędy Klasztorne ale też uchylać od wszelkich urzędów
Cywilnych i Politycznych. Naucza bowiem S. O. Bazyli W.

Itnez

Strzeż się Zakonniku ażebyś za honorami świata tego nieubie-
gał się bo te staną się ~~ci~~ dla ciebie szkodliwą ~~wyraźną~~ przeszkodą do zachowania ślu-
bów Zakonnych. — Wyszczególniwszy więc w krótkości wyjęte z reguły
S. Bazylego W. ustawy, i Konstytucie Klasztorne od których karność
Zakonna ściśle zależy, Wzywamy niniejszym Listem Pasters-
kim Przewielebnego JX. Prowincjała aby to rozporządzenie nasze
we wszystkich Klasztorach swoich, do wiadomości podał, niechybnie
takowe do ścisłego zachowania polecił i zarazem o ścisłym
takowego dopełnieniu Nas, rzetelnie uwiadomił postarał się. —
Takowe postanowienie nasze dla tym większej wiary i mocy przy
wyjaśnieniu zwykłej pieczęci ręką własną podpisujemy.

Dan w Chełmie przy Katedrze Naszey Roku
Pańskiego 1822 dnia 9 Kwietnia

Nadto zwraca JX Prowincyał z urzędu swojego położył koniec wszelkim nadużyciom
które się dzieją osobliwie w Klasztorach Lubelskim i Zamoyskim zkąd wcale nie przyzwo-
icie zwykli Superiorowie miejscowi wysyłać Zakonników kapłanów na posługi Parafiom Łacińskich
~~wyraźnie~~ nie właściwych ~~swoich~~ dworom ~~Paradnim~~ obrzadkowi, tem bardziej jak osobli-
wie w Zamościu Parafia przywiązana do Klasztoru przy Cerkwi w Łabuńkach będąca
pozbawiona często kroć bywa posługi Duchowney zwłaszcza w Niedziele i święta gdy ~~ob~~
~~tego~~ tem czasem Zakonnik wysłany bywa na posługi duchowne do kościoła Łaciń-
skiego gdzie często kroć niemały czas sobie zostawiony przebywa — Dla czego
surowie uważając zwraca JX Prowincyał na wspomnione nadużycia, odtąd na zawsze Ordy-
naryę zwracą zabroni, aby żaden z przełożonych nie ważył się wysyłać Zakonników
na pomienione posługi które wyraźnie odrywają tychże od obowiązków właściwym
porządkami Klasztornemu służących.

uczepomnięć się

pod dniem 31. Marca 1821. r. w skutku czego Kommissya Rząd-
na rozważywszy uwagi swoie w tym przedmiocie pomimo spisu mają-
tku wyżey zeznanego, poleciła Kommissyi Woiewódzkiey Lubelskiey aby nie-
zwłocznie wysłała delegowanego Kommissarza na grunt Wsiek
Pokrowki w celu porównania wyśledzenia z tych wszystkich Intraty
Jakoż ~~Kommissya Woiewódzka spełniaiąc do~~ wskutek czego przeznaczony został w skutek dozwo-
lenia owey Instrukcyi JP. Tracewski Assessor Woiewódzki
który po dwakroć zieżdżaiąc ~~naypierw~~ także dopełnił swoiey
delegacyi, spisał Inwentarz, zdiawszy wyciągi Intraty, i całe Dzieło do-
załączone zwane przesłał w miesiącu Wrześniu pr. do Biura
K. R. gdzie do tego zaległa bez żadney skutku, a tym czasem i wo-
ku teraźnieyszym na Etacie bez ~~żadney~~ dziśtey potrzeba dochodu wyznaczy-
pokrzywdzeniu cierpieć muszę niechętnie trzymaiące rzeczy do tylu mie-
przewyższaiące. Nadto, dzieło tak spisu wyżey rzeczonego, iakoteż ~~i~~
~~nowey~~ Instrukcyi pod nayściślejszym samych Dzieł narazito u mnie na
znaczne koszta gdy z niego wszelkie ~~dla~~ Kommissarzy ostrzegł w Zgo 1882.
(?) aprzecież pomienione Dzieło zostało dla mnie bezskutecznem. Gdy przy
używszy wyraźnie Fundacyi mojey ~~pokrzywdzenie~~ uzupełnienie niekazani się po Opiekę
JW. Ministra Dobrze aby wydał rozkaz ~~do tego~~ to nalepiey wy-
nu i iezeli cały ten przedmiot podany iako stoi Kommissyi Rząd-
ney wedle swoie trzymniejszy laskami chciał zaradzić, atem
samem ochraniaiąc od strat dalszych Fundacyi Biskupa
pomieszone szkody przez lat 4. wyznaczenia rozkazał.
Raz ~~pierwszy~~ JW. Mi. Dobr. danemu światłości mojey
że Ja ~~dawnieyszy~~ dzielnieyszy ważnieyszemi kraju sprawami osobistym
moim interesem zatrudniam.

Dnia 7. Maja 1822. r. Ch.

J.W. Ministrze Dobrodzieju!

Uroczystość ïntrzyszka iako dzień rocznicy imienin JW. Mi-
nistra Dobrodzieja, przez wszystkie nayżyczliwszego poważenia, i wdzięczności
pomimo od osoby dostoyney Jego powodzi mnie do wynurze-
nia nayszczerszych życzeń w imieniu całego Duchowieństwa mojego.
~~Całe~~ Z którym naymocniey pragnę aby Nayżyszy Dawca wszelkiego
dobra za skutecznem wstawienictwem Sw. Stanisława Jego Patro-
na dla szczęścia Ojczyzny Rządu i Akty mojey Diecezyi Da-
rowić raczył

Duchowieństwa, a razem mojej osobisty wyświadczę najłyższe zamiary ~~dzięki~~ JWW Pana Dobrego dążącego na dobro Religii rautych drogi Odnoszącą JW Ministra przy najlepszem poważeniu y najgłębszem szacunkiem Dowodem szczęścia przez mnie dnia twórcy niezamieszkanej zachowań chcący Rzeczy JW Pani prawdziwie widzieć serca mojego teskniące przy- iąć, o całe Duchowieństwo mojej imienia samego ~~zaś~~ zachować wszystkich ~~[illegible]~~ swoich przykładach, które ia naymocniey powiadczę mam chluby dla siebie zaszczyt z naypowolniejszem i naygłębszem usza- nowaniem zostanie

JWW M. Dobrego naynizszym Sługą.

Jaśnie Wielmożny Ministrze Dobrze!

Kommissya Rząd. W. R. i O. P. Sekcyi Duchowney Rzymsko-Katho- lickiej z d. 4 b. m. i r. do Liczby 30,72. Reskryptem swoim nakazała mnie, ażebym ~~[illegible]~~ w przeciągu iednego miesiąca 330. pod warunkiem nieważności ~~[illegible]~~ dziesięć do urzędowego użytku, przesłać pod tey wydanego wzoru wykaz stosownie tey potrzeb ~~tey~~ Duchowieństwa swojej Dyecezyi które niewątpliwego ~~[illegible]~~ zaradzenia wymagają. Zamierzony zaś aż nadto krótki mnie zostawiony uważa mojej, gdyż prawie niepodobno iest, ażebym ~~[illegible]~~ zakreślonym czasie i pozwolonym tylko do dni 16. od odebrania Reskryptu ~~[illegible]~~ iako wezwanie y obszerna Dyecezja ~~[illegible]~~ ktorey ~~[illegible]~~ bez przyszłej całego Duchowieństwa stanowi, a o- sobliwie opłacie iako o oszczędności Skarbu Publicznego, niemniey zapo- trzebowania, ~~[illegible]~~ i koncentracyi Cerkwiów w tym celu potrzebne, nieza- ~~[illegible]~~ nie- mniey innego środka, tylko ucieka się do JW Ministra Dobrego z pro- śbą naypokorniejszą, ażeby JW Pani raczył zwrócić uwagę swoią na cały ten przedmiot, albowiem samemu ~~[illegible]~~ tak ważnego pozwoli mi zechciał przedłu- żenia czasu iesli nie do miesiąca przynaymniey 6 tygodni. W którymby złożę w mojey duszy ~~[illegible]~~ swoiey największe żądanie ~~[illegible]~~ Sekcyi Duchowney Rzymsko-Katholickiej niemniey bowiem doręczony sobie Roku 1818 przez przyjaciół Dzier- żawcy Spisu ~~[illegible]~~ od przyjeżdżających de- legowanych Komissarzy Działaczyc, zostaią we wszystkim nieważnym sta- nie; ażeby więc całą tyleżcyą ogólnego zasilenia funduszów Plebanów moich należną zasłużyć w tym celu, dla przekonania się szczegółowego postanowiłem wezwać wszystkich Surrogatów, Dziekanów ~~[illegible]~~ Kommissyi Dobrze wezwał do spisu majątków Duchownych, razem z kto- rymi ~~[illegible]~~ zebrawszy uwagi, i objaśnienia stosownie do ~~[illegible]~~ Samiarów Rządu

wszystkim one Sekcyi Duchowney Wyznań Katolickiego przedstawiam
takowy wspomnianych Suffraganów, Dziekanów iako oddalonych od
Generalnego Wszystkiego niektórych o mil 30. 20. 15 i więcey tak niektó-
rym dalsze przez Sekcyą Duchowną dla naznaczonych Zgromadzeń ma ważna, przeto
ponawiam niniejsze prośby moie do nayłaskawszych względów
JW Ministra Dobrodzieja, które nayprzód pomnażaiąc ażeby ~~i uprasza~~
spodziewaiąc się z skutku takowych, mam zaszczyt z nayglębszem
uszanowaniem zostawać JW Ministra Dobrodzieja nayniższym sługą. Archipraesul [illegible]
d. 17 Maja 1822.

Excellentissime Illustrissime ac Reverendissime Dne Dne
Benefactor amplissime!

Powodowany nayłaskawszą dobrocią serca Ellmi ac Illmi Dni Benefactoris amplissimi
ośmielam się w tey nadziei przedstawić prośbę moią do wysokich względów Excellen-
tia Vestra za Wgo Ks. Stefanem Kłodnickim Kanonikiem Katedralnym Lubelskim, który
spodziewa się bydź pomieszczonym na Liście Kandydatów czyto do Suffraganii Lubel-
skiey czyli też do Infułacyi Zamoyskiey nie bawnie wakować się maiącey. Po-
mieniony Wgo Ks. Kanonik nie daleko od Chełma zasiaduiący dobrze mi iest znany a iako
mąż i Kapłan przykładny, w Dyecezyi Lubelskiey i w Kapitule Teyże wielce zasłużony; pochle-
biam sobie, że w przekonaniu Jego Ecclltiae zwróci na siebie łaskawą uwagę, którą Go
raczy zaszczycić Archipasterską swoią opieką i pomieścić w gronie Kandydatów
do przyszłey Infuły której wybór ab Ecllia Vestra iako ~~Pr~~ Dostoynego
Prymasa Królestwa Polskiego a Prezydującego w Sekcyi Duchowney Wyzn.
~~Rz~~ Katolickiey naywięcey zależeć będzie. — Ponawiaiąc za wzmiankowanym Kan-
dydatem nayusilniey me prośby moie lubo bez żadnych moich osobistych za-
sług szczególnie tylko ~~ufaiąc~~ maiąc uprasza w dobroczynnych uczuciach serca
Jego Ecllii a razem polecaiąc mię i moią Dyecezyą szczególnieyszym łaskom
względom Ecllis Vestrae, mam sobie za chlubny zaszczyt z nayżywszem
poważeniem i nayglębszem uszanowaniem nazawsze zostawać

Ecllmi Illmi ac Revmi Archipraesulis
Dni Dni Benefactoris mei amplissimi
humillimus servus ac Exorator. —

Chełm dnia 1. Czerwca
822 Roku.

JW Radco Stanu Dobrodzieiu!

Lubo ~~niemaiąc~~ bez żadnych moich zasług, szczególnie tylko ufaiąc w nayłaskawszey
dobroci serca JW. Radcy ~~Stanu~~ Dobrodzieia które nie ~~razem~~ tylekroć zaszczycony
byłem, ośmielam się przedstawić prośbę moią do względów dobroczynnych JW
Radcy ~~St~~ Dobrodzieja; a to za Wgo Ks Stefanem Kłodnickim Kanonikiem Kate-
dralnym Lubelskim który spodziewa się bydź pomieszczonym na liście
Kandydatów czyto do Suffraganii Lubelskiey czyli też do Infułacyi Za-
moyskiey nie bawnie wakować się maiącey. Pomieniony Wgo Ks Kano-
nik niedaleko od Chełma zasiaduiący dobrze mi iest znany a iako mąż i
Kapłan przykładny w Dyecezyi Lubelskiey i w Kapitule teyże wielce
zasłużony; pochlebiam sobie że w przekonaniu JW Radcy ~~Stanu~~ Dobr.
zwróci na siebie łaskawą uwagę, którą Go raczy zaszczycić względną ~~łaskawą~~
opieką i skutecznem interessowaniem JW Radcy ~~Pana~~ ~~Stanu~~ Dobr. Tak w Kom:

Urzęd: Wdz: iako też i w Radzie Stanu Gdzie Głos stanowczy Jego i Dostoy-
na powaga w tych magistraturach Krajowych na Stronę rzeczonego Xięża
Kanonika pewną mu zroli nadzieję.— O które z miejsca mojego nay
mocniey dopraszaiące się, a razem polecaiąc mnie naylaskawszym względom
Jw Radcy Dobrodzieja mam chlubny dla siebie zaszczyt z wysokiem
poważeniem i głębokiem uszanowaniem nazawsze zostawać

Jw Radcy Stanu Dobrodzieja
naynizszym sługą.

1 Czerwca 822 R
Chełm.

Jw mości Dobrodzieju

Odpowiadaiąc na szanowną odezwę Jw: Radcy: pod d: 8 lis: do mnie
przesłaną mam honor oświadczyć nattępnie: Wdowa ~~pozostała~~ Drzaz-
ska po sp. ostatnim Plebanie Opolskim pozostała tu(?) ... za przychileniem
się samego Jw: Kollatora stosownie do Praw Dyecezalnych pozyskała
rok Łaski; gdy atoli przez zaniedbanie Gospodarstwa gruntowego nie do-
pełniła obowiązków na siebie włożonych przeto sama sobie winę przypi-
sać powinna gdy miejscowemu Administratorowi tak w rzeczach
Duchownych iako idoczesnych na owe dziseyszem Administracya Bene-
ficium pomienionego niedawnie iest poruczona, który ~~tem~~ samem
ma prawo ~~bydź pomieszczonym~~ ~~nad pomieszkanie~~ umieszczenia się w domu
Plebanalnym, ~~a~~ razem czuwać nad całym funduszem rzeczo-
nego Beneficium, które pomimo razem z innemi ogło-
szone za Wakuiące, niemniey do Dzienników Wojewódzkich
dla ~~ogłoszenia~~ wiadomości podane.— Niechże tym czasem
Wdowa pomieniona która naduzyła Roku Łaski stara się
§ dla siebie o innej iakowoś posadę iżby po ogłoszeniu Be-
neficium za Wakuiące z domu Plebanalnego mogła się przenieść
~~i uwolnić i dać przyjść~~ i zostawić mieysce przyszłemu
Plebanowi.— Tak odpowiedziawszy na list Jw: R: D:
mam ~~zaszczyt~~ zostawać z wysokim poważeniem i usza-
nowaniem. Jw: R: Ms.

10 Paźdz: 822

Dnia 19 Paździer 1822 r. z Chełm:

Jaśnie Wielmożny Ministrze Dobrodz:

W Liście JW Ministra Dobrodz: pod d: 4 Czerw: r.b. do mnie ła=
skawie pisanym odebrałem przyrzeczenie względem funduszowey Wio-
ski Pokrowki wprowadzenia uzyskania ktorego Anszlagu przez Assessora
JP Grauwitcza delegowanego od Kommissyi Woj: Lubel: zdziałanego, kto-
rego, gdy dotąd nie mam sobie doręczonego, a odtąd 4t cierpię znaczne
przeciążenie w potrąceniu Kompetencyi Etatem dla mnie przeznaczoney
ośmielam się w tym mierze udać się do łaskawych względów JW Mi-
nistra Dobrodz: żebyś raczył rozkazać ponownie Rozkazy do Kommi=
syi Rzą: Przych: i Skarbu o nadesłanie pomienionego Anszlagu
czyli wzięcia intraty z tejże Wioski Pokrowki, ktora ma być nadal ska-
zówką iakowa ilość z kompetencyi, ma ~~mi~~ być potrącana, a za lata
przeszłe nadpłaty ~~z kompetencyi potrącane~~ wynagrodzona. Pomimo rany naygła-
skawszey dobroci serca JW Ministra Dobrodz: pamiętając prośby mie-
niam chluby dla siebie zaszczyt [illegible] ponowienia uszą-
nowaniem zostaną JW Ministra Dobrodz: nayniższym sługą.

Jaśnie Wielmożny Ministrze Dobrodz:

Doświadczona przeze mnie dobroć serca JW Ministra
Dobrodz: znamionująca wszelkie czyny Jego ośmiela
mnie udać się na nowo do względów Pańskich. Ale-
ż znam dobrze że prócz mnie w mey drodze czas poświęco-
ny urzędowaniu zatrudnieniu [illegible], spodziewam się atoli iako
mający udział na celu dobro, które dyecezyi Chełmskiej ze
względu JW Ministra Dobrodz: innego [illegible] przeprowadzenia.
Jestniemi Kapituły Katedralney Chełmskiey o wsi tytule Reskry=
ptami WkR.M.R. i O.P. i osobnemi odpowiedziami zarzeczo-
ne obok wykazania praw i przywilejów o wsi, stwierdzone gdy
niniejszego swojego przeznaczenia pod względem że Instrument
na wskrzeszenie tejże Kapituły od zagranicznego Metropolity iest
uzyskany i za niedostarczeniem [illegible] miesiąc [illegible].
Chcę zatem przyspieszyć ustalenie pomienionego interessu, a bar-
dziej [illegible] się nayłaskawszy [illegible]. Będąc [illegible] o takowyż
Instrument do S. Stolicy Apostolskiey stosownie do Reskryptu
WkR.M.R. i O.P.

Do JW. Ministra Wyznań Religijnych i Ośw. Publ.

ze 20 Marca r. b. № 2412/536. 25 Lipca r. b. № 6795/1603 prze-
stawił pod 18 Października r. b. wygotowany Memoriał do S. Stolicy
Apostolskiey na ręce JW. X. Arcyb. Nuncjusza aby ten pewniey
sze uzyskać mógł przeznaczenie swoie zamiarowi nie przemawiany
w przesłaniu nieuleył, przedsięwzięciem naypierwszym myśl-
dom JW. Ministra Dobrodz. poleci. Jeżeli z mey JW.
Ministra Dobrodz. udziela szczególniejszey Opieki swoiey
uwiadomiony prośbie niemniey wesprze zachwiany wyso-
ką opieką swoią aby nie chybił przeznaczonego celu JW.
Dobrodz. prosząc dla siebie naywyższe poważenie i uszano-
wanie, z którem mam zaszczyt nazwać się zo-
stawać JW. Ministra Dobrodz. nayniższym Sługą
Chełm d. 23 Październ. 1822 r.

Lecz gdy ten pod 14 bieżącego przez Reskrypt W. K. R. z № 10148/2487
dla sprostowania zwrócony został, po dopełnieniu czego po-
wtórnie przesłany pod dzisieyszym na ręce Kommissyi Rządowey.
[illegible] Dzieło bowiem Kapituły Chełmskiey od lat 4. wspo-
częte oczywiście zajęciem i sposobem myślenia JW. Sp. po-
przednika JW. Ministra Dobrodz. iako sędzia już by koniec swoy po-
wziąć gdyby Kommissya Rządowa z przyczyn sobie niewia-
domych nie zaprzeczyła mi potrzebnego w rzeczach Rossyiskich
z Metropolitą Bułhakiem w Rossyi. Jeżeli więc względem tego
celu potrzebna jest szczególniey w R. 1819 przedstawiłem Memo-
ryał do Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla, atoli Kommissya
Rządowa zatrzymała go u siebie i bezskutecznym zostało.
Czem uwiadomiwszy JW. Ministrowi Dobrodz. mam zaszczyt
złożyć naywyższe poważenie i uszanowanie &c.

Excellentissime Illustrissime ac Reverendissime Dne Dne Benefactor Am-
plissime.

Przyimując mile znowu moie już przy oddaleniu się z domu do Wód nało-
dowskich już przez słabość kilku miesięczną, ~~przeyzam~~ minionych przezemnie
wstrzymane przypominam to pismo swoie od nayszczerszego wynurzenia
życzeń szczęśliwości przyszłej Imienin Excellentiae Vestrae Dobrodzieja w dniu
S. Michała Archanioła przypadaiącey. Niech naywyższa Opatrzność zdrowie
dni życia Jego Excellencyi dla dobra i zaszczytu Hierarchii naszey przy nayszczęśliwszem
zdrowiu y naymilszem powodzeniu raczy zachować w naypóźnieysze lata.
Co są uczucia serca mojego, z należną wdzięcznością przekładając, które wyłamać pra-
gnę

310

~~Pod Panem zaste~~ przed ołtarzem Pana zastępów w czasie każdey bez-
krwawey offiary. Racz że ię Excellentia Vestra łaskawie przyiąć a mnie
zachowań w swoich dalszych względach. zostaiący z naywyższem poważeniem i uszanowaniem. — Excellentissime &c.

D. S. Dzieło szczęśliwym trafem pomiędzy badaniach i śledzeniach żądany in folio Trebnik Ruski własnie w tych dniach wynaleziony. Rozumiem że to ten sam o którym moy nieodżałowany Sp poprzednik ważący pod d 13 9bra 1829 r wspominał. Własnie że iest bez tytułu miejsca i roku, iż gdzieby był drukowany; a w którym Sp nieboszczyk poczynił uwagi krótkie swoie, iak podaie że takowy Trebnik z Greckiego przełożony iest zastosowany. Chciałbym go iak nayprędzey Vestrae Excellentiae przesłać, nie mając atoli dobrey sposobności muszę się wstrzymać aż do przyiazdu JX Patrymonieckiego Assessora tuteyszey Konsystorza który nad zwyczayney Sessyi depozyt przyszłego w końcu przyszłego miesiąca Grudnia Owrz ... będę miał zadowolnienie przesłać Vestrae Excellentiae.

Carre Wysoko blahorodyie. Myłostywyy Hospodyn Pomtezyysz alty- leryi Konacbzy

Mam honor podziękowania Wam za uwiadomienie się Listem swoim do mnie iako do korrespondenta Towarzystwa Biblijnego Petersburskiego — Dołączone przy tymże liście Książki o celu pomienionego Towarzystwa Biblijnego &c. Ale mnie osobne Książki &c — Odebrałem. za które nawzaiem oświadczam WPanu podziękowanie. Ale ponieważ że zatem do zyskania się rozesłać ~~niektórym~~ osobom Dyecezyi moiey dla objaśnienia się o zamiarach tego towarzystwa Biblijnego, tudzież za wsparciem wiadomości o dziełach czyli niepotrzebowania będą tylko Księgi Pismo Boże i w jakich językach Słowiańskich — Jak zebrawszy rejestr żądanych Książek nieomieszkam WPanu razem z pieniędzmi ~~...~~ do zamówienia przesłać, z prośbą zebrawszy potrzebną ilość tychże Książek z Petersburga sprowadził. całemu towarzystwu Biblii.

Przy tem oświadczywszy wdzięczność WPanu za ~~iego~~ gorliwość o dobro Religii, i rozmnożenie słowa Bożego pomiędzy Narody, mam zadowolnienie zostawać z sprawiedliwym i szacunkiem &c.

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju!

Na List JWWMMc Pana Dobrodzieja pod 9. Listop. r.b. do mnie pisany mam obowiązek z urzędowego odpowiedzieć następnie: Cl. Przemyski Rzb. Dyakonowa i szpitalów w kollacyi JWWMMc Pana Dobrodzieja niepotrzebnie utraciłem Go swoim pismami iak się to

niżey dowodnie okaże: Akta Konsyst: tutejszego wyiaśniaią że X. Ste- dzisieyszy
fan Dyakonowicz po między papierami po śp. Poprzedniku swoim
Owodoże Przemyskim pozostałemi znalazłszy polecenie Konsystorskie który pr. 1812
niedopuszczał, samowolney zamiany ogrodu i pola do fundacyi Cerkwi
Szpitalskiey należącego, przez z zamienionym W. Białoskurskiego Dziedzica drugiey
części ~~Szpitala: zamienionego~~ Dawid Pleban dzisieyszy dopiero aż w R.
1822 na dniu 3 Mar: opowiedział i o pieczę tey miał do Konsystorza udał się
Konsystorz, maiąc przed oczyma Dekret Królewski Saskiego w R. 812
28 Lutego wyszły dozwalaiący Dziedziców dla urządzenia gruntów kościelnych świeckich
kościelnych na prywatne, gdzieby tego potrzeba wymagała, niemniey powo-
dowany prośbami Plebana sprawdzając takowy stosownie do trwaią-
cych Przepisów Kommissyi: Wo. Lub: przedstawił, wiele wyśledzenia
i zapobieżenia nadużyciom na szkodę funduszu Cerkiewnego mniejsze się
mogące. W skutek czego K. W. z 7 Mar. r. z. N. 6776 polecił ~~[illegible]~~
~~2 stron~~ Kommissarzowi Obwodu Hrubieszowskiego ~~[illegible]~~ aby de-
cyzyi z iednego ~~[illegible]~~ z assessorów do wspólnego działania z urzęd. Kommis-
sarzem z strony Konsystorza przeznaczyć się maiącym, iakiż potem ~~[illegible]~~ iakoż
w rzeczy samey zostali ~~[illegible]~~ wysłani na grunt Cerkwi Szpitalskiey Kom-
missarz JP. Jakubowski Assessor i X. Pilichowicz Dziekan miejscowy.
który protokołami Oddano Dziedzicowi i na oczach przekonawszy się całe
Dzieło zamiany gruntu w mowie będącego (za zdaniem strony mieszkan-
ny opinii Kommis: Woiewodz: przesłał pod d. 25 Lipca 1821 r.
iak wysłany do opinii Konsystorza ~~[illegible]~~ odniosła. Który wyświeciwszy rzecz całą za-
ścieżan rozważeniem wszelkich okoliczności, ~~[illegible]~~ iakowe że grun-
zamieniony iednakowy iest gleby, owszem ~~[illegible]~~ [illegible] ~~[illegible]~~
o trzy morgi ~~[illegible]~~ w rozmiarach, powiększony co do położenia mniejszy dworskimi między dworskiemi
częstokroć i stotnie powstawały, tudzież mieszkańcy włościańskie z [illegible]
~~[illegible]~~ a zapustki o gęsinę Dubienieckie ~~[illegible]~~ okupny [illegible]
[illegible] skłaniaiących się do takowey zamiany przystąpił się, domagaiąc się tylko przed Pu-
blicznym Notaryuszem upewnienia i hypotecznego zabezpieczenia.
Czego wszystkiego W. Białoskurski stosownie do prawa dopełnić posta-
nowił się. Całe dzieło zamiany ~~do Kommissyi~~ drogą sobie właściwą do potwier-
dzenia przesłał iakoż JW. Rządu Namiestnik Kró. postanowieniem swoiem
z d: 16 Grud: 1821. zatwierdził. Gdy się stało Rządu Przemyski lubo był
przytomny Kommissyi, względem zamiany na gruncie odbytey, lubo wiedział
że takowa zamiana przed Notaryuszem upewniona stały końcowy będzie, prze-
cież żadney reklamacyi nie wniósł niezaniósł aż dopiero po odbytey Kommissyi
~~[illegible]~~ w 47 miesięcy kiedy zostało załatwione przeciwko całem aktom zamiany ~~[illegible]~~ swoię
swoię do Konsystorza oświadczył, który naturalnie niższe ~~[illegible]~~ nie był w stanie Konsystorz

JW J. E. JW J.

Excellentissime Illustrissime ac Rdme Dne

Benefactor Singularissime J. J. Ille

Wysoki szacunek, poważenie i wdzięczność odemnie należące się, przypominają mi Obowiązek wynurzenia ~~Excellmo~~ życzeń moich JWWmo, ac Rdmo Dno Dobrodzieiowi, z okoliczności następuiącey Rocznicy Imienin ~~JWo~~ ~~Excellencyi~~ w dzień S. Michała Imieniowi Jego Excellencyi poświęconey, które w krótkości ~~wyrazić~~ ~~uwiadomić~~ określaiąc mam zaszczyt otworzyć ~~w~~ szczerość uczucia Serca moiego. Oby Naywyższy Dawca wszelkiego Dobra drogie za przyczyną Świętego patrona życie dostoynego Hierarchy naszego przy nayczerstwieyszem Zdrowiu, i naymilszego powodzeniu, dla Dobra Cerkwi Wschodniey, raczył zachować w Nayodlegleysze Czasy, te są pragnienia Serca moiego które w Imieniu Dyecezyi Chełmskiey, przy ponowieniu Naywyższego Szacunku Jego Szczęśliwey mam sobie za wielką Chlubę ~~...~~ z tego przestać ~~...~~ zostaiąc z Naywyższym Poważeniem i Uszanowaniem

Excellentiae Illmae ac Rdmae Dni ~~Dobrodzieia~~

dzień 17 ~~Obr.~~ 1823 r. z Warszawy

~~Addict~~issimus Servus et Exorator

Jaśnie Wielmożny i Mości Dobrodzieiu!

Na list JWWMci Pana Dobrodzieia pod dniem 22 t.m. do mnie pisany mam zaszczyt ~~...~~ wysokim Uszanowaniem odpowiedzieć — Wiem dobrze że onme przemisum cadit indebitum w sobie przy pożegnaniu uiwni z JWWMcią Panem Dobrodzieiem iak uważam obaj z sobą nie porozumieliśmy. sądziłem bowiem ia Kolej JWWMci Pana Dobrodzieia w Szkoły Duchowney przypada aż na Rok następuiący 1825. i dla tego chętnie przychylam się do Jego Życzeń, mimo atoli takowe nie porozumienie gdy okoliczność ~~...~~ Zgonu s.p. JW Arcybiskupa koley naszą pomieszała przeto Zgadzam się z Życzeniem JWWMci Pana Dobrodzieia przyimuiąc na siebie obowiązek przyszłey koleyności a następną Zmianę zostawuiąc JWWMci Panu Dobrodzieiowi, tak bowiem i Jemu i Sobie zrobię dogodność o czym JWWMci Pana Dobrodzieia zapewniaiąc, przy dołączeniu Naywyższego Szacunku mam honor zostawać z Nayszczerszem Uszanowaniem

JWWMci Panu Dobrodzieiowi

Nayniższy Sługa

d. 24 Listopada

Jaśnie Wielmożny Ministrze Dobrodzieju!

Powodowany naymilszą wiadomością w pismach publicznych ogłoszoną, że J. Cesar: Król: Mość ocenimy zasługi JW. Ministra Dobrodzieja zaszczycić chlubnem znamieniem Orderem S. Alexandra Newskiego; pospieszam w imieniu mojego całego Duchowieństwa katolickiego tey naszey okoliczności wynurzyć moie najpokorniejsze powinszowanie. Bo tym darem nayłepszego Monarchy, właśnie należał się dostoyny Osobie JW. Ministra Dobrodzieja, który przez nieprzerwalne życia Jego Czasy wysokie ~~talenta~~ światło i usilne poświęcenie się dobru powszechnemu a szczególniey przez troskliwą staranność w polepszeniu Losu Duchowieństwa Krajowego, i całości Religii Narodów Naszych, umocnić potrafił ~~uwagę~~ na siebie uwagę szczęśliwie Nam panującego Alexandra. Oby tylko łaskawe Nieba przy tak trudnych okolicznościach, ~~xxxxxxxxxx~~ i nieprzerwanych pracach dla dobra Kraju łożonych raczyły JW. Nam na Nowe w nayspanialsze Czasy.

Te są szczere uczucia serca mojego: które nayszczerzey wynurzając, przy poleceniu mnie samego, i Duchowieństwa mojego, wysokim JW. Ministra Dobrodzieja względom mam chluby dla siebie zaszczyt, z naygłębszym poważaniem i nayniższem przywiązaniem zostawać

JW. Ministra Dobrodzieja nayniższym sługą —

Dnia 16 Lut: 1824 r. —

Do JW. Grabowskiego Ministra przewodniczącego w K.R.W.R.i.O.P.

JW. Mości Dobrodzieju

Na List JW. Mości Pana Dobrodzieja jeszcze pod d: 25 Stycznia do mnie pisany, przy należnem uszanowaniu mam honor następnie odpowiadać: Wezwany do Konsystorza X. Raczyński: celem wybadania się o jego przedsięwzięciu względem Beneficium Chyszewic, wyraźnie oświadczył, iż niemniej tę rzecz natenczas zdeterminowana, gdy tylko otrzymał tak listami JW. Mości Pana Dobrodzieja do mnie pisanemi, niemniej ustnie powinione mu X. Raczyńskiemu uczynionemi przez dłuższe ofiarowany Prezenty nieotrzymał. Wszakże przeto na niepewności narażać się przedsięwziął pozostać w Swierczach, iż że przy ostatniem pomiarze gruntów Plebanalnych Beneficium Chyszewickiego mało jest wcale płonne, które podług dawnego funduszu mieć powinno Morgów gruntu 40 dla samego Kapłana, a dla Dyaka Morgów 13, czego dzisiejszy pomiar nieobejmuje. Nadto wielkie trudności zachodzić muszą wkładem dworu na opał na Rapparaczę Budynki i ogrodzenie. Niemniej i całość stanowi Duchownemu właśnie iako ważne pilna, i palenia

Wkit. lub sprowadzania zasyłanej na ~~własny~~ podatek wyższego ~~przemieniona~~ upoważnione teraz zastrzeżone. Wszelkie zaś części dla Bydlęcia i Koni Plebana dworskim i gromadzkiem wspólnie zabroniono. Z tym podobnie okoliczność w stosunku X. Rudzińskiego Proboszcza do Chyżowni. — Administrator zaś dzisiejszy Chyżowni, Proboszcz Chodkowi, iżeli nie każdej Uroczystości zjeżdża do Cerkwi Chyżowieckiej dla odprawienia Nabożeństwa, niczym tego jako Sąd zapieczętowany, lecz odpowiada z obowiązku Parocha; ~~winny posługi w Cerkwi swojej nima i jest dopomina~~ Wszakże aby koniecznie zjeżdżał do Chyżowni w czasie Świąt Uroczystych i Niedziel, otrzymał rezolucję wielce polecimy. — Jako odpowiadając na List przez Dobrej pamięci Kaszlaty wysokim szacunkiem i poważaniem zostaję.

Do Wysokiej Kommisyi Centralnej Likwidacyjnej. —

Biskup Dyecezyi Chełmskiej G.J.K.

Jako Dziennik Dóbr Rząd. Chutcze w skutek postanowienia JW. Zastępcy Namiestnika Królew. z daty 25 Maja r.b. wypadłego, na dowód tej przedstawia Wys. Kom. Centralnej Likwid. 1. Wykaz dostarczenia należytego zboża i furaży do Magazynu Krajowego ~~[illegible]~~ od dnia 1 Kwiet. 1810 r. do dnia 21 Sierp. 1814 r. przez Kommissarza Dudzińskiego sporządzony — 2. Certyfikat K.W. L. stwierdzający Chutcze Drzewem wydany, na furaż do dostarczony przez W. Zarębskiego Kommissarza na dniu 15 Grudnia 1817 r. w Lublinie stwierdzony. — 3. Certyfikat Gromady Chutczkiej ~~[illegible]~~ Sługi na dostarczenie Owsa do Magazynu Rządowego korcy 85. ~~dost~~ przez wspomnianego Kommissarza W. Zarębskiego na 15 Grud. 1817 r. podpisany. Najuniżeńszą Prośbę, aby przyjęcia tych dowodów do przedsięwziętego obrachowania — Chełm d. 12 Paździer. 1824 r. —

Do

Jaśnie Wielmożnego

Biskupa Chełminskiego

i

Senatora Królestwa

Polskiego

Pro Memoria

1º ~~Do Komisyi Rządowey~~ o ~~Procent Cerkwi Kamskiey~~

2º ~~do K. R. — o budowę Cerkwi w Łabui~~

3º do ____ o budowę Cerkwi

~~o Budowę Cerkwi Perstun~~

4º ~~o Kandydatach na Teologią~~

5º ~~do JX Chutakiewicza~~

6º ~~do JX Politanskiego~~

7º ~~do JX Surrogata Sylwcińskiego~~

8º ~~do Józefa do Wilna~~ —

9º ~~Do Komisyi~~ Nota względem ~~X Mstitkowicza~~

10º ~~Do K. R. względem Radzymina~~

~~10º do K. R. względem [illegible]~~

Roku 1824 r Dnia 30 Czerwca.

Obliczyłem te Rejestra Przychodów Seminarium Dyec. Chełm. które od Roku 1822 Dnia 1. Stycz. do Dnia dzisieyszego, okazały Przychodu tak z Publicznego Skarbu Kompetency iakoteż z Procentu od Summy dziewięćdziesięciu tysięcy Złł pol. na Dobrach Chyszowie Łydaczy i Mszanice, niemniey z opłaty od Klerykow niektórych za stołowanie się równie też od Kapłanów na Rekollekcyach zostających, i z pozostałego Remanentu z poprzednich Rachunków Złł pol. 88 gr 16. uczyniły ogółem przychodu Złł 39974 gr 16. monety Złł pol. trzydzieści dziewięć tysięcy, dziewięćset siedmdziesiąt cztery grosze szesnaście wynoszącego. Od którego przychodu odtrąciwszy rozchód na różne potrzeby Seminarium czyniony na swoim mieyscu wyszczególniony czyniący Złł pol. 38,405 gr 16. pozostaie na dalszy wydatek czyli Remanent Złł. 1569 — monety Złł pol. tysiąc pięćset sześćdziesiąt dziewięć. Jakowe Rejestra przychodów dla lepszey wiary i nay [illegible] moim podpisem — iako wyżey Dan w Chełmie dnia i roku iako wyżey.

Roku 1824. Dnia 30 Czerwca —

Obliczyłem te Rejestra rozchodów Seminarium Dyecezal. Chełmskiego które od R. 1822 dnia 1 Stycznia do dnia dzisieyszego na różne potrzeby tegoż Seminaryum uczyniły ogółem rozchodu Złł pol. 38405 gr 16. monety Złł pol. Jakowe Rejestra aby nadal polniejszy latera, i translatem pilnie były prowadzone y dopisywane, niemniey aby procent od Summy na Chyszowie Łydaczy wkładany nie [illegible] wypełniany i zapisywany [illegible] a nadto od dobierania zaniedbanego całkowicie był [illegible] aby odtąd z każdego kwartału upłynionego czyli co trzy miesiące od dnia dzisieyszego Rejestra tak Przychodów iako i Rozchodów bez żadney wymówki do obliczenia i podpisania były oddawane — które to Rejestra rozchodów dla lepszey wiary i nay [illegible] moim podpisem Dan w Chełmie Dnia i Roku iako wyżey.

#. 1

D D D W między między m innemi n m swey ręki między mmiędzy

Do Wielmożnego Kommissarza Obwodu Krasnostawskiego

Biskup Dyecezyi Chełmskiey G.R.K.

Jako Dzierżawca Dóbr Rządowych Chutcza na przełożenie W. Kommissarza z dnia 2° t. m. r. b. do liczby 8,198 sobie ~~przysłane~~ nadesłane, ma honor odpowiedzieć iak następuie: Rapport Nauczyciela Szkoły Elementarney Chutcza ~~przesłany~~ dany W. Kommissarzowi, nie powinien zasługiwać na żadną wagę, ~~iest bowiem nie~~ iako bezzasadny i z prawdą niezgadzaiący się. To pewna że Szkoła ~~prawie~~ tamże Elementarna iuż prawie od roku ustała nie z przyczyny atoli Towarzystwa Szkolnego, iak twierdzi mylnie Nauczyciel Rogowski, lecz z niego samego, takowa bezczynność ~~pochodzi~~ uczniów wyraźnie pochodzi, oczem dowiedziawszy się Biskup, ilekroć znaydował się w Folwarku Chuteckim, a osobliwie na nabożeństwie w tameczney Cerkwi, zawsze przekładał włościanom ~~tamecznym~~ Chuteckim, a nawet karami zagrażał, ażeby Dzieci swoie, do Szkoły na naukę posyłali, gdzie będąc przytomny na Smentarzu osobiście Nauczyciel Rogowski, niemógł niesłyszeć o tem ~~[illegible]~~ zaleceniu, a przecież w Rapporcie swoim twierdzi, iakoby miał włościan Chuteckich do dawania na naukę Dzieci niechciał. — Powiada w tymże Rapporcie Nauczyciel Rogowski, że mu pensyą Towarzystwo Szkolne odmawia, ~~[illegible]~~ [illegible] gdyż ~~[illegible]~~ z ręki Biskupa iako Dzierżawcy pobieraiący od roku 1820. 1 Stycznia, regularnie swoią pensyą po Zł 100 odbierał, dowodem są tego iego własnoręczne kwity, ~~a Roku~~ na czas dzisieyszy 1824, niewiele mu daną ma też pensyą iako od roku próżnuiącemu i bez uczniów będącemu, również też i włościanie Chuteccy za swoie Dzieci w każdym roku należytość umówioną temuż Nauczycielowi opłacali, owszem i Gmina Chylin, stąd włościanie lubo nie posyłali swoich Dzieci do Szkoły Chuteckiey przecież, część na siebie włożoną należycie oddawali: Co się zaś dotycze drzewa na opał, którego iakoby pomieniony ~~[illegible]~~ Rogowski nie odbierał, sobie samemu winę przypisać powinien, należało było mu w tey mierze udać się do Urzędu Leśnego, który temuż ~~mu~~ nigdy nie zaprzeczał opału. — Z powyższego wszystkiego wyraźnie okazuie się, że Nauczyciel Rogowski swoim mylnym Rapportem ~~[illegible]~~ z wyraźnym pokrzywdzeniem Towarzystwa Szkolnego, wiele temuż ubliżył, a Prześwietną Kommissyą Obwodową niepotrzebnie swem pismem utrudził. — Gdy ~~przeto~~ zatem okazuie się tak z wywodu słownego włościan Chuteckich pod dniem 13. t. m. r. b. w urzędzie Woyta Gminy przez zastępcę ~~[illegible]~~ który tu się /: pod :/ dotycze, że Nauczyciel Rogowski, ~~w ciągu swoiego~~ w ciągu swoiego ~~pobytu~~ ~~profesowania~~ 3letniego żadnego z uczniów Chuteckich, ani czytać, ani pisać doskonale nie nauczył.

Nro 2

owszem żadnego światła tak w Religii, jakoteż Moralności przez zaniedbanie w nauczaniu Pacierza, Katechizmu, czyli pierwszych zasad Religii Katolickiej jak był obowiązany tymże ~~przez nauczyciel~~ Dzieciom ~~nie dał~~ niewdziąłt już tem samem, dla braku potrzebnego daru nauczania koniecznie być powinien z tego miejsca oddalonym, jako niekwalifikujący się do nauczania Dzieci, i zdrożnego z niemi postępowania. — Że nie brakuje na sposobie nauczania Dzieci, oczewistym jest dowodem, pominowszy Dzieci Włościańskich, 10cio letni chłopiec Stanu Szlacheckiego osierocony przez Ojca, nazwiskiem Mistaszewski, który mieszkając we Dworze Chołeckim, i każdodziennie chodząc do Szkoły Elementarnej w ciągu lat 4ch pod nauczycielem Rogowskim, ani wyraźnie czytać ani dobrze pisać ani też rachunków zgoła się nie nauczył, przekonano się bowiem z sumiennego doświadczenia, że ~~żadnego postępu w tej mierze~~ małego nawet w naukach nie uczynił.

Spowodowany przeto Biskup takowemi ~~niedbalstwem~~ zdrożnościami ~~rolnie Dzierżawca Dóbr Chołeckie~~ z i nie do rzeczonem postępowaniem owego Nauczyciela nie może obojętnym ~~właśnego przekonania się, nie może być obojętnym na takową niedo~~ obecnie ~~dalej~~ patrzyć, a nawet tolerować ~~go~~ dalej cierpieć, przy Szkole Elementarnej, owszem na jego miejsce winien jest z obowiązku i urzędu swojego przedstawić W. Kommissarzowi do zatwierdzenia innego nauczyciela szkoły parafialnej ~~[illegible]~~ Lemańskiego, po którego talentach spodziewać się można, że Dzieci Włościan Chołeckich uczynią znaczny postęp tak w Religii, jakoteż w nauczeniu się ~~[illegible]~~ Języka polskiego i Słowiańskiego, tudzież nauczą się pisać a nawet rachować. W skutek czego rzeczy W. Kommissarz polecił Urzędowi Jpp. Mochonowiczowi jako zastępcy Wójta gminy, aby niezwłocznie zrobiwszy należyty spis wszelkich książek Grammatyki, Katechizmów oraz wzorów do pisania przy tej szkole w ręku Rogowskiego będących, takowe od niego odebrał, a kosztem znacznym Biskupa nabytych, a nowemu nauczycielowi Lemańskiemu do użycia powierzył, i tegoż ~~za~~ nauczyciela szkoły Elementarnej Chołeckiej Włościanom tameczny polecił. — Przytem Biskup W. Kommissarzowi dołącza wyrazy wysokiego szacunku i poważenia —

Chełm 16. Listopada 1824. roku. —

Do Prześwietney Kommissyi Woiewództwa Lubelsk.

Biskup Dyecezyi Chełmskiey Ob. G. K. iako Dzierżawca Dobr Rządowych chutcze złożywszy kwity z opłaconego ogniowego pod dniem 16. Sier. roku 1823. Nro 22. do Biórw Prześwietney Kommissyi Woiewódzkiey do Likwidacyi ~~na zabudowania~~ Dworskie ~~wydane~~ którą ogniowey, gdy pomieniona Likwidacya do tego nie nastąpiła; prośba zatem iest Biskupa, izby Prześwietna Kommissya takową Likwidacyą przyśpieszyć raczyła, celem kwalifikowania się w Racie Dzierżawney, gdzie Opłata ogniowego kontraktem Rządowym §. 17. ~~[illegible]~~ Dzierżawcom zastrzeżona została. — Oco Biskup swoiey prozby ponawia! Chełm 18. Listopada 1824 roku. —

Nro

Konsystorz Jeneralny Chełmski Ob. G. K.

Do

Kleryka Dyecezyi Chełmskiey Przewielebnego Jana Kalinowskiego!

Władza Dyecezalna odebrawszy Oświadczenie ~~się~~ Kleryka Jana Kalinowskiego pod dniem 26. Pazdz. r. b. sobie nadesłane, następnie Temuż odpowiada: Załatwiając wprawdzie na uwagę Jego ~~pomienioną~~ Oświadczenie względem mby porzucenia ~~Sukienki~~ Kleryckiey ~~porzucenia~~, iżeby ~~[illegible]~~ młodzieńców ~~[illegible]~~ obrządku Greckokatolickiego Domieście bowiem takowe ~~stałe~~ prywatne okazało się być płonnem, wszakże Kleryk Kalinowski, będąc ostrożniejszym, którego chętnie może w tym uchybił, iak sam wyznaie, że bez pozwolenia właściwey władzy przyiął obowiązek nauczyciela Domowego, bo gdyby się był dopraszał, pewnie niebyłoby mu wzbronione zamieszkać oraz iakich przy urzędzie nauczycielskim, ile w tak szanownym Domu a do tego Religiynym i moralnym, gdzie wzorowe przykłady mogą być innym do naśladowania. Teraz zaś Przychylając się ~~zatem~~ chętnie do prozby Jego, udziela się Mu pozwolenie do 8. miesięcy od daty niniejszey zostawać dłużey ~~w~~ w tymże Domu przy obowiązkach nauczyciela, które z własney ~~dobrey~~ woli na siebie przyiął. —

Chełm d. 19. Listopada 1824. r.

z 2 July 1824 r. 79 J. Cte [illegible]

315

Jaśnie Wielmożny Hrabio Dobrodzieju!

Na list pisany JW. Hrabi Dobrodzieja pod dniem 28 Maja do mnie pisany, mam zaszczyt z należnem uszanowaniem odpowie= dzieć. — Pod nieobecność moją w Chełmie wszakże z polecenia mojego Konsystorz tutejszy przedstawił w Tabelli Konkursowey Kandydatów na wakujące Probostwo Grzyńskie, więcey uzyskania łaskawey prezenty na osobę przez pierwszego X. Juliana Paszkiewicza, z których sobie JW. Hrabia Dobrodziey zostawiłeś wybór zrobić. Wiesz zatem prośbę moją z tym że Kapłanem iżby mógł pozyskać wysokie względy JW. Hrabi Dobrodzieja. — Cóż gdy dotychczas posłuszney mowy Pan Szymonowski dniem [illegible] Ręki łaski względney nie= może przystąpić się do Jego względem. Istniejące bowiem Rozporządzenia [illegible] na rok dnie [illegible] dobra nia [illegible] Rządowe [illegible] wyprawić tej łaski ~~[illegible]~~ [illegible] mięcz wszakże X. Paszkiewicz otrzymawszy Prezentę od JW. Hrabi Dobrodzieja pomieniony mowy nie zechce [illegible] [illegible] Ponawiając prośbę moją o wydanie łaskawey Prezenty dla [illegible] nego Kapłana mam honor zostawać z najwyższem poważaniem i uszanowaniem JW. Hrabi Dobr. najniższym sługą. —

Do JW. Hrabi Alexandrowicz w Konstantynowie

z 2 July 1824. z Chełma

Jaśnie Wielmożny i Mości Dobrodzieju!

Wiadomo jest wiadomo JWMPanu Dobrodziejowi że X. Alexander [illegible] Pleban Cerkwi w Slipczu, teraz iść dochodzić zakonny będzie Cerkiew zatem tameczna i Parafianie osieroceni zostali bez mieszczey Pasterza. Wszakże dla posługi duchowney tymczasowo ~~[illegible]~~ ~~mistrowie~~ Komenda pomieniona została młodemu Kapłanowi X. Janowi Chrości= który [illegible] [illegible] mianowaniem Plebanem ze [illegible] Przypominam sobie życzenia JWMPana Dobr. który ostateczne Kapłana na to miejsce chciał przedstawić — Jakoż posta= nowiłem po [illegible] Niedzielnem ogłoszeniu o wakującem Beneficjum Slipcze przedstawić w Tabelli Konkursowey na cel Kandydatów należycie zakwalifikowanych Kapłana X. Tomasza [illegible] który [illegible] Wiem tylko komu z prawa należy Wydanie Prezenty. Wszak nam honor uprzedzić JWMPana Dobrodzieja o przesłanie dla mnie łaskawey informacyi. — Otrzymawszy Wojciech Lemański Nietajno będzie mu JWMPanu Dobr. iż Kurs nauczycieli quatuor minores ordines po ukończeniu Nauk w Seminarium Włodawskim wybory został przez miejscowego JX. Rektora tameczney. Do czem wiadomość że Nomiwati jako Kur... Bazylianów ~~[illegible]~~ i przez ~~[illegible]~~ Kommissyi Rządowey [illegible]

Dufając potwierdzonej, gdzie tyle razy na prośbę ~~Zakonnej~~ w Przyjęciu Bielskie przekonał się
gruntownie że nie jest w stanie dopełnienia przepisanych od Zako=
nodawcy tegoż. Zatym przyszedł doprowadzić się o przyjęciu siebie do Klasz odomo-
Smieckiej Dyecezyi Chełmskiej ~~Niemożliwe~~ ~~[illegible]~~ Jego ~~[illegible]~~
~~m~~ Wiadomości wprowadzając ~~[illegible]~~ prośbą Jego lecz wyższej zamierzyłem
prosić JW.Mości Pana Dobrodzieja o wydanie dla ~~niego~~ tegoż Klasztoru Litteras dimisso
riales. O którą wyższej Łaski dla niego dopraszając się mam zaszczyt
z najwyższym poważaniem i uszanowaniem zostawać. JW.Mości Pana Do-
brodzieja najniższym sługą. —

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju!

Na szanowne wyrazy Listu JW.Mości Pana Dobrodzieja odpowiadając
mam honor wynurzyć, przed najpowinniejsze uszanowanie, a razem
oświadczyć iż w tak delikatnej okoliczności jaką jest oderwanie obra-
zu z Cerkwi Złojeckiej Inwentarzem Rządowym objętego nie mogę
stanowczo ~~[illegible]~~ dziś wyrzec mojej JW.Mości Pana Dobrodzieja odpowiedzi, aż
wprzód osobiście od Ks. Albanena Złojeckiego w tej mierze powza-
mienia. Obawiam się bowiem żeby przystęp Matki z Ks. Kollator=
skim niedozwoliłby jakowych nieprzyjemności, tak od samego
Albana jakoteż i Parafian, albo może i Kollatora, bo jak z ty-
się z Parafianie mam się przekonać wiesz originatu, a na to miejsce
postawienia Kopii tejże Matki Boskiej obrazu. Za przybyciem moim do Ks.
Albana Złojeckiego porozumiawszy się o tym, będź nie zapomnę co
pewnego donieść JW.Mości Panu Dobrodziejowi w tej całej okoliczności.
Najłaskawszym mnie względom obojga JW.Państwa Dobrodziejstwa polecam mnie
~~[illegible]~~ nieustannie, mam chlubny zaszczyt zostawać z najgłębszym
uszanowaniem. — JW.W. Strabiom Dobrodziejstwa i całemu Domowi
Tegoż moje powinne uszanowanie. Biskupa Dyecezyi Chełmskiej

Kopija Listu pisanego do W. Ciemniewskiej Kollatorki Cerkwi ...

Wielmożny Mości Dobrodzieju!

Na szanowne wyrazy Listu WW.Mości Pani Dobr. z d. 13 t.m. i r. do mnie
pisanego, mam zaszczyt następnie odpowiadać. Po zawakowaniu Beneficium
~~[illegible]~~ w Kollacyi WW.Mości Dobrodziejki będącego, stosownie do prawa kanonicznego
jakoteż do Urzędów Konsystorskich z strony mojej ~~[illegible]~~ konsystorskie dopełnione
~~zostało~~ było i tak po śmierci Śp. Ks. Zdanowicza Kanonika bezzwłocznie ogła-
szenie tego gdzie należało miejsca mieniać, iż Beneficium owo wakujące po Dekanacie
po [illegible] ogłoszone zostało, wprzódy w 6 tygodni ~~[illegible]~~ od ogłoszenia takowe-
go prawo podało się do niego 3 kandydatów kwalifikowanych, który wszy-
scy z prezentami ~~[illegible]~~ w Tabelli Konkursowej WW.Mości Pani Dobrodz
jako Kollatorce mieli wydania Prezenty jednemu z pomienionych Kandydatów
zatem jako powinien Konsystorz postąpić wakującej ~~[illegible]~~ wolnej drogą

uczynić obowiązek prawa — Przyznam się WWMMci Dobrodz: iż lubo dziś szanownej
Osoby iako Kollatorki miejsca wyższe powołanie prawie przysługiwać mi do a
równą z życzeniem Jej, aby też Beneficium zatem iuż od razu przy
Administracyi zostanie, wszystkim dosyć nie może. Prawo bowiem Ka=
noniczne wyraźnie przepisało, że gdyby Kollator Dziedzic lub Opiekun
do tego przedstawienia Kandydatów odmówił dziennie z 4tej Prezenty
przeto po 6 tygodniach upłynionych Biskup lub Jego Konsystorz
powinien sam dotąkowego Beneficium przeznaczyć aktualnego Rządcę, i tym
kanonicznie Instytuować. Jak się z posoli dziś gdzie Kollator a prawo
sobie służącego odmawia prezenty iedynie a ~~[illegible]~~ przedstawionym kandydatom niekwalifikowanemu dzymi no
więc na przyszłość tego wyrania Miejsce może myślą naszemu WWMMci Pani
Dobrodz: Plebana, dla tego też takich Kandydatów Jej przedstawione.
Jest zatem X. Tomasz Szulakiewicz ~~[illegible]~~ niewchodzący w ~~[illegible]~~ dla iakich odmówionym został
to przeciw drugim miejscu położony Jak Grzegorz Liszkiewicz
powinien zostać na Jej dla siebie najlepszy. Któremu ia iako kwalifikowanemu z mojej prawa
nam służącego tymczasem Administracyą powierzyło tak duchownych
iako i doczesnych rząd będzie musiał niżeli później Instytucyą Kano=
niczną zaopatrzonym zostanie. a tem uprawnienie przestało być [illegible] X. Adamowska żadny Dzisiejszy zaś Administrator X. Kr=
nistan Chmielewicz nietylko że miejsce kwalifikowanym do tego Bene=
ficium, który chciałby odbierać bez żadnych [illegible] ale też iako ~~[illegible]~~
dający do tego Beneficium niewłaściwie sobie drogę wyraźnie za karę iest
na zawsze usuniętym od Niego. Powieniemu [illegible] na mojej prawa Kasztelany
ich oddanie przez Konsystorz Lubelski [illegible] do wiadomości po=
dane, wiele zatem [illegible] Administracyi tego [illegible] dla siebie przystępowania ni=
niej. Lub zaś WWMMci Pani Dobrodz: iako [illegible] od Jej liste [illegible] się
ściśle zobowiązani do zatrzymania ~~[illegible]~~ w Administracyi tego Beneficium
przez rok cały, przeciw gdy wspomnianem życzeniu ś.p. X. Dziekana Kiepskiego
było ~~[illegible]~~ nikomu wiadome, dla tego też uznane Beneficium po śmierci ostatniego
Plebana za wakujące w konkurs ogłoszone zostało, od razu i przez ~~Dzien~~=
nik Wojewódzki do każdej Gminie wiadomości podane. Już nie porządnego ani examin
Konkursowy na to Beneficium, ponieważ ani też im Kandydaci do
Niego w Lublinie umieszczeni nie będą, Inaczej prawa tak Duchowne iako
Cywilne byłyby [illegible] naruszone Dziekanie Duchowna [illegible], a pomię=
dzy Kapłanami samowolnie Beneficia obyczajemi się [illegible] porządki i przepisami w Dyce=
cezyi spostrzegać byłaby ~~[illegible]~~. Jak odpowiedziałem na wszystko [illegible] WWMMci
Pani Dobrodzki przy [illegible] dla niej [illegible] honor
~~[illegible]~~ na zawsze został WWMMci Pani Dobrodz: — najniższym sługą —
Lublin dnia 14 Października 1824.

Excellme Illme ac Rdme Dne Dne Benefactor amplissime!

Podług przyrzeczenia mojego w liście poprzedniczym oświadczonego, mam nay-milsze zadowolnienie przesłać do Akt Metropolitalnych Excellentiae Vestrae w kopii wierzytelnej Breve Apostolicum Leona XII ~~w kopii wierzytelnej~~ So zaszczytne Breve dla Katedry Chełmskiey, iako ustanawiaiące czyli raczey wskrzeszaiące Kapitułę tuteyszą po-zostanie w Dziejach Archi Katedry Lwowskiey na wieczną rzeczy pamiątkę.-

J.X. Strymieniecki Assessor tuteyszego Konsystorza powracaiąc z Przemyśla nadwornie proszony odemnie, będzie mieć szczęście doręczyć to pismo Excellentiae Vestrae, którego ~~łaskawym~~ życzliwym względem ~~mnie~~ na zawsze mnie polecił, a razem dopraszaiąc się o łaskawą odpowiedź na List móy ostatnią pocztą przesłany, osobliwie względem ~~żądaney~~ oczekiwaney Dyspensy, mam chlubny dla siebie zaszczyt z nayuższem poważeniem, wdzięcznością i uszanowaniem zostawać.

Excellmi Illmi ac Rdmi Dni Dni Benefactoris Amplissimi:

Obligatissimus Servus et Exorator.

Dnia 9 Lutego 1825 r.

Wielmożny Mości Dobrodzieju!

Na łaskawe wyrazy listu W.W.mpana Dob. pod dniem 29 Stycznia do Mnie przesłane Mam zadowolnienie z prawdziwym szacunkiem i należną wdzięcznością dla Jego osoby odpowiedzieć iak następuie: Dwa przedmioty które w przedstawieniu Moiem względem Kapituły zastanowiły Scholę Duchowną, niesądziłem aby dla tychże usunięte zostały. ~~Aby~~ Żeby Suffragan Dyecezalny koniecznie miał być członkiem składu Kapituły, na to wyraźnego prawa w przepisach Kościelnych nie mamy. Że się to praktykuie w Kapitułach Łacińskiego obrządku, to z tey przyczyny, że Suffragani będąc wprzódy prałatami Kapitulnemi, wyniesieni zostali na ten stopień, dla tego została przy nich i godność prelatury. Niesądziłem przeto za rzecz przyzwoitą aby Biskupa Suffragana zniżać do stopnia Archiprezbytera lub innego iakowego Kanonika. Mam osób w Dyecezji ~~[illegible]~~ chełmskiey dosyć zasłużonych a zatem bez ~~[illegible]~~ pokrzywdzenia drugich, niemogłbym dwóch godności osobie iedney nadawać. Co do drugiego. Ponieważ Kandydatami na członków Kapituły przedstawionemi iednego tylko ~~z tey~~ Bazylianina, ze liście na Archi Dyakona ~~[illegible]~~ zamieściłem, a to X. Gelazina Szumborskiego z Dyecezji Chełmskiey dobrze zasłużonego. Uczyniłem to w prawdzie, stosuiąc się do zasad i zwyczaiów Kościoła wschodniego, w którym pospolicie na wszelkie prelatury obierano tychże Bazylianów. ~~Nie było~~ To żadną nowością przeciwnie wprowadzoną, że dobrze zasłużonego Dyecezji Bazylianina podałem między Kandydatami członków Kapituły. Kościół bowiem wschodni pospolicie do posług ~~katedral~~ duchownych znalazł potrzebę używać ~~[illegible]~~ Bazylianów. Jak było przy Katedrach i dawniey [illegible] że nie tylko ~~[illegible]~~ Bazylianów wybierano na stopnie godności Kościelnych pierwsze, ale nawet nikt niemógł być wyniesionym na Biskupa, tylko Bazylian ~~[illegible]~~. Stolica ~~Rzymska~~ apostolska nie tylko zwyczaiu tego nieobaliła, ale owszem utwierdziła, przeznaczaiąc Zakonników Bazylianów nie tylko na godności

Kościelne

Kościelne niższe, ale i na stopień Biskupstwa, to tylko zastrzega
się aby zakonnicy Bazylianie pomimo wiedzy przełożonych swoich starać
się o takowe nie ważyli pod karą nieważności na zawsze. Jak w Breve
Benedykta XIV. Inclitum quidem Sancti Basilii Magni ordinem, pod
dniem 12. kwietnia 1758 r. wydanym czytamy. — Ac primum quidem
Vobis notum esse cupimus, Nos non ignorare consuetudinem illam in na
tione Ruthena vigentem, nimirum vacantib. Cathedralib. Ecclesiis... non pro
ficiendi Antistites... nisi solos monachos ex ordine vestro...
Quo firmius praeterea ejusmodi... lex subsisteret, a fel: rec: Benedicto
Papa XIII praedecessore nostro, procurator tunc temporis existens
Generalis laudati Ordinis S. Basilii Magni applicas in simili forma
Brevis litteras die XV Mensis Decembris Anno 1728 hac super
re datas, curavit, quas vigore ad officia et dignitates Eccl(esiasti)cas monachos
omnes memorati ordinis, qui sine expressa Superioris Gnlis... consensu...
Dignitates procurent, eo ipso ad illas inhabiles esse ac fore declarabat.
Nadto gdy w czasie teraźniejszym XX. Bazylianie z okoliczności zmian po
pierwszych zaszłych w całej Europie, zostali bez Generała zakonu ~~właściwego~~, i Ju
rysdykcya ich najwyższa jest przy Biskupie Dyecezalnym miałem zatem
prawo wezwać do urzędu Kościelnego Bazyliana, a on wzajemnie który
[illegible] nie się z mocy Breve powyższego. — Że był zwyczaj w Polszcze
wynoszenia XX. Bazylianów na stopnie godności Kościelnych, stwierdzają
to nie tak bardzo odległe nam czasy. Na Synodzie Zamojskim w Roku
1720 odprawionym, a od Stolicy Apostolskiej zatwierdzonym, i za prawo
dla obrządku Ruskiemu danym znajdował się i podpisał z Archidyakonów ~~dwóch~~
Archidiakonów Bazylianów, to jest Augustinus Sarnogrodzki Archi
diaconus Epi Premisliensis, drugi Parthenius Zumkowski Archidi
aconus Epi Leopoliensis. — Owszem lat kilkanaście temu upłynęło jak
zmarli w Dyecezyi Lwowskiej i Przemyskiej XX. Hieronim Strzelecki i Ju
lian Sapożyński ~~B~~ Bazylianie, którzy byli Kanonikami Katedralnemi
Na tychże więc zwyczajach i prawach ~~[illegible]~~ Kościoła wschodniego wsparty
położyłem w liczbie Kandydatów X. Juliana Krumkowskiego Bazyliana
dla którego wiele zależy mi o dyspensę, spodziewam się takową otrzy-
mać. — Przełożywszy zatem powyższe powody na których nie bez za
sadnie polegając przesyłam ie do tylekroć doświadczonej łaski wspaniałej
Dobr: który wysokim zdaniem swoim potrafisz je ocenić a razem ma
ją dzielny głos ~~w~~ w Sekcyi Rzymsko-katolickiej zawsze z skutecznie doradczym
głosem swoim ~~wyjednać~~ utrzymać, i przedstawić do zatwierdzenia całkowicie listę
Kandydatów odemnie podanych. O co najmocniej ponawiając prośby moje
mam zaszczyt na zawsze ~~zostawać~~ z najwyższym szacunkiem wdzięcznością i pow
ażaniem zostawać.

Dnia 30 marca 1825 r. Chełm.

Jaśnie Wielmożna Mościa Dobrodziejko!

Słabość oczów moich, na którą dotychczas cierpieć muszę, nie pozwala mi rozszerzać się z mem pismem powinszowaniem z okoliczności wczorajszego Imienin JW. Pani Dobrodziejki. W krótkich tylko wyrazach mam sobie za powinność wynurzyć uczucia serca mojego. Oby najwyższa Opatrzność za przyczyną S. Balbiny Jey Patronki, drogie życie JW. Pani Dobrodziejki, dla chluby i zaszczytu Szanownego Jey Domu, oraz dla szczęścia prawdziwych Jey przyjaciół przy najmilszem powodzeniu i najlepszem zdrowiu raczyła zachować w najpóźniejsze lata. O co ja proszę P. Boga w każdodziennych moich [skreślone] kiedy moich Modlitwach. Tak wynurzywszy uczucia moje, proszę przyjąć wyrazy najgłębszego uszanowania i najszczerszey wdzięczności, z którą do zawarcia powiek moich mam zaszczyt z prawdziwą chlubą [skreślone] zostawać

J. Wielmożney Pani Dobrodziejki

Najniższym Sługą

P. S. Całemu szanownemu Domowi Łęcze moje uszanowanie. J. X. Sekretarz za powrotem z Lublina Dorzeczy maleńki rozpęd, o przyjęcie którego upraszam.

5. kwietnia 1825 r. Chełm.

Wielmożny Mości Dobrodzieju

Na szanowne wyrazy listu WW. Jmć Pana Dob. pod dniem 30 marca do mnie pisanego mam szczęście z winnem uszanowaniem odpowiedzieć na stępnie: mocno ja wchodzę w słuszność powodów WW. Pana Dob., żeby X. Hrabanowicz Pleban Milejowski stosownie do pierwotnej Erekcyi z mocy funduszu tameczney Cerkwi przez fundatorów nadanego jak najpilniej dopełniał obowiązków przez siebie przyjętych, a do miejsca przywiązanych. I tym celem po kilkakrotnie z Urzędu mojego przypominałem temuż kapłanowi troskliwe dopełnianie tychże obowiązków, a osobliwie w dni [skreślone] Dni Uroczyste podług Rzymskiego kalendarza przypadające, żebyś WW Pan Dob. jako godny Kollator miejsca mógł mieć w swoich nabożeństwach zupełne zadowolnienie, tym bardziej kiedy X. Hrabanowicz [skreślone] Parochii Ruskiej przez zbieg smutnych dla mnie okoliczności mało ma do czynienia w Milejowie z osobami Ruskiego obrządku, które wbrew przeciwko ustawom kościelnym [illegible] przeszły niesłusznie na obrządek łaciński. — Przecież pomieniony Pleban miejscowy dopełniwszy posługi Duchowney dla szanownych Kollatorów w Cerkwi tameczney [skreślone] [skreślone] zamiast przejażdżki w różne strony czasem niepotrzebnych mógłby w dni powszednie osobliwie podczas [skreślone] dzisiejszey wielkanocnej spowiedzi na czas jaki udać się do Łęczny lub do Dratowa, gdzie napostanowić z tąd postanowienia przez wzgląd

miłości bliźniego

spomiędzy postępse Duchowney. Czyn ten Jego zbawienny pewien Jestem że nienarazilby sobie WW. pana Dobr: a Dratowskiey Pani rozległey parafii ~~zrobilby~~ przysporzyłby prawdziwą dogodność. Z tym wszystkim mimo tu nadstrzyżone uwagi moje czyniące dosyć życzeniom WW. pana Dobr: cofnąłem wydaną administracyą na osobę X. Hrabanowicza ~~dwóch wierzonych~~ Kościołów Łęczeńskiey i Dratowskiey, a powierzyłem ją innemu Kapłanowi. — Ozem WW. pana Dobr. zapewniając mam zaszczyt z wyjednim szacunkiem i poważeniem zostawać —

WW. pana Dobrodzieja

Nayniższym Sługą

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju:

Najmocniej się oświadczam JW. Mści Panu Dobr. podziękowaniem za Jego laskawe życzenia szczęśliwey dla mnie podróży którą dnia jutrzeyszego przedsiębiorę, razem obok tego prawdziwie ubolewam nad Jego niespełnionemi rezultatami. ~~Z~~ Przyjąć zatem raczy i serca mego. JW. Mści Pan Dobr. powróciwszy do tutecznego ochwiania równie odwiedzić Stolicę gdzie będę mniał ... dopełnienie osobiście podziękowań. Ale za przychylne dla mnie oświadczenia. —

Przywiązanie moje do osoby WW. Pan. Dziekana Kaduny Kujawskiey nigdy nie będzie zmienione; dla którego w tylko być może zawsze z moiey strony, dopóki wszystkiego troskliwie niezmieszkam. Gdy bowiem Dratowo całey publiczności zasłużyć sobie na prawdziwy szacunek i poważenie; a gdy za Boską pomocą wymienione zostanie nayprędzey przyszłego Biskupa Podlaskiego, będę zupełnie szczęśliwym gdy tak dostoynego sąsiada drugiego obok siebie mieć będę. Ozem zapewniając JW. Mści Pana Dobr. mam zaszczyt z nayszczerszym szacunkiem i poważeniem zostawać JW. Mści Pana Dobr.

Do JW.

Biskupa

Skarszewskiego.

Dnia 20 Kwietnia 1825 r. Chełmno

Jasnie Wielmożny Mości Dobrodzieiu

Mocno ubolewam nad tem że niemogę służyć osobiście JWWPanu Dobr. w dzień Uroczny Imienin Jego. Słabość oczow moich, tudzież wybor i przysposobienie się do przyszłey podroży warszawskiey stają się moiemu zamiarowi wyraźną przeszkodą. Wyręczaiąc się przeto nineyszym listem, będącym wykładnią moiey wdzięczności, szacunku, i poważenia winnego Szanowney Osobie Pańskiey; mam sobie za szczególnieyszy obowiązek wynurzyć moie nayszczersze życzenia: Oby Naywyższy Dawca wszelkiego Dobra, za przyczyną S. Patrona Jego Drogie życie JWWPana Dobr. dla zaszczytu i szczęścia tak rozległego i Prześwietnego Domu Suchodolskich przy nayleps zem zdrowiu raczył zachować w nayodleglejsze lata. — Te są wynurzenia z serca moiego iako dawnego i prawdziwego sługi JWWPana Dobr. nayniżey obowiązanego. Racz że Je łaskawie przyiąć, a razem zachować mię w ~~[illegible]~~ szanownych względach swoich, które ~~[illegible]~~ nayusilniey poważaiąc mam chlubny dla siebie zaszczyt z nayżywszem szacunkiem wdzięcznością i poważeniem zostawać.

JWWPana Dobrodzieia
Nayniższym Sługą
[illegible]

P. S.
JW. Kasztelanowey
nayłaskawszey moiey
Dobrodzieyce, Składam nay
głębsze uszanowanie. —
JW. Konstancyi Hrabiance
gotuiącey się do zawarcia Ślubow
małżeńskich przed Ołtarzem Pańskim
przesyłam moie nayszczersze błogosławień
stwo. Niech Naywyższy tak Jey samey iako i przyszłemu Jey Oblubieńcowi
nayobfitszych Niebios Darow w całem życiu przy szanowney parze nieprzerwanie
udzielać raczy, czego Ja lubo nieprzytomny z Duszy i Serca nayusilniey życzę.

Dnia 20 Kwietnia 1825 r. Chełmno.

Jasnie Wielmożny Mości Dobrodzieiu

Dzień wczorayszy Imienin JWWPana Dobrodzieia powodem mnie do ~~[illegible]~~ wynurzenia moich nayszczerszych życzeń, które w Imieniu moiego Duchowieństwa, iako dostoynemu Prymasowi Królestwa, oraz naczelnemu Hierarsze Duchowieństwa Krajowego mam szczęście przesłać: Oby Naywyższy Pasterz Pasterzów opiekuiący się kościołem swoiem drogie życie JWWPana Dobr. tak chlubne i potrzebne dla Dobra Duchowieństwa Krajowego i Kościoła [illegible] przy nayleps zem zdrowiu z ~~[illegible]~~ nayszczęśliwszem powodzeniem zachować w nayodleglejsze lata: Racz że JW. ~~[illegible]~~ Pan Dobrodzieju to prawdziwe wyrazy serca moiego łaskawie przyiąć od tego, który siebie i swoie ~~z całem swoiem~~ Duchowieństwo

polecaiąc uprzeymiem względom JWW Pana Dobrodzieja ma-
szczęśliwy zaszczyt z nayuprzeymieyszym poważaniem i uszanowaniem
zostawać

JWW Pana Dobrodzieja

Nayniższym Sługą

Sama Instrukcya w Dzienniku Województwa z R. 1822.
N. 33

319a

Litt B.
Wzór do układu s dziesięcinę z gruntów dworskich, podług rozmiaru

Układ

O zamianę wytyczney dziesięciny z gruntów dworskich należącey do kościoła nn ze wsi Rządowey / prywatney nn

położoney

w Parafii nn Dekanacie nn
Dyecezyi nn

w Ekonomii nn Gminie nn
Obwodzie nn Województwie nn

Działo się na gruncie nn dnia nn miesiąca nn roku nn

Kommissarze na mocy Reskryptu Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego z dnia nn Nro nn upoważnieni od Kommissyi Województwa nn i władzy Duchowney do robienia układów o zamianę dziesięciny wytyczney stosownie do Dekretu Królewskiego z dnia 18 Marca 1817 roku i Instrukcyi Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego z dnia nn roku nn. w Obwodzie nn.

Ze strony Rządu
nn
Upoważniony Reskryptem Kommissyi Województwa nn z dnia nn

Ze strony władzy Duchowney
nn
Umocowany nn

Na żądanie nn Naddzierżawcy /: lub kto iest upoważniony od Kommissyi Województwey / Właściciela wsi nn /: lub umocowanego załączoną tu plenipotencyą /: życzącego sobie dziesięcinę wytyczną z gruntów dworskich teyże wsi, należącą do kościoła nn /: lub gdzie należy :/ mieć zamienioną na inny rodzay opłaty, przybywszy na grunt, wezwali do stawienia się Strony:

Stanęli zatém:

Ze strony daiącey dziesięcinę
nn

nn. Naddzierżawca /: lub Kommissarz upoważniony Reskryptem Kommis-
Właściciel wsi /: lub umocowany plenipotencya załączona pod
syi Woiewództwa nn. z dnia nn. /
nn —

Ze strony biorący dziesięcinę

nn proboszcz i.t.d. /: lub w miejsce proboszcza, który dla ..... osobi-
ście nie stawić się, umocowany od niego załączona tu plenipo-
tencya — vel ponieważ ani Beneficyat właściwy, ani umoco-
wany od niego, pomimo obwieszczenia ich w przyzwoitym cza-
sie /: iak dowód /: nie przybył; przeto stanął do układu wy-
znaczony /: iak dowód pod nn. /: od miejscowego Dziekana /:
Xiądz nn.

Gdy stawaiący właściciel dóbr /: lub kto staie ze strony daiącey:/
zeznał, że z ról dworskich wsi nn, niewątpliwie kościołowi nn /: lub
komu innemu :/ należy się dziesięcina wytyczna; Kommissarze
obeznawszy dostatecznie przepisy Rządowe tyczące się zamiany
dziesięcin wytyczonych na inny rodzay opłaty, przystąpili do czyn-
ności.

Właściciel wsi nn /: lub kto staie ze strony daiącey dziesięcinę :/ oświad-
czył, iż z rejestrów gospodarskich zbioru i omłotu wszelkiego rodzaiu
zboża dziesięcinie ulegaiącego z ostatnich lat sześciu złożyć nie
może, dla tego ..... /: wypisać przyczynę :/ i to zeznanie swoie
zaprzysiągł wedle następuiącey roty:

„ Ja nn przysięgam Panu Bogu &. iako rejestra gospodarskie
„ z lat 6ciu z folwarku nn. nie są rozmyślnie utaione dla
„ uniknienia podania ich za zasadę do układu o zamianę
„ dziesięciny. tak mi Boże i.t.

/: Wykonałem powyższą przysięgę :/

/: podpis :/

3196

По архиву №

По архиву №.....

ДѢЛО

ХОЛМСКАГО ДУХОВНАГО ПРАВЛЕНІЯ

О переписке б. Холмской уніато-уніатской Консисторіи съ Епископомъ Холмскимъ о раскольническихъ за 1825 годъ

Начато ..... дня 190 года.

Кончено ..... дня 19 года.

На ..... листахъ.

34

320-356

33-36

320

Spis

Rapportów z Konsystorza do JJ.WW. Pastorza w Warszawie rezydującego i Kadencyą w Sekcyi Duchowney R. Katol. Kommissyi Rząd. Wyz. Religiy. i Oświec. Publicznej odbywaiących, przestanych, i studyiom odrzymanych na nie odpowiedzi lub zarządzeń.

w Ao 1825. od dnia 1. Maja.

Sekcja XVIII

Volumen I.

Archiwum Konsystorza Sol. Chełmskiego

34.

322

1

Do
Jaśnie Wielmożnego Pasterza
Dyecezyi Chełmskiey

Przy należnem uszanowaniu i najgłębszey uległości oświadczyć Konsystorz iż interessa będące mało w okazie Jego Excellencyi zaćmionemi zostały z nowszych zaś nic szczególnego oprócz korrespondencyi byłego Plebana w Kaniach i rapportu [illegible] Dziekana wyłączywszy czasu był dnia dzisieyszego w Konsystorzu Jego Dziekan Lubelski z powodu otrzymanego zawiadomienia od Urodzonego Brodowskiego Assessora obwodu Krasnostawskiego do spisanego Inwentarza w Kaniach delegowanego który od soboty znajduiący się w Kaniach lub Jeł. Probitowskiego [illegible] nie może spostrzedz a tak iest niepodobnym że bez obecności Jego między sobie rospo[illegible] ode dzieła zamierzonego. Potrzebuie przytem studiuiących dokumentów tem miejscu a w ręku Ks. Probitowskiego pozostałych na prośbę Jego Dziekanowi aby to wszystko wspólnie działali a tylko dasię zaradzić, a jeżeli iakowe defekta w ruchomościach lub innemu indtrukcie [illegible] iasmionemi zostaną przeciwko Ks. Probitowskiemu to wtenczas czasie dozór mieysowny lub też Rząd odzyskima nieprzemilczy formalnie. Aby tylko rzecz głównieysza uchylenie tego kapitanu do skutku przyprowadzić. Domyślać się przytem jak Białostocki w imieniu urzędu delegowanego o nakaz Konsystorza Ks. Probitowskiemu do stawienia się tudzież złożenia do rąk Komissyi wspomnianych zatrzymanych dokumentów, który i otrzymał przy iz też na siebie obowiązek urzędnia; spodziewa się iednak można iż niedługie roskazowi podobnemu

Doświadczył też JX. Dziekan że wspominał W. Bazowski delegat Pisarz Konsystorski rzeczy przedmiocie do którego lecz dotąd nie wyjaśniła się [struck out] Dalszemu urzędowi będzie podany. —

Podał tu prośbę swoją JX. Pleban Wierzbicki XX Justynowi Budzikowskiemu upraszające o przełożenie Wielmożnemu przyjęciu Beneficium Wierzbickiego z powodu opłaty ofiarnej 10go grosza do którego się dochód funduszów Jego niekwalifikował Przedzymiennego przez ustawny prawnie na Subsidium Charitativum, wyjaśnia ustnie tak akt... jak w Referacie wymieniony, zatem nie załatwiono. Do tych tu nie należy... Konsystorz ma honor przedstawić wskazówki Jego Excellentiy.

Beneficia pro vacantibus ogłoszone się mające wyszczególnione: Pielaszewo, lecz jeszcze nieobsadzonych stacyj ... Wierzbicka Wola, Kulachowice, Nowosiodki, Czaśniki, Potoczek, Rudolowice, Łęczna, Szpanów, Berdyszcze, Kamień, Świdnik, Osiowiatyn, Intymelasie, Sosnowickie do dalszego rozkazu Jego Excellencyi Rady wraz Excellentia Pastorskich w ... wstrzymane ... tych przedmiotach taskawie Jego Woli swojej objawić. —

Konsystorz Chełmski dn. 4. Maji 1825.

ra Tot: Chełm:

Rapport

No 318

w nieobecności

Nro 344

2

Do

Jasnie Wielmoznego Pasterza Dyecezyi

Chełmskiey

Ma zaszczyt Jego Excellentii oświadczyć Konsystorz iż wskutek iuż uskuteczniony na dniu 11. Maja r.b. Inwentarz po uchyleniu X. Józefa Efrema Probitowskiego, przez delegowanych przedsięwzięty, którego Exemplarz do Archiwum Dyecezalnego ze strony Dziekana miejscowego złożony złożył. — Obeymuie ten w szczególności spis rzeczy kościelnych, [illegible] zabudowań gruntów tak fun duszowych, tudzież zasiewów na rok bieżący założonych. Dokumentów tylko zażycia realitatum, jurium et servitutum, w niem niepowołano, gdyż te w ręku byłego plebana dotąd znayduią się, a który pomimo zaleceń attentowania Kommissyi, i złożenia przy sobie zatrzymanych papierów potajemnie wyiechał. Ruchomości niejakie tego to Kapłana i sieroty na Jego opiece będące, niemniey jedna służąca w plebanii Kanskiey dotąd mieszczą się. Pasieki też pni 133 z pszczołami, i Ulów próżnych sztuk 50 znayduie się. — Rzeczy ruchome nadmienione chociaż pod obserwacyą Woyta Gminy tameczney zostaią, i na satisfakcyą pretensyi Kościelney protokolarnie w czasie Kommissyi zaięte, i tyjemnie z procentami od summ funduszowych zaległemi, prawnie zabespieczone, utrudniaią atoli rozpostrzenienie się obecnemu Administratorowi, o uwolnienie od czego plebanii, Dziedzic tameczny tego nie z dozorem miejscowym poruczał, jako w załączeniu żądanie swego chociaż przychylić się do tych nie iest rzeczą Konsystorza lecz bardziey do władzy Administracyjney przynależy. Przedmiot zatem takowy jako i inne okoliczności w annexie wyszczególnione, do dalszych rozkazów pasterskich od załatwienia wstrzymane zostaią. — Takowy rapport na skutek Rozporządzenia pasterskiego pod dniem 10. bm i r. Nro 619 objawionego składa się, Konsystorz ma honor w końcu donieść iż dnia wczorayszego wieczorem po uskutecznioney wizycie Kościołów w zarządzeniu Dziekanowi będących, w Szczebrzeszynie między Zamoyskim mieszczących się, szczęśliwie powrócił W. J. X. Officyał, i urzędowanie swoie przedsięwziął.

Chełm dnia 18. Maja 1825 roku

Z Konsystorza Jenerlnego Chełmskiego Rapport

№ 119. Präsentatio

324

3

Do

Przewielebnego Generalnego Konsystorza Dyecezyi Chełmskiey, Obr. Gr. Kat.

Na Rapport Przewielebnego Konsystorza pod dniem 4. Maja № 317. nadesłany, odpowiada się. Xiądz Drobitowski maiąc udzielone sobie pozwolenie od Konsystorza oddalenia się na czas iakiś dla poratowania zdrowia, bydź może iż nadużył tegoż pozwolenia, bo iak słychać, od dni kilku znayduie się w Warszawie ale mnie się dotąd niepokazał. Jeśli zatem ieszcze niedopełnił danego sobie przez Konsystorz rozkazu na gruncie Plebanii Kamińskiey, i Dokumentów funduszowych właściwemu dziekanowi niezłożył, będzie ponuszony ztąd wyiechać i uczynić dosyć poleceniu właściwey Zwierzchności. Chciałbym atoli wprzódy wiedzieć iak sobie postąpił w tey mierze JPan Assessor Brodowski, i czy spisał już Inwentarz gruntowy lub nie.

Prozba Plebana Korszczynki zostanie przeczytaną gdzie należy. Beneficya pro vacantibus ogłosić tylko następuiące;

1. Siedliszcze
2. Kołechowice
3. Czesniki.
4. Potoczek
5. Syczyna
6. Kanie
7. Swierże.

Reszta do dalszego czasu życzyłbym aby pozostały: bo o przedłużenie Roku łaski byłem proszony.—

Przez Okazyę wydarzoną naprzódce przesłane zostały trzy Reskrypta Rządowey Kommissyi Oświecenia ~~przez~~ na Chutorce o które Przewielebny Konsystorz żechce się upomnieć

iżeli.

iżeli onych dotąd niedoręczono — Teraźniejszy powtór
przesyła się Reskrypt Komm. Rzą. W. R. i O. P. względem
przedłużenia terminu, podawania pretensyi do Rządu
do dnia 1. Lipca r.b. z obowiązkiem ogłoszenia po Dyecezyi.

Warszawa dnia 10. Maja 1825. Roku.

F. Ciechanowski.

B. C.

№ 121. (Praesentatum 20 Maij 1825 A: № 347

326

4

Do

Przewielebnego Konsystorza Jeneralnego Chełmskiego.

Smutna wiadomość doszła mię w Warszawie — JX. Józef Kuncewicz Surrogat Tykociński życie doczesne zakończył, przez co zrobił się nieporządek w tej części Dyecezyi — Żeby wcześnie zaradzić takowej okoliczności, wzywam Przewielebny Konsystorz, iżby nadesłał na ręce moie Instrument Dziekańskí na osobę JX. Jana Zielińskiego Parocha Żabna; a gdy z śmiercią byłego Surrogata Tytuł Surrogacyi Tykocińskiey ustał, pomienionemu przeto JX. Zielińskiemu, proszę nadać Tytuł tylko Dziekana Augustowskiego, który w tymże Obwodzie ma swoie Beneficyium — Co się dotyczę Administracyi osieroconych Cerkwi Złotynki i Perstunia, będzie zstąd wydana takowa na osobę JX. Zielińskiego, lub Gieysztora —

Przez okazyę nadesłany Kommissyi Woiewodztwa Lubelskiego Reskrypt, wzywaiący do zdania rachunku z reszty Summy wydaney na Reparacyę Katedry Chełmskiey, odebrałem, iako też składkę z Dekanatu Zamoyskiego na powodzią zniszczonych mieszkańców miasta Petersburga Złp. 9. gr. 15 —

Odsyłam Reskrypt Kommissyi Rządowey Wyznań R. i O. P. którego kopię należy rozesłać po Klasztorach, a osobliwie JX. Bilewiczowi doręczyć, bo on tylko ieden w takim iest przypadku, podawszy się i przyiąwszy Marszałkowstwo Seymikowe w Obwodzie Białskim — Pomieniony Reskrypt z Woli Rządu, ma być dosłownie i niezwłocznie dopełniony — Załącza się także Rapport nadeszły dziś o śmierci s. p. Józefa Kuncewicza, niemniey prozba o Administracyę na osobę JX. Jakuba Gieysztora — do Akt Konsystorskich Instrument na Dziekanię Augustowską na osobę JX

Jana

Lichtinskiego na pierwszą pocztę nadestać prosze—

Warszawa Dnia 16. Maja 1825. Roku

J. Lichtinowski.

R. C.

N.o 347

D.

JW. Pasterza Dyecezyi Chełmskiey. O. G. K. —

Na skutek pisania JW. Pasterza pod dniem 16 Maja r. b. obiawionego ~~ufor-mowany~~ na zasiedzeniu Konsystorz przesyła uformowany Instrument na Dziekana Dekanatu Tyszowieckiego osobie JX. Jana Zielińskiego Plebana Łabna, za staraniem Jego Excellencyi podpisem stwierdzić maiący. Reskrypta zaś Kom: Rząd: Wyz: Rel: i Ośw: Publ: wydawiony [illegible] twierdzi poczty poprzednio nadesłane do Dyecezyi, równie iako i ostatni, w obiawieniu Woli Rządu, że Przywileja z mocy Konstytucyi Narodowey Plebanom samym i Wikaryuszom dozwolone nie tyczą się osób Zakonnych, odesłany został pod dniem dzisieyszym do wszystkich Klasztorów Reguły S. Bazylego W. z poleceniem kommunikowania całym Zgromadzeniom. Jakowe uwiadomienie należnem uszanowaniem Jego Excellencyi Konsystorz ~~składa~~.

Chełm dnia 21 Maia 1825 roku

Za podpisem WXX. Officyała.

№ 123

Praesentt. die 20. Maii – 1825 Anno № 365. –

328

6

Do
Przewielebnego Konsystorza Jeneralnego
Chełmskiego OGK.

Kommissya Rządowa Wyznań Relig. i Oswiecenia Publicznego wezwata, aby Pleban Ztoyca postarał się o Dokumenta niektóre potrzebne do windykacyi Funduszów tegoż Beneficyum, Reskrypt takowy przesyła się Przewielebnemu Konsystorzowi Chełmskiemu z poleceniem dopełnienia onego – Drugi Tejże Kommissyi przesyła się pod № $\frac{6665}{477}$ dla wiadomości potrzebnej –

Nadto przesyła się w terminie nadesłany Reskrypt z Annexami względem nieprzyzwoitego i nielitościwego obchodzenia się z własnemi ~~dzieckiem~~ dziećmi JX. Parocha Procheniskiego, – Z tego powodu wypada na gruncie Plebanij tameczney ściśle zdziałać ~~zdziałać~~ śledztwo – Sędzią być na Kommissarzów przeznaczając JXX. Dziekanów Łosickiego i Międzyrzeckiego – Którzy by Protokół przy świadkach przysięgłych w tey mierze spisali i takowy Protokół do Konsystorza dla wydania sprawiedliwego i przykładnego wyroku nadesłali. Trzeba w tym przedmiocie ściśle brać rzeczy, bo to idzie rzecz z Jego Cesarsko-Królewskiej M. Wolą i zleceniem, Który ostro bierze podobne wykroczenia Duchownych Dział, a bardziey Strażą W. Sędziny Gatęzowaliny, którego zwrot zastrzegam sobie – Jest zdaniem moim aby JX. Administrator Pierdyski i Huszyński, umówił się z JX. Superiorem Chełmskim względem dozorowania Parafij Huszyńskiey przez Kapłana mieszkającego w Kolembrodziach. Gdy bowiem w Pierdziszczach niema Kapłana miejscowego trudno iest Parafianom Huszyńskim udawać się do Chełma. I to też nieprzyzwoicie stało się że Szynk do Plebanij Huszyńskiey wprowadził się – Po dopełnieniu zaradczych środków Gdy odebrał w tey mierze

Rapportu Przewielebnego Konsystorza.

Warszawa dnia 21. Maja 1825. Roku —

F. Ciechanowski:

B. C.

N° 1 Kopia Francuzka dołączona do Odezwy JO. Xcia Namiestnika Królewskiego, przetłumaczona na język polski załącza się

Jeżeliby składka iakowa na mieszkańców Peterburga przedstawić się miała, Przewielebny Konsystorz wprost od Siebie takową niechay do Sekcyi duchowney odeszle, i odesła —

Obiecany Rysunek Ołtarza z ramami i Ozdobami Jego, iaki znayduie się w Warszawie u JX.X. Bazylianów, gdzie mieści się Obraz S. Bazylego, którego Kopia iuż iest dla Katedry Chełmskiey ukończona, przesyłam. Przyczem przeto ieżeliby roboty mi zabrakło może robić Ołtarz i promienie iakie się tu okazuią nad obrazem, zamiast swoich Kopierdymentów, a co się tyczy ramów dziś będzie umowa z tuteyszemi Artystami, na gotowe i wyzłocone. Proszę tylko przysłać pozarty następuiącą Miarę Szerokości Framugi w których Obrazy będą się mieścić, aby nie zrobić takich Ramów któreby się nie zmieściły w oney —
Gdybyśmy nie mogli przyiść do zgody z tuteyszemi Artystami, dopiero weźmie się do roboty Ramów w Chełmie Przyczem —
Rysunek ten zrobił P. Zieliński uczeń Wars. Uniwers, Syn s.p. Plebana Włodawskiego —

Nro 365

Do

Jaśnie Wielmożnego JX^o Ciechanowskiego
Biskupa Dyecezyi Chełmskiey, Senatora Królestwa
Polskiego.

Od Konsystorza Generalnego Chełmskiego

Rapport.

W skutek rozporządzenia JW. Pana z dnia 21 Maja r.b. wyszłego, ma zaszczyt
Konsystorz zawiadomić, iż natychmiast przesłał zalecenie do Stoyca, aby żądane dwo-
dy względem windykacyi awulsów Cerkwi Stoleckiey do Prokuratoryi Generalney X.
pleban Stojecki złożył. —
Co się zaś dotycze złego obchodzenia się z swoiemi dziećmi X^u Kielnickiego Parocha
Prochenskiego, stosownie do woli JW. Pana, wydał Instrument na Kommissyą
śledczą JX.X. Dziekanom Łosickiemu i Międzyrzeckiemu, z załączeniem annexów
z Warszawy przesłanych, aby ci na grunt plebanalny do Prochenek zjechawszy
wśile z świadków zaprzysiężonych wybadali — czyli wspomniony Oyciec takich
wyrzucen iest przewinień przeciwko Dzieciom dla odniesienia sprawiedliwey
za to kary. — Przez tęż samą pocztę, i w tęż samą porę od Kommissyi
Województwa Podlaskiego, nadesłany został Protokuł zdziałany przez Kom-
missarzy od Obwodu Bialskiego na rapport przez Assessora przy Obwodzie
Bialskim do Kommissarza wspomnionego obwodu uczyniony — iż tenże wspo-
mniony Kielnicki Paroch Prochenski, różnych nadużyciów dopuszcza się, wzglę-
dem pobierania od Parafian nieustawnych opłat, zwłaszcza przy odprawie-
niu spowiedzi paschalney — oto z dawney więc był wspomniony Pleban
zaskarżonym, żądaiąc skutku z poprzedniego i teraźnieyszego zaskarżenia.
I ten zaś w mowie będący Protokuł, powyższym Kommissarzom z swoiemi
allegatami, aby był na gruncie w Prochenkach w tymże samym czasie
oddzielnym od pierwszego przedmiotu protokołem iest poleconym. —
W. zaś Sprawie Gałęzowska, iak uważać można z Jey listu, gdy Officyała
z nieiakimści Dziekanem połączyła, który ani kiedy był w Kassynnym,
ani położenia tey tu Dozoru nie zna: a nadto gdy śmie twierdzić: że Officyał
Oyca Sukcessorów Dziedzicera i Administracya Kassynnego przychylł-
szego nigdy nie dobrze, że nie uczynił, ani nawet mógł, bo ta rzecz nie do niego
należy, i czyimści duchem natchnięta — ale fałszywie JW. Pana nie-
potrzebnie utrudnia — Własnie dnia wczorayszego był w Konsystorzu Jan
Makowski Alumnus, który zapytany o szczegółach go zaskarżających
i innych niewinnych więcey do tego mieszaiących, odpowiedział —
iż ten niepokóy musi robić JX. Bakicki Bazylian, który ciągle u W.
Pani Lędzkiey przemieszkiwa, a upetnie Kolemczyce opuściwszy,
tak dalece, iż na pierwszy dzień Świętey począł Administrować Mszą św.
w Kassynnym, a Parafianie Kolemczycy udawać się muszą o świę-
cenie chleba dla wyleum wód aż do Dubienki — Powód zaś do rze-
czy iest taki: iż wzmieniony Alumnus Makowski iako tymczasowa
sowie za uproszeniem Ubezwiney akta bystne zagrożony był pod
exekucyą, aby nieiakiey osoby nagle zmarłey wydał Akt zeyścia, którey

on

On w rzku niemaige od JchX^a^ Babickiego, ile wszystkie obowiązki ad-
ministracyine w Husynnym, iakoby za rozporządzeniem JW. Pana Sufra-
ganego, aby metryki wydał zaysca, zarekwirować, i aby w podobnych zdarze-
niach bez Jego cedułki ślubować niewarzył się — Czego nietylko niedopeł-
nił, ale iszcze takie podpisem swoim stwierdzał pod skrypt. — Wszakże uspomniony
Alumnus przyrzekł, że od tey pory godnie wszystko się ułatwi — oraz
oświadczył, iż do podatków opłacenia w Husynnym, które wszyscy żak
Zł. p. 100 roczne wynoszą on należy, a do zbierania prowentów, kto
inny. — Co zdaie się być nieszczędzającym się z stosownością, owszem się
wszystkiem JchX^a^ Zatkulskiemu iako aktualnemu Administratorowi w ręce
przetoczy. — Drugim list ten Kommunikowany z winnem uszanowa-
niem Konsystorz JW. Panu zwraca. —

Chełm dnia 28 Maja 1825 roku.

Praesentt. die 30. Maii 1825. Anno — No 367.
372. rapport

330

No 129

Do
Przewielebnego Konsystorza Jeneralnego
Dyecezyi Chełmskiey!

Instrument dla dziekana przyszłego Tykocińskiego, uformowany i przesłany Mi odebrałem — Żeby Przewielebnemu Konsystorzowi i Sobie zrobić Spokoyność, z przyczyny niepotrzebnych i ~~niepotrzebnych~~ utrudzaiących pism X. Trobitowskiego, musiałem na usilne prozby Jego, za poprzednią na tą namową, tu zaleić wydać Administracyę na Beneficya Dratowską i Łęczyński — Aby zaś Siostra Jego z Sierotami wychowywały od Niego miała ratunek i pomoc, Rekollekcye z Dekretu Jemu przeznaczone darowałem, A On wzaiemnie przyrzekł, daley poprawić swoie postępowanie zdrożne, i Zastosować się do powołania swoiego — Niech już z tego mieysca odpowiada względem Beneficyum Kanińskiego, tak Przewielebnemu Konsystorzowi, iako też W.mu Rzewuskiemu Kollatorowi Swemu dawnemu — Którego zaskarżenie zwracaiąc, Radzę żeby Jx. Officyał osobiście zjechał do Kaniego, i nieporozumienia iakie zachodzą między W.m Rzewuskim a Dziekanem mieyscowym, na gruncie załatwił — Inaczey bowiem do Końca trafić niemożna będzie. Nadto usilnie starać się trzeba iżby W.ny Rzewuski od dawna u siebie zatrzymany Inwentarz podpisawszy zwrócił do Konsystorskich Akt, a to dla zabespieczenia całości funduszu Cerkwi Kanińskiey —

Załącza się Kopia nadesłana od Jeneralney Prokuratoryi w rzeczy toczącey się o windykacyę Funduszow Krasnostawskich Cerkwiow, z którey łatwo wnioskować, iaki skutek nastąpi — Niech zostanie w Aktach Konsystorskich pamięc —

Sekcya Duchowna zawiadomiła mię iż Nayiaśnieyszy Cesarz i Król Nasz raczył zatwierdzić „nadzwyczaynie" Kapitule Chełmskiey Obrz. na Dystynktoryum przeznaczony Krzyżyk do noszenia Prałatom Tyyże przyjętymo

Dan w Warszawie dnia 28. Maja 1825. Roku.

F. Ciechanowski.

B. C.

N[ro] 372

331

Do

Jaśnie Wielmożnego Ferdynanda Ciechanowskiego, Biskupa Dyecezyi Chełmskiey, Senatora Królestwa Polskiego

Konsystorz Generalny Dyecezyi Chełmskiey O.G.K.

Niniejszym apportem Konsystorz ma zaszczyt Jaśnie Wielmożnemu Panu oświadczyć; iż w dniu dzisieyszym wezwanie Kommissyi Woiewództwa Lubelskiego, przy roztrząsnieniu przedstawienia Dziedzica Dóbr Hrebenne W. Bielskiego, iakoby zamiana gruntów tamże Cerkiewnych, na inne, z powodu opinij umijaiącey się z rzeczywistością przez JX. Chilewskiego Dziekana Hrubieszowskiego, niebyła korzystna dla funduszu uskutecznić; — polecaiące sprawdzenie takowey czynności JX[ro] Hrynieiwickiemu Assessorowi wspólnie przedsięwziąć maiącey się z Kommissarzem Obwodu Hrubieszowskiego od teyże powyższey Kommissyi delegowanego. — Oraz nowa zamiana we wsi Ożarowie w dobrach niedawno nabytych przez JW. Kuleliowskiego gruntów Cerkiewnych na inne, temuż powyżey wzmiankowanemu Assessorowi iako miejscowemu Dziekanowi oddaną do rozpoznania łącznie z Adjunktem Obwodu Hrubieszowskiego została. —
Nakoniec świadectwo wyjednane z urzędu municypalnego miasta Wohinia przez X[a] Franciszka Odelskiego Plebana Wohinskiego O.G.K. potwierdzone uwagą Kommissarza Radzynskiego, usprawiedliwiaiące prośbę jego, pod dniem 6[tym] marca r.b. podaną, z przedstawieniem wygotowanem do podpisania przez Jaśnie Wielmożnego Pana, i przesłania Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia publicznego, i prośbę tegoż Kapłana w oryginale Jaśnie Wielmożnemu Panu dla wiadomości Konsystorz załącza. —

Chełm dnia 31[o] Maja 1825 Roku

Za podpisem W JX. Officyała

Mundował

Bazyli Czaremba

10

Nro 385

Do

Jasnie Wielmożnego Xdza Cicchanowskiego,
Biskupa Dyecezyi chełmskiej, Senatora Królestwa
Polskiego.

Konsystorz Jeneralny Dyecezyi chełmskiej
O.G.K.

W tych czasach co szczególniejszego do konsystorza wcyszło; otem
wszystkiem ma zaszczyt Rapport Jasnie Wielmożnemu Panu uczy-
nić. — Kommissya woyewodztwa podlaskiego, maiąc sobie uczynione
przedstawienie przez W. Henryka Kamienskiego, Dziedzica dóbr Wlo-
ska, iż on dopełniaiąc pomiar Jeometryczny swey własności; gronta, łą-
ki, i ogrody cerkiewne w różnych mieyscach cząstkowo niegdyś pona-
dawane, w tymże samey ilości i dobroci ziemi w innych mieyscach za-
mienić chce, w zamiarze maiąc swoią dogodność i fundusz swoią ko-
rzyść; zażądał takowey przeznaczenia z władzy duchowney osoby;
do ktorey czynność delegowanym zostat Jd. Jan Markiewicz
iako mieyscowy Dziekan Włodawski — Tudzież Jd. Jwaszkiewicz,
Szczebrzeski pleban, prosi o uwolnienie siebie od bywania na kongre
gacyach Dekanalnych, wymawiaiąc się obowiązkiem podeymowaneme
przy Szkołach Szczebrzeskich — Co do rozwiązania Jasnie wielmoż-
nemu Panu oddaiąc, Konsystorz prosby Jego w Oryginale załączo-
ney Jwaszkiewicz, względem doskonałey potrzeby pobudowania
nowey cerkwi w Szczebrzeszynie, czyni przedstawienie w Oryginale ku
załączaiące się, żądaiąc: aby w tym przedmiocie Jasnie wielmożny
Pan, swoie przeważne interessowanie uczynić raczył. Do Jwo
Ordynata. — Niezałączaiąc innych przedstawień względem kop-
czyzny w Dobrach tegoż Jwo Ordynata w czasie nowych pomiarow
uczynionych, od wielkow niepamiętnych w używalności zostaiącey,
a teraz od lat trzech zaprzeczoney cerkwiom, i oddaney nieustaiąco
Kościołom Łacińskim, przez Administracyą Państwa w Szczebrzes-
czyńskiego, iakoto: w obszy, które iuż drugi raz uczynił pleban ta-
mecznę z zażaleniem ieszcze dwoch Annexow, w Korchowie, w Chmielu
Zamechu, a w Rożance ieszcze dotąd nieukończony interes, lubo iuż
do końca zbliżony. Jeżeliby Jasnie wielmożny Pan skłoniwszy się
Paskarze na prosbę Jd. Jwaszkiewicza o budowle cerkwi w Szczebrze
szynie Jwo Ordynatowi uznaiącey zechciał; wypadło by razem i
nadmienić o funduszach względem pobierania kopczyzny, w tych
mieyscach wypadłych, a ieżeli się to niepowiedzie, uczyni się tego przed-
stawienie w późnieyszym czasie do kommissyi Rządowey Wyznań
Religijnych i Oświecenia Publicznego na przyzwoitym papierze, i
Jasnie wielmożnemu Panu do podpisania przeszle się. —

Chełm dnia 21. Czerwca 1825 roku. —

Za podpisem WJd. Officyała.

przepisywał
Bazyli Jaremba.

Nro 394 Praesent: die 8. Junij 1825 anno.

Do

Jaśnie Wielmożnego JX Ciechanowskiego, Biskupa Dyecezyi Chełmskiey, Senatora Królestwa polskiego.

Konsystorz Jeneralny Dyecezyi Chełmskiey G. K.

Dla uspokoienia troskliwości oycowskiey Jaśnie wielmożnego Pana, względem wyśledzenia Kapłana, który zachowy miał ochotę Dzieci obrządku Łacińskiego, i wprowadzić z pokoiu do pokoiu po potoku [illegible]; Rapport JX Dziekana Zamoyskiego Konsystorz w swym oryginale ma zaszczyt załączyć. Oraz oświadczyć iż temi czasy nic tak dalece nowego do Konsystorza niewpłynęło oprócz: iż w Krzeszowie, Kulnie i Lipinach, w Dobrach Ordynacyi Zamoyskiey iest proponowana gruntów Cerkiewnych na inne zamiana: do którey w skutek odezwy Kommissyi Woiewództwa Lubelskiego, za Kommissarza Duchownego przeznaczony został Dziekan mieyscowy Zamogrodzki, JX Michał Boyarski. Równie donieść Jego Excellencyi uważa Konsystorz za obowiązek, iż okoliczność tycząca się dozorowania parafij Hussynnego załatwioną została z deklarowaniem się JX Bolleniusa Wikarego prowincyi Zakonu S. Bazylego W.º, iż poleci w Kolemczycach obecnemu zakonnikowi aby starannie około potrzeb Duchownych rzeczoney parafij do S. Jana zaiął się, szczególniey gdy teraz nie ma zatrudnień ekonomicznych: po świętym zaś Janie gdy folwark Kolemczyce z possessyi Dzierżawcy wyidzie, mniey zręczności mieć będzie. — Obmyśleć iednak innego kapłana na Administratora wypadnie zwłaszcza że JW. Gałęzowska usilnie życzy sobie mieć oddzielnego Xiędza. — Szynk wreszcie samey pomieszczony iest w opuszczoney plebanij Hussyńskiey, wkrótce iednakże czasie ukończona zostanie Karczma, do którey niezawodnie przeniesiony będzie.

Chełm dnia 8. Czerwca 1825 Roku

Za podpisem WJX Offiziała.

Praesentt: 7 Juny 1825 Atmo

N.º 391.

333

Działo się we wsi Ku=
temczyce w Domu Pleba=
na dnia 6. Mia Czerwca
1825. roku

Zjechawszy na grunt Parafii Husynskiey zpolecenia
JW. Konsystorza Administrator Parafii Husyn=
skiey celem zrobienia układow międzi teraz i=
stnym Administratorem, a JX Balickim,
ktoremu JW. Pasterz Sam przez swoy Reskrypt po=
lecił dozorowanie Parafii Husynskiey, i po=
bieranie za swe fatygi w dozorowaniu akcy=
densa takowe, iakowe by się mogły z Parafii
przytrafić, lecz niezastawszy w mieyscu wy=
rażonym udał się do Kutemczyc, w zapytaniu
czyli takowe pobierał, i czy będzie podobnemi
nadal zadowolnionym, na co odpowiedział
iż pobierał akcydensa tam majora quam mino=
ra, ali nadal temi niechce się kontentować, a
układow wynadgrodzenia fatyg nadalsze dozoro=
wanie bez wiedzy swego Przełożonego Wieleb=
nego JX. Prowincyała czynić odstąpił —

Dział iak wyżey —

X: Zotkalik Paroch Chez
Administr. Husynski

X. Jozafat Balicki.

№ 133

Praesentat 14 Junij Anno 1825. № 398.

334

12

Do

Przewielebnego Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Chełmskiey

Rapport z dnia 28. Maja r. b. № 365. odebrałem, Przewielebnego Konsystorza — Nadesłany tu, od JX. Surrogata Podlaskiego Protokoł, w Sprawie między X. Hołłubowiczem z iedney a JX. Czarneckim Exaktorem z drugiey na Gruncie w Piszczacu zdziałany, i na drugą rękę dla wiadomości przepisany Konsystorzowi odsełam się dla dalszego użytku —

./. Obligacye zeszłego Rządu Austryackiego, z dekanatu Tyszowieckiego przez JX. Hrymiewieckiego Dziekana zebrane, i pod rokiem 1815. Rządowi Naówczas Krajowi złożone, których Specyfikacya tu się załącza, niezaginęły, iak mniemał mylnie JX. Dziekan pomieniony. Są one zalikwidowane, ale nie wszystkie — Te które naznaczone są krzyżykiem akceptowano tylko, reszta, niemaią cechi legalności, i do zalikwidowania nie przyięte — JX. Dziekan Łowicki dziś wtórnie będąc w Warszawie za żądał Administracyi do Cerkwi Witulińskiey na Osobę X. Ponozowicza, z przyczyny iż bliższi Parochowie tak są niedołężni, że czynić niemogą posługi duchowney w Parafii Wituliński — wydaną przeto została powiedziana Administracya pod dniem dzisieyszym podług żądania Dziekana — Jeżeliby który z JXX. Dziekanów Dyecezyi Chełmskiey żądał dyspensy na post teraz zaszłey, Przewielebny Konsystorz, zechce, pozwolenie onym wydać nie tylko samym, ale i Parafianom którzyby żądali tego —

Dan w Warszawie dnia 8. Czerwca 1825. Roku —

F. Ciechanowski.

B. C.

JX. Jan Janowicz swoiemi listami sięga aż tutay do Warszawy — i upomina się o Kompetencyą — proszę go odesłać do Lublina niechay sobie tam odbiera, z kaśsy do któ rey iest przeznaczony, a więcey ani się sam trudni na opłacenie poczty, ani mnie trudni swoiemi listami —

Zamość dnia 13 Gr[illegible] 1810

./.

Specyfikacya.

Obligacyów [illegible] Rządu Austryackiego służących Kościołom y XX. i Plebanom w Dekanacie Tyszowieckim w Powiecie Zamoyskim w Departamencie Lubelskim sytuowanym.

1\. Kościoła g.c. Tyszowieckiego dto 27 Junii 1797. roku Nro 27/25 $\frac{136}{16}$ pag $\frac{76}{5}$ na złotych Reńskich pięćdziesiąt dico Nro Złr. 50. czyli
x złotych Polsk. 200. z procentem po $\frac{4}{100}$ który to procent wszystek pobierany był aż do ostatniego Xbra 1807. z Kassy Cyrkularney Zamoyskiey.

2\. Dtto Kościoła Tyszowieckiego dto 29. Augusta 798 Nro 313.17/[illegible] pag $\frac{78}{8}$ na złotych Reńskich 125. dico Nro 125. czyli Złł [illegible]
x 500. z procentem $\frac{4}{100}$ który to procent pobierany był [illegible] ostatniego Xbra 807 Roku z Kassy Cyrkularney Zamoyskiey.

3\. Dtto Kościoła Tyszowieckiego dto 18 Xbra 801. Roku Nro [illegible]
x pag $\frac{76}{9}$ na Złł Reńskich dto dwadzieścia dico Nro Złł [illegible] czyli Złł Pol: 840. z procentem po $\frac{4}{100}$ który to procent nie[illegible] pobierany był z końcem Roku 1808.

4\. Dtto Kościół Tyszowiecki W.G. na przedmieściu Zieliny dto 1mo [illegible] 1799. Nro 32898. na Zł. Rh. 97. czyli Złł Pol: 97. czyli Złł Pols. 388. z procentem $\frac{4}{100}$ który to procent do 31. Xbra 807 odebrany.

5\. Dtto Kościół Tyszowiecki W.J. na przedmieściu Zielina [illegible]
x 29. Maja 1787. Nro 11390. na Złł Rh 77. czyli Złł Pol: 308. z procentem $\frac{3½}{100}$ procent do 808 zapłacony.

6\. Dtto Kościołowi Tyszowieckiemu W.G. do Kahału miasta Tyszowiec należąca się 8o 7bris Summa złotych Reńskich 66 [illegible] 30
x która na rzecz skarbu publicznego podług obligacyi Nro [illegible] Anno 803 [illegible] wzięta z procentem $\frac{5}{100}$ od który procent zapłacony do 7bra 808.

7\. Kościół G.K. Tellatyn dto 29. Maj 1787. Nro 11389. na Złł Rh 57 czyli Złł Pol. 228. z procentem $\frac{3½}{100}$ który do ostatniego Junii 808 zapłacony.

8\. Kościół W.G. Turkowice dto 29 Maj 1787. Nro 11390. na Złł Rh. 102. czyli Złł Polz. 408. z procentem $\frac{3½}{100}$ który do ostatniego Grudnia 805.

9. Od Sidzar [?] Wiśniowa [?] zapisu i ...... obligacyi dato 8 Marca 1800. Nro 3766. z procentem po 4/100. który do ostatniego 8bra 804. zapłacony od Summy Kapitału f. 16. czyli Złł Pol. 40. —

10. Ditto Ditto Ditto Ditto z obligacyi dto drugiego Grudnia 1795. Nro 4148. na ... f. 18. czyli Złł Pol. 37 gr. 6. z procentem po 4/100. który do ostatniego 8bra 804. zapłacony.

N. 135 praesentt. 17 Junij 1825 Anno
No 402

337

14

Do

Przewielebnego Konsystorza Chełmskiego Obr. Gr. k.

Dwa Rapporta Przewielebnego Konsystorza, pierwszy pod dniem 4. N. 385. drugi pod dniem 8. m. b. N. 391. odebrałem. Niemniey przy pierwszym dwie prozby załączone JX. Iwaszkiewicza, w Skutek iedney uwalniam Tegoż od znaydowania się na Kongregacyach Dekanalnych w ten czas tylko, gdy takowe, daley iak o milę od Szczebrzeszyna odbywać się będą, o czem zechce Przewiel. Konsystorz zawiadomić pomienionego Kapłana. Co do drugiey, ile można będzie, w porze sposobney uczynię Interessowanie moie do JW. Ordynata —

Przy drugim Rapporcie, JX. Dziekana Zamoyskiego Rapport względem Administracyi Sakramentu Chrztu S. przez Parocha naszego Tarnowatki dopełnioney nieobecności Xiędza Obr. Łac.

Nadesłane Reskrypta Kommissyi Rządowey Wyzn. R. i O. N. $\frac{7467}{541}$. $\frac{6876}{464}$ i $\frac{7653}{4808}$. przesyłuię się Przewiel. Konsystorzowi do uskutecznienia, osobliwie dotyczący się podania pretensyow do Kommissyi Centralney Likwidacyiney, i o skutku tychże, zawiadomienia polecam się —

Przypominam także i zalecam Przewiel. Konsystorzowi, iżby nadesłany Protokół Kommissyi maiącey się odbyć na Gruncie Plebanij Prochenek, na następuiącym posiedzeniu Konsystorza Chełmskiego, owszem był rostrzygniony, z opiniowany i iak nayspiesznieyl tu nadesłany.

Examen Konkursowy odbyć się maiący dni ostatnich b. m. swoim porządkiem niechay idzie — Spodziewam się że i X. Stanisław Chruścieniak Administrator Smitycki znaydować się na nim będzie — Obliguię zatem Przewiel. Konsystorz i Examinatorów, aby naymniey Temu Kapłanowi niepobłażono i nayspr awiedliwszą Klassę wydano

Oraz iżby Zobowiązany zostat do zrzeczenia się dobrowolnie swey pretendyji do Beneficyum Slipsze nawet na piśmie, ażebym zostat wolny od natrętstwa i mimowolney z Jego strony Kłotni z Kollatorką tegoż Beneficyum. Prawa albowiem moiego nieadotępię, a na pomienionego Kapłana, gdy dobrowolnie skłoni się do Zgody moiey będzie miał względ na przyszłość.

Między Beneficyami, które za Wakancya mają bydź ogłoszone umieścić zechce Przewiel. Konsystorz Wileński.

Jx. Brzozowski Administrator Puchałowski Rit. Lat. wyiechawszy do Warszawy za Interesami, nieznalazł swoiego Obrządku Kapłana któryby wyręczył Go w posługach Duchownych. Wymógł zatem na naszego Jx. Gierstyna do zastąpienia siebie - z tego powodu był u mnie z prozbą, aby pomienionemu Kapłanowi niepoczytano za złe, iż oddalaiąc od Parafij własney - Biorąc wzgląd że Jx. Gierstyn mogł swoich dozyć bliskich sąsiadow zobowiązał, do zastąpienia siebie, a Jx. Brzozowski, ile Kuzyn naszego Proboszczego powiecie, wzaiemnie drugi dozyć posługi Duchownych w Parafiji Lędzieńskiey, zdaniu Jego powolnym zostałem daią.

Warszawa dnia 14. Miesiąca Czerwca 1825. Roku.

T. Ciechanowski

B Ch

E.2

338

Nro 418

Do

Jasnie Wielmożnego Pasterza Dyecezyi Chełmskiey
Senatora Królestwa Polskiego

Z Konsystorza Jeneralnego Chełmskiego
Rapport

Do ogłoszenia w tym roku Beneficiów wakuiących w czasie prze pisanym, dwóch się podało Kandydatów, po iedem tylko na każde Bene ficium to iest: X. Wincenty Zatłokik do Kamiena, i X. Andrzey Szokalski do Potoczka. Przychylnie do Ich żądań wraz z dowodami przynależnemi wniesionych, uformowała Kancellarya tutejsza listy pomienionych Kandydatów przedstawujące tu dzież Tabelle Kwalifikacyi, które celem zatwierdzenia Konsystorz JW. Panu ma zaszczyt przesłać. Oświadcza przytem iż na skutek rozporządzenia Pasterskiego pod dniem 14. t. m. i r. za liczbą 135 wypadłego, taki Reskrypta Kommissyi Rządowey nadesła ne, celem uwiadomienia Duchowieństwa, iakoteż Beneficium Wit kowskie dla niewprowadzenia się dotąd JX. Konosowicza w Ta belli Konkursowey niepomieszczone, zawakuiące ogłoszonem i z dnia 17. i 18. Czerwca r. b. Nro 405. 407. 408. i 409 zostały tudzież że JXX. Łukasz Zborowski pleban Serebryna, i Jan Skwarzynski pleban Mołodiatycz stosownie do postanowienia JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego w drodze Łaski przez JW. Pasterza wyiednaney rozpoczęli zasiedzenie areszta w Klasztorze XX. Bazylianów Chełmskich od dnia 20. t. m. i r. Z tem Konsystorz z należnem uszanowaniem niniejszy rapport przesyła.

Chełm dnia 22 Czerwca 1825 Roku

Za podpisem WJX. Officyała

Nro 409

W dodatku nakoniec do obwieszczenia z daty 12 ~~Maja~~ r. b. Nro 333 wypadłego, z wyraźney woli JW. Pasterza pod 14 t. m. i r. za liczbą 135 obiawioney Beneficium Parafialne w Wi tolinie po zrzeczeniu się dobrowolnem JX. Jana Konosowicza przed aktami Konsystorza Jeneralnego Chełmskiego na dniu 3. Marca

ob. uczynionem za wakuiące ogłaszą się: Kandydaci więc
szyiący takowe pierwsze po upłynieniu terminu w cytowanym
liście pasterskim zaznaczonego przy dowodach tamże wyszcze
gólnionych mogą się na nie podać. Jakowe zawiadomienie
celem tem mocnieyszego przekonania się o wakancyi Bene
ficium w protokołach mieyscowych JchXX. starownicy
parafii zamieszczą. Wszystkie zaś powyższe rozporzą
dzenia niechaj JJWWXX Dziekani szczególnie Kurrendy po
Dekanatach obesłać.

Chełm dnia 14 Czerwca 1828 Roku

Za podpisem WJchX. Officyała

№. 144. Prosatt z 1. Julij 1825 № 505.

Do

Przewielebnego Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Chełmskiey!

Przy Raporcie pod dniem 22. m. i. r. b. № 418. odebranem przysłane dwie Tabelle z przedstawieniem do Prezenty Kandydatów na Beneficya wakujące Kanigo i Potworka – Takowe podpisane odsyłaią się Przewiel. Konsystorzowi do użycia dalszego –

Kollator Beneficyum wakuiącego w Mitalinie, listownie zgłosił się tu. o ogłoszenie tegoż po dyecezyi prosząc –

Potrzebna mi iest wiadomość czyli X. Jan Łyszewski Administrator Rudna odbył Examen Konkursowy? Zawiadomić Pego[ż] przez iaky otrzymał, że JW. Ordynat iako Kollator Beneficyum Rudna, życzy sobie aby Kommissya iuż ieden miesiąc na gruncie tey Parafiy odbyta iest, co się zapewne i uskutecznić w czasie swoim –

Załączaią się tu Wezwanie do JX. Rektora Seminaryum Dyecezalnego, które zechce Konsystorz Jemu doręczyć – Gdyby Seminaryum przy Uniwersytecie warszawskim otworzyło się w tym roku, Dyecezya Chełmska na Prawach Klerykow na nim miejsce –

Warszawa dnia 28. Czerwca 1825. R=

F. Cieciszowski.

B. C.

Nro 525.

Presentt 2/7. 26. № 526.

17

Do

Jasnie Wielmożnego Pasterza Dyecezyi Chełmskiey ob. K.

Konsystorz Jrbny Chełmski ogł.

Chociaż dotąd niektorzy J.X.X. Dziekani nieztozyli w Biorze Konsystorza oswiadczen nalezinych od plebanow w Jch Dekanatach mieszkaiących sie zebranych, celem ułożenia Raportu do Kommissyi Centralney Likwidacyjney, przed dniem 1. Lipca r.b. Polegaiąc atoli Konsystorz na relacyach juz niektorych w wiekszey połowie zebranych Sądzi że każdy tyle razy odbieraiąc polecenia złożenia w rzeczonym Raporcie dowodow iuż obowiązkowi takowemu zadosyć uczynił. — Relacya zatem w tey mierze stosownie do Reskryptu Wysokiey Kommissyi Rządowey Wyznan Religijnych i Oswiecenia publikowanego pod dniem 4. 2 m. r.b. № 7633/4808 wypadłego, Kancellarya Konsystorza ułożywszy dla podpisania i odesłania do Biora teyże kommissyi maz zaszczyt Jew. Pasterzom przedstawić. — W odpowiedzi zaś na zarządzenie Pasterskie z dnia 28. Czerwca r.b. № 1144. wydane oswiadcza Konsystorzowi X. Jan Zyrowski Administrator Parafii w Rudnie w Roku przeszłym w Dniach 30. Czerwca i 1. Lipca, Examen Konkursowy do prawoi klasę bez zewsząd stich przedmiotow dostatecznej sufficientis otrzymał. — Zdaiąc przytém Konsystorz Jew. Pasterzom Rządowi wzgledem Examinu Konkursowego do prawionego w tym roku, załącza Tabelle Kandydatow i Jch usposobienia czyli Kwalifikacyi. Oswiadcza niemniey że nadesłane przez delegowanych protokoła śledztwa w sprawie X. Mikołaja Kielmichiego z zostałemi Dziecmi, a nayszczegolniey z synem Dyonizym Kielmichim pod officerem oddziału Bereznego Chutanow, tudzież w sprawie tegoż z parafianami Serhus z rocheńskiey wzięte pod rozwagę na Sessyi Konsystorza w dniu 30. t.m. i r. odbytey a po zgłębieniu tychże oddane do Referatu pp. pp. X.X. Assessorow. Dekreta plebanskie, poźniey nadesłanemi Jw. Pasterzom wraz z Extraktem Sessyi Konsystorskiey zostaną. Oswiadcza na koniec że pod 26 z m. zawiadomieni zostali wszyscy Kandydaci

Stoke

Tak na prałatów iakoteż na kanoników Kapituły Katedral-
ney Chełmskiey, aby przeznaczone kwoty pieniężne na opła
cenie Stempla Skarbowego od Nominacyi, tudzież zaspokoie-
nia Jubilera za Distinctoria do Konsystorza swego w prze-
ciągu dwóch tygodni złożyli, który z obowiązku do Kancellaryi
JW. pasterza odesłać pewną okazyą postara się = Gdy
pomiędzy Kandydatami na Examen Konkursowy JX. Sta-
nisław Chróściewicz, takową złożył deklaracyą względem
pretensyi do Beneficium Słupska, takową JW. pasterzo-
wi Konsystorz w Oryginale załącza. —

Chełm dnia 2. Lipca 1825 roku. —

Za Podpisem WX. Sędziego Officyała

Nro: 543.

Do

Jaśnie Widmożnego JXa Ferdynanda Dąbrowa Cichanowskiego, Biskupa Dyecezyi Chełmskiey, Senatora Królestwa Polskiego.

od

Konsystorza Jeneralnego Chełmskiego O. G. K.

Rapport

Uskuteczniwszy Rozporządzenia tak Rządowe, iako też Polecenia Jaśnie Widmożnego Pana, co się w Niem zawiera, wszystko oddzielnie Konsystorz ma zaszczyt przedstawić. Toiest: Sessyę w dniu 30stym z. m. odbytą — Dwa Protokoła w swym Oryginale, kopiie z nich w Aktach zostawiwszy, w sprawie Xa Kiełmickiego Plebana Prochenskiego z Dziećmi, a mianowicie z Synem Dyomizym — i względem nadużyć w pobieraniu Jurium Stola przez Parafian oskarżonego, przekopiowawszy dwa Wyroki w Konsystorzu zapadłe, i iuż mu stąd w dniu 13tym b. m. przez miejscowego Dziekana posłane, przestane — a drugie dwa iednoż brzmiące, dla zaspokoienia troskliwości Jaśnie Widmożnego Pana tuż się załączaiące. — Tudzież Listę Kandydatów którzy w roku bieżącym konkurs odprawili, z przedstawieniem Ich względnym Kommissyom Jaśnie Widmożnemu Panu do podpisania. — Naiezdza: Tabellę Rekomendacyiną Kollatorowi Swieżiów Xa Antoniego Radzyńskiego Administratora tamecznego. —

Przy tem ma honor Konsystorz Jaśnie Widmożnego Pana zawiadomić: iż w przeszły Poniedziałek JX. Jan Teraszkiewicz Profesor S. Teologii i JX. Jan Makowski były Alumnus przyięli Stopnie Dyakona, a dnia iutrzeyszego tenże wspomniony Makowski przyimie Stopień Jerzeia, i otrzyma do Berdyszcza i Nieżynnego w miejsce ś. p. swego Oyca Administracyą. — w Chełmie Dnia 16. Lipca 1825. Roku —

Warsz. die 16. Julii – 1825. Anno – № 552.

№ 149

19

Do

Przewielebnego Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Chełmskiey—

W Rapporcie Przewielebnego Konsystorza pod dniem 25. Czerwca r.b. № 457. nadesłanego, wyczytuię żądanie JW. Barona Wyszyńskiego Dziedzica i Kollatora Dóbr Miąthie, aby mógł tam mieć lokalnego na zawsze Kooperatora. Na żądanie takowe zechce Przewielebny Konsystorz, stosownie do Opinij JX. Arcybiskupa odpowiedzieć.

Dokumenta dotyczące Testamentu S.p. X. Jakuba Gniezdzkiego byłego Plebana Hanskiego, nadesłane, z opinią Prokuratoryi Jeneralney, od Kommisyi Rządowey Wyznań Religijn. i OP. Kommunikuię się Wiel. Konsystorzowi do przeyrzenia. Jeżeliby mogły iakie wynaleźć dowody do poparcia tey sprawy, trzeba będzie one zakommunikować Kommisyi Rząd. w przeciwnym razie, dać Relacyę stosowną do Wezwania, i odesłać tu przez okazyę wydarzyć się mogącą wszystkie Allegata, dla zwrócenia tych Kommisyi Rząd—

Jeżeli Kassa Woiewódzka przy wypłacie za kwartał upłyniony Kompetencyarzom niepotrzeba na wskutek wspomnienia Petersburgskich mieszkańcow zalewem wody zniszczonych, potrzeba wezwać wszystkich bez wyiątku tychże Kompetencyanturow ażeby każdy stosownie do pobieranej Kompetencyi, z będz iakiego Tytułu złożył w Konsystorzu pewną ilość na cel wspomniony, którą w danym czasie wprost do Kommisyi Rządow. Wyz. Rel. i Ośw. trzeba Konsystorz przesłać—

Raport z dnia 2. Lipca № 529. wtenczas w ten moment nadszedł tu, z załączoną Relacyą do Kommisyi Rząd. Wyz. względem Kompetencyow złożyć się maiących w Kommisyi Likwidacyiney, niemniey Tabelkę osob, którzy Examen Konkursowy odbyli—

Załącza się także tu Akt Zamiany Gruntow Cerkiewnych w Podhorcach Dziedzictwie P. Niegolewskiego, z zatwierdzeniem JO Xięcia Namiestnika Królestwa do przyszłego użycia—

Warszawa dnia 9. Lipca 1825. Roku.

F. Ciechanowski

R. C.

N: 563

345

20

Konsystorz
Generalny Chełmski OGK

Do

Ww. XX. Dziekanów i XX. Plebanów Dyecezyi
Chełmskiey

Ponieważ Kassa Wojewódzka przy wypłacie za kwartał wspomniony niepotrąciła na składkę wsparcia Petersburgskich mieszkańców zalewem wody zniszczonych czterodniowey ilości którą pobiera kompetencyi, przeto z wyraźnego rozporządzenia JW. Pasterza Dyecezyi Chełmskiey z dnia 9. Lipca r. b. N: 149 w Warszawie wypadłego wzywa się niniejszym aby takową w przeciągu miesiąca iednego od daty dzisieyszey w Konsystorzu właściwym złożyli, dla przesłania iey stąd w prost Kommissyi Rządowey Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. —

Chełm dnia 18. Lipca 1828 roku. —

Za podpisem W. X. Officyała

№ 149

Od Biskupa Dyecezyi Chełmskiey

Do

Przewielebnego Konsystorza

Jeneralnego Dyecezyi Chełmskiey Obr. Gr. K.

w Chełmie.

Do

Jaśnie Wielmożnego Biskupa Dyecezyi

Chełmskiey O.G.K.

Konsystorz Generalny Chełmski.

Na skutek Rozporządzenia Jego Excellentii pod dniem 9 b.m. i r. wyszłego, wziął Konsystorz pod rozwagę Akta sprawy, przy Reskrypcie Wysokiey Kommissyi Rządowey Wyznań Religijnych i O. P. kommunikowane, względem Legatów między X. Jakóba Gruszeckiego byłego Plebana w Stańsku, Testamentem w Roku 1813 urządzonym i w Roku 1817 pryzwatnie zdziałanym, na rzecz Cerkwi tameczney w Summie Złł pol. 4553 y OO. Bazylianom w Chełmie Złł 1000, porzyczonych, a zarazem zlustrował Akta Dyecezalne tey materyi tyczące. Z których atoli brzmienia, innego niemógł uczynić rezultatu iak tylko że Cessya na osobę Stanisława Gruszeckiego w pośrednim czasie czyli roku 1815 przez testatora rzeczonego wydana, moc testamentu pierwszego obaliła; drugi zaś ~~[illegible]~~ Testament iako pokątnie zdziałany, a przez Testatora własnoręcznie niepisany, i nie datowany

przy Woli Sp. X. Szymona Dolinowskiego ~~przy~~ tyczące zaświadczeniem Patrona Lastowieckiego /a.

datowany sam przez siebie w obliczu prawa upaść musiał. List ~~xxxx~~ nadto, Cessyonaryusza z dnia 27 Stycznia 1818 roku do JX. sp. Jakuba Gruszeckiego ieszcze za życia, który dopiero na dniu 25 Października 1818 r. ~~[illegible]~~ zeszłego świata pisany, a w Archiwum Konsystorza znayduiący się, pisany w ~~Al~~ ~~[illegible]~~ legacie, z zaworod[?] zmienionemi woli Testatora, i o rzeczywistem istnieniu Cessyi w mowie będącey służy; o czym który przekonywaiąc się zapewne, wzmiankowany Patron Lastowiecki, ~~z~~ z powyższego skutku ~~[illegible]~~ niektórego procesu ~~nastę~~ powodem ~~[illegible]~~ niedokonany zdawał się, i w samym zawiązku sprawy odstąpił. /b.

Z tych więc powodów, czyli dla braku na obalenie Cessyi dokumentów, skłonił Konsystorz uwagę swoią za rezpozycyą Akt w tey materyi założonych. Informował też odpowiedź do JW. Kommissyi Rządowey, iakowa do zatwierdzenia Jeyo Excellentii przedsta-/c. wi się. —

W dalszych działaniach Konsystorza wzmiankowaną została odpowiedź do JW.

Barona

2k

Barona Wyszyńskiego Kollatora
Cerkwi w Miętkiem, do myśli i opinii
nieprzezorności wykrycia funduszów
tego Instytutu kommissyinego, za-
stosowana jak w kopii sim-
rzec miejscowego Dziekana JX. Atry-
niewickiego postawa —
Zarazem naostatek wszyscy
Kompetencyaryusze Dyecezyi Chełmskiej
(oprócz Inwalidów) do odstąpienia
czterodniowej płacy, nawzór mieszkań-
ców Petersburga, klęską powodzi dotknię-
tych, do umieszczenia w przeciągu dwóch tygodni od
dnia 18 t. m. i r. rachując przypadającej kwoty
do konsystorza swojego
, zachęceni zostali.
Z takowych czynności składa Jego
Excellencyi Rapport niniejszy, Kon-
systorz ma zaszczyt.

w nieobecności Officyała

Pisarz Konsyst: Grl Chełmskiej

X. Daniel Hałucki

Chełm dnia 23 Lipca
1825 roku

No 567.

Do
Jasnie Wielmożnego Biskupa Dyecezyi Chełmskiey
Senatora Królestwa Polskiego.
Konsystorz Jeneralny Chełmski etc etc

Otrzymawszy na Beneficium we wsi Podhorcach urzędowa prezentę JX. Symeon Bratkiewicz, złożył takową w Konsystorzu swoim, z prośbą o przedstawienie Jego Excellentii, dla uzyskania właściwego uznania tejże za dostateczną. Którą powodowany Konsystorz, ma zaszczyt z należnem uszanowaniem przy uformowaniem do Wysokiey Kommissyi Rządowey odniesieniu się, Excellentissimo Domino przesłać.

Chełm dnia 27 lipca 1825 roku.

Za podpisem WJX. Halickiego
pisarza Konsyst. Jeneralnego Chełmskiego
[signature]

Nro 573

N° 153. Praesent. d. 29 Julij 1825 A^o N^ro 581.

348

25

Do

Przewielebnego Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Chełmskiey —

Dnia wczorayszego odebrałem z Poczty, Rapport Przewielebnego Konsystorza pod datą 16. Lipca r.b. N° 543. a przy nim dwa Protokuły odbytey Kommissyi w Prochenkach — Sessyą Konsystorza w Liczbie 25. odbytą w dniu 30. Czerwca i Listę Kandydatów którzy Konkursowy Exa‍men odprawili w roku bieżącym Przez powracaiącego teraz moiego Sługę do Warszawy nadesłaną Specyfikacyą z dnia 19. b.m. N° 581. Złożonych na opłacenie Stempla i zaspokoienie Jubilera, pieniędzy, od Nominowanych Prałatów i Kanoników, odebrałem, niemniey i kwotę pienięzną w całości.

Nadesłane tu od Kommissyi Rządowey Wyznań R. i Ośw. potwierdzone przez Xięcia Namiestnika Królewskiego, zamiany gruntów Cerkiewnych w Obszy — Korchowie, i Zamchu, dla dalszego użytku Przewielebn. Konsystorzowi, przesyłam. Także dwa Reskrypta Teyże Kommissyi, ieden z dnia 5. Lipca r.b. N° 8516/712. drugi z dnia 9. m. i r.b. N° 9377/5793 zawiadamiaiący, iż zaległości podatkowa Xx. Bazylianów Chełmskich rozłożona na raty została, odsyłaią się z poleceniem aby zakommunikować drugi Oycze Xx. Bazylianom — Niemniey przedstawienie Kandydata do Beneficyum Swierzowskiego z podpisem moim załączaią się. A Listę Kandydatów, z zawiadomieniem o takowych Kommissyi Województwa Mazowieckiego, która w swem Województwie nieznaydzie Konkursowych Beneficyow, zwraca się —

X. Grzegorz Liszkiewicz Administrator Parafij Stupeckiey / ktorego prozba na papierze niegodziwo itym tu przysłana, odsyła się / niechay będzie cierpliwszym, i zaczeka powrotu moiego do Chełma —

Alumnus Chełmski Onufry Kozłowski przeznaczony do Głownego Seminaryum Warszawskiego, dla

kontynuowania

kontynuowania nauk Teologicznych, gdzie teraz jeszcze bardzo
twardo rzeczy idę, i niema pewney nadziei, dla niedostatku
funduszow, aby w nim nauki brać mogli w liczbie za-
mierzoney Kleryey, ieżeliby znalazł próżne dla siebie
mieysce przy Kancellaryi Konsystorskiey, iak żąda, mo-
żna Go umieścić tem chętniey, lub zawiadomić Tegoż
o niemożności zadosyć uczynienia prozbie—
X. Efrem Józef Trobitowski, niechce się uspokoić w
swoich przewrotnych zamiarach. Założył Rekurs
od Dekretu usuwaiącego Go od Beneficyum. Po-
trzebny zatem mi tu będzie Dekret Extraktem wyda-
ny z Konsystorza, Urzędownie— Opinia Kommissyi
Lubelskiey w tey sprawie— Także, Uwagi tyczą-
ce się powtornego małżeństwa Kapturów w Oryginale—
Gdyż tenże X. Trobitowski tako potałożowa-
nę Kopię tych uwag, chociaż zawiadczoną w Kon-
systorzu, zakommunikował Rządowi, że Kanony
tam zacytowane, ożenić się Kapturowi raz drugi
nie tylko nie bronią, ale nawet nakazują. Przez
pocztę więc gdyby można nayspieszniey, zechce Kon-
systorz pomienione pisma tu nadesłać—

Warszawa dnia 23. Lipca 1825. Roku

J. Ciechanowski.

B. C.

N^ro 589

Do

Jaśnie Wielmożnego Biskupa Dyecezyi Chełmskiey Senatora Królestwa Polskiego! —

Konsystorz Jeneralny Chełmski O.G.K.

Na skutek rozporządzenia Jego Excellencii pod dniem 23 b.m. i r. za liczbą 153 wypadłego, manuskrypt Konsystorz przesłać papiery dotyczące się X. Józefa Efrema Probitowskiego, jakoto: Extrakt wyroku wsprawie pomiędzy rzeczonym Probitowskim a W. Krzewuskim zapadłego, Kopiją odezwy Kommissyi Województwa Lubelskiego z Kopiją Kopiy Reskryptu Kommissyi Rządowey wyznań Religijnych i Oświecenia publicznego, i Extrakt prosty opiniy Jego Excellencii do Kommissyi Rządowey po zgłębieniu akt śledztwa, przy wyjaśnieniu stanu sprawy przez Kommissyą Wojewódzką uczynionego, a przez Kommissyą Rządową Jego Excellencii do opiniy z zamówionym zwrotem Kommunikowanego, uczynioney. — Trzeci uwagi pasterskie, tyczące się powtórnego małżeństwa Kapłanów w Oryginale. Opiniją zaś Kommissyi Wojewódzkiey czyli jako zwano wyjaśnienia stanu sprawy przesłać niemógł, gdyż ta do akt śledczych wcielona była, a zwrot takowych Reskryptem Kommissyi Rządowey zamówiony, musiał uskutecznionym zostać. Lecz opinija Jego Excellencii wyżey powołana co do każdego punktu z tego źródła jest wyczerpnięta. — Dołącza naostatek wypis odpowiedzi pasterskiey na on to pierwszy list Romansowy Probitowskiemu dany. Jakoteż list powtórny tegoż w dowód zapalonej głowy autora posłużyć mogący. — Zresztą oświadcza Konsystorz iż wszelkie przepisy rozporządzenia powyższego, jakoto w zawiadomieniu JXX. Bazylianów Chełmskich o ustrzymaney Exekucyi za podatki od Summ Kahalnych, i rozłożenia zaległości na pewne raty, przez udzielenie Kopiy Reskryptu — w oznaymieniu plebanów o zatwierdzeniey zamiany gruntów funduszowych na Dworskie, w Korchowie, Obszy, i Zamchu; przy wezwaniu o wpięcie w Kopijach Aktu zatwierdzenia — w odesłaniu Tabelli rekommendacyjney na Beneficium Swierże Kandydatów z poleceniem wręczenia względnemu Kollatorowi — są dopełnione. — Jednemu tylko alumnowi Kozłowskiemu nienastąpiła rezolucya, a to dla niepowrotu WJX. Officyała. —

Chełm dnia 30. Lipca 1825 roku. —

Za podpisem WJX. Hakilskiego

Pisarz [signature]

N. 157 Praesentt. die 9. Augusti 1825. Anno Nro 611. 350

25

Do

Przewielebnego Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Chełmskiey!

Pisma żądane, tyczące się X. Józefa Probitowskiego, przy Rapporcie pod dniem 30. Lipca r. b. Nro 589. nadesłanym, odebrałem. Szkoda iż nie mam pod ręką skargi owey, w Jmieniu Włościan Kańskich na swoiego Dziedzica podaney, na którey Josel Efremowicz podpisał się. Z okazyi tego Kapłana niewdzięcznego cierpię wiele na moiey spokoyności, i zmusza mię także, abym Go Rządowi wystawił takim, iakim iest w istocie – a zatem zdałyby się mi teraz wszystkie Jego pisma niedorzeczne, kryminalne, dowodzące niespokoyności ducha, i ledwie niepomieszanych zmysłów Jego. Na fundamencie skradzioney Kommissarzowi JX. Hryniewieckiemu przez siebie swoiey kryminalney skargi na Dziedzica i Kollatora Kańskiego, oskarżył mię, iakoby On tey Kommissyi nieżądał, ani wiedział o zaskarżeniu podanym w Jego imieniu przez Biskupa do Kommissyi Rządowey, na Jego W. Rzewuskiego; tylko niemoże się wykręcić dla czego stawał do Protokołu na Kommissyi. Chociaż w Pismach Kapłana Jego same zawarte są oszczerstwa i kłamstwa, niepodobieństwem iest atoli, aby nienużnie choć na chwilę nieprzyiemności, i spokoynego nieżatrué sobie takiemi basniami umysłu, będąc wystawionym na ustawne tłomaczenie się —

Zatwierdzone, zamiany gruntów Cerkiewnych przez JOświecona Namiestnika Królewskiego, iako to: w Soli – Maydanie Sieżpolskim – i Potoku do użycia dalszego przesyłaią się Przewieleb. Konsystorzowi – Reskrypta Kommissyi Rząd. Wyzn. R. i O.: ieden z dnia 28. Lipca r. b. Nro $\frac{8295}{1826}$ tyczący się sprawy JX. Hołubowicza Parocha Pieszczachiego z dwoma allegatami, drugi z dnia 27. Lipca r. b. Nro $\frac{8873}{797}$ o używaniu przyzwoitego papieru stęplowego, również przesyłaią się dla zawiadomienia o tem, kogo się dotyczą — Niemniey załącza się List JW. Hrabi Poletyły skarżący Parocha Krasnićzyńskiego; w skutek którego, poleci Przewiel. Konsystorz JX. Dziekanowi mieyscowemu, ażeby z dobranym sobie drugim Kapłanem, uczynił natychmiast ścisłą Kommissyą w tey rzeczy na gruncie Plebanii Krasniczyńskiey, i dokładny zdał Rapport swey czynności —

Dla przestrogi, pilnieyszego zastanowiania się nad pismami do Rządu z Konsystorza przesyłaiącemi się, zwraca się Prezenta na wakuiące Beneficyum [illegible] JX. Symeonowi Bratkiewiczowi wydana, razem z niezgodnym swoym przedstawieniem, dla poprawienia tegoż —

Jak

Jak Prezenta albowiem ad matricem Ecclesiam wydana iest, tak rów-
nie i przedstawienie do Kommissyi Rządowey Wyzn. R. i OŚ. zrobione
bydź powinno. Mogło nastąpić w tey mierze odrzucenie przez Kom-
missyą Rządu a razem zaginienieby się przyszło; zapobiegając
więc temu, zechce Konsystorz pomyłkę sprostować, i poźniey na-
desłać do zatwierdzenia Prezentę pomienioną.

Dan w Warszawie dnia 6. Sierpnia 1825. R.[u]

F. Ciechanowski.

B. C.

P.S. Rok i dzień wyświęcenia się na Kapłana X. Trolitow-
skiego, iest potrzebny — Zechce Przewiel. Konsystorz w Aktach
swoich to wynaleść i doniesć nam —

351

№ 623. Do

JW. JX. Ferdynanda Cichanowskiego Biskupa Dyecezyi Chełmskiey Senatora Królestwa Polskiego. – Od Konsystorza Generalnego Chełmskiego O. G. K.

Przy złożeniu Pliku całego obeymuiącego wszystkie Pisma, ściągaiące osoby X. Józefa Drobelowskiego byłego Parocha w Łaniów, Konsystorz ma zaszczyt JW. Panu oświadczyć: iż nota od Kommissyi Woiewództwa Lubelskiego niby od Parafian Łanskich przeciwko rzetelnemu Dziedzicowi podana na którey iest podpis Józef Efremowicz w Aktach przesłanych się nieznaydeli się; i Dziennik ich Konsystorskim w obieg niewszedł. Musiała się więc albo gdzie zawieruszyć, albo zwrócona została temu do kogo adresowana. Pilniey przeto Akta przeyrzawszy na które czasu niemałego potrzeba, ieżeli się wynaydzie później do Warszawy się nadeśle. Przytem zwrócone sobie przedstawienie wraz z Prezentą i Opisem życia iż samorzecznym przez X. Symeona Szablewicza uczynionym, Konsystorz sprostowawszy dla uznania wspomnioney prezenty od Rządu rzeczone przedstawiać za dostateczną, ma honor JW. Pana zawiadomić: iż wszystkie inne z dnia 6. b. m. i r. otrzymane polecenia natychmiast zostały dopełnione.

Chełm dnia 10. Sierpnia 1820 roku.

Z podpisem W. J. X. Officyała.

№ 336. Do JW. JX. Cichanowskiego etc. etc.

Niezwłocznie polecenia przesłany poczty, teraz Konsystorz uzupełniaiąc z ksiąg ordynowanych wyiąt: iż J. X. Józef Prabiłowski dnia 13 Listopada 1818 roku, pomyślnie mniejsze – Dnia zaś 21. Września 1819 roku subdiaconatum. 26. Września, tegoż roku Diaconatum – a dnia 28 tegoż miesiąca i roku Presbyteratum przyiął. – Przytem na zasadzie przeniesienia się tyczącego J. X. Wincentego Szablickiego z Wiktorowa dokąd indziej, iak tu podana przez niego Nota w swoim Oryginale załączaiąca się oświadcza! – X. Grzegorz Jakubowski Wikary Parafii Gęsieńskiey, swoią kwalifikacyą w dowodach iednaczy, w Konsystorzu na ten Beneficium approbata otrzymania Tabelli Prezentacyiney względnemu Kollatorowi zażyczył która wygotowaną wraz z instrumentem na Administracyą do Wiktorowa, przez Obawę aby na Zimę zasiew nie był zawiedziony; i budynki przez opuszczenie nie popadły JW. Panu do podpisania, Konsystorz ma zaszczyt przedstawić. – 13/8 20.

Praesentat. die 15. Augusti 1825. Anno № 639. 352

№ 160

Do

Przewielebnego Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Chełmskiey!

Przy okazyi zdarzoney przesyłu się Przewiel. Konsystorzowi Zatwierdzenie, zamiany Ogrodu Cerkiewnego na inny Dworski we wsi Opole, przez JO Xięcia Namiestnika Królewskiego, pod dniem 9. Lipca r.b. uczynione, iako też i Reskrypt Kommissyi Rząd. Wyznań odpowiadaiący na przedstawienie uczynione względem wynagrodzenia JX. Jankowskiemu byłemu Kommissarzowi do opisania funduszów Kościelnych w Województwie Podlaskiem —

W skutek Rapportu Przewiel. Konsystorza pod dniem 4. Czerwca r.b. № 385. zaniesiona była do JW. Ordynata Zamoyskiego ustna i pisemna prośba względem Kopczyzn należących niektórym Cerkwiom Obr. naszego w Ordynacyi; co jaki skutek wzięło przekona List oryginalny tu załączaiący się Tegoż JW. Ordynata.

Podobna prośba zaniesiona była i względem zapłaczonych Zł. 400. rocznego Funduszu XX. Bazylianom Zamoyskim, dotąd ze skarbu Ordynackiego opłacanych. O czem zechce Konsystorz zawiadomić Przełożonego Klasztoru pomienionego. Również w tym Liście wyczytać da się o chęciach JW Ordynata co do Cerkwiów Włodawskiey i Szczebrzeszkiey, która zawaleniem się grozi, podług Rapportu JX. Jwaszkiewicza Parocha tameczneygo, (który się do Akt zwraca Konsystorskich) a o pierwszey JX. Zielińskiego Administrator Włodawski, już od mieyscowego Rządcy dóbr allodialnych, załączoną tu z Rapportem Jego, odebrał odpowiedź.

Każdemu w szczególności, kogo się dotyczyć będzie, podług załączonych allegatów, stosowney wiadomości, zechce Przewiel. Konsystorz udzielić —

Warszawa dnia 8. Sierpnia 1825. r.

J. Ciechanowski

B. C.

ad N. 689.—

Jaśnie Wielmożny Mości Księże Biskupie!

Odebrawszy pismo JW. Xięża Biskupa pod dniem 23. Czerwca r.b. w okoliczności kopczyzn Cerkwiom Ruskim w Chmielku, Siorchowie, Zamchu i Różanie zapreczonych; tudzież względem opłaty Złt 400. Bazyliianom Zamoyskim odnowionéy, nieomieszkałem powziąć potrzebną w téy mierze Informacyą; po któréy otrzymaniu mam zaszczyt donieść JW. Xiędzu Biskupowi, iż prócz Cerkwi w Chmielku, któréy kopczyzna nigdy zapreczoną niebyła, owszem przy regulacyi folwarku Chmielko ustalona została, inne Cerkwie, albo praw swoich nieudowodniły, jak to Cerkiew Różaniecka, która nadto, wcielona do Cerkwi Babie, przerwaną iest z opłatą mszowego, na mocy Erekcyi r. 1598. do téyże Cerkwi a zatem wieś Różanie dwóch ciężarów razem znosić nie-

mogę

może; albo też żadnych praw niemaią, jako to Cerkwie w Kor-
chowie i Zamchu, biorąc za zasadę spisy funduszów, tak
za Rządu Austryackiego, jako też i teraźnieyszego zdziałane.
Co zaś do 400. Złł dla Bazylianów Zamoyskich, te w ro-
ku 1792. już Dekretem fori Nobilium uchylone zostały.
Co do reparacyi Cerkiew w Włodawie i Szczebrzeszynie,
uprzedzając stusowną troskliwość JW. Jmcidzieja Bisku-
pa, poleciłem Kommissarzowi moiemu dóbr Włoda-
wskich jeszcze pod dniem 7 Kwiet. r. b. aby tak Xiędzu
Administratorowi Cerkwi Włodawskiey, jako też para-
fianom oświadczył, jakie w tey mierze Rząd poda
ie środki, mianowicie Dekret N. P. z dnia 15. Grud.
r. 1823/4. którem gdy zadosyć się stanie, to iest gdy fun-
dusze złożone będą, Ja z moiey strony nie będę odbiegał
od przyłożenia się w tem co na mnie wypadnie. —
Zresztą dzieło Komitetu Funduszów duchownych przed-
stawiło potrzebę, ażeby Rząd przychodził w jakieyś części
w pomoc do stawiania Kościołów i Cerkwi.

Co do Cerkwi w Szerebreszczyźnie, obmyślaiąc się środki, aby ten piękny Kościół, zupełnie niepadł.

Nieomieszkałem przy tey okazyi przeprosić polecić względom JW Jmćiądza Biskupa, Xiędza Iwaszkiewicza Kapłana ze wszech miar godnego, któremu niedawno miałem prawdziwe ukontentowanie wyjednać Kassatorium Dekretu Szkół Zamoyskich, polecić mówię względom JW JE Biskupa, dla otrzymania stałego jakiego Distinctorium, któreby go tem bardziey zachęciło do tak przykładnego dalszego sprawowania obowiązków w Szkołach mieszczących.

Teraz, prosząc JW Jdącego Biskupa aby chciał być zapewnionym o prawdziwym moim dla Tego Osoby Szacunku i poważaniu, z którem iestem

Jaśnie Wielmożnego Jmćiądza Biskupa

Podaruszce
dnia 5. Sierpnia 1825.

nayuniższy sługa
JW Zamoyski

№ 161. Praesentt. die 16. Augusti 1825 Anno №o 643.

356

30

Do

Przewielebnego Konsystorza Generalnego Dyecezyi Chełmskiey!

Reskrypt Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu z dnia 18. Lipca r.b. № 43635. odpowiadaiący na przedstawienie uczynione względem podatku mniemanego Offiary, opłacaiącego się przez X. Plebana Koroszczyńskiego, przesyła się Przew. Konsystorzowi dla zawiadomienia Tegoż Plebana, iaki prozba Jego skutek wzięła — Reskrypt drugi Kommissyi Rząd. Wyznań z dnia 4. m.b. № 11.027/838 oznaczaiący liczbę Alumnów Dyecezyi Chełmskiey maiących się na przyszłość mieścić w Głownym Seminaryum Warszawskim, dwóch tylko na ten rok przeznacza. A zatem ciż Sami, to iest Szulakiewicz i Ciszewski maią się stawić na czas przeznaczony w Warszawie. Co się dotyczę Alumna Kozłowskiego, ten niechay kończy daley nauki Teologiczne w Chełmskim Seminaryum i czeka swoiego przeznaczenia — A gdyby, iak żądał, mieysce przy Konsystorzu otworzyło się dla Niego, można Go umieścić, iak zwykle innych Konsystorz przyimnie — Reskrypt zaś trzeci załączaiący się tu, z dnia 6. m.b. № 9914/5986. przesyła się w celu wyiaśnienia tegoż, gdyż ztąd niemożna było dać zaspokaiącey odpowiedzi Kommissyi, niemaiąc ani Reskryptu Cytowanego w Nim, ani Kopii przedstawienia uczynionego pod dniem 30. Czerwca r.b. ani wiadomości iakie się pretensye za likwidowane X. Plebana Sokołowskiego, i dotąd zmieniły się udał Tenże X. Pleban — Zechce Przewiel. Konsystorz w Aktach swoich wyszukać tego wszystkiego i w całym przedmiocie uczynić stosowną Relacyę w czasie iak może być nayprędszym. Warszawa dnia 13. Sierpnia 1825. r.

J. Cichonowski.

B. C.

Alumnus Kozłowski podobno ukończył już nauki Teologiczne, a przeto tem bardziey wartoby Go umieścić na czas jaki przy Konsystorzu.

357

31

№ 651.

Do JW. JX. Ferdynanda Ciechanowskiego Biskupa Chełmskiego Senatora Królestwa Polskiego. - Konsystorz Jen. D. Ch.:

Rapport.

Uzupełniaiąc niedostateczności wykazu żądanego od Kom: Rz: W. R. 1070. Konsystorz takowy wygotowawszy, z papierami na drugą rękę zostaiącemi przy X. Plebanie Cerkwi Chełmskiey, ponieważ on sam ani Konsystorz iako się po upłynionym terminie do Kommissyi Likwidacyjney podawał, ma teraz zaszczyt JW. Panu przesłać te Cerkwi Sobotowskiey służące wraz z uczynionem przełożeniem do podpisania przedstawienia. - Co zaś tyczy poleceń innych tak z dnia 8. Sierpnia № 158 i 160 iako też i z dnia 13 Sierpnia r. b. № 161. otrzymanych - te wszystkie są uskutecznione, i każdego wszelkiey gotowości, wiadomości przesłano do rąk. - Oprócz Alumna Kontowskiego, który ukończył w tym roku nauki w Seminaryum Lubelskim, posady tem czasowey w Konsystorzu mieć nie może, i że się Skoroszyty w tutaieyszey Kancellaryi, opuścić muszę sob iedną obowiązków niemyślą, i Konsystorz z nich iako i z Kancellaryą obeznanych ma swoie zadowolenie. Chełm dnia 17. Sierpnia 1825 roku.

Na podpisem W. JX. Officyała.

Prosnitz 22 Augusti 1825 Anno

No 664.

No 165

32

Do

Przewielebnego Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Chełmskiey!

W Raporcie Przewielebnego Konsystorza tu pod dniem 13. Sierpnia r.b. No 636. nadesłanego, a bardzo z Nóty oryginalney X. Ekalika Wincentego wyjętym, o chęci Jego Kapłana, wiadomie się okaże Chełma — Jestem za tym, bo w dekanacie Lubelskim nieznam Kapłana któryby się posłużyć można. Owoż Ten młody Kapłan, przez wzgląd na położenie się, przydać się tu może, będąc dobrze usposobionym w Seminaryum Dyecezalnym, gdzie niepospolite dowody okazał swey nauki. Przeto się zatem Administracyi dla niego podług życzenia, na wakujące Beneficyum Sidliszcza i Kanigo, gdzie iako jak przedstawiony, może i Prezentę dla Siebie otrzyma. Dla utrzymania iednak tego Interessu, i wyrozumienia Xięży W. Rzeczonego, iest moią wolą, aby Przew. Konsystorz wszędownie od Siebie, w wyrazach wyrzeczonych i gdzieindziej, zapytał się Tegoż W. Kollatora, czyli przedstawionemu Kandydatowi Kwalifikowanemu Zechce wydać Prezentę? i czyli takową w przeciągu dwóch Kanonami przepisanego wydu? lub czyli będzie życzył sobie, aby Administrator Sidliszkey Parafij, do iakiego dwóch zastąpił? i Parafię Kanicką? a to dla uniknienia na przyszłość nieporozumień i kłotni, oraz wyciągnienia Kollatora na słowo — Nie iest iednak tyche mém moim, ażeby Kanie Xięg miało kiedy zostać — Administratorowi na Witroz X. Jankowskiemu podpisanemu zwracam, iako też i Tabelle z przedstawieniem do Prezenty Kollatorowi —

Potrzebny mi iest Inwentarz Cerkwi Tykocińskiey, zrobiony przez X.P. Józefa Kunczewicza bytego Surrogata — razem z Raportem Tego przy Inwentarzu — Zechce Przew. Konsystorz w Aktach swoich tego poszukać, i mnie nadesłać — Warszawie dnia 20. Sierpnia 1825. r.

F. Cicchanowski

B. C.

359

23

Do
Jaśnie Wielmożnego JX.ª Biskupa
Dyecezyi Chełmskiey
Konsystorz Jeneralny Chełmski

Zapodmiowszy polecenie JW. Pasterza z dnia 20 t. m. i r. N.ro 165 objaśnionych w uczynieniu odezwy do W.º Rzewuskiego Kollatora Cerkwi Kańskiey względem przedstawionego Kandydata na tęż Beneficium dla uzyskania prezenty, w odesłaniu mieniey zatwierdzonych Instrumentów na Administracyą do Cerkwi Witoroskiey, Siedliskiey i Kańskiey osobom interessowanym, pozostałą i odda[ł]? Jw.º Pasterzowi rekommendowany Inwentarz Beneficium Sykaińskiego, tudzież zalleygowanych przez X. Sytego Surrogata przełożeniem, w [~~...~~] uskuteczniania, przyznając Rapportem na rzeczy Konsystorz przestał.

Tabelli rekkommendacyiney do względnego Kollatora Beneficium Witoroskiego.

Chełm dnia 24. Sierpnia 1825. r.

N.ro 669.

N: 166

Praesentatum 26 Augusti 1825 Anno 360

N° 675.

34

Do

Przewielebnego Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Chełmskiey.

Nie maiąc pod ręką Akt Dyecezalnych, niemożna Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu na Jey żądanie pytania, a w Reskrypcie kopię prostą załączaiącego się, wyrażonych, odpowiedzieć. Zechce przeto Przewiel. Konsystorz w Archiwum swoim wyszukać, ieżeli można będzie, przez kogo, i kiedy Dobra Białopole i Buśno nadane są na Fundusz Biskupom Chełmskim. Także kiedy też dobra odpadły od Chełmskiego Biskupstwa i przeszły w posiadłość Biskupów Przemyślskich, i dla iakich przyczyn. Wzmianki tych przemian znaydą się w pismach moich, kiedy pisałem do Rządu względem Subsidium Charitativum, ciężącego Pokrówkę. Znaydą się pomienione pisma, w moim Pokoju, i zapewne czy nie w pliku który w Szafie powinien bydź ostatniego pokoju, czyli Garderóbki, z napisem Pokrówka albo. Subsidium Charitativum.

Rapport Przewiel. Konsystorza z dnia 17. b. m. N. 651. odebrałem, z załączoną Konsygnacyą pretensyów Cerkwi Sokołowskiey, przesłanych do Kommissyi Likwidacyiney i takową do Kommissyi Rządowey Wyznań, odesłałem. — Odezwa Kommiss. Wojewodz. August. do Akt oddyta się

Warszawa dnia 23. Sierpnia 1825. r.

J. Ciechanowski

B. C.

N 687.

Do JW. Prezesa Dyecezyi Chełmskiey Senato
ra Królestwa Polskiego.

Konsystorz Jeneralny Chełmski Obrz. Ł.

Pomimo usilności w wyszukaniu oryginalnych Dowodów Archiwów Dyecezalnych, przekonać mogących, iż Dobra Biało pole i Busno od niepamiętnych czasów do funduszu Biskupstwa Chełmskiego, iako powszechne przekonanie niesie, należały, porzuciło niemogąc, z samych odnoszeński Jego Excellencji, do różnych Magistratur Rządowych, celem otrzymania ulgi w opłacie podatku Subsidii Charitativi z dóbr pomienionych na iednoż wioskę Pokrówka zwanego, czynionych wyjaśnienia pomiętniejsze przemiany, Dóbr niewiernych dotyczące się; utworzył Konsystorz na skutek Reskryptu Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu zdały 4 b. m. i r. w liczbie $\frac{*4707}{5907}$ wypadłego, w którym wierzytelnej sobie oddaną pieniędze informował odpowiedź. Którą obok wodot ...ich wyczerpnionej została Jego Excellencji ma zarzucił przedstawić dla wła snego zatwierdzenia. — Przesłał tu prośbę swoią pod Adresem Konsystorza do JW. Pasterza zatytułowaną X. Teodor Paszkiewicz Pleban Gęsieński, za Uwolnieniem swoim z odbycia po... wnieszczenia Go w Seminarium Dyecezalnem. Takowey bez Decyzyi Pasterskiey Konsystorz rozwiązać niemogąc, przy niniejszem rapporcie załącza. Chełm dnia 30. Sierpnia 1825. r.

Za podpisem W. J. X. Officyała.

362

N. 171.

Praesentatum 17 Septembris 1825 Ano Nro 705.

Do

Przewielebnego Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Chełmskiey.

Przy Rapporcie Przewielebnego Konsystorza z dnia 24. Sierpnia r. b. N. 669. odebrałem nadesłany Inwentarz Cerkwi Tykocińskiey a Rapport ostatni z tegoż miesiąca dnia 30. N. 687. miał załączoną Relacyę uczynioną na zapytania Kommissyi Rząd. Przychodów i Skarbu względem dóbr po Biskupich Białopola i Ozusna, niemnieyszą prozbę Xd. Daszkiewicza Plebana Gęsińskiego.

Uzupełniaiące dzieło od dawna pożądane, postanowiłem i przeznaczyłem do Instalacyi Kapituły Katedralney Chełmskiey dzień 8/26. 8bris/7bris. r. b. W celu przeto zawiadomienia nominowanych Prałatów i Kanoników, zechce Przewiel. Konsystorz uczynić wezwanie do Nich, aby każdy z przygotowanym podług przepisu i modelu danego ubiorem na pomieniony dzień do Chełma przybył; oraz żądaniem iest moim, aby cała Kapituła tak zainstallowana znaydowała się w dniu uroczystym przeniesienia Obrazu Nayś. Panny z Kaplicy do Katedry odnowioney. Wcześnie zatem zawiadomieni niechay będą wszyscy, dla przygotowania się do tey uroczystości. Obwieszczenie maiące się wystać w Dyecezyi, a przynaymniey do poblizszych Chełma Dekanatów, zawiadamiaiące Lud pobożny o tymże przeniesieniu Obrazu i nadanym Zupełnym Odpuście przez Oyca S. Piusa VII. dla zgromadzonych dnia tego Ludów Chrześciańskich i dopełniaiących warunków oddzielnie załączaiąc, które w kopiach rozesłać postara się P. Konsystorz —

Dwa Reskrypta Kommissyi Rządowey Wyznań, pierwszy pod dniem 20. Sierpnia r. b. N. 10869/895. Drugi z dnia 27. tegoż m-i r. N. 12093/912. przesyłaią się do właściwego wykonania.

Warszawa dnia 5. Września 1825. r.

J. Ciechanowski.
B. C.

№ 172

363

Ferdynand Dąbrowa Ciechanowski

z Miłosierdzia Bożego Biskup Dyecezyi Chełmskiey, Senator Królewstwa Polskiego.

Całemu Duchowieństwu Dyecezyi Naszey, tudzież wszystkiemu Ludowi Chrześciańskiemu teyże Dyecezyi, pokóy w Panu i Nasze Pasterskie Błogosławieństwo!

Po objęciu w Rządy Nasze Dyecezyi Chełmskiey, ciągłym było staraniem Naszym, aby Katedra Chełmska, za Poprzednika iuszże Naszego ogniem zniszczona, i lat wiele, pożogiem swym smutnym, ważącą oko przechodnia, do pierwszego sta= nu swey ozdoby, ku chwale Nayuyższego przyyść mogła. Pobłogosławił Bóg zamiarom Naszym - Nayłaskawszy, panuiący Nam szczęśliwie Monarcha Alexander I. skinieniem woli Swoiey, prozby Nasze wskutek racył. Rząd Nayuyższy Swoiey wsparł Nas dostatecznym na to fundiuszem, i Swięty= nia Pańskie, Matki Jego, Królowey Nieba i Ziemi, słynący od wieków w Obra= zie Pańskim Chełmskim, niezliczonemi łaskami, na przybytek powzięta, odnowiona, ozdo= biona, i ukończona została. Nie pozostało Nam do życzenia, tylko, żeby Obraz Tuyże Nayśw. Panny zostaiący dotąd w małey Kaplicy, przenieść z obrzędem publicznym do tak odnowioney Katedry - dzień 13 Paździer= nika r.b. i uroczystość przypadaiącą dnia tego w Obrzędku naszym Pokrowy: to iest: Opieki Matki Bożkiey, przeznaczyliśmy na ten O= bchód Swięty. Żeby zaś tak rzadko zdarzaiącą się uroczystość z po= żytkiem duchownym dusz wiernych odprawiona się, wyiednaliśmy u Stoli= cy S. Apostolskiey, Odpust zupełny dla wszystkich wiernych przytom= nych, którzyby tylko z skruchą serdeczną spowiadaiąc się i Kommuni= kuiąc, przybrali swe modły do Nieba za podwyższenie Wiosniu Katolickiego, rozszerzenie wiary S. i zgodę Panów Chrześciańskich -

Nayświętszy Oyciec 8 inv VII. zasłany w miłosierdziu Bożkim i nie= skończonych zasługach Jezusa Chrystusa Zbawiciela naszego, pozwolił na prozby Nasze, ażeby Odpust pomieniony nietylko trwał od Niedzielowe= pierwszych do zachodu słońca dnia Samey uroczystości, ale i wiednemi dniami, w pamiętny ten dzień przeniesienia, wiernie Chrystusowi podobne= gdy Odpustu Dostępowali, mogąc go applikować ku ratunkowi dusz w czyscu zostaiących - Donosząc Wam Naymilsi w Chrystusie Bra= cia o tey zbawiennej nowinie, zalecamy iżby w każdey Cerkwi w dzień Swiąteczny, Ludowi na nabożeństwo zgromadzonemu, ta wiadomość udzie= lona była, i tak przeniesienie Obrazu Nayśw. Panny do Katedry odnowio= ney, iako i Odpust przyległy do dnia tey uroczystości, ogłoszonym za= było. List niniejszy otwarty, dla większey wiary i wagi, przy= ciśnieniu Pieczęci, ręką własną podpisaliśmy.

Dan w Warszawie dnia 5. Września 1823. Roku.

Ferdynand Biskup

364

Praesentatt. 18. Octobris 1825 Anno N° 791.

38

Jaśnie Wielmożny Pasterzu Panie

y Dobrodzieiu!

Dowiedziawszy się tak z prywatnych Doniesień,
iako też y od sąsiadujących Kapłanow, iż w Dniu 13.
Paźdz: b. r. Przeniesienie Cudami Słynącego Nay=
świętszey Maryi Panny Obrazu z Kaplicy do
Kościoła Katedralnego przy wyiednanym od S. Sto=
licy Apostolskiey zupełnym Odpuście ma
nastąpić ma; wszystko to Ludowi na Nabo=
żeństwo zgromadzonemu w Grabowcu y Teres=
pach podpisany ogłosił. Atoli gdy po powzię=
ciu tey Wiadomości [illegible] od JX. Honorowego
Dziekana Grabowieckiego, ktorem odebrał uczynko
na w tey Mierze do siebie Wezwanie przystające
wprzod co Tydzień, a potym y dwa razy na
Tydzień, iak dowodzą D.° 26. Września, 2. Paźdz:
5. 9. Paźdz: w ktorym szczegulnie iedne Expedycye
względem Składki na Kościoł w [illegible]
odebrał, y 16. Paźdz: obecnie umieszczone w
Paczkach [illegible] Świadectwa
to Zwrot ktorych podpisany pokornie wyra=
szał; o wspomnioney Okoliczności podpisany
żadnego dotąd nie odebrał Wezwania, Aby
Xiężom Kondekanalnym w wyżey rzeczonym
Dniu, Przeniesieniu Obrazu z wyiednanym
Odpustem, Ogłoszenie Ludowi w Parafiach
ich będącemu polecił, lub żeby w Czasie tego
Obrzędu sam z którym Dekanatu Dubienieckie=
go był przytomny, chociaż niżey podpisany
miał prawdziwą Intencyą bez Wezwania
być Uczestnikiem wspomnionego Odpustu, lecz
z Przyczyny w prywatnym [illegible] Intencyi
Odiazdu na dwa dni przed tą Uroczystością
X. Wikarego przy Kościele Grabowieckim będącego
Starszego y Kolektora za Oczy JX. Dziekana
x. l. Grabowca żadną Miarą z Parafii oddali=
się nie mogł, gdyż niebyło komu zastąpić
podpisanego w odprawieniu Mszy S. y in=
nych wypraw mogących Zastąpić duchownych
iakie iednakże w tymże Czasie trafiły się.
Gdy więc sąsiadujący XX. Dziekani w Okolicy
będący Wezwania odebrali, a podpisany żad=
nego, donosząc o tym Jaśnie Wielmożnemu
Pasterzowi, aby to Opuszczenie, lub Nieposłu=
szeństwo w wykonaniu Rozporządzeń
Dyecezalnych nie było obwinione, składa
pokornie z Dowodami niniejszemi Tłoma=
czenie rzetelne, które go przed Jaśnie Wielmoż=
nym Panem zupełnie usprawiedliwić
powinno. Grabowiec Dnia 18. Paźdz: 1825.

Jaśnie Wielmożnego
Pasterza, Pana, y Dobrodzieja
nayniższy Podnożek
X. M. Bielawski Dz: Dubien:

Nro 705.

Konsystorz
Jeneralny Chełmski G. U. K.

Do W. X. Jana Geraszkiewicza Dziekana Sasz=
browskiego Plebana Sągzpolskiego.

Pomodowany Rozporządzeniem Jaśnie Wielmożnego Pasterza pod dniem
5 bm. i Nro 171. wydanem, i przyjmie uczyni W. X. Jana
Geraszkiewicza, iako nominowanego Kanonika Generalnego
Kapituły Katedralney Chełmskiey, iżby na dzień 8 Październ. r. b. (26 Września) z przy=
gotowanym, według poprzednio otrzymanego przepisu, ubiorem Kano=
nicznym do Chełma przybył, i w którym dniu z postanowienia Pa=
sterskiego, ma być Instalłacya według praw Kościelnych całego
Kapitułum Katedralney, odbytą. Aż zainstalłować się ma=
iący Prałaci, tudzież Kanonicy wszyscy, powinni będą znaydo=
wać się w dniu umaszystym 13/1 Października r. b. z okoliczności
przeprowadzenia Obrazu Matki Boskiey cudami słynącey
z Kaplicy do Kościoła Katedralnego: o czem równie Przewie=
lebnego Jego, Konsystorz dnie niniey zawiadomionym.

Chełm d. 17. Września 1825 Roku.

W podobnym układzie wyszło zawiadomienie do wszystkich człon=
ków Kapituły Katedralney. Oprócz 1. JW. Sufragana Archiprezbytera,
2 W. X. Kustosza 3. W. X. Archydiakona i 4. W. X. Kanclerza. ——

Nro 705

Konsystorz
Jeneralny Chełmski G. U. K.

Do W. X. Grzegorza Białostockiego Dziekana Lubelskiego

List Pasterski w kopii złączoney, w dzień przeznaczoney Uroczystości
przeprowadzenia Obrazu Matki Boskiey, z Kaplicy do Kościoła Ka=
tedralnego na dzień 13/1 Październik r. b. czyli Покрова Пресвятия
Богородицы, zatyczącyi się: celem niezwłocznego zawiadomienia tak Du=
chowieństwa, iakoteż pomiernego Ludu, dla otrzymania zbawiennych
pożytków wynikających z niniejszego: zaleca W. X. Dziekan, bez naymniey=
szey zwłoki, po Dekanacie swoim wszystkim obecnych, do publiczney wia=
domości i zastosowania się podać. — Chełm dnia 17 Września 1825 roku. ——

W tym sposobie wyszło obwieszczenie do Dekanatu Lubelskiego, Chełmskiego, Dubienieckiego,

Krasnostawskiego, i Grabowieckiego. parafianuiey. woiewodzewskiey

40

Nro 706. Praesent. die 17 7bris 1828 anno.

Do

JW. Pasterza Dyecezyi Chełmskiey Senatora
Krolestwa polskiego

Konsystorz

Jeneralny Chełmski Obrz.

Uskuteczniaiąc polecenie Jego Excellentii z daty 20
Sierpnia r. b. Nro 165 wypadłe, przesłał Konsystorz odezwę
swoią do W. Brzeznskiego Kollatora Cerkwi w Kaniem wzglę-
dem Kandydata X. Winentego Szatkalika do uzyskania
prezenty bezskutecznie przedstawionego. — Otrzymał wprawdzie odpowiedź lecz tey bez decyzyi JW. Pasterza rozwiązać
niemogąc, celem odebrania dalszych dyspozycyi, ma za-
szczyt w oryginale przedstawić. Co zaś do tyczy rozpo-
rządzenia z dnia 5. t. m. i r. do liczby 171 objawionego temu
zadosyć czyniąc odezwy do Nominowanych członków Ka-
pituły Katedralney Chełmskiey, iżby na dzień 8. paździer-
nika r. b. z przysposobionym ubiorem wedle poprzednio
nadesłanego przepisu stawili się, i w dniu 13/1 paździerznika
tr. uroczystości przeprowadzenia obrazu Matki Boskiey z ka-
plicy do Kościoła Katedralnego Chełmskiego przeznaczoney
obecnie w Katedrze znaydowali się. O pomienioney czas Uro-
czystości pod dziesiejszym rozesłanemi zostały, i na niey
udzielonym zupełnym odpuście publicznemu znać daiący List
pasterski obwieszczaiący w Kopiach Urzędowych do 9 XX.
Dziekanów Chełmskiego, Lubelskiego, Krasnostawskiego,
Dubienieckiego, Grabowieckiego, Parczewskiego i Włodaw-
skiego z naymocnieyszym poleceniem bezzwłocznego po
Cerkwiach parafialnych dla ogłoszenia z ambon
rozesłany został. Reskrypta nakoniec Wysokiey Kom-
missyi Rządowey W. R. i O. P. Nro de dato 20 Sierpnia
Nro 10364/895 względem udzielania popisowym opłat me-
tryk urodzenia, zamiast wyciągów urzędowych ślubów, za-
świadczeń w Kraiu utożonych, tudzież de dato 27.
t. m. i r. Nro 12093/912 względem pokrywania wydatków z klaszto-
ru OO. Reformatów w Szczałtach sub dziakonie Klemense Bog-
danskiego

Bogdanskiego kommunikowanemi Duchowienstwu Dyecezyi Chełmskiey oyk zostały (ziałowych czynności Rapport niniejszy Jego Excellentiy Komdystorz ma rozszerzyt stwaje, a razem oznadczaje iż w posadowie Cerkiew parafialna murowana się ukonczoną w tym czasie została i poświęcona stosownie do życzeń Kollatorow tameczych w J pani Horochowey i w J p. Hurkowskiego w dniu 20. A. m. pod tytułem narodzenia Naystwiętszey Maryi panny przez mieyscowego Dziekana będzie, na którego osobę pod 11 brn stąd wypadł Instrument.

Chełm dnia 19 Września 1825 Roku

Za podpisem w J X. Officyała

369

No 175 Praesentt: die 19 Septembr 1825 Anno No 709.

41

Do

Przewielebnego Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Chełmskiey —

Reskrypt Wysokiey Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, tyczący się dobr Białopola i Pniewna, z Kopią Postanowienia JO Xięcia Namiestnika Królewskiego przesyła się do Przewiel. Konsystorza, wraz z odpowiednią daną Tejże Kommissyi stosowną do wezwania powyższym Reskryptem uczynionego; która że iest ważna, dla wiadomości wyszperanych w tey okoliczności, w Aktach niechay zamieści się Dyecezalnych.

Ramy do Obrazów Wielkich Katedralnych wysłane już zostały z Warszawy — Jak tylko do Chełma one odstawię z Chutera, Zechce Przewiel. Konsystorz, zaiąć się natychmiast zawieszeniem onych na swym mieyscu, aby Obrazy gdy przyjdą poźniey, bez zwłoki osadzone i ustawione być mogły. Wyżey czy niżey w Formugach swoich one być maią, zależeć to będzie od Oka i proporcyi mieysca — Znawców na to sprowadzić należy — do obciągnienia na blejtramach Obrazów i przybicia, ćwieczki potrzebne w Warszawie kupią się — Blejtramy stosowney wielkości do Ramów niechay robi Stolarz — Te ponieważ będą dosyć wysokie, zatem należy środkiem na krzyż daé sporenia dla mocy, by gdy Obrazy będą naciągane, niekręciły się, nie spaczyły i marszczków na Obrazach nie zrobiły — Ciężkie także być niepowinny — Rozsądną uwagę na to mieć powinien sam Stolarz.

Warszawa dnia 17. Września 1825. r.

Z Polecenia JW. Pasterza
X. T. Szumborski Sekret

Reskrypt WK: RWB i OP dotyczący się Burna i Białego pola umie-
szczony w Sekcyi V w: III Akt Rządowych za N 710.—

Kopija Odpowiedzi na te zapytanie jest w Archiwum pod Litt.
H.

Praesentt. die 26. 7bris 1825 Anno Nro: 720.

371

N: 180

43

Do

Przewielebnego Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Chełmskiey –

Rapportem Przewieleb. Konsystorza z dnia 17. m. b. N: 706. zawiadomiony zostałem o daney odpowiedzi przez Wgo Jakuba Przewoskiego względem Beneficyum Kanie. Rzecz ta ciągle zostawuie się i aż za przybyciem moim do Chełma skuteczne srzodki zostaną przedsięwzięte, w celu nakłonienia Kollatora, do przyięcia Paroch z Kleru Dyecezalnego – O dniu uroczystości Przeniesienia Obrazu Nayśw. Panny do Katedry, należy zawiadomić także dekanaty Włodawski i Parczewski, gdyż one przyległe Chełmskiemu, a zatem mogą stać się uczestnikami tego nabożeństwa – Z powodu uczynionego przedstawienia z tąd, do Kommissyi Rządowey Wyznań, za JX. Plebanem Grodka, wypadły Reskrypt z dnia 12. b. m. Nro 12773/7483 przesyła się Przel: Konsystorzowi z poleceniem uskutecznienia go – Niemniey załącza się prozba JX. Symeona Tyskiego w celu zakommunikowania tegoż JX. Rektorowi Seminaryum dyecezalnego, żeby się oświadczył czyli nadal zechce utrzymać pomienionego Tyskiego w Komarowie, zrobiwszy iakiś dodatek do wyznaczoney Pensyi, lub zezwoli szukać mu inney posady. O skutku tego w domu się dowiem – Kwit na odebranie Kompetencyi kwartalney dla mnie, posłałem przez X. Nitawskiego, zapewne doszedł swoiego mieysca – Obliguię przeto JX. Pisarza Konsystorskiego aby się postarał się w swym czasie będąc w Lublinie, i rzeczoną Kompetencyę, nim przyiadę do domu, przysłał.

Warszawa dnia 24. Września 1825. R.

F. Ciechanowski

B Ch

P. S. JX. Jan Wokulski został mianowany przez Kommissyą Rząd. Wyznań R. i O. P. na Prefekta i Nauczyciela Religii przy Szkole wydziałowey Bialskiey

Wyjaśnienie [illegible] o wizytach

Pytania ktore się czynić maią na Wizytach jeneralnych.
Przygotuiący na wizytę każe sobie naypierw ~~[illegible]~~ podać akt ostatniey wizyty jeneralney — dekret reformationis i Summaryusz dokumentow znayduiących się przy cerkwi

O Cyborium

1. Czyli iest przyzwoyte, czyste, i pięknie kitaykę wewnątrz wyklejone lub ~~[illegible]~~ wymalowane — 2. Puszka do przechowywania Nayś. Sakramentu czy iest srebrna, wyztucana, lub z innego iakiego metalu przyzwoicie zrobiona, i jaką materyą okryta. — 3. Jak często renowacya czyni się, i czyli się czysto utrzymuie — 4. Czyli Cyborium zamkiem iest opatrzone
Czy stara się aby Lampa przed W. Ołtarzem zawsze w dzień i w nocy paliła się z przyczynieniem się w niedzielę [illegible]

O Chrzcie i Bierzmowaniu

1. Czyli do administrowania Sakramentu Chrztu znayduią się potrzebne rzeczy? Puszka do Oleju Katechumenow czyli Ohtuszczonych, iako też do Chryzmu dla Bierzmowania czy iest piękna, i przyzwoita, czy cała, czy niecieknie: i czy ~~iest~~ są oznaczone literami, aby pomyłki niepopełnić w użyciu: Czyli tego i tamtego iest dosyć do potrzeby parafian —: Chryzma czy tego roczne i od kogo wzięte:
2. Kumow wiele przyzmuszaią do Chrztu? Jacy, czy niedzieci małe, ktore nierozumieią tajemnic wiary ś. lub czy nieheretycy? — 3. Czyli zapisuią się zaraz przy Chrzcie S. Imiona Chrzczonych, żeby w zapomnieniu nie poszło przez zwłokę. — 4. Czyli nieodkłada się długo Chrzest S. dziecięcia, albo czy niedaią się Imiona iakie pogańskie? — 5. Jeżeli ten Sakrament bez wielkiey i ciężkiey potrzeby, nie administruie się w domach prywatnych: wyiąwszy Panow wielkich: — 6. Czyli Baby odbieraiące dzieci są examinowane, i czy rozumieią co to iest Sakrament Chrztu S. i czy umieią należycie formę tego Sakramentu, aby w przypadku słabości dziecięcia mogły wyręczyć Kapłana i ochrzcić dziecię. — 7. Czyli Paroch naucza Kumow że powinny przy Chrzcie S. za osobę dziecka czynić intencyą przyięcia tego Sakramentu i że zaciągaią z Ochrzczonym i rodzicami iego duchowne pokrewieństwo?

Dokumenta funduszu stanowiące

O Cerkwi

1. Cerkiew iesli iest murowana albo drewniana? Nowa czy Stara. iesli niepotrzebuie poprawy? znaczney czy małey?
2. Pod iakim Tytułem? za pozwoleniem Biskupa i z iakim posagiem czyli funduszem postawiona? Czy iest poswięcona? czy tylko benedykowana, i czy ma ~~[illegible]~~ pismo ta przy- funduszu stoiące? Czy iest przyzwoicie opasana parkanem?
Relikwie są i iakiego? czy autentyczne, gdzie złożone i szanowane i czy przy- stoynie szanowane
3. Wiele iest Ołtarzow i czy przyzwoicie są ubrane? Czy iest na każdym Antymins, tuwalnie czyli obrusy czyste, wiszące po obu stronach aż do ziemi. Czy są na nich świece i Krucyfix na każdym? Są li przyzwoitey wysokości szerokości i długości? — 4. Suffit albo podbitka czy iest dobra? podłoga cała? drewniana czy z Cegły ułożona? — 5. W Zakrystyi Czy są Apparata do Mszy ś. przystoyne, iak ich wiele? kielichi srebrne, czy z innego metalu wyztucane, toż samo Pateny — Bursas używaiąca się do Chorych iaka? w niey nadczynie czyli przyzwoite do nayświętszego Sakramentu? Alby — Puryfikaterze, Korporały, paski, czyli czyste nieposzarpane. Korporały i puryfikaterze kto wymywa? Czy iest przyzwoite na wszystko schowanie? Szafy albo Szuflady czy pod zamkiem — 6. Czy iest Kadzielnica i Łodka do kadzidła
Kiedy się zepsuli, i do [illegible] ?

7. Woda święcona czysta czy iest zawsze, i każdey niedzieli odnawia się?

8. Drzwi Cerkiewne czy są dobre, także okna czyli należycie obwarowane? Klucze od Cerkwi czy zawsze przechowuią się u Parocha?

12 9. Dzwonnica czy iest oddzielna od Cerkwi, dobrali? czy potrzebuią ce poprawy? Wiele dzwonow.

9. Czy iest Diak przy Cerkwi, nabożeństwo spiewa całe, ~~czyli~~ lub może Organ iest i Organista grywa Mszę Świętą.

Osoba ze Szpitala 10. Czy przy Cerkwi iest Szkoła parafialna, kto ią utrzymuie, i czy parafianie posyłaią do niey dzieci małe? czego ich uczy Diak lub oddzielny nauczyciel?

12 Inwentarz wszystkich sprzętow Cerkiewnych czy iest porządnie spisany —

14 Książki, iako to Mszały — Agendy czyli Trebniki i inne czy są całe, oprawne, niepowydzierane i takie że można wszystkie z nich wyczytać zwłaszcza w czasie Mszy Ś. i przy Administracyi Sakramentow ŚŚ.

Obrazy iakie są w Cerkwi? czy przyzwoyte, całe, dobrze utrzymywane? Jeżeli są poświęcane nim się zawieszą w Cerkwi? Czyli Obrazy Chrystusa Pana, Nayś. Panny, Apostołow Ewangelistow etc. są przyzwoicie i ~~przyzwoicie~~ podług zwyczaiu, z dobrych wzorow malowane ~~Czy niema ktorego~~ Nieprzyzwoyte bowiem, brzydko i niedorzecznie malowane, albo wyrzucone być powinny z Cerkwi albo poprawione i przekonsekrowane. Odpusty czy są iakie Cerkwi nadane od kogo — iak dawno? ~~czeli~~ Czy są publikowane i od Biskupa przyięte. Jeżeli niemyślne iakie zmyślane są Cuda dla zysku i zbierania pieniędzy od świadczonych. i Plebanii

1. Jak się nazywa Paroch ~~Xiądz~~ Jak dawno, i przez kogo wyświęcony. Okazać ma Formatę, czyli ~~pismo~~ świadectwo swoiego święcenia — Od kogo ma Prezentę, i Instytucyą? kto iest Kollatorem. Czy dobrze i iak iest uposażony? Czyli ma regestr swoich Parafian? Książki metryk troiakie, czy się utrzymuią porządnie Cywilne i duchowne —? Czyli zawsze znayduie się w domu, albo często oddala się bez potrzeby i ze szkodą parafian? Czyli ma staranie pilne o swoich domownikach żeby żyli po Chrześciańsku i przykładnie? Naucza ich Artykułow wiary, dostrzega aby umieli i mowili pacierz rano i wieczor? Czyli w Niedziele i Święta służbę bożą odprawia zawsze w swoim czasie za swoich Parafian —? W też dnie Święte czy miewa nauki? i ~~uczy~~ naucza małe dzieci Pacierza i Katechizmu. — Czyli iest pilny w Administrowaniu ŚŚ. Sakramentow, i ochoczo czy wezwany do Chorego spieszy —? nie wymawia się od słuchania spowiedzi w każdym czasie. Czy przez niedbalstwo iego nie umarło dziecie bez Chrztu, lub chory bez spowiedzi, wiatyku, i ostatniego namaszczenia? Jeżeli Sakramenta Ś. administruie iest zawsze przyzwoicie ubrany w Apparat, ~~lub~~ Stułę etc. iak wymaga obrząd Ś.? Czyli z narażeniem się na Świętokupstwo w targi niewchodzi z Parafianami za Pogrzeby, Śluby, Parastasy i t. d. ~~bez~~ niemaiąc nawet względu na stan nędzny ubogich ludzi, a tem sposobem niechęci ku sobie i parafian, obraża Boga i naraża się na gniew ~~[illegible]~~ Kollatora. Czy zadosyć czyni mieyscowym ~~fundusztowym~~ wszystkim obligom ieżeli są iakie. Czy nieprzyimuie na obligi tyle że im zadosyć uczynić niezdoła, lub z pogorszeniem targuie się za Mszę Ś. — Jak wiele razy ~~w tydzien~~ odmienne Mszę Ś. odprawia? ~~[illegible]~~ i czy też Odmawia pacierze Kanoniczne i ~~przede Mszą Ś. Jeżeli~~ i niektorzy tytonia przede Mszą Ś. Jak się często spowiada? Przede Mszą czyli ~~[illegible]~~ robi przykładnie przykładnie i intencyą a po Mszy dziękczynne nabożeństwo zwykł odprawiać.

Biu...
~~imadług~~ konania ne...
wielu we...
bane...
na o...
dla ...
Bożey...
iak...
Gdy z ch...
mi poku...
tość owych ki...
wcisnęły się na...
mniey i gorliwi o...
pominąty obowią...
Ostatni powszechny...
powinien i może...

„zaś iedyny Wizytow...
„ zdrowe i prawostawna...
„ ~~złe~~ twori ochraniać, a złe nap...
„ niezgodę pokoju, i życia ni...
„ przestrogi i zresztą, czego ...
„ czasu okoliczności, i co wi...
„ Wizyt wiernych, postanawiać — Ses. 24. C. 3

Za tym prawidłem postępuje Synod Prowincyalny Zamojski 1720 roku odprawiony, podobnie ~~prawidło~~ postanowienia uczynił — w Tytule Szostym o Biskupach. / Wymienił, jak ona oto Wizyta ieneralna przez Biskupa czyniona bydź powinna, kim się może wyręczyć, jak się ony bez uprzykrzenia, i ciężaru Parochowi ma odbywać, o czem się mu naybardziey dowiadywać i t. d. Wyszczególniwszy nawet zapytania, na które po Aktach Synodalnych „iakie się czynić mają na Wizytach, —

Przekonanie uczy ~~[illegible]~~ wdzięczne, że zaniedbanie Wizyt jeneralnych wielkie szkody, ~~[illegible]~~ duchowne sprawuie ~~[illegible]~~ w religii, moralności, i pobożności chrześcian, i ~~[illegible]~~ większe także ~~[illegible]~~ uszczerbki opatrzeniach czyli funduszach Cerkiewnych, utrzymuie porządek i karności Kościelney — Wizyta Pasterska utrzymuie porządek, ożywia dobre obyczaie, wskrzesza ducha ~~[illegible]~~ ochoty, czyniąc dzielszym na obowiązki własne każdego Parocha.

Wizytuiąc Biskup dyecezyą swoią, gdy do miasta, lub też wsi, w ktorey znaydnie się Cerkiew maiąca się wizytować, przybędzie, powinien bydź przyimowanym takim sposobem, iak się przyimuią Posłowie, lub inni Naczelnicy — ~~Wchodzący~~ wprowadzony Biskup do Cerkwi, ktorą ma wizytować, powitany od mieyscowego Parocha, Klęka przed Wielkim Ołtarzem i uczyni modlitwę ~~z Pontyfikału~~ w Pontyfikale przepisaną w upokorzeniu ducha i serca, prosząc Boga, aby bytność Jego na tym mieyscu skutek sprawiła taki jakiego nayg orliwsi o chwałę Bożą i zbawienie bliźnich Pasterze, pragnęli, i swoią nauką dokonywali. Wstaie potem, i daie Ołtarzowi i ludowi błogosławieństwo Pasterskiego

374

for,
gotow
mowie
nonsi
wszystko
aby
spowiedzi
dosko
grzesznych
by i
[illegible]
Parafian,
ateczney
wszy na-
przykładu,
S. [illegible]
ciańskiey duszy,
zkaiących Zas ka-
uszy im iak to
rogu — Oswiadczy Ludo-
ł się w przypadku grzechu
lko Boskiey ma moc roz
niego — gdyby potrzebował
Jego, smiało i poufale odkrył
zy żądania może, On gotow iest łaskawie po Oy-
cowsku wysłuchać, porady, lub rozgrzeszenia udzielić, le-
karstwo wymierzywszy pokutę — Na końcu udzieli odpustu
— dni 40. Po skończoney spo-
wiedzi, też wstrzymać się od Cyborium, dominikę, iak często powtarzają, tudzież
Na drugi dzień, Przy Mszy S. którą sam mieć obowiązany po-
winien, Naukę ludowi zebranemu Pasterską z głębi
powie, zagrzewaiące go do trwania statecznego w religii, ćwi-
czenia się w Cnotach Chrześciańskich, do czynienia
pokuty i poprawy życia — ~~[illegible]~~ zachęci do pełnienia
wiernego obowiązków stanu własnego, uległości i po-
słuszeństwie tak Rządowi Krajowemu iako i mięy-
sionowey zwierzchności, do szanowania Kapłanów, u-
częszczania ~~[illegible]~~ na nabożeństwa, zachowania wierności Małżeńskiey, i t. d.
Owieci krotko o Artykułach wiary, nauczy iak się
mają chronić złego i czynić dobrze — żeby pamiętali
na miłość bliźniego z prawa boskiego, i samey na-
tury zaleconey, co tobie niemiło drugiemu nie czyń i t. d.
Na końcu iżeli spowiedź wykonali, dać rozgrzeszenie
ieneralne, i Błogosławieństwa Pasterskiego udzielić. —
Konkty w Plebanii badanie podług Synodu Zamoyskiego, ogłędu bu-
dynki, etc. etc. Pisze ~~[illegible]~~ Decretum reformationis, Pleban po-
stara się aby wizyta była wpisana do Księgi na to zgo-
towioney, Kollator wprasza się do podpisania tegoż etc.
~~A~~ gdy ~~[illegible]~~ ukoronowawszy wszystko na odjezdne do Jmey Pa-
rafii wstępuie do Cerkwi odmawia przepisane w Pontyfikale
Antyfony z modlitwą, i tak odjezdza ~~gdzie~~ w imie Boże —
~~[illegible]~~

[Left margin, vertical:] nieposłuszeństwa wszystkich

Jaśnie Wielmożny Pasterzu
naylaskawszy Dobrodzieiu!

Wspaniało myślne Jego Serce wtylu razach z dobrodzieystwy Swoiemy czuc się daiące, czynią mnie smiałym, zanieść do podnożka Jego prośbę, którą racz Jaśnie Wielmożny Panie łaskawie przyiąć.—
Zmienność losow ludzkich, obsiedła mnie zupełnie na starość tak mocno, iż niewidzę iuż żadnych sposobów, abym zapobiegł nędzy Sierot powiększaiących się.— Szczupłe fundusze mego utrzymania się — wypadki dużo dla nas bolesne nieszczęsney Rewolucyi zmnieyszyli i te małe zasoby, które były iedynie koniecznemi, do spokoynego przeżenia reszty, iuż może i niedalekiey chwili, życia mego.— Dziatki, które wystawiłem sobie za podporę Starości niedołężney, wyrokami Bożego przez Sierotwo ubiedniemi wyciągaią ręce o wsparcie moie, którego zupełnie brakuie.— Ty Jaśnie Wielmożny Pasterzu obróć dobroczynne oko na mnie, i iedną przynaymniey ulgę, zdziałay mi łaskawie.— Syn móy X. Jan przez lat 10ᵗᵉ iako administrator Parafii Choroszczyńskiey pozdanych iuż trzech konkursach kwalifikuiących bęc do Beneficyum gdy w ciągu tych lat żadnego mieysca mogącego go z swo dziatwą wyżywić otrzymać niemogł w tak biednym Beneficium, zastał zawsze pomocy

moiey

1832

mniey o ile mogłem, tyle go wspierałem; ale dla przyczyn
wyżey wymienionych, sam zostawszy biedniey szym
i iego w lichszym stanie oglądać będę — Żąda on przy=
naymniey tey bidney posady Choroszczynki dużo obar=
czoney podatkami bez stosownego funduszu, która by łącz=
nie z Administracyą Połosek ustaliła Mu mieysce. —
Racz Jaśnie Wielmożny Pasterzu przyiąć nay=
pokornieyszą prośbę moią i zasłużyć zadecydować Twą po=
wagą i mocą aby Beneficium Połoski również za szczupłe
w funduszu do Choroszczynki na zawsze było przyłączone. —
w woli to Twey Jaśnie Wielmożny Pasterzu
ponieważ Beneficium w kollacyi Sukiennikow są władzy i
rozporządzeniu Biskupów Dyecezalnych. —
Przeciąg lat 10. tego kwalifikacyi, tym będzie dostatecznie
wynagrodzony — a mnie Jaśnie Wielmożny Pasterzu
otrzey łzy strapionemu nim przyidzie zamknąć powieki
widząc w losie swoim choć iedną gałązkę swey rodziny — i usta=
lić nieśmiertelną wdzięczność ku osobie Jaśnie Wielmo=
żnego Pasterza u którego podnożka składaiąc tę
nayporkornieyszą prośbę tuszę w sercu swoim pomyśl=

nosci

pomyślności mych żądań – a razem znaywiększem mi
szczęściem przychodzi gdy mogę złożyć wyrazy wy=
sokiego uszanowania i ucałowania Stóp Jaśnie
Wielmożnego Pasterza Nayszczodrobliwszego
Dobrodzieja –

Szczery Bogomodlca i Podnóżek
X. Teodor Kaliński P. Radzyński

Radzyń dnia 9 Maja 1832 r.

Chełm dnia 14 Czerw. 1834 r.

N^ro

Biskup Dyecezyi Chełmskiey

Do JW. JX. Kanonika Peni=tencyaryusza Katedry Chełm=skiey Plebana w Grodzisku.

Nie z powodu wstępnie iakiey oska-tkach najmniey przyiemniey szczę zgubney rewolucyi Kraiowey którey [przekreślone] JW. JX. Kanonik wraz z synem swoim JW. Janem doświadczył, bo tylko że samych całe Duchowieństwo Dyecezyi Chełmskiey uchroni się niewo=lito i inney nędzy doznało; lecz z powodu że memoryał był tu nadesłany imiennie podpi=sany nieiest, przedstawionym drogą właściwą JO. Xięciu Na=miestnikowi Królewskiemu być nie mógł [przekreślone] i zwróconym zo=stać. Obok tego zastanowić raczy JW. JX. Kanonik iż z wagi osoby szczególney dopomina=nia się o wynagrodzenie lub raczey o zwrot zatrzymaney z czasu re=wolucyi [przekreślone] pensyi i kompe=tencyi wynalazło w memoryale przeminąć. Biskup bowiem za pierwszą sposobnością przedsta=

mniasię

Jego Przezacny Mości Xiądz
za obowiązek przyjemny, prze-
łożył cierpienia którem moim,
i błagał opieki i przyzna-
nia wstrzymanych wypłat ~~[illegible]~~
wtłussałe należnych ~~[illegible]~~, a chociaż wspie-
rał żądania swoie sumien-
nem przyświadczeniem, że
Duchowieństwo Dyecezalne
o g. k. wiernie powolnie wy-
konany przysięgę wzmocni-
ły żadnego wpływu niemia-
ło, w uchwaleniu iednak
odpowiedzi istotą zostaie.
Czyni mię przeto niepo-
trzebnie za Jego Przewiele-
bności i JW Janem, byłoby
iednak z stopniowaniem zastępcę z i posmięunasią
nagłym innych Kapłanów.
W końcu niezapomni JWP
Kanonik iż w interessach
niemaiących cechy urzędowej
odnoszę się do Biskupa
wyraz należy stępla skar-
bowego. Z tego powodu zwraca-
się Mu prośba, aby ślad nie-
pozostał Kontrawencyi w Kan-
cellaryi Konsystorskiey.

J. S. B.

Kopia

379

Jaśnie Wielmożny Pasterzu Naylaskawszy

Dobrodzieju!

Podpisana z głęboką pokorą przychodzę do Stóp
Jaśnie Wielmożnego Pasterza zmiłowaniu niemaiąc za=
dnego funduszu na utrzymanie porzuconych sierot nie
mogących dać sobie sposobu — proszę o Łaskawe wy=
słuchanie i zwrócenie Wysokich swych względów w mem
zgłoszeniu się — a naypnod: Mam honor przytaczyć
w własnoręczny Xp męża moiego rachunek, ile pomoc
expensu na wystawienie domu mieszkalnego czyli
Plebanii — oprocz którego rachunku ieszcze zaprzysta=
wienie stancyi przy tejże plebanii existuiącey — za
kupione podwaliny — dyle — tarcice na sufit i podłogę —
Audzież na opłacenie Maystra — za okna i okucie
tychże — za zamki przydrwiach i okucie takowych —
i t.p. Xp Caterysta Osmdziesiąt złr Xp 480. — Blisko
więc dwatysiące Xp z własnych prac naszych wyto=
żonych na zabudowania w posiadaniu teraz Obcey
osoby będące, byłyby mocno podporą dla podpisaney
w utrzymaniu się dalszym i podaniu edukacyi biednym
Sierotom — powtóre: Xp mąż przyprowadziwszy do przy=
zwoitego porządku w ozdobach wewnętrznych Cerkiew
Serocyńska częścią swem kosztem a naywięcey z Składek
pobożnych mieszkańców tameczných około — miał ie=

Szuc

37

ieszcze zamiar sprowadzić do teyże Świątyni
Organy — iakoż na takowe uzbierał Zp 300.
co sam ieszcze będąc w życiu oświadczył, z tém
mnie poleceniem abym potrącił za wyłożone
expensa na sprawiony Kielich i Ornat w teyże
Cerkwi pozostały, Zp 281. a Zp 19 do rąk na=
stępnego Proboszcza oddała — gdy więc obecny
proboszcz żąda odemnie uzbieranych przez męża
moiego pieniędzy zwrotu, więcey nawet iak rze=
znał sumiennie Śp mąż mój, pregrażaiąc się
gdy się nieuiszcze ma, za pośrednictwem Woyta
Gminy, rzeczy moie przyaresztować — uznałam
Konieczną potrzebę udania się do Jaśnie Wiel=
możnego Pasterza o łaskawe rozpoznanie prze=
stawionej pretencyi za Kielich i ornat — czego
rachunek a własnoręcznych sumiennych notatek
Śp męża moiego spisany przytaczaiąc, Decyzyi
Jaśnie Wielmożnego Pasterza nayposłuszniey u=
praszam — Po trzecie — Zaległa dziesięcina sno=
powa na włościanach w Serocznie, za życia
Śp męża moiego przeszło 15 kóp, którey rejestr
Kontrybuentów Wmu Woytowi Gminy Sterdyń zło=
żyłam, dotąd nieuiszczona o łaskawą radę i wola=
nienie się Jaśnie Wielmożnego Pasterza błagam.
Chcieyże więc Jaśnie Wielmożny Pasterz uczynić
odezwę do Jaśnie Wielmożnego Krasińskiego —

Kollatora

Kollatora Cerkwi Serocżyńskiey, który być może iż
na pnetożenie Jaśnie Wielmożnego Pastena zwrat
poniesionych expensów naszych zapewni i dziesięcine
oddać rozkaże — iak równie poleci Xiędzu Proboszco-
wi Serocżyńskiemu aby Zyt 19. stosownie do wyrachu-
wania mey męża moiego, na potrzeby Cerkwi legowane
przyiął i mnie pokwitował. — O co nayuprzeymiey
prosi Wierna sługa

Barbara Jankowska.

Dnia 14. Września 1837 r. —

Biskup Dyecezyi Chełmskiey

Do

Jx. Onofrego Kozłowskiego Kanonika honorowego Chełmskiego, Pisarza Konsystorskiego jeneralnego Chełmskiego —

Doszło wiadomości naszey, iż między Klerykami Seminaryum naszego Dyecezalnego, znayduią się duchowali, buntowniczy i nieulegli nauczycielom swoim, na czele których bydź maią Borowczewicz i Starkiewicz — Zapobiegaiąc złemu zakorzenieniu, aby i drudzy nieposzli za ich przykładem, widząc pobłażaniem Swoią Zwierzchność, oraz chcąc się przekonać o istocie rzeczy, wzywamy i upowaznniamy Wielebność Twoią, ażbyś niezwłocznie wezwał udał się do Seminaryum i z punktu sobie gorliwością i rostropnością, iak nayskrzetney i naydokładniey wybadał protokularnie, zamiar, i przyczyny tych buntowniczych i złośliwych zamachow, i nam przedstawił obwinionych ku sprawiedliwemu ukaraniu.

Chełm, d. 20. Lipca 1841. r.

I. Szumborski Biskup Chełmski

Postrzeżenia

Nad rachunkiem Kassy Konsystorskiej, otrzymywanym wraz z Kassą przez X=Kanonika Onufrego Kozłowskiego Pisarza Konsystorza od d: 1=go Października 1838. ro: iako od czasu nastąpienia nowego i po dziś będącego Officyała, prowadzonym po dzień 7=my Października 1851. roku.—

Etat roczny dla Konsystorza Złp 11,000.— nwarlalny złto: pol: 2,750.—

Wymienienie wydatków które do usprawiedliwienia lub decessu należą		Decess.—	
w epoce	S.1=szy Co do etatu płatniczego członkom Konsystorza.	Złpol	gro:
Od roku 1838 1=go Października po rok 1851. 1. Października	Kwartalnie płacono Officyałowi Złp 1,000. X Kozłowskiemu Pisarzowi Kon: 675. X Deodatowi Smoleniec —"— Kto 200. S:p: Lbowskiemu kancelliście Kto 175. } Razem Złp 2,050.—		
	Z każdego zatém Kwartału powinno w oszczędności zostawać — Złp 700.—		
	Utrzymujący zaś Kassę i wypłacający od 1=go Października 1838. ro: po dzień 1=szy Stycznia 1840=ro: zapisywał na oszczędność po. — — Złp: 675.		
	ujmując zatém z każdego Kwartału po Złpol — 25.		
	zrobił decessu w Kassie za Kwartałów 5. — "—	125.	"
	Od 1=go Października 1844. po 1=szy Lipca 1845 r: podobnie rachowano po Złp 675. więc z Kwar: 3=ch decess	75.	"
	Od dnia 25. Sierpnia 1842. X Deodat Smoleniec uchylił się od Konsystorza, i dopiero 1=go Czerwca 1846 ro. powrócił; — więc ich nie po Złp: 700. lecz po 900. na oszczędność powinno było zapisywać się; gdyż przez ten czas nikt inny tej posady nie zajmował; — ażeż utrzymujący Kassę zapisywał po dzień 1=szy Października 1844. po Złpolskich 700.— więc za lat dwa i miesiąc ieden zrobił decessu stracając po Złp: 200.—	1666.	20.—
	Od 1=go Października 1844. po 1=szy Lipca 1845 r: zapisano na oszczędność kwartalną po Złp: 675. a że należało po Złp 900. więc decessu za Kwartałów 3. i miesięcy dwa: zrobiono	675.	"
	Zniesienie.—	2,541.	20.

Wymienienie wydatków które do usprawiedliwienia lub decessu należą.		Decess.	
w epoce.		Złtpol	Grz.
	z przeniesienia. —	2,541.	20.
	Od 1go Lipca 1845. ro: po 1szy Czerwca 1846. zapisywano na oszczędność Kassy po złtp: 325. kwartalnie; - a że należało po złtp 900. więc za Kwartałów 3. miesią. zrobiono: —	2,108.	10.
	Od 1o Czerwca 1846. ro: przy powiększonej liczbie członków wynosiła ogolna wypłata dla tychże kwartalnie złtp 2,425. — więc od ogólnego ciału złtp 275. — kwartalnie powinno było w oszczędności zostawać po po złtp 325. ale że Zborowski Kancelista dnia 10 Września 1846 r. umarł, a następnie po nim od 1o Października 1846. r: biorą tylko po złtp 125. więc w oszczędności kwartalnej po d: 1. Stycznia 1849. r: powinno było zostawać po złtp 375. a że zapisywano po złtp 325. więc za lat dwa i miesięcy trzy zrobiono decessu. —	450.	„
	Od 1o Stycznia 1849. ro: po 1szy Październ: 1851. ro: zapisywano w oszczędności po złtp 275. a że należało po złtp 375. więc za lat dwa i kwartał ujmując po złtp 100. zrobiona decessu w Kassie oszcz	1,100.	„
Od roku	S. 2do Co do materyałów Kancellaryjnych papieru it p.: —		
1844.	Od 1o Stycznia 1844. po r. 1845 złtp 175. — „ —		
w 1845.	— d° — za papier z drukami złtp 389. — „ —		
„ 1846.	— d° — papier swiece it d złtp 828. — „ —		
„ 1847.	— d° — za materyały pism: złtp 393. gr 10.		
„ 1848.	— d° — d° — d° 728. gr 11.		
„ 1849.	— d° — d° — d° 339. gr 9.		
„ 1850.	— d° — d° — d° 565. — „ —		
„ 1851.	Od 1o Stycznia po 1szy Października złtp 138. gr 24.		
	Wydano w Ogóle 3,556. gr 24.		
	Uwaga Powieważ na papier światło i inne mniejsze potrzeby niemożna liczyć i wydatkować więcej nad złtp 200. a zatem za lat ośm gdy summa ogólna wynosi złtp 1600. otrąciwszy te od złtp 3,556. gro 24. pozostaje do zaliczenia na decess utrzymującego Kassę: —	1956.	24.
	Zniesienie. —	7,156.	24.

Wymieszenie wydatków które do uprawiedliwienia lub decessu należą.

w epoce.		Decess. Złp.	gr.
	z przeniesienia — „ —	7,156.	24.
od roku	§. 3ci Co do drzewa opałowego.		
1844.	Zakupiono fur 155 kosztowno z porąbaniem Złp 342.		
do 1845.	— „ — „ — 117. — — „ — „ — „ 308		
1846.	— „ — „ — 237. — — „ — „ — „ 703.		
1847.	— „ — „ — 156. w Ogole fur 1277. — „ — „ 572.		
1848.	— „ — „ — 125. — — „ — „ — „ 392.		
1849.	— „ — „ — 152. — — „ — „ — „ 464.		
1850.	— „ — „ — 335. — — „ — „ — „ 935.		
	w Ogole Złp 3,716.		
	Uwaga. Ponieważ w Officynie Konsystorskiej tylko w 3ech piecach pali się i to porą zimową w przecięciu zatem lat trzech, niemożna rocznie rachować nad ilość fur 120.- które że w różnych latach różnie płacone były,- i tak:- ponieważ w roku 1844 i 1845m były nadwięcej po Złp 2.- poźniej nieco drożej t: i: po Złp: 2. gr 15. w resźe jeszcze wyżej płacone;- przeto biorąc średnią proporcyą z porąbaniem za 120. fur,- uczyni Złp: 360. a za lat 7. Złp 2,520. Po strąceniu więc od sumy Złp 3,716. będźie decessu.	1,196.	„
	§. 4ty Co do opłaty Kominiarza za sześć miesięcy pory zimowej od 2ch kominów,- gdyż latem w Officynie Konsystorza niepali się.- Płaca więc ogólna za 6ść miesięcy w roku wynosi Złp 12.- w Księdze zaś prowadzonego rachunku zapisano różnemi czasy iak następuje:-		
w roku=			
=1844m=	Zapisano płace Kominiarzowi Złp: 61.- „ —		
1845m	— „ — „ — „ — „ — „ - 47. gr 10.		
1846m	— „ — „ — „ — „ — „ - 37. gr 10. w Ogóle		
1847m	— „ — „ — „ — „ — „ - 41. — „ — Złp: 278. gr 20.		
1848m	— „ — „ — „ — „ — „ - 27. — „ —		
1849m	— „ — „ — „ — „ — „ - 10. — „ —		
1850.	— „ — „ — „ — „ — „ - 40. — „ —		
w 1851.	za 3my miesiące po 1szy Października „ 15 — „ —		
	Uwaga Ponieważ za czas wyrażony należało Kominiarzowi Złp 90. w ogóle, i iak Sam wymienia, iż nad Złp 12. za miesięcy 6ść niebrał, i niczego żąda,- więc na decess rachującemu kładnie się.	188.	20.
	Zniesienie. — „ —	8,541.	14.

w epoce.-	Wymienienie wydatków które do usprawiedliwienia lub decessu należą.-	Decess. Złp	gro:
	z przeniesienia.	8,541.	14.
	§. 5. Co do opłaty za przepisywanie Statystyki.		
w 1846.	Na przepisanie Statystyki Złp 130.		
„ 1847.	— d° — d° — d° — 140		
„ 1848.	— d° — d° — d° — 115.	Ogółem Złp 430.-	
„ 1849.	— d° — d° — d° — 45.		
	Uwaga Ponieważ do kopiowania Statystyki, byli zawsze Kancellisci z Kassy Konsystorskiej płatni, nieżachwóżiła więc potrzeba wynaimowania za nich kogo innego do rzeczonego kopiowania — zresztą, — to za wiadomością Officyała: wrazie zachodzącej potrzeby, dziać się było powinno, — azatem na decess się liczy. — — — —		431. „
	§. 6ty O wydatkach które do udowodnienia należą, lub zaś nieusprawiedliwione na decess rachującemu się zaliczone być powinny.-		
	Stan: Panu Adamkowi Lodochowskiemu dano:		
wr: 1839.	Dnia 7. Października Złp 40.-		
—„—	— d — 26. Grudnia. — „ — 40.		
—„— 1840.	— d. — 31. — Marca. — „ — 40.		
—„— 1841.	— d — 21. — Grudnia — „ — „ — 40.		
—„— 1842.	— d — 12. Kwietnia — „ — „ — 80.		
—„— 1842.	— d° 24. Czerwca. — „ — 60.		
—„— —„—	bez wyrażonej daty — „ — 60.	W ogóle 840.-	
—„— 1843.	— d — 31. Marca. — „ — 60.		
—„— —„—	— d — 30. Września — „ — 60.		
—„— —„—	— d° 28. Grudnia — „ — 60.		
—„— 1844.	— d — 8. Maja. — „ — 100.		
—„— —„—	— d — 6. Lipca. — „ — 60.		
—„— 1845.	— d — 10. Kwietnia — „ — 80.		
—„— —„—	— d — 5. Lipca. — „ — 60		
	Uwaga Tu winien by rachujący się udowodnić, — iak znaczną wypłatę, przez kogo tę uzupełniał — podług wiadomości bowiem Officyała, ta naiwięcej do Złp 300. a wreszcie niechby i do Złp 400.- miała miejsce; — nadeces przeto zmiast można[illegible] liczyć rachującemu się. — — — —	400.	„
wr: 1844.	Stolarzowi d: 30. Września na konto roboty Złp 130. i 8. Listopada t: r: Złp 120. i znowu Stolarzowi d: 18. Grudnia reszty na robotę Złp 72. razem Złp: 322. — potrzeba udowodnić za jaką robotę i któremu Stolarzowi płacono bo za ułożenie przez Żyda Szklarza w 3ch stancyach t:		
	Zniesienie. —	9,372.	14.-

w epoce.	Wymienienie wydatków które do usprawiedliwienia lub decessu należą.-	Decess.- złp:	gro
	z przeniesienia.-	9,372.	14.
1844.	to iest: w Kancellaryi, w stancyi Dzo Pisarza i Officyalta od samej roboty bo z materyału konsystorskiego, nie mogło więcej kosztować nad złp: 120. dnia 10. Sierpnia		
—"—	za 160. sążni tarcic sosnowych złp 160. chociaż ze zwózką, - tudzież za 6. sążni tarcic dębo: na fryzy 120. złp zapisano; - to iako przechodzące wszelkę prawdę, - powinno być udowodnionem lub na deces najmniéj zaliczone być mogą	100.	"
d: 18 Grud: 1844.	Mularzowi za przerobienie stancyi Pisarza Krotowskiego zapisano w Księdze rachunkowej złp 310. gro 11.- a że ta robota lubo z piecem i iego kafle niemogła nad 160. złp: być zapłacona, przeto złp: 150. powinny na deces być zaliczone. ——	150.	"
—"—"—	Za pokrycie gątami Officyny Konsystorza, na które zapis w sposób najzawikłańszy gątów, - gątali i majstrów pobijających Księga obejmuje, aby utrudzone było sprawdzenie, policzono złp 1,600. aże to niepowinno kosztować wyżej złp: 600. wzięć złp: 1,000. na deces zachodzącemu się naimniej powinno być zaliczone.-	1,000.	"
w r: 1843.	Na materyały Kancellaryjne co do papierów, druków itd było wyrażone i światło, wszelako w ro: 1843. zapisano świć sterynowych fun: 56. i łojowych 56. a fun: 196.- lubo wyznał ruciarz D: Pisarz Konsystorza, iż on ile zaydź nieobowiązany po nowy referata odrabiać —		
w 1844 r: 21. Lipca i 30. tydzień 3. Sierpnia	świć sterynowych funtów 6. afp: 14. że pora letnia tego niepotrzebuje a zatem na deces zapisuje się. —	14.	"
	8. Listopada r: t: zapisano: iż Dzu Etatowi Sierocińskiemu dano złp: 200. a że tylko złp 150. podług rezrania Jegoż, więc na deces liczy się. —"—	50.	"
w r 1845.	13. Lipca w sparciu biednej osobie złp 330. gro 20. należy usprawiedliwić inaczej na deces będzie zaliczono złp: 330. g 20.-		
9. Grudnia 1845 r:	Dzu Lipskiemu w sparcia złp 804. a ponieważ takiego wsparcia wielkiego, nigdy nieczyniono, i w tem Officyat niema wiadomości, z powodu chowanej księgi rachunkowej; ieżeli przeto rachujący nieusprawiedliwi na deces zostanie zapisano.-		
7. Lipca 1846.	Gorszej wdowie wsparcia złp 150. należy iednowrodnie inaczej zapisane być winno na deces.-		
	Zniesienie.—	10,686.	14.

14.-

Datta	Wymienienie wydatków które do usprawiedliwienia lub decessu należą.-	Decess Złtpa	gro	Datta	Wymienienie wydatków które do usprawiedliwienia lub decessu należą.-	Decess Złtpa	gro
	z przeniesienia.—	10,686.	14.				
w 1845.	Dnia 21. Września. na wydatki za Kancellistę Zborowskiego,- wydatki pogrzebowe, i niektóre długi zapisano złtp: 150. na rok cały przed iego śmiercią: (umarł bowiem d: 10. Września 1846.r:) gdy zaś na opłatę pogrzebu i długów opruz mianych przez iego do zbycia sprzętów, należała mu kwartalna pensya od 1.e Lipca po 1.szy Paźdz.k a więc sprawiedliwie na decess zapisać można.—	150.	"				
w 1845.	2 Października zapisano X.mu Officyałowi za wyjmowanie dokumentów w Lublinie złtp: 100.: co iest nieprawdą:/ zatem na decess odnosi się.-	100.	"				
w 1850.	18. Lipca Wypłacono długu za Kancellistę Leda złtp 209. ale niewyrażono komu, i z czyiego upoważnienia, wreście, iak można było płacić za tego, który do 2000 złtp okradł officyą na Ojca S.e a więc należy do decessu.	209.	5				
w 1848.	31. Marca Na Instancyę Lady kancellisty dozwolił S.p: X: Biskup dać z Kassy oszczędności złtp: 40. a zapisano złtp: 80. więc na decess.—	40.	"				
w 1839.	12. Listopada Za postawienie dwóch pieców zapisano złtp: 195. gr 19. a niewyrażono, gdzie, zatem potrzebuje usprawiedliwienia.—			wr: 18			
wr: 1840.	15. Października za postawienie pieca złtp 66. gro 20. a niewyrażono gdzie, w której Stancyi: ile gdy w Kancellaryi bez zniszczenia był dawny,- należy to objaśnić.—						
wr: 1841.	16. Listopada Za postawienie pieca i reperacyę Officyny złtp: 130. oczem że Officyał niemiał żadnej wiadomości o stawieniu tylu pieców w żadnym prawie czasie; dowodzi rachujący się nierzetelność swoią w rozpisywaniu wydatków kassowych.—			wr: 18			
wr: 1841.	4. Września zapisano:- „Biednemu Kapłanowi złtp 200.“ to do objaśnienia.—						
wr: 1841.	4. Września Wpisano: „procentu od pożyczonych pieniędzy złtp: 150.“ a niewyrażono od iakiej summy, do iakiej daty komu,- kiedy wypożyczonej?— co należy iakoż naydokładniey przez rachującego się wyjaśnić.— Podobnież kiedy wypożyczono Bezrytiarom złtp 782. Michlowi Edlich złtp 1000. i Panu Mankowskiemu złtp 5,000.- nareszcie gdzie obraca się list zastawny na złtp: 500.- o czem wszystkiem iest pod dniem 20 Sty:			wr: 18 wr: 18 w: 18 —"— —"—			
	Zniesienie.—	11,185.	19.				

	Data	Wymienienie wydatków które do usprawiedliwienia lub decessu należą. —	Decet Złp	gro
14.		z przeniesienia. —	11,185.	19.
		pod dniem 20. Stycznia 1842. /: oprócz Pa. Mankowskiego. co oddzielnie zanotowano w Księdze :/ wpisanym iest w Księdze Rachunkowej ręką własną J. p: B: Bishupa. Jednoczesnie zapisano było że summa w książkach znajduje się za Złp 1,206. :- z tych w ro: 1846. dano do Katedry za Złp: 25. do Parafii Zamch za Złp 56. gr 20. w ro: 1850. policzono nieuiascivie Złp: 90. bo A Kanonik Szotalski miał oddać za ieden exemplarz Kazań Świchiego Złp: 10. a więc tylno Złp: 80. na ubytek w Kassie rachować wypadało, - w ogóle zaś iak zapisano w rachunkach rejestru być powinno Złp 161. gr 20. a że zwrocono książek przez rachuiącego się za summę Złp: 685. więc ciężki do powrotu Złp: 359. gr 10. co się na decess widoczny rachuiącego zalicza. —	359.	10.
5		Ruwnie za papier stempla a flo: 2½. ~~z decessem~~ gdy ~~ó~~ oddany ieden ~~ku~~ kwocie, - Złp 110. reszta więc pozostaje ~~Złp. gro~~ w rachubie na decess. —	132	"
wr: 1845.		15. Czerwca — Za reperacyę Drwalni Złp 66. tegoż samego roku 20. Lipca — za wyszkrzenie i obrzeperowanie kotłów Złp 66 gr 20. te obydwie kategorye nieżaliczaią podług wiadomości członków Konsystorza na rzetelnosc, gdyż w mowie będąca reperacya, ani w połowie niepodá= gneta za sobą tej opłaty. —		
wr: 1844.		8. Października — Zapisano :- za dwa zamki z przypa= sowaniem Złp: 33 g 10. a że był ieden tylko zamek nowy kosztuiący Złp 10. a drugi stary do Stancyi Chrzanowskiego Pisarza z przypasowaniem więc podług zeznania Ślusarza Nawrockiego wynosiło to Złp: 12. a więc na decess. —	21.	10.
		co dowodem iest iak z każdej kategoryi usiłowano ciągnąć na swą stronę korzyść —		
wr: 1841.		5. Lutego — Zapisano za Nożyczki Złp 6. -		
wr: 1846.		5. Czerwca — ~~dito~~ — ~~dito~~ — Złp 6. - } iedne z tych znaiduią się w Kancellaryi, a drugie są do zwrotu ze strony rachuiącego się. —		
wr: 1841.		16. Listopada — Szczypców 2ch — Złp: 4. - " - } Co należy do oddania przez rachuiącego się		
" - 1844.		25. Lipca — Lichtarzów mosiężnych.		
" - 1849.		— tyż za. — " — " — Złp 26 g 20		
		30. Stycznia Lichtarzow 2. i Szczypce Złp 10. - " -		
		Zmnieszenie. —	11,698.	9.
19.				

Datta	Wymienienie wydatków które do usprawiedliwienia lub decessu należą.—	Deces. złp:	gro:
	z przeniesienia.—	11,698.	9.-
w: 1847.	4. Stycznia za naprawę lichtarzów i szczypców Ks. J. oczem członkowie Konsystorza niemieli nigdy żadnej wiadomości.—		
	Za Książkę reduktcyjną na Ro: zapisano złp: 3. które w Kancellaryi Konsystorza nieznajduje się, podobnie słownik Łacińsko-polski, i Rossyjsko-polski i polsko-Rossyjski,- te należą wszystkie do zwrotu od Ks. Kanonika Kozłowskiego byłego Pisarza Konsystorskiego.		
w: 1846.	15. Marca.- Za Książkę „ Corpus iuris Canonici “ kupioną przez Księdza Kanonika Kozłowskiego, zapisano w książce Rachunkowej złp: 118. a która z pewnością nieinięcej nad złp: 18. zapłacona była co, że nastąpiło bez upowaznienia przez J: P: Ks. Biskupa,- zatem na Decess rachuje się.—	118.-	—„—
	Książka zaś w mowie będąca, będzie Mu zwrocona		
ro 1846.	7. Lipca Za stolik machowiany do Stancyi X: Pisarza Kozłowskiego.— złp: 26. gr 20.-		
r: 1846.	2. Stycznia Za komodę, Stolik, do Stancyi tegoż złp 113. gr 10.		
r: 1851.	Za sofę do Stancyi tegoż.— złp 36.—		
	Uwaga Ponieważ te mobilia, bez upowaznienia J: P: X. Biskupa były przez Ks. Kozłowskiego Pisarza Konsystorskiego kupowane, co zastrzeżonem było pod d: 14/26. Maja 1846. ro: i na obec Kassa Konsystorska z pieniędzy na ważniejsze potrzeby zgotowana zostaje;- a zatem z dozwoleniem zabrania sobie tychże,- do zwrotu pieniężnego zaś strony Ks. Kanonika Kozłowskiego należy się.—	176.	„
r: 1841.	Za sofę nową zapłacono złp: 25 gr —.-		
	Za biurko ponostem począ: złp: 13. gr 10.- lubo mezano stowano ale do roboty.-		
	Za szafę.— złp: 25.—.-		
	Lazko, które przez dwa razy zapł: złp 20.—.-		
	Uwaga. To wszystko ponieważ niejest objęte spisem przy odbiorze Inwentarza pod d: 7. Listopada r:b: a zatem należy do objaśnienia, gdzie się co znajduje, i jako własność Konsystorza do zaspokojenia.—		
	Znieśienie.—	11,992	9.-

Datta	Wymienienie wydatkow które do usprawiedliwienia lub decessu należą.—	Decess. złp:	gr:
	Z przeniesienia.—	11,992	9.
ro: 1842.	20. Stycznia — za portret Najaśniejszego Pana złp: 5.— a za ramy złp: 2. który przywłaszczył sobie X Pisarz Konsystorza.—		
r: 1845.	10. Października — wpisano do Księgi Rachunkowej: „Za portret Najaśniejszego Pana złp: 50.“ — ale malarz wiadomy Officyałowi cenił za niego złp: 20. za przybyciem do Kancellaryi Konsystorskiej; a więc gdyby i ta sama cena zapłacona Mu była, — reszta zalicza się na decess.—	30.—	„
r: 1839.	3. Kwietnia. Fajerka do kadzenia złp: 5. o której członkowie Konsystorza żadnej wiadomości niemieli, ich podobnie o znacznem porachowaniu za kadzidło, szczotki do zamiatania stancyi, — za Laz otowanie, — bez tchu itp: zatem przynależy fajerka należy do zwrotu lub złp: 5.—		
r: 1842.	9. Czerwca.— Za reperacyą 3ch krzeseł złp: 5. lubo Konsystorz ieżynie o 2ch ma wiadomość, — oprócz co przy Kasiee, które niewięcej nad złp: 3. kosztuią z nigdy niebyły reperowane, a zatem reperacya nader niewłaściwie zapisana.		
r: 1839.	20. Listopada — za przepisywanie Dokumentów nieiawna przez kogo i iakich, zaciągnięto w Księgę złp: 110.— co rownie zle niewłasciwie wzięcie się.—		
r: 1838.	7. Grudnia — Za kitaj do ekranu do stancyi Officyała złp: 1 1/2 gr: 20 z 28. Grudnia za kitaj do tego samego ekranu złp — 2. gr: 4. Druga więc zapiska Dowodzi nierzetelności lubo w małej bogateli, — dawięc na rzetelny decess.—	2..	4.—
	Oprócz tu wymienionych okoliczności, prowadzenia nierzetelnych Rachunków, — które gdyby sprawdzone były całkowicie od 1mo Października 1838 r: po dzień 7. Października 1851 r: iako od nastania nowego Officyała, — tedy nader znaczną wykazałyby summę na decess rachuiącego się, — co i z tego wyprowadza się dowód, że w roku 1842. od Ostatniego Września po 1mu Stycznia 1841. r: żadna datta Mieszania, dnia, położenia niebyła, — a począwszy od d: 15. Kwietnia 1845 r: ciągły iednym charakterem, iak gdyby		
	Z miesienie.—	12024.—	13.

Data	Wymienienie wydatków które do usprawiedliwienia lub decessu należą.	Deces.	
		Złotp:	gro
	z przeniesienia.	12,024.	13.
	iak gdyby iednego dnia, i iednym piórem aż po koniec roku 1850. rachunek był zapisany.		
	Nakoniec ponieważ ś. p. X. Biskup pod d: 26. Kwietnia 1842. wpisał do Księgi Rachunkowej polecenie rachującemu się, aby Księga ta zawsze była w Konsystorzu, dla przekonania każdego z członków o wydatkach i rzetelności zapisów, - dla tego od owego czasu polegając na wykonanej Jego woli, i na charakterze wydatkującego, niewchodząc w ścisłą rachubę, podpisywał tę. - Czego utrzymujący Kassę, ponieważ niedopełnił, - powinien więc słusznie za wydatki nieudowodnione, odpowiadać. - Książka bowiem prowadzonych rachunków przez Księdza Kanonika Kozłowskiego ponieważ ciągle w Jego stancyi utrzymywana była, niemógł zatem nikt z Członków Konsystorza, a tem samem i Officyał widzić tej; - ujrzał ią dopiero po raz pierwszy w d: 28 października / 9. Listopada r. b: po opuszczeniu przez Księdza Kozłowskiego posady przy Konsystorzu, i wyjeździe do Hrubieszowa iako swiej parafii. - Mając atoli tę Księgę sobie w tym dniu przez JW. X: Biskupa do przejrzenia poruczoną, trudno było nieczuć niezrnośnych boleści nad haniebnym sposobem prowadzenia tych rachunków z tak iawnym fałszowaniem, i krzywdą, ogałacając z ostatniego grosza zaprowadzoną Kassę oszczędności na różne przewidziane, i nieprzewidziane potrzeby - i gdy ta w ro: 1844. do Mca Lipca miała remanentu w oszczędności	Zło 9.922, 25.		
	W tymże roku na początku Października	Złotp 8,861. - " -		
	Nakońcu tegoż roku — " — " —	Zło 7,496 - " -		
	Od tego roku 1844. do 1849. spadł remanent na	Złp 2,506. - " -		
	Roku 1851. oddano remanentem w Książkach i papierze — " — " —	Zło 785 - " -		
	W gotówce Złotp. — " — "	Złp 652. a 19.		

Po przejęciu zatém owych rachunków, zrobiłem moie rostrzeżenia nad ważniejszemi przedmiotami — bo gdy niema prawie kategoryi, z którejby nieczerpano korzyści na stronę rachującego się, tedy zbyt trudne i nieznośne byłoby podejmowanie tej pracy. — Lecz nie tu początek wyrządzonej krzywdy przez Księdza Kanonika Siołowskiego; albowiem przed wprowadzeniem tych na nowo rachunków przez mojego poprzednika roku: 1832. na pierwszej karcie zanotowany był wniosek przez Księdza Siołowskiego Pisarza: iż na Ekonomie Prymicerskim z Surogacie ciąży pozostałość Kassy oszczędności w kwocie złp: 675. z czasu Jego przez miesięcy 6 po siedzenia, — gdyż Ś:p: Biskup roku: 1829. po swoim wyświęceniu, wyjechał do Warszawy —

Wniosek ten Księdza Siołowskiego na usprawiedliwienie siebie zdziałany z wielu względów iest fałszywy, bo Pisarz Prymicerski iako Surogat wyłącznie na urzędował — szafunkiem Kassy bynaimniej, iak i prowadzeniem rachunków nietrudnił się — i gdyby wniosek ten był sprawiedliwy dla czego obwiniany, niebył wzywany do zrobionego defektu? — Widoczną zatém rzeczą iest, iż Ksiądz Siołowski zatrzymawszy przy sobie owe złp 675. nie chciał aby interes ten na widok był wyprowadzony — awięc ieszcze roku: 1829." rozpoczął niepraw[e] swe korzyści, które gdy mu się tak powiodły, postąpił później do wyższych.

Uwaga. Co do zanotowanego mi protokułu odbiorczego spisanego pod dniem 26. października / 7. Listopada r.b: przez W:o Księdza Kanonika Socieja Rektora Seminaryum, w którym W:ci Kanonik Siołowski lubo niepytany wnosi o odezwanem przez Ś:p: Biskupa pobieraniu złp 200. a następnie złp 400. z Kassy Konsystorskiej za Profesurę przy Seminaryum od której przez Kommissyę Rządową uchylonym został, — nato, że niestrawa do-

wodu

dowodu, nietylko Go to nieusprawiedliwia z krzywdy poczynionej Kassie, ale o naigorszą przyprawia opinię, iż wyraźnie, lubo obiaż ~~Konsystorz~~ korzystnie Parafię, - i utrzymywanym został z pensyją złp: 2,700. przy Konsystorzu, niezasyconym jednak był w zbieraniu lubo nieprawnych dochodów, bez oglądania się, na dalsze tego skutki. —

Natem kończąc zlecone mi rozpoznanie i sprawdzenie Rachunków Kassy konsystorskiej, sumiennie zdziałane, oddaje je Wysokiej Władzy mojej, pod światłą rozwagę, i ocenienie tychże. —

Chełmno dnia 13/25 Grudnia 1857. roku. —

L. Ant Hrynkiewicki Assessor. —

Działo się w gmachu Semi-
narium Chełmskiego dnia 1/3
Marca 1852 r.

Zobowiązani ustnem upoważnieniem JW. Bi-
skupa Administratora Dyecezyi Chełmskiej
do obejrzenia, ocenienia porównawczego i za-
opiniowania dwóch zakommunikowanych so-
bie z annexami pism, z których pierwsze ma
tytuł:

„ Postrzeżenia nad rachunkiem Kasy Kon-
„ systorskiej utrzymywanym wraz z kasą
„ przez X. Kanonika Chrzanowskiego Pisa-
„ rza Konsystorza od dnia 1go Października
„ 1838 r. jako do czasu nastania nowego
„ i po dziś będącego Officyała, prowa-
„ dzonym po dzień 7 Października 1851 r.,"

a drugie pismo pod tytułem:

„ Odpowiedź na postrzeżenia przez WX. Pra-
„ tata Chmielowieckiego pod dniem 13/25 Gru-
„ dnia r. 1851. uczynione co do rachunków
„ oszczędności Konsystorskiej przezemnie
„ (X. Chrzanowskiego) po dzień 7/26 Października
„ 1851 r. utrzymywanej." —

uprzejmie się z poruczonego nam obowiązku
powyższemi zdaniami naszemi:

I.

Co do ogółu

Zauważyliśmy jednozgodnie:

a Że byłoby niewłaściwem i ubli-
żającem prawdzie i piastowanej
w sierym czasie godności J. Pa-

Biskupa Szumborskiego, gdyby się pod ścisło rachunkowy rozbiór podciągało to, co On własnym ręki swej podpisem przyjął i zatwierdził. Dlatego też, rozpoznawania i rachunkowe porównania dwu pism nadmienionych, rozpoczęliśmy od daty pierwszej Dzień 24 Lipca 1844 r. w którym własnoręczna ś.p. Biskupa prenotacya w Księdze przychodów i wydatków Konsystorskich poraz ostatni położona. –

b. że wola śp. Biskupa Szumborskiego, własnoręcznem Jego pismem w Księdze rzeczonej pod d. 27 Kwietnia 1842 r. w tych słowach objawiona:

„ aby ta Księga zawsze znajdowała się w Kancellaryi
„ Konsystorskiej i wolno by-
„ ło każdego czasu członkom jej zajrzeć do niej."
nie była przez Ks. Kapanówa Kozłowskiego wykonywana. –

c. Że zapisy w Księdze przychodów i wydatków, nie dzielą się w porządku

należytym i w czasie uła-
ściwym, czego powodem jest
pod Nrem 21. Zapis wydatków
pogrzebowych dla ś.p. Mi
kołaja Borowskiego Kan-
celisty Konsystorskiego czy-
nionych w dniu 25 Wrze-
śnia 1845 r. gdy ten umarł
dopiero w dniu 10 Września
1846 roku. —

d. Że w piśmie swem „Odpowiedz"
X. Kanonik Kozłowski we
wstępie, w toku dalszym
i w końcówce wprowadzał
do przedmiotu nienależące,
a osobie czyniącego po-
strzeżenia nad jego ra-
chunkowością ubliżające wy-
rażenia, duchowi miłości
chrześciańskiej i porząd-
kowi hierarchiczno-ju-
rydycznemu niedopo-
wiedne. — Wreszcie

e. Że w niewyrażaniu, przy
zapisach płacy, członków
Konsystorzkich z imienia
i nazwiska, tudzież sto-
pnia urzędu, jak niemie
przeznaczonej i uiszcza-
nej im wypłaty, — wprowadza
się głowny nieporządek,

a nawet mimowolnie nastręcza się myśl jakoby ukrytych złej woli zamiarów.

2°

Co do szczegółów.

W znacznej massie postrzeżeń, jakieby, przy ścisłym rozbiorze, niewątpliwie z wielką chyba trudnością przez Ks. Kanonika Kozłowskiego usprawiedliwić się dowodnie mogły, — delegowani, biorąc rzeczy z chrześciańskiem pobłażaniem, nie pomijając wszakże i względów na głos prawdy i słuszności jednozgodnie zauważyli: iż w postrzeżeniach W. X. Prałata Hryniewieckiego, wykazujących na deces W. X. Kanonikowi Kozłowskiemu Złp. 13,698. i Gro. 8, — niektóre przynajmniej kategorye nieodzownie i bezwarunkowo pod deces W. X. Kanonika Kozłowskiego podciągnąć się winny, jako żadnemi dowodami nieusprawiedliwione — I tak:

a Pod N:em 3. z zaliczonych kwot 3:ch kwartalnych dla b. Lisowskiego, rachujemy nad deces summę 2:ch kwartalną — 11/250 — zł —

b. Pod N:em 4. nieudowodnionego wydatku za kwartał 3. i miesiąc 2. — 1283. — 10.

c Pod N:em 6. nieudowodnionego wydatku od 1. Stycznia 1849 r. do 1. października 1851 r. — 1000. —

d. Pod N:em 9. wydatach Kominiarza — 100. —

e. Pod N:em 10. wydatach za pisania Statystyki w roku 1848 i 9. — 100. —

f. Pod N:em 14. wydatach pobrycia gontami officyny Konstorskiej. — 800. —

g. W wypłacie gratyfikacyi b. Pocieju za dzieło o dzięciach pod dniem 21 Września 1845 r. w Księdze przychodów i wydatków Konsystorskich zapisanej. — 500. —

Cyfrą 4,093-zł-10.

Wyraźnie

Wyraźnie: złp. cztery tysięcy dziewięćdziesiąt dwie i groszy dwadzieścia. —

Na zasadzie powyższych uwag, jednozgodną delegowanych opinią jest:

wzmiankowaną decesu kwotę w summie złp. 4092. i gr. 10. do Kasy Konsystorskiej windykować, — niemniej życzeniem delegowanych jest:

iżby nadmieniony decesu sposób zgodny i dobrowolny, przez WW. Kanonika Hoffmanskiego był zaspokojony, bez wpisywania skutków gorszych, jakieby w razie przeciwnym, nietylko dla jego osoby, ale i dla honoru całego Duchowieństwa wynikać mogły. —

Annexa wszelkie delegowani, przy niniejszem zwracają. —

Datum ut supra

(—) L. Jan Pocięj Rektor Sem. Chełm. Delegowany

(—) L. Leon Sokołowicz Delegowany

392

Chełm d. 4/16 Października 1861 r.

Nr ~~1380~~ 1371.

W B. N. D. Ch.

Do Ks. Ginego Lubelskiego.

Z raportów rocznych o stanie zabudowań kościelnych wiadomo, że w m: Parczewie r. 1859 stanęła nowa murowana Cerkiew, opatrzona r. 1860 w Konstarsew. Dotąd wszakże nikt nabożeństwo się w niej nie odprawia i nikt nie zgłasza upomnienia do tegoż dyrekcyi, ani nikt nie prosił o konsekrowanie Ladowej.

~~Z tego~~ dopiero Z raportu dopiero Administratora Dekanatu Parczewskiego, z dnia 20 września/2 października r. b. Nr. 27. Konsystorz N. D. powziął wiadomość, iż protokół rewizyjno-odbiorczy Cerkwi jeszcze nie sporządzony, a co gorsza, że mury kościoła przez siekli z 8 miu zadarnków dachu rynnami nie opatrzonych, wiele uszkodzonych rozkłady, i naprawa tego do tysiąca rbpol. wyniesie, — i drzwi się pogniły, — wiatr okna powybijał, — w Kopule otynkowanie wewnętrzne jakoteż na około Cerkwi zewnętrzne od dawna obleciało. Gdy zaś Konsystorz N. D. Ch. nie są wiadome powody, dla których ostateczne wykończenie tych i tam tego pożądanego domu Bożego wstrzymuje się ulega dwoiste, przeto podaje do wiadomości Ks. Ginego nadmienione wyżej szczegóły, Konsystorz N. D. prosi o stosowne zarządzenie tamże i zarządzenie spiesznego wykończenia Cerkwi w Parczewie.

Jo.

Odebrano d. 9 Lutego 1864 r. 393
№ 2137.

RZĄD GUBERNIALNY LUBELSKI

Do

Wydział Administracyi
Sekcya Wyznań i Oświecenia

Konsystorza Jeneralnego
Dyecezyi Chełmskiej

Lublin dnia 6/20 Grudnia 1864 r.

№ 6829/1800 J.

W Dawszy w dniu dzisiejszym
do Kasy Powiatu Krasnystawskie
go dyspozycyę do wypłaty Katedrze
Chełmskiej oraz Kościołom w
Kwocie i Sdrannem procentu
na rok 1863 od legatow Kurew,
skiego na Dobrach Stanościnie
dobowanego, po Rs: 15 dla
każdego instytutu Rząd Guber,
nialny ma honor otem Kon
systorz Jeneralny zawiadomić

wpisy.

z powołaniem się na Odezwę

Jego z daty $\frac{11}{23}$ Czerwca r. b. No 1128.

Z upoważnienia Gubernatora,

Radca Rządu Gubernialnego Koniński

p. o. Naczelnika Kancellaryi Skawiński

Marcinię

Chełm dnia 9 Listopada 1864 r.

№ 2137.

K. J. D. Ch.

Do WPana Ignacego Sienkiewicza
Dziekana Krasnostawskiego.

Skarb Gub. Lub. pod dniem 8/20 Października r. b. № 68297/1800 wydał do Kasy Powiatu Krasnostawskiego dyspozycyę do wypłaty Kościołom w Krupem i Zdziannem procentu za rok 1863. od legatu Kruczewskiego na dobrach Staroścince ulokowanych, po rs. 15. dla każdego. Konsystorz więc zawiadamia o tem WPa. Dziekana, wzywając go o poinformowanie o temże wprost od siebie JWm. Michała Woroszewicza Administratora parafii w Krupem.

K. D. Sm.

Chełm dnia 9 Listopada 1864 r.

№ 2138.

B. D. Ch. i B.

Do WPa. Stefana Szokalskiego Magistra Teologii, Kanonika Katedralnego Chełmskiego, Prokuratora Kapituły Katedralnej.

Skarb Gub. Lub. pod dniem 8/20 Października r. b. № 68297/1800 wydał do Kasy Powiatu Krasnostawskiego dyspozycyę do wypłaty Katedrze Chełmskiej procentu w ilości rs. 15 za rok 1863, od legatu Kruczewskiego, na dobrach Staroścince ulokowanego, ~~i ilości rs.~~ O tem więc zawiadamiamy WPa. Kanonika, jako Prokuratora Kapituły.

JK.

RZĄD GUBERNIALNY
LUBELSKI

Wydział } Administracyi
Sekcya }

Lublin dnia 19/31 Sierpnia 1866 r.

№ 56908
13009

do
JW. Biskupa
Dyecezyi Chełmskiej.

Powodowany Odezwą Biskupa Dyecezyi Chełmskiej z dnia 26 Lipca / 7 sierpnia r. b. № 1074 Rząd Gubernialny poleca Wu Naczelnikowi Powiatu Lubelskiego aby bezzwłocznie ściągnął i do Kassy Gubernialnej złożył procenta należne za lata 1864 i 1865 cerkwi Katedralnej Chełmskiej – parafialnym w Krupem i Żdzannem, od legatów Jana Kaczewskiego na dobrach Starościn umieszczonych.

O czem JW. Pana na skutek Odezwy z d. 26 Lipca / 7 sierpnia r. b. № 1074 Rząd Gubernialny ma honor zawiadomić.

Z up. Gubernatora.
Radca Rządu Gubernialnego. Remmin [?]

Za Naczelnika Kancellaryi [signature]

o % do 1864–1865 r. [pencil note, partly illegible]

397

Polecenia Jasnie Wielmożnego Biskupa od roku 1851. – poczyna-jące się

Kopia Bank Polski

w Warszawie dnia ~~26~~ 14 Marca 1847 Do

№ 7292. W. Jm Xiędza Bazyliowicza

Przełożonego XX Bazyliánów w Chełmie.

W odpowiedzi na odezwę W. Jm Xiędza Przeora z dnia 18 z m / 2 6 m Bank ma honor oświadczyć że na rzecz Zgromadzenia XX Bazyliánów w Chełmie, otrzymał do Swego Depozytu, tytułem funduszów tobiaeyi wieczystej: w Dniu 24 Stycznia 1829 z Dobr Dorohuczy w Litach z Kupon: od 22 Grudnia 1828. Rubli Sr 2850.

Dto	—	z Serabyszcze	d	4500.
d	—	Sosnowica	d	300.
d		Siedliszcze	d	1950.
9 Listopada	1829	Staw	d	600.
27 Lipca	1830	Stawanice od 22 Grudnia	d 1829	300.
			Rs	10.500.
16 Września	1833	z Dobr Siennica w Liście z Kuponami od 22 Czerwca 1833	d	150.
2 Czerwca	1834	Rudnik " " 22 Grudnia 1833	d	180.
9 Września	1834	Bujowno "	d	300
6 Maia	1835	Bruzyno 22 Czerw 1834	d	150.
10 Kwiet	1838	Tarnow 22 Grudnia 1837	d	135.
d	d	w Gotowiźnie		33.87
11 Marca	1840	Andrejów Lz z Kupo od 22 Grud 1839 rs 300, od 22 Czerwca 1840 — 150		450.
d		w gotowiźnie		27.
24 Września	1842	z Legatu X Lipkiewicza plebana wpłaconym w Gotowiźnie		15.
4 Grudnia	1845	z Legatu Felixa Radzikowskiego w gotowiźnie		300.
21 Marca	1846	z Dobr Kleszczów w List Zas: z kupo: od dnia 22 Grudnia 1845		2730
d		z Dobr Kleszczów w gotowiźnie		12 41/2
			Razem Rs	15.282 86/2

Kapitały po kolei r 1830. spłacone, i podług powyższego

wyszczególnienia wynoszące Rs. 10,500 Skarb Królestwa w roku 1831 podniosł i procenta od i procenta od nich pobrawszy od dnia 22 Czerwca tr Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu opłaca, po tę zaś datę w zupełności przez Bank zaspokojone zostały. — Znayduią się więc teraz w Depozycie Banku tylko kapitały późniey wniesione w Summie R. S. 4782 — Kop 86½ od których Zgromadzenie XX Bazylianów w Chełmie prowizyą do dnia 22 Czerwca rz. już odebrało. — w końcu nadmienia, iż Kassa Gubernialna Lubelska wniosła do Banku w dniu 12 Sierpnia 1846 tytułem prowizyi od Kapitałów z Dóbr Kleszczów dla pomienionego Zgromadzenia opłaconych Summę R. S. 1241 - 4 która stosownie do wezwania Rządu Gubernialnego Lubelskiego z Dnia $\frac{20\ Czer}{2\ Lipca}$ tr N^{ro} $\frac{54,951}{13,258}$ jako fundusz tymczasowy lokacyi na procent 3% składany zapisaną została. —

Prezes Radca Tayny (:podpisano:) Tyniowski

Tyszkiewicz

Naczelnik Kancellaryi

Lubelowicz

przepisałem
X Baylinski
z SBW

Filip Felicyan Szymborski Biskp. Dyecezyi Chełmskiey

Błogosławieństwa Naszego Pasterskiego udzielamy wszystkim czytaiącym niniejsze pismo Nasze – Którym Zawiadamiamy, że My dla pomnożenia chwały Wszechmocnego Boga, i ~~chwa~~ powiększenia czci Świętych Jego, udzieliliśmy i wydali cząstkę Relikwii Błogosławionego Jozafata Arcybiskupa Połockiego, który za jedność Świętą z Kościołem Rzymskim Katolickim, śmierć męczeńską w Mieście Witepsku poniósł a którego S. zwłoki + Cząstka ta Relikwii Ś^tej zawarta w puszce srebrney, którą sznureczkiem jedwabnym koloru czerwonego obwinęliśmy i pieczęcią naszą opatrzyli – dozwalaiąc Każdemu wiernemu Katolikowi nosić na sobie, darować Komu, lub w domu w przyzwoitym mieyscu lub kaplicy przechowywać

W dowód autentyczności i zapewnienia, pismo ~~ni~~ Nasze ~~niniejsze~~ przy wyciśnieniu zwykłey pieczęci ręką własną podpisaliśmy –

Dan w Chełmie przy Katedrze naszey

Dnia 1/13. Grudnia – 1847. Roku

F. F. S. B. Chełm. mp

+ teraz w całości spoczywaią złożone ~~w~~ w kościele pod strażą XX. Bazylianów w Biały-

~~Rachunek moy panie dobrodzieiu mój panie dobrodzieiu~~

P. S. Śmierć męczeńską poniósł Błogosławiony Jozafat w mieście Litewskim Witepsku Roku 1623. Dnia 2. ~~Grudnia~~ ~~Listopada~~ Listopada podług starego kalendarza

Przełożony Klasztoru XX Bazylianów Chełmskich
na żądanie W^o Jana Kuhn Dzierżawcy folwarku Klasz-
tornego Kolumnaye będzie sam osobiście na gruncie obej-
rzawszy wszystkie zabudowania folwarczne od dawna egzy-
stujące i nowe wystawione przekonał się że reparacje
pomniejsze przez Dzierżawcę są dopełnione w swym czasie
a że stodoła już większej reparacji ~~potrzebuje~~ bo wszyst-
kich słupów i podwalin potrzebuje, a zatem upoważnia
W^o Jana Kuhn Dzierżawcę aby takową jak najspieszniej
wyreperował a wyłożone na to wydatki w razie Dzierżaw-
nej po ustaleniu robót przyjęte mu zostaną —
Nadto gdy Dom mieszkalny folwarczny z powodu
kantowania się ścian pochylonych i spróchniałych przez
starość nie może być nadal utrzymanym i grozi niebez-
pieczeństwem zawalenia się, a zatem przełożony Klasz-
toru w imieniu zgromadzenia upoważnia W^o Jana
Kuhn do odbudowania nowego Domu mieszkalnego
tem bardziej iż Dzierżawca przyjmuje na siebie je-
dną czwartą część wydatków ogólnych, jako też zatru-
dnie się całą fabryką — zaś trzy czwarte części wydatków
deklaruje mu Klasztor, strącać ~~[illegible]~~ w następnych
ratach dzierżawnych częściowo jak ułożono będzie,
lub też gdyby to było trudne dla Klasztoru zapewni
mu dalszą nad kontrakt dzierżawę i na więcej lat wy-
płatę rozłoży — Co wszystko po ukończeniu budowli
determinowanem będzie

Chełm dnia 28 grudnia 1840 r

X Symeon Kortowski

podpisano/ Felicyan Szumborski Biskup Dc

15 KOPIEJEK
KOPIEJEK
PIETNASCIE

402

3

Do

Jaśnie Wielmoznego Biskupa

Administratora Dyecezyi Chełmskiey

Kawalera Orderu S^ej Anny.-

Z akt Konsystorza Jeneralnego Dyecezyi Chełmskiey nie tayno Jaśnie Wielmoznemu Biskupowi z iakich powodów i na iakich zasadach s.p. Pasterz uproszał władze Rządowe o unieważnienie kontraktu pomiędzy Wielmoznym Xiędzem Hrynieweckim Prałatem Scholastykiem z upoważnienia Rządu w imieniu Klasztoru Działaiącym o dzierżawę dwunastoletnią folwarku Panypse a W^ym Adamem Ciemniewskim ubiegaiącym się o takową. – Gdy obecnie zakommunikowany mi w kopii Reskrypt Komisyi Rządowey, upoważnia pomienionego W^o X. Hrynieweckiego do zawarcia w imieniu Klasztoru dwunastoletney dzierżawy tegoż folwarku Wm Ciemniewskiemu z wyrzuceniu punktów dodatkowych, iakkolwiek będź ma się to stać nie tak wielkim jak zamierzona

uszczerb

kiem funduszów klasztornych, wszakże Wy
Ciemniewskiemu na obec powyższe korrespon-
cyach na uszczerbek funduszów klasztornych
dzących w zupełności ufać niemożna — a
tyloletnia dzierżawa przy objawionych Jego
wyż pretensyach znaczny uszczerbek klasz-
torowi w iego przychodach uczynić może,
tym bardziéj iż własnoręczny Jego rachu-
nek klasztorowi podany w roku 1850 zied-
nego roku dzierżawy przetrzymany małe-
ki a prawie żaden dochód klasztorowi nie
dostał się i rata dzierżawna o przyz opłaty
podatków korzyści klasztorowi spodziewaney
nieprzyniósł — Co w drugim roku będzie
jeszcze niewiadomo lecz zapewnie spodziewać
się tego samego rezultatu —

Podpisany zatem wnioskuje i naymocniéy u-
prasza Jaśnie Wielmożnego Bishupa
o przedstawienie Wysokiéy Kommissyi Rządowéy
aby pomieniony kontrakt nie był zawarty na

lat

4

lat dwanaście, lecz tylko na lat cztery, a nay=
więcey sześć i to podług form iakie przy wy=
dzierżawianiu dóbr Rządowych bywaią zacho=
wywane, i to tylko dla uniknienia pretensyj
i pieniactwa na jakie klasztor mógłby być wy=
stawionym. — Nawto aby Wy Ciemniewo=
ski dla zabezpieczenia klasztorowi tak wy=
płat jako też innych pretensyj okazać się
mogących złożył w Banku Królestwa od=
powiednią kaucyę. — Bez tych bowiem wa=
runków Przełożony klasztoru nie widzi
z wydzierżawienia Paryps dla Zgromadze=
nia żadnych korzyści, ani pewności a na
utratę fundusow w przyszłości prawie
iedyne źrzodło dla zakonników stanowiące
zapatrzić się...

Jaśnie Wielmożny Biskupie!

S. p. Pasterz miał nas w swéy Opiece
udzielał nam swych przestróg i nie odma=
wiał swey opieki. Mamy niewątpliwą na=

Dzie

Dziecię że i Jasnie Wielmożny Biskup
iako Rządca całey Dyecezyi tym samym
i nasz, nie raczysz nas z swéy opieki
wypuścić, nie odmówisz swey łaskawey
pomocy i wstawienia się o co naypokor-
niéy błagam. —

Nayniższy sługa
i dozgonny bogomódca

Chełm dnia 4 Maia 1851 r. —

X: A: Zahorowicz
Poz: K. Ch

Zwrócono

10

Nro 856.

Biskup Betzki Administrator Dyecezyi Chełmskiej.

Do.

P. J. Ks. Antoniego Lahorowicza Superyora Klasztoru Chełmskiego Ss. Bazylijanów.

Uwiadomo P. J. Ks. Superyorowi, iż Rozporządzeniami Kommissyi Rządowej S. W. i D. postanowiono, aby Jej szczegółowy i najdokładniejszy wykaz o stanie wszelkich dochodów i wydatków co do Klasztorów Bazylijańskich corocznie przedstawiać; z wyjaśnieniem szczegółowem, tak zródeł dochodów każdego Klasztoru, jak i przedmiotów wydatków; — jakoto: co do dochodów: jakie są z kapitałów w Banku lokowanych, na dobrach ubezpieczonych, z folwarków, Wsiów, ogrodów, gruntów, karczem, lokalów, i t. d. — z wyszczególnieniem co do gruntowych realności, karczem, lub lokalów, wypuszczonych w dzierżawę, komu mianowicie i jakie realności lub lokale, odkąd, na jaki przeciąg czasu, i za jaką summę są wydzierżawione; co do wydatków na jakie potrzeby i przedmiota szczegółowo, ilu i jakim mianowicie osobom, za jakie rzeczy lub usługi nastąpiły. —

Wzywamy go więc, aby podobny wykaz ze swego Klasztoru, za czas od dnia 3/15. Lipca 1850 r. do tegoż dnia r. b. w dniach ostatnich Sierpnia r.b. niezawodnie Konsystorzowi Wasrzemu złożył, dla przedstawienia Kommissyi Rządowej. —

Lelm dnia 22/4 Czerwca/Lipca 1850 r.

Jan Seravskiewicz

B. B. A. P. C.

№ 856.

Do

P. O. Ks. Antoniego Lahorowicza

Superyora Klasztoru Chełmskiego

OO. Bazylijanów

w Chełmie

podana do JW Biskupa d 22 Kwietnia 1853 roku 1

7

do

Jasnie Wielmożnego Biskupa Belzkiego
Administratora Dyecezyi Chełmskiej
Kawalera wielu Orderów.

od

Przełożonego Klasztoru XX. Ba-
zyliánów w Biały. —

Z rozkazu Jasnie Wielmożnego
Pasterza obejrzawszy zarząd w dniu 25. Kwie-
nia 1851 r. Klasztoru Bazyliánow w Biały,
znalazłem takowy w stanie że tak się
wyrazić najobszerniejszym, początkowo
niemogłem odgadnąć przyczyny, co było
powodem tak wielkiego pod każdym
względem tu zaniedbania, sledząc jed-
nak przez kilka miesięcy mego tu pobytu
tej tajemnicy doszedłem, że brak odpo-
wiednich funduszów pochodzący z mopo-
bierania od r. 1844 procentów od Ka-
pitału rs: 6,420 na dobrach Rososz i
Karczówka dla XX. Bazyliánow Bel-
skich zaboru ieczonych był główną prze-
szkodą utrzymania Klasztoru na tej
stopie na jakiej się przed laty znaj-
dował.

Poprzednicy moi mimo może dobrych
serych chęci nieznając dostatecznych

funduszów

funduszów do utrzymania się, tak jak
wyżej nadmieniłem. Od r. 1844 nie pobie-
rali procentów od Kapitału jednemu ich
funduszu stanowiącego, przy zwiększonym
ciężarach gruntowych, wilkrotnych nie-
urodzajach Lichwiarzów i pomniejszonym
Poddanych obdłużyli Klasztor wyzuli się
z Inwentarzy, opuścili Budowle Ekono-
miczne, a opłacając znaczne wierzy-
cielom procenta nic byli w stanie i
nie mogli nawet pomyśleć o podniesieniu
upadłego gospodarstwa Klasztornego.
Radbym ja dokładam największych
starań aby przywrócić dawną świet-
ność Klasztorowi, chciałbym podźwignąć
walące się budowle Ekonomiczne i par-
kany tak murowane jak i drewniane
zakupić. Inwentarze na których lu-
pem nie zbywa, słowem to wszystko
co do zaprowadzenia porządnego i w
przyszłości korzyść przynieść mogącego
gospodarstwa jest potrzebne, lecz zamoż-
ność już przerosła ze moje chęci, moje
dobre usiłowania stanąć się bezowocne,
jeśli Wysokie Władze Rządowe obję-
tując się rozległemi instytutami
nie przyjdą mi na pomoc? —
Mówić jeszcze zamierzam o windyka-
cyi procentów, o jakichś na początku
jest wzmianka i jak wkrótce przewodzi.
Na dobrach Rossosz i Karolówka
zabezpieczone były dla Kasy Bazy-
lianów Bialskich dwie summy
jedna rs: 4500 a druga rs: 1920
z zapisu

8

z zapisu Bonifacego Hr: Golińskiego pochodzącej – Z tych summ pierwsza to jest rs: 4500 w całości, a druga rs: 1920, tylko w kwocie rs: 660, w r. 1844 do Depozytu Dyrekcyi Głównej Towarzystwa Kredytowego Lucmokiego w Siedlcach złożone zostały, reszta zaś drugiej summy niespłacona w ilości Rs: 1,260 po Towarzystwie na tychże samych dobrach Korzonka jest zabezpieczona. –

Od summy rs: 5160 pozostałej od 1 półrocza 1844 r. przypadają dla Księży Bazylianow procenta po 4% do sprzedaży kupowanie, zaś od 1 Lipca 1844 r. od summy niespłaconej po 5% od Sukcessorow zmarłego Tarkowskiego i dzisiejszego posiadacza dóbr Korzonki P. Wostowskiego, które po obliczeniu po koniec 1851 r. wynosza przeszło Rs: 2,100.

O dzyskanie powyższego procentu i wypłacenie ich Klasztorowi o ile jest wiadomem o tyle może wpływać na wzniesienie podupadłego Klasztoru, rozmnożenie zawiedbanego Gospodarstwa sprzedaż Włościan itp: w tym to mniemaniu ośmielam się zanieść prośbę moją do Pańskiej Wielmożnego Pasterza aby wchodząc w bliższe położenie Klasztoru, a przykład

wspierając

wspierając moje dobre usiłowania ra-
czył łaskawém wstawieniem się
Swém do Wysokiej Kommissyi Rzą-
dowej Spraw Wewnętrznych i Du-
chownych wyjednać, aby zaległe
od r. 1844 procentu dla naszego
Zgromadzenia po koniec r. 1851
w całości mogły bydz nam wypła-
cone, i w przyszłości bieżące ra-
cznie tak jak to dawniej miało
miejsce wypłacane. —

Z najgłębszym szacunkiem i po-
ważaniem zostaję na zawsze
Sługa i Bogomodlca

Biała dnia 8/20 Kwietnia
1852 r. —

Xdz Sofroni Trocewicz
/Z. S. B. Wgo

~~Pos Dlat w czem mo~~ Wydawała ludzi Krajowi użytecznych

6 408

Biskup Administrator Dyecezyi Chełmskiej Chełm dnia 12/24 Kwietnia 1852 r. № 522. —

Do

Wysokiej Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych —

X. Superyor Trocewicz Suprani Superyor Klasztora XX Bazylianów w Białej w podaniu z dnia 8/20 b.m. i r. wyjaśnił, że na dobrach Koroszczyn i Korczówka zabezpieczone były dla Ks: Bazylianów Bialskich Dwie Summy, jedna rs. 4.500 a druga rs. 1920 z zapisu Bonifacego Ossolińskiego że pierwsza z tych Sum, to jest rs 4500 w całości a z drugiej rs 1920 tylko kwota rs 660 czyli razem rs 5160 w roku 1844 złożone zostały przez nabywcę dóbr do Depozytu Dyrekcyi Głównej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Listach, a z tamtąd odesłane do Banku Polskiego na procent; reszta zaś drugiej Summy to jest rs. 1260 na dobrach Korczówka pozostawiona — że od Summy rs. 5160 w Banku zostającej, ani od Rs. 1260 na Dobrach Korczówka pozostawionej, Klasztor Bialski niepobiera procentu od roku 1844 włącznie; że główną przyczyną teraźniejszego opuszczenia tego Klasztora tak pod względem budowli, jako też Gospodarstwa rolnego, był brak funduszów, pochodzący z niepobierania rzeczonych procentów przez lat tyle, albowiem poprzednicy jego pomimo mocy dobrych chęci przy kilkoletnim nieurodzaju ziemi płodów, przy powiększonych podatkach i innych ciężarach gruntowych niemając dostatecznych funduszów, ubiedniali Klasztor, wyzuli się z inwentarzy, opuścili budowle ekonomiczne i nie mogli podnieść upadłego gospodarstwa Klasztornego. — Rzeczony więc Superyor X. Suprani Trocewicz pragnąc przywrócić dawną świetność Klasztorowi podźwignąć walące się budowle.

wle ekonomiczne i parkany tak murowe jako i drze
wniane, zakupić inwentarze słowem uczynić to
wszystko, co do porządnego i korzystnego gospodarstwa
jest potrzebne. — Upraszą o wyjednanie rozporządzenia
Wysokiej Kom. Rządowej tak względem wypłaty z
Banku od Summy Rs. 5160 i z dóbr Korczówka od
Rubli S. 1260 zaległych procentów po czas obecny,
jako też względem wypłacenia na przyszłość pro-
centów bieżących. — Biskup Administrator Dyecezyi
Chełmskiej, zważywszy nędzny stan tego znakomi-
tego niegdyś klasztoru, do którego on przyszedł
przez kilkoletnie opuszczenie, pochodzące bez
wątpienia głównie z braku funduszów, tudzież
oceniając dobre chęci X. Sup. Trocewicza zanosi
niniejszą pokorną prośbę do Wysokiej Kom. Rządo-
wej przy załączeniu w oryginale wspomnione
go podania, ażeby przez wzgląd na istotną potrze
bę w jakiej klasztor Bialski obecnie zostaje
tak bieżące jak zaległe procenta odpomienionych
sum wyassygnować łaskawie raczyła.
Pomyślnego skutku swej prośby oczekuje

409

9

№ 760.-

Biskup Administrator Dyecezyi Chełmskiej.

Do.

P.S.Ks. Antoniego Lahorowicza Superyora
XXgo Bazylijanów Klasztoru Chełmskiego.

W skutecznieniu Reskryptu Wysokiej Komisyi Rządowej z dnia 10/22 Maja r. b. № 14004/353 wzywamy P.S.Ks. Superyora o nadesłanie Nam najdalej w przeciągu dni 14. od daty dzisiejszej dokładnych wiadomości:-

1. Ile corocznie w ciągu ostatnich lat czterech, i z jakich mianowicie źródeł, Klasztor Chełmski miał dochodu.?- ile corocznie, na jakie mianowicie przedmioty, i dla których mianowicie osób uczyniono wydatków.?-
2. Wyjaśni, ile Klasztor najmniej, i ile najwięcej może mieć dochodów rocznie.-
3. Otworzy swoje zdanie, wiele potrzeba rocznie na utrzymanie, i wszelkie potrzeby-
   a, Zakonnika Mszalnego, czyli Jeromonacha.
   b, Jerodyakona, i Subdyakona,-
   c, Profesa, czyli Mnicha, niemającego wyższych święceń.-
   d Nowicyusza, jeżeli takowy może w Chełmie znajdować się, dla pobierania nauk w Seminaryum.-

c

c. Kaznodziej, bez względu na stopień duchowny,
gdyż ten urząd wymaga lepszych
usposobień. —

d. Kucharza, stróża, lub innego postugacza.

Takie wiadomości, jeżeli nie będą przez Bo-
tożonych Klasztorów jak najdokładniej wyja-
śnione, i Nam w oznaczonym czasie złożone
dla przedstawienia stosownie do wyżej powo-
łanego reskryptu Wysokiej Kommissyi Bnej,
tedy taż Kommissya Bna zagrozita wyda-
niem do Banku zarządzenia, względem
wstrzymania do dalszego czasu wypłaty
wszelkich procentów przetożonym tychże
Klasztorów od posiadanych Kapitałów. —

Chełm dnia 23 Maja / 4 Czerwca 1852 r.

Jan Teraszkiewicz

uchowny,
ch

gacra,
Prze=
wyjá=
żone
nowo=
Bwej,
wyda=
m
taty
że
ur. –

1852 r.

SIGILLUM ADMINISTRATIONIS GUBERNII

N 5550
N 17875

№ 760. B. A 26

Do.

Ks. Antoniego Lahorowicza
Superyora OO. Bazylijanów
Klasztoru Chełmskiego
w Miejscu

Z Wilna.

DYREC. CHEŁM.

№ 875

Biskup Administrator Dyecezyi Chełmskiej.

do

P.O.Rs. Antoniego Lahorawicza Superyora
OO. Bazylijanów w Chełmie. —

Z zakommunikowanych tu w oryginale pism,
powziąłem P.O.Rs. Superyor przekonanie, ja-
kie Pleszczyński i Paszyc uformowali pre-
tensye do Przełożonego Klasztoru OO. Bazy-
lijanów w Lublinie. —
Gdy interes ten niema najmniejszej cechy
słuszności, i prætendenci chcieliby jedynie
korzystać ze słabości ś. Nowickiego bez-
pośredniego Przełożonego Klasztoru; wzywa-
my przeto P.O.Rs. Superyora ażeby niezwło-
cznie udał się do Lublina, i wyrozumiał z je-
dnej i z drugiej strony na czemby wzasad-
niały swe powody do wyłączanych preten-
syi, zwłaszcza gdy pierwszy bez wątpie-
nia niemógł lat tyle czekać na satysfa-
kcye w opłacie za Klasztor dziesięciny, a
podobnie i drugi, mający interessu Swym
Brakiem, od którego jeszcze na swą stronę
pewne korzyści mógł ciągnąć. — Jakie zaś
wiadomości w tej mierze będzie mógł ze-

brać

brać złoży Nam za powrotem przy zwrocie kommunikatów rapport. —

Chełm dnia 9/21 Czerwca 1862 r.

Jan Peraszkiewicz

J. W. P.

Dopełniając polecenia JWP. z d. 21 Czerwca r. b. No 875 zjechał podpisany do Klasztoru Lubelskiego i z przywołanych powziął wiadomości następną. —
Co do Łasryca, sprawę pierwszą w Sądzie upadła z przyczyny nie pojednania się, i na teraz gdyby pozew wydał, to do Trybunału musi pozywać — Na swą pretensyę żadnych dowodów niema bo i W. X. Smoleniec rachunków od tegoż nieodbierał — całą rzecz uzasadnia Łasryc by mógł korzystać ze słabości tameczného Przełożonego, gdyż ten do spraw podobnych zupełnie jest nie zdolnym. Zrobił podpisany (poruczywszy odprawi. księż wiadomość) informacyę temuż jak postępić ma nadal i patrona do spraw tych uprosił byle tylko należność temuż uiścił, a na zawsze tamże Patron stanie w obronie spraw ✶ Klasztoru Lubelskiego —
Co do Mirzczyńskich Ci tylko w tym razie robią pretensyę o

Dziesięciny za Laß 24 niby oddawany, jeżeli Przedrzewy zrobiony punkta
pred ugodne będzie wypuszczał grunt przez nich Dzierżawiony na
Cesarskie publiczne, i jeżeliby od Dzierżawy takowey pliszczyzny odpadły
li, wówczas zamierzają proces formować Klasztorowi —
Oryginał Kontraktu z r. 1838 złożony jest w Konsystorzu
przez P. Domiewskiego na polecenie Ś.P. Szumborskiego Bis-
kupa. — w Kontrakcie tym nie wzmianki nie ma o Dzieniecie-
nie tylko o podatkach publicznych czyli monarchicznych które
zrobione ty zastrzeżenie
Klasztor obowiązał się niszczać ~~zrobione postrzeżenie~~ Kontrakt
przez władze tak Duchowe jak Świeckie, nie był potwierdza-
ny ani odnawiany i za tym grunta Dzierżawiło Cesarskie
do roku 1857. od tego roku jest nowy zrobiony i przez Władze
Duchowne potwierdzony —
Przy czem Komunikatów podpisany na honor o tem
wszystkiem Jasnie W.W. odrapportować. —

Chełm d 28 Lut. 1852 r.

Z uszanowaniem
J.W.B. S., Bogdy

413

13

№ 1902.

Biskup Administrator Dyecezyi Chełmskiej.

do.

P. Z. Ks. Antoniego Laborowicza
Superyora Warsztatu Chełmskiego
Księży Bazylijanów. —

Otrzymaliśmy tu od b. Superyora Lubel-
skiego pod dniem 7/19 Października b. r. № 62,
punkta przedugodne wydzierżawienia na lat 12,
ogrodu ważybornego w Mieście Lublinie na
Przedmieściu Kalinowszczyznie położonego, a
będącego własnością tameczbego Warsztatu
Księży Bazylijanów, Panu Marcinowi i Ma-
ryannie Zabłockim. —
W tymże czasie odebraliśmy żalobę Łukasza
Liberawicza, dawnego dzierżawcy tegoż ogro-
du, zdnia 7/19 Października b. r., w której do-
maga się, aby ogród rzeczony jemu i na-
dal mógł być wydzierżawionym. —
2/. Oba te pisma komunikując B. Ks. Superyo-
rowi, jako Delegowanemu do zainstallowa-
nia nowego Superyora w Lublinie, wzywa-
my go, aby interes Dzierżawy wspomnione-
go ogrodu w czasie swej bytności w Lubli-
nie uregulował, albo nawemu Superyorowi
do załatwienia ze złożoną instrukcyą

J.

pozostawił, i Nam złożył w Jej mierze
rapport. —
Nadmieniamy tutaj: że wedle zasad,
przez Rząd obecnie przyjętych, dzierżawa
12letnia przez licytacyę publiczną odby=
wać się musi. — Lepiej więc byłoby za=
rządzić dzierżawę roczną, którąby My
zatwierdzić bezzwłocznie mogli. —

Chełm dnia 13/25 Listopada 1852 r.

Jan Wereszkiewicz

ěrze

nad,
žáwa
odby=
za=
y

25 Kr.

415

4

Excellentissime Domine!

Communi gratitudine Reverentiaque permoti pro indefessa cultura mentis et cordis nostri – item pro imbuitione virtutum; Venimus matutino die, die desideratissimo nobis, festivo, Natalitiarum Tuarum Excellentissime Domine, gratulandi exhibendique gratia id quod sentimus. – Ast cum simus pauperes quo ad justam plenamque et debitam gratitudinem exponendam; Suscipe benigne hos manifestationes Tuorum Alumnorum, quod non omisimus jam hodie, neque cessabimus per totam vitam, fundere preces ad Deum – ut: salutem, prosperitatem, et Benedictionem tribuere dignetur de cursu vitæ, tum nostro, quam totius Dioeceseos ovili Benignissimo Pastori. –

Mikołaj
Anasty
Andrzej
Marcin
Jan
Stefan
Maryan
Julian
Filip
Wilima
Ignacy
Jan
Stefan
Piotr

Ignacy
Dorzegami
Jan

8
8
6
22
10
4
7
21

22
21
43

№ 7264.

Biskup Administrator Dyecezji Chełmskiej.

do.

O.O. Ks. Antoniego Zabarowicza Superyora Klasztoru Księży Bazylijanów w Chełmie.-

W interesie cerkwi parafijalnej w Spasie, w Jego Administracyi zostającej, potrzebne są Nam następujące wiadomości, o dostarczenie których wzywamy:

1. W czasie rewizyi budowli cerkiewnych, przez Budowniczego Rządowego z Krasnegostawu w roku 1841 przedsięwziętej, znaleziona upadła Kaplicę we Wsi Stawie.- W skutek czego sporządzony został protokół, kwalifikujący do rozebrania pomienioną Kaplicę, sprzedania drzewa przez licytacyę, i wzięcia funduszu tąd zebranego na reparacyę Cerkwi w Spasie.- S.p. Biskup Szumborski pod d. 21 września z Października 1841 r. № 2264. udzielił, w skutek Odezwy Rządu Gubernialnego Lubelskiego z dnia 8/20 Września 1841 r. № 46948/12648, opinije zupełnie zgodną z opinija Budowniczego.- Nieukładano jednak dotąd, czyli licytacya owa odbyła się, i gdzie fundusz z niej zebrany znajduje się, ażeby czyli na reparacyę Cerkwi w Spasie przeznaczonym został, lub nie.-

2. Naczelnik Powiatu Krasnostawskiego przedstawił Rządowi Gubernialnemu Lubelskiemu protokół, którym zdezelowany Kościół O.G.U. w Ochoży zakwalifikowanym został do rozebrania.- Następnie w skutek Odezwy Rządu Gubernialnego Lubelskiego z dnia 1/13 Sier-

dnia

pnia 1851 r. № 21935/4635. udzielilismy opinije, aby materyał rozebrany został sprzedanym przez publiczną licytacyę, i summa zebrana użytą była na reparacyę cerkwi parafijalnej dla Ochoży.- Potrzebujemy wiadomości; czyli Ochoża należy do parafii Spas, - czyli licytacya na sprzedaż drzewa z Kamienczej Kaplicy odbyła się, - i gdzie się znajdują lub na jaki cel obrócone zostały uzbierane skład fundusze. —

3. Jeżeli Kaplica w Ochoży należała kiedyś do parafii Spas, to trzeba na zasadzie Akt zawiadomić Nas, czy nie było w tej Kaplicy dzwonów, Kielichów, ubiorów Kościelnych, i gdzie one się podziały. -

4. Według oświadczenia Dziedziczki Ubi Sław, z Kaplicy Kamienczej pozostał Ornat Uniacki i Łyżeczka do Kommunii. - Potrzeba donieść Nam, na zasadzie Akt miejscowych lub innych źródeł, czyli te rzeczy były własnością prywatną Dziedziców, lub też Kościelną, dla czego dotąd wrzekli Dziedziczki zostają, i czyli nie było tam jeszcze innych Rzeczy Kościelnych inwentarskich. —

Chełm dnia 11/23 Czerwca 1854 r.

Jan Terasznkiewicz

aby
ph=
yta
ży.–
ły do
orze=
się
biera=

lo
wia=
ów,
owia=

lka=
ieczka

asa=
te
lub
zki
ru=

Zdekrano Dnia Grudnia 1874 r. 6 pilno.

№ 1799.

Biskupa Betzki Administrator Dyecezyi Chełmskiej

do

B Ks. Superyora XX. Bazylianów w Chełmie.

Stosując się do Reskryptu Cesarskiej Komissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 7/19 Listopada r. b. № 47,832/1247, wzywamy B Ks. Superyora, iżby Nam najdalej w przeciągu dni 15tu od daty dzisiejszej nadesłać dokładne wiadomości:

1. Ile corocznie dochodów czterech datach i z jakich mianowicie źródeł Klasztor Chełmski miał dochodu,
2. Ile corocznie, na jakie mianowicie potrzeby i dla których mianowicie osób uczyniono wydatku,—
3. Wyjaśni, ile Klasztor najmniej i ile najwięcej może mieć dochodów rocznie,—
4. Otworzy swoje zdanie, wiele potrzeba rocznie na utrzymanie i wszelkie potrzeby:—

a. Ławrantza Starszego (Jeromonacha),—
b. Jerodyakona i Subdyakona,—
c. Profesa czyli Mnicha niemającego wyższych święceń.—
d. Nowicyusza, jeżeliby takowy (znowu w Chełmie) znajdował się dla pobierania nauk w Seminaryum,—
e. Klerodzieii, bez względu na zdobycie duchowny gdyż ten urząd wymaga lepszych usposobień,

c/.

f. Kucharza, Stróża, lub innego posługacza.

powyższe wiadomości, podobnym jak w r. 1852 sposobem winne być układane; a jeśliby nie były przez Przełożonych Klasztorów jak najdokładniej wyjaśnione i w czasie oznaczonym nie złożone Biskupowi dla dalszego ich Wysokiej Kommissyi Rzą: przedstawienia, - tedy wspomniona Kommissya Rządowa jak dawniej, tak i w ostatnim Reskrypcie swoim zagroziła wydaniem rozporządzenia do Banku względem wstrzymania do dalszego czasu wypłaty wszelkich procentów należnych Klasztorom od lokowanych tamże Kapitałów. -

Chełm dnia 2/14 Grudnia 1854 r.

Jan Seraszkiewicz

No 3.

Do

Jaśnie Wielmożnego Biskupa

Administratora Dyecezyi Chełmskiej

Superior XX. B.B. Chełmskich

Dopełniając zlecenia Waszej Pasterskiej Mości z datty 2/14 Grud. 1854 r. No 1799 podpisany Superior Klasztoru XX. B.B. Chełmskich ma zaszczyt w załączeniu wykazy ze wszelkich źródeł przychodów i rozchodów pieniężnych w Klasztorze wspomnionym ~~ponieważ~~ osiągniętych w latach ~~~~ ~~na rok~~ 1852, 1853, i 1854 do właściwego użytku w załączeniu przedstawić. -

Dochód z których lat wymieniam wedle wykazów na podstawie regestrów Klasztornych na gruncie znajdujących się za lata 185 2/4 uformowanych czyli wynosi Rsr. 2,190 Kop. 17.

Rozchód roczne z czterech lat wyrażający wedle wyżey wspomnionych wykazów na zasadzie tychże samych Regestrów ułożonych wynosi Rubli sreb. 2,188 Kop. 14.

~~Biorąc więc stosunek z lat czterech jak wyżey ad 1mum wyrachowano, Dochód roczny może być spodziewany — Rubli srebrem 2,190. Kop. 17.~~

Co zaś do opłacenia mego zdania wiele potrzeba rocznie na utrzymanie i wszelkie potrzeby Zakonnika mszalnego, służby Kościelney niższey i Klasztorney podpisany przekonany jest z praktyki iż na takowe utrzymanie to jest pożywienie, habitowe, zimną potrzebną odzież, bieliznę, opraniem i światłem potrzeba nayz mniey rocznie a mianowicie:

a Zakonnikom —

1. Na Zakonnika Mszalnego Rs. 300. 2. Dyakona i Subdyakona Rs. 225. Profesa i ... z uwagą na utensylia przy pobieraniu nauk Rs. 220. — Nowicyuszów z uwagą na utensylia przy pobieraniu nauk Rs. 220. — 5. Na Kaznodzieię z uwagą również na zakupywanie stosownych Książek i światła w większey ilości jako więcey pracować i sposobić się mającemu Rs. 360. —

b Służbie Klasztorney

6. Na Kucharza rocznie płace i żywność — Rs. 130. 7 Kuchcika niezbędnie przy Kucharzu potrzebnego Rs. 90.
8 — Na Stróża Rs. 90. — 9 — Dla dwóch chłopców do usług zakonnikom i Klasztoru Rs. 150. —

c Potrzeby Klasztorne

Na utrzymanie i zakupienie nowych naczyń Kuchennych reperacyę starych i pobielanie tychże nieodzownie potrzebne Rs. 45

Na zakupienie drzewa w połowie dębowego a w połowie sosnowego w ilości 150 sążni całokubicznych i sprowadzenie czyli zwózkę naymniey potrzeba Rs. —

— Na utrzymanie murów Klasztornych i dachu w należytym porządku, tudzież reperacyi i przestawienie pieców, pieckie ... reperacyę posadzki z zakupieniem do tego materyałów — Rs. 300.

— Na przyjęcie skromne Kapłanów przybywających do Klasztoru i w trzy odpusty ~~dla~~ pomocy nam w udzielaniu ludowi Sw. Sakramentów, gdyż sami ~~dla licznego zgromadzenia się~~ ~~ludu~~ nie moglibyśmy ich żądaniom zadosyć uczynić — Rubli srebrem ~~...~~ 150.

— Nadto potrzebny jest przy Klasztorze rocznie namówiony Doktor, Felczer, Apteka, również Ślusarz, Bednarz, Stolarz, Kowal, ~~itp~~ Szklarz itp. — na których potrzeba naymniey Rs. 200.

d Służbie Kościelney — Równą płacę i żywność

— Na Szwaycara codziennie utrzymującego porządek w czasie nabożeństwa — Rs. 100. —
— Na dziada Kościelnego do utrzymania czystości, porządku dzwonienia i bezpieczeństwa w Kościele Rs. 80.
— Na Zakrystyana Katedralnego który się odzownie potrzebny w pomoc do usług Kościelnych Rs. 100. —

e Potrzeby Kościoła —

Na zakupienie światła do ołtarzy, wina do Zakrystyi; bibułek na hostyie; reperacyę apparatów kapłańskich bielizny Kościelney, sprawienie czasem nowey tejże bielizny do ołtarzów i opranie, reperacyę, oprawę Ksiąg Kościelnych, złocenie i reperacyę Kielichów — Rs. 300

Rocznie Ogółem potrzeba Rs. — 3,480. —

Oprócz tego wydatku wliczyć jeszcze wypada podatek roczny z Klasztoru wedle spisać się winnego rozkładu, który również pewną kwotę wyniesie. —

Dziś obecnie potrzeby wyżey wymienione osiągniętemi rocznemi funduszami i prowadzonem gospodarstwem zaspakajamy tak aby nasz byt zgromadzenia utrzymać i zabezpieczyć od niedostatku. —

Takie zdanie rzetelne podpisanego oddaie pod światłą rozwagę Wielebney Pasterskiey Mości, mając niewątpliwą nadzieię, że JW Biskup jako Rządca całey Dyecezyi a tem samem i naszego Zakonu ~~...~~ nie raczy nas z swey opieki wypuścić i nie odmówi nam

swey Łaskawey pomocy i ostawieniem nas przy zmianie na stałe uposażenie abyśmy nie byli pokrzywdzeni ale raczey przyzwoicie nadal utrzymani. —

Z nayglębszym szacunkiem i poważaniem

Chełm dnia 20 Stycznia 1835 roku — Jaśnie W. Biskupa Sługa i Bogomodlca

X Zahorowicz

Do JW Xsiędza Superyora XX. Bazylianów w Chełmie w B. A. D. C.

pilno

w Chełmie

N° 1199

1855r D 26 Lutego odebrano Ch3 — 420

18

KONSYSTORZ JENERALNY
Dyecezyi Chełmskiéj

dnia 10/22 Lutego 1855 roku

MIASTO CHEŁM.

№ 185.

Do.

P. Ks. Antoniego Laborowicza
Superyora Klasztoru Chełmskiego
Księży Bazylijanów.-

Wzywa Go niniejszem, aby jak najspieszniej złożył Konsystorzowi wiadomości:
Kto zarządza Domem murowanym zwanym Szpital? Jakie są nadobec fundusze jego, prócz dołączonych już na rzecz Szpitala miejskiego.? Jakie są powinności na nim ciążące i kto takowe opłaca? Ile mieści się w nim Osób Kościołowi Katedralnemu służących? i kto zajmuje się reparacyą tego domu i z jakich mianowicie funduszów. —

Pisarz Konsystorza i Kanonik.

Ks. Teodat Smolenicz.

№ 56. — P. K. D. Ch.
S. K. XX. B. Ch.

Na odezwę Prześwietnego Konsystorza z dn. 10/22 Lutego r.b. № 185 ~~[illegible]~~ ma honor odpowiedzieć – Szpital murowany należący do Katedry Chełmskiéj jest pod zarządem Księży Bazylianów. Funduszów ani zapisów do tego Szpitala obecnie nie ma żadnych prócz jednego zapisu ś.p. Szumborskiego

Biskupa Dyecezyi Chełmskiey, który widząc nie odrowne potrzeby nieszczęśliwych
cierpiących kobiet przybywających do Szpitala Kościelnych nabożeństw jako to w porze
szczególniey przykrey Jesieni, Zimy [illegible] fundusz ten z konieczney potrzeby prze-
znaczył dla tego iedynie aby miały czem się odziać na tak przykre pory czasu.
Ale fundusz przez ś.p. Szumborskiego Biskupa legowany li tylko
dla nieszczęśliwych szpitala murowanego należącego do Katedry Chełmskiey
zabierany jest obecnie przez ubogich Parafii Chełmskiey ~~Farę Kościoła~~
~~tamtego~~ nieprawnie i z przeczuie z wolą ś.p. Testatora — Śmiało powtarzamy
w pokorze Uprzątu P.K. aby raczył swym ustawieniem się wyjednać
wspomniony fundusz dla nieszczęśliwych, a tym sposobem zadosyć się
woli ś.p. Testatora i nieszczęśliwe będą mogły w porze przykrey
zaopatrzyć się w stosowne potrzeby swoje —
W Szpitalu pomienionym przez nieszczęśliwych [illegible] na usługę kobiet
oddany ~~nikt więcey się nie mieści~~ — Reparacya Szpitala Katedralnego
szacował się ś.p. Szumborski Biskup — Podatek ogniowego w ilości
złotych polskich 14 z 20 opłacany iest przez Rektor X.X Bazylianów
innych podatków zupełnie nie ma. —

Chełm dnia 10 Marca 1833 roku

X Bakanowicz

Biskup Beltzki, Administrator
Dyecezyi Chełmskiej.
Do

P. J. Ks. Antoniego Zahorowicza, Superiora
Klasztoru Chełmskiego ks. Bazylianów.

W stanicie tworzącej się korrespondencyi o repera-
cye kościoła katedralnego i dzwonnicy, Wysoka Kom:
R. I. W. i duchownych Reskryptem zd. 9/21 Lutego rb:
№ 42,552/1,187 wyjaśniając: że wskazany przez Nas
fundusz nie wyrównywa nawet połowie asygna-
gowanej na ten przedmiot summy, w wyjednaniu
zaś od Skarbu potrzebnej kwoty, znajduje prawne
trudności, nadmieniła: „że ks: Bazylianie Kla-
„sztoru Chełmskiego, nie mający odrębnej swojej
„cerkwi, nabożeństwo odprawiają w Katedrze, nie
„przykładając się wcale do kosztów na jej utrzyma-
„nie; a tamtanem wszczędzają corocznie znaczne wy-
„datki, któreby na własną Cerkiew ponosić musieli;
„słuszną byłoby więc rzeczą, aby do reparacyi Katedry
„jeżeli nie wcałości to przynajmniej w znacznej części
„przyczynić się mogli, co tem bardziej uczynić by
„powinni ze funduszu tego Klasztoru, jak wiadomo

„ Jasnie Wielmożnemu Biskupowi z obliczenia
„ w Reskrypcie Komissyi Rządowéj z dn. 10/22 Maja
„ 1852 r. № 14004/359, wynikaiącego czystego rocznego
„ dochodu przeszło Rs: 2,400, są zawsze wstawie-
„ ku do potrzeb pięciu utrzymanych w nim Zakon-
„ników i dwóch lub trzech służących... Lepiéj za-
„ tem, aby część zbywaiącego od rzeczywistych potrzeb
„ klasztornych dochodu, obrócona była na dobro Cer-
„ kwi Katedralnéj, będącéj zarazem Cerkwią tego
„ Klasztoru, a niżeli żeby się zmarnowała bez
„ pożytku dla ogółu z gromadzenia." —

Ponieważ zaś O. J. Ks. Superior mam do-
kładną wiadomość tak o wszelkich funduszach i
wpływach Klasztoru, jakoteż o wydatkach jego
stałych i przypadkowych — jako zarządzający
wszelkiemi dochodami, — i sam najdokładniejsze
wyjaśnienie w téj materyi złożyć mogę, — prze-
to wzywamy Go, aby potrzebne wyjaśnienie spo-
rzadził i wszelką dokładnością sporządził, i przy
złożeniu Nam takowego wykazu, jaka summa
z remanentów klasztornych użytą być by mo-
gła na reparacyę Kościoła Katedralnego. —

Chełm d. 16/28 Lutego 1856 roku. —

Jan Terasz[illegible]

Nr 84
D 18 Marca 1835 br
Chełm

podano

423

Do
J. W. Biskupa Administratora Dyecezyi Chełmskiey
Kawalera Orderów S. Włodzimierza i S. Anny
od
Superiora XX Bazylianów Chełmskich

W załatwieniu reskryptu J. W. B. z dnia 16/28 Lutego r. b. No 288, mam honor sumiennie zeznać a nawet ~~i rzetelnie wyznać iż przez czas rządów moich na Klasztor XX B.~~ ~~jak się może~~ J. W. B. raczy przekonać się z wykazów corocznie ~~do Prowincyalnego Konsystorza~~ podawanych o przychodach i wydatkach tuteyszego Klasztoru na zasadzie regestrów miesięcznych prowadzonych ~~miesięcznych~~ ~~J. B. k.~~ – iż dochód teraźnieyszy funduszów Klasztornych stanowi kwota osiągnięta z wydzierżawienia wsi Parypsy, Kolemczyc, pobieranego procentu oraz dochodów małych niestałych zależących od okoliczności czasu i Opatrzności Boga – ~~i dobroci ludu dającego – i od Opatrzności ludu~~

Rozchód stały a na przyszłość zwiększyć się mogący jako to Podatki Monarchiczne znaczne – wiktuały dokupione – Ekonomiczne wydatki – ~~Ka~~ Pensya ~~pisarza~~ dla 2 sługi pisarza – wypłata rzemieślnikom i najemnikom – Reperacye zabudowań Klasztornych – folwarcznych i włościańskich Utrzymanie ~~Szafarza~~ Kalefaktora Woyta Gminy – Ekonoma, ~~Kucharza~~ Kuchmistrza ~~Kuch~~ Młynarskie Kołodzieja – Gajowego Dwóch parobków, forniala, Stróża, dwóch pastuchów do bydła i nierogacizny, Diaka i Dziada ~~cerkiewnego~~ przy Cerkwi Parafialnej – Kuchara, dwóch chłopaków do posług – Szwaycara – ~~Aptekarza~~ Cyrulika, tudzież wydatki nieprzewidziane a szczególniey na zapłacenie doktora i Apteki – Co nayczęściey bywa iż dochody Klasztorne nie wystarczają na odparcie koniecznych potrzeb. zatem prawie corocznie zaciąga się pożyczka, którą w następnym roku Klasztor stara się wypłacać – Obok tych wydatków z szczupłych funduszów Klasztornych potrzeby Kościelne i sprawienie nowey, tudzież reperacyi sprzętów, Ornatów i Ksiąg chórowych, Odnowienie kielichów i naprawa takowych reperacyie Apparatów do służby Bożey, pranie bielizny, światło, wino do Zakrystyi i hostyie oraz wiele innych potrzeb Naturalnych zaspakajają XX B. a tym samem przykładaią się do wewnętrzney ozdoby i obsługi

całych dochodów funduszowych i wydatków niewystarczalnych do potrzeb ~~...~~ –

Katedralney - a za odbywanie nabożeństwa jako nie w swojey Cerkwi wywdzięczaiąc się, część swoich funduszów wykładają na te melioracie tak jakby na własną Cerkiew (z ~~wyn~~ wynu własnego bytu zaspakaiaią potrzeby swoje dochodem na początku wymienionym będące na czas teraźnieyszy drożyny i ~~[illegible]~~ unikaiąc z tego tytułu wynikłego mogącego długu) Z tych to powodów nie maią żadnego dziś remanentu którymby przyłożyli się do reperacyi Katedry -

Zadziak ~~[illegible]~~ obok określenia tu dochodów i wydatków oświadcza podpisany, iż w Banku Królewstwa od r 1835 są summy lokowane a z dóbr Klesztów przeniesione w ilości Złp 1822 od których i od tegoż czasu należy się procent stanowiący fundusz gotowizny remanentowey tow NN Bazylianów, którego przez tak długi ~~[illegible]~~ już przeciąg czasu nieodbieraią ten więc procent naystosowniejszym będzie w użyciu na reperacyę Katedry tak zewnątrz jak i ozdobę wewnętrzną - ten zaś fundusz zapewne będzie dziś znaczny i wydostarczającem na pokrycie zaprojektowaney reperacyi - Wnioskiem więc jest podpisanego i pokornie upraszaa JWOB jako Opiekuna ~~[illegible]~~ Maz tego Zakonu aby fundusz przezemnie wykazany a prawnie i słusznie ~~[illegible]~~ Bazylianom należący się w KRS W i D wyjednać i z banku Królewstwa podniesć łaskawie raczył - a w przyszłości aby corocznie stał się wypłaconem i na potrzeby Klasztoru i Kościoła był obracany —

Działo się na probostwie r. g.
Łpas dnia 12/24 Czerwca 1857 r.

21

Proboszcz

Uprzedmiotowi Obrazu
na Cmentarz Grzebalny
Planu dla Parafii r. g
Łpas —

W Zastąpieniu polecenia Wo Naczelnika Powiatu Krasnystawskiego z dnia 30 maja / 11 Czerwca r. b № 4108 Budowniczy tegoż Powiatu Zjechawszy na grunt probo szcza r. g. Łpas. zażądał od mianowanego proboszcza wskazania sobie do wybudowania Cmentarza Grze= balnego, jak niemniej i plan dla rozgraniczenia tegoż potrzebnego — Na skutek czego pro= boszcz mianowany Obrazowszy Cmentarz przed Wasnością, Uniosł „iż grzebanie ciał zmarłych „ dotąd odbywa się na tym Cmentarzu, wszakże „ i ten z powodu przestrzenia, iest już nie do „ godny, a powiększony być nie może dla braku „ stosownego placu i że z tego względu potrzeba „ wyznaczenia nowego —

Z uwagi więc na powyższy wniosek jako też i na przepisy w tej mierze istniejące, znalazłszy Budowniczy, że chowanie ciał zmarłych przy kościele jest nie stosowne, choćby i plac dla rozgra= niczenia tego był dogodny -, zażądał od proboszcza jako znającego miejscowości o wska=

zanie

o wskazanie placu, na którym Cmentarz grzebal
ny mógłby bydź dogodnie obranym —
Na co Xiądz Proboszcz wniosł — „ że lubo
„ grunta do probostwa Spaskiego należące, są nay
„ bliższe, iednakże gdy te są położone między
„ Lasem w rozdołach, które zimową porą bywa
„ ią zasypywane śniegiem na kilka łokci
„ grubo, są zupełnie na Cmentarz nie stosowne
„ a tym więcey że takowe będąc własnością Fundu
„ szową, iako stanowiące pewną Intratę dla
„ Klasztoru X.X. Bazylianów Chełmskich
„ nie mogły by bydź przez wydzielenie potrze
„ bnego placu uszczuplone — Ważatże
„ gdy potrzebę tę winni Parafianie załatwić
„ przez nabycie placu nayprzyleglejszego i od
„ danie takowego do własciwego użytku, zechce
„ przeto Pan Budowniczy porozumieć się w
„ tym względzie, z W. Juliuszem Niemirow
„ skim Dziedzicem Dóbr Nowosiółek iako
„ maiącym nayweiększą liczbę Parafian do
„ Parafii Spas należących, czy kawałek gruntu
„ z nayprzyleglejszych do gruntów Spaskich
„ zechce wydzielić, lub nie — po czem postąpi
„ sobie P. Budowniczy iak tego uzna potrzebę —
„ bo iak iak pracypiszy wskazuię gdy zachodzi po
„ trzeba nabycia placu na użytek publiczny —

Po

Po Otrzymaniu takiey odpowiedzi udał się Budowniczy do wsi Nowosiołek, a po stosownym zapytaniu się W Juliusza Niemirowskiego Dziedzica dóbr Nowosiołek co do pomienionego placu — Otrzymał następuiącą odpowiedź —

Wprawdzie plac na Cmentarz Grzebalny dla parafii Spas potrzebny nie dotyczy tylko mnie = samego i winien by bydź kosztem ogółu parafii nabyty i do właściwego użytku oddany — jednakże z uwagi na biedny stan parafian, oraz na pamięć przyrzeczeń przez S: p: zmarłego Dziada mego Obiecywanych, iż plac potrzebny na Cmentarz Grzebalny w Spasie gdy tego zaydzie potrzeba wypadnie kiedyś udzielić z gruntów do Spasa przyległych szanuiąc więc słowa i czynnie Tegoż postanowiłem potrzebny plac na Cmentarz Grzebalny bez płatnie na powierzchni 1 Morgowey z swych gruntów nayprzyleglejszych Kościołowi Spaskiemu wydzielić, oznaczaiąc takowy na spółku wchodzącym między Las. przy granicy Spaskiey położonym — z tem wszakże warunkiem, że skoro udzielam bez płatnie potrzebny plac

abym

abym do kosztów ogrodzenia tegoż nie był pociągany —
Którą to moją Deklaracyą jako w niczem nie mogącą być odmienną własnoręcznie podpisuię — i natychmiast na zaięcie wydzielonego placu na Cmentarz zezwalam —

Juliusz Niemirowski

Po czem udał się Budowniczy na przeznaczony plac, a gdy ten znalazł zupełnie dogodnym na użytek Cmentarza grzebalnego takowy przez zabicie palików ograniczył i oddał go pod dozór miejscowego Proboszcza, który przyimuiąc rzeczony plac przyrzekł własnym nakładem przy pomocy funduszu połaciadnego[?] i pomocy Parafian dobrowolnie zadeklarowany dopełnić Ogrodzenia tegoż z drzewa mi —
Na tem więc protokół niniejszy ukończono i podpisano —

Proboszcz parafii r. g. Spas —
X Antoni Zaborowicz
Administrator Parafii Spaskiej

Budowniczy Powiatu Hrubieszowskiego[?]
[illegible]

№ 1191.

27-

Biskup Betzki Administrator Dyecezyi Chełmskiej.-

do

O. Flis. Antoniego Jakorowicza Superyora Klaszoru Chełmskiego Księży Bazylianów.-

O. Jan Kuhn 12letni Dzierżawca folwarku Kolemczyce z losia tegoż nazwiska, do Księży Bazylianów Chełmskich należącego, wniósł do Nas podanie z dnia 28/16 Czerwca / Lipca b. r., przy załączeniu protokółu odbiorczego zabudowań, sporządzonego w dniu 20 Czerwca / 8 Lipca b. r. przez Delegowanego O. Flis. Kanonika Stefana Szokalskiego i O. Superyora.- Z protokółu tego okazuje się, że O. Kuhn, oprócz wzniesienia budowli kontraktem zastrzeżonych, wystawił na koszt Klasztoru, z mocy upoważnień O. Flis. Superyora przez Jp. Biskupa Szumborskiego zatwierdzonych, budowle wartości rs. 567; i że obecnie zachodzi jeszcze potrzeba pobudowania nowego domu mieszkalnego dla Dzierżawcy.- W podaniu zaś O. Kuhn oświadczył: że jeżeli Dzierżawca przedłużoną Mu zostanie jeszcze na lat 15 pod dawnemi warunkami, to On nie tylko z należącego się Mu wynagrodzenia rs. 567 dosłapi rs. 417 na rzecz Klasztoru, ale podejmie się postawienia nowego domu mieszkalnego dla Dzierżawcy i 1/4 część kosztu, tej budowy na siebie przyjmie. I w końcu O. Kuhn, przedstawiając, że Klasztor tym sposobem bez żadnych prawie ofiar upozadkuje sobie folwark i na długi czas uwolni się od nakładów na budynki, a tem samem zapewni sobie stały i pewny dochód, prosi o wyjednanie pozwolenia na przedłużenie dzierżawy do lat 15. —

Edm

celem dokładnego rozpoznania tego przedmiotu i postawienia się w możności czynienia przedstawień dokąd należy, wzywamy C.K. Superjora, aby tam wzielił opiekę co do wszystkich szczegółów tu wyrażonych, przy załączeniu kontraktu dzierżawnego z dnia 27/8 Października/Listopada 1847 r.

Spełn dnia 10/22 Października 1857 r.

Jan Berasztkiewicz

427

24

No 27

Na wezwanie JW. P. z dnia $\frac{10}{22}$ List. r. b. N 1491 podpisany ma zaszczyt odpowiedzieć, iż do żądania W. Majora Kuhn przychyla się, i życzy aby nadal dzierżawa folwarku Kolemczyce Wmu Majorowi Kuhn została przedłużoną. —

Chełm dnia 2 Grudnia 1857 r.

[illegible]

№ 1491 od B. R. A. D. C.

Do.

P. JXks. Antoniego Tichorowicza
Superyora Klasztoru Chełmskiego
Zgromadzenia Bazylianów. –

w miejscu

SIGILL. ADMINIST. D. SEDE VACANTE

... CHEŁ...

№ 672

428

25

JAN TERASZKIEWICZ

z Miłosierdzia Bożego i S. Stolicy Apostolskiéj Łaski

BISKUP BEŁZKI

Administrator Dyecezyi Chełmskiéj,

Kawaler Orderów S. Włodzimierza i S. Anny.

B/Jlbs. Antoniemu Laborowiczowi, Superyorowi Klasztoru Chełmskiego XX. Bazyliánów, Zbawienie w Panu i Nasze Basterskie Błogosławieństwo.

Polegając na rapporcie B/Jlbs. Superyora, iż w Parafii Spaskiéj miejsce dogodne do grzebania ciał zmarłych przybrane, i przyzwoicie opatrzone, jako też Figura zrobione zostało; upoważniamy B/Jlbs. Laborowicza, Administratora téjże Parafii, iżby rzeczony Cmentarz do grzebania ciał zmarłych zwyktym obrzędem poświęcił. — Do czego supełnéj Mu władzy na ten raz jeden stwierdzamy.

Dan przy Katedrze Naszéj D 7/19 Czerwca 1858 r.

Jan Biskup O.

430

26

Kwit na Rs. 13. Kop: 45.-

Z Wyraźni Rs. Trzynaście Kopiejek Czterdzieści pięć które iako należne mi Kwestu Exekucyjne za prowadzenie tejże Exekucyi, na rzecz Xięży Bazylianów Chełmskich, przeciwko Xaweremu Gutzowskiemu z wyroków Sądu Chełmskiego datty 10/22 Listopada 1858 r. i Trybunału Lubelskiego 19/31 Maja 1859 r. zamienowanie za wezwanie Exekucyjne i doręczenie tegoż Rs. 1. Kop. 76 ½ za protokół Intromissyi i Zajęcia, i doręczenie tegoż Rs. 11. Kopiejek 60. za stępel do Kwitu wziętego Kop: 8 ½ Razem iak wyżej Rs. 13. Kopiejek 45. od WW. Xiędza Antoniego Zaborowskiego Superiora Zgromadzenia Xięży Bazylianów Chełmskich odebrałem i z tych kwituję Chełm dnia 22 Marca / 3 Kwietnia 1860 r.

Teodor Dziewnik

Komor. Sądowy

13 — 45
6 — 55
Rs: 20 — 0

Naczelnik Powiatu

KRASNYSTAWSKIEGO

Krasnystaw d. 14/26 Stycznia 1861

N 1084. —

Do
Wójta Gminy
Paryjse

Na Skutek przedstawienia Wójta Gminy z d. 5/17 Lipca z. r. № 59 Rząd Gubernialny z zasady decyzyi Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z d. 10/22 Sierpnia 1841 r. № 18686/6384 uwalniającej Proboszcza z Spas od prenumeraty Dziennika Gubernialnego należność z tego tytułu za r. 1860 w kwocie Rs 1 kop 80 przypisowaną Reskryptem swym z d. 4/16 Listopada z. r. № 8142/24697 umorzył — stosownie więc powołanej cytowanej Decyzyi na następnie probostwo Spas do prenumeraty Dziennika Gubernialnego pociągnione nie będzie, o czem proboszcza tegoż probostwa na skutek wniesionego podania zawiadomić poleca.

Assessor Kollegialny
w zastępstwie [illegible]

za Sekretarza [illegible]

433

№ 1084.

do W.G. Parypse

p. Chełm

4/2

КРАСНОСТАВЪ
KRASNYSTAW

POWIAT KRASNYSTAWSKI
NACZELNIK POWIATU

45

Sumienna Deklaracya.

Dla dobra zakonnego i potrzeby usługi duchownej w katedrze gdy nastąpi łaska Jaśnie Wielmożnego Biskupa ić wyświęconym będę na stopień prezbitera, przyrzekam wypełniać gorliwie obowiązki na mnie włożone. — Obligi klasztorne w każdym miesiącu po dwadzieścia podług ustaw Zakonnych odprawiać obowiązuje się. — Nauki w Seminaryum wykładane dla dobra własnego kończyć pragnę. — W przeciwnym razie stanę się winnym i zupełnie podpadnę. — Deklaracyę moją jako rzetelną i sumienną oddając Księdzu Superyorowi w dowód dotrzymania onej własnoręcznym podpisem zaświadczam. —

Chełm dnia 5 Lutego 186[illegible] roku.

Sebastian Wasilewski
Dyakon Z. S. B. W.

Legi — approbavi servandum demandavi.

Joannes Epus

436

BISKUP BEŁZKI

Administrator

Dyecezyi Chełmskiéj

dnia 16 Lipca 1866 r.

№ 994.

M. CHEŁM.

Do.

36

C. Zks. Antoniego Zahorowicza Superyora Klasztoru Chełmskiego Księży Bazyljanów.

Odezwa JW^go Gubernatora Cywilnego Lubelskiego z dnia 29 Czerwca / 11 Lipca r. b. № 43/958 / 1098 uwiadomiła nas o wyznaczeniu Deputata Duchownego do attentowania śledztwu ustanowionemu z rozkazu JW^go p. o. Namiestnika Królestwa w celu wykrycia winnych zaszłych w m. Chełmie bezporządków w dniu 1 Czerwca r. b., — a to na wniosek Komissyi śledczej, iż zachodzi potrzeba badania niektórych Księży C. K. W. — W skutek powyższej Odezwy przeznaczamy niniejszem do attentowania C. Zks. Superyora, polecając Mu, aby na wezwanie Komissyi śledczej stawić się w Sądzie nie omieszkał, jako Delegat ze strony Władzy Dyecezalnej Chełmskiej. —

Jan Serafinowicz

№ 994.

Do. do B. B. A. D. C.

B. Ks. Antoniego Zahorowicza
Superyora Klasztoru Chełmskie-
go Księży Bazyljanów.

Pilne

w Chełmie.

438

28

Wielmożny Księże Superyorze

Piszę tu względem mojej translokacyi do Warszawy. — Jeszcze w Sobotę wysyłał mnie X. Wojcicki do Spasa, by się pod tym względem z Księdzem Superyorem porozumieć; — życzeniem bowiem było jego, bym z Boruchem który wczora do Warszawy odjechał, mógł się tam zabrać. Ale raz, że nie było Księdza Superyora, — a powtóre, że ja tak nagle podobnież wyjeżdżać sobie nie życzyłem; — chciałbym się bowiem pierwej z Rodzicami zobaczyć, lepiej do podróży przysposobić, przygotować, a nareszcie pożegnać, — któż bowiem jest pewny, czy jutro jest jego? — Otóż upraszam najpokorniej Księdza Superyora, iżby na wyjazd do Hrubieszowa pozwolić mi raczył, bo X. Wojcicki już gniewać się zaczyna, że ja tak długo, jak powiada, bez potrzeby z wyjazdem się ociągam.

Całuję najpokorniej Jego ręce
najniższy sługa
Piotr Dandziewicz

Chełm d. 22 Lipca 862

Wielmożny Xiądz
Lahorowicz
Przełożony XX Bazylianów
do Spanie.

31

Punkta ugodne
Do zawrzeć się mającego Kontraktu

1. Ksiądz Antoni Zahorowicz Superior Klasztoru Chełmskiego Zakonu S.
Bazylego Wielkiego w Imieniu własnem i całego zgromadzenia z mo-
cy zezwolenia Prowincyała tegoż Zakonu dnia 1 Października
1861 roku za nómerem 15 wydanego Dzierżawcę folwarku Parysz
do wspomnionego Klasztoru należącego wydzierżawia z zabu-
dowaniami, wszystkiemi polami, ogrodami i drzewami
owocowemi w dwóch ogrodach będącemi, z łąkami, pastwis-
kami, zasiewami ozimemi, jaremi i ogrodowemi z zabudowa-
niami dworskiemi z młynem wodnym i Młocarnią z grun-
tem brzegowym Ławica zwanym przez dzierżawcę Klasztor
wiecznemi dzierżawcy posiadany, z tego za wszystkiemi
dochodami użytkami żadnych nie wyłączając a tem
samym z Prowincyą ~~zawarte~~ postanowieniami przez
Rząd udzielonemi Feliksowi Kochańskiemu na lat dwa na-
stępne A 12. od dnia 12/24 Czerwca 1863 roku zaczęte a wtym-
że samym dniu i roku 1865 skończyć się powinne, wydzier-
żawia za czynsz roczny w summie Rs. dziewięćset A 900
rycerskowej dobrowolnie wzajemnie umówiony i ustano-
wiony.

2. Feliks Kochański z powyższego czynszu dzierżawnego
obowiązał się i obowiązuje się co rocznie opłacać do kasy
Rządowych ~~wszystkie~~ podatki z dóbr jak konsygnacya z kasy Rzą-
dowej okaże, resztującą zaś kwotę ratami półrocznemi z
góry do rąk Xiędza kwitami przełożonego Klasztoru wypła-
cać regularnie pod ekzekucyą Administracyjną której się
mianowicie dobrowolnie oddaje, lub sądowo od wyboru Rzą-
du P. Klasztoru zależyć mającą.

3. ~~Gdyby~~ Oprócz wspomnionego czynszu dzierżawnego ma-
ło w dodatku do tego czynszu Dzierżawca obowiązuje się
swoim kosztem bez żadnej pretensyi do Klasztoru wy-
budować ~~xxx~~ dom zwornikowy na browarze.

4. Gdyby w ciągu wspomnionej dzierżawy Rząd naznaczył
kwestyki w naturze płatne Dzierżawca takowe dostar-
czać będzie w obowiązku po przełożeniu na kopiatce
jaka za takowy Rząd naznaczy i nie wcześniej rozchód

żadnej do klasztoru pretensyi. —
5. Dzierżawca obiął następujące zasiewy:
x Przenicy korcy trzydzieści № 30 Żyta korcy czterydzieści № 40
Jęczmienia korcy dwadzieścia pięć № 25. Owsa korcy dwadzieścia dziewięć № 29 kartofli korcy dwadzieścia № 20
i takie same zasiewy przy końcu dzierżawy wzcześnie na dobrze uprawionej roli przy widzu ze strony klasztoru ziarnem zdrowym i czystem odsiać i zostawić obowiązuje się i w tenczas klasztor będzie miał prawo poczynić sobie własnym kosztem większe jakie zechce zasiewy. —
6 Dzierżawca deklaruje się i obowiązuje się na wszelkie warunki Rządu co do włościan w trakcie dzierżawy zapaść mogące poprzestać na rozporządzeniach Rządu i przyjmuje na siebie bez pretensyi do klasztoru wszelkie rozporządzenia Rządu co do włościan i ich powinności jakie nastąpią
7 Dzierżawca w jakim stanie zabudowania objął takowe z końcem dzierżawy zostawić obowiązuje się
8. Reperacya teraz znajdujących się i wybudować się przez Dzierżawcę mających zabudowań chłopskiem, kotłkiem, i snopkiem do dzierżawy należy. —
9 Dzierżawca całości granic zadzierżawionych dóbr pilnować i opłatę dyrekcyi ubezpieczeń od zaasekurowanej młocarni bez pretensyi do klasztoru uiszczać obowiązuje się
10 Słomy i gnoju dzierżawca za granicę zadzierżawionego folwarku wywozić niemoże, tem że na miejscową stelkoryzacyę obróconemi być winni. —
11. W ciągu wspomnionej dzierżawy podatki z pustek Totoscińskich dzierżawca bez pretensyi do klasztoru uiszczać powinien
12. Feliks Kochański dzierżawca z wypadków powodzi i gradobicia żadnej pretensyi do klasztoru rościć niemoże, zaś allewiacya za te stanie się własnością dzierżawcy.
13. Wspomnionego folwarku Wsi Starych bez zezwolenia Przełożonego subdzierżawić niewolno. —
14. Ostrożność od ognia Dzierżawca zachować powinien
15 Z końcem dzierżawy dzierżawca przenicę opieloną i ugory w ilości morgów sto dziewięć wyoranych zostawić obowiązuje się. — —

16 Gnoju w ilości fur tysiąc na morgów dziesięć wywieść obowiązany. Włościanie wolni od tej powinności.

Wszystkie ogrody dworskie i przy karczmie należycie ogrodzone od nas obowiązany

17 z końcem dzierżawy pół na ugór przeznaczonych orzimi- mi lub też jarzyną zasiewać nie powinien

18 Dzierżawca we wszystkich punktach i zobowiązaniach się powiada się dobrowolnie Ekzekucyi i Decyzyi Administracyjnej lub Sądowej od woli Rządu i Władzy nad dzierżawą mającej

Punkta te mają być przedstawione Komisyi Rządowej do zatwierdzenia i dopiero po zatwierdzeniu tych kontrakt dzierżawny spisanym zostanie —

Dnia 5 Lipca 1861 r

Felix Narzewski

Ks Antoni Lakowicz

42

7½ КОПѢЕКЪ
KOP: SIEDMI PÓŁ

Punkta Ugodne

Do zawrzeć się mającego Kontraktu

1. Xiądz Antoni Zachorowicz Superjor Klasztoru Chełmskiego Zakonu S^o Bazylego Wielkiego w Imieniu własnym i całego Zgromadzenia z mocy zezwolenia Prowincyała tegoż Zakonu dnia 10/22 ~~Października~~ Listopada 1862 za No ~~13~~ 43 wydanego, ~~Dzierżawę~~ Administracyę Folwarku wsi Parypse do wspomnionego Klasztoru należące wydzierżawia z Zabudowaniami wszystkiemi, polami Ogrodami i drzewami fruktowemi w dwóch ogrodach będącemi z łąkami pastwiskami, z zasiewami, ozimemi jarowemi F i z gruntem Rządowym Ławica zwanym przez tenże Klasztór wieczystą dzierżawą posiadany, zgoła ze wszystkiemi dochodami użytkami żadnych niewyłączając a tem samem z propinacyą i daninami przez Rząd utrzymanemi Felixowi Kochańskiemu na lat dwanaście to jest 12 od dnia 12/24 Czerwca 1863 roku zaczęte a w tymże samym dniu i roku 1875 (1866) skończyć się powinne, wydzierżawia za czynsz roczny w summie Rs: Dziewięćset to jest ~~900~~ 1000 rs. srebrowych dobrowolnie wzajemnie umówiony i ustanowiony.

F i z ogrodowemi z Zabudowaniami dworskiemi z młynem wodnym i z Kocarnią.
Ks Zachorowicz

2. Felix Kochański z powyższego czynszu dzierżawnego obowiązał się i obowiązuje się corocznie opłacać do Kassy Rządowych wszystkie podatki z dóbr jak Konsygnacya Kassy Powiatu okaże, resztującą zaś kwotę ratami półrocznemi z góry do rąk i z kwitami Przełożonego Klasztoru wypłacać regularnie.

85

wypłacać regularnie pod dyrekcyą Administracyiną której się niniejszym dobrowolnie oddaje, lub Sądowo od wyboru Rządu i Klasztoru zależyć mającą. —

3. Oprócz wspomnionego czynszu dzierżawnego czyli w dodatku do tego czynszu, dzierżawca obowiązuje się swoim kosztem bez żadnej pretensyi do Klasztoru wybudować Dom czworaiak w Browarze. —

4. Gdyby w ciągu wspomnionej dzierżawy Rząd naznaczył Liweranki w naturze płatne dzierżawca takowe dostarczyć będzie w obowiązku poprzestaiąc na zapłacie jaką za takowe Rząd naznaczy i nie rości z tąd żadnej do Klasztoru pretensyi.

5. Dzierżawca objął następujące zasiewy. —

Pszenicy korcy trzydzieści, Żyta korcy czterdzieści, Jęczmienia korcy dwadzieścia pięć, Owsa korcy dwadzieścia dziewięć, Kartofli korcy dwadzieścia; takie same zasiewy przy końcu dzierżawy w czasie na dobrze uprawionej roli przy świadku zestrony Klasztoru ziarnem zdrowym i czystym odsiać i zostawić obowiązuje się i w tenczas Klasztor będzie miał prawo poczynić sobie własnym kosztem większe jakie zechce zasiewy. —

6. Dzierżawca deklaruje i obowiązuje się na wszelkie warunki Rządu co do włościan w trakcie dzierżawy zapaść mogące poprzestać na rozporządzeniach Rządu i przyjmuje na siebie bez pretensyi do Klasztoru wszelkie rozporządzenia Rządu co do włościan i ich powinności jakie nastąpią. —

7. Dzierżawca w jakim stanie zabudowania objął takowe z końcem dzierżawy zostawić obowiązuje się. —

8. Reparacya tera znajdujących się i wybudować się mających przez dzierżawcę zabudowań, chłopkiem, kłotkiem, i snopkiem, do Dzierżawy należy

9. Dzierżawca całości granic zadzierżawionych dóbr pilnować i opłatę dyrekcyi ubezpieczeń od za assekurowanej młocarni bez pretensyi do Klasztoru uiszczać obowiązuje się. —

10. Słomy i gnoju dzierżawca za granice zadzierżawionego folwarku wywozić niemoże, lecz takową na miejscową sterkorgracyą obróconemi być winny

37

być winny.—

11. W ciągu wspomnionej dzierżawy podatki z gruntów (włościańskich) dzierżawca bez pretensyi do Klasztoru uiszczać powinien.—

12. Felix Kozłowski dzierżawca w wypadku powodzi i gradobicia żadnej pretensyi do Klasztoru rościć niemoże, zaś allewiacya za te stanie się własnością dzierżawcy.—

13. Wspomnionego folwarku wsi Rzaszyn bez zezwolenia przełożonego sub dzierżawić nie wolno.

14. Ostrożności od ognia dzierżawca zachować powinien.—

15. Z końcem dzierżawy dzierżawca pszenicę opieloną i ~~ugory~~ ugory ilości morgów sto dziewięć wyoranych zostawić obowiązuje się.—

16. Gnoju ilości fur tysiące na morgów dziesięć wywieźć obowiązany. Młocarnie w stanie zdatnym do użytku, wszystkie ogrody dworskie i przy Karczmie należące ogrodzone oddać obowiązany.—

17. Z końcem dzierżawy pól na ugór przeznaczonych oziminą lub też jarzyną zasiewać nie powinien.—

18. Dzierżawca we wszystkich punktach i zobowiązaniach poddaje się dobrowolnie Egzekucyi i decyzyi Administracyjnéj lub Sądowej, do woli Rządu i Klasztoru zależéć mającéj.—

Punkta te mają być przedstawione Kommissyi Rządowej do zatwierdzenia, i dopiero po zatwierdzeniu ich Kontrakt dzierżawny spisanym zostanie.—

Chełm dnia 5 Października 1841 Roku

Felix Kozłowski Xr. Antoni Zahorowicz

№ 16.

Prowincyał Zakonu Xięży Bazylianów w Polsce —

Po dokładnem odczytaniu i należytem zrozumieniu powyż spisanych 18tu punktów przedwgodnych do zawrzéć się mającego Kontraktu pomiędzy X. Antonim Zahorowiczem Superiorem Klasztoru Chełmskiego, a Wm JPan

Felixem

Kochańskim o dwunastoletnią dzierżawę Wsi Parypse własności rzeczonego Klasztoru Chełmskiego będącej, na takowe 18stu punktów jako dla Klasztoru korzystne zgadzam się i pragnę: aby przez Wysoką Kommisyą Rządową Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, zatwierdzone być mogły —

w Warszawie d. 18 Paźdz: 1861. r

X Bonifacy Boniewski —

N° 149.

Biskup Bełzki
Administrator Dyecezyi Chełmskiej. —

Powyższe punkta przedugodne, mające posłużyć do Kontraktu o 12letnią dzierżawę folwarku i wsi Parypse między Ks. Antonim Zakorowiczem Superyorem Klasztoru Chełmskiego Księży Bazylianów a P. Feliksem Kochańskim ułożone, Biskup Administrator Dyecezyi Chełmskiej uważa za korzystne dla Klasztoru, i dlatego o zatwierdzenie onychże uprasza. —

Chełm dnia 23 Stycznia / 4 Lutego 1862 r.

SIGIL: ADMINIST: DIOEC: CHELM: SEDE VACANTE

Jan Teraszkiewicz

4144

Nazywam się Antoni Zaremba syn Księdza Bazylego i Alexandry z Smolenców małżonków Zarembów niegdy Proboszcza r. gr. k. w Żmudzi w Powiecie Krasnostawskim Gubernii Lubelskiej, rodem ze wsi Żmudzi mam lat 21. z odnych, rzeczy z sobą nie wnoszę do Klasztoru XX Bazyljanów do których z gruntownania wstępuję to jest ani pieniędzy ani innych tym podobnych przedmiotów

Biała dnia 10 Listopada 1860 r.

Antoni Zaremba

Opinia Ojców Klasztoru Chełmskiego

Zostający w Nowicyacie Antoni Zaremba ukończył probę roczną w Nowicyacie XX Bazyljanów Białskich i ma być przyjęty do solennej profesyi w dniu dzisiejszym to jest 2 Marca 1862 roku. Potrzebne jest zdanie, czyli opinia Zakonników pomienionego Klasztoru, czy rzeczony Nowicyusz zasługuje na udzielenie mu w mowie będącej Profesyi? -

Przełożony Klasztoru widząc iego dobre sprawowanie się zezwala na danie Profesyi i na podpisanie się. -

Chełm dnia 1 Marca 1862 r.

X Antoni Zahorowicz Superior mpp

X Józefat Bazylejczyk.

Ja Antoni Żaremba Nowicyusz ukończony Z. S. B. W.o oświadczam przed Bogiem i moim przełożonym iż przystępuję do Slubów Zakonnych bez żadnego przymuszu i namowy, powodowany jedynie powołaniem Bożym, które mi w tym Zakonie każe szukać Zbawienia duszy.—

Chełm dnia 2 Marca 1862 r.

Antoni Żaremba

№ 819.

Biskup Betzki
Administrator Dyecezyi Chełmskiej.

do.

C. Kłs. Antoniego Zahorowicza Superyora Klasztoru Chełmskiego Ks. Bazyljanów.

Według rapportu Administratora Parafii Kolemczyce z dnia 1/13 Lipca r. b. № 13, cmentarz grzebalny tamże zbyt ciałami zmarłych przepełniony, a do tego przez rzekę Bug podrywany, potrzebuje rozszerzenia lub przeniesienia na inne miejsce. — Wzywamy więc C. Kłs. Superyora, aby tej potrzebie zaradził. —

Chełm dnia 14/26 Lipca 1862 r.

Jan Wereszkiewicz

№ 819.

Do. od B.B.A.D.C.

C[zcigodnego] Ks. Antoniego Lahorowicza
Superyora Klasztoru Chełmskiego
Księży Bazyljanów. —

w Chełmie.-

47

Opis stanu w jakim się znajduje folwark w Parypsach dnia 18 Czerwca 1863 r. dokonany – z czasu Dzierżawcy P. Adama Ciemniewskiego – a mianowicie –

1. Stodoła duża obok maneżu stojąca, jest w najgorszym stanie, wszystkie podwaliny, słupy, i część ścian zgniłe, powykrzywiane – płatwy i całe wiązanie górne pogniłe i połamane, wrota do użytku niezdatne, wiciami i drewnianemi kołeczkami porbijane – przez dach w czasie deszczu potokiem się leje – na bojowisku w czasie deszczu jeziorko stoję –
Maneż bez ścian, dach dziurawy –

2 Stodółka niby nowa przez Pana Ciemniewskiego ma być przestawiona, bardzo ryzdina, z lichego materyiału i licho postawiona, bojowiska powybijane, do użytku niezdatne, niektóremi punktami leje się w czasie deszczu, jest w niektórych miejscach popodpierana. –

3 Stajnia pierwsza obok powyższej stodółki, tak zgdena, że przeraża jej łatanina, ponieważ samemi witkami, kołkami i podporami lichemi łatana, grozi prędkiemu zawaleniu. –

4. Stajnia druga niby przez P. Ciemniewskiego postawiona, z parostaków kiepskich – miejscami leje się przez dach –

5. Stajnia trzecia obok wałowni czyli razem z wałownią t.j. po lewej ręce jak się wchodzi na gumno – w najgorszem stanie, krokwy wyłamane, łanty powylatały, dach spłaszczony, leje się w czasie deszczu każdym punktem dachu – słupy i podwaliny w ogóle wygniły grozi prędkiem zawaleniem się –

6. Obór dwie, obok siebie stojące wązkie, u obuch słupy podwaliny i część ścian zupełnie pogniły – żadne wrota do użytku niezdatne, przez strzechę się leje w czasie deszczu nieprzyzwoicie – w żadnej stajni i oborze niema żłobu – ponieważ P. Ciemniewski ma wszystko do Horodyszcza zabrać –

7. Komórka w samem ogrodniku stojąca, jest podmierzana leje się przez dach – futryna we drzwiach wyłata –

8 Spichlerzyk, ściany jego spodnie wraz z podwalinami wygniły, a przez dach dziurawy z ozimieniem w czasie deszczu leje się przez co reszta drzewa gnije –

Q. Leopa [?]

9. Szopa ½ chruściana ½ z kiepskich dylów złożona, na któ-rej dach całkiem dziurawy, leje się całkiem wczasie deszczu, wrota połamane do żadnego użytku niezdatne,

10. Dom dawniej mieszkalny, a teraz kuźnią zwany, dach na takowym skutkiem nieposzycia zupełnie zgniły, leje się każdym punktem – wskutek czego reszte drzewa gniję – okna wszystkie powybijane zaledwo kilka szyb całych znajdu-je się – w izbie po prawej stronie niema pieca ogrze-walnego –

11. Domek niby nowy (strojniaczek) przez P. Ciemniewskie-go postawiony, dach na tymże zły, leje się potokiem w czasie deszczu – podłogi krzywe, piece dymią – okna wybijane –

12. Chlewki dla trzody liche, strzecha ~~się~~ na nich tak kiepska że wczasie deszczu całkiem się leje, dziury w dachu widoczne –

13. Browar obrany z wszelkich naczyn jakie kiedyś były mo-gły tarcice z pułapu p. Ciemniewski porozbierał i u-żył na swą potrzebę a dziś wywiózł do Horodyszcza, podwaliny pognite, dach całkiem dziurawy – bez żadnego okna – dach na zaraz kazano poszytkać słomą –

14. Uttynek wodny zupełnie zniszczony, na jeden kamień miele, cały korpus – sluza i boki jéj zupełnie pogni-ły – dach tak nędznie poszyty słomą – że się każdém punktem leje –

15. Czworak w opłakanym stanie, drzewo pognite, po-krywione przez dach leje się zdziur pełno – obraz nę-dzy –

16. Karczma i chatupa przy niej stojąca – w najwięk-szej części drzewo pognite, przez dach wczasie deszczu leje się – wskutek czego reszta drzewa psu-je się –

17. Płoty w najgorszym stanie, a to w każdym punkcie – po największej części ~~drzewo~~ ~~pognite~~, ~~reszta~~ ~~dach~~ ~~wszystkie~~ ~~[illegible]~~ z kijków, gałęziek, i t.p. parośli postawione, czy-li poprzewracane, jest mała część z żerdzi lecz i to bez kołków i słupów kołeczkami porozwierane o drzewa poopierane – zas poza karczmą żadnego niema od strony prawej – płotu. –

18 na gruncie

18. Na gruncie nie zostało ani luta słomy, ponieważ p. Ciemniewski poprzedni Dzierżawca wywiózł do Horodyszcza przeszło 400 kup oziminy w r 1863 o czém dowodzi Łukasz gumienny tutejszy – i inni świadkowie —

19. Zasiał 5 korcy owsa zepsutego z którego zaledwo 1/20 część zeszła, zachwaścił tylko pole bez użytku.

20. Nawozu wywiózł na 10 morgów najwięcej 300 fur, a był obowiązany wywieść 1000 – o czém przekonać się można od tutejszych ludzi. —

21. Ugoru winien był podłożyć 109 morgów, a dotąd podłożył na tanie mor: 60 Na pustkach niewiadomo. —

22. Nakoniec wszystkie pułapy z obór stajen, pozabierał do Horodyszcza – nawet koryto i wiaderko do wody przy studni dziś będzie ma zabrać.

Powyższy opis jest rzetelny – można się na gruncie osobiście przekonać – i każdą szczegółkę sprawdzić –

Parypse dnia 18 Czerwca 1863 r.

Z Nadmienieniem że przy opisie niniejszym znajdowali się świadki miejscowi —

40

Opis stanu w jakim się znajduje folwark w Paryszach dnia 18 Czerwca 1843 r. dokonany z czasu dzierżawy P. Adama Ciemniewskiego — amianowicie —

1. Stodoła duża obok manerzu stojąca, jest w najnędzniejszym stanie, wszystkie podwaliny, słupy, i części ścian zgniłe, po wykrzywiane — płatwy i całe wiązanie górne pognite i połamane, wrota do wszystkiego niezdatne, niciami i drewnianemi kołeczkami pozbijane — przez dach w czasie deszczu potokiem się leje — na bojowisku w czasie deszczu jeziórka stoją — manerz bez ścian, dach dziurawy —

2. Stodołka niby nowa p. P. Ciemniewskiego ma być przestawiona bardzo nędzna, z lichego materyału i licho postawiona, bojowiska powybijane, do wszystkiego niezdatne, niektóremi punktami leje się w czasie deszczu, jest w niektórych miejscach popodpierana. —

3. Stajnia pierwsza obok powyższej stodołki, tak nędzna, że przeraża jej łatanina, ponieważ samemi witkami, nutkami i podporami lichemi łatana, grozi prędkiemu zawaleniu —

4. Stajnia druga niby p. P. Ciemniewskiego postawiona, sparobków nieporządna — miejscami leje się przez dach —

5. Stajnia trzecia obok wołowni czyli razem z wołownią t.j. po lewej ręce jak się wchodzi na gumno — w najgorszym stanie, krokwy wyłamane, banty powylatały, dach opłaszczony, leje się w czasie deszczu każdym punktem dachu — słupy i podwaliny w ogóle wygnity — grozi prędkiem zawaleniem się —

6. Obór dwie, obok siebie stojące wszystkie, u obuch słupy, podwaliny i części ścian zupełnie pognity — żadne wrota do wszystkiego niezdatne, przez strzechę leje się w czasie deszczu bez przykładnie — w żadnej stajni i oborze niema żłoba — ponieważ P. Ciemniewski ma wszystko do Horodyszcza zabrać —

7. Komorka w samem okulniku stojąca, jest podziurawiona leje się przez dach — futryna we drzwiach wylata —

8. Szpichlerzyk, ściany jego spodnie wraz z podwalinami wygnity, a przez dach dziurawy strumieniem w czasie deszczu leje się przez co reszta drzewa gnije —

9 kopa

9. Szopa z chrusciana z złiepskich dylow złożona, na której dach całkiem dziurawy, leje się całkiem wczasię deszczu — wrota połamane do żadnego użytku niezdatne,

10. Dom dawniej mieszkalny, a teraz Kuchnią zwany, dach na takowym strychem niepokrycia zupełnie zgnity, leje się każdym punktem — wskutek czego reszte drzewa gnije — Okna wszystkie powybijane zaledwo kilka szyb całych znajduje się — wizbie po prawej stronie niema pieca ogrzewalnego —

11. Domek niby nowy (trojniaczek) z P. Ciemniewskiego postawiony, dach na tymże złyy, leje się potokiem wczasię deszczu — podłogi krzywe, piece dymio — okna powybijane, —

12. Chlewki dla trzody liche, strzecha na nich tak złiepska że wczasię deszczu całkiem się leje; dziury w dachu widoczne —

13. Browar obrany z wszelkich naczyń jakie kiedyś być mogły tarcice z pułapu p. Ciemniewski pozbierał i użył na swe potrzebe a dziś wywiozł do Horodyszcza — podwaliny pognite, dach całkiem dziurawy — bez żadnego okna — dach na żart kazano pozatykać słomą —

14. Młynek wodny zupełnie zniszczony, na jeden Kamień miele, cały korpus — stępa i boki jej zupełnie pognity — dach tak nędznie pokryty słomą że się każdem punktem leje —

15. Czworak w opłakanym stanie, drzewo pognite, pokrzywione, przez dach leje się dziur pełno — obraz nędzy —

16. Karczma i chałupa przyjezdnej stojąca — wnajwiększej części drzewo pognite, przez dach wczasię deszczu leje się — wskutek czego reszte drzewa psuje się —

17. Płoty wnajgorszym stanie, a to wkażdym punkcie — po największej części z kijków, gałęzek, i tp. parośli postawione, czyli poprawione, jest mała część z żerdzi lecz i to bez kołków i słupów koleczkami pozmiętane o drzewa poopierane — zaś po za Karczmą żadnego niema — od strony prawej — płotu —

18 na grancie

457

18. Na gruncie niezostało ani [torn]
ski po przedniu Dzierżawca wywiózł do [torn]
kup Oziminy w r 843 — o czem dowodzi [torn]
szy — i inni świadkowie —

19. Zasiał 5 korcy owsa zepsutego, z którego [torn]
części zeszła, za chwaścił tylko pole bez użytku —

20. Nawozu wywiózł na 10 morgów najwięcej 300 fur, a
był obowiązany wywieźć 1000 — o czem przekonać się można
od tutejszych ludzi —

21. Ugoru winien był podłożyć 109 morgów, a dotąd podłożył
na tanie mor 60. — Na puszczał niewiadomo —

22. Na Koniec wszystkie sprzęty z obór stajen, pozabierał —
do Horodyszcza — nawet koryto i wiaderko od wody przy-
studni dziś będzie ma zabrać —

Powyższy opis jest rzetelny — można się na gruncie osobiście prze-
konać — i każdy szczegół sprawdzić —

Paszyce d 18 Czerwca 1843 r —

z Nadmienieniem że przy opisie niniejszym
znajdowali się świadki miejscowi —

4 –
dawny
anowa
al
lna
karczma

№ 65.

1. 452

37

Do
Najprzewielebniejszego Księdza
Prowincyała
Zakonu XX. Bazyliianów

№ 51.
Chełm dnia 22
Czerwca 1863 r.

Od
Superiora Klasztoru Xięży Bazyliianów
w Chełmie

Rapport

Ypp. Feliks Ciemniewski dobytkowy
Dzierżawca wsi Sarypsz przed wyjściem
swem z dzierżawy wielkie uczynił spusto-
szenie w folwarku jak tu dołączonego
się opis Ypo. Kochańskiego przekonywa-
obok tego warunków zawartych w kon-
trakcie niedotrzymał, dzierżawy nie
uiścił, ani porachunku mieć nie chce-
Jak ma postąpić nadal podpisany
niniejszem rapportem przedstawia
ten cały interes świątłej rozwadze
i oczekiwać będzie rychłej odpowie-
dzi. -

A Lakorowicz

Odebrano d 3 Listopada
b. m.
Prowincyał Zakonu Xięży
Bazyliianów w Krzeszowie [illegible]

Przy zwrocie dołączonego opi-
su spostrzeżenia przez Ypa Feliksa
Ciemniewskiego na dzierżawcy nas-
tępnego folwarku Sarypsz, Prowin-
cyał nie znajduje innej rady,
jak tylko upoważnić Przeło-
żonego Ks. Konsultora i Superio-
ra Klasztoru Chełmskiego, do
ugodzenia się na drodze sądowa
po satisfakcyą z Ypa. Feliksa
mem Ciemniewskim - do tego
niniejszym wielka moc Im na-
daje -

Warszawa d. 27 Września 1863. r -

A Bonifacy Baniewski -

skarga na X Kakowicza Superiora

454

41

Jaśnie Wielmożny Pasterzu!!!

My podwładni Kapłani Klasztoru Chełmskiego dowiedziawszy się iż Jaśnie Wielmożny Biskup Nadleśnemu Leśnictwa Chełmskiego Panu Sadowskiemu któren był u Waszej Escellencyi w interesie Dzierżawy Spasa oświadczył, iż ieżeli się Ksiądz Superyor zgodzi Ja pozwalam, interes ten tak ważny rozważyliśmy i podaiemy go Jaśnie Wielmożnemu Pasterzowi pod światłą rozwagę itaki.–

1. Ksiądz Superyor dla tego może odsyłał P. Nadleśnego do Waszej Escellencyi iż sam tego zdziałać niemógł, a nawet iako Przełożony mógłby się ztąd narazić iż Urząd Leśny będzie robić Klasztorowi różne trudności co do pastwiska i i drzewa, zbywał P. Sadowskiego udaniem się w tem in-

teresie

interesie do Waszey Excellencyi, będąc pewny iż odmowi, bowiem tak sam iak i my wszyscy przekonani iesteśmy że ten mały folwarczek z gróntami Chełmskiemi i Dziesięciną przy umiarkowanym życiu może utrzymać wszystkich w Klasztor.—

2. Jeśliże Wielmożny Pasterzu! z Spasa mamy Chleb, mleko, pańszczyznę do wożenia drzewa i obrabiania grontów Chełmskich, cóż wtenczas poczniemy my wszyscy w Klasztorze mieszkaiące osoby? spodziewać się mamy że będziemy i głodni i chłodni! Albowiem ktoż nam może zaręczyć! iżeli tylko z gróntów Chełmskich, Dziesięciny i innych niedostarczaiących dochodow możemy się utrzymać? rożne są wypadki iak mamy doswiadczenie, z opłaty Exekucyi Komissarya delegowanym, i kary.—

3. Inwentarz zas iaki zostaie w Spasie gdyby po wydzierżawieniu onego, przybył do Klasztoru, cożby się z nim stało? ... nic innego iak wyprzedanym ze stratą być musiałby, bo tu w Klasztorze nieutrzymałby się dla szczupłosci paszy, a wyprzedawszy go do Spasa prędko nietrafilibysmy.

Mamy iuż widoczny przykład z pa-
ryps, gdzie dawniey z tamtąd była cała
Szpiżarnia dla Klasztoru, lecz po wy-
dzierzawieniu onych, i zniszczeniu
tak licznego inwentarza, musi Kla-
sztor wydzierzawiać, bo bez onego
który iest potrzebny nietylko do
pracy, ale i sterkoryzacyi grun-
tów nie zrobić niemożna, ale
iakiesz ztąd korzyści!! Oto Kla-
sztor zadłuża się, a Przełożony
tłomaczy się Zakonnikom że nie-
dostatek, my więc teraz za prze-
szłe winy cierpieć mamy!!!

Jaśnie Wielmożny Biskupie
racz ten interes zważywszy swą
świetlą rozwagą niedozwolić na
wydzierzawienie Spasa, bo istot-
nie zostalibyśmy † i innych potrzeb
tak dalece żeby i ogrodu, tak przy
Klasztorze małeńkiego, skopać
i zasiać niebyło komu.–

† bez chleba.

Możeby kto zarzucił naszey proź-
bie, że Przełożony pobiera raty
dzierzawne, więc Klasztor ma
dochody, o Boże! wiemy my
iuż iakie są te dochody.–

Dzierzawcy póki nie weszli w posia-
danie dzierzawy Klasztorney

wszystko obiecują, lecz gdy iuż staną się onego
użytkuiącymi to wtenczas kurtuią klasztor
z różnych im potrzebnych reperacyi
gdzie z tey dzierżawy albo mało co albo
nic niezapłaci Klasztorowi, lub ie-
szcze rości pretensye, iak mamy iuż
dowod z wypuszczania dawniey Spa-
sa P. Wiśniewskiemu, i Harypo P.
Lucyanowi Węglińskiemu. —

O iak smutny los był wtenczas Za-
konników . . ! ! bo iak przysłowie
niesie niebyło i zaco zęba zacze-
pić. —

Zreszto Xiądz Superyor sam tego
działać nie może, bez naradzenia się
się i nas Kapłanów iako członków
do Zgromadzenia należących, amy
będąc zawsze czujnemi o dobro Klaszto
ru, chociażby ta nastąpiła iesteśmy
przeciwni. —

Racz więc wysłuchać Jaśnie Wielmo-
ny Pasterzu prośby naszey i wyż
wspomniony Spas niedozwolić
wypuścić w dzierżawę, amy za-
wsze wszyscy będziem mogli do
Naywyższego o zdrowie i po-
myślności Jego. —

Zostaiemy zawsze wier-
nemi Sługami i Bogo-
modlcami. —
Krasilkiewicz Bazylian

Papiery do Massy
Rzecznickiego